

ΑΠΛΗ ΕΚΔΟΣΗ €1,50

ΤΕΧΝΕΣ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΣΤΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΕΚΔΟΣΗ €2,90

ΜΑΖΙ ΜΕ
BEAUTIFUL
PEOPLE

BEAUTIFUL PEOPLE

ΤΟΡΑ ΚΑΙ

ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΜΕ 1 ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΟΙΝΟΧΟΟΣ

ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ
ΤΟΥ ΚΡΑΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΕΥΣΕΩΝ

ΟΙΝΟΧΟΟΣ

ΜΟΔΑΚΑΤΑ
ΕΠΙΒΑΛΛΑΡΑ
ΑΣΥΡΤΙΚΑ

ΚΑΙ ΜΑΖΙ Η ΤΑΙΝΙΑ

HOOK

HOOK

ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΝΕΑ ΤΙΜΗ €4,90

ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Κυριακή 18 Αυγούστου 2013

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

www.kathimerini.com.cy

Έτος 5ο ■ Αρ. φύλλον 253

Κυριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

€ 1,50 (ΑΠΛΗ ΕΚΔΟΣΗ) - € 2,90 (ΒΑΣΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ) - € 4,90 (ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΗ ΕΚΔΟΣΗ)

ΣΗΜΕΡΑ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΑΚΚΟΤΡΥΠΗΣ

Επαφές στις ΗΠΑ μετά από πρόσκληση για Φυσικό Αέριο

«Εάν η πρόταση για ενδιάμεση δεν μειώνει την τιμή ρεύματος, τότε δεν θα προχωρήσει», δηλώνει στην «Κ» ο υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ο οποίος τη δεύτερη εβδομάδα Σεπτεμβρίου αναχωρεί για τις ΗΠΑ για να συναντηθεί με τον Αμερικανό ομόλογό του. Ίσως και νωρίτερα από τα τέλη Σεπτεμβρίου τα τεχνικά αποτελέσματα της δεύτερης γεώτρησης στο «12». **Σελ. 6**

ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Στη Γαλλία «πάει» το Υπουργείο Άμυνας

Τρεις λόγοι ιωθούν τη Λευκωσία να προσαρτηθεί στην ανάθεση της μεταρρύθμισης της Άμυνας στη Γαλλία, μιας και οι σχέσεις των δύο χωρών θεωρούνται άριστες και εισέρχονται πλέον σε πιο δυναμική και στενή συνεργασία. Όπως Μεγάλη Βρετανία και Παγκόσμια Τράπεζα ανέλαβαν διάφορα υπουργεία και τομείς για να προβούν σε μελέτες για μεταρρύθμιση, η Γαλλία δεν είναι αρνητική να αναλάβει την αναδιάρθρωση του Υπουργείου Άμυνας. **Σελ. 3**

ΑΝΑΖΗΤΟΥΝ ΤΟΝ ΧΑΛΕΠΙΟΥ

5 καλόγριες από Συρία εξομολογούνται στην «Κ»

«Προσευχόμαστε να ζει, ελπίζουμε να είναι καλά, αλλά...». Η «Κ» εντόπισε τις πέντε νεαρές μοναχές που συνόδεψε στην Ελλάδα ο μπροπολίτης Χαλεπίου, Παύλος Γιατζιτζής. Ως γνωστόν, κατά το ταξίδι της επιστροφής του στη Συρία, απήχθη και έκτοτε αγνοείται η τύχη του. «Λίγες ημέρες προτού φύγουμε, μια βράβα έσκασε στο γραφείο του γέροντα», λένε οι καλόγριες από τη Συρία. **Σελ. 7**

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Η Αθήνα στα βήματα του Μπρόντγουεϊ;

Στα σκαριά βρίσκονται αρκετές παραγωγές μιούζικαλ για την επόμενη σεζόν. Το παιχνιδιάρικο «Cats» του Βέμπερ θα έρθει στο Μπρόντγουεϊ, το οποίο άνοιξε τον δρόμο σε τέτοιου είδους θεάματα. Επαναλήψεις όπως οι «Δαίμονες» αλλά και καινούργιες παραγωγές θα έχουμε τον χειμώνα. **Τέχνες, σελ. 1**

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Δώστε εντολές με... νεύματα

Νέα γενιά περιφερειακών «μεταφράζει» τις χειρονομίες του χρήστη Mac ή Windows. Παράλληλα με το πληκτρολόγιο και το ποντίκι, τις θύσσες αφής, τη φωνή, οι χειρονομίες έρχονται να προστεθούν στους τρόπους με τους οποίους οι χρήστες μπορούν να αλληλεπιδράσουν με τους υπολογιστές τους. **Αθλητισμός, σελ. 7.**

Λύση μέχρι τον Οκτώβριο του 2014

Προωθούν γρήγορη και αποτελεσματική διαδικασία ώστε τον Απρίλιο να «κλείσει» και το θέμα της Αμμοχώστου

Για ημερομηνίες ορόσημα γίνεται πλέον λόγος αναφορικά με το Κυπριακό, με τους ισχυρούς εμπλεκόμενους παίκτες να υποστηρίζουν ότι η διαδικασία επίλυσης πρέπει να είναι γρήγορη και αποτελεσματική με μέγιστο χρονικό διάστημα τους

12 ή 15 μήνες. Μάλιστα, εντός διπλωματικών κύκλων σημειώνεται ότι έως τον Απρίλιο του 2014 πρέπει να «κλείσει» το θέμα της Αμμοχώστου, το οποίο θα αποτελέσει το σκαλοπάτι για μια τελική λύση με την πάροδο έξι μηνών. Το «άτυπο χρο-

Κουρδικό, οικονομία και Κυπριακό τα έσοχα «δυνατά χαρτιά» του Ερντογάν

νοδιάγραμμα» φαίνεται να υιοθετούν και οι τέσσερις δυνάμεις, ΗΠΑ, Μ. Βρετανία, Ρωσία και Ε.Ε. Την ίδια ώρα η Ουάσινγκτον προαναπολιτίζεται για διορισμό διαμεσολαβητή τύπου Ρίτσαρντ Χόλμπρουκ, ο οποίος θα ανατρέψει τη στασιμότητα που

υπάρχει στη διαδικασία, θα συμβάλει στη δημιουργία δυναμικής και θα ενεργήσει έτσι ώστε μέσα από τη λύση του Κυπριακού να συγκεραστούν τα συμφέροντα Λευκωσίας, Άγκυρας και Αθηνάς στο θέμα της Ενέργειας. **Σελ. 4**

Συγκρατημένη ύφεση, ελλοχεύει ο κίνδυνος

Ευχάριστη έκπληξη προκάλεσαν τα προκαταρκτικά στοιχεία για την πορεία του ΑΕΠ στο πρώτο εξάμηνο του έτους. Με μείωση της τάξης του 5,4% για το β' τρίμηνο, η ύφεση ήταν μικρότερη από ό,τι αναμενόταν. Την ίδια ώρα, όμως, υπάρχει και ανησυχία πως οι αρχικές εκτιμήσεις για την πορεία της οικονομίας ίσως αποδειχτούν αισιόδοξες. **Οικονομική, σελ. 4**

Μυστήριο περιβάλλει (και) τα Συνεργατικά

Την ώρα που τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια των ΣΠΕ φτάνουν τα 6,8 δισ. ευρώ (40% των χορηγήσεων), βασική αιτία που δημιουργείται είναι πώς θα αρκέσει η στήριξη, ύψους 1,5 δισ. ευρώ για να διασώσει τα συνεργατικά. **Οικονομική, σελ. 3**

Η ενέργεια δίνει νέο ρόλο σε Αθήνα

Ελλάδα, Κύπρος, Ισραήλ αποτελούν κομμάτια ενός νέου, κρίσιμου για την Ε.Ε., ενεργειακού πάζλ. Η δε προσπάθεια του πρωθυπουργού να εμφανίσει την Ελλάδα ως βασικό πυλώνα της ενεργειακής τροφοδοσίας της Ευρώπης έγινε ιδιαίτερα αισθητή κατά την πρόσφατη επίσκεψή του στην Ουάσινγκτον. Από την άλλη, η Άγκυρα επιμένει ότι η μεταφορά του αερίου προς Ε.Ε. θα πρέπει να γίνει μέσω Τουρκίας, κάτι που μέχρι στιγμής προκρίνουν ΗΠΑ και Βρυξέλλες. **Σελ. 7**

Ζήγρας με στοιχεία κατά του Ντίνου

Ο Νίκος Ζήγρας προσκόμισε, στην πολυκύρωτη δίκη του Άκη Τσοχατζόπουλου για μίζες εκατομμυρίων ευρώ και πολιτικά διαφθορά, σοβαρά στοιχεία για την εμπλοκή στην υπόθεση και του Κύπριου πρώην υπουργού Εσωτερικών, Ντίνου Μιχαηλίδη, η έκδοση του οποίου στην Αθήνα αναμένεται στο τέλος του μήνα. **Σελ. 7**

Η Αίγυπτος βουλιάζει στο αίμα

Υποστηρικτές του ανατραπέζιου ισλαμιστή Αιγυπτίου προέδρου Μοράι συγκροτούνται με τον στρατό στο Κάιρο την Παρασκευή. Οι νεκροί της επέμβασης του στρατού εναντίον των καταλυτών των διαδηλώσεων ξεπέρασαν τους 700, βυθίζοντας την Αίγυπτο σε νέο κύκλο αστάθειας. Η Ουάσινγκτον καταδίκασε τα γεγονότα και ανέστειλε τη διεξαγωγή προγραμματισμένων κοινών ασκήσεων με τις αιγυπτιακές ένοπλες δυνάμεις. **Σελ. 18**

Ελλάδα: Ενόψει πλειστηριασμοί 1ης κατοικίας

Ποιες κατοικίες, πότε και πώς θα βγαίνουν στο σφυρί από την 1η Ιανουαρίου 2014

Πέντε παράγοντες θα καθορίζουν ποιες κατοικίες και πότε θα βγαίνουν σε πλειστηριασμό, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, την αντικειμενική αξία του ακινήτου και τη συνολική οικονομική κατάσταση του οφειλέτη. Η

αναστολή των πλειστηριασμών πρώτης κατοικίας ισχύει έως τις 31/12/2013 και η πιθανότητα νέας παράτασης της διαγράφεται εξαιρετικά περιορισμένη. Για τον λόγο αυτό, τα Υπουργεία Ανάπτυξης και Οικονομικών,

μαζί με την Ελληνική Στατιστική Αρχή, την Τρ. της Ελλάδος και την Ελληνική Ένωση Τραπεζών, εργάζονται πυρετωδώς ώστε μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου να έχουν καταλήξει στις τελικές προτάσεις. **Σελ. 14**

Απόρρητα έγγραφα για το Βαρώσι

Οι Αμερικανοί γνώριζαν από τις 20/07/1974 τις προθέσεις της Άγκυρας για κατάληψη και της Αμμοχώστου. Σωρεία αποκαρκτηρισμένων αμερικανικών εγγράφων της κρίσιμης περιόδου Ιουλίου - Αυγούστου '74, που παρουσιάζει σήμερα η «Κ», αποκαλύπτουν σημαντικά στοιχεία για το διπλωματικό παρασκήνιο που προηγήθηκε της δεύτερης εισβολής. **Σελ. 9**

Σαφάρι Διαφθοράς προσφέρει η Πράγα

Τερπνόν και ωφέλιμο

Τόσχοι και ξένοι επιβιβάζονται σε ένα λεωφορείο για μία πολύ ασυνήθιστη περιήγηση στην Πράγα. Το «Σαφάρι της Διαφθοράς» κάνει στάσεις στη βίλα ενός ισχυρού λομπίστα, σε μία σχολή της ελίτ όπου τα διπλώματα λέγεται ότι αγοράζονται και σε μια διευθύνση την οποία αναφέρουν ως έδρα 600 εταιρείες. Ο ξεναγός καλωσορίζει τους επιβάτες στο «ορνιθογυλικό σαφάρι» στις πολυτελείς φάλιες «πουλιών που κλέβουν». **Σελ. 17**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Η ευκαιρία

Η Αίγυπτος φλέγεται. Η Συρία καταρρέει και παρασέρνει δυτικούς σχεδιασμούς για το Ιράν. Η Τουρκία βλέπει και την περιφερειακή της στρατηγική να πλάττεται σοβαρά. Τα κατεχόμενα βρίσκονται σε «Μνημόνιο» που επέβαλε η Τουρκία, ενώ το αποτέλεσμα των «εκλογών» άφησε αθέατες όψεις. Η Ελλάδα δεν πατά ακόμη σε στέρεο έδαφος. Εμείς, ενώ προπαθούμε να σώσουμε την οικονομική παρτίδα, βλέπουμε πως τον Οκτώβριο το Κυπριακό μπαίνει σοβαρά πάλι στην καθημερινότητά μας. Ενώ ολοκληρωμένη η περιοχή μας σείεται από κρίσεις και ραγδαίες αλλαγές, τα δικά μας προβλήματα δεν πρέπει να μας αποσυντονίζουν. Η αναδιάρθρωση της ΕΦ (σελ. 3) μπήκε στο τραπέζι. Κρίνουμε ότι παράλληλα πρέπει να αρχίσει σοβαρή συζήτηση για τον ρόλο της Κύπρου στη διεθνή σκακιέρα. Αλλιώς μια σοβαρή ευκαιρία της «εποχής των κρίσεων» μπορεί να περάσει αναξιοποίητη.

ΔΕΥΚΟΛΑ & ΣΟΠΙΤΙΚΑ

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 25 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟΝ «ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ» ΤΗΣ «Κ»

ΟΜΟΝΟΙΑ
Οι αντικαταστάτες για το 65% των γκολ
Κατά 3/5 έχει αλλάξει το πρόσωπο της επιθετικής γραμμής της Ομόνοιας, που πέρσι είχε την καλύτερη επίθεση.

ΑΠΟΕΛ
Οι... ερασιτέχνες έγιναν επαγγελματίες
Η Ζούλτε Βάρεγκεμ δεν έχει στόχους για να πάει μακριά, αλλά θέλει να αγωνιστεί στους ομίλους του Γιουρόπα Λιγκ.

ΑΠΟΛΛΩΝ
Φάχνοντας τη χαμένη της αίγλη...
Η «Κ» καταγράφει όσα αφορούν τη Νις, αντίπαλο του Απόλλωνα στα πλέι-οφ του Γιουρόπα Λιγκ.

ΑΝΟΡΘΩΣΗ
Τι πρέπει να αλλάξει ο νέος κούτσ
Πειθαρχία, ομοιογένεια και ψυχολογία καλείται να προσδώσει στα σποδυτήρια ο τεχνικός της Ανόρθωσης.

kathimerini.com.cy/sport Κάθε μέρα, κάθε λεπτό **ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ**

Miles & More Visa

Μια κάρτα, όλος ο κόσμος.

Partner of Miles & More @ Lufthansa

TRAPΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΓΝΩΜΕΣ

ΕΛΛΑΔΑ

ΚΟΣΜΟΣ

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ**Αν δεν σας βολεύει
η προσευχή

Κάθε Κυριακή τα ίδια πράγματα. Βγαίνουν από τις εκκλησίες και τα μνημόσυνα, οι λεγόμενοι επίσημοι, βλέπουν κάμερες κι ανοίγουν τα στόματά τους και λέει ο καθένας ότι κατεβάσει η κόπρτα του. Μετά η κάθε δήλωση σοβαρή ή και μπάρουφα, γίνεται είδηση και τη μεταδίδει το ΡΙΚ, λόγω νομικών υποχρεώσεων και πρωτοκόλλου. Την αναπαράγουν στη συνέχεια τα άλλα ΜΜΕ και την ακούει να παίζει όλη μέρα από ραδιοφώνου και το βράδυ σε βαρύγδουπα, πολιτικά «δήθεν» ρεπορτάζ. Έτσι και την περασμένη Κυριακή, βγήκε μετά το μνημόσυνο στον Παχάμυιο, ο αμετροεπίς Αρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος και διαφώνησε, άκουσον-άκουσον, με τον έλεγχο που διενήργησε ο Ρίτις και την αξιολόγηση των μετοχών με 1 σε-ντ, εκφράζοντας την άποψη ότι θα έπρεπε να αξιολογηθούν με πάνω από 50 έως 60 σεντ η κάθε μετοχή. Πώς και τότε σας προέκυψε μακαριότητα; Στην Αγία Πρόθεση, στη Θεία Κοινωνία ή στο μνημόσυνο των πεσόντων; Η μήπως η επιφοίτησή σας είναι ατελεύτητη.

Αλλά τι λέω τώρα... Έτσι του έκοψε του Κρούγκμαν της Κύπρου και σαν «ειδήμονας» αλλά και μεγαλοεικηρημίας -μετά προφανώς από διεξοδική μελέτη των ζημιών του- και γνωρίζοντας ότι για να μην πληρώσει ο ίδιος τις άστοχες επιχειρηματικές του κινήσεις, σου λέει, «κάτσε να τα φρωτώσουμε στους φορολογούμενους και μετά θα βρούμε να φωνάζουμε, διαγράφτε τα χρέη που φρωτώσατε του κοσμάκη και καθαρίσαμε». Αυτό σκέφτηκε προφανέστατα ο ευφυέστατος ιεράρχης κι έβγαλε τη γλώσσα του λιτανεία. Για να φέρει όμως το θέμα των τιμών των μετοχών στο προσκήνιο θα έπρεπε να κάνει μια σχετική εισαγωγή, να βρει ένα αποδοιοποιο για να πατήσει επάνω του. Ως γνωστόν ο πλέον βολικός τράγος, που έχει βρει το άθλιο κατεστημένο που καταλήστευσε την Κύπρο, είναι ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας, Πανίκος Δημητριάδης. Άμα στη συνταγή αυτή ρίξεις και μια πρέζα από καρτοφάνεμο και αντιδημοφιλή Χριστόφια έρχεται και δένει το ορεκτικό του άκρατου λαϊκισμού. Έτσι, λοιπόν, ο Χρυσόστομος, αφού μπόρασε το αντίδομα της Κυριακής και είπε στον ψίχσο «εξέγχοι πεχτ Sunday dude, τώρα πάω, &εε δουλεύεις», βγήκε από τον ναό και δήλωσε στα κανάλια: «Πιστεύω ότι στο θέμα τόσο των τραπεζών όσο και του Συνεργατισμού, ό,τι δεν κατάφερε ο

κ. Χριστόφιας να ισοπεδώσει, άφησε τον κ. διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας να το ισοπεδώσει». Μετά φόρεσε το καπέλο του προσάτη των φτωχών και αφού εν τη οψία του διατύπωσε την άποψη, «γιατί αδυνατεί η Κυβέρνηση να θέσει τροχοπέδη για να σταματήσει αυτή η οικονομική κατηφόρα»;, για να δέσει και το πρόσφορο του πρωτόκολλου. Την αναπαράγουν στη συνέχεια τα άλλα ΜΜΕ και την ακούει να παίζει όλη μέρα από ραδιοφώνου και το βράδυ σε βαρύγδουπα, πολιτικά «δήθεν» ρεπορτάζ. Έτσι και την περασμένη Κυριακή, βγήκε μετά το μνημόσυνο στον Παχάμυιο, ο αμετροεπίς Αρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος και διαφώνησε, άκουσον-άκουσον, με τον έλεγχο που διενήργησε ο Ρίτις και την αξιολόγηση των μετοχών με 1 σε-ντ, εκφράζοντας την άποψη ότι θα έπρεπε να αξιολογηθούν με πάνω από 50 έως 60 σεντ η κάθε μετοχή. Πώς και τότε σας προέκυψε μακαριότητα; Στην Αγία Πρόθεση, στη Θεία Κοινωνία ή στο μνημόσυνο των πεσόντων; Η μήπως η επιφοίτησή σας είναι ατελεύτητη.

Αλλά τι λέω τώρα... Έτσι του έκοψε του Κρούγκμαν της Κύπρου και σαν «ειδήμονας» αλλά και μεγαλοεικηρημίας -μετά προφανώς από διεξοδική μελέτη των ζημιών του- και γνωρίζοντας ότι για να μην πληρώσει ο ίδιος τις άστοχες επιχειρηματικές του κινήσεις, σου λέει, «κάτσε να τα φρωτώσουμε στους φορολογούμενους και μετά θα βρούμε να φωνάζουμε, διαγράφτε τα χρέη που φρωτώσατε του κοσμάκη και καθαρίσαμε». Αυτό σκέφτηκε προφανέστατα ο ευφυέστατος ιεράρχης κι έβγαλε τη γλώσσα του λιτανεία. Για να φέρει όμως το θέμα των τιμών των μετοχών στο προσκήνιο θα έπρεπε να κάνει μια σχετική εισαγωγή, να βρει ένα αποδοιοποιο για να πατήσει επάνω του. Ως γνωστόν ο πλέον βολικός τράγος, που έχει βρει το άθλιο κατεστημένο που καταλήστευσε την Κύπρο, είναι ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας, Πανίκος Δημητριάδης. Άμα στη συνταγή αυτή ρίξεις και μια πρέζα από καρτοφάνεμο και αντιδημοφιλή Χριστόφια έρχεται και δένει το ορεκτικό του άκρατου λαϊκισμού. Έτσι, λοιπόν, ο Χρυσόστομος, αφού μπόρασε το αντίδομα της Κυριακής και είπε στον ψίχσο «εξέγχοι πεχτ Sunday dude, τώρα πάω, &εε δουλεύεις», βγήκε από τον ναό και δήλωσε στα κανάλια: «Πιστεύω ότι στο θέμα τόσο των τραπεζών όσο και του Συνεργατισμού, ό,τι δεν κατάφερε ο

paraschos@kathimerini.com.cy
Σκολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Ο Ατατούρκ «υποδέχεται» το κοινό στο σπίτι του

Φορώντας κοστούμι και γραβάτα ο... Μουσταφά Κεμάλ Ατατούρκ, υποδέχεται από κxes στο σπίτι του στη Θεσσαλονίκη, τους προσκυνητές ομοεθνείς του, αλλά και τους επισκέπτες του ομώνυμου μουσείου στον χώρο όπου γεννήθηκε (ο ίδιος πριν από 132 χρόνια πλάι στο τουρκικό προξενείο).

Ενα... σιλκονούκο ομοίωμά του, σε φυσικό μέγεθος, που φιλοτεχνήθηκε στην Τουρκία από τον γλύπτη Μουράτ Ντασκίν και τοποθετήθηκε στον πρώτο όροφο του ανακαινισμένου κτιρίου θα αποτελέσει εφεξής το έκθεμα-μαγνήτη για τους επισκέπτες στο σπίτι-μουσείο του ιδρυτή του σύγχρονου τουρκικού κράτους.

Ελλνας αξιωματούχος, ο υφυπουργός Εξωτερικών Άκινς Γεροντόπουλος, κατόπιν προσκλήσεως του εκπροσώπου της τουρκικής κυβέρνησης, ήταν αυτός που έκοψε την κορδέλα, ανοίγοντας και επισήμως στο κοινό τις πόρτες του σπιτιού-συμβόλου για τους -κοσμικούς κυρίως-Τούρκους γείτονες. «Ελπίζω να αποτελέσει το μουσείο του Κεμάλ Ατατούρκ πόλο έλξης πολλών επισκεπτών», ανέφερε μεταξύ άλλων ο κ. Γεροντόπουλος και χαρακτήρισε «σημαντική ιστορική προσωπικότητα» τον Κεμάλ Ατατούρκ. «Από το 1999 οι σχέσεις μας πέρα από το καλό στο καλύτερο. Βλέπουμε τις δύο χώρες ως φίλες και τις πιο προσιτές ως γέφυρες φιλίας, θέλουμε να αυξηθεί το τουριστικό ρεύμα και εργαζόμαστε σε αυτή την κατεύθυνση για τη δημιουργία των απαραίτητων υποδομών», τόνισε ο υπουργός Πολιτισμού και Τουρισμού της Τουρκίας Ομερ Τσελίκ.

Από τον εκδήλωση -για προσωπικούς λόγους, όπως μετέδωσε- ήταν ο δήμαρχος Θεσσαλονίκης Γιάννης Μπουτάρης. Τον εκπροσώπησε ο αναπληρωτής του κ. Κωνσταντίνος Ζέρβας. Λίγοι ήταν οι επίσημοι προσκεκλημένοι που παρέστησαν, μεταξύ άλλων εκπρόσωπος του μητροπολίτη κ. Ανθίμου, ο πρόεδρος της Ένωσης Ξενοδόχων Θεσσαλονίκης Αριστοτέλης Θωμόπουλος κ.ά. σε αντίθεση με τα πολύ περισσότερα μέλη τουρκικών, ελληνικών και διεθνών ΜΜΕ που έπλευσαν να καλύψουν την εκδήλωση. Η τουρκική πλευρά φρόντισε να κρατήσει χαμηλά το θέμα, μολοντί η σημασία για την κοινή γνώμη της γειτονίας ενός τέτοιου γεγονότος το τοποθετεί αυτόνομα πολύ ψηλά στην ατζέντα των ενδιαφερόντων της.

Η επιλογή της συγκεκριμένης ημερομηνίας μάλλον δεν έγινε τυχαία. Φαίνεται ότι προτιμήθηκε για την αποφυγή συγκεντρώσεων διαμαρτυρίας ακροδεξιών στοιχείων ή και ποντιακών

Εικόνες από το εσωτερικό της οικίας του Μουσταφά Κεμάλ Ατατούρκ. Το ομοίωμά του, σε φυσικό μέγεθος, φιλοτεχνήθηκε στην Τουρκία από τον γλύπτη Μουράτ Ντασκίν και τοποθετήθηκε στον πρώτο όροφο του ανακαινισμένου κτιρίου.

σωματειών, και από την άποψη αυτή οι οργανωτές δικαιώθηκαν αφού ουδείς αντίδραση υπήρξε.

Άλλωστε, για να φτάσει να γίνει η κxεινή τελετή χρειάστηκε μια περιπετειώδης διαδρομή. Κατ' αρχήν οι Τούρκοι είχαν ορίσει ως ημερομηνία την 18η Μαΐου, παραμονή της σφαγής των Ποντίων από τα στρατεύματα του Κεμάλ, αλλά απορρίφθηκε από τον δήμο. Στη συνέχεια πρότειναν την 29η Μαΐου, ημέρα Άλωσης της Κωνσταντινούπολης, αλλά και αυτή δεν έγινε δεκτή από τη Δημοτική Αρχή. Ακολούθησε η «τουρκική άνοιξη» με τα γνωστά

γεγονότα της Κωνσταντινούπολης, οπότε πραγματοποιήθηκε τελικά κxes με την απουσία πολλών επισήμων.

Κάποια συννεφάκια πάντως δεν έλειψαν από τη γενικά λαμπρή ατμόσφαιρα των εγκαινίων και είχαν να κάνουν με την άκομψη, όπως θεωρήθηκε αρμόδιος, ο σάτσης της Αγκυρας στο θέμα της παραχώρησης του Γενί Τζαμί από τον κ. Μπουτάρη για την προσευχή, με αφορμή το Ραμαζάνι των μουσουλμάνων. Ως γνωστόν δεν επετράπη στους τουρκικούς καταγωγής ποτούς μέσα υπόγειων μηχανοκίνητων ελέγχου να προσέλθουν στο Τζαμί επειδή θα

τελούσε την προσευχή ιμάμης από τη Θράκη που δεν ανήκει στους εκλεγμένους αλλά στους αναγνωρισμένους από το ελληνικό κράτος, μομφιτέδες. Ο κ. Μπουτάρης, ερωτηθείς από την «Κ» διέψευσε φήμες ότι δεν παρέστη στα εγκαινία σε ένδειξη αποδοκιμασίας της συμπεριφοράς της τουρκικής πλευράς. Ο υπουργός κ. Τσελίκ, πάντως, παραμονή των εγκαινίων μετέβη σε αυτοσχέδιο Τζαμί στη Δ. Θεσσαλονίκη για να προσευχηθεί, ενώ επισκέφθηκε ως τουρίστας το Γενί Τζαμί και τον Λευκό Πύργο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΤΖΙΜΑΖ

Ο ΦΙΛΙΣΤΩΡ

Επιλογή: **ΜΙΧΑΗΛΗΣ Ν. ΚΑΤΣΙΓΕΡΑΣ**

49 χρόνια πριν στην «Κ»
18. VIII.1964

ΑΠΟΔΕΥΜΕΣΗ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΑΠΟ ΝΑΤΟ: Η χθεσινή αιφνιδια απόφαση της Κυβέρνησεως Παπανδρέου να προβή εις αποδέχμενους των «αναγκαιών» στρατιωτικών, ναυτικών και αεροπορικών δυνάμεων από το ΝΑΤΟ και να τις θέσει υπό εθνική διοίκηση ως και να μεταφέρει το ελληνικό κλιμάκιο από την Σμύρνη εις την Θεσσαλονίκη, προέκλεσε ζοηράν αίσθησιν μεταξύ των πολιτικών και διπλωματικών παραγόντων της προτενούσης. Η χειρονομία αυτή, εν συνδυασμό με την δήλωσιν εκπροσώπου του ελληνικού υπουργείου Εξωτερικών, ο οποίος αναφερόμενος εις την εκδήλωσιν προέβλεπε τον Ρώσσου προθυποφυρού κ. Νικίτα Κρούτσονφ όπως παράσχη στρατιωτική βοήθειαν προς την Κύπρον, εδήλωσεν ότι «η ανιστήρα προειδοποίησις του Σοβιετικού ηγέτου προς τους Τούρκους επιδρομείς αποτελεί σημαντική συμβολή εις την ειρήνην» κρίνεται γενικώς ως μία απόπειρα μεταβολής της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής. Ανεφέργοτο συγκεκριμένως ότι δυαντόν η Κυβέρνησις να οδηγή την χώραν εις μίαν επικίνδυνον οδόν διά τα ελληνικά και τα κυπριακά συμφέροντα. Την νύκτα εγκώσθη ότι εις εραμοιογήν της ληφθείσης υπό της Κυβερνήσεως αποφάσεως, έφθασε δι' αεροπλάνων της Ελληνικής Βασιλικής Αεροπορίας το πρώτον τμήμα του πααό του στρατιωτικού ΝΑΤΟ Σμύρνης ελληνικού κλιμακίου.

ΛΑΜΠΟΥΣ ΣΤΟ ΚΑΣΤΡΟ: Ο εν Αθήνας Αμερικανός πρεσβευτής κ. Χένρυ Λαμπούς ανήλθε χθες την 8 μ.μ. εις Καστρού και συνομιλήσει επί μακρόν μετά τον πρωθυπουργού κ. Γεωργίου Παπανδρέου. Παρόντος και του υπουργού Εξωτερικών κ. Σταύρου Κωστοπούλου.

ΚΥΠΡΟΣ ΚΑΙ ΡΩΣΙΑ: Λευκωσία, 17.- Ο πρόεδρος της κυπριακής Βουλής κ. Γλαύκος Κληρίδης εδήλωσε σήμερα ότι αι διαπραγματεύσεις Κύπρου-Ρωσίας συνεχίζονται εις την Μόσχαν και ανεπαύτην ότι ησχάσαν τρεις ημέρας προ της φωσικής προειδοποίησεως προς την Τουρκίαν διά την περίπτωσιν νέας επιθέσεως εναντίον της Κύπρου.

ΣΥΜΜΑΧΟΙ ΚΑΙ ΚΥΠΡΟΣ: ΛΕΥΚΩΣΙΑ, 17.- Ο ύπατος αρμοστής της Βρετανίας κ. Μπίσοπ και ο Αμερικανός πρεσβευτής κ. Μπλένσεσ επεσκεψθησαν σήμερα τον πρόεδρον Μακάριον, και προσεπάθησαν να τον πείσουν ν' αποτραπούν αι διαπραγματεύσεις μετά της Ρωσίας προς παροχίαν στρατιωτικής βοήθεας εις την Κύπρον.

Κάθε πρωί, ο Σέρτζιο Κάστρο περπατά τους δρόμους του Σαν Κριστομπάλ ντε las Κάζας και επισκεπτεται τους ασθενείς του, ένας εκ των οποίων είναι ο Ντιέγκο Ραούλ Λόπεζ Σάντζεζ που έχει καηλωθεί στο κρεβάτι. Ενα ατύχημα με τη μοτοσυκλέτα του τον άφησε παράλυτο. Σήμερα το κορμί του έχει γεμίσει πληγές. Ο Κάστρο τις καθαρίζει και περιποιείται το πληγασμένο δέρμα μιλώντας χαμηλόφωνα και απαλά στον ασθενή του. Συμβολεύει τη γυναίκα του και υποσχέεται να επιστρέψει την επόμενη ημέρα.

Δεν είναι ούτε γιατρός ούτε παπάς, αλλά κτηνίατρος και αγρονόμος. Στα 72 χρόνια του προσπαθεί να καλύψει τις ελλείψεις του συστήματος περιθαλάψης του Μεξικού. Τα προβλήματα στην επαρχία Τσιάπας είναι περισσότερα από οπουδήποτε άλλο.

Την τελευταία δεκαετία, το Μεξικό υπέβλεπε την πρόσβαση στις ιατρικές υπηρεσίες σε όλους τους πολίτες. Όμως η φροντίδα που παρέχει ο Κάστρο είναι πολύ καλύτερη από αυτή που παρέχουν τα Κέντρα Υγείας και το δημοτικό νοσοκομείο της περιοχής. Ο δον Σέρτζιο, όπως τον αποκαλούν όλοι, περνά την ημέρα του φροντίζοντας τις πληγές και περιδενώντας τα τραύματα που προκαλούν τα εγκαύματα και οι διαβήτες, χωρίς να πάρει από κανέναν χρήματα, έτσι ώστε οι άρρωστοι να «παραινούν ήρεμοι και μοναδικό τους μέλημα να είναι πώς θα γίνουν γρήγορα καλά», εξηγεί ο ηλικιωμένος άνδρας. «Η ικανότητά μου είναι ένα χάρισμα που μου έδωσε ο Θεός. Αυτό με κάνει τόσο αποτελεσματικό», εξηγεί ο ίδιος.

Τα χρήματα που συγκεντρώνει από τις δωρεές τουριστών και Αμερικανών που ζουν μόνιμα στο Μεξικό τα δίνει για να

Ο δον Σέρτζιο επισκέπτεται έναν βαριά άρρωστο ασθενή του στο Σαν Κριστομπάλ ντε las Κάζας στην επαρχία Τσιάπας του Μεξικού. Ούτε γιατρός, ούτε παπάς, ο δον Σέρτζιο δεν αρνείται ποτέ τη βοήθεια στον πάσχοντα συνάνθρωπό του.

χτιστούν σχολεία και να έχουν όλοι πρόσβαση στο καθαρό νερό.

Ο δον Σέρτζιο φοράει παλιές μπότες, ξεβαμμένο μαύρο τζιν παντελόνι και ένα παλιό καουμπούκο καπέλο, ενώ πάντα στην τσέπη του ποικαμίου του έχει ένα πακέτο τσιγάρα Salem. Εξετάζει τους αρρώστους του κάθε απόγευμα στο μικρό σπίτι που λειτουργεί ως κλινική αλλά και μουσείο παραδοσιακών φορεσιών, γλυπτών και τελετουργικών προσωπείων. Πολλοί από

τους ασθενείς του είναι Μάγια από τα γειτονικά υψίπεδα, «πολίτες δεύτερης κατηγορίας» για το κράτος, που επί αιώνες βρισκόνται στο περιθώριο, θύματα αδιαφορίας και διακρίσεων.

Η φτώχεια, η κακή διαχείριση και η αμέλεια μεγιστοποιούν την πολυπλοκότητα της παροχής ιατρικής βοήθειας στην περιοχή των Τσιάπας. Πολλοί είναι αυτοί που δεν λαμβάνουν καμία θεραπεία ή προληπτική παρακολούθηση. Ακόμα όμως και

όταν αυτό συμβαίνει, οι υπηρεσίες είναι υπερβολικά περιορισμένες και η ποιότητά τους πόρρω απέχει από αυτή που θα έπρεπε να είναι, εξηγεί ο δρ Εκτορ Οτσόα, επικεφαλής της ομάδας έρευνας Υγείας που δραστηριοποιείται στην περιοχή. Τα προβλήματα είναι πολλά: τα κυβερνητικά προγράμματα για τη διάγνωση του καρκίνου του τραχήλου της μήτρας, της φυμιατώσης και του σακχαρώδους διαβήτη δεν είναι ικανοποιητικά, οι ασθενείς δεν επανέρχονται στους αρρώστους τι τους λένε ο γιατρός. Ο επικεφαλής του, δρ Μάρκο Αντόνιο Φλόρες Περάζ, θέλει να αυξήσει τον αριθμό των αρρώστων που φτάνουν στα εξωτερικά ιατρεία, να επισκευάσει τα ακτινολογικά μηχανήματα και κυρίως να διασφαλίσει ότι υπάρχουν αρκετά φάρμακα. Όμως οι ντόπιοι στα γύρω χωριά είναι φτωχοί και εμπιστεύονται τα παραδοσιακά φάρμακα, με συνέπεια όταν φτάνουν στο νοσοκομείο να βρίσκονται σε άθλια κατάσταση. Οι ανάγκες είναι τόσο μεγάλες που οποιοσδήποτε θέλει να βοηθήσει είναι καλοδεχόμενος και ο δον Σέρτζιο πολύτιμος, καθώς είναι πάντα κοντά στους αρρώστους του. Αυτό, όμως, που τον ανησυχεί περισσότερο από όλα είναι η αύξηση του ανθρώπων της περιοχής που πάσχουν από διαβήτη.

THE NEW YORK TIMES

Ο Σπονδοφόρος απουσιάζει.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Πρόεδρος Δ.Σ.: **ΚΩΣΤΑΣ ΙΩΡΔΑΝΙΔΗΣ** ■ Διευθύνων Σύμβουλος: **ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΔΗΣ** ■ Διευθυντής: **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ** ■ Αρχισυντάκτης: **ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Υπεύθυνος Οικονομικού: **ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΠΕΡΡΕΙΑΝΗΣ** ■ Υπεύθυνος Καλλιτεχνικού: **ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΧΡΗΣΤΟΔΟΥΛΟΥ** ■ Υπεύθυνος Ατελιέ: **ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ**

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: **ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΚΕΛΑΣ** ■ Διεύθυνση συντάξεως: **ΝΙΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ - ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ**

Γαλλική μεταρρύθμιση σε Ε.Φ. και Άμυνα

Η κυβέρνηση προανατολίζεται να αναθέσει στο Παρίσι τις μελέτες αναδιάρθρωσης του Υπουργείου Άμυνας και της Εθνικής Φρουράς

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ

Στρατό και Άμυνα αλά γαλλικά, θα έχει η Κύπρος, αφού το Παρίσι δείχνει πρόθυμο να αναλάβει την αναδιάρθρωση του Υπουργείου Άμυνας. Όπως Μεγάλη Βρετανία και Παγκόσμια Τράπεζα ανέλαβαν διάφορα υπουργεία και τομείς για να προβούν σε μελέτες για μεταρρύθμιση, η Γαλλία επέδειξε ενδιαφέρον να αναλάβει το Υπουργείο Άμυνας και την Εθνική Φρουρά. Πρόκειται για νευραλγικό τομέα, τον οποίο η Κυπριακή Δημοκρατία θέλει να τον αναθέσει σε «έμπιστο χέρι», αφού για την αναδιάρθρωση θα απαιτηθεί να εισέλθουν οι μελετητές σε γραφεία και αρχεία και να μελετήσουν τα πάντα γύρω από το Υπουργείο και το Στράτευμα έτσι ώστε να είσαι σε θέση να προχωρήσουν σε εισηγήσεις για τον τρόπο λειτουργίας και σύνθεσης του Υπουργείου.

Ο προανατολισμός του κράτους στη Γαλλία για την ανάθεση της μεταρρύθμισης του ευαίσθητου τομέα της Άμυνας, δεν είναι καθόλου τυχαίος, αφού:

1. Κύπρος και Γαλλία είχαν για σειρά ετών στενή συνεργασία σε στρατιωτικά θέματα, ενώ το Παρίσι αποτελούσε για δεκαετίες την οδό της Εθνικής Φρουράς γι' απόκτηση σύγχρονων οπλικών συστημάτων. Οι σχέσεις των δύο χωρών σε αμυντικά θέματα είναι αυξημένες ή καλύτερα είναι πιο ενισχυμένες απ' ό,τι με οποιαδήποτε άλλη χώρα της Ε.Ε., πέραν της Ελλάδας.

2. Είναι η δεύτερη χώρα, μετά την Ελλάδα, με την οποία η Κυπριακή Δημοκρατία έχει υπογράψει Αμυντική Συνεργασία (2007) και συνεπώς το Παρίσι κρίνεται ως «ένας αξιόπιστος και εκέμυθος εταίρος για να διαχειριστεί ευαίσθητες πληροφορίες που αφορούν το εν λόγω Υπουργείο και τη δομή της Ε.Φ. Μάλιστα, όπως δημοσίευσε ξανά η «Κ», η συμφωνία Κύπρου – Γαλλίας βρίσκεται σε διαδικασία επικαιροποίησης, ενώ προγραμματίζονται και κοινές ασκήσεις όπως Έρευνας – Διάσωσης αλλά και άλλες στην κυπριακή ΑΟΖ.

3. Ένας τρίτος παράγοντας που δημιουργεί «συνθήκες περαιτέρω εμπιστοσύνης» μεταξύ των δύο χωρών, ώστε η Λευκωσία να εμπιστευτεί στο Παρίσι τη μεταρρύθμιση του Υπου-

Οι σχέσεις Κύπρου – Γαλλίας θεωρούνται άριστες και εισέρχονται πλέον σε πιο δυναμική και στενή συνεργασία. Η φωτογραφία είναι από την επίσκεψη του Προέδρου της Δημοκρατίας τον Ιούνιο στο Παρίσι, όπου συναντήθηκε με τον Γάλλο Πρόεδρο, Φρανσουά Ολάντ.

Τρεις λόγοι ωθούν τη Λευκωσία να προανατολίζεται στην ανάθεση της μεταρρύθμισης της Άμυνας στη Γαλλία

ργείου Άμυνας και της Ε.Φ., είναι η ενεργή ανάμειξη της Γαλλίας στα της κυπριακής ΑΟΖ μετά και την αδειοδότηση του γαλλικού κολοσσού TOTAL. Το Παρίσι έχει πλέον κάθε λόγο να θέλει την Κυπριακή Δημοκρατία να διαθέτει ένα ευέλικτο σύστημα γύρω από τον τομέα της Άμυνας, χωρίς γραφειοκρατία, και το οποίο να ανταποκρίνεται πλήρως στις σύγχρονες ανάγκες και απαιτήσεις με σωστές δομές και άριστη λειτουργία.

«Άριστες οι σχέσεις»

«Οι σχέσεις των δύο χωρών βρισκονται σε πολύ καλό επίπεδο», σημείωσε

στην «Κ» κυβερνητικός αξιωματούχος, ο οποίος υπενθύμισε τόσο την επίσκεψη του Προέδρου της Δημοκρατίας αλλά και του Υπουργού Άμυνας στο Παρίσι. «Όταν μια νέα κυβέρνηση σε περίοδο μόνο έξι μηνών από την εκλογή της επισκέπτεται τη γαλλική πρωτεύουσα στο υψηλότερο επίπεδο, γίνεται κατανοητό ότι η Γαλλία είναι βασικός εταίρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, και δεν εκτιμάται ότι θα μπορούσε κάποια άλλη χώρα να μας βοηθήσει καλύτερα στο θέμα της μεταρρύθμισης στο Υπουργείο Άμυνας», πρόσθεσε ο ίδιος αξιωματούχος.

«Η Γαλλία είναι ένας εκ των στενότερων συνεργατών μας στην Ε.Ε., στοχεύουμε και συντονίζουμε τις από κοινού προσπάθειές μας για να μετατρέψουμε αυτή την ασαφή περιφέρεια σε μια περιοχή ειρήνης και σταθερότητας», ήταν τα σχόλια του Προέδρου της Δημοκρατίας όταν αναφέρθηκε στις σχέσεις των δύο χωρών και συμπλήρωσε: «Οι δεσμοί συνεργασίας μας δεν σταματούν εδώ. Φιλοδοξούμε

σε ακόμη πιο στενές σχέσεις», είπε. «Επαναλάβαμε την αμοιβαία μας δέσμευση στην περαιτέρω ενίσχυση των σχέσεών μας και συζητήσαμε διάφορους τρόπους με τους οποίους μπορεί να επιτευχθεί αυτό, μέσα από τη συνεργασία μας στους τομείς της οικονομίας, της ενέργειας –περιλαμβανομένης και της συμμετοχής της TOTAL στη διερεύνηση και πιθανή εκμετάλλευση υδρογονανθράκων στην κυπριακή ΑΟΖ– όπως και στον τομέα της εκπαίδευσης, περιλαμβανομένου και του Γαλλο-Κυπριακού Σχολείου».

Β' φάση μεταρρύθμισης

Η δεύτερη φάση μεταρρύθμισης του δημόσιου τομέα και της ευρύτερης κρατικής μηχανής, στην οποία περιλαμβάνεται και η αναδιάρθρωση του Υπουργείου Άμυνας και της Ε.Φ., αναμένεται να αρχίσει στα μέσα του 2014. Παράλληλα, στη δεύτερη φάση μεταρρύθμισης περιλαμβάνονται όλα σχεδόν τα νευραλγικά σμάρια υπουργεία. Πέραν του Υπουργείου Άμυνας, είναι

τα Υπουργεία Εξωτερικών, Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης και Εσωτερικών, τα οποία αποτελούν ουσιαστικά τους «νευρώνες» του κράτους και τα οποία διαχειρίζονται τις πλέον ευαίσθητες πληροφορίες και στοιχεία.

Ακόμη, κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2014 θα αρχίσουν μελέτες για μεταρρύθμιση στο Υπουργείο Οικονομικών, συμπεριλαμβανομένων Γενικού Λογιστηρίου, Γραφείου Προγραμματισμού, όπως επίσης για τα Υπουργεία Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Συγκοινωνιών και Έργων.

Παράλληλα ειδικοί θα εισέλθουν στους Κρατικούς Οργανισμούς ή Συμβούλια (ημικρατικούς, αφού όμως ολοκληρωθεί η πρόνοια του Μνημονίου για ιδιωτικοποιήσεις) όπως επίσης και στις Ανεξάρτητες Υπηρεσίες και Υπηρεσίες που προβλέπονται στο Σύνταγμα.

Βρετανία και Π.Τ.

Παράλληλα, ως γνωστό (όπως έγραψε πρώτα η «Κ»), Ηνωμένο Βασίλειο και Παγκόσμια Τράπεζα αναλαμβάνουν μελέτες για εξηγίανση της Δημόσιας Υπηρεσίας. Πιο συγκεκριμένα, σε πρώτη φάση θα γίνουν μελέτες για τρία Υπουργεία, Τοπική Αυτοδιοίκηση, Γραφείο Εφόρου Εταιρειών, καθώς και «Οριζόντια θέματα διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού». Δηλαδή, θα εκπονηθεί μελέτη για την εναλλαξιμότητα, το μισθολόγιο και το σύστημα αξιολόγησης των δημοσίων υπαλλήλων.

Η Παγκόσμια Τράπεζα θα αναλάβει τις μελέτες για αναδιάρθρωση των Υπουργείων Παιδείας, Υγείας και Γεωργίας.

Η Μεγάλη Βρετανία θα αναλάβει να διεκπεραιώσει μελέτες για την αναδιάρθρωση του Γραφείου Εφόρου Εταιρειών, καθώς και για την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Τη σημαντική δε μελέτη για το σύστημα αξιολόγησης, μισθολόγιο και εναλλαξιμότητα θα τη διενεργήσουν από κοινού Μ. Βρετανία και Παγκόσμια Τράπεζα.

Οι μελέτες πρέπει να είναι έτοιμες μέχρι το πρώτο τρίμηνο του 2014 και η έναρξη της αναδιάρθρωσης, βάσει των μελετών, θα πρέπει να αρχίσει έως τον Ιούνιο του 2014.

Roadmap μεταρρύθμισης Δημόσιας Υπηρεσίας

ΦΑΣΗ Α'

→ **Αφορά:** Υπουργεία Γεωργίας, Παιδείας, Υγείας, Τοπική Αυτοδιοίκηση, Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Οριζόντια θέματα διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού (Εναλλαξιμότητα, μισθολόγιο, σύστημα αξιολόγησης).

• **Πρώτο τρίμηνο 2014:** Πρέπει να είναι έτοιμες οι μελέτες μεταρρύθμισης.

• **Δεύτερο τρίμηνο 2014:** Να αρχίσει η υλοποίηση.

ΦΑΣΗ Β'

→ **Αφορά:** Υπουργεία Άμυνας, Εμπορίου, Εργασίας, Συγκοινωνιών, Οικονομικών, Εξωτερικών, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών.

• **Ιούνιος '14:** Όροι εντολής για μελέτες.

• **Οκτώβριος '14:** Αρχίζουν οι μελέτες.

• **Απρίλιος '15:** Ολοκλήρωση μελετών μεταρρύθμισης.

• **Τέλη 2015:** Έναρξη υλοποίησης μελετών.

ΦΑΣΗ Γ'

→ **Αφορά:** 10 Ανεξάρτητες Υπηρεσίες και Ημικρατικός.

• **Αρχές 2015:** Διαδικασία για μελέτες.

• **Μέσα 2015:** Διεξαγωγή μελετών.

• **Αρχές 2016:** Υλοποίηση.

ΠΑΡΑΦΙΛΙΠΟΥ
ICE CREAM

**Ο ΚΑΛΥΤΕΡΟΣ ΤΡΟΠΟΣ
ΓΙΑ ΝΑ ΣΠΑΣΕΙ Ο ΠΑΓΟΣ!**

Αγνά κρυστάλλινα παγάκια N-ice, πλήρως φιλτραρισμένα, αποστειρωμένα, άοσμα και εντελώς απαλλαγμένα από άλατα.

N-ice
PURE ICE CUBES BY

Και σε συσκευασία με zip

f parafilipouicecream

**ΠΤΥΧΙΟ
ΝΟΜΙΚΗΣ**

«Έχω μελετήσει το πρόγραμμα του Τμήματος Νομικής του Πανεπιστημίου Frederick, του οποίου υπήρξα γενικός συντονιστής κατά την εκπόνησή του.

Πρόκειται για ένα ποιοτικό πρόγραμμα, με δυνατούς στόχους και στρατηγική επίτευξής τους, που ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις των σύγχρονων Νομικών Σχολών».

Ιωάννης Καράκωστας
Ομότιμος Καθηγητής Νομικής Σχολής Αθηνών

Αν θες να είσαι αυτός που υπερασπίζεται το δίκαιο, σπούδασε Νομική στο Πανεπιστήμιο Frederick.

Το πρόγραμμα ανταποκρίνεται πλήρως στις απαιτήσεις για εγγραφή των αποφοίτων του στον Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο, κατόπιν επιτυχούς εξέτασης στα μαθήματα του Νομικού Συμβουλίου της Κυπριακής Δημοκρατίας.

- Πτυχίο Νομικής
- Κατεύθυνση: Κυπριακό Δίκαιο
- Κατεύθυνση: Ελληνικό Δίκαιο

Γλώσσα Διδασκαλίας: Ελληνικά

Λευκωσία: Τηλ. 22431355
Λεμεσός: Τηλ. 25730975
www.frederick.ac.cy

FREDERICK UNIVERSITY
ΡΟΛΟΣ ΜΑΣ, Η ΓΝΩΣΗ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΓΝΩΜΕΣ

ΕΛΛΑΔΑ

ΚΟΣΜΟΣ

Στόχος λύση μέχρι τον Οκτώβριο του 2014

Ο διεθνής παράγοντας προκρίνει μια γρήγορη διαδικασία, η οποία θα φέρει αποτέλεσμα μέσα στους επόμενους δώδεκα με δεκαπέντε μήνες

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΣΤΕΓΓΑΡΗ

Γρήγορη διαδικασία στο Κυπριακό προωθεί ο Διεθνής Παράγοντας έτσι ώστε όλα να είναι «έτοιμα» έως τα τέλη του 2014. Τον συντονιστικό ρόλο αυτή τη φορά ανέλαβαν οι ΗΠΑ, οι οποίες έστειλαν ήδη τα σχετικά μηνύματα στα εμπλεκόμενα μέρη, μέσω Αθηνών και Άγκυρας. Ακόμη, ημέρα για τις προθέσεις του ΟΗΕ, ο οποίος θα λειτουργεί ως η εμπροσθοφυλακή της οποιασ διαδικασίας και πρωτοβουλίας, είναι και άλλες ισχυρές χώρες, οι οποίες με τον ένα ή με τον άλλο τρόπο είχαν και έχουν ενδιαφέρον για το Κυπριακό, όπως Βρετανία και Ρωσία.

Μεταξύ των ισχυρών ήδη συζητούνται χρονικά πλαίσια κατά τα οποία αναμένονται οι οποίες εξελίξεις. Όπως είναι σε θέση να γνωρίζει η «Κ» εντός διπλωματικών κύκλων οι ημερομηνίες έπαισαν ήδη στο τραπέζι και η όλη διαδικασία φαίνεται να «σπμαδεύεται» από τρεις ημερομηνίες κλειδιά:

Οκτώβριος 2013. Έναρξη συνομιλιών. Ήδη προς αυτή την κατεύθυνση εργάζονται πυρετωδώς οι δύο πλευρές με τις απαιτούμενες προετοιμασίες. Μετά τον καθορισμό / διορισμό των συνομιλητών από τις δύο πλευρές (Ανδρέα Μαυρογιάννη και Οσμάν Ερτούγ) η Ελληνοκυπριακή πλευρά προχώρησε και στον διορισμό γενικού συντονιστή (Ανδρέα Πυρίσιου) των οποίων επιτροπών σχηματίστηκαν για τις ανάγκες της διαπραγματεύσεως. Οι εκτιμήσεις όλων των πλευρών θέλουν τον Οκτώβριο ως τον «μήνα εκκίνησης του Κυπριακού», ενώ ακόμη και το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ καταγράφει στο πρόσφατο ψήφισμά του την εκτίμηση ότι ο εν λόγω μήνας θεωρείται ο πιθανότερος για την έναρξη των συνομιλιών.

Απρίλιος 2014. Θεωρείται από διπλωματικούς κύκλους κομβικής σημασίας ημερομηνία, αφού ουσιαστικά η Τουρκία μετά το πρώτο τρίμηνο του 2014 θα βρίσκεται σε συνεχείς εκλογικές αναμετρήσεις. Εντός του 2014 θα διεξαχθούν δημοτικές, βουλευτικές και προεδρικές εκλογές. Συνεπώς, διπλωματικοί κύκλοι κρίνουν ότι έως το πρώτο τρίμηνο του 2014 οι συνομιλίες στο Κυπριακό θα πρέπει να προχωρήσουν σε βαθμό που να επιτρέπουν μια «ενδιάμεση» συμφωνία που θα «τακτοποιεί» το θέμα της Αμμοχώστου, το οποίο θα λειτουργήσει ως «πρακτική ένδειξη / απόδειξη για την πραγματική βούληση και πρόθεση των πλευρών για συνολική διεθνή λύση του προβλήματος».

Οκτώβριος 2014. Για τους ίδιους κύκλους ο Οκτώβριος του 2014 θεωρείται και ως πιθανότερος μήνας για ολοκλήρωση των συνομιλιών στο Κυπριακό και εφαρμογή της λύσης έτσι ώστε το 2015 να βρει την Κύπρο με λυμένο το πρόβλημα. Προς τούτο αναπτύσσεται επιχειρηματολογία δύο κυρίως προσεγγίσεων. Αφενός, 12 μήνες διαπραγματεύσεων κρίνονται

Διαμεσολαβητή τύπου «Χόλμπρουκ» βλέπουν οι ΗΠΑ, καθώς οι συγκυρίες προσομοιάζουν με εκείνες στα τέλη του '90. Ήδη τα άτυπα χρονοδιαγράμματα που συζητούνται στους διπλωματικούς κύκλους είναι: έως τον Απρίλιο του 2014 διεθνή λύση. Οι δύο πλευρές προετοιμάζονται πυρετωδώς για έναρξη των συνομιλιών τον επόμενο Οκτώβριο.

«Να» για λύση σε ένα χρόνο λένε ΗΠΑ, Βρετανία, Ρωσία και Ε.Ε. Οι τέσσερις μεγάλοι συμφώνησαν προκαταρκτικά πώς θα κινηθεί το Κυπριακό

από τον Διεθνή Παράγοντα ως «υπερ αρκετός χρόνος», αφού οι Συνομιλίες ουσιαστικά θα αρχίσουν απ' εκεί που σταμάτησαν πλνν μερικών εξαιρέσεων, όπου κάποιες πιυκέ αναμένεται να τύχουν επαναδιαπραγματεύσεως μετά από αίτημα της ελληνοκυπριακής πλευράς. Αφετέρου το 2015 κρίνεται ως «έτος σημαντικών αποφάσεων για την ενέργεια», αφού ως γνωστό η τελική επενδυτική απόφαση, βάσει και των συνομιλιών και του Μνημονίου Συναντιλήψης μεταξύ Κυβέρνεσης και Noble, για το τερματικό υγροποίησης θα παρθεί εντός του 2015. Ολοκλήρωση, ωστόσο, των συνομιλιών στο Κυπριακό μέχρι τότε αναμένεται ότι θα δημιουργήσουν νέα δεδομένα, τα οποία ο Διε-

θνής Παράγοντας κρίνει ότι θα είναι «υποβληθικά για μια μόνιμη και αρκετά υποσχόμενη κατάσταση πραγμάτων στην ανατολική Μεσόγειο, μέσα από την οποία θα διασφαλίζεται ασφάλεια και σταθερότητα στην περιοχή».

Φόρμουλα τύπου «Χόλμπρουκ»

Η Ουάσιγκτον ενδιαφέρεται για μια «συνολική διεθνή λύση στην περιοχή», η οποία θα διασφαλίζει την αναζητούμενη σταθερότητα. Ιδιαίτερα μετά και την «Αραβική Άνοιξη», η οποία αφενός έθεσε χώρες της Βορείου Αφρικής σε πορεία εκδημοκρατισμού αλλά αφετέρου τις έθεσε κατάσταση αποσταθεροποίησης, οι ΗΠΑ θεωρούν ότι η περιοχή της ανατολικής Μεσογείου πρέπει να εισέλθει σε κατάσταση μόνιμης σταθερότητας, κάτι όμως που περνά μέσα από τις ανοικτές πηγές, κυπριακού, Λιβάνου, Μεσανατολικού και σχέσεων Άγκυρας – Τελ Αβίβ και Άγκυρας – Αθηνών. Παράλληλα η εξεύρεση φυσικού αερίου στις ΑΟΖ Κύπρου, Ισραήλ και επιχειρηματική δραστηριοποίηση στην περιοχή φαίνεται να λειτουργεί και ως «κλειδί» για οριστική διεθνή λύση ανοικτών προβλημάτων, με το Κυπριακό

να βρίσκεται στο επίκεντρο, αφού η Κύπρος είναι η μόνη πύλη της περιοχής προς την Ε.Ε. και γύρω από την οποία συγκεντρώνονται συμφέροντα τόσο της ίδιας της Ε.Ε. όσο και των ΗΠΑ αλλά και της Μεγάλης Βρετανίας καθώς και της Ρωσίας.

Οι τέσσερις ισχυροί, μάλιστα, σύμφωνα με διπλωματικούς κύκλους, φαίνεται πως ήδη συμφώνησαν επί της ευρύτερης αρχής για οριστική επίλυση του κυπριακού έως το τέλος του 2014. Η άτυπη κατανόηση από πλευράς των τεσσάρων αποτέλεσε και την αφορμή για την Ουάσιγκτον να αναλάβει κύριο ρόλο στην όλη προσπάθεια, με σκέψεις μάλιστα για διορισμό και διαμεσολαβητή, «τύπου Χόλμπρουκ».

Ως γνωστόν ο Ρίτσαρντ Χόλμπρουκ διέτελεσε ειδικός αντιπρόσωπος του Αμερικανού προέδρου Μπιλ Κλίντον, για τα Βαλκάνια και το Κυπριακό κατά την περίοδο 1996 με 1999, αλλά ήταν ουσιαστικά ο παράγοντας που αντέστρεψε τα τότε δεδομένα, τα οποία μοιάζουν πολύ με τα σημερινά. Δηλαδή το κυπριακό βρισκόταν σε στασιμότητα, κάθε συνομιλία για λύση φαντάζε αδύνατο να είναι παραγωγική, οι σχέσεις στην περιοχή ήταν τεταμένες κυρίως λόγω της πρόθεσης της Κύπρου για ένταξη στην Ε.Ε. Ο Ρί-

τσαρντ Χόλμπρουκ ήταν αυτός που αντέστρεψε την στασιμότητα, «είδε» ότι η σταθερότητα στην περιοχή θα διασφαλιστεί περισσότερο εάν ο ένας παρονομαστής της αστάθειας (Κύπρος) εντασσόταν στην Ε.Ε. και ο άλλος παρονομαστής της αστάθειας (Τουρκία) είχε προοπτική επίσης για ένταξη στην Ε.Ε.

Τα σημερινά δεδομένα προσομοιάζουν κατά πολύ με τότε. Ο όποιος διάλογος με προοπτική συνολικής διεθνή λύσης φαντάζει αδύνατος, και οι σχέσεις Τουρκίας – Κύπρου και Ελλάδος βρίσκονται σε ένταση, αυτή τη φορά, κυρίως λόγω του εντοπισμού και της εκμετάλλευσής των κοιτασμάτων φυσικού αερίου / πετρελαίου.

Ωστόσο, βάσει όλων των δεδομένων και των ζητούμενων, ο Διεθνής Παράγοντας θεωρεί ότι εντός των επόμενων 12-15 μηνών δημιουργείται μια ευκαιρία για μόνιμη διεθνή λύση του προβλήματος και άπαντες φαίνεται να είναι έτοιμοι να εργαστούν προς τούτο.

Αλλά δύο δεδομένα

Παράλληλα, στο σημερινό «παιχνίδι» εντάσσονται άλλοι δύο παράγοντες, οι οποίοι «αφύπνισαν» την Ουάσιγκτον, καταδεικνύοντας την ανάγκη για ενεργότερη εμπλοκή της τόσο στο ευρύτερο ζήτημα «σταθερότητας της περιοχής» όσο και στο πιο συγκεκριμένο θέμα του Κυπριακού, το οποίο αποτελεί και μέρος του ευρύτερου ζητήματος «σταθερότητας και προέλευσης» στην ανατολική Μεσόγειο.

Πρώτον: Τα σημερινά δεδομένα εμπλέκονται ενεργά και το Ισραήλ. Μια διεθνή λύση του κυπριακού θα επηρεάσει πλέον άμεσα η έμφραση τα συμφέροντα του Τελ Αβίβ και συνεπώς ενόσω τα πράγματα καθυστερούν γίνονται πολυπλοκότερα. Ως εκ τούτου, η όποια διεθνή λύση του Κυπριακού, θα πρέπει να εξερευνηθεί προτού ληφθούν οριστικές αποφάσεις, από τις οποίες θα διακυβεύεται το οικονομικό μέλλον τρίτης χώρας αλλά και επενδύσεις διεσκατομμυρίων.

Δεύτερον: Εταιρείες εμπλεκόμενες πλέον ενεργά στην περιοχή στον τομέα της Ενέργειας με κεφάλαια εκατοντάδων εκατομμυρίων και με προοπτική για 20ετή τουλάχιστον παραμύθια δολάρια σε έργα, υποδομές και ευρύτερα ενεργειακές επενδύσεις. Τυπότεν, δημιουργούνται τελελεσμένα βασισμένα στο status quo και γίνεται κατανοητό ότι ενόσω ο χρόνος περνά, θα είναι πλέον αδύνατο να δημιουργηθούν συνθήκες για μόνιμη σταθερότητα στην περιοχή.

Την ίδια ώρα όμως όλα τα ανωτέρω δημιουργούν τη «χρυσή τομή» για όλους τους υπόλοιπους ισχυρούς που εμπλέκονται (Μόσχα, Λονδίνο, Βρυξέλλες) και όπως συζητείται έντονα στους διπλωματικούς κύκλους οι επόμενοι μήνες εκ των πραγμάτων θα χαρακτηριστούν και ως «ο χρόνος του Κυπριακού».

Ιστορική εξέλιξη ο όρκος της Ντεργιά

Ηκπρό μήνυμα σε ολόκληρη την Κύπρο και την Τουρκία, εκτιμών τον κυπριακό ΜΜΕ, ότι έστειλε με τον όρκο της ενώπιον της «Βουλής» η νεαρή «βουλευτή»

Ντουγιού Ντεργιά. Κρίνουν, μάλιστα, ότι η αναφορά της σε ενωμένη Κύπρο αποτελεί μια ιστορική εξέλιξη. Το μανιφέστο των 100 λέξεων της Ντουγιού Ντεργιά που δημιουργήσε σάλο στην τ/κ κοινότητα και κάποιες ανησυχίες στην Άγκυρα είναι οι εξής: «Υπόσχομαι, να εργαστώ στο τουρκοκυπριακό κοινοβούλιο για να μην υποστεί κανείς που ζει στην Κύπρο διακρίσεις, λόγω της γλώσσας του, της θρησκείας του, της φυλής του, του τόπου γέννησής του, της κοινωνικής του τάξης, της ηλικίας του, της φυσικής του κατάστασης, του φύλου και της σεξουαλικής κατεύθυνσης του, με στόχο να δημιουργηθεί ένα περιβάλλον δικαιοσύνης και ισότητας. Θα καταβάλω προσπάθεια για αντικατάσταση της κουλτούρας της αντιπαράθεσης και της βίας, με μια κουλτούρα βασισμένη στην ειρήνη και την συμπίληση, ενώ ταυτόχρονα θα μειώσω αφοσιωμένοι στις αρχές της Δημοκρατίας, της Κοινωνικής Ευημερίας, των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ελευθεριών, και της Θεσμότητας μιας Δημοσπονδής Κυπριακής Πολιτείας»...

Τα τουρκοκύπρια ΜΜΕ υπογράμμισαν ότι στα νέα «Βούλη» συμπεριέχονταν τέσσερις γυναίκες, μεταξύ των οποίων και η κ. Ντεργιά η οποία διακρίνεται για τη φεμινιστική ιδεολογία της και τον ακτιβισμό της. Στο παρελθόν η κ. Ντεργιά, με ομάδα συντρόφων της, πραγματοποίησε μια δυναμική κινητοποίηση στην αίθουσα συνεδριάσεων της «Βουλής» με αφήντο στόχο την υπογράμμιση της σημασίας της ισότητας των φύλων. Αξίζει να σημειωθεί ότι, το περασμένο διάστημα, διά μέσου της προσωπικής της σελίδας κοινωνικής δικτύωσης, η κ. Ντεργιά βρέθηκε στο πλευρό των Τούρκων διαδηλωτών, οι οποίοι κατάκλυσαν τους δρόμους της Τουρκίας τον περασμένο Ιουνίο απαίτώντας τον εκδημοκρατισμό της χώρας τους.

Παράλληλα, χιλιάδες Τ/κ και πολλοί Ε/κ, κυρίως μέσω των Μέσων Κοινωνικής δικτύωσης έπεσαν να ανακηρυχθούν τη νεαρή «βουλευτή» που σε μια περίοδο που το Κυπριακό έχει οδηγηθεί σε αδιέξοδο, έστειλε μήνυμα αισιοδοξίας σε ολόκληρη του νησί. Ωστόσο στην ελεύθερη Κύπρο δεν υπήρξε οποιοδήποτε δόλωμα από κόμματα ή την επίσημη πλευρά.

ΝΙΚΟΣ ΣΤΕΛΓΙΑΣ

Κυπριακό: ένα από τα τελευταία ατου Έρντογάν

Οι συνομιλίες για το Κουρδικό, η πορεία της οικονομίας και το Κυπριακό, αποτελούν πλέον τα έσοχα «δυνατά χαρτιά» της Άγκυρας

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Πρώτες πρωινές ώρες της Τετάρτης στην Άγκυρα. Κόκκινος συναγεμρός στην τουρκική πρωθυπουργία και στο Υπουργείο Εξωτερικών. Αξιωματικούς, διπλωμάτες και οι σύμβουλοι του Πρωθυπουργού Ρετζέπ Ταγίπ Έρντογάν τρέχουν να προλάβουν τις σαρωτικές εξελίξεις στην Αίγυπτο. Οι πρώτες πληροφορίες από την αιγυπτιακή πρωτεύουσα προκαλούν μεγάλη αναστάτωση στους κυβερνητικούς κύκλους. Εκ του ηγετικού πυρήνα του αιγυπτιακού Κινήματος Μουσουλμάνων Αδελφών πληροφορείται το «αδελφό» Κόμμα Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ), ότι το Κάιρο κατακλύζεται από εκατοντάδες νεκρούς και χιλιάδες τραυματίες. Τα τουρκικά φιλοκυβερνητικά ΜΜΕ διαδίδουν με ταχύτητα φωτός τις εν λόγω πληροφορίες στην τουρκική κοινή γνώμη.

Ο πρωθυπουργός Έρντογάν, ο οποίος τα δυο τελευταία χρόνια βρίσκεται στο πλευρό των Μουσουλμάνων Αδελφών, παρακολουθεί τις εξελίξεις με ιδιαίτερο προβληματισμό. Μόλις πριν από λίγο καιρό, σε επισκεπή του στο Κάιρο, ο Ρετζέπ Ταγίπ Έρντογάν οραματιζόταν τη διάδοση του περιφημου «μοντέλου ΑΚΡ» σε ολόκληρη τη Μέση Ανατολή. «Θα αλλάξουν όλες οι ισορροπίες στη Μέση Ανατολή. Το Ισραήλ και οι άλλες δυνάμεις είναι αναγκασμένες να ευθυγραμμιστούν με τα νέα δεδομένα. Η περιοχή μας εισέρχεται σε μια ιστορική περίοδο, η οποία αποτελεί τη φυσική συνέχεια των επαναστάσεων της περιόδου 1989-1990, των επαναστάσεων που έφεραν το τέλος του κομμουνιστι-

Ο πρωθυπουργός Έρντογάν, ο Πρόεδρος Γκιουλ και ο αρχηγός του στρατού στρατηγός Οζάλ, συζητούν την κατάσταση στη Συρία. Σε διάστημα μικρότερο των δύο ετών τα όνειρα Έρντογάν-Νταβούτογλου για δημιουργία μιας χαλαρής οικονομικής συνομοσπονδίας στη Μέση Ανατολή με ηγετίδα δύναμη την Τουρκία, όχι μόνο έγιναν εφιάλτες, αλλά η Άγκυρα απώλεσε και τα ερείσματά της.

κού μπλοκ», τόνιζε τότε ο υπουργός Εξωτερικών, Αχμέτ Νταβούτογλου, ενώ ο Χοσνί Μουμπάρακ εγκατέλειπε το Προεδρικό Μέγαρο στο Κάιρο. Εκείνη την περίοδο, οι στενοί συνεργάτες του κ. Νταβούτογλου οραματιζόταν τη δημιουργία μιας χαλαρής οικονομικής συνομοσπονδίας, στην οποία θα συμμετείχαν μελλοντικά χώρες όπως η Τουρκία, η Συρία, η Αίγυπτος, η Λιβύη, η Τυνησία, η Ιορδανία, η Παλαιστίνη και φυσικά η «ΤΔΒΚ».

Όραμα οι εφιάλτες

Το μεγάλο όραμα της τουρκικής πρωθυπουργίας δέχθηκε το πρώτο μεγάλο πλήγμα από τη Δαμασκό. Λίγους μήνες

μετά την αντίρρηση της τουρκικής οπίας στο κτήριο της συριακής Βουλής, η γειτονική χώρα βρέθηκε αντιμέτωπη με τον εφιάλτη ενός εμφυλίου πολέμου. Με βιαστικές κινήσεις, η Άγκυρα διέκοψε τις σχέσεις της με τη Δαμασκό και άρχισε να υποστηρίζει το στρατόπεδο των ανταρτών. Η Συρία απάντησε στην πρόκληση της Άγκυρας με τον βομβαρδισμό των τουρκικών εδαφών, την καθάρριση ενός τουρκικού μαχητικού αεροπλάνου και την παροχή έμμεσς υποστήριξης στους Κούρδους αυτονομιστές στα σύνορα Τουρκίας – Συρίας. Την ίδια περίοδο, η Βαγδάτη και η Τεχεράνη εξαπέλυσαν μια ενορχωστρωμένη επίθεση κατά της Άγκυρας.

Η Βαγδάτη αντιδρώντας στις παρεμβάσεις της Τουρκίας στο εσωτερικό της, κατηγόρησε την Άγκυρα ότι μετεξελίσσεται σταδιακά σε αποικιοκρατική δύναμη της περιοχής. Προχωρώντας ένα βήμα πιο πέρα, η Τεχεράνη ισχυρίστηκε ότι η Άγκυρα έχει μετατραπεί σε «μέσο επιβολής των εκβιασμών της Δύσης» στην ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής. Με βάση αυτό το σκεπτικό, το καλοκαίρι του 2011, οι ένοπλες δυνάμεις του Ιράν διέκοψαν απότομα τις συγκρούσεις τους με τους Κούρδους αυτονομιστές και επηχείρησαν να έρθουν σε συνεννόηση με τη στρατιωτική πτέρυγα του κούρδικου κινήματος.

Οι βολές και «επιθέσεις» της Δαμασκού, της Βαγδάτης και της Τεχεράνης και η ολοπλή υποστήριξη της Ρωσίας σε αυτές τις χώρες δημιουργήσαν ένα φυσικό φράγμα, στη διάδοση του περιφημου «μοντέλου ΑΚΡ» στη Μεσοποταμία και την ανατολική Μεσόγειο. Την ίδια περίοδο, διακόπηκαν οι συνομιλίες της Τουρκίας με την Αρμενία και η ευρωπαϊκή πορεία της Άγκυρας οδηγήθηκε σε αδιέξοδο. Στο εσωτερικό της χώρας, λίγο μετά τις βουλευτικές εκλογές του 2011, το κούρδικό κίνημα πέρασε σε αντιπύθεση. Το καλοκαίρι του 2012, οι Κούρδοι αντάρτες εισέβαλαν στα τουρκικά εδάφη και έθεσαν υπό τον έλεγχο τους κομμάτια γης και αυτοκυβερνησιμότητα για πολλές συνεχόμενες εβδομάδες. Αντιμέτωπη με αυτή την εξέλιξη, στα τέλη του προηγούμενου έτους, η Άγκυρα αναγκάστηκε να καλέσει στο τραπέζι των συνομιλιών το κούρδικό κίνημα.

Εσωτερικές αναταράξεις

Αλλά και στο εσωτερικό της τουρκικής κυβέρνησης σημειώθηκε το πρώτο μεγάλο ρήγμα την περίοδο του 2011. Πρώτα με αφορμή έναν νομοσχέδιο για τα σημερινά παιχνίδια και στη συνέχεια με μια σειρά σημαντικών εξελίξεων, οι οποίες αφορούν τις Τουρκικές Μυστικές Υπηρεσίες (ΜΙΤ), ο πρωθυπουργός Έρντογάν συγκροτήθηκε με το ναυαγικό Κίνημα του Φετχουλλάχ Γκιουλέν. Σήμερα, η συγκεκριμένη σύγκρουση έχει λάβει τις διαστάσεις ενός ψυχρού πολέμου. Και σαν να μην έφταναν όλα αυτά, στα μέσα του 2013, η τουρκική οικονομία άρχισε να στέλνει

αנוσηκτικά μηνύματα. Το δολάριο άρχισε να καταγράφει μια τρελή κούρσα εις βάρος της τουρκικής λίρας, η οποία καταβαραθρώθηκε την περίοδο της λαϊκής εξέγερσης του Ιουνίου. Δέκα χρόνια μετά την άνοδο του στην εξουσία, η ΑΚΡ χρειάστηκε να στρατολογήσει όλες τις διαθέσιμες αστυνομικές δυνάμεις και τη στρατιωτική χωροφυλακή για να πνίξει σε δακρυγόνα και αίμα τη συγκεκριμένη εξέγερση.

Και στο βάθος Κυπριακό

Δύο χρόνια λοιπόν, μετά τη μεγάλη νίκη στις βουλευτικές εκλογές του 2011, η κυβέρνηση του ΑΚΡ αντιμετωπίζει μεγάλα προβλήματα τόσο στο εσωτερικό όσο και το εξωτερικό. Λίγους μόλις μήνες πριν από τις κρίσιμες δημοτικές και προεδρικές εκλογές, ο κ. Έρντογάν διαθέτει ελάχιστα «δυνατά χαρτιά»: Οι συνομιλίες για το Κουρδικό ζήτημα, η πορεία της τουρκικής οικονομίας και το Κυπριακό. Τον ρόλο του Κυπριακού στα μελλοντικά σχέδια του Έρντογάν αναδεικνύει πλέον η πλειοψηφία των Τούρκων αναλυτών. Κατά την άποψη τους, η πρόσφατη αναφορά Νταβούτογλου στην ιστορική σημασία της εκλογής του Νίκου Αναστασιάδη στην Προεδρία της Κυπριακής Δημοκρατίας καθώς και στην κυπριακή οικονομική κρίση, δεν είναι τυχαία. «Τα επόμενα δύο χρόνια, το ΑΚΡ διαθέτει πολύ λίγα μέσα, με τα οποία είναι σε θέση να εντυπωσιάσει την τουρκική και τη διεθνή κοινή γνώμη. Το Κυπριακό είναι ένα από τα μέσα αυτά», επισμαίνει χαρακτηριστικά στην «Κ» μια σημαντική τουρκική δημοσιογραφική πηγή.

Συμπληρώνεται το παζλ της καταστροφής

Διαμορφώνονται δύο στρατόπεδα για το πώς και το γιατί η Κύπρος οδηγήθηκε στη σημερινή εξαιρετικά δεινή οικονομική κατάσταση

Του ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ

Οι αντιδράσεις που προκάλεσε η κατάθεση του διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, Πανίκου Δημητριάδη, στην Ερευνητική Επιτροπή για την Οικονομία είναι ενδεικτικές των όσων αναμένεται να ακολουθήσουν τις επόμενες ημέρες. Το έργο της Ερευνητικής βαίνει προς ολοκλήρωση με τρεις καταθέσεις ανθρώπων που χειρίστηκαν τις κρίσιμες στιγμές της οικονομικής κρίσης και με τις αποφάσεις τους – ή τις παραλείψεις τους – οδήγησαν τη χώρα στη σημερινή κατάσταση: στις 22 Αυγούστου θα καταθέσει ο τέως Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Δημήτρης Χριστόφιας, στις 23 Αυγούστου ο τέως διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας, Αθανάσιος Ορφανίδης και στις 27 Αυγούστου ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Νίκος Αναστασιάδης.

Η κάθε κατάθεση έχει το δικό της ξεχωριστό ενδιαφέρον, καθώς και οι τρεις γνωρίζουν πράγματα που επιώθηκαν πίσω από τις κλειστές πόρτες των ευρωπαϊκών οργάνων και στο παρασκήνιο, κατά τις προσωπικές επαφές που είχαν με την ηγεσία του ΔΝΤ και της Γερμανίας.

Οι κάθε κατάθεση που εκδηλώθηκαν μετά την κατάθεση Δημητριάδη οριοθετούν και τις δύο σχολές σκέψης για την ερμηνεία των όσων έγιναν στην Κύπρο από τον Μάιο του 2010, (οπότε η Ελλάδα ζήτησε τη βοήθεια των Ευρωπαίων εταίρων και του ΔΝΤ για να αποφυγή την άτακτη χρεοκοπία) μέχρι και τον Μάρτιο του 2013, οπότε ελήφθησαν οι αποφάσεις για την Κύπρο. Ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας εντόπισε τις κύριες ευθύνες για την κατάσταση στην οποία περιήλθε η κυπριακή οικονομία προς δύο κατευθύνσεις: στην καθυστέρηση που υπέδειξε η κυβέρνηση Χριστόφια στη λήψη της απόφασης προσφυγής στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης και στην απουσία παρέμβασης στον τραπεζικό τομέα, το μέγεθος του οποίου αυξήθηκε θεαματικά μέσα σε λίγα χρόνια.

Ο διοικητής απαντώντας στα ερωτήματα των μελών της Ερευνητικής Επιτροπής ήταν ωμός: η οικονομία και ο τραπεζικός τομέας αφέθηκαν να φτά-

Ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας εντόπισε τις κύριες ευθύνες για την κατάσταση στην οικονομία προς δύο κατευθύνσεις: στην καθυστέρηση της κυβέρνησης Χριστόφια να προσφύγει στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης και στην απουσία παρέμβασης στον τραπεζικό τομέα, το μέγεθος του οποίου αυξήθηκε θεαματικά μέσα σε λίγα χρόνια.

σουν σε ένα σημείο που έπρεπε να ληφθούν επώδυνα μέτρα.

Η καθυστέρηση

Οι δύο αυτές κατευθύνσεις ταυτίζονται με τις δύο σχολές σκέψης: Η πρώτη αποδίδει όλες τις ευθύνες στην κυβέρνηση Χριστόφια και στην αδυναμία της να χειριστεί έγκαιρα την κατάσταση λαμβάνοντας τις αναγκαίες αποφάσεις. Χαρακτηριστική είναι η απάντηση του βουλευτή του ΔΗΣΥ, Πρόδρομου Προδρόμου σε ανακοίνωση του ΑΚΕΛ: «Τους καλούμε να ανατρέξουν στα πρακτικά της Ερευνητικής Επιτροπής και να διαβάσουν εκεί που ο κ. Π. Δημητριάδης δήλωσε ότι “είναι λυπηρό που δεν υπήρξε τελική συμφωνία, αφού στο προκαταρκτικό μνημόνιο συμπεριλαμβανόταν 10 δις. για στήριξη των τραπεζών και έτσι η Κύπρος θα είχε αποφυγή και το κόσμημα καταθέσεων”. Μπορούν να αντιληφθούν ότι εκ των πραγμάτων ο μόνος τρόπος για να είχε γλυτώσει η χώρα μας το κόσμημα ήταν αν η κυβέρνηση Χριστόφια είχε τηρήσει υπεύθυνη στάση, επείδοντας να οριστικοποιήσει

την συμφωνία που η ίδια έκανε; Συνειδητοποιούν πόσο διαφορετική θα ήταν σήμερα η Κύπρος αν είχαν εξασφαλιστεί εκείνα τα 10 δις. στα οποία αναφέρεται ο διοικητής;», τονίζεται. Ο διοικητής προσδιόρισε ως κατάλληλο χρόνο προσφυγής το τέλος του 2011 ή τις αρχές του 2012, όταν διαφάνηκε ότι οι δύο συστημικές τράπεζες της χώρας, η Λαϊκή Τράπεζα και η Τράπεζα Κύπρου δεν θα μπορούσαν να καλύψουν τις πρόσθετες κεφαλαιακές ανάγκες που προέκυψαν από το stress test της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών. Βασικά η αδυναμία αφορούσε τη Λαϊκή, καθώς η Τράπεζα Κύπρου – για την ακρίβεια ο τότε διευθύνων σύμβουλος του Ομίλου, Ανδρέας Ηλιόδης – έπειθε ότι δεν θα είχε πρόβλημα να καλύψει την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου. Οι τράπεζες δεν μπορούσαν να βρουν κεφάλαια, ενώ υπήρχαν και ανισορροπίες στην οικονομία, παρατήρησε ο κ. Δημητριάδης.

Ευρωπαίοι και τράπεζες

Η πλευρά της πρώην κυβέρνησης και το ΑΚΕΛ, το άλλο στρατόπεδο, έ-

χουν μια διαφορετική ερμηνεία, την οποία στηρίζει και στα όσα ανέφερε ο κ. Δημητριάδης για τους χειρισμούς του προκατόχου του, Αθανάσιου Ορφανίδη και για τη στάση των Ευρωπαίων μετά τον Νοέμβριο του 2012, οπότε υπήρξε προκαταρκτική συμφωνία με την Τρόικα σε ένα Μνημόνιο που δεν περιελάμβανε κούρεμα.

Ο διοικητής, πάντως, δεν χαρίστηκε στην κυβέρνηση Χριστόφια, περιγράφοντας ένα σκηνικό πιέσεων, στο οποίο μετείχε και ο ίδιος, ώστε να υπάρξει συμφωνία και να συνεχιστεί το πρόγραμμα παροχής έκτακτης ρευστότητας (ΕΛΑ) προς τη Λαϊκή. Μια κρίσιμη λεπτομέρεια της κατάθεσης του κ. Δημητριάδη είναι ότι αποκάλυψε ότι κρατούσε ενήμερο και τον Νίκο Αναστασιάδη. Μάλιστα, ζητήθηκε από τον τότε πρόεδρο του ΔΗΣΥ να μην προχωρά σε δηλώσεις για τις τράπεζες για να μην επιβαρύνεται το κλίμα.

Το αφήγημα της πρώην κυβέρνησης και του ΑΚΕΛ το οποίο ανέπτυξε το μέλος του Πολιτικού Γραφείου και πρώ-

ην κυβερνητικός εκπρόσωπος που μετείχε στις διαπραγματεύσεις με την Τρόικα, Στέφανος Στεφάνου είναι ότι η κυβέρνηση Χριστόφια κατέληξε σε μνημόνιο, αλλά με ευθύνη των Ευρωπαίων δεν επικυρώθηκε από το Eurogroup. Συνεπώς, η πολιτική ευθύνη για το Μνημόνιο της 25ης Μαρτίου ανήκει στην κυβέρνηση Αναστασιάδη. Δεν αποκλείεται ο τέως Πρόεδρος να καταθέσει στην Επιτροπή ότι πράγματι ήθελε να υπογράψει το Μνημόνιο του Νοεμβρίου, αλλά αυτό δεν κατέστη δυνατό.

Σε ό,τι αφορά αυτό το σημείο ο κ. Δημητριάδης κατέθεσε ότι από το τέλος του 2012 διαφάνηκε ότι ενώ καταλήξαμε σε πρόγραμμα, οι Ευρωπαίοι αποφάσισαν ότι θα περιμένουν τις εκλογές, με βασικό αιτιολογικό ότι η διοίκηση του Προγράμματος πρέπει να ανήκει στη νέα κυβέρνηση, η οποία και θα κληθεί να το εφαρμόσει.

Μάλιστα, κατέθεσε και εμπιστευτικό έγγραφο του Eurogroup της 21ης Ιανουαρίου, στο οποίο καταγράφεται η απόφαση για μετάθεση της έγκρισης του κυπριακού Μνημονίου. Με βάση αυτή την απόφαση μετατέθηκε για τις 21 Μαρτίου η λήψη του προγράμματος παροχής ΕΛΑ προς τη Λαϊκή. Ωστόσο, στο τέλος Φεβρουαρίου εξαντλήθηκαν εξασφαλίσεις που μπορούσε να παρέχει η τράπεζα για την παροχή ΕΛΑ.

Εμείς ήμασταν υποχρεωμένοι να κρατήσουμε την τράπεζα εν ζωή, σπειρώσει ο κ. Δημητριάδης για να δικαιολογήσει τη δήλωσή του περί διατήρησης της Λαϊκής στον αναπνευστήρα.

Το επόμενο σκέλος της ερμηνείας του ΑΚΕΛ είναι ότι οι Ευρωπαίοι περιμέναν μια πιο συνεργάσιμη κυβέρνηση για να προβάλουν τις νέες απαιτήσεις τους που δεν επρόκειτο να αποδεχθεί ο προηγούμενος πρόεδρος.

Σε ό,τι αφορά τα περί καθυστερήσεων του ΑΚΕΛ υπενθυμίζει ότι καμία πολιτική δύναμη δεν ήθελε προσφυγή σε Μνημόνιο, ενώ η ένταξη της χώρας στον Μηχανισμό κατέστη αναγκαία λόγω της κατάστασης των δύο τραπεζών – και όχι των δημοσιονομικών – κατάσταση για την οποία φέρει ευθύνη και ο ανεπαρκής εποπτικός έλεγχος από την Κεντρική Τράπεζα.

Η πλευρά των Ευρωπαίων

Κοινωνικές πηγές, με γνώση όλων των εξελίξεων στην Κύπρο, είχαν υπογράμμιση σε παλαιότερες συνομιλίες με την «Κ» ότι η Κύπρος όφειλε να ζητήσει βοήθεια στον κατάλληλο χρόνο, δηλαδή δεν είναι δυνατό να δανειστεί από τις αγορές, όπως έπραξε η Πορτογαλία. Η λύση που θα είχε δοθεί το καλοκαίρι του 2011 θα ήταν διαφορετική, καθώς εκκίνη την περίοδο ο τραπεζικός τομέας ήταν σε σαφώς καλύτερη κατάσταση, ενώ το PSI δεν είχε διαμορφωθεί. Με την Ελλάδα στο κανονικό δρόμο, δεν θα υπήρχε η πολυτέλεια για νέους πειραματισμούς. Αυτό που καταλογίζεται στην τότε κυβέρνηση Χριστόφια ήταν ότι κινήθηκε αργά, αν και ήταν κοινωνικός των προβλημάτων που προκαλούσε το μεγάλο μέγεθος του κυπριακού τραπεζικού τομέα, ο οποίος σε καμία περίπτωση δεν μπορούσε να στηριχτεί από το κράτος, αν κάτι πήγαινε στραβά. Οι κοινωνικοί, πάντως, αναφέρουν ότι όπως εξελίχθηκαν τα πράγματα, τα ανοήματα των τραπεζών διαμόρφωσαν τις αποφάσεις του Eurogroup. Σε ανάποτο χρόνο, ο Επίτροπος της Ε.Ε. αρμόδιος για Οικονομικές Υποθέσεις Όλι Ρεν, απαντώντας σε ερώτηση της ευρωβουλευτή Αντιγόνης Παπαδοπούλου ανέφερε ότι «τα προβλήματα της Κύπρου συσσωρεύονται για πολλά χρόνια με κυρίαρχο ζήτημα τον υπερβολικά διογκωμένο τραπεζικό τομέα που αναπτύχθηκε χάρη στην προσέλευση ξένων καταθέσεων με πολύ ευνοϊκούς όρους».

Ο αντιπρόεδρος της Επιτροπής υπέδειξε πως το μέγεθος των τραπεζικών προβλημάτων στην Κύπρο οφείλεται στις πρακτικές ανεπαρκούς διαχείρισης των κινδύνων. «Εξαιτίας της έλλειψης επαρκούς εποπτείας, οι δύο μεγαλύτερες τράπεζες αφέθηκαν να συσσωρεύουν τεράστια ανοήματα», είχε αναφέρει ο κ. Ρεν.

Η παρ' ολίγον χρεοκοπία το καλοκαίρι του 2011

Τα περί καθυστερήσεων στη λήψη της πολιτικής απόφασης για την προσφυγή της Κύπρου στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης δεν ακούστηκαν για πρώτη φορά την περασμένη Τρίτη. Ο λόγος του διοικητή έχει βαρύτητα, αλλά στις αρχές του καλοκαιριού είχε ήδη ξετυλιχτεί το χρονικό της παρ' ολίγον χρεοκοπίας το καλοκαίρι του 2011.

Ειδικότερα, οι τεχνوکράτες του Υπουργείου Οικονομικών της Κύπρου χτυπούσαν ήδη από το 2008 το καμπανάκι για την πορεία της κυπριακής οικονομίας, ενώ το μήνυμά του αποκλεισμού από τις αγορές έφτασε τον Μάιο του 2011, πριν αποφασιστεί το PSI για τα ελληνικά ομόλογα, που άνοιξε τον «ασκό του Αϊόλου» στο κυπριακό τραπεζικό σύστημα.

Οι καταθέσεις που έδωσαν δύο ανώτατα στελέχη του Υπουργείου Οικονομικών περιγράφουν τη διοίκηση των δημόσιων οικονομικών, ενώ ήταν ήδη γνωστό ότι το μεγάλο μέγεθος του κυπριακού τραπεζικού συστήματος καθιστούσε τη χώρα περισσότερο ευάλωτη.

Ο διευθυντής του Γραφείου Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους, Φαίδων Καλοζώης, κατέθεσε ότι στις 25 Ιουλίου του 2011 είχε αποστείλει επιστολή στον γενικό διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών ζητώντας την προσφυγή της Κύπρου στον Μηχανισμό Στήριξης, καθώς εκτιμούσε ότι η Κύπρος οδηγείτο σε άτακτη χρεοκοπία.

«Παρακολουθούσαμε τα μετρητά του κράτους, κάθε μέρα να λιγοστεύουν και είχαμε για πρώτη φορά υποψία για στάση πληρωμών. Στραφίκαμε στις εγκώριες τράπεζες, αλλά οι δυνατότητες ήταν περιορισμένες. Γι' αυτό στις 25 Ιουλίου 2011 έστειλα σημείωμα ότι έπρεπε να στραφούμε στον Μηχανισμό Στήριξης», κατέθεσε ο κ. Καλοζώης.

Δύο μήνες νωρίτερα, τον Μάιο του 2011, ο τότε υπουργός Οικονομικών, Χαρίλαος Σταυράκης, είχε εγκρίνει ένα πρόγραμμα μεσοπρόθεσμου δανεισμού, το οποίο ναυάγησε, παρά το γεγονός ότι η Κύπρος θεωρούνταν αξιόχρη, με βάση τη διαβάθμιση των διεθνών οίκων αξιολόγησης. Μέχρι τότε η Κύπρος δανείζονταν βραχυπρόθεσμα.

«Μιλώσαμε με τέσσερις μεγάλες ευρωπαϊκές τράπεζες και για πρώτη φορά εισπράξαμε άρνηση. Μέχρι τις 30 Μαΐου 2011 με ένα τηλεφώνημα στο Λονδίνο μπορούσαμε να δανει-

Ο διευθυντής του Γραφείου Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους, Φαίδων Καλοζώης, κατέθεσε ότι στις 25/07/2011 είχε αποστείλει επιστολή στον Γ.Δ. του Υπ. Οικονομικών ζητώντας την προσφυγή στον Μηχανισμό Στήριξης, καθώς εκτιμούσε ότι η Κύπρος οδηγείτο σε άτακτη χρεοκοπία.

Ο διευθυντής προϋπολογισμού του Υπ. Οικονομικών, Σταύρος Μιχαήλ, κατέθεσε στην Ερευνητική περιγραφή μια πορεία διαρκούς αύξησης των δαπανών, εν μέσω παγκόσμιας κρίσης, σημειώνοντας ενδεικτικά ότι από το 2008 οι τακτικές δαπάνες παρουσίασαν αύξηση κατά 6,1% και οι αναπτυξιακές κατά 26,8%.

στούμε μέχρι 100 εκατ. ευρώ σε μια ημέρα. Στις 31 Μαΐου 2011 δεν μας έδιναν ούτε ένα ευρώ», διηγήθηκε ο κ. Καλοζώης, περιγράφοντας δραματικές στιγμές.

Ο υπουργός Οικονομικών, μετά τη λήψη της επιστολής, ζήτησε πρόσθετα στοιχεία, τα οποία παραδόθηκαν μια εβδομάδα αργότερα. Στις 3 Αυγούστου

του Γραφείου Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους συντάχθηκε επιστολή για την ενημέρωση του Υπουργικού Συμβουλίου, αλλά στις 5 Αυγούστου 2011 έγινε ανασχηματισμός. Ο νέος υπουργός Οικονομικών, Κίκης Καζαμιάς, κατάφερε λίγες εβδομάδες αργότερα να συνάψει δάνεια με τη Ρωσία, ύψους 2,5 δις. ευρώ, ενώ πέρασε ένα ήπιο πακέτο δημοσιονομικών μέτρων.

«Ο αποκλεισμός της Κυπριακής Δημοκρατίας από τις διεθνείς αγορές κεφαλαίου δεν έγινε από τους Οίκους Αξιολόγησης αλλά από τους ίδιους τους διεθνείς επενδυτές και ενώ η πιστοληπτική αξιολόγηση της Δημοκρατίας ήταν ακόμη σε καλό επίπεδο», εξήγησε ο κ. Καλοζώης σε ανακοίνωση που εξέδωσε μετά την κατάθεσή του.

Η εκτίμησή του είναι ότι η Κύπρος αποκλείστηκε από τους διεθνείς επενδυτές, πριν επέλθει η υποβάθμιση από τους οίκους λόγω της μεγάλης έκθεσης της κυπριακής οικονομίας στους κινδύνους της ελληνικής οικονομίας. Οι κίνδυνοι δεν περιορίζονταν μόνο στην κατοχή ελληνικών κυβερνητικών ομολόγων από τις κυπριακές τράπεζες, αλλά αφορούσαν και στην έκθεση κυπριακών τραπεζών στην ελληνική οικονομία. Αξίζει να σημειωθεί ότι το ΔΝΤ, με έκθεσή του το φθινόπωρο του 2010, περιέγραφε το μεγάλο μέγεθος των κυπριακών τραπεζών και τη δυσκολία να στηριχτεί από την Κυπριακή Δημοκρατία.

Ο κ. Καλοζώης χαρακτήρισε ακόμη ανεπιτήρητο να χρησιμοποιείται η διαχείριση του Δημοσίου Χρέους για βελτίωση της δημοσιονομικής θέσης μιας χώρας και ότι από τον Μάιο του 2010 υπήρχε γνωμάτευση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ότι δεν θα πρέπει να υπάρχει διασύνδεση μεταξύ των δύο, την οποία και αγνόησε η κυβέρνηση Χριστόφια.

Την άποψη ότι η Κύπρος θα έπρεπε να είχε απευθυνθεί νωρίτερα στον Μηχανισμό Στήριξης εξέφρασε και ο διευθυντής προϋπολογισμού του Υπουργείου Οικονομικών, Σταύρος Μιχαήλ. Καταθέτοντας στην ερευνητική επιτροπή περιέγραψε μια πορεία διαρκούς αύξησης των δαπανών, εν μέσω παγκόσμιας κρίσης. Το 2008 οι τακτικές δαπάνες αυξήθηκαν κατά 6,1% και οι αναπτυξιακές κατά 26,8%, παρά τις αντίθετες εισδηματικές υπηρεσιακών παραγόντων, με αποτέλεσμα το 2009 το έλλειμμα να ανέλθει στο 6%.

seitaniadis@kathimerini.com.cy

Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου

Προσιτή Αριστεία!

- Νομική
- Αρχιτεκτονική
- Χρηματοοικονομικά
- Δημόσια Διοίκηση
- Διοίκηση Επιχειρήσεων
- Ψυχολογία
- Real Estate
- Θεολογία
- Διαχείριση Κατασκευών
- Ελληνικός Πολιτισμός

Πρωτευχιακά: € 6,600
Μεταπτυχιακά: € 5,000 - € 5,400

Λεωφόρος Δανάης 2, 8042 Πάφος, Κύπρος | Τηλ: +357 26843300 | info@nup.ac.cy | www.nup.ac.cy

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------

Ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΑΚΚΟΤΡΥΠΗΣ ΣΤΗΝ «Κ»

Επαφές στις ΗΠΑ για Ενέργεια

■ Εάν η πρόταση για ενδιάμεση δεν μειώνει την τιμή ρεύματος, τότε δεν θα προχωρήσει ■ Τελική επενδυτική απόφαση για το θερματικό θα έχουμε προς το τέλος του 2015 και από το 2019 με 2020 θα μπορούμε να παραδώσουμε αέριο...

Συνέντευξη στον ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ

Στις ΗΠΑ μεταβαίνει ο Γιώργος Λακκοτρύπης τη δεύτερη βδομάδα του Σεπτεμβρίου για συνάντηση με τον Αμερικανό ομόλογό του με το θέμα της Ενέργειας να βρίσκεται ψηλά στην ατζέντα. Ο υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας, Τουρισμού και Ενέργειας τονίζει ακόμη πως εάν η πρόταση για την Ενδιάμεση Λύση δεν μειώνει την τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος, τότε δεν θα προχωρήσει, και υπάρχουν, όπως λέει, άλλες εναλλακτικές, όπως η διασύνδεση Κύπρου, Ισραήλ, Ελλάδας με καλώδιο. Τονίζει ακόμη ότι λίαν συντόμως θα έχουμε τα αποτελέσματα της δεύτερης

Μπορεί και νωρίτερα από το τέλος του Σεπτεμβρίου να έχουμε τα τελικά αποτελέσματα από τη δεύτερη επιβεβαιωτική γεώτρηση

επιβεβαιωτικές γεώτρησης, ενώ οι διαβουλευσεις για το Θερματικό προχωρούν κανονικά. Εξηγεί ακόμη τι σημαίνει «προώθηση» και διευκρινίζει ότι χρήματα στα ταμεία του κράτους από το φυσικό αέριο θα αρχίσουν να εισρέουν από το 2019 με 2020. Για το θέμα της ΚΡΕΤΥΚ σημειώνει ότι στόχος της κυβέρνησης είναι η αναβάθμιση της και προς τούτο υπάρχει έτοιμο πλάνο.

—Κύριε Υπουργέ, είχαμε τις τελευταίες μέρες σημαντικά γεγονότα στο θέμα της ενέργειας με σημαντικότερο προφανώς το θέμα της υπογραφής του μνημονίου μεταξύ Κύπρου, Ισραήλ και Ελλάδας.

—Ναι. Το μνημόνιο είναι ακόμη ένα βήμα προς την εμπόληση των σχέσεων μεταξύ των τριών χωρών, Κύπρου, Ισραήλ, Ελλάδας. Είναι το πλαίσιο στο οποίο θα εφαρμοστούν κάποιες δράσεις τους επόμενους μήνες, τα επόμενα χρόνια, στα θέματα ενέργειας και υδάτινων πόρων. Και ήδη ανακοινώθηκαν κάποια πρακτικά βήματα εφαρμογής του Μνημονίου όπως για παράδειγμα η κοινή ανακοίνωση που εκδόθηκε από τις τρεις χώρες σε ό, τι αφορά την ηλεκτρική διασύνδεση μεταξύ Ισραήλ, Κύπρου και Ελλάδας, ένα έργο το οποίο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεωρεί έργο κοινού ενδιαφέροντος και

«Ως προς την Ενδιάμεση δεν είναι η LNG ή το ηλεκτρικό καλώδιο. Εμείς προσδοκούμε σε διάφορες μορφές ενεργειακής προμήθειας και φυσικού αερίου και καλωδιακή διασύνδεση και ενδοχόμενως άλλων τρόπων όπως είναι οι ανανεώσιμες πηγές, έτσι ώστε να έχουμε φθηνότερη ενέργεια», δήλωσε στην «Κ» ο Γιώργος Λακκοτρύπης.

έχει ήδη προκαταρκτικά επιλεγεί. —Και ποιος είναι ο στόχος αυτού του έργου;

—Ο στόχος είναι διπλός. Ο πρώτος είναι να βελτιώσουμε την ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού του τόπου μας. Επιπλέον να εξασφαλίζουμε και να διασφαλίζουμε φθηνότερη ενέργεια για τους πολίτες, ενώ θα μπορούμε να πωλούμε ηλεκτρική ενέργεια και στην Ευρώπη.

—Τι γίνεται με το θέμα της ενδιάμεσης λύσης. Θα δούμε αποφάσεις λίαν συντόμως.

—Όπως έχω πει ξανά ο απόλυτος στόχος της ενδιάμεσης λύσης είναι να μειώσουμε την τιμή του ηλεκτρικού

ρεύματος. Η μείωση του ηλεκτρικού ρεύματος είναι ουσιαστικής σημασίας πρώτα απ' όλα για να ανακουφιστούν οι καταναλωτές αλλά επίσης και για να καταστεί και η οικονομία πιο ανταγωνιστική. Προς αυτή την κατεύθυνση είναι και η προσπάθεια που γίνεται με την ενδιάμεση λύση. Αναμένω ότι με τις διαδικασίες της ΔΕΦΑ θα ζερώμε σε λίγες μέρες αν η οποιαδήποτε πρόταση υπάρχει στο τραπέζι είναι συμφέρουσα ως προς την ουσιαστική μείωση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος ή όχι. Ανάλογα με τις προτάσεις που θα πάρουμε θα είναι και η τελική απόφαση.

—Δόθηκε μία παράταση της περιόδου

προμήθειας ενδιάμεσης λύσης με LNG;

—Είχαμε δει ρεαλιστικά κάποια χρονοδιαγράμματα, είχαμε δει ρεαλιστικά και τις ποσότητες φυσικού αερίου που θα χρειαζόμαστε σε αυτό το χρονικό πλαίσιο και είχαμε πει να εξαντλήσουμε όλα τα περιθώρια που υπάρχουν για να δούμε εάν όντως μπορεί να μειωθεί η τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος.

—Από πότε μέχρι πότε;

—Αντιλαμβάνομαι ότι η πρόθεση είναι να αρχίσει από το 2015 και να έχει μια διάρκεια έξι χρόνων.

—Και αυτή τη στιγμή βρίσκονται στη διαδικασία περισσότερες από μία εταιρείες... Διότι έχουμε τη ρωσική ITERA...

Θα αναβαθμίσουμε την ΚΡΕΤΥΚ

—Με την ΚΡΕΤΥΚ τι γίνεται; Είχαμε και παραίτηση ενός εκτελεστικού αντιπροέδρου...

—Εμείς έχουμε έτοιμους τους σχεδιασμούς μας. Αναμένουμε δε να ολοκληρωθεί και η διαδικασία της ΔΕΦΑ για να μπορέσουμε να υλοποιήσουμε το οργανωτικό πλαίσιο το οποίο πιστεύουμε ότι θα μας βοηθήσει να διαχειριστούμε καλύτερα τον τομέα των υδρογονανθράκων. Προσβλέπουμε σε μία δυνατή κρατική εταιρεία υδρογονανθράκων η οποία θα έχει τις σωστές αρμοδιότητες, τους σωστούς προϋπολογισμούς, θα είναι σωστά στελεχωμένη με τις σωστές δομές, για να μπορέσουμε να προχωρήσουμε με τους σχεδιασμούς όπως είχαν εξοχληθεί.

—Στην ουσία αναβαθμίζεται δηλαδή η ΚΡΕΤΥΚ;

—Αυτή είναι η πρόθεσή μας ακριβώς, με συγκεκριμένες δομές και μοντέλα που έχουμε υπόψη.

—Θα καταργηθούν οι εκτελεστικές θέσεις και πλέον θα λειτουργεί όπως π.χ. η ΑΗΚ; Με διορισμένο Δ.Σ.;

—Επιτρέψτε μου να μην μπω στις λεπτομέρειες. Είναι κάτι που θα υλοποιήσουμε και σας λέω είμαστε έτοιμοι με τον σχεδιασμό μας αλλά δεν επιθυμώ να εισέλθω σε λεπτομέρειες. Αυτό είναι ένα θέμα το οποίο αφορά και τον τρόπο λειτουργίας της και το καταστατικό της, και το οποίο πρέπει να κρατήσουμε μακριά από τα φώτα της δημοσιότητας για να ολοκληρωθεί. Σε λίγες μέρες, σε λίγες εβδομάδες, ελπίζω να κλείσει και αυτό το θέμα.

—Επιτρέψτε μου να μην παρεμβώ στο έργο του Διοικητικού Συμβουλίου της ΔΕΦΑ. Είναι κάτι που αφορά το ΔΣ της ΔΕΦΑ και τους έχουμε ζητήσει να ακολουθήσουν όλες τις νεομιμμένες διαδικασίες για να μας φέρουν κάποιο αποτέλεσμα.

—Η όποια απόφαση, είπατε, θα παρθεί με μοναδικό στόχο τη μείωση του ηλεκτρικού ρεύματος. Αν δεν επιτυγχάνεται μείωση του ρεύματος, τότε τι γίνεται;

—Αν όχι, τότε θα κλείσει η διαδικασία και θα βρούμε άλλους τρόπους. Προσπαθούμε για μείωση του ηλεκτρικού ρεύματος.

—Όπως;

—Για παράδειγμα είναι ενδοχόμενως η καλωδιακή διασύνδεση ηλεκτρικού ρεύματος Ισραήλ Κύπρου.

—Αυτή η καλωδιακή διασύνδεση πόσο καιρό θα πάρει;

—Μας αναφέρθηκε ότι θα πάρει περίπου τρία χρόνια από την ημέρα που θα λάβουν όλες τις αδειοδοτήσεις. Αλλά, απ' ό, τι αντιλαμβάνομαι έχει γίνει ένας αρκετά καλός σχεδιασμός εξ ου και εγκρίθηκε προκαταρκτικά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως έργο κοινού ενδιαφέροντος. Τώρα οι εταιρείες θα εισέλθουν στις λεπτομέρειες αδειοδοτήσεων κ.λπ. για να δούμε πότε μπορούν να ξεκινήσουν.

—Όποτε, είτε μέσω καλωδίου είτε μέσω LNG, θα έχουμε την ενδιάμεση λύση περίπου την ίδια χρονική στιγμή.

—Πρέπει να πω κάτι, δεν είναι ή το ένα ή το άλλο. Εμείς προσδοκούμε σε διάφορες μορφές ενεργειακής προμήθειας και φυσικού αερίου και καλωδιακή διασύνδεση και ενδοχόμενως άλλων τρόπων όπως είναι οι ανανεώσιμες πηγές. Μας ενδιαφέρει να έχουμε πολλαπλές πηγές προμήθειας για την ασφάλεια, και όπως είχα πει, και για την περαιτέρω μείωση της τιμής του ηλεκτρισμού. Οπότε, όποια και να είναι η κατάλληλη της διαδικασίας της ΔΕΦΑ αυτή τη στιγμή, η προσπάθεια θα συνεχιστεί για την έλευση του φυσικού αερίου.

—Εξετάζουμε και το ενδοχόμενο προμήθεια φυσικού αερίου και ευθείαν από το Ισραήλ ως ενδιάμεση λύση;

—Όχι. Ση διαδικασία που βρίσκεται αυτή τη στιγμή η ενδιάμεση λύση της ΔΕΦΑ δεν υπάρχει σιδήπιση επί αυτού. Είναι οι εταιρείες που έχουν υποβάλει προτάσεις και οι οποίες εξετάζονται σύμφωνα με τις διαδικασίες.

—Εάν φανεί ότι οι προτάσεις δεν είναι συμφέρουσες, υπάρχει τότε το ενδοχόμενο να εξετασθούν τη μεταφορά φυσικού αερίου από το Ισραήλ; Γιατί οι Ισραηλινοί φαίνεται ότι είναι θετικοί να μας πωλήσουν κάποια ποσότητα φυσικού αερίου από το Tamar για παράδειγμα για να μας διευκολύνουν...

—Εμπήπει και αυτό στο πλαίσιο της απόφασης για τις εξαγωγές και αυτό που εκκερεύει. Οι Ισραηλινοί εξέφρασαν την πρόθεση να το εξετάσουν. Αυτή είναι η πρόθεσή τους αυτή τη στιγμή. Ας αναμένουμε να τελειώσει αυτή η διαδικασία και θα δούμε, γιατί δεν θέλω να προκαταλάβω. Μπορεί να ελθεί μία εξαιρετική πρόταση στη διαδικασία της ΔΕΦΑ αυτή τη στιγμή η ενδιάμεση λύση η οποία να συμφέρει. Μπορεί και όχι. Θα δούμε. Το κάθε τι στην ώρα του.

Χρήματα από το φυσικό αέριο το 2019

—Το θέμα του θερματικού που βρίσκεται; Σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι διαβουλευσεις με τη Noble;

—Οι διαβουλευσεις έχουν αρχίσει εδώ και αρκετό καιρό και προχωρούν κανονικά. Είμαστε επίσης έτοιμοι για την πρόσληψη εξωτερικών συμβούλων οι οποίοι εξειδικεύονται σε θέματα θερματικού υδρογονοποίησης. Η στόχευσή μας, όπως αναφέρεται και στο μνημόνιο, είναι να ολοκληρώσουμε τις διαβουλευσεις μέχρι τέλος του έτους. Η συμφωνία αυτή θα καθορίσει τις μετοχικές δομές, θα καθορίσει τον τρόπο λειτουργίας του. Απ' εκεί και πέρα και σύμφωνα με τον οδικό χάρτη που παρουσιάσαμε, στόχος μας είναι να έχουμε τελική επενδυτική απόφαση μέχρι το 2015, προς το τέλος του 2015 και από το 2019 με 2020 να μπορούμε να παραδώσουμε αέριο...

—Ενδιαφέρον για το θερματικό εκδήλωσαν και οι Total και ENY;

—Μάλιστα. Έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον παρ' όλο που και για τις δύο αυτές εταιρείες είναι σχετικά πρόωρο, γιατί ακόμη έχει αρχίσει τα σεισμιογραφικά η μία εταιρεία, η άλλη θα τα αρχίσει τον επόμενο μήνα, και πρέπει να προχωρήσουν σε ερευνητικές γεωτρήσεις και ευελπιστούμε και σε ανακαλύψεις για να μπορέσουν να μιλήσουν συγκεκριμένα γι' αυτό το έργο. Υπάρχει όμως ενδιαφέρον και από ενδιαφερόμενους αγοραστές φυσικού αερίου και που συνήθίζεται να συμμετέχουν και αυτοί, αν το επιλέξουν με κάποιο τρόπο. Υπάρχει ενδιαφέρον από μεγάλες εταιρείες και από Ασία και από Ευρώπη, υπάρχει ενδιαφέρον από εταιρείες οι οποίες θέλουν να βοηθήσουν στη χρηματοδότηση. Μεγάλα ονόματα. Υπάρχει ενδιαφέρον. Όλα όμως στον καιρό τους.

—Είχαμε την πληροφορία ότι η Total άρχισε τρισδιάστατες έρευνες για πετρέλαια, σεισμιογραφικές έρευνες για πετρέλαια.

—Αφήστε το ως πληροφορία. Προ-

τιμώ να μην επεκταθώ στις εργασίες, τι κάνει η κάθε εταιρεία. Όταν έρθει η ώρα του θα ανακοινωθεί.

—Αν επιβεβαιωθούν τα κοιτάσματα φυσικού αερίου, η Κύπρος θα μπορεί να το πουλήσει;

—Η λέξη προώθηση είναι κάπως παρεξηγημένη. Να εξηγήσω τι εννοώ. Η πρακτική του να πωλήσεις το αέριο σου και να είσαι συμβατικά δεσμευμένος να το παραδώσεις σε κάποια συγκεκριμένη ημερομηνία, αυτή για μας είναι τέλος του 2019 αρχές του 2020, είναι η πρακτική της βιομηχανίας. Γι' αυτό λέω η λέξη προώθηση έχει κάπως παρεξηγηθεί. Η πρακτική της βιομηχανίας είναι ότι από τη στιγμή που έχεις αποδεδειγμένα κοιτάσματα, μπορείς να βγεις έξω και να βρεις αγοραστές με μακροχρόνια συμβόλαια, είτε είναι δεκαετή, είτε είναι δεκαεπταετή, είτε εικοσαετή. Αυτά τα συμβόλαια καθορίζουν πότε θα αρχίσουν να παραδίδεις και πόσες ποσότητες και σε ποια τιμή. Και συμβατικά να είσαι υποχρεωμένος να αρχίσεις να παραδίδεις τέλος του 2019, αρχές του 2020 όπως είναι ο σχεδιασμός μας αυτή τη στιγμή. Και αυτό το θέμα είναι πολύ σημαντικό για να μπορέσεις να βρεις και χρηματοδότηση για το θερματικό, γιατί οποιοσδήποτε θα έρθει να σου χρηματοδοτήσει το θερματικό υδρογονοποίησης θα πρέπει να ξέρει ότι έχεις ήδη πωλήσει το αέριο, έχεις συμβόλαια πώλησης και αυτή είναι η διαδικασία που πρέπει να ακολουθήσει. Και πρέπει να γίνει βέβαια και ένας πολύ προσηκτικός σχεδιασμός, γιατί και ο τρόπος που θα σχεδιαστεί το θερματικό και το κόστος υδρογονοποίησης επηρεάζουν την τελική τιμή. Οπότε είναι όλα αλληλένδετα.

—Χρήματα στα ταμεία της Κυπριακής Δημοκρατίας πότε θα αρχίσουν να εισρέουν; Με τα αρχικά συμβόλαια πώλησης;

—Εσοδα θα αρχίσουν να έρχονται τη στιγμή που θα αρχίσουμε να εξα-

γοουμε το φυσικό αέριο.

—Το 2019 δηλαδή; —Ναι, 2019-2020.

—Ασχέτως αν κλείσουν από πο πριν τα συμβόλαια για πώληση το 2019-2020;

—Ναι. Δεν υπάρχουν έσοδα εκείνη τη στιγμή. Θα αρχίσουν να ρέουν στα ταμεία του κράτους τη στιγμή που αρχίζουμε να παραδίδουμε αέριο.

—Με τις επιβεβαιωτικές τι έγινε;

—Έφτασε στο βάθος του κοιτάσματος, πέραν των 50.000 μέτρων. Άρχισε η ανάλυση των γεωλογικών δεδομένων αλλά θα πάρει χρόνο. Θα πάρει χρόνο και ουσιαστικά μερικές βδομάδες μέχρι να φτάσουμε σε συγκεκριμένα συμπεράσματα. Τώρα πρέπει να πω όμως σε τούτο το σημείο ότι η ποσότητα του φυσικού αερίου έχει ήδη αποφασιστεί πριν από εκατομμύρια χρόνια. Απλά εμείς τώρα το μαθαίνουμε. Οπότε είναι σημαντικό να το ξέρει και ο κόσμος. Το ότι υπάρχει, υπάρχει. Είναι εκεί. Θα αναμένουμε, λοιπόν, τα αποτελέσματα.

—Μέχρι πότε θα αναμένουμε;

—Είμαστε, όπως είχαμε ανακοινώσει, μέσα στα χρονοδιαγράμματα, είχαμε πει μέσα στον Σεπτέμβριο, ήταν προς το τέλος. Μπορεί να είναι και πιο νωρίς. Θα δούμε. Τα τελικά αποτελέσματα.

—Και μετά τι γίνεται;

—Μετά, ανάλογα με τα αποτελέσματα, αποφασίζεται η ανάπτυξη του κοιτάσματος το οποίο θα πρέπει να προηγηθεί όλων των άλλων σχεδιασμών, ακόμα και του ίδιου του θερματικού.

—Ναι, αλλά αν εξορυσσεται φυσικό αέριο χωρίς το θερματικό τι να το κάνομε;

—Ούτε όμως μπορείς να φτιάξεις θερματικό χωρίς αέριο. Θέλω να πω ότι αυτό είναι συνδεδεμένα. Τρέχουν παράλληλα. Όπως τρέχουν οι διαδικασίες για το θερματικό από τη στιγμή, πρέπει να τρέξουν και οι διαδικασίες για την ανάπτυξη του κοιτάσματος ανάλογα με το αποτέλεσμα.

«Έσοδα θα αρχίσουν να έρχονται τη στιγμή που θα αρχίσουμε να εξαγάμε το φυσικό αέριο, δηλαδή το 2019 με 2020», δήλωσε στον πολιτικό συντάκτη της «Κ» Παναγιώτη Τσαγγάρη, ο υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

—Αρα η εκμετάλλευση του κοιτάσματος μπορεί να γίνει και νωρίτερα;

—Ναι. Γι' αυτό και λέμε ότι η έλευση στην Κύπρο, για τις ανάγκες του κράτους, θα είναι πιο νωρίς και σύμφωνα και με τον οδικό χάρτη την έχουμε θέσει γύρω στο 2018. Αλλά ξανά, πρέπει να επιβεβαιωθούν οι ποσότητες για να μπορέσει κάποιος να πει ότι αυτή τη στιγμή έχω στα χέρια μου αρκετές ποσότητες συμφέρουσες οικονομικά για να αρχίσουμε ένα έργο εικοσαετίας. Γιατί είναι μεγάλη η επένδυση του θερματικού. Για να είναι βιώσιμο, θα πρέπει να το δεις σε οριζόντια εικοσαετίας. Έχουμε αρκετές ποσότητες για είκοσι-είκοσι πέντε χρόνια ούτως ώστε αρχίζω το θερματικό χωρίς να λέω ότι αυτά τα πράγματα τρέχουν παράλληλα αλλά είναι τελείως αλληλένδετα. Νομίζω, λοιπόν, ότι έχετε κι εσείς καταλάβει την περιπλοκότητα των θεμάτων.

Έντονο το ενδιαφέρον των ΗΠΑ

—Το ενδιαφέρον των Αμερικανών, κύριε υπουργέ, πού αρχίζει και πού σταματά;

—Οι Αμερικανοί ενδιαφέρονται για τη σταθερότητα στην περιοχή. Το εξέφρασαν δημοσίως, το λένε συνέχεια και το δείχνουν και εμπράκτως. Σίγουρα τους ενδιαφέρει μια στενότερη συνεργασία Κύπρου - Ισραήλ, και το βλέπετε και με την εμπλοκή αμερικανικών εταιρειών στην έρευνα και εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων στην κυπριακή ΑΟΖ και γενικότερα τους ενδιαφέρει η ανατολική Μεσόγειος. Προσπαθούν να δημιουργήσουν συνθήκες σταθερότητας η οποία, όλοι δεχόμαστε, ότι θα φέρει και οικονομική ανάπτυξη. Είναι έντονο το αμερικανικό ενδιαφέρον και σ' αυτό το πλαίσιο μεταβαίνω και

στις Ηνωμένες Πολιτείες τη δεύτερη εβδομάδα του Σεπτεμβρίου για διαβουλευσεις και με τον ομόλογό μου των Ηνωμένων Πολιτειών αλλά και με άλλους παράγοντες.

—Είχαμε όμως και ακόμη μία επίσκεψη και από τον βοηθό υφυπουργό Εξωτερικών για θέματα Ενέργειας;

—Ναι, είχαμε στην Κύπρο τον βοηθό υφυπουργό Εξωτερικών των Ηνωμένων Πολιτειών για θέματα Ενέργειας για την περιοχή μας ο οποίος δραστηριοποιείται ακριβώς προς την κατεύθυνση που σας έκανα αναφέρει, στη σταθερότητα και την ευμερσία της ευρύτερης περιοχής.

—Και τι συζητήσατε;

—Επιτρέψτε μου να μην επεκταθώ σε αυτό...

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΓΝΩΜΕΣ

ΕΛΛΑΔΑ

ΚΟΣΜΟΣ

Νέος ρόλος στην Ελλάδα διά μέσου Ενέργειας

Οι τρεις χώρες είναι κομμάτια ενός νέου, κρίσιμου για την Ε.Ε., ενεργειακού πάζλ

Του **ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΕΛΛΙΣ**

Η συνεχιζόμενη και ποικιλόμορφη ενεργειακή διασύνδεση της Ελλάδας με το Ισραήλ και την Κύπρο, και οι προοπτικές που διανοούνται για το μέλλον, προσδίδουν ουσία στις μέχρι τώρα εξαγγελίες και δημιουργούν το υπόβαθρο για αναβάθμιση του ρόλου της Ελλάδας. Τα μέχρι τώρα στοιχεία –κυρίως έγκυρες εκτιμήσεις, αλλά και συγκεκριμένες ανακαλύψεις– οδηγούν στο ασφαλές συμπέρασμα ότι οι τρεις χώρες καθίστανται σταδιακά κομμάτια ενός νέου, κρίσιμου για το

ενεργειακών αναγκών της Γηραιάς Ηπείρου για τριάντα χρόνια, όπως φέρεται να τόνισε ο πρωθυπουργός στον πρόεδρο Ομπάμα, εξέπληξε πολλούς στην Ουάσινγκτον, αλλά σε κάθε περίπτωση κίνησε το ενδιαφέρον των αρμόδιων αξιωματούχων, αναλυτών και εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον χώρο. Ο κ. Σαμαράς, που εννήμερως λεπτομερώς την αμερικανική πλευρά για την εμπόηση της ενεργειακής συνεργασίας με την Κύπρο και το Ισραήλ, υποστήριξε ότι η Ελλάδα θα μπορούσε, σε βάθος δεκαετίας, να αντλήσει 4,7 τρισεκατομμύρια κυβικά μέτρα φυσικού αερίου, ενώ παράλληλα η Κύπρος και το Ισραήλ έχουν, από κοινού, ανάλογου μεγέθους κοιτάσματα. Οι αριθμοί είναι αστρονομικοί και αν επαληθευτούν θα αλλάξουν δραστικά το ενεργειακό τοπίο.

Σε ό,τι αφορά τα κοιτάσματα υδρογονανθράκων στην ελληνική επικράτεια, στον κερασί και υποθαλάσσιο χώρο, παρότι δεν έχει ολοκληρωθεί η επεξεργασία των δεδομένων που έχουν συγκεντρωθεί από τις σεισμικές έρευνες (αναμένονται στις αρχές του 2014), τα πρώτα στοιχεία χαρακτηρίζονται ιδιαίτερος ενθαρρυντικά.

Η ενεργειακή συνεργασία δεν περιορίζεται στην εξόρυξη και μεταφορά αερίου, αλλά επεκτείνεται και στη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας. Πριν από λίγες ημέρες οι τρεις χώρες υπέγραψαν μνημόνιο συναντίληψης για θέματα ενέργειας και υδάτινων πόρων που προβλέπει, μεταξύ άλλων, την τοποθέτηση υποθαλάσσιου καλωδίου μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος, του «Eurasia Interconnector», μήκους 870 χλμ. και μεταφορικής ισχύος 2.000 MW, που θα διασυνδέει τα συ-

Η προσπάθεια του πρωθυπουργού να εμφανίσει την Ελλάδα ως βασικό πυλώνα της ενεργειακής τροφοδοσίας της Ευρώπης έγινε ιδιαίτερα αισθητή κατά την πρόσφατη επίσκεψή του στην Ουάσινγκτον.

στήματα ηλεκτρισμού της Ελλάδας, της Κύπρου και του Ισραήλ, και ουσιαστικά θα ενώνει την Ασία με την Ευρώπη.

Εναλλακτικές λύσεις

Η συμφωνία έρχεται τη στιγμή που το Ισραήλ εξετάζει πιθανές εναλλακτικές για τη διαδρομή που θα ακολουθήσουν οι εξαγωγές αερίου από τα δικά του κοιτάσματα, ενώ στην Κύπρο αναμένουν τα αποτελέσματα της νέας επιβεβαιωτικής γεώτρησης από την αμερικανική εταιρεία Noble στο οικοπέδο «Αφροδίτη». Πάντως, χαρακτηριστική των προθέσεων του Ισραήλ είναι η επισήμανση

του προέδρου Σιμόν Πέρες, κατά τη διάρκεια της επίσκεψης του Κύπριου ομολόγου του, Νίκου Αναστασιάδη, στο εβραϊκό κράτος, τον περασμένο Μάιο, ότι «χωρίς την Κύπρο το Ισραήλ είναι πολύ μακριά από την Ευρώπη».

Η Τουρκία, όπως και πολλοί διεθνείς αναλυτές, επιμένει ότι η μεταφορά του φυσικού αερίου από τα ισραηλινά και κυπριακά κοιτάσματα, προς τις ευρωπαϊκές αγορές θα πρέπει να γίνει μέσω Τουρκίας, προοπτική που δείχνουν μέχρι στιγμής να προκρίνουν επίσης η Ουάσινγκτον και οι Βρυξέλλες, κυρίως για οικονομικούς λόγους. Όντως, η κατα-

σκευή ενός τέτοιου αγωγού είναι ο πιο φθηνός τρόπος, αλλά δεν είναι βέβαιο ότι είναι και ο περισσότερο «ασφαλής» πολιτικά, με την έννοια ότι ενισχύει ακόμη περισσότερο τον ρόλο που ήδη διαδραματίζει η Τουρκία, καθώς οι ποσότητες που θα περνούν από την επικράτεια της θα είναι πλέον τεράστιες. Έχουν συζητηθεί επίσης το ενδεχόμενο υποθαλάσσιου διασύνδεσης με την Ελλάδα, όπου το κόστος εμφανίζεται ως υπερβολικό, αλλά και η κατασκευή τερματικού υδροπλοίου του αερίου στο Βασιλικό της Κύπρου και η μεταφορά του με πλοία.

Είναι ένα από τα μεγαλύτερα κρατικά επενδυτικά ταμεία στον κόσμο, καθώς επενδύει τα έσοδα της χώρας από την παραγωγή υδρογονανθράκων. Το Συντηρητικό Κόμμα τάσσεται υπέρ της διάσπασης του ταμείου.

Διχάζει το ταμείο υδρογονανθράκων της Νορβηγίας

Ένα από τα μεγαλύτερα κρατικά επενδυτικά ταμεία στον κόσμο, εκείνο της Νορβηγίας, που επενδύει τα έσοδα της χώρας από την παραγωγή υδρογονανθράκων, επιστρατεύει ομάδα στελεχών από τον επιχειρηματικό κόσμο η οποία θα στελεχωσει το διοικητικό του συμβούλιο.

Στόχος του είναι να αναλάβει πιο ενεργό επενδυτική δραστηριότητα. Τα νέα στελέχη του είναι ο Πίτερ Μόνταγκκον, πρώην στέλεχος της Ένωσης Βρετανικών Ασφαλιστικών, ο Τζον Κέι, αρθρογράφος των Financial Times οι οποίοι παρουσιάζουν και εκτενείς ρεπορτάζ επί του θέματος, και ο Τόνι Γουότσον, πρώην επικεφαλής της διαχειρίσις επενδύσεων της Hermes και πρώην διευθυντής των Vodafone, Lloyds Banking Group και Hammerson. Το εν λόγω ταμείο διαχειρίζεται κεφάλαια ύψους 760 δισεκατομμυρίων δολαρίων και έχει τοποθετήσει σε περίπου 7.500 εταιρείες.

Παράλληλα, ελέγχει κατά μέσον όρο περίπου το 2,5% όλων των εισοδημάτων ευρωπαϊκών εταιρειών. Σε παγκόσμιο επίπεδο ελέγχει, άλλωστε, περίπου το 1% των μετοχών. Σε ό,τι αφορά τα σχέδιά του για ανάληψη πιο ενεργού επενδυτικού ρόλου, έχει ενημερώσει σχετικά τους μετόχους του με κεφάλαια άνω του ενός δισ. δολαρίων και έχει εγκαινιάσει διάλογο με τους προέδρους των επιχειρήσεων στις οποίες έχει τοποθετήσεις, ευελπιστώντας να αρχίσει να επηρεάζει τις επιλογές τους.

Μιλώντας στην εφημερίδα Financial Times, ο διευθυντής σύμβουλος του ταμείου ανέφερε πως, δεδομένου του μεγέθους του, το ταμείο «έχει ευθύνη για μια καλή εταιρική διακυβέρνηση τόσο σε μεμονωμένες εταιρείες όσο και γενικότερα στην αγορά».

Στη διάρκεια, άλλωστε, του δευτέρου τριμήνου του έτους, αύξησε τις τοποθετήσεις του σε μετοχές, περίορισε τα βρετανικά ομόλογα που είχε στο χαρτοφυλάκιο του κατά 26% στα 7,26 δισ. δολάρια και αύξησε τις τοποθετήσεις του σε ομόλογα του ιαπωνικού Δημοσίου κατά 30%. Όπως απομαρτύνουν στο σχετικό τους ρεπορτάζ οι FT, το μέγεθος του ταμείου γεννά ερωτήματα τόσο στο εσωτερικό του όσο και μεταξύ των πολιτικών της Νορβηγίας, που ετοιμάζονται να διασταυρώσουν τα ζητητά τους ενόψει των βουλευτικών εκλογών του Σεπτεμβρίου. Το Συντηρητικό Κόμμα, που προηγείται στις δημοσκοπήσεις και αναμένεται να αναδειχθεί σε νικήτρια των εκλογών, τάσσεται υπέρ μιας διάσπασης του ταμείου.

Σοβαρά στοιχεία κατά Ντίνου Μιχαηλίδη κατέθεσε ο Ζήγρας

Εγκαταλείπουν ένας-ένας τον Ακη Τσοχατζόπουλο - Πυρά ομάδων από όλους τους πρώην στενούς του συνεργάτες στην πολύκροτη δίκη

Της **ΙΩΑΝΝΑΣ ΜΑΝΔΡΟΥ**

Ο Αύγουστος υπήρξε πολύ κακός μήνας για τον άλλοτε πανίσχυρο υπουργό κ. Ακη Τσοχατζόπουλο, μιας και στη δίκη του δέχθηκε πυρά ομάδων από πρώην στενούς του συνεργάτες και νυν συγκατηγορούμενους του. Με την έναρξη του κύκλου των απολογιών των κατηγορουμένων στην πολύκροτη δίκη για μίζες εκατομμυρίων ευρώ και πολιτική διαφθορά, τον χορό των αποκαλύψεων σε βάρος του πρώην υπουργού άνοιξε ο πρώτος του εξαδέλφος και για μεγάλο χρονικό διάστημα διαχειριστής του μαύρου πολιτικού χρήματος, Νικ. Ζήγρας.

Αφήνοντας άφωνο το λιγιστό ακροατήριο της δίκης, ο κ. Ζήγρας επέθεσε στον κ. Τσοχατζόπουλο με πρωτοφανή σκληρότητα παραθέτοντας σωρεία στοιχείων για τα ευρώ από τις μίζες που διακινήθηκαν σε δύο, κυρίως, εξοπλιστικά προγράμματα, εκείνα των υποβρυχίων και των ρωσικών αρμάτων. Ο κ. Ζήγρας, που κατονόμασε ως βασικό αποδέκτη και βασικό εννοχρηστώτη της πολιτικής διαφθοράς τον κ. Τσοχατζόπουλο, προσκόμισε σοβαρά στοιχεία για την εμπλοκή και του Κύπριου πρώην υπουργού Εσωτερικών, Ντίνου Μιχαηλίδη, η έκδοση του οποίου στην Αθήνα αναμένεται στο τέλος του μήνα.

Δεν άφησε όμως ούτε τον άλλοτε πανίσχυρο Γενικό Γραμματέα Εξοπλισμών –επί υπουργίας Ακμ– Ιω. Σημάκο έξω από τον στενό κύκλο των ανθρώπων που διακινούσαν το μαύρο πολιτικό χρήμα και ήταν βασικοί αποδέκτες του. Η φράση του κ. Ζήγρα, «πότε θα πεις επιτέλους την αλήθεια, όταν θα βγάλεις τα φουστάνια και θα βάλεις παντελόνια» αφιφνίσισε τον κ. Τσοχατζόπουλο, που παρακολουθούσε εμβρόντητος την απολογία του πρώην στενού του συνεργάτη, όπως και όλες τις απολογίες που ακολούθησαν. Ο κ. Ζήγρας, με προσωπική ανάμειξη στη διακίνηση του μαύ-

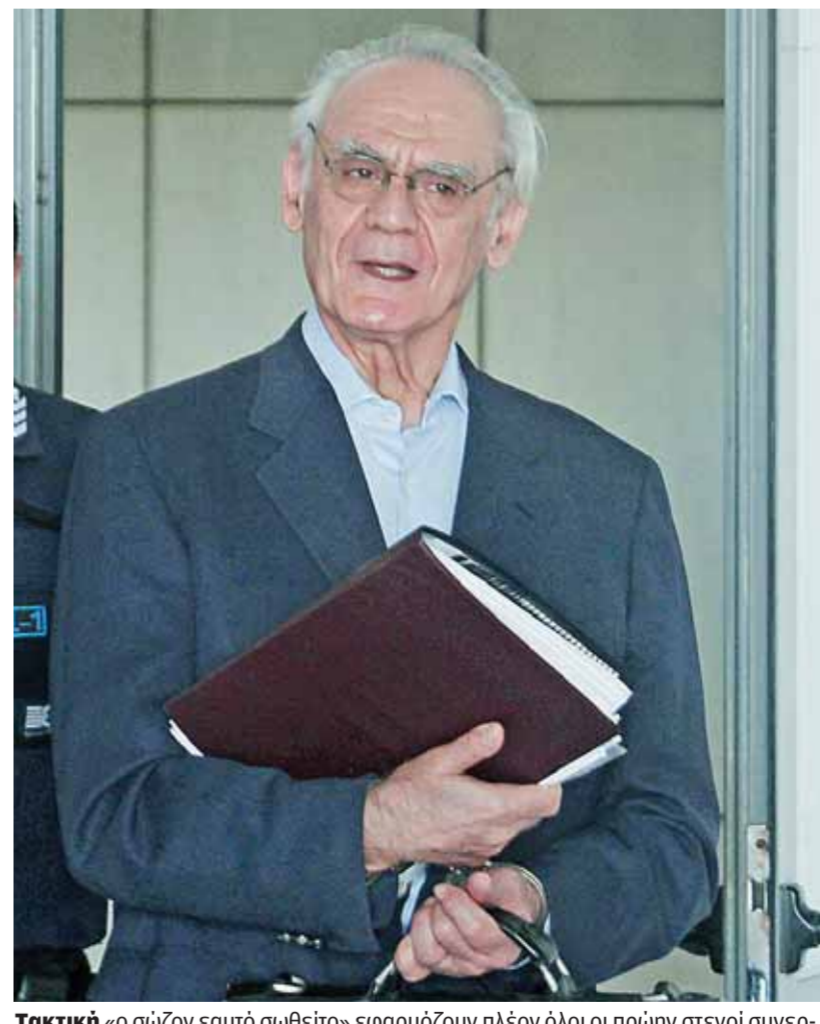
Ο Νίκος Ζήγρας προσκόμισε σοβαρά στοιχεία για την εμπλοκή και του Κύπριου πρώην υπουργού Εσωτερικών, Ντίνου Μιχαηλίδη, η έκδοση του οποίου στην Αθήνα αναμένεται στο τέλος του μήνα.

ρου χρήματος, μίλησε για τον αστερισμό των εξωχώριων εταιρειών που ανήκαν στον πρώην υπουργό και μέσω των οποίων διακινήθηκαν οι μίζες, αλλά και για τις βλίτσες με μετροπτά που δόθηκαν χέρι με χέρι, αναφέροντας ποσά που

έφθαναν ως τα 80 εκατ. δραχμές στις αρχές της δεκαετίας του 2000.

«Θα τον σκοτώσω κ. πρόεδρε»

Στον κ. Τσοχατζόπουλο δεν χαρίστηκε ούτε η επί τριάντα χρόνια λο-

Τακτική «ο σώζον εαυτό σωθήτω» εφαρμόζουν πλέον όλοι οι πρώην στενοί συνεργάτες του τέως υπουργού, ενώ ο ίδιος αναμένεται στις 26 Αυγούστου να ξεκαθαρίσει στο δικαστήριο αν θέλει πραγματικά να απολογηθεί ή θα επιμείνει στη στάση του ότι «όλα είναι συμπτώσεις»...

γιστριά του, Ευφροσύνη Λαμπροπούλου, συνδιοκτιπτής με τον ίδιο, από τη δεκαετία του 80, της ιστορικής εφημερίδας του ΠΑΣΟΚ «Εξόρμηση». Ακολουθώντας και αυτή την τακτική του «σώζων εαυτόν σωθήτω», που κα-

θορίζει πλέον τη στάση των κατηγορουμένων σε αυτή τη δίκη μίλησε ανοικτά και για τα ακίνητα ιδιοκτησίας του πρώην υπουργού και για τον μηχανισμό με τις off shore εταιρείες για να καταλήξει πως «ήξερε αλλά δεν

μπορούσε να τον καταδώσει». Φανερά ενοχλημένη από την τωρινή του στάση, η Ευφροσύνη Λαμπροπούλου κάποια στιγμή έχασε την ψυχραιμία της και απευθυνόμενη στο δικαστήριο είπε «θα τον σκοτώσω κύριε πρόεδρε...», σπλιτεύοντας το γεγονός ότι ο κ. Τσοχατζόπουλος, ακόμα και τώρα, μετά από τόσες αποκαλύψεις, συνεχίζει να αρνείται τα πάντα.

Εκείνος όμως που έδωσε τη χαρακτηριστική βοή στον πρώην υπουργό ήταν ο επιχειρηματίας Γιώργος Σαχπατζίδης, ο οποίος, αφού ανέλυσε στο δικαστήριο τις πολυσχιδείς δραστηριότητές του και πώς έφθασε από αυτοδημιούργητος να γίνει πριν από χρόνια οικονομικός παράγοντας στη συμπρωτεύουσα, χωρίς περιστροφές, τόνισε στο δικαστήριο: «Με εξαπάτησε κύριε πρόεδρε. Ο άνθρωπος αυτός είναι φαντομάς. Είναι παντού και δεν φαίνεται πουθενά...».

Ο κ.Σαχπατζίδης, που διευκόλυνε τη δράση του πρώην υπουργού με αγορές εταιρειών του και ακινήτων του, περιέγραψε τον πρώην υπουργό ως ένα άνθρωπο που κερδίζει χωρίς δεύτερη κουβέντα τη συμπάθεια των άλλων και πως κατά βάθος το χρήμα ήταν που τον ενδιέφερε περισσότερο από κάθε τι.

Μετά από τις απολογίες - ομοβροντίες σε βάρος του, ο κ. Τσοχατζόπουλος αναμένεται στις 26 Αυγούστου να ξεκαθαρίσει στο δικαστήριο αν θέλει πραγματικά να απολογηθεί. Εκτιμήσεις παραγόντων της δίκης αναφέρουν πως θα είναι εξαιρετικά δύσκολο για αυτόν να αντικρούσει το βαρύτατο κατηγορητήριο που βασίζεται κυρίως σε έγγραφα και τις απολογίες των συγκατηγορουμένων του. Πολλοί πάντως είναι εκείνοι που θεωρούν ότι ο κ. Τσοχατζόπουλος θα επιμείνει στη στάση του ότι «όλα είναι συμπτώσεις»...

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------

Ο Νίκος και το στοίχημα με την ιστορία

Αναστασία και Έλσα

Επί διακυβέρνησης Τάσσου Παπαδόπουλου και ενόψει της δυναμικής που απέκτησε η διαδικασία συνομιλιών για το Κυπριακό, λέχθηκε πως η θυγατέρα του τότε Προέδρου είχε χαριτολογώντας (;) σε κοινωνικές συνάξεις της, «μα νομίζετε δώσαμε 4 εκατομμύρια για να βρεθούμε στην εξουσία για μόνο 10 μήνες». Βεβαίως αυτά μπορεί να αποτελούν ψίθυρο και μόνο... Ασχέτως όμως, Η ουσία δεν είναι το τι έλεγε η Αναστασία τότε, αλλά το τι θα πει η Έλσα τώρα. Λέτε να ειπωθεί το ίδιο και από πλευράς της θυγατέρας του Νίκου Αναστασιάδη ενόψει της κινήτικότητας που θα αναπτυχθεί στο επόμενο διάστημα για λύση του Κυπριακού;

Προετοιμασία και παραμύθι

Όμως ακόμη και ένας θαρραλέος κατά τα όλα πολιτικός που τόλμησε να στηρίξει το ΝΑΙ το 2004 όταν 7,5 στους 10 έλεγαν ΟΧΙ, μόλις ανέλαβε εξουσία τα πράγματα άλλαξαν και δεν μπορεί ούτε και αυτός να ξεφύγει από το παραμύθι της «καλής προετοιμασίας»... Βρε, βρε πώς αλλάζουν οι καιροί!

Το στοίχημα με την ιστορία

Φυσικά, ο Νίκος Αναστασιάδης αυτή τη φορά, έχει ενώπιόν του όχι μία αλλά δύο δομολογικούς σπάθες. Είναι η οικονομική κρίση και το κούρεμα που σχεδόν του χρεώνεται εξολοκλήρου, δικαίως ή αδικώς, και το Κυπριακό. Με τα χρονοδιαγράμματα που φαίνεται να έχουν συμφωνηθεί από τους τέσσερις μεγάλους παίκτες, τούτεστιν ΗΠΑ, Ρωσία, Ε.Ε. και Βρετανία το Κυπριακό προηγείται κατά πολύ μιας -ας ελπίσουμε επιτυχούς- διαχείρισης της οικονομικής κρίσης. Αμα όμως πετύχει τη συμφωνημένη λύση, ο Νίκος Αναστασιάδης, θα πετύχει την άρση και της δεύτερης σπάθας που επικρέμαται επί της κεφαλής του. Οι λόγοι είναι πολλοί και κατανοητοί για εκείνους που θέλουν και μπορούν να βλέπουν καλύτερα στο βάθος του χρόνου. Τότε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα έχει κερδίσει κατά κράτος όλους τους προαχόντες του αλλά κυρίως το στοίχημα με την ιστορία.

Πόσο καιρό;

Υπάρχει κάποιος σοβαρός σε αυτόν τον τόπο παρεμπιπτόντως που πιστεύει στην κοτσάνα της «καλής προετοιμασίας»; Και αν όντως απαιτείται «καλή προετοιμασία» αυτό δεν εκθέτει τους ίδιους τους πολιτικούς που το κάνουν κιάλα παντιέρα; Διότι βρε μπαγάσες, από το 1974 προετοιμάζεστε, πόσο καιρό ακόμη θέλετε για να θεωρείτε εαυτούς έτοιμους; Πόσο καιρό θα προετοιμάζεστε; Όσο κρατάει

Μόνο οι τρεις τους έχουν πάνω τους 236 χρόνια προετοιμασίας... στο Κυπριακό

η θητεία σας μήπως; Ο αλουυός εκώννετουν τζι ο νούρος του εφαινέτουν...

Έξι μήνες

Σοβαρά όμως. Το Κυπριακό για να λυθεί θέλει έξι μήνες. Μην σας πω τρεις μήνες κιάλα. Και άλλους τρεις, λέμε τώρα, μέχρι να γίνουν τα δημοψηφίσματα και η προετοιμασία για την εφαρμογή της λύσης. Δηλαδή έως τον Απρίλιο του 2014 μπορούμε να έχουμε λύση. Έτσι λένε και οι διεθνείς παίκτες που κι αυτοί ξέρουν το Κυπριακό απ' έξω κι ανακατωτά. Αν θέλουμε λέει. Αλλά θέλουμε;

Μάριος και Νικόλας...

Αλλά όσο κι αν σας φαίνεται παράξενο στους διπλωματικούς κύκλους αυτή την περίοδο δύο θέματα είναι στο επίκεντρο των συζητήσεων. Το Κυπριακό αλλά και οι ενδοκομματικές εκλογές στο ΔΗΚΟ. Μάλιστα. Καλά διαβάσατε... Κάποιοι μάλιστα κάνουν και την εκτίμηση ότι «θα είναι δύσκολα τα πράγματα για τον Μάριο» και φαίνεται να γνωρίζουν καλά το παρασκήνιο μέχρι του σημείου που η ενημέρωσή τους να φτάνει στην εκτίμηση ότι «ο Νίκος Αναστασιάδης θα βοηθήσει και θα στηρίζει εμπράκτως τον Μάριο για να κερδίσει».

Εξελίξεις και στον Βορρά

Και στα Κατεχόμενα οι εξελίξεις κινούνται γύ-

ρω από το Κυπριακό και την οικονομική κρίση. Μάλιστα, εκεί εξαιρετικό ενδιαφέρον παρουσιάζει το παρασκήνιο στο Ρεπουμπλικανικό Κόμμα, όπου η νέα γενιά έχει βάλει γυαλιά στις ψήφους κατά τις πρόσφατες «βουλευτικές εκλογές», με την Ντεριά Ντουγούς να κλέβει

Ο ΗΡΩΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ ΝΤΟΥΓΟΥΣ ΝΤΕΡΙΑ

Έφτυσε την κατοχή και ορκίστηκε: «Θα καταβάλλω προσπάθεια για αντικατάσταση της κουλτούρας της αντιπαράθεσης και της βίας, με μια κουλτούρα βασισμένη στην ειρήνη και την συμφιλίωση, ενώ ταυτόχρονα θα μειώουμε αφορισμένοι στις αρχές της Δημοκρατίας, της Κοινωνικής Ευημερίας, των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ελευθεριών, και της Θεσμότητας μιας Ομόσπονδης Κυπριακής Πολιτείας»

την παράσταση στις κάλπες και στη νέα «Βουλή». Πρόκειται για τη νεαρή φεμινίστρια η οποία συνέγραψε και ανέγνωσε τον δικό της όρκο κατά την «επίσημη πρώτη» παρουσία της στη «Βουλή». Ως αποτέλεσμα της κίνησης της εκείνης έφτυαν από την αίθουσα πολλοί δεξιοί «βουλευτές», ο Έρογλου αλλά και το Ταλάτ, με τη δικαιολογία ότι η νεαρά πολιτικός κατέφερε πλήγμα στην «εθνική υπόθεση».

Ο Ταλάτ παρεμβαίνει

Οι πρόσφατες τοποθετήσεις του πρώην γέφυ της τουρκοκυπριακής κοινότητας, Μεχμέτ Αλί Ταλάτ σχετικά με τη σύνθεση της νέας «κυβέρνησης» προκάλεσαν αναβρασμό στους κόλπους του Ρεπουμπλικανικού Λαϊκού Κόμματος (CTP). Αμέσως μετά τις «εκλογές» της 28ης Ιουλίου, μιλώντας στα τουρκοκυπριακά και τα τουρκικά μέσα ενημέρωσης, ο κ. Ταλάτ υπογράμμισε ότι στη νέα περίοδο, η τουρκοκυπριακή κοινότητα έχει μία και μοναδική επιλογή, τη δημιουργία μιας «κυβέρνησης συνεργασίας», στην οποία θα συμμετέχουν το CTP και το (δεξιοί) UBPH συγκεκριμένη υπόδειξη δεν βρήκε σύμφωνα πολλά στελέχη του CTP κατά την άποψή τους, το UBPH ήταν στο παρελθόν το πολιτικό κόμμα, το οποίο ακολούθησε με υψηλή επακόλουθη της Άγκυρας. Το εν λόγω κόμμα εφάρμοσε το περιφερειακό οικονομικό πακέτο, το οποίο επιβάρυνε η Τουρκία στην τουρκοκυπριακή πλευρά και το οποίο δεν βρίσκει συμφωνία τη πλειοψηφία της τουρκοκυπριακής κοινότητας. Με βάση αυτή την πραγματικότητα, διάφορα κορυφαία στελέχη του CTP αποκλείουν το ενδεχόμενο της συνεργασίας του κόμματός τους με το UBPH και ζητούν από τον κ. Ταλάτ να αποφύγει στο μέλλον να τοποθετηθεί για λογαριασμό του κόμματός του.

Θα πληρώσει ο Ταλάτ

Πληροφορίες της στήλης λένε ότι η κίνηση του Μεχμέτ Αλί Ταλάτ, να αποχωρήσει από τη «Βουλή» λόγω του όρκου της Ντεριά και των μετέπειτα δηλώσεών του θα πλήξουν τη δική του υποψηφιότητα για την «προεδρία της ΤΔΒΚ», αρχής γενομένης από τη νέα γενιά του ίδιου του κόμματός του που τον θεωρεί συντηρητικό και εν πολλοίς προσκυνημένο στην Άγκυρα. Αυτό, μάλιστα, αναμένεται να διαφανεί καθαρά στο συνέδριο του CTP τον προσεχή Δεκέμβριο, όπου οι νέοι θα κατεβούν με πλήρη συνδυασμό, εκτός απροόπτου, για να ανακόψουν την παλιά γενιά την οποία θεωρούν εκτός από συντηρητική και διαφθαρμένη από τη θητεία της στην προηγούμενη «κυβέρνηση».

Ο Έρογλου οραματίζεται

Όπως πολλά κορυφαία στελέχη του CTP έτσι και ο Ντερβίς Έρογλου δεν συμφωνεί με την πρόταση του Ταλάτ. Κατά την άποψή του, η «κυβέρνηση συνεργασίας CTP - UBPH» δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση μονόδρομο για την τουρκοκυπριακή κοινότητα. Αυτό υπογράμμισε στα μέσα της προηγούμενης εβδομάδας, ο κ. Έρογλου μιλώντας σε Τουρκοκύπριους δημοσιογράφους. Σύμφωνα με πολλούς Τουρκοκύπριους αναλυτές, ο κ. Έρογλου δεν αποκλείει το ενδεχόμενο της συνένωσης του UBPH με το Δημοκρατικό Κόμμα (DP) του Σεργκάρ Ντενκτάς. Εάν πραγματοποιηθεί η εν λόγω εξέλιξη, η τουρκοκυπριακή Δεξιά θα έχει τη δυνατότητα να σχηματίσει μια νέα «κυβέρνηση», ενδοχομένως και με την υποστήριξη του τ/κ κινήματος των σοσιαλδημοκρατιών, το οποίο εκπροσωπείται στη νέα «Βουλή» με τρεις έδρες.

Από την πλευρά του, ο κ. Ντενκτάς, ο οποίος αυτό το διάστημα βολιδοσκοπεί τις προθέσεις των άλλων κομμάτων, εξακολουθεί να αφήνει ανοιχτά όλα τα ενδεχόμενα. Την ίδια στιγμή, οι πρώην «υπουργός Εξωτερικών», Χιουσέιν Όζκιουργκιού, ο οποίος είχε στο παρελθόν στενή συνεργασία με τον κ. Έρογλου διεκδικεί δυναμικά την ηγεσία του UBPH.

Στην Πανσέληνο του Αυγούστου

«Πανσέληνο» τα μάτια σου και κάθε που τα βλέπω σεληνιαζώμαι περισσότερο». Από το πάθος του ανώνυμου γραφίστα σε τοίχο οδού της Θεσσαλονίκης, μέχρι την κατάθεση ψυχής εραστών της τέχνης, κάτω από το φως του αουγουστιατικού φεγγαριού, μπορείτε να βιώσετε όσοι θελήσετε να βρεθείτε την Τετάρτη 21 Αυγούστου στο Θεατράκι Μικρά Σαλαμίνα, στο Πάρκο Γλυπτικής του Φίλιππου Γιαπάνη στη Φασούλα. Πρόκειται για μια εξαιρετική εκδήλωση-γιορτή για τον έρωτα, τον άνθρωπο και τη ζωή, που εμπνεύστηκε και καθιέρωσε επί σειρά χρόνων ο σεμνιστός δάσκαλος Κωστής Κολώτας. Συμμετέχουν φέτος οι καλλιτέχνες Βασιλική Αναστασίου, Σώτος Γρονιάς, Σταυρούλα Κωνσταντή, Ερμή Μηχαήλ, Εύη Νεοκλέους, Μανώλης Νεοφύτου, Ομάδα Ανδρών του φωνητικού συνόλου διάσταση, Μιχάλης Τσερλικκός (Μουσική), Ναδίνα Λοϊζίδου (Χορός), Ευτύχιος Πουλιδής, Έλενα Μελετίου, Φίλιππος Σοφινιάκος και Μιχάλης Παπαεσαγόρου (Αναγγελία - Δραματοποίηση). Την οργάνωση και το συντονισμό της εκδήλωσης έχει ο μουσικός παραγωγός και φιλόλογος Κωνσταντίνος Καρεμψύλλης. Τα έσοδα της εκδήλωσης θα διατεθούν σε φιλανθρωπικούς σκοπούς.

Γράφει Ο ΙΑΝΟΣ

**2η ΠΟΙΗΤΙΚΗ ΒΡΑΔΙΑ
ΜΕ ΠΑΝΣΕΛΗΝΟ**

Ποιήματα από τους:
Ευρυδίκη Περικλέους Παπαδοπούλου
Πέτρο Πετρίδη
Αλεξάνδρα Γαλανού

Μουσικό Πρόγραμμα:
Χριστιάννα Αντωνοιδιού (κλαρινέτο)
Γιώργος Κουρούσης (κιθάρα)

Τετάρτη, 21 Αυγούστου 2013, Ώρα 20:30
Θεατράκι Πάρκου Αγίου Δημητρίου
Είσοδος ελεύθερη

Πληροφορίες: 22 470470

Διοργανωτής: ΔΗΜΟΣ ΣΠΥΡΟΛΟΥ

Χορηγός Επικοινωνίας: Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΒΟΛΕΣ

**Κλέφτρα ξενιτιά
τα παλληκάρια κλέβεις**

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΠΑΡΗ

♦ Στα 25 μου πήγα στη «μαύρη αραπιά» δούλεψα πάρα πολύ σκληρά, μάζεψα καλά χρήματα, επέστρεψα στο νησί και έφτιαξα μια καλή δουλίτσα, έγινα «μάστρος» στις οικοδομές. Μονόλογος ενός απελπισμένου σήμερα μεσήλικα, ο οποίος ομολογούσε δημοσίως τον πόνο του. Σήμερα οι δουλειές νέκρωσαν, τα παιδιά σουδάζουν, τα χρέη μάς πνίγουν και οι «τοκογλύφοι» των Τραπεζών, το μόνο που ξέρουν είναι να στέλλουν επιστολές με απειλές. Ο άνθρωπος δεν έμεινε στον «πάτο», βρήκε τη δύναμη, αναζήτησε διεξοδο και εξασφάλισε συμβόλαια για νέες δουλειές και πάλι στις αραβικές χώρες. Ο άνθρωπος δηλώνει ικανοποιημένος, αλλά και έντονα προβληματισμένος, αν θα αντέξει τους φοβερούς καύσους και τις ατέλειωτες ώρες δουλειάς. Ο καλός νοικοκυραίος συνέχισε τον μονόλογο. Τότε ήμασταν νέοι, δεν μας ένοιαζε τίποτα και ούτε και νοιώθαμε κούραση. Σήμερα όμως που άρχισαν τα «πανάκια», θα αντέξουμε άραγε τις σκληρές συνθήκες; Πρέπει να σπουδάσουν τα παιδιά μου και πρέπει να ξεπληρώσω τα δάνειά μου και δεν ανέχομαι να επωμιστούν τα παιδιά μου, τα δικά μου «λάθη».

♦ Στην Αμερική υπάρχει η δουλειά των «κυνητών κεφαλών», δηλαδή κάποιιοι «έξυπνοι» επισκέπτονται τα καλά πανεπιστήμια, συνομιλούν με «έξυπνους» αποφοίτους και τους προσφέρουν αξιοζήλευτες δουλειές. Είτε σε ερευνητικό επίπεδο είτε σε διοικητικό και μάλιστα με «παχυλούς» μισθούς. Ακόμη και η αυστηρή υπηρεσία μετανάστευσης, προσφέρει αμέσως καθεστώς Αμερικανού πολίτη, σε νέους οι οποίοι ξεχωρίζουν για τα χαρίσματα και τις ικανότητές τους. Ανάμεσά τους και ένας από τους πολλούς Κύπριους που εργάζονται στη ΝΑΣΑ, οι οποίες εξασφάλισαν δουλειά, αλλά χωρίς τα απαραίτητα χαρτιά. Η πλάκα έγινε, όταν οι αρμόδιοι πήγαν να τον συλλάβουν για να τον απελάσουν. Μόλις έμαθαν πού δουλεύει, του πρόσφεραν υπηκότητα, χωρίς διαδικασίες.

♦ Σε ευρωπαϊκό επίπεδο πριν από μερικά χρόνια, αποφασίστηκε ανάλογη πρακτική, ώστε να σταματήσει η διαρροή των «δυνατών μυαλών» προς την Αμερική. Ωστόσο, στην πορεία του χρόνου, φαίνεται ότι οι ευρωπαϊκές «κεφαλές» οδήγησαν τη γηραιά ήπειρο, στην ακριβώς αντίθετη πορεία. Εκατοντάδες χιλιάδες μορφωμένοι νέοι, με πανεπιστημιακά διπλώματα, κάθε χρόνο αναζητούν δουλειές, στην Αμερική, την Αυστραλία, τον Καναδά και σε άλλες πλούσιες χώρες. Μεγαλύτερος παραλογισμός, ίσως δεν υπάρχει στην Ευρώπη. Τα κράτη και οι φορολογούμενοι πολίτες, πληρώνουν απίστευτα ποσά, για να μορφώσουν τα παιδιά τους και την ώρα που θα δουλέψουν, για να «αποπληρώσουν» τις εκπαιδευτικές δαπάνες, βρίσκονται κάποιοι «έξυπνοι» και αρπάζουν τους νέους, προσφέροντάς τους, απλώς δουλειά και μισθό. Η ίδια κατάσταση και στην Κύπρο, όπου σήμερα θυσιάζεται η νέα γενιά, για να πληρωθούν οι αμαρτίες των γονέων τους.

♦ Ο αιώνιος Στέλιος Καζαντζίδης, ο τραγουδιστής της ξενιτιάς, γίνεται ξανά επικός. «Κλέφτρα ξενιτιά τα παλληκάρια κλέβεις, μάγισσα κακία με τα λεφτά μαγεύεις, πάντα μ' απονιά χωρίζεις μάνες και παιδιά...». Οι νέοι της Κύπρου, τα «δυνατά μυαλά», οι μορφωμένοι, βρίσκονται στο περιθώριο της επαγγελματικής ζωής. Την ίδια ώρα, στις θέσεις κλειδιά της κυπριακής πολιτείας, βρίσκεται ένα τσούρμο «κομματόσκυλα» τα οποία μιλάνε πριν από μερικές δεκαετίες με κομματικές ταυτότητες. Πρώτη τους έννοια, να στήνουν παγίδες στους νέους, ώστε να μην μπορούν να εφαρμόσουν, αυτά που με πολλές θυσίες και τεράστιες δαπάνες έμαθαν σε ξακουστά πανεπιστήμια. Είναι να κλαις, όταν διαβάζεις ότι δαπανήθηκαν απίστευτα λεφτά, για να εφαρμοστεί η μηχανογράφηση στη δημόσια υπηρεσία, η οποία έπρεπε να ολοκληρωθεί πριν από δεκαετίες. Και ότι μπόρεσε να «περάσει» από τα «κόλλα» των διευθυντάδων που δεν ξέρουν ούτε το email, πληρώθηκε στο πολλαπλάσιο και χωρίς να επιτευχθεί ο στόχος, για μείωση της γραφειοκρατίας. Εξαιρέσει τα Κέντρα Εξυπηρέτησης του Πολίτη, τα οποία φαίνεται να επιτελούν θαύματα.

♦ Η εσοκάτη πλάνη, χείρονος πλέον της με κομπιούτερ, αποτελεί η επέκταση του ορίου αμνημονώσεως στο 65ο έτος της ηλικίας. Οι «παλιοί» οι οποίοι φώτισαν με δυσβάστακτα χρέη και τις αγέννητες γενιές, θα παραμείνουν για ακόμη πέντε χρόνια, στις «χρυσές καρέκλες» τους, εμποδίζοντας χιλιάδες νέους να βρουν μια δουλίτσα, για να αρχίσουν τη ζωή τους και να εκπληρώσουν κάποια από τα όνειρά τους. Τραγική είναι και η συνέχιση της εργοδότησης ανατικατάστατων συνταξιούχων, οι οποίοι «κλέβουν» το μέλλον και τις ελπίδες αδιάφορων νέων. Είναι να τρελαίνεσαι, όταν ακούς για τις «χρυσές συντάξεις» ορισμένων προνομιούχων, την ώρα που οι μισοί συνταξιούχοι, ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας, με συντάξεις πενίας. Αν γίνει η σύγκριση των προνομιστικών συντάξεων, με τους μισθούς των νέων, είναι τότε που σε πιάνουν τα κλάματα, με την υποκρίση της καθωσπρέπει κοινωνίας μας. Το μόνο αίτημα τελείκ, είναι ότι τα νεκροταφεία είναι γεμάτα από ανατικατάστατους.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΓΝΩΜΕΣ

ΕΛΛΑΔΑ

ΚΟΣΜΟΣ

Απόρρητα έγγραφα για την κατάληψη Αμμοχώστου

Αποκαλυπτικές πληροφορίες για το διπλωματικό παρασκήνιο πριν και μετά τη 16η Αυγούστου '74

Του ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥ ΚΑΥΚΑΡΙΔΗ

Σωρεία αποκαρκτηρισμένων αμερικανικών εγγράφων της κρίσιμης περιόδου Ιουλίου - Αυγούστου 1974 αποκάλυπτουν σημαντικά στοιχεία για το διπλωματικό παρασκήνιο που προηγήθηκε της δεύτερης φάσης της τουρκικής εισβολής οδηγώντας στην κατάληψη της Αμμοχώστου. Όπως δείχνουν τα έγγραφα, οι Αμερικανοί δεν έτρεφαν οποιεσδήποτε ψευδαισθήσεις για τις τελικές επεκτατικές προθέσεις της Άγκυρας, προσπαθώντας να διαχειριστούν την κατάσταση με βάση τα νέα δεδομένα επί του εδάφους και με βασικό γνώμονα την αποφυγή περαιτέρω κλιμάκωσης της κρίσης, ιδιαίτερα εκτός Κύπρου.

Το ήξεραν από νωρίς...

Από την πρώτη κιόλας στιγμή της έναρξης της τουρκικής εισβολής στις 20 Ιουλίου, οι Αμερικανοί εκτιμούσαν ότι οι κατακτητικές βλέψεις της Τουρκίας δεν θα περιοριζόνταν στον θύλακα μεταξύ Κερύνειας και Λευκωσίας, αλλά θα επεκτεινόταν μέχρι τη Μόρφου

Οι Αμερικανοί θεωρούσαν ότι υπήρχε συνεννόηση Ετζεβίτ-Στρατιωτικών για μη παρέμβαση των τελευταίων στην πολιτική ζωή της χώρας με αντάλλαγμα την πρωτοκαθεδρία τους στην Κύπρο

και την Αμμόχωστο. Δεν είναι ξεκάθαρο κατά πόσο η εκτίμηση αυτή ήταν προϊόν ενημέρωσης από την τουρκική κυβέρνηση ή αποτέλεσμα ανάλυσης των αμερικανικών μυστικών υπηρεσιών, αποδείχθηκε όμως ακριβής. Συγκεκριμένα, στις 20 Ιουλίου 1974 το αμερικανικό ΥΠΕΕ ενημέρωσε με απόρρητο τηλεγράφημα του τον Λευκό Οίκο και τις πρεσβείες της χώρας σε Άγκυρα και Λονδίνο τα εξής: «Η επιδίωξη της Άγκυρας προφανώς είναι η διασφάλιση της περιοχής εκείνης όπου υπάρχει η μεγαλύτερη συγκέντρωση Τουρκοκυπρίων. Συγκεκριμένα, η περιοχή μεταξύ Λευκωσίας και Κερύνειας και πιθανώς επεκτεινόμενη στην Αμμόχωστο στα ανατολικά και στη Μόρφου στα δυτικά».

Τορπιλισμός της «Γενεύης»

Τα ξημερώματα της 10ης Αυγούστου 1974, και πιο συγκεκριμένα στις 01:30 το πρωί, ο Αμερικανός Πρέσβης στην Άγκυρα William Macomber απέστειλε ένα επείγον τηλεγράφημα στο αμερικανικό ΥΠΕΕ καταγράφοντας το περιεχόμενο της συνομιλίας του με τον Τούρκο Πρωθυπουργό Μπουλέντ Ετζεβίτ. Ο τελευταίος τον είχε καλέσει εσπευσμένα τα μεσάνυχτα στο γραφείο του προαναγγέλλοντας το άδοχο τέλος του δεύτερου γύρου των ειρηνευτικών συνομιλιών στη Γενεύη. Παρά τις αμερικανικές παραίνεσεις για εξεύρεση διπλωματικής λύσης, ο Τούρκος Πρωθυπουργός απέρριψε την πρόταση για συνέχιση των συνομιλιών σε διακοινοτικό επίπεδο προτάσσοντας τρεις άμεσους και «μη διαπραγματεύσιμους» όρους προς όλα τα μέρη. «Ήτσι, (1) αποδοχή δύο γεωγραφικών περιοχών με την τουρκική περιοχή να αποτελεί το 30% του εδάφους, (2) ύπαρξη πλήρους αυτονομίας για τις κοινότητες στο πλαίσιο των δύο γεωγραφικών περιοχών, και (3) σύνδεση των δύο γεωγραφικά ξεχωριστών κοινοτήτων σε ένα ανεξάρτητο κράτος».

Εναρξη δεύτερης εισβολής

Με την έναρξη της δεύτερης φάσης της εισβολής στις 14 Αυγούστου, το κυπριακό ΥΠΕΕ ζήτησε με κατεπίγουσα ρηματική του διακοίνωση, την οποία απέστειλε στην αμερικανική πρεσβεία στη Λευκωσία, την παρέμβαση των ΗΠΑ για άμεσο τερματισμό των τουρκικών επίθετικών ενεργειών και διαβίβαση αμέσως την κυπριακή ρηματική διακοίνωση στο αμερικανικό ΥΠΕΕ σημειώνοντας τη θέση της Κύπρου για «παντελώς απρόκλητη» τουρκική επίθεση κατά της Λευκωσίας και

10 Αυγούστου 1974

Ο Μπουλέντ Ετζεβίτ ενημέρωσε τον Κίσινγκερ διά του πρέσβειος Γουλιέλμ Μακόμπερ για τους τρεις όρους ώστε να μην προχωρήσει στη 2η φάση της εισβολής.

1. Αποδοχή δύο γεωγραφικών περιοχών με την τουρκική περιοχή να αποτελεί το 30% του εδάφους.
2. Ύπαρξη πλήρους αυτονομίας για τις κοινότητες στο πλαίσιο των δύο γεωγραφικών περιοχών.
3. Σύνδεση των δύο γεωγραφικά ξεχωριστών κοινοτήτων σε ένα ανεξάρτητο κράτος.

15 Αυγούστου 1974

Ο Χένρι Κίσινγκερ ενημερώνεται από τον πρέσβη του στην Άγκυρα για τις 3 βασικές θέσεις τουρκικών στρατιωτικών ύστερα

από συνάντηση στις 14/08/1974.
1. Η Τουρκία δεν θέλει να καταλάβει [όλη] την Κύπρο. Θέλει μόνο μια ασφαλή [για τα τουρκικά στρατηγικά συμφέροντα] Κύπρο.
2. Οι Τουρκοκύπριοι (και η Τουρκία) πρέπει να έχουν τον έλεγχο ενός επαρκούς λιμένα στο νησί. Προφανώς σκέφτονται την Αμμόχωστο.
3. Η τουρκική κυβέρνηση είναι γενικώς ικανοποιημένη από τις ενέργειες της αμερικανικής κυβέρνησης κατά τη διάρκεια της τρέχουσας κυπριακής κρίσης.

21 Αυγούστου 1974

Ο Χένρι Κίσινγκερ ενημερώνει όλες τις εμπλεκόμενες πρεσβείες με ενυπόγραφο απόρρητο τηλεγράφημα ότι: «Σύμφωνα με τους Αμερικανούς στρατιωτικούς ακόλουθους στην Άγκυρα και τη Λευκωσία, οι τουρκικές δυνάμεις έχουν καταλάβει περισσότερα εδάφη από αυτά που χρειαζόνταν για λόγους ασφάλειας ή για προστασία της τουρκοκυπριακής μειονότητας, με στόχο να ενισχύσουν τη διαπραγματευτική τους θέση έναντι των Ελλήνων».

άλλων περιοχών όπως η Αμμόχωστος, καθώς και την «πειγούσα έκκληση για κάθε δυνατή υποστήριξη και βοήθεια με στόχο τον άμεσο τερματισμό των τουρκικών αεροπορικών επιδρομών και επιθέσεων».

Την επόμενη όμως μέρα, η ανάλυση που έστειλε στο αμερικανικό ΥΠΕΕ ο Πρέσβης Davies προσέδιδε μια διαφορετική διάσταση σε σχέση με τη στάση των ΗΠΑ, με βάση τα νέα γραφικά δεδομένα. Συγκεκριμένα, με τηλεγράφημα του στις 15 Αυγούστου με τίτλο «Κύπρος: Προς τα Ίου και Πάω» ο Davies υποστήριζε ότι η κατάσταση επί του εδάφους δεν προσφέρει καμία εναλλακτική λύση παρά την αποδοχή ενός είδους διχοτόμησης «όμως, as ελπίσουμε, εντός ενός ανεξάρτητου κυπριακού κράτους». Όπως ενδεικτικά ανέφερε ο Davies, «Ενώ καταδικάζουμε την κίνηση προς διχοτόμηση και εθνικό διαχωρισμό, αυτή φαίνεται αναπόφευκτη εκτός εάν υπάρξει μια αναπάντεχη εξωτερική επέμβαση. Το πρόβλημα για μας είναι το πώς, εφόσον η διπλωματική διαδικασία επαναρχίσει, αυτή [η διχοτόμηση] θα υλοποιηθεί χωρίς τη μέγιστη ζημιά στις σχέσεις μας με την Ελλάδα και χωρίς να δώσουμε στους Σοβιετικούς σημαντικές ευκαιρίες να εκμεταλλευτούν την κατάσταση τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Κύπρο». Σε ένα από τα τελευταία του μηνύματα προς το αμερικανικό ΥΠΕΕ, αφού στις 19

Το καλοκαίρι του '74 την υπόθεση της Κύπρου από πλευράς ΗΠΑ διαχειριζόταν μόνος ο ΥΠΕΕ Χένρι Κίσινγκερ, καθώς ο Λευκός Οίκος ταλανιζόταν από το σκάνδαλο Γουότεργκεϊτ υπό το βάρος του οποίου παρατήθηκε τελικά στις 9 Αυγούστου ο πρόεδρος Νίξον και ανέλαβε την προεδρία ο Τζέραλντ Φορντ. Η φωτογραφία από τη συνομιλία Φορντ-Κίσινγκερ στους κήπους του Λευκού Οίκου, λήφθηκε στις 16 Αυγούστου, ημέρα κατάληψης της Αμμοχώστου από τα τουρκικά στρατεύματα.

Αυγούστου 1974 θα έπεφτε νεκρός από πυρά αγνώστων, ο Αμερικανός Πρέσβης Davies ανέφερε τα ακόλουθα προφητικά (με την κατάσταση στο νησί να είναι εκρηκτική): «Ελπίζαμε να μπορούσαμε να προσφέρουμε μια πιο ελπιόσιμη πρόγνωση, αλλά η πρόβλεψη αυτής της Πρεσβείας (η οποία παρεμποδίζεται εν μέρει από κανόνες και πυροβολισμούς) είναι ιδιαίτερα ζοφερή».

Οι Τούρκοι στρατηγί

Οι Αμερικανοί γνώριζαν από την αρχή ότι τον πρώτο ρόλο όσον αφορά την πολιτική της Τουρκίας στην Κύπρο τον είχε ο τουρκικός στρατός. Ενδεικτικό για την τουρκική πολιτική είναι τηλεγράφημα του Πρέσβη στην Άγκυρα Macomber προς το αμερικανικό ΥΠΕΕ με τίτλο «Θέσεις Ανάτατων Τούρκων Στρατιωτών για την κατάσταση στην Κύπρο» στις 15 Αυγούστου, το οποίο βασίστηκε σε επαφές Αμερικανών και Τούρκων στρατιωτών στην Άγκυρα την προηγούμενη μέρα:

«Α. Η Τουρκία δεν θέλει να καταλάβει [όλη] την Κύπρο. Θέλει μόνο μια ασφαλή [για τα τουρκικά στρατηγικά συμφέροντα] Κύπρο».

Β. Οι Τουρκοκύπριοι (και η Τουρκία) πρέπει να έχουν τον έλεγχο ενός επαρκούς λιμένα στο νησί. Προφανώς σκέφτονται την Αμμόχωστο.

Γ. Η τουρκική κυβέρνηση είναι γενικώς ικανοποιημένη από τις ενέργειες της αμερικανικής κυβέρνησης κατά τη διάρκεια της τρέχουσας κυπριακής κρίσης».

Η ανάλυση του αμερικανικού ΥΠΕΕ για την προεξάρχουσα θέση του τουρκικού στρατού στην Κύπρο είναι επίσης ενδιαφέρουσα. Οι Αμερικανοί θεωρούσαν ότι υπήρχε συνεννόηση Ετζεβίτ-Στρατιωτικών για μη παρέμβαση των τελευταίων στην πολιτική ζωή της χώρας με αντάλλαγμα την πρωτοκαθεδρία τους στην Κύπρο. Συγκεκριμένα, ενημερωτικό μήνυμα του αμερικανικού ΥΠΕΕ προς διάφορες πρεσβείες στις 16 Αυγούστου 1974 ανέφερε τα εξής: «Το τουρκικό στρατιωτικό κατεστημένο έχει υποσχεθεί την πλήρη στήριξη του στον Ετζεβίτ και την πρόθεσή του να κρατήσει τον στρατό εκτός πολιτικής, πρωτίστως γιατί αισθάνεται υποχρεωμένο στον Ετζεβίτ για την ευκαιρία που του έδωσε να επανακτήσει τη φήμη του στην Κύπρο».

Πήραν περισσότερα εδάφη

Στις 21 Αυγούστου 1974, το αμερικανικό ΥΠΕΕ απέστειλε σε όλες τις εμπλεκόμενες πρεσβείες ενημερωτικό τηλεγράφημα αναφορικά με την ολοκλήρωση της τουρκικής εισβολής επισημαίνοντας ότι οι Τούρκοι με την κατάληψη της Αμμοχώστου (16.8.1974), καθώς και άλλων περιοχών, πήραν περισσότερα εδάφη για διαπραγματευτικούς κυρίως σκοπούς. Στο απόρρητο τηλεγράφημα, το οποίο υπέγραψε ο Αμερικανός ΥΠΕΕ Henry Kissinger, αναφέρονται τα εξής: «Σύμφωνα με τους Αμερικανούς στρατιωτικούς ακόλουθους στην Άγκυρα και τη Λευκωσία,

«Οι Τουρκοκύπριοι (και η Τουρκία) πρέπει να έχουν τον έλεγχο ενός επαρκούς λιμένα στο νησί. Προφανώς σκέφτονται την Αμμόχωστο» εκμιά ο Αμερικανός πρέσβης στην Τουρκία μετά από συνάντηση Τούρκων και Αμερικανών στρατιωτών τη 14η Αυγούστου 1974 στην Άγκυρα.

οι τουρκικές δυνάμεις έχουν καταλάβει περισσότερα εδάφη από αυτά που χρειαζόνταν για λόγους ασφάλειας ή για προστασία της τουρκοκυπριακής μειονότητας, με στόχο να ενισχύσουν τη διαπραγματευτική τους θέση έναντι των Ελλήνων».

Πίεσεις ΗΠΑ για Αμμόχωστο

Οι Αμερικανοί, πάντως, πιέζαν από την αρχή για επιστροφή των Ελληνοκυπρίων στην Αμμόχωστο. Σε τηλε-

έλεγχω των Ηνωμένων Εθνών ως αποστρατιχοποιημένη ζώνη, επιτρέποντας στον ελληνοκυπριακό πληθυσμό να επιστρέψει σε αυτό το κομμάτι της πόλης. Οι Τούρκοι αξιωματικοί έλαβαν προσεκτικές σημειώσεις επί των σημείων που τέθηκαν».

Για στρατηγικούς λόγους

Καταληκτικά αναφέρεται ότι οι ΗΠΑ διέγνωσαν από την αρχή τις πραγματικές προθέσεις της Τουρκίας στην Κύπρο, παρά το ότι δεν παρενέβησαν αποτελεσματικά για αποτροπή τους. Σε μήνυμα της Πρεσβείας στη Λευκωσία προς το αμερικανικό ΥΠΕΕ στις 25 Αυγούστου 1974 αναφέρονται τα εξής ενδιαφέροντα: «Οι τουρκικές ενέργειες επί του εδάφους και οι δηλώσεις από αξιωματικούς τόσο εδώ όσο και στην Άγκυρα έχουν ενισχύσει την αρχική μας εντύπωση ότι ο τουρκικός στρατός επενέβη για τη [στρατηγική] ασφάλεια της Τουρκίας και όχι για να βοηθήσει την τοπική κοινότητα, εκτός και εάν κάτι τέτοιο σχετιζόταν με τον πρωταρχικό στόχο. Η καλύτερη ένδειξη τούτου είναι το πλήρες έγγραμμα των θύλακων που βρίσκονται στο νότιο μέρος του νησιού. Παρά τις συνεχείς εκκλήσεις για βοήθεια, εξ όσων γνωρίζουμε, οι Τούρκοι δεν έκαναν καμία προσπάθεια για ενίσχυση η τροφοδότηση των περιοχών αυτών».

Ο κ. Χαράλαμπος Καυκαρίδης είναι συγγραφέας του βιβλίου Κύπρος-Τουρκία: Από τον Ατατούρκ στον Μεντέρεξ.

Αμερικανικά Έγγραφα

- Department of State, «Situation report No. 9», Secret, 20 July 1974
- US Embassy in Ankara, «Cyprus: Geneva II Negotiations», Secret, 10 August 1974
- US Embassy in Nicosia, «GOCYPRUS Appeal for Turkish Ceasefire», 14 August 1974
- US Embassy in Nicosia, «Cyprus: Where, How?», Secret, 15 August 1974
- US Embassy in Ankara, «Views of Senior Turk Generals on Cyprus Situations», Confidential, 15 August 1974
- Department of State, «Situation Report No. 6», Secret, 16 August 1974
- Dep. of State, «Situation Report No. 14», Secret, 21 August 1974
- US Embassy in Nicosia, «Turkish Military View on Cyprus», Secret, 22 August 1974
- US Embassy in Nicosia, «Turkish Intentions on Cyprus», Secret, 25 August 1974

FREDERICK
INSTITUTE OF TECHNOLOGY

Διάλεξε κλάδους σπουδών με προοπτικές! Σπούδασε

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΓΡΑΦΕΙΟΥ
Αξιολογημένο Πρόγραμμα - Διετής Φοίτηση
Κρατική Χορηγία μέχρι €3417

CONTACT GREY

Τηλ: 22 431 355 Λευκωσία, 25 730 975 Λεμεσός | Email: admissions@fit.ac.cy | www.fit.ac.cy

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------

Ανοιχτά και τον Δεκαπενταύγουστο

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Α. ΛΑΜΠΙΤΣΗ

Μέχρι το τέλος της δεκαετίας του 1980 οι τράπεζες εργάζονταν σε δικές μας γιορτές και αργούσαν σε ρωμαεθναϊκές. Πιο συγκεκριμένα, εργάζονταν την Καθαρά Δευτέρα, την 1η Απριλίου, του Αγίου Πνεύματος και τον Δεκαπενταύγουστο. Την ίδια στιγμή, αργούσαν κατά την εθνική μέρα της Τουρκίας, που τρέπεται στις 29 Οκτωβρίου, και σε τρεις θρησκευτικές ρωμαεθναϊκές γιορτές. Από τις δικές μας θρησκευτικές γιορτές αυτές που προκάλυψε, σε μένα τουλάχιστον, την περισσότερη αναστάσιση ήταν η γιορτή του Δεκαπενταύγουστου. Να εργάζομαι στις 15 Αυγούστου ήταν ακώνευτο, όχι πως δεν εννολούσαν και οι υπόλοιπες δημόσιες αρχές που εργαζόμασταν. Θυμώμαι, μάλιστα, συνάδελφο σε κοινότητα που έλεγε πως επειδή η εκκλησία του χωριού ήταν απέναντι από το υποκατάστημα της τράπεζας, τρέπονταν, γι' αυτό και έμενε μέσα κλεισμένος με κατεβασμένες τις κουρτίνες, μέχρι που ολοκληρώνονταν η Θεία Λειτουργία.

Όταν τις τελευταίες μέρες άκουγα συνεχώς σε διαφήμιση αλυσίδας υπεραγορών να επαναλαμβάνεται η φράση του τίτλου, ούτε που πέρασαν από το μυαλό μου τα πιο πάνω. Αφορμή για να τα θυμηθώ μου έδωσε ο τόπος και ο τρόπος με τον οποίο πωλήτρια σε άλλη υπεραγορά αναφέρθηκε στο γεγονός ότι θα εργάζονταν και στις 15 Αυγούστου, προσθέτοντας, μάλιστα, πως όποιος τομάουσε να μην παρουσιαστεί στην εργασία του εκείνη την ημέρα, θα έπρεπε την επομένη να αναζητήσει άλλο εργασία. Μόνο εκείνη τη στιγμή η μνήμη μου πήγε στα χρόνια που εργαζόμασταν μια τέτοια μέρα και στα πικρά συναισθήματα που νιώθαμε πηγαίνοντας το πρωί στην εργασία μας.

Έχω την αίσθηση πως φτάσαμε και πάλι στο άλλο άκρο. Από την ανάγκη να τονωθεί η κατανάλωση και να κινηθεί η οικονομία χάσαμε το μέτρο, φαινόμενο που μας χαρακτηρίζει διαχρονικά. Το να παραμείνουν τα καταστήματα ανοικτά ακόμα και στις 15 Αυγούστου είναι πράξη υπερβολής, που θα μπορούσε να είχε αποφευχθεί. Δεν έχω βέβαια υπόψη μου πόσοι κατέβηκαν χτες σε καταστήματα και ψώνισαν, αλλά όσοι και να ήταν το μέτρο δεν δικαιολογείται. Είναι ένα μέτρο που στοχεύει στη δημιουργία στους ανθρώπους νοοτροπίας κοτόπουλου, πράγμα που το γνωρίζουν πολύ καλά οι ειδικοί στις πωλήσεις και στο μάρκετινγκ. Αν περάσετε έξω από ένα εκτροφείο κοτόπουλων, θα παρατηρήσετε πως τα φώτα στο εκτροφείο παραμένουν συνεχώς αναμμένα. Είναι οι καλύτερες τρόπος τα κοτόπουλα να τρώνε συνεχώς, οπότε θα μεγαλώσουν γρήγορα, θα πωληθούν γρήγορα και το κέρδος θα γίνει στα γρήγορα. Με την ίδια λογική, μπορείς να δημιουργήσεις και στους ανθρώπους την ίδια νοοτροπία. Τους δίνεις την ευκαιρία να ψωνίζουν συνεχώς και αυτοί θα το πράξουν, επιβεβαιώνοντας την αντίληψη πως υπάρχουν επειδή μπορούν και κατανλώνουν.

Είναι, όμως, και κάποια πράγματα που θα πρέπει μια κοινωνία να τα αντιμετωπίζει έξω από το οικονομικό φαινόμενο, έστω και αν σε κάποιο βαθμό αποτελούν μέρος του. Τέτοια γεγονότα είναι οι θρησκευτικές γιορτές και γενικά τα θέματα της παράδοσης. Είναι θέματα για τα οποία πρέπει να δείχνουμε τον μέγιστο σεβασμό, επειδή αυτά αποτελούν μέρος των πνευματικών δυνάμεων ενός λαού. Και όταν οι πνευματικές δυνάμεις χάνονται, χάνεται μαζί και ο ίδιος ο λαός. Στους δύσκολους καιρούς που ζούμε, που έχουν επηρεαστεί αρνητικά όλες οι πτυχές της ζωής μας, έχουμε ανάγκη από κάπου να παιστούμε, για να μην πέσουμε εντελώς. Η παράδοση είναι ένα τέτοιο θεμέλιο, πάνω στο οποίο μπορούμε να στηριχτούμε. Μέρος της είναι και η ίδια η οικογένεια, η οποία πλάττεται απηλώς πανταχούθεν. Δεν υπάρχει λόγος να της δώσουμε ένα ακόμα κτύπημα, αναγκάζοντας κάποια από τα μέλη της να εργάζονται ακόμα και τέτοιες σημαντικές γιορτές. Σ' αυτά, βέβαια, θα μπορούσε κάποιος να παρατηρήσει πως υπάρχουν τόσα και τόσα επαγγέλματα με σύστημα βάρδιας και δεν έχουν διαλυθεί οι οικογένειες, θα διαλυθούν επειδή αποφασίστηκε να μένουν τα καταστήματα ανοικτά της Κυριακής και τις γιορτές, όπως αυτά του Δεκαπενταύγουστου; Η απάντηση είναι πως δεν πρόκειται, ασφαλώς, για το ίδιο φαινόμενο.

Εν κατακλείδι, με τη νοοτροπία του σύγχρονου ανθρώπου η κατανάλωση μπορεί να αυξηθεί και η οικονομία, πράγμα που το ευχόμαστε όλοι, μπορεί να πάρει μπρος. Κάποια, όμως, θέματα θα πρέπει να αντιμετωπίζονται με περισσότερη ευαισθησία, όπως είναι ο εξαντλητικός χρόνος εργασίας των απασχολωμένων στα καταστήματα λιανικού εμπόρου. Το θέμα δεν θα υπήρχε και οι άνθρωποι αυτοί θα είχαν μια μέρα να ξεκουραστούν, αν η μεγάλη γιορτή του Δεκαπενταύγουστου τύχανε σεβασμού ως ξεχωριστή μέρα της θρησκευτικής μας παράδοσης. Δεν νομίζω ποτέ το Μνημόνιο μπορεί να μας επιβάλει την κατάργηση ακόμα και τόσο σημαντικών στιγμών της παράδοσης μας. Μάπως μπορεί να επιβάλει στους Ισπανούς την κατάργηση της παραδοσιακής τους σιέστας;

lampitsis.p@cytanet.com.cy

«Ήλιος – Μαρί» και πολιτικές σκοπιμότητες

Του ΧΡΗΣΤΑΚΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Καμία αντίδραση δεν είδαμε από Κόμματα, «αγανακτισμένους» και ΜΜΕ όταν ο κ. Πολυβίου ζήτησε από τον Δ. Χριστόφια να σεβαστεί το πόρισμα και να παραιτηθεί, ενώ ο ίδιος δεν σεβάστηκε το πόρισμα «Καλλή» το οποίο μιλούσε τεκμηριωμένα για τους πραγματικούς υπαίτιους του ατυχήματος της «Ήλιος»

Χρημα στη Πάφο, στο οποίο σκοτώθηκε ο Αρχηγός της Εθνικής Φρουράς με άλλους τέσσερεις αξιωματικούς. Στο αεροπορικό ατύχημα της «Ήλιος» χάσαμε 121 ζωές, ξεκληριστήκαν ολόκληρες οικογένειες, μικρά αγγελούδια έφυγαν τόσο άδικα από τη ζωή και όμως οι «αγανακτισμένοι» δεν ένοιωσαν την ανάγκη να βγουν στους δρόμους όπως έκαναν στο ατύχημα στο «Μαρί». Μέλη της επιτροπής των συγγενών των θυμάτων της «Ήλιος» ήταν στη πρώτη γραμμή των εκδηλώσεων των «αγανακτισμένων» έξω από το Προεδρικό εκφράζοντας έμπρακτα την «συμπαράσταση» και την «αλληλεγγύη»

προς του συγγενείς των νεκρών του «Μαρί». Κάτι ανάλογο όμως δεν έγινε από τους «αγανακτισμένους» ως ένδειξη συμπαράστασης και στήριξης προς το δικό μας αγώνα για παραδειγματική τιμωρία όσων έφταιξαν για το τραγικό αεροπορικό ατύχημα της «Ήλιος». Σχεδόν όλα τα πολιτικά κόμματα και η μεγάλη πλειοψηφία του κυπριακού λαού καιρέπνεσε τα συμπεράσματα του πορίσματος Πολυβίου ο οποίος από υπερβόλωνα ζήτησε ασχολήθηκε και πρόβλεψε τη μείωση του τουρισμού τον επόμενο χρόνο ως αποτέλεσμα της έκρηξης στο «Μαρί», πρόβλεψη η οποία εκ του αποτελέσματος έχει διαψευστεί. Όμως όταν λίγες μέρες μετά ο κ. Πολυβίου με επίκληση την «οξεία και την περισπωμένη» αθώωνε τους κατηγορούμενους για το ατύχημα της «Ήλιος» ο οποίος τα «έβαλε με το πολιτικό κατεστημένο», όπως χαρακτηριστικά έγραψαν. Διερωτώμαι πως θα έπρεπε να χαρακτηρίσουμε τον «ωραίο Έλληνα» στην περίπτωση της «Ήλιος» όταν ακούσαμε τα επιχειρήματα που χρησιμοποιήσε στην αγόρευσή του, λίγες μέρες μετά τη δημοσιοποίηση του πορίσματος του για το «Μαρί», για αθώωση

των κατηγορουμένων της «Ήλιος»;

Καμία αντίδραση από κανένα δεν είδαμε, ούτε ακούσαμε, αλλά ούτε διαβάσαμε όταν ο κ. Πολυβίου ανέβαλε την επικείμενη τελική αγόρευσή του για την υπόθεση της «Ήλιος» επικαλούμενος φόρο εργασίας για ολοκλήρωση του πορίσματος για το «Μαρί». Ήταν βέβαιε «εθνικό καθήκον» και «επτακτική ανάγκη» η, όσο το δυνατό γρηγορότερα, δημοσιοποίηση του πορίσματος για το «Μαρί» παρά η απόφαση για την «Ήλιος» την οποία αναμέναμε για επτά ολόκληρα χρόνια! Καμία αντίδραση δεν είδαμε από τα Κόμματα, τους «αγανακτισμένους» και τα ΜΜΕ όταν ο κ. Πολυβίου ζήτησε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να σεβαστεί το πόρισμα του και να παραιτηθεί, ενώ ο ίδιος δεν σεβάστηκε το πόρισμα «Καλλή» το οποίο μιλούσε ξεκάθαρα και τεκμηριωμένα για τους πραγματικούς υπαίτιους του ατυχήματος της «Ήλιος».

Εάν τα πιο πάνω δεν είναι εκμετάλλωση του ανθρώπινου πόνου για εξυπηρέτηση πολιτικών σκοπιμοτήτων, εάν τα πιο πάνω δεν είναι υποκρισία τότε οι λέξεις έχασαν την πραγματική τους έννοια.

Αιωνία τους η μνήμη!

Ο κ. Χριστάκης Γεωργίου είναι αδελφός του Γιώργου Γεωργίου, θύματος στο αεροπορικό ατύχημα της «Ήλιος».

Αμμοκωστοποίηση, μύθος και αλήθειες

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΠΕΡΙΚΗ

Είμαι της άποψης ότι η πρόταξη της πρότασης της Κυπριακής πλευράς για επιστροφή της πόλης των Βαρσίων στους νόμιμους κατοίκους της με αντάλλαγμα τη λειτουργία του λιμανιού της πόλης υπό την εποπτεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση αυτό που επικράτησε να αποκαλείται «Αμμοκωστοποίηση του Κυπριακού». Αντιλαμβάνομαι τις λογικές ανησυχίες και τους φόβους πολλών συμπατριωτών μου, αλλά νιώθω καθήκον μου να καταθέσω μια ξεκάθαρη θέση που διασκεδάζει—ως έναν βαθμό—τις ανησυχίες.

Αρχικά, πρέπει νομίζω να ξεκαθαρίσουμε τι εννοούμε με τον όρο «Αμμοκωστοποίηση του Κυπριακού». Έχω την άποψη ότι με τον όρο αυτό εννοούμε την απαίτηση των Τούρκων να αποδεχτούν οι Ελληνοκυπριοί μια άδικη και μη βιώσιμη διευθέτηση του Κυπριακού προβλήματος με αντάλλαγμα περιορισμένη επιστροφή εδαφών και προσφύγων, στην οποία περιλαμβάνεται κυρίως η Αμμόχωστος.

Θα το θέσω διαφορετικά για να γίνει πιο κατανοητός: αν οι Τούρκοι επιτρέψουν αύριο την εγκατάσταση στα Βαρώσια των Ελληνοκυπρίων—ακόμα και υπό τουρκική διοίκηση—αλλά χωρίς να ζητούν οποιοδήποτε αντάλλαγμα, άποψή μου είναι ότι αυτό πρέπει να γίνει αποδεκτό άνευ επιφυλάξεων (αυτό ισχύει βεβαίως για κάθε κατοχόμενη περιοχή). Σε αυτή την περίπτωση δεν μπορούμε να μιλούμε για «Αμμοκωστοποίηση». Αυτό επιβάλει η λογική αλλά και η ισχύς του δικαίου που περιέχουν οι διαχρονικές θέσεις μας στο Κυπριακό.

Να θυμίσω ότι αυτό ακριβώς προνοούν τα ψηφίσματα του ΟΗΕ τα οποία αναφέρουμε πάντα ως δόρυ και ασπίδα μας. Συνεπώς η προτεραιότητα του θέματος της Αμμοκώστου αποτελεί μέρος αυτού που συνήθως λέμε «σεβασμός στα ψηφίσματα των Η.Ε.». Δεν κατανόω, λοιπόν, γιατί είμαι οι ίδιοι οι Ελληνοκυπριοί να εκφράζουμε επιφυλάξεις και ανησυχίες όταν προτάσσεται από τους ηγέτες μας το θέμα της Αμμοκώστου;

Επιπλέον, καλό είναι—πολύ καλό κατ' ακρίβεια—να θυμηθούμε ότι η προτεραιότητα του θέματος της Αμμοκώστου αποτελεί συμβατική υποχρέωση της Τουρκίας όπως προκύπτει από τους όρους της συμφωνίας Κυπριανού-Ντενκτάς το 1979. Όταν οι Τούρκοι αρνούνται να συζητήσουν το θέμα κι όταν «φιλοι» το συνδέουν με άλλα θέματα που αφορούν τη λύση του Κυπριακού (π.χ. νομιμοποίηση του αεροδρομίου της Τύμπου) πρέπει να τους υποδεικνύεται ότι πρέπει να εφαρμόσουν πρώτα τα συμφωνηθέντα. Η αποδοχή της πρότασης της ελληνοκυπριακής ηγεσίας

Αφού είναι αμφίπλευρη συμφέροντος η πρόταση για την Αμμόχωστο, γιατί θα πρέπει κάθε κυβέρνηση να προσθέτει και «πρόικα»;... η νέα κυβέρνηση φαίνεται έτοιμη να συζητήσει τη νομιμοποίηση της λειτουργίας του αεροδρομίου της Τύμπου, για να γίνει η πρόταση—τάχα—πιο δελεαστική

για επιστροφή της Αμμοκώστου και παράλληλη λειτουργία του λιμανιού αποτελεί δείκτη και οικόνο των πραγματικών προθέσεων της Τουρκίας. Άλλωστε από μόνη της αποτελεί μία πρόταση αμφίπλευρου χαρακτήρα, κάτι σαν «win-win situation», από την οποία έχουν να κερδίσουν όλοι.

Διερωτώνται πολλοί και όχι άδικα: αφού είναι αμφίπλευρη συμφέροντος η πρόταση για την Αμμόχωστο, γιατί θα πρέπει κάθε κυβέρνηση να προσθέτει και «πρόικα»; Ο κ. Χριστόφιας πρόθεσε άνοιγμα ενταξιακών κεφαλαίων—που αναπορεύτηζ—κονδύλια για αναστύλιξη των αρχαιοτήτων στην τουρκική συνοικία της πόλης. Άμα πήραν το δεύτερο και αρχίζουν να παίρνουν το πρώτο, χωρίς να επιστρέψουν την Αμμό-

χωστο, η νέα κυβέρνηση φαίνεται έτοιμη να συζητήσει τη νομιμοποίηση της λειτουργίας του αεροδρομίου της Τύμπου, για να γίνει η πρόταση—τάχα—πιο δελεαστική. Σωστός και βάσιμος οι επιφυλάξεις και τις συμμερίζομαι σε μεγάλο βαθμό. Όμως από το να γίνεται κριτική μέχρι την απόρριψη της πρότασης γιατί τάχα οδηγεί κατευθείαν στην «Αμμοκωστοποίηση», υπάρχει μεγάλη διαφορά.

Πρέπει κατά την άποψή μου να δηλώνεται με σαφήνεια και χωρίς να αφήνεται περιθώριο αμφιβολίας ότι στηρίζουμε όλοι την πρόταξη του θέματος της Αμμοκώστου. Δεν υπάρχει κατά την άποψή μου, εκ πρώτης όψεως, τίποτα το επιλήψιμο στην ανακίνηση—και μάλιστα υπό τις παρούσες συνθήκες—του θέματος της Αμμοκώστου. Δεν υπάρχει επίσης, κατά την άποψή μου, κανένας λόγος να επιδεικνύουμε προκατάληψη—όσο κι αν είναι δικαιολογημένη—για την πηγή προέλευσης αυτής της πρωτοβουλίας.

Ξέρω ότι πολλοί δεν εμπιστεύονται τον κ. Αναστασιάδη αλλά το καλύτερο που έχουμε να κάνουμε αυτή την ώρα είναι να επιμένουμε να εφαρμόσει αυτά που δημόσια διακηρύσσει, ότι δηλαδή η αντίδραση της Τουρκίας στο θέμα της Αμμοκώστου θα αποτελέσει «δείκτη» και οικόνο για τις προθέσεις και διαθέσεις της για τη συνολική λύση του Κυπριακού.

Πρέπει να τίθεται για παράδειγμα το ερώτημα: αν οι Τούρκοι συνεχίσουν να αρνούνται καν τη συζήτηση του θέματος Αμ-

μμοκώστου, τότε τι νόημα έχει να ξεκινήσουν συνομιλίες εφ' όλης της ύλης για το Κυπριακό; Αντί λοιπόν να θέσουμε αμφιβολίες για την πρωτοβουλία για την Αμμοκωστο καλύτερα είναι νομίζω να την προβάλλουμε και να τις δίνουμε πραγματικό νόημα και σημασία. Με αυτά δεν εννοώ ότι δεν είναι χρήσιμο και αναγκαίο, να προβάλλονται οι αντιρρήσεις μας για την εξαιρετικά επικίνδυνη διασύνδεση του θέματος της Αμμοκώστου με άλλα θέματα όπως το αεροδρόμιο Τύμπου, το φυσικό αέριο ή την ενταξιακή πορεία της Τουρκίας. Αυτά είναι μεγάλα λάθη της ηγεσίας μας, και πρέπει να τα υποδεικνύουμε και να τα εξαγωγήμε στον λαό.

Υπάρχουν βέβαια ανόητοι και αφελείς που δεν μπορούν να καταλάβουν ότι όσα περισσότερα θέματα διαπλακούν με την Αμμοκωστο τόσο πιο δύσκολο θα είναι να προκύψει συμφωνία για την επιστροφή της πόλης και επιπλέον—έτι επικινδυνότερο—τόσο πιο πιθανόν θα είναι η συμφωνία αυτή να μην εφαρμοστεί στην πράξη, γεγονός που θα αποβεί εις βάρος του αδυνάτου μέρους, δηλαδή ημών. Αλλά υπάρχουν σίγουρα πολύ περισσότεροι που θα κατανοήσουν τη σημασία μιας ορθολογικής και μετρημένης πρότασης της πρότασης για την Αμμοκωστο.

Σε αυτούς απευθύνεται άλλωστε κι αυτό το άρθρο.

Ο κ. Γιώργος Περίκης είναι βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών.

Η αμφιλεγόμενη Αμμοκωστοποίηση του Κυπριακού

Του Δρος ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗ

Ως γνωστό, ο όρος Αμμοκωστοποίηση του Κυπριακού έλκει την καταγωγή του πολλά χρόνια πριν, σε αναφορά προς τη Συμφωνία Υψηλού Επιπέδου μεταξύ του τότε Προέδρου της Δημοκρατίας, Σπύρου Κυπριανού, και του Τουρκοκύπριου ηγέτη Ραούφ Ντενκτάς, στην οποία κατέληξαν στις 19 Μαΐου 1979 υπό την αιγίδα του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών Δρα Βάλτχαϊμ, και η οποία προνοούσε, ανάμεσα σε άλλα:

«...5. Προτεραιότητα θα δοθεί στην επίτευξη συμφωνίας για την επανεγκατάσταση στα Βαρώσια υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών ταυτόχρονα με την έναρξη της μελέτης από τους συνομιλητές των συστατικών και εδαφικών πιτυχών μιας συνολικής διευθέτησης. Μόλις επιτευχθεί συμφωνία για τα Βαρώσια θα εφαρμοστεί, χωρίς να αναμένεται η έκβαση των συζητήσεων για άλλες πτυχές του κυπριακού προβλήματος».

Αργότερα, όταν η Συμφωνία εκείνη είχε εγκαταλειφθεί, και με την ανακήρυξη του

Τι αναμένουμε να κερδίσουμε με το να αρνηθούμε και πάλι τη δυνατότητα στους νόμιμους κατοίκους των Βαρσίων να πάνε στα σπίτια τους και να αξιοποιήσουν τις περιουσίες τους;

παράνομο μορφώματος της κατοχής σε ανεξάρτητη οντότητα με την ονομασία «Τουρκική Δημοκρατία της Βορείου Κύπρου», το Συμβούλιο Ασφαλείας με το ψήφισμα του 550 (1983) εξέφρασε την έντονη αντίθεσή του τόσο για την πολιτική εκείνη κίνηση όσο και για την εξαγγελθείσα πρόθεση εποικισμού των Βαρσίων.

Από τότε, η Αντιπολίτευση καθώς και άλλοι

εκπρόσωποι πολιτικοποιημένων Ομάδων για το Κυπριακό έχουν κατά καιρούς διατυπώσει τη διαφορά τους στην λεγόμενη «Αμμοκωστοποίηση/σφαλμοποίηση του Κυπριακού», πολιτική που προνοούσε για μια σταδιακή προσέγγιση επίλυσης του προβλήματος, με το επικείμενο ότι το κατοχικό καθεστώς θα προβάλλει τη διευθέτηση αυτή ως τη σημαντικότερη παραχώρηση και ως δείγμα των «καλών» του προθέσεων, για να καθυστερήσει μια συνολική επίλυση του Κυπριακού, και επομένως θα μας μείνει μόνο η πόλη αντί της πλήρους απελευθέρωσης των κατοχικών.

Σήμερα, ύστερα από τριανταπέντε τόσα χρόνια από την ιστορική εκείνη συμφωνία για μια σταδιακή και μεθοδευμένη προσέγγιση, τι έχουμε κερδίσει με την ανατροπή της; Και, στη συνέχεια του ίδιου επιχειρήματος, τι αναμένουμε να κερδίσουμε με το να αρνηθούμε και πάλι τη δυνατότητα στους νόμιμους κατοίκους των Βαρσίων να πάνε στα σπίτια τους και να αξιοποιήσουν τις περιουσίες τους;

Θέλω, μάλιστα, να τους κρατάμε ομήρους μιας στρατηγικής που δεν καρποφόρησε για τόσες δεκαετίες και που η έκβαση της μπορεί να αποδειχθεί εξ ίσου αβέβαιη; Η Ιρλανδία, ύστερα από τόσα χρόνια συγκρούσεων, κατέληξε σε μια συμφωνία που ενώ προβλέπει την πλήρη ενοποίηση των δυο περιοχών της, έχει αρχίσει τη σταδιακή της εφαρμογή αναπροσαρμόζοντας το κάθε επόμενο στάδιο με βάση τις εμπειρίες εφαρμογής εκείνων που προηγήθηκαν. Και έτσι επέπλε μια ιστορική υπέρβαση που προσφέρει για μαθηματα και σε άλλες παρόμοια δύσκολες συνθήκες.

Υπενθυμίζεται, συναφώς, ότι για το θέμα της Αμμοκώστου είχαν εκδώσει κοινή διακήρυξη ο Πρόεδρος του κόμματος των Φιλελευθέρων και Δημοκρατών για την Ευρώπη, Sir Graham Watson, μαζί με την Πρόεδρο των Ενωμένων Δημοκρατών, Πραξούλα Αντωναίου, με την οποία εκτιμούν ότι η αποδοχή της πρότασης θα προσφέρει οικονομικά και πολιτικά οφέλη και στις δύο Κοινότητες, καθώς και

στην Τουρκία: Θα βοηθήσει την Τουρκοκυπριακή κοινότητα να βγει από την οικονομική απομόνωση, και θα επιστρέψει στους Ελληνοκυπρίους τις περιουσίες τους για να τις αναπτύξουν.

As αφόσωση λοιπόν τη διεθνή πολιτική συγκυρία, που φαίνεται να διασχετίζει τα πλεονεκτήματα της πρωτοβουλίας της Κυβέρνησης Αναστασιάδη, να ενεργοποιηθεί και να καρποφρήσει, υποστηρίζοντας την έναρξη των συνομιλιών με αρχή την επιστροφή των Βαρσίων, και να δώσουμε τη χαρά, έστω και για μια μερίδα των προσφύγων μας, να πάνε στα σπίτια και στις περιουσίες τους, και με την ευχή «τη δική τους σειρά να την ακολουθήσουν και οι υπόλοιποι, έστω και σταδιακά». Η λαϊκή σοφία του «κάλιο πέντε και στο χέρι παρά δέκα και καρτέρι» ίσως να έπρεπε να μας καθοδηγήσει εξ αρχής.

Ο Δρ Γιώργος Δ. Χριστοδουλίδης είναι μέλος της Γραμματείας των Ενωμένων Δημοκρατών.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΓΝΩΜΕΣ

ΕΛΛΑΔΑ

ΚΟΣΜΟΣ

Όταν ευημερούν οι αριθμοί...

Του ΦΙΛΙΟΥ ΦΥΛΑΚΤΟΥ

Λίγες μόνο μέρες πριν από την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς, όλοι οι εμπλεκόμενοι, στην εκπαίδευση, φορείς, έχουμε μπροστά μας, μια σημαντική και καθοριστική πρόκληση. Κι αυτή είναι να ανοίξουν τον Σεπτέμβριο τα δημόσια σχολεία, με όσο το δυνατό λιγότερα προβλήματα, παρά τις δυσμενείς οικονομικές συνθήκες και υπό τον ασφυκτικό κλοιό της Τρόικας και του Μνημονίου.

Η εκπαίδευση έχει κατά κόρον χαρακτηριστεί ως η σημαντικότερη διόδος εξόδου από την κρίση, στην οποία έχουμε περιέλθει, πρωτίστως κρίση αξιών και συνεπακόλουθα οικονομική κρίση. Συνεπώς οποιεσδήποτε πρακτικές ή μεθοδεύσεις αποδυναμώνουν το δημόσιο σχολείο και πλήττουν αρνητικά την ποιότητα της παρεχόμενης δημόσιας εκπαίδευσης δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτές.

Το δημόσιο σχολείο σήμερα, περισσότερο από κάθε άλλη φορά, επιβάλλεται να στηριχθεί για να μπορέσει να επιτελέσει στο ακέραιο τον εκπαιδευτικό-παιδαγωγικό του ρόλο και ταυτόχρονα να αντιμετωπίσει τις πολλαπλές προκλήσεις που αναδύονται εξαιτίας της οικονομικής κρίσης. Ας μη λησμονούμε ότι το σχολείο στα διάφορα κοινωνικά προβλήματα που παρουσιάζονται, λειτουργεί σαν σφουγγάρι και τα απορροφά.

Με όλα όσα επιστραφύονται σήμερα στην κυπριακή κοινωνία (καλιόζουσα ανεργία, οικονομική ανέχεια, ανάγκη για επιστροφή στα συστήματα) ο ρόλος του σχολείου πρέπει να διαδραματίσει, επεκτείνεται και αγγίζει ακόμη και αυτή την νηκιά στήριξη των ιδίων των παιδιών, πρωτίστως, αλλά και των οικογενειών τους.

Σε αυτούς τους δύσκολους καιρούς, κάθε οικογένεια που στέλνει το παιδί της στο σχολείο αναμένει και επιζητά τη διασφάλιση του μέλλοντός του μέσα από την εκπαίδευση. Η οικονομική περιουσία, ακόμα και οι όποιες υλικές και άλλες στέρσεις, γίνονται αποδεκτές σε κάποιο βαθμό από όλους μας. Όμως, δεν είναι δυνατό να αποδεχθούμε την καρωτόμηση και τον ακρωτηριασμό του μέλλοντος των παιδιών μας, της νέας γενιάς, της ελπίδας του τόπου μας, πλήττοντας το δημόσιο σχολείο και την ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Η στροφή και η επιστροφή στο δημόσιο σχολείο επιφορτίζει την Πολιτεία με την ευθύνη, όχι απλώς με την παροχή ποιοτικής δωρεάν εκπαίδευσης, αλλά και με την επιπλέον αναβάθμισή της.

Η επαρκής στελέκωση των σχολείων με διδακτικό προσωπικό είναι, μεταξύ άλλων, μια από τις βασικές παραμέτρους που επηρεάζουν και προσδιορίζουν την ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Οι διορισμοί καθορίζονται βάσει των αναγκών που υπάρχουν κάθε φορά και στον τομέα της εκπαίδευσης διορίζονται επαρκείς όσοι χρειάζονται. Έτσι και ένας

εκπαιδευτικός λιγότερος με βάση τις ανάγκες που υπάρχουν, κάποια παιδιά δεν θα έχουν δάσκαλο στην τάξη και αντίστροφα, δεν μπορεί να υπάρχει ούτε ένας περισσότερος, γιατί δεν νοείται να υπάρχουν εκπαιδευτικοί σε άδειες τάξεις.

Οι ανάγκες στην εκπαίδευση καθορίζονται από διάφορους παράγοντες, ένας εκ των οποίων είναι ο αριθμός των παιδιών που θα φοιτήσουν τη δεδομένη χρονιά στα δημόσια σχολεία. Είναι γεγονός ότι φέτος στη Δημοτική Εκπαίδευση παρατηρείται πολύ μικρή μείωση του αριθμού των μαθητών (800 παιδιά σε παγκύπρια βάση, περίπου 30 λιγότερα τμήματα σε σχέση με τα 2.674 τμήματα που λειτουργήσαν πέρσι, μείωση της τάξης του 1,1%), όμως υπάρχουν και πολλά άλλα πράγματα που καθορίζουν τις ανάγκες στα σχολεία, τα οποία, όχι απλώς δεν μειώνονται αλλά αντίθετα, αυξάνονται σημαντικά.

Είναι γι' αυτό που εμείς ως ΠΟΕΔ επιμένουμε ότι σύμφωνα με τις πραγματικές ανάγκες που υπάρχουν, ο επαναδιορισμός των συμβασιούχων εκπαιδευτικών που εργάζονταν πέρσι στα σχολεία επιβάλλεται να γίνει για να μπορέσουν τα σχολεία να λειτουργήσουν σωστά (σημειώνουμε ότι τα τελευταία δύο χρόνια έχουν αφυπηρετήσει, είτε κανονικά είτε πρόωρα, 200 εκπαιδευτικοί από τη Δημοτική Εκπαίδευση!). Αναφερόμαστε στις πραγματικές ανάγκες, οι οποίες δεν θα πρέπει να περιοχτούν μέσα από μεθοδεύσεις και πρακτικές που αποψιλώνουν το δημόσιο σχολείο, δημιουργώντας τεράστια λειτουργικά και άλλα προβλήματα. Αν προσμετρήσουμε και τη μόνιμη αποκοπή μισθού από 0,8-2% που έχει επιβληθεί στους εκπαιδευτικούς και γενικότερα σε όλους τους δημοσίους υπαλλήλους, με στοχευμένη και επισήμως εξαγγελμένη επιδίωξη την επαναπρόσληψη όλων των συμβασιούχων εκπαιδευτικών και ωρομισθίων του Δημοσίου, τότε δεν μπορεί παρά οι φωνές αντίδρασης και διαμαρτυρίας μας να είναι απόλυτα δικαιολογημένες.

Ως υπεύθυνα Οργάνωση, η ΠΟΕΔ δεν επιθυμεί και δεν επιδιώκει οποιεσδήποτε συγκρούση ή αντιπαράθεση. Αυτό που αξιολογεί και επαρκώς ζητούμε, είναι ουσιαστικό διάλογο, ανταλλαγή απόψεων και εισηγήσεων για να εξευρεθούν οι κατάλληλες λύσεις στα σοβαρά θέματα που εγείρονται και δεν επηρεάζουν απλώς την έναρξη της σχολικής χρονιάς, αλλά ολόκληρη τη χρονιά. Οι αριθμοί στην εκπαίδευση δεν μπορεί και δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται στεγνά. Οι αριθμοί στην εκπαίδευση σχετίζονται με τα παιδιά μας, με ανθρώπους και κυρίως με το μέλλον του τόπου μας. Κάτω από αυτό τον φακό επιβάλλεται να αντιμετωπίζεται η εκπαίδευση και το δημόσιο σχολείο.

Ο κ. Φίλιος Φυλακτός είναι πρόεδρος της ΠΟΕΔ.

Ο ενεργειακός πλούτος αποτελεί, όπως όλοι αναγνωρίζουν, μια σημαντική διάσταση της ισχύος, όπως ορίζεται στον σύγχρονο κόσμο, που δεν αφήνει αδιάφορες τις μεγάλες δυνάμεις.

Λύση και οικονομική κρίση

Του ΖΗΝΩΝΑ ΠΟΦΑΪΔΗ

Διατυπώνεται συχνά η άποψη ότι η πρωτοφανής για τα κυπριακά δεδομένα οικονομική κρίση θα διευκολύνει την προώθηση και επιπραγματικές ανάγκες, οι οποίες δεν θα πρέπει να περιοχτούν μέσα από μεθοδεύσεις και πρακτικές που αποψιλώνουν το δημόσιο σχολείο, δημιουργώντας τεράστια λειτουργικά και άλλα προβλήματα. Αν προσμετρήσουμε και τη μόνιμη αποκοπή μισθού από 0,8-2% που έχει επιβληθεί στους εκπαιδευτικούς και γενικότερα σε όλους τους δημοσίους υπαλλήλους, με στοχευμένη και επισήμως εξαγγελμένη επιδίωξη την επαναπρόσληψη όλων των συμβασιούχων εκπαιδευτικών και ωρομισθίων του Δημοσίου, τότε δεν μπορεί παρά οι φωνές αντίδρασης και διαμαρτυρίας μας να είναι απόλυτα δικαιολογημένες.

Η διατύπωση αυτή είναι τουλάχιστον ατελής, αν όχι λανθασμένη. Οι εντονιές διενέργειες παρουσιάζουν από τη φύση τους μεγάλη δόση υποκειμενισμού, που σπάνια συμβαδίζει με τον οικονομικό ορθολογισμό. Στο παρελθόν, μέσα από τη μακροχρόνια πορεία του, οι εγκώριοι συντελεστές της διακονιακής διαμάχης έδειξαν ότι, μάλλον, επιζητούσαν κατά κανόνα οικονομικά αυτοκαταστροφικές διαδρομές παρά ορθολογικές διεθνευτικές. Το σχέδιο Ανάν πολεμήθηκε μεταξύ άλλων για τις οικονομικές του πρόνοιες, ενώ με κάποιες διαπραγματευτικές τροποποιήσεις θα μπορούσε να καταστεί αρμοίβια αποδεκτό. Πιο πρόσφατα, ύστερα από την εργασία των τεχνικών επιτροπών στις συνομιλίες Χριστόφια - Ταλάι, διαφάνηκε ότι στα οικονομικά ζητήματα επιτυγχάνονται οι περισσότερες συγκλίσεις. Ωστόσο το Κυπριακό παρέμεινε στο τέλμα.

Οι επιτυχημένες οικονομικές πολιτικές μπορούν μάλλον να υποβληθούν στην εμπειρία των νέων συμφωνιώντων κρατικών δομών, παρά στην ίδια την ίδρυση του νέου κράτους. Υπάρχει, όμως, μια πελώρια εξαίρεση στην πιο πάνω θέση: Η ιδιαιτερότητα του ζητήματος των κοιτασμάτων υδρογονανθράκων στην κυπριακή ΑΟΖ. Πέρα από την Κυπριακή Δημοκρατία, ενδιαφέρονται άμεσα οι Τουρκοκύπριοι, η Τουρκία, η Ελλάδα, το Ισραήλ, οι ΗΠΑ και άλλες χώρες. Ο ενεργειακός

πλούτος αποτελεί, όπως όλοι αναγνωρίζουν, μια σημαντική διάσταση της ισχύος, όπως ορίζεται στον σύγχρονο κόσμο, που δεν αφήνει αδιάφορες τις μεγάλες δυνάμεις.

Αυτά συμβαίνουν σε μια συγκυρία που η πολιτική Νταβούτογλου έχει αποτύχει. Οι σχέσεις με τις ΗΠΑ περνούν περίοδο ψυχρότητας που δεν κρυβεται πλέον, ενώ το Ισραήλ αναζητεί διεξόδους για να εξέλθει από την απομόνωση, όπου βρίσκεται μέσα σε μια αυξημένη αστάθειας περιοχή. Παράλληλα, επιζητεί, βέβαια, να αποτελέσει σημαντικό παίκτη στην εκμετάλληση των υποθαλάσσιων πόρων της ανατολικής Μεσογείου.

Ο εξελίξεις αυτές συνιστούν μια μοναδικά ευνοϊκή συγκυρία για να ξεκινήσει μια σοβαρή διαπραγματευτική προσπάθεια για μόνιμη επίλυση του Κυπριακού. Με ή χωρίς την διευθέτηση του ζητήματος της Αμμοχώστου, η κυπριακή κυβέρνηση πρέπει να είναι έτοιμη να προχωρήσει το φθινόπωρο σε σοβαρές διαπραγματεύσεις και η Αντιπολίτευση να συνδράμει, έστω και αν η Τουρκία φέρει αδιάλλακτο προσημείο.

Μέχρι σήμερα το Κυπριακό δεν λύεται γιατί οι Ελληνοκύπριοι δεν φέρνεται έτοιμοι να μοιραστούν ισότιμα την εξουσία στο νέο ομοσπονδιακό κράτος, ενώ οι Τουρκοκύπριοι επιδιώκουν τη συμμετοχή τους υπό την κηδεμονία της Τουρκίας. Αλλά η Τουρκία σύντομα πρέπει να κατανοήσει ότι, αν επιθυμεί αναβάθμιση του ενεργειακού της ρόλου στην περιοχή, οφείλει να συνεργαστεί με τη διεθνή κοινότητα και την Κ.Δ για τη μόνιμη διευθέτηση του Κυπριακού.

Η οικονομική κρίση η ίδια, δεν μπορεί από μόνη της να επιφέρει την επιδιωκόμενη έκβαση. Μπορεί μάλλον να γίνει δικόιο μαχαίρι, αν αφρηθούν να ριζώσουν νέες καχυποψίες. Οι συγκυρίες βρίσκονται άλλου και ας μη τις αφήσουμε ανεκμετάλλευτες.

Ο κ. Ζήνωνας Ποφαΐδης είναι οικονομολόγος.

Ο Γιάννης Αντωνίου αποσιώζει.

Έξι μήνες θέλει το Κυπριακό...

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ

Μόλις τον Νίκο Αναστασιάδη ως ένα τολμηρό πολιτικό. Ο οποίος έχει το θάρρος της γνώμης του, υπερασπίζεται τις απόψεις του και τοιάμα να στραφεί κατά της «περιρρέουσας ατίσσηφαιρας» και της γενικότερης επικρατούσας άποψης για θέματα που κρινονται υψίστης πολιτικής σημασίας. Τολμώ στον αυτό καταδεικνύει η πορεία του ως πολιτικού προσώπου και η 16χρονη παραμονή του στο τιμόνι του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Μάθαμε τον Νίκο Αναστασιάδη να μη διατάζει να επιχειρηματολογεί και να επιμένει για κάτι που θεωρεί ορθό και φρόνιμο για τον τόπο. Κάποιο ίσως να έχουν αντίθετη άποψη. Ωστόσο, το 2004 κάθε άλλο καταδεικνύει ότι ο νυν Πρόεδρος της Δημοκρατίας θέτει το δικό του συμφέρον, είτε πολιτικό είτε άλλο, υπέρ των δικών του απόψεων και πιστεύει. Διότι αλλιώς δεν θα σκετόταν μπροστά στη μάχη του ΟΧΙ με κινδύνο να τον καταπλακώσει. Το ότι και το πώς επιβίωσε τελικά πολιτικά δεν είναι το παρόντος. Τώρα κρατάμε την απόδειξη ότι ο Νίκος Αναστασιάδης, τόλμησε, ρίσκαρε πολιτικά, έπαιξε σχεδόν κορώνα γράμματα την πολιτική του καριέρα, διότι πίστεψε πως η ορθή λύση του Κυπριακού ήταν το Σχέδιο Ανάν. Έ τέλος.

Όλα αυτά όμως πριν από εννέα χρόνια. Και όλα αυτά ενόσω ήταν πολιτικός αρχηγός και τότε το 2004 αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Άλλαξε; Με τον εκλογή του στο ύπατο αξίωμα του τόπου, μήπως εκείνος ο Νίκος Αναστασιάδης, ο οποίος την τελευταία 15ετία είχε θέσει ως στόχο του την επίλυση του Κυπριακού, άλλαξε; Δεν είναι πλέον ο ίδιος; Οι πολιτικές του επιδιώξεις έχουν αλλάξει; Έχει λοξοδρομήσει;

Επειδή όμως και πιο πάνω μιλήσαμε με γεγονότα και όχι με εκτιμήσεις έτσι και αυτό ας το δούμε με γεγονότα. Διότι τα γεγονότα υπάρχουν. Και το πρώτο τες το Κυπριακό ο Νίκος Αναστασιάδης δεν το έχει περάσει. Αντιθέτως, προκάλεσε απογοήτευση σε εκείνους τους πολίτες, οι οποίοι θεωρήσαν πως αν δεν θα το επιδίωξει, τουλάχιστον δεν θα αποφυγεί μια ενδεχόμενη συγκυρία /

Ο Ν. Αναστασιάδης θα εγκλωβιστεί στους εταίρους του ή θα τολμήσει και σε έναν χρόνο θα έχουμε και λύση του Κυπριακού;

ευκαιρία για επίλυση του Κυπριακού. Διότι μετά τα γεγονότα με την Οικονομία, και η οποία βρισκόταν σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης, σαφέστατα η προσοχή των πολιτών ήταν στην οικονομία και όχι στο Κυπριακό. Συνεπώς ουδείς ανέμενε από τον Νίκο Αναστασιάδη ή όποιον άλλο Πρόεδρο εκλεγόταν να είχε στις προτεραιότητες του πρώτου έτους διακυβέρνησης του το Κυπριακό. Αλλά αυτό που πίστευαν κάποιοι, είναι πως τουλάχιστον ο Νίκος δεν θα διώξει μια ενδεχόμενη ευκαιρία για επίλυση του Κυπριακού, εάν και εφόσον αυτή παρουσιαστεί.

Είχαμε λοιπόν το πρώτο τες του Νίκου στο Κυπριακό. Στο οποίο πήρε απροβιβαστο. Και το τες αυτό ήταν το περιθώριο και περιβόητο δέπνο με τον τ/κ ηγέτη. Στις 30 Μαΐου 2013 το δέπνο πραγματοποιήθηκε στην οικία της Ειδικής Αντιπροσώπου του

ΟΗΕ στην Κύπρο μεταξύ του Προέδρου της Δημοκρατίας Νίκου Αναστασιάδη, του Τουρκοκύπριου ηγέτη Ντερβίς Έρογλου και του Ειδικού Σύμβουλου του γ.γ. του ΟΗΕ για το Κυπριακό, Αλεξάντερ Ντάνουερ.

Τα όσα τραγελαφικά προηγήθηκαν δεν χρειάζεται να τα υπενθυμίσουμε, που έτρεξε ο Νίκος Αναστασιάδης να δεσμευτεί απ' εδώ και απ' εκεί, ότι το δέπνο ήταν «κοινωνικού χαρακτήρα» και τίποτα πέραν αυτού, και πως δεν πρέπει να ερμηνευθεί ως μέρος διαδικασίας συνομιλιών κτλ. κτλ. κτλ.

Τα πολλά λόγια όμως είναι φτώχεια. Απλά και σταράτα πράγματα. Το Κυπριακό, εάν υπάρχει βούληση, λύνεται σε τρεις μήνες. Άντε έξι... Η «καλή προετοιμασία» και τα «σωστά περιεχόμενα» είναι φούμαρα και είναι μόνο για εσωτερική κατανάλωση και το άλλοθι για να ολοκληρωθεί η θητεία του εκάστοτε Προέδρου με την προοπτική της επίκλησης του «άλυτου Κυπριακού, για το οποίο όμως έρχονται κρίσιμες εξελίξεις αμέσως μετά τις εκλογές» ώστε να εκμαιεύσει την ψήφο και κατ' επέκταση την επανεκλογή του στο ύψιστο αξίωμα του τόπου.

Ο Νίκος Αναστασιάδης, λοιπόν, θα πρέπει να το πάρει απόφαση, ότι οι επόμενοι 12 μήνες θα είναι καθοριστικοί για το κατά πόσο θα πετύχουμε λύση ή όχι στο Κυπριακό. Και 12 μήνες είναι αρκετοί. Υπεραρκετοί. Και συνενάγια θα πρέπει να τολμήσει, όπως τόλμησε ξανά, και να θέσει ως στόχο του την επίτευξη λύσης. Διότι η ευκαιρία θα υπάρξει. Εάν την αξιοποιήσει καλώς. Εάν όχι...

tsangaris@kathimerini.com.cy

Εσολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Όνειρα θερινής νυκτός...

Του ΛΕΥΤΕΡΗ ΑΔΕΙΛΙΝΗ

Στον **βαυκαλισμό** έχουμε αναμφισβήτητα έρθει. Μας άρρασαν οι λέξεις που καίδουν τ' αυτιά μας. Είμαστε έτοιμοι να ποτέψουμε το σιδιόποτε φθάνει να ταираάει με την ωρομισθία εικόνα που φτιάχνουμε για το παρόν και το μέλλον του τόπου μας. Κυρίως, είμαστε έτοιμοι να ποτέψουμε σιδιόποτε ταираάει με τη μεγάλη ιδέα πλήρους εξουδετέρωσης της Τουρκίας. Ανεξάρτητα από το δικό μας μικρό βελγνεκές, ανεξάρτητα από το αν υπάρχουν τέτοια δεδομένα ή από το αν θα μπορούσε ποτέ η Κύπρος, ένα μικρό νησί, να καταστεί το σημαντική γεωστρατηγική από τη γείτονα της με το γωνιακό οικόπεδο.

Το τελευταίο παραμύθιο που κυκλοφορεί, το προβάλλουν δυστυχώς και μέλη της κυβέρνησης που αρέσκονται στις μυθοπλασίες, είναι η ομπρέλα ασφαλείας τρίτων χωρών γύρω από την κυπριακή ΑΟΖ. Στην αρχή της περιπέτειας με το αέριο ήμιασαν απολύτως σίγουροι. Τα ισραηλινά μαχητικά αεροσκάφη και πολεμικά πλοία θα ήταν ασπίδα κατά των τουρκικών επιβολών στα κονιά μας κοιτάσματα. Πιπιλίλαμε όλοι την καραμίδα για μήνες, για χρόνια. Μέχρι που πήραμε άθροισμα και αρχίσαμε να ρωτάμε ανοικτά τις προθέσεις των Ισραηλινών. Και πήραμε τις δέουσες απαντήσεις.

Μας το είπε καθαρά ο υπουργός Ενέργειας του Ισραήλ, Σιλβάν Σαλόμ. Βρέθηκε στο νησί για την υπογραφή συμφωνίας πόντισης καλωδίου που θα συνδέει τα δικτυα ηλεκτρισμού του Ισραήλ, της Κύπρου και της Ελλάδας. Σε συνέντευξη του στο «Σίγμα», ρωτήθηκε ευθέως αν το Ισραήλ μπορεί να διασφαλίσει εκτός από τη δική του ΑΟΖ και αυτή της Κύπρου. Και είπε ο άνθρωπος το αυτοπόνοτο. Ότι η ασφάλεια δεν παρέχεται απ' έξω, αλλά η κάθε χώρα φροντίζει η ίδια να προστατεύει την επικράτεια, τους πολίτες και τα συμφέροντά της. Και η

Κύπρος δεν έχει μέσα, ναυτικά και αεροπορικά, για να προστατεύσει την ΑΟΖ και τα όποια κοιτάσματα υδρογονανθράκων διαθέτει. Δεν πρόλαβε ο Ισραηλινός υπουργός να βάλει τα πράγματα στη θέση τους και στελέχη της κυβέρνησης, καθώς και κόμματα, βρήκαν άλλη λύση. Ασπίδα προστασίας στην ΑΟΖ θα παράσχει η Ιταλία, για να διασφαλίσει τα συμφέροντα του ιταλικού πετρελαϊκού κ-

Η ασφάλεια δεν παρέχεται απ' έξω, αλλά η κάθε χώρα φροντίζει η ίδια να προστατεύει την επικράτεια, τους πολίτες και τα συμφέροντά της. Και η Κύπρος δεν έχει μέσα, ναυτικά και αεροπορικά, για να προστατεύσει στρατιωτικά την ΑΟΖ και τα όποια κοιτάσματα υδρογονανθράκων διαθέτει

λοσοού ENI, που έχει αγοράσει τα δικαιώματα στα οικόπεδα 2,3 και 9 της κυπριακής αποκλειστικής οικονομικής ζώνης. Αφίνουν, μάλιστα, να εννοηθεί ότι η Ιταλία είναι έτοιμη να στείλει πολεμικά αν τύχον η Τουρκία κάνει κουνήματα στην περιοχή.

Όλα αυτά επειδή η ENI αγόρασε κυπριακά οικόπεδα. Κι επειδή η πολεμική εταιρεία δεν πτοήθηκε από τις προειδοποιήσεις της Τουρκίας και προχώρησε σε συμφωνία με την Κύπρο για εκμετάλλευση του αερίου. Από το άλφα δπλαδθ, είμας πήγαμε στο ωμέγα. Φανταστικά με

Απο την Αμμόχωστο στην επίλυση

Του ΛΑΡΚΟΥ ΛΑΡΚΟΥ

Η υπόθεση της Αμμοχώστου στο παρόν στάδιο δείχνει δυνατότητα σε αξιωματικές διαχειρίση του Κυπριακού. Όλοι αναγνωρίζουν ότι μία κίνηση γύρω από την Αμμοχώστο θα αλλάξει το κλίμα και όλα θα μπου σε μια διαφορετική βάση σε σχέση με την επίλυση. Το ερώτημα έχει σχέση με την Αμμοχώστο αλλά την ξεπερνά κατά πολύ. Θα φτάσουμε ποτέ σε λύση ή θα φτάσουμε ποτέ στην Αμμοχώστο, αν δεν αναγνωρίζουμε την ανάγκη να οικοδομήσουμε βήμα-βήμα μέτρα και κινήσεις που να έχουν ένα μεταβατικό χαρακτήρα; Μπορεί να αλλάξει η κατακλιμα πραγματικότητα, αν δεν αναλάβουμε πρωτοβουλίες που θα αλλάζουν τους συσχετισμούς δυνάμεων και θα φέρνουν την επίλυση πιο κοντά;

Αυτό που μετρά είναι εάν ορισμένα μέτρα συνδέονται με τον κύριο στόχο, εάν υπάρχουν ασφαλιστικές δικλίδες, αν λαμβάνεται τα σχετικά μέτρα ώστε να ελαστικοποιηθεί η κατάσταση και εάν μεγιστοποιεί τις πιθανότητες να δημιουργηθεί έναν καταλυτική που θα διαφοροποιήσει τα δεδομένα. Αυτό με έρχεται σημαίνει Ε.Ε., ΟΗΕ, ΗΠΑ, διεθνείς οργανισμοί, που θα ενισχύσουν μια προσπάθεια και θα θέσουν τη σφραγίδα τους σε μια πιθανή εξέλιξη.

Η μόνη πολιτική που κινούσε από το 1974 φέρει την υπογραφή του Γ. Κρανιδιώτη. Αυτή η πολιτική δέσμευση μια σταθερή στρατηγική, με τακτικές κινήσεις, βήμα-βήμα ενδεδιαισθημένες κινήσεις που υπηρετούσαν τον μακροπρόθεσμο στόχο. Νίκησε γιατί σε κάθε ευκαιρία αξιοποιούσε τους συσχετισμούς και έφερε ένα βήμα πιο κοντά τον στόχο. Αυτοί που υπηρετούν σήμερα την πολιτική ακινησίας ήταν επικριτές της πολιτικής Κρανιδιώτη. Ήθελαν «όλα ή τίποτα» δηλαδή τίποτα, στην πράξη η πολιτική τους σημείωνε παραμονή της Κύπρου στο Κίνημα των Αδελμομένων. Αγνόησαν κάθε τακτική κίνηση, αντιτάχθηκαν σε κάθε διορατική διπλωματική ενέργεια (1988, 1995, 1999), αλλά μετά ζήτησαν να γονατίσουν την Τουρκία παίζοντας το ευρωπαϊκό χαρτί! Αλλά ποιο χαρτί θα παίξεις, αν δεν γνωρίζεις τους κανόνες του παιχνιδιού και εάν με τη δική σου πρόταση θα ήμασαν ακόμα απ' έξω;

Η σημερινή συζήτηση δείχνει πόσο δύσκολο θέμα είναι η υπεύθυνότητα και η ευπρέπεια στην πολιτική διαπάλη. Η διαρροή ενός εγγράφου μόνο και μόνο για να πληθύνει τον αντίπαλο δείχνει πόση επιπόλαση αταλμής για την εξέλιξη του Κυπριακού διαθέτουμε. Αν διασφραγήσει για τη συνολική ζημία, αν διαγραφούμε τη ζημία που υφίσταται η εκ πλευρά στο διεθνές πεδίο, αν ανουσιμε τη χρονική στιγμή της διαρροής (συνάντηση Ομπάμα-Σαμαρά), αν αρνούμαστε την απ' ευθείας διαβούλευση ανάμεσα στην κυβέρνηση και όσους έχουν τυχόν απορίες, και αν γράφουμε γράμματα που με σχετική βεβαιότητα θα διαρρεύσουν, τότε δικαίως τίθεται ένα ερώτημα για τη δυνατότητα συνολικά της εκ/ πλευράς να σταθεί με επάρκεια απέναντι σε δύσκολα στοιχεία, ιδιαίτερα αυτό της συνολικής επίλυσης. Η πολιτική του «όλα ή τίποτα», οδηγεί σε μωδενικό αποτέλεσμα, με βέβαιο αποτέλεσμα ότι θα μας μείνει το «τίποτα». Με τα συνθήματα κατατροπώνουμε την κατοχή αλλά το ζήτημιο είναι μια ερμητικά πρόταση που θα την τερματίζει, καθώς συνομιλίες σημαίνει αναζήτηση βιώσιμων συμβιβαστικών λύσεων.

Η ουσία είναι πολύ συγκεκριμένη και συνδέεται με τον βαθμό ετοιμότητας κάθε φορέα ή πολίτη να απαντήσει σε απλά ερωτήματα. Σαράντα χρόνια κατοχής σημαίνει να συσσωρευούμε εμπειρίες, βιώματα, σοφία για να φτάσουμε μια μέρα στην ελεύθερη Κύπρο. Μερικοί έχουν μια διαφοροτική άποψη. Επιθυμούν να διατάξουν την κατοχική δύναμη να υπακούσει στα δικά της απήματα μας. Αυτά δεν έχουν σχέση με την πολιτική που αλλάζει τα κατοχικά δεδομένα. Για μερικούς, η μη λύση συνιστά ένα υπέροχο επάγγελμα που υπόσχεται στους πολίτες με έργα μια μακροσυρτη διπλή χρεοκοπία.

www.larkoslarkou.org.cy

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------

Το σκληρό πόκερ του φθινοπώρου

Του ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ

Ανθρώποι που έχουν το συμφέρον της χώρας μας κατά νουν είναι πολύ ανήσυχoi για το φθινόπωρο. Οχι, δεν αναφέρονται στον κίνδυνο πολιτικού ατυχήματος ή στο ενδεχόμενο μιας «αστικής εξέγερσης» μη πληρωμής φόρων. Η ανησυχία τους αφορά το μεγάλο μπάρο ντε φερ μεταξύ Γερμανών από τη μία και ΔΝΤ και Αμερικανών από την άλλη.

Η ηγσία του ΔΝΤ έχει ξεκαθαρίσει πως θα επιδιώξει μια γενναία μείωση του «επίσημου» χρέους της Ελλάδας. Η ίδια η κ. Λαγκάντ έχει δεσμευθεί σε αυτήν την κατεύθυνση. Ποιος είναι ο κίνδυνος; Η διαγραφή χρέους προς τις ευρωπαϊκές χώρες είναι πραγματικό πολιτικό «δνλητήριο» στη Γερμανία και τις Βόρειες

Αν οι πολιτικοί ηγέτες συμφωνούσαν σε ένα μίνιμουμ μεταρρυθμίσεων, θα μπορούσαν να διεκδικήσουν από κοινού μια διαφορετική συμφωνία

χώρες της Ε.Ε. Μια σχετική συζήτηση θα αναβιώσει όλο το στερεότυπο του «κακού Νότου, που δεν θέλει να αλλάξει και στο τέλος μας φεσώνει επειδή δεν μπορεί να τα βγάλει πέρα».

Η ελληνική πολιτική ηγσία πρέπει να ζυγίσει παρά πολύ προσεκτικά το αν και το πώς θα θέσει το ζήτημα. Αν λάβει για απάντηση ένα βροντερό «ΟΧΙ», είναι πολύ πιθανό να μπει σε μεγάλη περιπέτεια. Οι πολιτικές επιπτώσεις στο εσωτερικό θα είναι ανυπολόγιστες, καθώς η αντιπολίτευση θα κάνει... πάρτι. Η Ελλάδα μπορεί να βρεθεί μετέωρη γιατί ούτε το ΔΝΤ ούτε και οι ΗΠΑ διαθέτουν τα κονδύλια ή τη βούληση να καλύψουν τις ελληνικές ανάγκες σε περίπτωση που οι Γερμανοί επιδοθούν. Και για να είμαστε απολύτως ειλικρινείς, η χώρα δεν έχει ακόμη φτάσει στο σημείο του πραγματικού πρωτογενούς πλεονά-

σματος, που θα της έδινε θεωρητικά τη δυνατότητα να εκβιάσει τους δανειστές με μια μονομερή χρεοκοπία. Το ΔΝΤ έχει εξασφαλισμένο το δικό του χρέος, που δεν διαγράφεται ποτέ. Αν η διαπραγμάτευση για τη διαγραφή επίσημου ευρωπαϊκού χρέους καταρρεύσει, οι εκπρόσωποι του θα πουν «μειρά τα είπαμε» και θα έχουν δικαιώσει έτσι απλά, χωρίς κόστος.

Ποιος άλλος δρόμος υπάρχει; Αν οι Έλληνες πολιτικοί ηγέτες συμφωνούσαν σε ένα μίνιμουμ μεταρρυθμίσεων, θα μπορούσαν να διεκδικήσουν από κοινού μια διαφορετική συμφωνία, που θα επιβάρυνε τη δημοσιονομική προσαρμογή και θα συνέδεε τη σταδιακή ελάφρυνση του χρέους με συγκεκριμένους στόχους και προσαπαιτούμενα. Σε αυτήν τη συμφωνία δεν θα ήταν αναγκαίο να συμμετέχει απαραίτητα το ΔΝΤ, κάτι που θα ήταν πλέον αρεστό και στο Βερολίνο και στις Βρυξέλλες. Θα ήταν, δηλαδή, μια εσωτερική ευρωπαϊκή συμφωνία με καθαρούς όρους και σαφείς στόχους, χωρίς το «δράμα της τριόικας» κάθε λίγο και λιγάκι.

Μια τέτοια συμφωνία θα είχε σημαντικές πιθανότητες επιτυχίας αν έβαζε πλάτη και ο κ. Τσίπρας. Ξέρω ότι αυτά τα πράγματα δεν γίνονται στην Ελλάδα και πως δεν υπάρχει στοιχειώδης εμπιστοσύνη ανάμεσα στους βασικούς πολιτικούς πρωταγωνιστές. Θα άξιζε, όμως, τον κόπο να το προσπαθήσουν.

Θα είναι λάθος να συνθλιβεί η Ελλάδα σε μια κόντρα που θα διεξαχθεί για λογαριασμό της. Γι' αυτό θα χρειασθεί μεγάλη δεξιotechνία και σοβαροί χειρισμοί για να πετύχει η Ελλάδα. Έχουμε κερδίσει πολύ χαμένο έδαφος και οι Ευρωπαίοι θα κάνουν ό,τι περνάει από το χέρι τους για να κρατηθεί η Ελλάδα στην Ευρωζώνη. Εκεί σημασία σε αυτήν τη μάχη να πείσουν αυτούς που μετρούν στο τέλος της ημέρας πέρα από εκείνους που κάνουν τους «καλούς» για εντελώς δικούς τους λόγους. Το σκληρό πόκερ του φθινοπώρου «στο κεφάλι μας» θα παιχθεί. Ας μην το ξεχνάμε.

Ελληνισμός αισιοδοξίας

Του ΚΩΣΤΑ ΙΩΡΔΑΝΙΔΗ

Δεν είναι σπάνια τα οικονομικά αδιέξοδα στην ζωή των πολιτών ή των κρατών. Η σταθερότητα ως έννοια είναι συνθηκά παρά φύσιν. Είναι το αενάως ζητούμενο και η επιβίωση κρίνεται από την ικανότητα των διαρκών προσαρμογών. Εάν αυτά δεν ισχύουν, εάν τα πάντα εξαρτώνται από την «πληρότητα» ενός προγράμματος και από την απαρτέγκλιτη εφαρμογή του, τα κομμουνιστικά καθεστώτα της Ευρώπης δεν θα είχαν ποτέ καταρρεύσει. Διότι ουδέποτε υπήρξε σύστημα τόσο επιστημονικώς και πλήρως -εξ- ως και αποκομμένο από την πραγματικότητα- που φιλοδοξούσε να διαμορφώσει όχι απλώς νέες συνθήκες παραγωγής και κατανομής του πλούτου, αλλά και «νέο άνθρωπο», όπως τον φαντάσθηκαν οι Διαφωτιστές, περασμένων αιώνων στην πλέον ακραία εκδοχή τους.

Αρκετά όμως με τις γενικεύσεις και τις ιστορικές αναφορές. Περίοδο προσαρμογών διέρχεται ασφαλώς η Ελλάδα, εδώ και περισσότερο από μια τριετία. Ως υπόθεση εργασίας και μόνον το πρόγραμμα διασώσεως της χώρας για να δικαιολογηθούν αν και ελλείψως ως προς το σκέλος της «αναπτύξεως».

Το όποιο όμως πρόγραμμα προϋποθέτει μηχανισμό εφαρμογής του, την ύπαρξη με άλλα λόγια διοικήσεως, αλλά αυτή είναι έννοια ξένη στην Ελλάδα, εδώ και αρκετές δεκαετίες. Το αποτέλεσμα είναι ότι η κρίση ανέδειξε πως περισσότερο από τις στρεβλώσεις ή τα λάθη του προγράμματος της τριόικας το μείζον πρόβλημα είναι η εξάρθρωση του κράτους, που επέτευχθη λόγω αδυναμίας εάν όχι με τη συνείδηση των διαφόρων κυβερνήσεων.

Επειδή το πολιτικό σύστημα της χώρας είναι αντιπροσωπευτικό, οι ευθύνες της καταστάσεως έχουν αποδοθεί ευθέως και μάλλον αποκλειστικός στις διάφορες παραγωγικές τάξεις,

ωσάν οι πάσης φύσεως πολιτικοί να μας προέκυψαν εκ παρθεγεννήσεως και να απουσίαζαν από τα δρώμενα εδώ και αρκετές δεκαετίες.

Αρξίαν συνεπώς οι εντολοδόχοι του εκσυγχρονισμού την κατασκευασμένη των διαφόρων κοινωνικών ομάδων. Πρώτοι οι υπάλληλοι του Δημοσίου και επικορπούσαν τις κατηγορίες οι υπόλοιποι πολίτες. Ακολουθούσαν οι ιδιοκτήτες των ταξί και των βυτιοφόρων, οι φαρμακοποιοί, οι αυτοαπασχολούμενοι και ήρθε η ώρα των επιχειρηματιών έως και εις την ανώτατη κλίμακα. Αίσηθημα ικανοποίησε ως αρχίζουν να πλημμυρίζει τους αναξιοπαθούντες ήδη. Ευδαιμονία, η δυστυχία του πλάσιον μου, και αντικείμενο του φθόνου αυτός που εξακολουθεί να εργάζεται έστω και με μισθό μικρότερο του κατώτερου.

Αλλά το ζητούμενο δεν είναι να αντικατασταθούν οι Έλληνες επιχειρηματίες από ξένους ή να εκκενωθεί η χώρα από τους πολίτες της, για να αποκατασταθεί η ευρυθμία. Οι διαχειριστές της κρίσεως εδώ και περισσότερο από τρία χρόνια, κατεξευτέλιον όλες τις παραγωγικές τάξεις της χώρας για να δικαιολογηθούν τη βιασιότητα των μεταρρυθμίσεων. Αλλά απαζιωθέντες πολίτες δεν είναι δυνατόν να είναι οι πρωταγωνιστές της ανορθώσεως. Η χώρα δεν είναι δυνατόν να διασωθεί από άτομα που έχουν περιέλθει σε κατάθλιψη. Η αισιοδοξία δεν δημιουργείται με τη διαχείριση προσδοκιών, ούτε με τις ρητορικές αναφορές στη βελτίωση της διεθνούς εικόνας της χώρας.

Οι διακοπές τελειώνουν με τον Αύγουστο και οι πολιτικοί ηγέτες που απεσύρθησαν για με τη συνείδηση των διαφόρων κυβερνήσεων. Η Ελλάδα το πολιτικό σύστημα της χώρας είναι αντιπροσωπευτικό, οι ευθύνες της καταστάσεως έχουν αποδοθεί ευθέως και μάλλον αποκλειστικός στις διάφορες παραγωγικές τάξεις,

Τι θα έκανε ο Μαυρογιαλός;

Του ΝΙΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑ

Το αζεπέραστο εμπόδιο της Ελλάδας είναι δημογραφικό

Είχα την τύχη να παρακολουθήσω το πάντα επίκαιρο «Υπάρχει και φιλότιμο» του Αλέκου Σακελλάριου και του Χρήστου Γιαννακόπουλου σε παραγωγή του ΔΗΠΕΘΕ Κρήτης στο προαύλιο επαρχιακού γυμνασίου. Ο Γιώργος Παρτσάλακς ήταν απολαυστικός στον ρόλο του πολιτικάντη Ανδρέα Μαυρογιαλούρου πέτυχε να δείξει, με το κατάλληλο μείγμα κομικών υπερβολών και τραγικών αυτογνωσίας, την τροχιά του πρωταγωνιστή από την αλαζονεία και φιλαρσεία στην υπευθυνότητα, μέσα από την τυχαία και οδονική επαφή του με μια πραγματικότητα που δεν γινόριζε - αυτή που ζούσε ο λαός που και τον ψήφιζε και τον μούντζωνε. Ο Μαυρογιαλός, σοφότερος από την ξαφνική ταπεινώση, παραιτείται από υπουργός και κερδίζει πόλεμο κατά της διαφθοράς. Το έργο τελειώνει εκεί, αφήνοντας τον σμηνιρό θεατή να αναρωτηθεί: αρκεί η παραιτίηση;

Η Ελλάδα του Μαυρογιαλούρου (το θεατρικό «Ανώμαλη Προέγερση» του 1950 προηγήθηκε της κινηματογραφικής διασκευής «Υπάρχει και φιλότιμο» του 1965), βρισκόταν μεταξύ Εμφυλίου και δικτατορίας, αλλά ήλπιζε στην ανασυγκρότηση και την ανάπτυξη. Σήμερα τα πράγματα είναι πολύ πιο πολύπλοκα. Τις τελευταίες δεκαετίες, η Ελλάδα έζησε το μεγαλύτερο

διάστημα ευημερίας στη σύγχρονη Ιστορία της, αλλά τα προβλήματα που περιγράφουν και οι στίχοι του Γιώργου Σουρή, τους οποίους παραθέτει το πρόγραμμα της παράστασης του ΔΗΠΕΘΕ Κρήτης, είναι διαχρονικά: το κράτος εδρεύει περισσότερο απ' όσα εισπράττει, πλεονάζουν οι αργόμισθοι, βασιλεύει η διαφθορά. Η μεγάλη διαφορά είναι ότι η διαφθορά και ο εκμαυλισμός διαχέθηκαν τόσο πολύ, που γονάτισαν την οικονομία, στέρψαν την κοινωνία από ελπίδα και οδήγησαν την πολιτική σε αδιέξοδο και σε αναζήτηση ξένης βοήθειας. Σήμερα η παραιτίηση του Μαυρογιαλούρου από τον υπουργικό θώκο δεν θα ήταν αρκετή για να αποτελέσει την «κάθαρση» του έργου, αν δεν υπάρξουν άλλες πολιτικές δυνάμεις που μπορούν να προσφέρουν κάτι καλύτερο στην υπερσία του έθνους.

Εδώ βρίσκεται το πολιτικό πρόβλημα. Σήμερα διακερίχονται την τύχη των Ελλήνων τα δύο κόμματα που κυρίαρχαν από το 1974. Εκ των πραγμάτων, το ΠΑΣΟΚ και η Νέα Δημοκρατία -αρχιγού, στελέχη και σε μεγάλο βαθμό και ψηφοφόροι- ευθύνονται για τα αδιέξοδα και την ανάγκη της χώρας να προσφύγει σε βοήθεια από το εξωτερικό. Αυτά τα δύο κόμματα, όμως, έχουν αλλαβεί την ευθύνη (όσο και αν δεν τη θέλουν, όσο και αν τα δικάζει και τα αποδυναμώνει) να αποδομήσουν το στρε-

ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ

Αυτο-γενο-κτονία: «παγκόσμια πρότην»

Του ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΡΑ

Η μεθοδικά εμπεδωμένη ακρισία νεκρώνει τα αντιανακλαστικά αυτοάμυνας

η βαρυστία της. Διότι έχουν μεσολαβήσει τριάντα δύο ολόκληρα χρόνια, που στη διάρκεια τους απειφιθθηκε κάθε λειτουργία κριτικής απολήξεως από τον δημόσιο βίο, κάθε αξιολογική κρίση, κάθε εκτίμηση και διαβάθμιση ποιότητας. Επί τρεις γενεές δεν κρίνεται κανένας για τίποτα, η κριτική είναι μόνο αυθαίρετο «όπλο πάλης» στις κομματικές αντιμαχίες, δηλαδή μέσον επιδίωξης ιδιοτελών συμφερόντων. Είναι και απαίτητο ατομικό δικαίωμα ανεξέλεγκτης ορθότητας – ο οποιοσδήποτε κρίνει δικαιωματικά οποιοσδήποτε χωρίς την παραμικρή συνέπεια λογοδοσίας.

Τρεις γενιές τώρα κατοικών του Ελλάδιστών έζησαν από το δημόσιο κιόλας σχολείο την απουσία κάθε κριτικής αξιολόγησής – «κάτα» τα αιματοβαμμένα γραπτά»! Δεν βαθμολογούνταν, δεν μετεξετάζονταν, δεν απορριπτόνταν. Για να μπου στο Πανεπιστήμιο μόνο απομνημόνευαν, δεν χρειάζονταν κριτική σκέψη. Για να περάσουν τις εξετάσεις από χρονιά σε χρονιά στα πανεπιστημιακά μαθήματα, αρκούσε η εγγραφή σε κομματική νεολαία: τους εξασφάλιζε να ξέρουν από πριν τα εξεταστικά ερωτήματα ή να τους χαριστεί αυτονόητα το «συνδελωτικό πέντε»! Παίρνοντας το πτυχίο η κομματική ένταξη εγγυόταν σίγουρη εργομιασία στο Δημόσιο, και οι αποδοχές αυξανόταν, όπως και οι «δουκολύνσεις» πλήθαιναν όχι σε συνάρτηση με την κριτική αξιολόγηση (άπαγε της βλασφημίας), αλλά μόνο με συνδικαλιστικούς «αγώνες»: γκανγκστερικούς εκβιασμούς του κοινωνικού σώματος.

Για τρεις γενεές Ελλαδιστών όλες οι παραστάσεις, οι εικόνες, οι εμπειρίες από τον δημόσιο βίο αποκλείουν κάθε ενδεχόμενο ή υποψία αξιολογικών κρίσεων, αποτιμήσεων της ανθρώπινης ποι-

ότητας: Υπουργός μπορεί να γίνει οποιαδήποτε μηδανιόντητα «άγνωστη και στον θύραρό της», οποιοσδήποτε απαιδευτος, ολιγοφρένης, ανικανός ή διεφθαρμένος που έχει πείσει τον κομματικό αρχηγό για την αφοσίωσή του στις προτάσεις του. Ο πρωθυπουργός μπορεί να είναι ανατριχιαστικά ανελλήνωτος ή κατάφυρα ψευδοβόλος, ο πρόεδρος της Βουλής να βωμολοχεί खुδιούτατα, με την κοινή ανοχή αυτονόητη.

Χιλιάδες ασήμαντα ανθρωπάκια, επί τριάντα δύο χρόνια, χρυσαιβίζονται ακιχόμενα σε προεδρίες δημοσίων οργανισμών και εταιρειών. Ενδεικτικά και συμβολικά θα αρκούσε να εντοπίσει κανείς, ποιοι «πνευματικοί ταιγοί» της ελληνικής κοινωνίας υπήρξαν διορισμένα μέλη σε Επιτροπές Κρατικών Βραβείων ή ποιοι κομματικοί δημοσιογράφοι, ποιοι προσόντων και ποιοι επιπέδου, διαχειριστήκαν τα κρατικά ΜΜΕ ή την «αναδιοργάνωσή τους» σήμερα.

Με δεδομένο τον ολοκληρωτικό αφαιρισμό κάθε κριτικής αξιολόγησής, κάθε ελέγχου, κάθε αποτίμησής ποιότητας στο Ελληνικόνο κρατίδιο του βολκανικού Νότου, όλα, και τα πιο εξωφρενικά συμπτώματα αυθαιρεσίας, είναι δυνατά: Ένα φορτηγό να σταματάει στην είσοδο των υπόγειων χώρων του Οικονομικού Πανεπιστημίου της Αθήνας και να ξεφορτώνει, για να αποθκευτούν εκεί με την κάλυψη του «πανεπιστημιακού ασύλου» (ακόμα σήμερα), τόνοι παράνομου εμπροευματος, που στη συνέχεια θα προωθήσει να τροφοδοθήσει το παρεμπόριο της απλημάνους στα πεζοδρόμια παρατάεις εξαθλιωμένων λαθρομεταναστών. Και κάποιες «διάσεις» παραπέρα, άλλο φορτηγό να ξεφορτώνει απίστευτα ποσότητα από «πολυάτρια» στα υπόγεια του Μετοδίου Πολυτεχνείου, όπου συντηρείται, με «κατάληψη» που διαρκεί δεκαετίες τώρα, προστατευόmeno από το «ασύλο», το ανεξέλεγκτο οπλοστάσιο των «γνωστών άγνωστων» κουκουλοφόρων της Αθήνας, με απροσδιόριστα τα αποθηκευμένα εκεί εκρηκτικά.

Κλήθηκε ποτέ να λογοδοτήσει για τέτοια δεδομένα αυθαιρεσίας οποιοσδήποτε: πύτανης, υπουργός Δημόσιας Τά-

όπως προτείνουν τα αντιπολιτευόμενα κόμματα, βασίζεται στην οικονομική ανάρκεια της χώρας. Η παραδοσιακή υπόσχεση κάθε κόμματος να βασιστεί την πολιτική του «στην πάταξη της φοροδιαφυγής και στην εξάλειψη της σπατάλης» ήταν πάντα κούφια, έως την ώρα που τα νέα δανεικά συνδυάστηκαν με την υποχρέωση της αναδιάρθρωσης της οικονομίας και του κράτους. Σε ποια πολιτική μορφή να πιστώσουμε;

Όσο δύσκολο και αν είναι το πεδίο της οικονομίας, όμως, τα αζεπέραστο εμπόδια της Ελλάδας είναι δημογραφικό. Σε λίγες δεκαετίες η οικονομία μας δεν θα αντέξει την συνδυασμό ενός γερασμένου πληθυσμού και λίγων εργαζομένων. Η μόνη διεξοδος είναι να παραμείνει η Ελλάδα αναπόδοστο μέρος της Ευρώπης και να κάνει ό,τι μπορεί για να προσφέρει στην ενίσχυση των ευρωπαϊκών θεσμών και δεσμών.

Μεταμελημένους Μαυρογιαλούρους σήμερα έχει την υποχρέωση να δουλέψει σε αυτή την κατεύθυνση, να αναγωνίσει τα λάθη του και να πληρώσει γι' αυτά, να σπρίξει τις σωστές μεταρρυθμίσεις και να αντισταθεί σε ό,τι αδικεί τους πολίτες, να κρεωθεί το πολιτικό κόστος όλης αυτής της οδυνηρής προπαθείας. Υστερα, σε αφήσει τον χώρο ελεύθερο για τους αωντέρους του. Οχι σε νέους Μαυρογιαλούς.

Ξης, υπουργός Παιδείας, αρχηγός της Αστυνομίας, εισαγγελέας του Αρείου Πάγου; Και η νόημα θα είχε ο καταλογισμός παραλίφνης καθήκοντος σε αξιωματούχους ενός κράτους που, τρεις δεκαετίες τώρα, έχει αυτονομηθεί από την κοινωνία και υπηρετεί, αποκλειστικά και αυτονόητα, μόνο τα συμφέροντα της κομματοκρατίας;

Να χαλιναγωγηθεί από ποιους η αυθαίρεσία και η ανομία, όταν η κατάργηση κάθε καινού ήταν το δημαγωγικό «ένρημα» και κλειδί θριαμβικών εκλογικών επιτυχιών του πρόσνου και γαλάζιου ΠΑΣΟΚ, με την Αριστερά «του εκσυγχρονισμού και της πρόοδου» να νύματα μερίδα του λέοντος από τα «προνόμια» της ακαλίωτης εξουσιολαγανείας;

Η ηλεκτρονική τεχνολογία επιτρέπει σήμερα στους ανανώστες των εφημερίδων να δημοσιοποιούν τις κρίσεις τους για κάθε κείμενο σε καθημερινό ή κυριακάτικο φύλλο. Ίσως, εκεί ο καθένας να κρίνει ευκρινέστερα, εξαιρώτως βεβαίως τον εαυτό του, την καταγιητική ακρισία που καταβλήνει την κοινωνική παρακμή μας: Σοιά πλειονότητα οι αναρτήσεις είναι ανώνυμες (ψευδώνυμες), κρίνουν και σχολιάζουν όχι υπεύθυνοι πολίτες, αλλά οι ανεύθυνες στην αυτοαπόκρυψη τους απρόσωπες μονάδες, άτομα που θέλουν πρωτίστως να εκτονωθούν ψυχολογικά και, κυρίως, να αντιτάξουν «γνώμη», δηλαδή να υπάρχουν μέσα στον πνιμμό της ακοιωνικής, ισοπεδωμένης ζωής μας, να πεισθούν ότι οι ίδιοι διαφέρουν από τον ποστό. Άλλοι, που οργίζονται με το κείμενο που διάβασαν, γιατί δεν τους πρόσφερο συνταγή λύσης των προβλημάτων – θέλουν κάποιοι να τους απαλλάξει από την ευθύνη και το ρίσκο να κρίνουν, να αποφασίσουν για τη ζωή τους μέσα σε συνθήκες παρακμής ταυτόσημης με ανυπόφορη συμφορά. Και άλλοι, πολλοί, που απλώς άλλα διαβάζουν και άλλα καταλαβαίνουν σίγουροι ότι σωστά κατάλαβαν.

Η αποδημία, φυγή στην προσφυγιά, χωρίς γλώσσα για ελληνική και χωρίς βλημιακά αφομοιωμένη «παραδόση», είναι μόνο αυτο-γενο-κτονία.

Τα στραβά της Αυτοδιοίκησης

Του ΠΑΣΧΟΥ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ

Η διαφθορά στους δήμους είναι πιο ορατή από τα σκάνδαλα στο κεντρικό κράτος

τον αριθμό των κρουσμάτων διαφθοράς και σπατάλης.

Γράφω με παλιότερα («Κ» 27/8/2006): Ακούγεται ίσως παράδοξο, αλλά είναι απολύτως φυσικό το γεγονός ότι πρώτα αποκεντρώνονται τα ελαττώματα του κεντρικού κράτους και μετά εμφανίζονται οι αρετές της Αυτοδιοίκησης. Κατ' αρχάς τα αυτοδιοικητικά όργανα δεν μπορούν παρά να έχουν ως πρότυπο την οργάνωση του κεντρικού κράτους, με όλα τα θετικά και τα αρνητικά που αυτό έχει. Είναι η μόνη εμπειρία δημόσιας διοίκησης που έχουμε στη χώρα.

Κατά δεύτερον οι εξουσίες σε δημάρχους και νομάρχες μεταβιβάζονται με διατάγματα, ενώ ο έλεγχος αυτών των εξουσιών πρέπει να γεννηθεί και να μεγαλώσει από τα κάτω. Ετσι ενώ

οι δήμαρχοι και περιφερειάρχες απέκτησαν άμεσα εξουσίες (και δυνατότητες διαφθοράς), ο έλεγχος των εξουσιών (και της διαφθοράς) από δημοτικά / περιφερειακά συμβούλια, από τον τοπικό Τύπο και άλλους κοινωνικούς θεσμούς ελέγχου κτίζεται πιο αργά. Αποτέλεμα της ανισορροπίας στο ισχύον «έξουσία - έλεγχος της εξουσίας» είναι η δημιουργούνται πρόσκαιρα ευκαιρίες διαφθοράς.

Ενικότερα σε κάθε κοινωνική οργάνωση πρέπει να εμφανιστούν πρώτα τα εκφυλιστικά φαινόμενα για να δημιουργηθούν τα αντισωμάτα τους. Πάντα εμφανίζεται πρώτα η ασθένεια και μετά φτιάχνεται το φάρμακο. Δηλαδή: αν δεν δημιουργηθούν προβλήματα εξαιτίας της αποκεντρώσεως, οι τοπικές κοινωνίες δεν θα μάθουν ποτέ πώς να λύνουν αποκεντρωμένα αυτά τα προβλήματα. Δεν θα έχουν την εμπειρία διαχείρισης καταστάσεων που αφορούν το ρουφρέτι, τη διαφθορά ή τη γραφειοκρατία της τοπικής τους εξουσίας. Εάν δεν μάθουν τοπικά, δεν θα μάθουν ποτέ τοπικά.

Με διαδικασίες - εξπρές η πώληση διατηρητέων κτιρίων του Δημοσίου

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ

Στην αρχή πωλήθηκε ένα γνωστό διατηρητέο του μεσοπολεμικού αρχιτέκτονα Βασιλείου Τσαγρή στην οδό Αναγνωστοπούλου, στο Κολωνάκι. Μετά η πώληση ενός οικείου εμπορικού ακινήτου στην οδό Ερμού που στεγάζει το πολυκατάστημα της εταιρείας «Οδυσσεύς Φωκάς Α.Ε.». Και τον Σεπτέμβριο παίρνουν σειρά τρία ακόμα προπολεμικά κτίρια της ευρύτερης Αθήνας: ένα όμορφο νεοκλασικό στη συμβολή των οδών Τσακάλωφ και Δημοκρίτου, μια μεταβατική οικοδομή του 1922 στο νούμερο 9 της οδού Μητροπόλεως που στέγαζε επί σειρά ετών την Τράπεζα Κύπρου και ο παραμυθένιος «πύργος» της οδού Σμολένσκου 4 στο Νέο Φάληρο, ένα από τα πιο «εξωτικά» κτίρια που μπορεί να συναντήσει κανείς σήμερα στο Λεκανοπέδιο.

Δυναμικά ξεκίνησε τη λειτουργία της από το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ) η διαδικτυακή πλατφόρμα ηλεκτρονικών δημοπρασιών - αξιοποίησης ακινήτων του ελληνικού Δημοσίου e-publicrealstate.gr, που όπως φαίνεται συγκεντρώνει στο portfolio της σημαντικό αριθμό αξιόλογων, διατηρητέων κτιρίων που βρέθηκαν με τον ένα ή τον άλλο τρόπο στην κατοχή του Δημοσίου. Μόνο από τις πρώτες δύο δημοπρασίες που πραγματοποιήθηκαν τον Ιούλιο τα ταμεία του κράτους ενισχύθηκαν με 7,4 εκατομμύρια ευρώ.

Η ιστοσελίδα

Η διαδικασία είναι απλή, εξωφρενικά απλή για όσους έχουν συνδέσει ανάλογες διαδικασίες με τη γνωστή εξωφρενική ελληνική γραφειοκρατία. Το ΤΑΙΠΕΔ δημοσιεύει τακτικά στη σελίδα www.e-publicrealstate.gr τα ακίνητα που πρόκειται να δημοπρατηθεί το επόμενο χρονικό διάστημα.

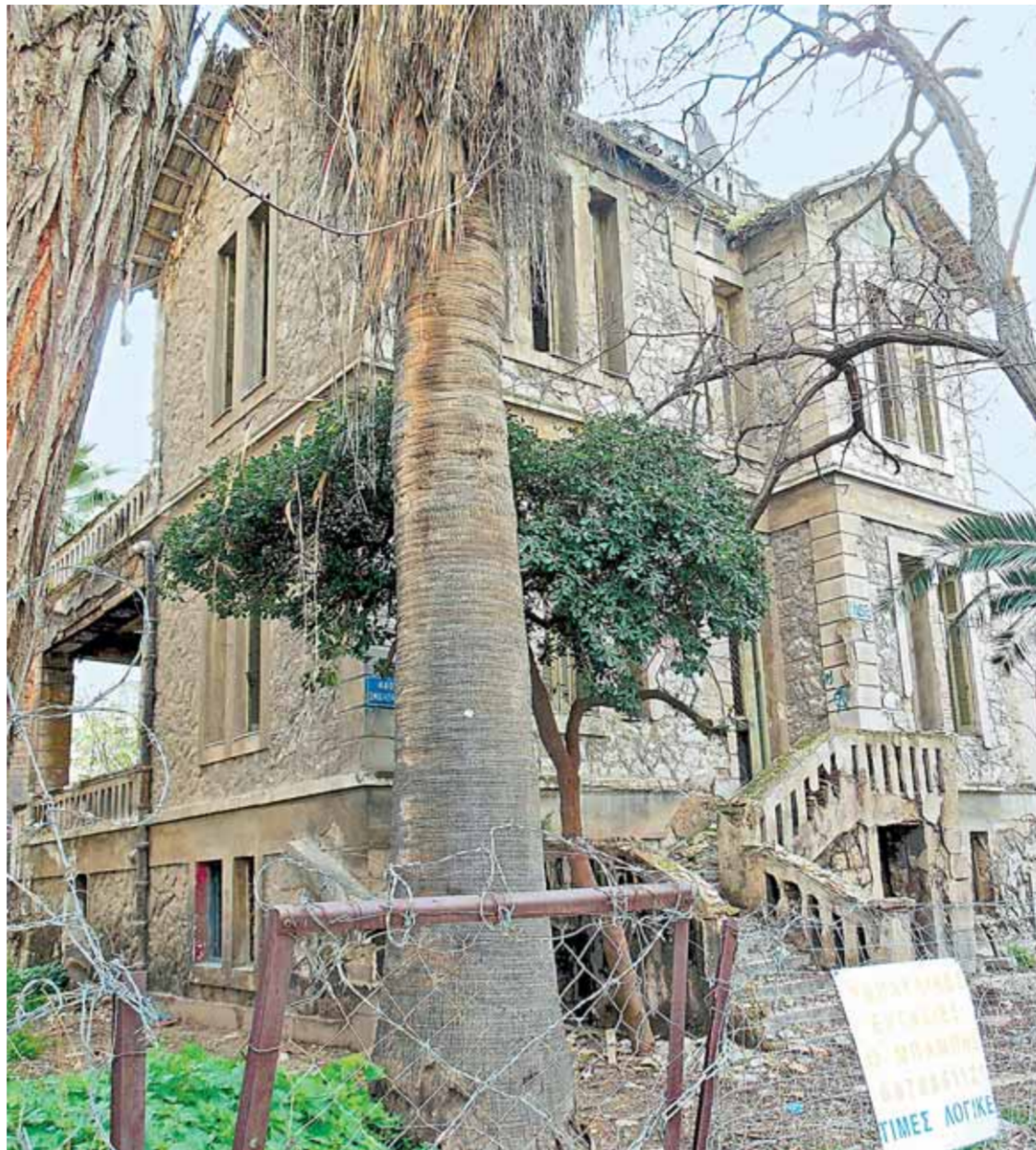
Οι ενδιαφερόμενοι προσκομίζουν τα απαραίτητα δικαιολογητικά για να προμηθευτούν τον σχετικό κωδικό που τους επιτρέπει να λά-

Το διατηρητέο κτίριο στην οδό Ερμού πωλήθηκε πρόσφατα μέσα από την διαδικασία του ΤΑΙΠΕΔ. Στεγάζει το κατάστημα «Φωκάς».

βουν μέρος στην ηλεκτρονική δημοπρασία που πραγματοποιείται σε συγκεκριμένη ημερομηνία και διαρκεί οκτώ ώρες, προκειμένου να διευκολυνθεί η συμμετοχή και από το εξωτερικό.

Ευχαριστημένος δήλωσε ο εντεταλμένος σύμβουλος του ΤΑΙΠΕΔ, κ. Ανδρέας Ταπραντζής ο οποίος σε σχετική ερώτηση του Αθηναϊκού Πρακτορείου υποστήριξε ότι «σε μια δύσκολη οικονομική συγκυρία, το ΤΑΙΠΕΔ κατάφερε να προσελκύσει επενδυτικό ενδιαφέρον και να επιτύχει υψηλό προσφερόμενο τίμημα για τα συγκεκριμένα ακίνητα σε μια χειμαζόμενη αγορά. Θα συνεχίσουμε την προσπάθειά μας για την αξιοποίηση της ανεκμετάλλετης περιουσίας του Δημοσίου προς όφελος των τοπικών κοινωνιών και της εθνικής μας οικονομίας». Υπολογίζεται ότι η «δεξαμενή» του Ταμείου αριθμεί

Ένα από τα παλιά, διατηρητέα αρχοντικά του Νέου Φαλήρου, στην οδό Σμολένσκου 4, δημοπρατείται τον Σεπτέμβριο.

συνολικά 900 ακίνητα. Δεν είναι όλα σημαντικά αρχιτεκτονικά, αλλά είναι βέβαιο ότι για ορισμένα εξ αυτών και εφόσον πωληθούν θα αρχίσει μια νέα εποχή.

Στο Κολωνάκι

Το ακίνητο του Κολωνακίου που υπογράφει ο αρχιτέκτονας Βασίλειος Τσαγρής (1882-1941)

παραμένει κενό και ασυντήρητο για περισσότερα από επτά χρόνια με αποτέλεσμα να κινδυνεύει η δομική του κατάσταση και επιπλέον το Δημόσιο να στερείται σημαντικά έσοδα.

Σε κακή κατάσταση βρίσκεται και ο «πύργος» του Νέου Φαλήρου που δημοπρατείται τον Σεπτέμβριο με τιμή εκκίνησης τις 310.000

ευρώ. Η φέουσα λιθοκτιστή τοιχοποιία τμηματικά έχει αποσπασθεί, τα εσωτερικά και εξωτερικά ξύλινα κουφώματα έχουν καταστραφεί, τμήματα της κεραμοσκεπής έχουν καταρρεύσει, όπως και ο εξωτερικός μαντρότοικος. Ο κήπος με φοίνικες, πεύκα και πυκνούς θάμνους μοιάζει με μια μικρή ζούγκλα.

Ένας εκ των ιδιοκτητών της ασφαλιστικής Fondiaria-Sai που εμπλέκεται σε σκάνδαλο.

Οι κατασχέσεις εξανεμίζουν την περιουσία του Λιγκρέστι

Ολοένα και... λιγοστεύουν τα περιουσιακά στοιχεία του Ιταλού μεγαλοεπιχειρηματία Σαλβατόρε Λιγκρέστι λόγω των αλληλέγγυων κατασχέσεων από την αστυνομία. Ο κ. Λιγκρέστι εμπλέκεται σε σοβαρότατο σκάνδαλο χειραγώγησης της αγοράς και λογιστικής απάτης 600 εκατ. ευρώ στην ασφαλιστική εταιρεία του Fondiaria-Sai. Ήταν ένας από τους ιδιοκτήτες της Fondiaria-Sai, η οποία πριν από τη λαίλαπα της κρίσης ήταν η μεγαλύτερη στην ασφάλιση αυτοκινήτων στην Ιταλία. Τόσο ο ίδιος όσο και πρώην στελέχη της εταιρείας, καθώς και μέλη της οικογένειάς του, συνελήφθησαν πρόσφατα λόγω του σκανδάλου. Οι τελευταίες κατασχέσεις αφορούν μεταξύ άλλων ακίνητα της οικογένειας Λιγκρέστι στο Μιλάνο, ακριβά ξενοδοχεία στο Τορίνο, στη Σικελία και στις Δολομιτικές Άλπεις. Η συνολική αξία τους ανέρχεται σε 250 εκατ. ευρώ και κατασχέθηκαν στο πλαίσιο των ερευνών των εισαγγελικών αρχών για οικονομικά εγκλήματα. Σύμφωνα με τα πορίσματά τους, οι «επιχειρηματικές» κινήσεις των συλληφθέντων τους απέφεραν παράνομα κέρδη 251,6 εκατ., εξ ου και η κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων ανάλογης αξίας. Η πτώση των εσόδων και των κερδών της Fondiaria-Sai οδήγησε στην περιπλοκή συμφωνία για την εξαγορά της από την ανταγωνίστρια της Unipol πέρυσι.

REUTERS, A.P.

Το Νο1 σε πωλήσεις lifestyle περιοδικό στην Κύπρο

ΤΕΥΧΟΣ ΔΙΑΚΟΠΩΝ

must

UNIQUE SUMMER GIFT!

Απίθανη πρακτική τσάντα/πετσέτα παραλίας σε 3 μοναδικά χρώματα

ΤΙΜΗ €7,90

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ
---------------	----------	--------------	--------	---------------	--------

Το «ξεπιάγωμα» προκαλεί ανησυχίες

Σκιές στις σχέσεις των δύο κυβερνητικών εταιρών λόγω πλειστηριασμών – Επικοινωνία Σαμαρά και Βενιζέλου τις επόμενες μέρες

Του Κ.Π. ΠΑΠΑΔΙΟΥ

Φόβοι εκφράζονται μήπως εξελιχθεί σε θρυαλίδα, που μπορεί να απειλήσει τη συνοχή της κυβέρνησης και την κοινοβουλευτική της πλειοψηφία, η διαδικασία άρσης του «παγώματος» των πλειστηριασμών για συγκεκριμένες κατηγορίες δανειοληπτών, η οποία δρομολογείται εξαιτίας πιέσεων της τρόικας. Ηδη, η προοπτική άρσης των πλειστηριασμών δημιουργεί σκιές στις σχέσεις μεταξύ Μεγάρου Μαξίμου και Χαριλάου Τρικούπη, ενώ παρά τη θερμή ραστώνη δεν είναι λίγοι οι βουλευτές της Ν.Δ. και του ΠΑΣΟΚ, που είτε μέσω παρεμβάσεων στα τηλεοπτικά κανάλια, είτε σε κατ' ιδίαν συζητήσεις τους διαμνύουν πως δεν πρόκειται να υπερψηφίσουν την επίμαχη ρύθμιση.

Συνεργάτες του πρωθυπουργού κ. Αντ. Σαμαρά αναφέρουν πως η κυβέρνηση είναι υποχρεωμένη να «ανοίξει» το θέμα και να προετοιμάσει την κοινή γνώμη για αλλαγές στο καθεστώς των πλειστηριασμών, καθώς προεξοφλείται πως αυτό θα τεθεί μετ' επιτάσεως από την τρόικα στον νέο γύρο των διαπραγματεύσεων που θα αρχίσει τον Σεπτέμβριο. Οι ίδιες πηγές προσθέτουν πως το ΠΑΣΟΚ, αν και γνωρίζει ότι η Αθήνα δεν έχει τα περιθώρια ευθείας σύγκρουσης με τους εκπροσώπους των δανειστών, με τις δημόσιες αντιδράσεις κορυφαίων στελεχών του τροφοδοτεί με επιχειρήματα τον ΣΥΡΙΖΑ και τα λοιπά κόμματα της αντιπολίτευσης.

Από την πλευρά τους, συνομιλητές του κ. Ευ. Βενιζέλου αναφέρουν πως καθώς κυβερνητικά στελέχη προανα-

γέλλουν άρση των πλειστηριασμών σε ορισμένες περιπτώσεις, καθώς στην τελευταία αξιολόγηση της τρόικας δεν υπήρξε ρητή αναφορά στο συγκεκριμένο ζήτημα. Παράλληλα, σημειώνουν πως η κυβέρνηση δεν θα είναι σε θέση να διαπραγματευτεί αποτελεσματικά με τους εκπροσώπους των δανειστών, όταν η ίδια προαναγγέλλει αλλαγές επί τα χείρω στο υφιστάμενο νομικό πλαίσιο.

Συνεργάτες του πρωθυπουργού θεωρούν σίγουρο πως το θέμα θα τεθεί μετ' επιτάσεως από την τρόικα στον νέο γύρο των διαπραγματεύσεων

Οι περαιτέρω χειρισμοί της κυβέρνησης αναμένεται να τεθούν επί τάπητος από τους κ. Σαμαρά και Βενιζέλο σε επικοινωνία που θα έχουν τις αμέσως επόμενες ημέρες, καθώς αμφότεροι επιστρέφουν στην Αθήνα. Ωμως, ανεξαρτήτως των δικών τους αποφάσεων, εξελίξεις μπορεί να δρομολογηθούν σε κοινοβουλευτικό επίπεδο, καθώς η άρση του «παγώματος» των πλειστηριασμών αποτελεί, όπως προαναφέρθηκε, «κόκκινη γραμμή» για αρκετούς βουλευτές της Ν.Δ. και του ΠΑΣΟΚ. Μάλιστα, έμπειρα κοινοβουλευτικά στελέχη των δύο κομμάτων δεν αποκλείουν να υπάρξει διακομματική πρωτοβουλία για την κατάθεση τροπολογίας, μέσω της οποίας θα παρατείνεται το υφιστάμενο καθεστώς μέχρι το τέλος του 2014. Είναι, δε, προφανές

πως εάν κατατεθεί τροπολογία με το συγκεκριμένο περιεχόμενο θα τύχει της στήριξης και των κομμάτων της αντιπολίτευσης.

Πάντως, στην επικοινωνία των κ. Σαμαρά και Βενιζέλου θα εξεταστεί ο συνολικός σχεδιασμός της κυβέρνησης, τόσο ενόψει της έλευσης της τρόικας, όσο και σε σχέση με τα «καυτά» εσωτερικά μέτωπα που εκτιμάται ότι θα κυριαρχήσουν τον Σεπτέμβριο.

Το Μέγαρο Μαξίμου αναμένει με ιδιαίτερη περισκεψη την έναρξη της σχολικής χρονιάς, καθώς η ΟΛΜΕ βρίσκεται επί ποδός πολέμου λόγω του μέτρου της κινητικότητας. Ψηφιδόβαθμο κυβερνητικού παραγόντες δεν αποκλείουν απεργιακές κινητοποιήσεις που όμως, το πιθανότερο, είναι να αντιμετωπιστούν με το μέτρο της επι-

στράτευσης. Ωμως, πιο δύσκολα διαχειρίσιμο θα είναι ένα κύμα καταλήψεων στα σχολεία με αφορμή τις προωθούμενες αλλαγές στο λύκειο.

Επίσης, κοινωνικές αντιδράσεις αναμένονται με αφορμή τη δεύτερη φάση της κινητικότητας και τις νέες απολύσεις που θα πρέπει να πραγματοποιηθούν μέχρι το τέλος του χρόνου. Τέλος, σε συμβολικό επίπεδο, μεγάλο «αγκάθι» μπορεί να αποτελέσει η συνέχιση της κατάληψης του κτιρίου της ΕΡΤ στην Αγία Παρασκευή. Μάλιστα, συνομιλητές του πρωθυπουργού εκτιμούν πως και τα τρία ανωτέρω μέτωπα θα αξιοποιηθούν από τον ΣΥΡΙΖΑ, ο οποίος έχει προαναγγείλει κλιμάκωση της αντιπολιτευτικής του τακτικής με στόχο την πτώση της κυβέρνησης και την προκήρυξη πρόωγων εκλογών.

Πέντε κριτήρια για την αναστολή πλειστηριασμών

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Οι έννοιες των «αποδεκτών συνθηκών διαβίωσης» και του «συνεργάσιμου δανειολήπτη» σε συνδυασμό με το εισόδημα, τα περιουσιακά στοιχεία και την αντικειμενική αξία του ακινήτου, θα αποτελέσουν τα βασικά κριτήρια για το εάν μια πρώτη κατοικία θα βγει σε πλειστηριασμό ή όχι.

Ηδη το υπουργείο Ανάπτυξης, σε συνεργασία με τα υπουργεία Οικονομικών και Δικαιοσύνης, την Ελληνική Στατιστική Αρχή, την Τράπεζα της Ελλάδος και την Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, διαμορφώνουν το τελικό τους περιεχόμενο, έτσι ώστε να έχουν καταλήξει σε συγκεκριμένο νομοθετικό πλαίσιο μέχρι τα τέλη Σεπτεμβρίου.

Ως τα τέλη Σεπτεμβρίου θα είναι έτοιμο το νέο νομοθετικό πλαίσιο

Η Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου, βάσει της οποίας έχουν ανασταλεί οι πλειστηριασμοί, έχει ισχύ μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2013 και για να συνεχίσει να εφαρμόζεται η αναστολή θα πρέπει πριν από τη λήξη του τρέχοντος έτους να νομοθετηθεί εκ νέου.

Υπενθυμίζεται ότι στην προηγούμενη έκθεση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) για το πρόγραμμα της Ελλάδας (με ημερομηνία 5 Ιουνίου) υπήρχε συγκεκριμένη αναφορά για άρση του «μορατόριου» για τους πλειστηριασμούς. Στην τελευταία, όμως, έκθεση, με ημερομηνία 31 Ιουλίου, δεν υπάρχει ρητή αναφορά-επιταγή προς τις ελληνικές αρχές να μην ανανεώσουν την αναστολή των πλειστηριασμών, κάτι που στελέχη του υπουργείου Ανάπτυξης χαρακτηρίζουν θετική εξέλιξη, βλέποντας πιθανώς κάποια περιθώρια διαπραγματεύσεων με την τρόικα.

Την ίδια ώρα, πάντως, σειρά κυβερνητικών στελεχών προαναγγέλλουν τη σταδιακή άρση της απαγόρευσης των πλειστηριασμών από το 2014 με πιο πρόσφατες τις δηλώσεις του υ-

πουργού Οικονομικών Γιάννη Στουρνάρα και του κυβερνητικού εκπροσώπου Σίμου Κεδικόγλου.

Στην πραγματικότητα, η κυβέρνηση θα επικεντρώσει μέσα από αυτά τα κριτήρια να φτιάξει μια νέα «ομπρέλα προστασίας», η οποία σε συνδυασμό με την πρόσφατη ρύθμιση για τα δάνεια και τον νόμο 3869/2010 (νόμος Κατσέλης), θα περιορίσουν τον αριθμό των σπιτιών που θα «βγουν στο σφυρί».

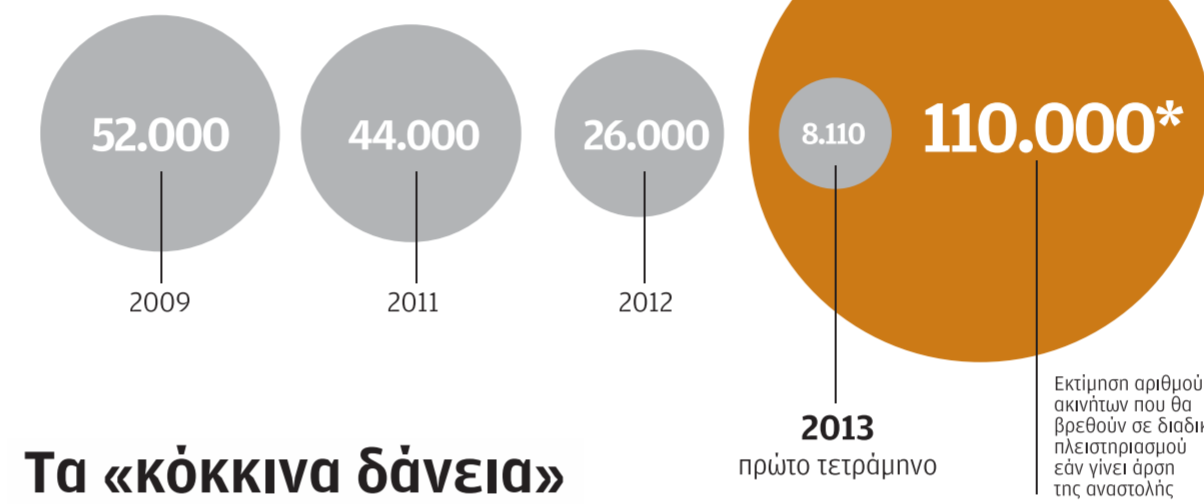
Αλλωστε, όχι μόνο οι δανειολήπτες, αλλά ούτε και οι τράπεζες και η αγορά ακινήτων επιθυμούν να βρεθούν ζαφρικά με ένα μεγάλο αριθμό κατοικιών στη διάθεσή τους, οι οποίες δεν θα μπορούν να πουληθούν ακόμη και σε χαμηλές τιμές. Επιπλέον, με τη θέσπιση των κριτηρίων, η κυβέρνηση θα προσπαθήσει να αμβλύνει τις αντιδράσεις που έχουν εκδηλωθεί κατά της άρσης απαγόρευσης των πλειστηριασμών από βουλευτές και των δύο κομμάτων που τη στηρίζουν.

Οι παράμετροι

Σύμφωνα με τους σχεδιασμούς που υπάρχουν έως τώρα στο υπουργείο Ανάπτυξης εξετάζονται οι ακόλουθες παράμετροι:

- 1. Αντικειμενική αξία ακινήτου:** Σταδιακή μείωση του ορίου της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου για το οποίο ισχύει σήμερα η προστασία, από τα 200.000 ευρώ, που είναι τώρα, στα 150.000 ευρώ από 1/1/2014 και μετά περαιτέρω μείωση του ορίου κατά 50.000 ευρώ ανά εξάμηνο ή ανά χρόνο.
- 2. Περιουσιακά στοιχεία δανειολήπτη:** Εδώ χρειάζεται πλήρης αλλαγή του θεσμικού πλαισίου, διότι έως τώρα - και πριν από την αναστολή των πλειστηριασμών - σε περίπτωση που κάποιος δεν πληρώνει το δάνειο του, υπήρχε για τους δανειστές το «όπλο» της υποθήκης και του εγγυητή. Αυτό που μελετάται τώρα είναι να εξετάζεται εάν υπάρχουν επιπλέον περιουσιακά στοιχεία (άλλα ακίνητα και κινητά περιουσία, καταθέσεις κ.ο.κ.) έτσι ώστε να μην προστατεύονται από τον νόμο οι περιφέρειες «μπαταχιστές».
- 3. Αποδεκτές δαπάνες διαβίωσης:** Οι τράπεζες θα προχωρούν σε ρυθμίσεις

Πραγματοποιηθέντες πλειστηριασμοί ακινήτων

Τα «κόκκινα δάνεια»

Ποσοστό επί του συνόλου των μη εξυπηρετούμενων

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος (στοιχεία Μαγρίου)

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

των δανείων κι έτσι θα αποφεύγονται οι πλειστηριασμοί, ορίζοντας ένα ποσό οφειλής με βάση τις δυνατότητες του κάθε νοικοκυριού και αφού έχει ληφθεί υπόψη η μνηνιακό κόστος διαβίωσης. Οι δαπάνες αυτές θα καθορισθούν με τη βοήθεια κυρίως της ΕΛΣΤΑΤ.

4. Συνεργάσιμος δανειολήπτης: Όπως και οι αποδεκτές δαπάνες διαβίωσης έτσι και η έννοια του συνεργάσιμου

δανειολήπτη έχει εισαχθεί στην τελευταία έκθεση του ΔΝΤ. Εκτιμάται ότι έτσι θα περιορισθεί το φαινόμενο της γενικής απόρριψης της ρύθμισης χρέους και θα αντιμετωπίζεται διαφορετικά ο κάθε δανειολήπτης, ανάλογα με το προφίλ του. Εν προκειμένω βεβαίως η αντικειμενικοποίηση των κριτηρίων για να θεωρηθεί κάποιος «συνεργάσιμος δανειολήπτης» είναι δύ-

σκολη. Τα γενικά του χαρακτηριστικά, πάντως, θα είναι η μη απόκριση στοιχείων από την τράπεζα, η διάθεση υπαγωγής σε ρύθμιση κ.α.

5. Ασθενείς οικονομικά ομάδες: Του πλειστηριασμού της κατοικίας τους αναμένεται να εξαιρεθούν άνεργοι και πολύτεκνοι, οι οποίοι και με πρόσφατη ρύθμιση είχαν διαφορετική αντιμετώπιση.

Τα «καυτά» εσωτερικά μέτωπα και ο φόβος του «ατυχήματος»

Του ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΩ

Υπό τον φόβο ενός «απρόβλεπτου» γεγονότος, το οποίο θα μπορούσε να ανατρέψει κάθε προηγούμενο σχεδιασμό, οδεύει προς το φθινόπωρο η κυβέρνηση. Με ανοιχτά σχεδόν όλα τα μέτωπα, στο Μέγαρο Μαξίμου προχωρούν σε έναν σχεδιασμό αντιμετώπισης πιθανών προβλημάτων, φοβούμενοι, ωστόσο, το «τυχαίο» γεγονός.

Ο σχεδιασμός του Μαξίμου γίνεται με βάση τα εξής τέσσερα μέτωπα:

Πρώτο το ενδοκυβερνητικό μέτωπο, το οποίο αφορά την θεσμοθέτηση της μνημονιακής υποχρέωσης περί άρσης της απαγόρευσης των πλειστηριασμών, ακόμη και της πρώτης κατοικίας που κοστίζει λιγότερο από 200.000 ευρώ, σε περίπτωση οφειλής σε τράπεζες. Όπως αναφέρθηκε και σε παραπάνω ρεπορτάζ, αντιδράσεις έχουν εκδηλωθεί εντός των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και στα δύο κόμματα που απαρτίζουν την κυβέρνηση. Είναι σαφές όμως ότι το μεγαλύτερο των προβλημάτων υπάρχει στο εσωτερικό του ΠΑΣΟΚ. Την αντίδρασή τους στη συγκεκριμένη νομοθετική πρωτοβουλία έχουν εκφράσει δημοσίως σειρά κομματικών στελεχών, όπως οι κ.κ. Π. Κουκουλόπουλος, Οδ. Κωνσταντινόπουλος, Θεοδώρα Τζάκρη, Μιχ. Κασσής

Πώς σχεδιάζουν στο Μέγαρο Μαξίμου να αντιμετωπίσουν τις εσωκομματικές αντιδράσεις για την κινητικότητα και τις κινητοποιήσεις των εκπαιδευτικών

κ.ά. Το πρόβλημα για τον κ. Βενιζέλο είναι ότι παρόμοιες απόψεις εκφράζονται και σε παρασκηνιακό επίπεδο από αρκετούς βουλευτές του κόμματος.

Ωστόσο, ακόμη και στη Ν.Δ. έχουν σημειωθεί ακραίες αντιδράσεις, όπως εκείνη της κ. Σοφίας Βούλτεψη, η οποία προέβλεπε ότι μπορεί να γίνει «εμφύλιος», σε περίπτωση που αρθεί η προστασία της πρώτης κατοικίας. Στο Μαξίμο εκτιμούν ότι η θεσμοθέτηση κριτηρίων τα οποία θα επιτρέπουν να συνεχιστεί η διατήρηση της απαγόρευσης πλειστηριασμών για συγκεκριμένες, ευαίσθητες ομάδες πληθυσμού (όπως οι άνεργοι), θα αμβλύνουν τις αντιδράσεις των βουλευτών. Δεν λείπουν, ωστόσο, και όσοι εκτιμούν ότι σε μεγάλη μερίδα βουλευτών η συγκεκριμένη πρωτοβουλία

Οι υπουργοί Οικονομικών Γ. Στουρνάρας και Ανάπτυξης Κ. Χατζηδάκης έχουν την ευθύνη για την κατάρτιση των νέων κριτηρίων για τους πλειστηριασμούς ακινήτων.

θα προκαλέσει «ρήγμα» στη ρητορική που ακολουθούν τον τελευταίο χρόνο τόσο ο κ. Α. Σαμαράς όσο και ο κ. Ευάγγελος Βενιζέλος, περί μη λήψης νέων μέτρων. Τα βασικά ευθύνη για την κατάρτιση των νέων κριτηρίων σε αυτή τη φάση έχουν οι κ. Ιω. Στουρνάρας και Κ. Χατζηδάκης.

Δεύτερο μέτωπο για την κυβέρνηση είναι εκείνο των διαπραγματεύσεων με την τρόικα. Στο Μέγαρο Μαξίμου επιθυμούν να αποφύγουν πιθανές επιπλοκές, οι οποίες θα μπορούσαν να προκύψουν, σε πολύ συγκεκριμένα πεδία, με κύριο εκείνο της κινητικότητας των δημοσίων υπαλλήλων.

Το τρίτο μέτωπο είναι αυτό των κινητοποιήσεων και δη των εκπαιδευτικών. Στο επτέλειο του κ. Σαμαρά υπάρχει ανησυχία για την κλιμάκωση των κινητοποιήσεων με τον πάγο, θεσμικό τρόπο. Στο Μαξίμο εκτιμούν ότι οι συνδικαλιστές των εκπαιδευτικών γνωρίζουν ότι η κυβέρνηση θα αντιμετωπίσει σε πιθανό κλείσιμο των σχολείων με πολιτική επιστράτευση, η οποία θα δρομολογηθεί με συνοπτικές διαδικασίες, προκειμένου να μην διαταραχθεί το σχολικό πρόγραμμα.

Με δεδομένη αυτή την «ισορροπία δυνάμεων», κυβερνητικές πηγές το-

νίζουν ότι μερίδα των συνδικαλιστών θα επιδιώξουν τη συνεργασία με τον ΣΥΡΙΖΑ, προκειμένου να προβούν σε ακτιβιστικού τύπου, ασύμμετρες κινητοποιήσεις. Σε αυτό το πλαίσιο, στην κυβέρνηση εκφράζουν φόβους για κάποιο τυχαίο συμβάν που θα μπορούσε να πυροδοτήσει πολιτική ένταση, την οποία θα επικεντρώσει η εκμεταλλευθεί η Κουμουνδούρου.

Το τέταρτο μέτωπο της κυβέρνησης αφορά την περιρρέουσα πολιτική ατμόσφαιρα, η οποία καλλιεργείται σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Το ελληνικό ζήτημα, παρά τις δηλώσεις του προέδρου των ΗΠΑ και Ευρωπαίων ηγετών για την αποφασιστικότητα της κυβέρνησης, θα επανέλθει τον Σεπτέμβριο στη διεθνή επικαιρότητα, τούτη τη φορά συναρτώμενο άμεσα με το εκλογικό αποτέλεσμα στην Γερμανία, αλλά και τη διεκυστινίδα που έχει ήδη αρχίσει για τη διαχείριση της βιοσιμότητας του χρέους. Στο Μέγαρο Μαξίμο θεωρούν ότι παρά τα συνεχώς, συχνά ανατηκούμενα, δημοσιεύματα που προέρχονται κατά κύριο λόγο από τον γερμανικό τύπο, η κατάσταση θα εξελιχθεί ομαλά. Και προετοιμάζονται για την επόμενη, σημαντική εξόρμηση του κ. Σαμαρά στο εξωτερικό, στα τέλη του Σεπτεμβρίου στη γενική συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------

Από αύριο ξαναπιάνει δουλειά η κυβέρνηση

Την πρώτη και τελευταία ήσυχη Κυριακή περνούν σήμερα οι υπουργοί και τα στελέχη

Της **ΕΛΛΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ**

Την πρώτη και τελευταία ήσυχη Κυριακή περνούν σήμερα οι υπουργοί της κυβέρνησης και τα στελέχη του Μεγάρου Μαξίμου. Κι αυτό γιατί, με ρητή εντολή του πρωθυπουργού, Αντώνη Σαμαρά, θα πρέπει από αύριο να βρίσκονται στα πόστα τους για να υλοποιήσουν όλα τα προαπαιτούμενα της τρόικας, που καταφτάνει εκ νέου τον Σεπτέμβριο στην Αθήνα.

Ο αυξημένος όγκος των κυβερνητικών υποχρεώσεων και το άγχος που έχει καταλάβει το Μέγαρο Μαξίμου εν όψει του νέου γύρου της αξιολόγησης του ελληνικού προγράμματος, περιόρισε δραστηρίως τις καλοκαιρινές διακοπές του υπουργικού συμβουλίου, τα μέλη του οποίου είχαν μόλις μία εβδομάδα -όσα τουλάχιστον πρόσβαση για να «γεμίσουν τις μπαταρίες» και να επανέλθουν δριμύτερα.

Το ίδιο ισχύει και για τους στενούς

Υπάρχουν και κάποιοι υπουργοί, όπως ο Ανάπτυξης, και ο Υγείας, που δεν έκαναν χρήση ούτε αυτής της «άδειας εξόδου»

συνεργάτες του πρωθυπουργού κ. Χρ. Λαζαρίδη, Δημ. Σταμάτη, Κ. Μπούρα, Τ. Μπαλτάκο, Γ. Μουρούτη και Σ. Κεδικόγλου, οι οποίοι αναχώρησαν ταυτόχρονα με τον κ. Σαμαρά και θα επιστρέψουν το αργότερο σήμερα το βράδυ στην Αθήνα.

Όσοι δεν έφυγαν...

Υπάρχουν μάλιστα και κάποιοι, ελάττωχοι, όπως οι υπουργοί Ανάπτυξης κ. Κ. Χατζηδάκης, που μετέβη μόλις για ένα τρίμηρο στην ιδιαίτερη πατρίδα του, την Κρήτη, και Υγείας, κ. Αδ. Γεωργιάδης, που δεν έκαναν χρήση ούτε αυτής της «άδειας εξόδου». Το γεγονός είχε ως αποτέλεσμα να εξαναγκασθούν και οι συνεργάτες τους να μεταβούν στο υπουργείο ακόμη και την παραμονή της Παναγίας.

Το σύνολο πάντως των στελεχών του Μεγάρου Μαξίμου έκανε τα μπάνια του με το κινητό σε αδιάβροχη θήκη, αφού οι πρωθυπουργικές κλήσεις δεν σταματούσαν...

Πριν αναχωρήσει για την ιδιαίτερη πατρίδα του, ο κ. Αντ. Σαμαράς είχε τηλεφωνική επικοινωνία σχεδόν με το σύνολο του υπουργικού συμβουλίου. Ο στόχος του ήταν να διασφαλίσει ότι το αργότερο στα τέλη της επόμενης

εβδομάδας όλα τα υπουργεία θα έχουν δώσει τις λίστες με τα ονόματα των υπαλλήλων που θα τεθούν σε καθηστώδες διαθεσιμότητας.

Ο υπουργός Διοικητικής Μεταρρύθμισης κ. Κυρ. Μητσοτάκης, ο οποίος προϊστάται «της επιχείρησης», πριν αναχωρήσει για την Πάτμο, την οποία επέλεξε για τις φετινές του διακοπές, υπέγραψε τη σχετική υπουργική απόφαση. Σε αυτήν περιγράφεται η διαδικασία επιλογής των προς μετάταξη ή μετακίνηση υπαλλήλων, τα κριτήρια επιλογής και κατάταξής τους καθώς και ο τρόπος μοριοδότησής τους.

Κινητοποιήσεις

Στο Μέγαρο Μαξίμου εκτιμούν ότι τα τρία υπουργεία (Διοικητικής Μεταρρύθμισης, Παιδείας, Υγείας) τα οποία θα σπρώξουν το βάρος της κινητικότητας θα είναι έτοιμα μέσα στις προθεσμίες που έχουν τεθεί από την τρόικα. Θεωρούν δε ότι το μόνο πρόβλημα που θα κληθεί να αντιμετωπίσει η κυβέρνηση σε αυτό το ζήτημα, θα είναι το μέτωπο των κινητοποιήσεων που θα στηρίξει σύσσωμη η αντιπολίτευση.

Οι τρεις παραπάνω υπουργοί, όπως και η ηγεσία του υπουργείου Οικονομικών καθώς και των υπουργείων Εσωτερικών και Ανάπτυξης θα βρεθούν από αύριο στην αιχμή των προσαρμογών που καταβάλει η κυβέρνηση για να πάρει «πάνω από τη βάση» στη νέα αξιολόγηση, αλλά για να διασφαλίσει συνθήκες που θα της επιτρέψουν να «παγώσει» τις απαιτήσεις για νέα μέτρα στο Μεσοπρόθεσμο 2014-17 αλλά και να ανοίξει μία χαράμια, έστω, ελπίδας, για νέα ελάφρυνση του χρέους. Για να το επιτύχει, θα πρέπει να ολοκληρωθεί έγκαιρα η κινητικότητα - διαθεσιμότητα στον Δημόσιο, να ξεκινήσει η αναδιάρθρωση των αμυντικών συστημάτων, να πληρωθούν οι ληξιπρόθεσμες οφειλές προς την ΕΥΔΑΠ και την ΕΥΑΘ για να προχωρήσει η αποκρατικοποίηση.

Ακόμη και στις πιο... χαλαρές στιγμές των διακοπών, όλοι οι υπουργοί για να κυβερνητικά στελέχη βρέθηκαν με τη μία ή την άλλη ευκαιρία αντιμέτωπα με την πίεση ή ακόμη και την δυσφορία των πολιτών για τη δραματική αλλαγή του τρόπου διαβίωσης, την ανεργία που πλήττει πλέον ολόκληρη την επικράτεια και τον διάχυτο φόβο για το μέλλον.

Έτσι, όλοι επιστρέφουν στα πόστα τους με απόλυτη συνείδηση ότι το φετινό φθινόπωρο θα είναι εξαιρετικά δύσκολο, με κορύφωση της έντασης στην πολιτική σκηνή, αλλά και κλιμακούμενες κινητοποιήσεις και μαζικές αντιδράσεις.

αποκατάσταση της ρευστότητας προς την αγορά, απαραίτητη προϋπόθεση της οποίας είναι η ολοκλήρωση της ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών. Τέταρτον, την προώθηση αλλαγών στο φορολογικό και τη μείωση του ενεργειακού κόστους ως ενίσχυση της επιχειρηματικότητας. Πέμπτον, στη

Αποδέκτες των ανακοινώσεων όσοι εντός του κόμματος αφήνουν αιχμές για τη σύμπραξη των δύο κομμάτων

διαφύλαξη της κοινωνικής συνοχής.

Σε αυτό το πλαίσιο, ο κ. Βενιζέλος θα προαναγγείλει μέτρα ανακούφισης των ανέργων και τη «διόρθωση», όπως περιγράφεται από τη Χαρ. Τρικούπη, «μέτρων που θίγουν ιδιαίτερα το κοινωνικό σύνολο χωρίς να αποδίδουν την οικονομία». Ως ενδεικτικό παράδειγμα αναφέρουν τη φορολογία στο πετρέλαιο θέρμανσης. Το έκτο σημείο της προγραμματικής συμφωνίας, όπως αναφέρεται σε σχετικό

Ο κ. Αντ. Σαμαράς είχε τηλεφωνική επικοινωνία σχεδόν με το σύνολο του υπουργικού συμβουλίου, ώστε η ελληνική κυβέρνηση να είναι έτοιμη για τον δύσκολο Σεπτέμβριο.

Εκπλήξεις από τη Μεσοσηνία...

Ο θρύλος λέει ότι η Παναγία η Μυρτιδιώτισσα είναι θαυματουργή. Ο πρωθυπουργός, κ. Αντώνης Σαμαράς, ωστόσο, δεν φαίνεται να πιστεύει στα πολιτικά θαύματα, αλλά στη σκληρή και συντονισμένη δουλειά. Προσκύνησε τη Χαρή της, γιατί αποτελει το θρησκευτικό σύμβολο της ιδιαίτερης πατρίδας του, της Πύλου, στην οποία, για μία ακόμη χρονιά επέλεξε να περάσει τα λίγα εικοσιτετράωρα της θερινής ανάπαυσης. Ο πρωθυπουργός, σε ό, τι αφορά τις διακοπές του, δύσκολα φαίνεται ότι αλλάζει συνήθειες.

Για τους συμπατριώτες του που γνωρίζουν από χρόνια «τον Αντώνη», είναι ολοφάνερο πάντως πως «κάτι» έχει αλλάξει τους τελευταίους μήνες. Όπως έλεγαν στην «Κ» άνθρωποι που πέρασαν μαζί του κάποιες ώρες την προηγούμενη εβδομάδα «το μόνο σίγουρο είναι πως δεν πρόκειται για τον Αντώνη που ξέραμε». Και πως θα μπορούσε, άλλωστε...

Ο πρωθυπουργός ήταν περισσότερο εσωστρεφής, καθώς «κάνονταν» συχνά στην πολυπλοκότητα των θεμάτων που τον απασχολούν, ενώ όπως διαβεβαίωνουν όλοι, οι οποίες στιγμές καλύτερης διατάρασσονταν συνεχώς από τηλεφωνήματα υπουργών και άλλων κυβερνητικών στελεχών που

ήθελαν να τον ενημερώσουν για τα τρέχοντα: Μεταξύ άλλων, τις τελευταίες μέρες, ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης και υπουργός Εξωτερικών Ευ. Βενιζέλος τον ενημέρωσε για τις δραματικές εξελίξεις στην Αίγυπτο και το σχέδιο για πιθανή μεταφορά των Ελλήνων από εκεί, ενώ ο υφυπουργός Ενέργειας κ. Α. Παπαγεωργίου για το μπλακ άουτ στη Σαντορίνη κ.λπ.

Ποιος κάλεσε και γιατί

Μάλιστα, μετά και το νέο μπλακ άουτ την Πέμπτη, ο πρωθυπουργός «σέκωσε» αυτός το τηλέφωνο για να μιλήσει με τον υπουργό Εσωτερικών κ. Γ. Μιχαλάκη και την υπουργό Τουρισμού κ. Ολγα Κεφαλογιάννη και να ζητήσει να μεταβούν άμεσα στο νησί για να συντονίσουν τις προσπάθειες αποκατάστασης και να μετα-

δώσουν το μήνυμα ότι η κυβέρνηση είναι παρούσα στο πρόβλημα. Πριν ξεκινήσουν οι ολιγοήμερες πρωθυπουργικές διακοπές του Δεκαπενταύγουστου, οι πιο στενοί του φίλοι και συνεργάτες του συντόπισαν να παρατείνει για λίγο περισσότερο την παραμονή του εκτός του Μεγάρου Μαξίμου. Είχε προηγηθεί και το ταξίδι στις ΗΠΑ, οπότε η κούραση ήταν συσσωρευμένη. Κατά κοινή παραδοχή, ο κ. Σαμαράς υπερβαίνει συχνά τα όρια των φυσικών του αντοκών, προκειμένου να τα προλάβει όλα.

Ο πρωθυπουργός, πάντως, ούτε καν το συζήτησε ένα τέτοιο ενδεχόμενο. Ο λόγος; Θεωρεί ότι δεν υπάρχει η πολυτέλεια του χρόνου και ότι πρέπει να γηθεί της «επιχείρησης» επιτάχυνσης των ρυθμών υλοποίησης του κυβερνητικού έργου. Σε αντίθετη περίπτωση, εκτιμούσε ότι θα έδινε λάθος μήνυμα και στους ίδιους τους υπουργούς του, αλλά και στα υπόλοιπα στελέχη του κρατικού μηχανισμού.

Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι και αυτές τις λίγες ημέρες που παρέμεινε μακριά από το γραφείο του, ασχολήθηκε με το οργανόγραμμα της επόμενης περιόδου, ιεράρχησε προτεραιότητες και σε ορισμένες περιπτώσεις ακολούθησε «φυλ προγράμματα». Τουλάχιστον αυτό αναφέρουν οι

αντιπολίτευση θεωρεί ότι θα εκδηλωθούν οι μεγαλύτερες αντιδράσεις είναι η διαθεσιμότητα και η ενδεχόμενη άρση των πλειστηριασμών πρώτης κατοικίας. Μέσα στον Σεπτέμβριο θα πρέπει να ολοκληρωθούν η οριστικοποίηση και η προσωποποίηση των υπαλλήλων που θα συμπληρώσουν το

πρώτο κύμα διαθεσιμότητας. Καθώς ο μεγαλύτερος όγκος σε αυτή τη φάση αναμένεται να προέλθει από τους χώρους της Παιδείας και της Υγείας, από λεγκτών της τρόικας, στα τέλη του μήνα. Παράλληλα, αυτή την περίοδο θα εκδηλωθούν, εκτιμά η Κουμουνδούρου, οι αντιδράσεις σε μια σειρά από μέτρα που αποφασίστηκαν μέσα στον Αύγουστο, όταν πολύς κόσμος βρισκόταν σε διακοπές.

Τα μέτωπα στα οποία η αξιωματική

συνεργάτες του, που έκαναν διακοπές με το κινητό στο αυτί. Τέλος, στο σημείο αυτό θα πρέπει να αναφερθεί και κάτι ενδιαφέρον: Συγκεκριμένα, κάποιοι από το περιβάλλον του, αφήνουν να εννοηθεί ότι ο πρωθυπουργός ετοιμάζει εκπλήξεις, χωρίς να μπαίνουν σε περισσότερες λεπτομέρειες.

Ενα πάντως είναι βέβαιο. Ότι με τη συμβολή και του γραμματέα του υπουργικού Συμβουλίου κ. Τ. Μπαλτάκου που τον συνόδευσε στη Μεσοσηνία, ο κ. Σαμαράς μελέττησε όλους τους φακέλους με τις εκκρεμότητες της κυβέρνησης και έκανε έναν πρώτο σχεδιασμό των κοινοβουλευτικών και άλλων πρωτοβουλιών που θα αναλάθουν από το φθινόπωρο.

Ταυτοχρόνως, ο πρωθυπουργός είχε την ευκαιρία να πάρει από... πρώτο χέρι το κλίμα που διαμορφώνεται στην κοινωνία για τις επιδόσεις της κυβέρνησης και τα επίπεδα και το βάθος της κρίσης. Μίλησε με πολύ κόσμο, άκουσε θέματα που ανέφεραν (ακόμα και τα πιο... απίθανα) και σε ορισμένες περιπτώσεις έκανε κάτι που αρέσκει να κάνει όλο τον χρόνο. Πήρε στο τηλέφωνο τον αρμόδιο υπουργό και του ζήτησε να δώσει λύση, όταν έκρινε ότι το πρόβλημα έρχεζε άμεσα διαθεσιμότητας.

ΕΛΛΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Ελπίδες από το νέο ταξίδι στις ΗΠΑ

Με συνεπιβάτη τον αντιπρόεδρο της κυβέρνησης και υπουργό Εξωτερικών κ. Ευ. Βενιζέλο θα ταξιδέψει αυτή τη φορά για τις Ηνωμένες Πολιτείες ο πρωθυπουργός κ. Αντώνης Σαμαράς, ο οποίος θα διασχίσει τον Ατλαντικό για δεύτερη φορά μέσα σε λιγότερο από δύο μήνες.

Η παρουσία πλήθους ηγετών από ολόκληρη την υφήλιο στη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών, την οποία θα προσφώνησει ο Έλληνας πρωθυπουργός, κρίνεται από την Αθήνα ως μία εξαιρετική ευκαιρία για να προωθήσει η χώρα τις θέσεις της μέσω διμερών και άλλων επαφών.

Τα γραφεία του πρωθυπουργού και του αντιπροέδρου της κυβέρνησης βρίσκονται σε συνεχή επαφή προκειμένου να συντονιστεί η κοινή επίσκεψη στη Νέα Υόρκη, κατά την οποία, σύμφωνα με πληροφορίες, ο κ. Σαμαράς θα έχει σειρά συναντήσεων με στελέχη της αμερικανικής Γερουσίας και της Βουλής.

Εν όψει και της ανάληψης της προεδρίας της Ε.Ε από την Ελλάδα, στην αιχμή των συζητήσεων θα βρεθεί η δημιουργία ζώνης Ελεύθερου Εμπορίου μεταξύ Ε.Ε και ΗΠΑ, για την οποία υπάρχει ήδη ζωρή ενδιαφέρον, αλλά και η πορεία της ελληνικής οικονομίας και ο ρόλος του ΔΝΤ.

Για το τελευταίο θέμα, ο κ. Σαμαράς θα έχει συνάντηση με την επικεφαλής του Ταμείου κ. Κριστίν Λαγκάρντ, η οποία μάλιστα, αποκτά ιδιαίτερη αξία, καθώς θα πραγματοποιηθεί λίγες μόλις ημέρες μετά τις κρίσιμες για την Ελλάδα γερμανικές εκλογές.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------

Τα δύο πιθανά σενάρια για το ελληνικό χρέος

Περικοπή των επιτοκίων δανεισμού και επιμήκυνση ή νέο καθαρό «κούρεμα»

Του ΣΩΤΗΡΗ ΝΙΚΑ

Διαρροές, δηλώσεις, διαψεύσεις και πολλές γνώμες από οικονομολόγους και μη συνθέτουν αυτή τη στιγμή το σκηνικό γύρω από την υπόθεση «ελληνικό χρέος». Ένα, όμως, είναι βέβαιο. Η βιωσιμότητα του και τα μέτρα, που θα πρέπει να υιοθετηθούν για να την εξασφαλίσουν, θα είναι ίσως το σημαντικότερο ζήτημα στην ατζέντα του ελέγχου της τρόικας με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) και την Ευρωζώνη να έχουν διαφορετικές προσεγγίσεις επί του ζητήματος.

Σήμερα, τα βασικά σενάρια που επεξεργάζονται οι αρμόδιες υπηρεσίες της Κομισιόν είναι δύο. Το ένα προ-

Δεν αποκλείεται μια ισχυρή σύγκρουση μεταξύ ΔΝΤ και Βρυξελλών – Στάση αναμονής κρατά η ελληνική κυβέρνηση

βλέπει νέα περικοπή των επιτοκίων δανεισμού της Ελλάδας από τις χώρες της Ευρωζώνης, με ταυτόχρονη χρονική μετάθεση της αποπληρωμής των δανείων. Το δεύτερο έχει να κάνει με ένα καθαρό «κούρεμα» του ύψους των δανείων που έχει λάβει η Ελλάδα στο πλαίσιο του πρώτου πακέτου στήριξης. Πρόκειται για τη λύση που επιδιώκει το ΔΝΤ. Το Ταμείο έχει με διάφορους τρόπους καταστήσει σαφές -χωρίς ωστόσο να το έχει δηλώσει επίσημα- ότι θα πρέπει να υπάρξει νέα απομείωση του ύψους του ελληνικού χρέους, ώστε να «πάει μπρος» η ελληνική οικονομία. Οποιαδήποτε άλλη επιλογή δεν θα επιλύει το πρόβλημα που αυτή τη στιγμή υπάρχει.

Φθινοπωρινή σύγκρουση

Η αντίρρηση της Ευρωζώνης και κυρίως της Γερμανίας ως προς ένα νέο «κούρεμα» των δανείων είναι γνωστή και έντονη. Αυτός είναι και ο λόγος που αρκετοί θεωρούν ότι το φθινόπωρο μπορεί να φέρει μία ισχυρή σύγκρουση μεταξύ ΔΝΤ και Βρυξελλών, χωρίς να αποκλείεται και η αποχώρηση του Ταμείου. Το «κλειδί» για τις εξελίξεις βρίσκεται στις γερμανικές εκλογές. Δεν είναι τυχαίο, ότι η ένωση των επικεφαλής της τρόικας έχει προγραμματιστεί για αμέσως μετά τις εκλογές στη Γερμανία, αν και τα τεχνικά κλιμάκια αναμένονται μία εβδομάδα νωρίτερα.

Στην ελληνική κυβέρνηση τηρούν στάση αναμονής. Η Ελλάδα δεν μπο-

Αμέσως μετά τις γερμανικές εκλογές έχει προγραμματιστεί να επιστρέψουν στην Αθήνα οι επικεφαλής της τρόικας.

Φοβούνται καθυστερήσεις στις μεταρρυθμίσεις

Την έντονη ανησυχία τους ότι η συζήτηση περί νέας ελάφρυνσης του χρέους ή και παροχής ενός νέου δανείου προς την Ελλάδα, θα οδηγήσει σε νέες καθυστερήσεις στην εφαρμογή του μεταρρυθμιστικού προγράμματος, εκφράζουν κοινοτικοί παράγοντες.

«Έχουμε διαπισώσει και παλαιότερα ότι η συζήτηση γύρω από την ελάφρυνση του δημόσιου χρέους, αποσπά τους Έλληνες πολιτικούς από την προσπάθεια προώθησης των μεταρρυθμίσεων» αναφέρουν με νόημα στην «Κ» αρμόδια στελέχη. «Αυτή είναι η μεγαλύτερη ανησυχία μας» συμπληρώνουν, ενώ δεδομένης της σύνδεσης της υιοθέτησης οποιουδήποτε μέτρου απομείωσης του ελληνικού χρέους με την επίτευξη πρωτογενούς πλεονάσματος, εκτιμούν ότι οι ελλείψεις αποφάσεις δεν αναμένονται πριν από την άνοιξη του 2014.

Πάντως, από την ελληνική πλευρά, αρμόδια στελέχη παραδέχονται πλέον ότι η επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί για το πρωτογενές πλεονάσμα δεν είναι δεδομένη σε ό,τι αφορά το 2016 και έπειτα. Υπενθυμίζεται ότι ο στόχος για το πρωτογενές πλεονάσμα το 2016 είναι να φθάσει στο 4,5% του ΑΕΠ και μάλιστα προβλέπεται ότι το πλεονάσμα θα παραμείνει για αρκετά χρόνια σε αυτά τα επίπεδα. Κάτι το οποίο θεωρείται σχεδόν ανέφικτο και θα πρέπει να αναζητηθούν άλλοι τρόποι που θα διασφαλίζουν τη σταθερή μείωση του ελληνικού χρέους.

ρεί να ζητήσει νέα μείωση του χρέους της. Αυτό που οφείλει να πράξει είναι να εφαρμόσει πιστά το πρόγραμμα οικονομικών πολιτικών που έχει συμφωνήσει και να επιτύχει πρωτογενές πλεονάσμα από φέτος. Μάλιστα, το τελευταίο είναι και η απαραίτητη προϋπόθεση για τη λήψη οποιουδήποτε μέτρου ελάφρυνσης του ελληνικού χρέους.

Αναλυτικά, σε ό,τι αφορά τα υπό εξέταση σενάρια για το μέλλον του ελληνικού χρέους, όπως προαναφέρθηκε, είναι δύο και προβλέπουν:

1. Επιμήκυνση του χρόνου αποπλη-

ρωμής των δανείων από την Ευρωζώνη και νέα παρέμβαση στα επιτόκια των δανείων. Αν και υπό συζήτηση είναι ακόμα και το ενδεχόμενο να ανασταλεί η καταβολή τόκων για τα δάνεια του πρώτου πακέτου στήριξης, ύψους 53 δισ. ευρώ, που έχουν εκταμειωθεί απευθείας από τις χώρες της Ευρωζώνης, αρμόδια στελέχη αναφέρουν ότι είναι πιο πιθανό να υπάρξει τελεκά μία νέα περικοπή του ύψους του επιτοκίου.

Σήμερα, το επιτόκιο που καταβάλει η Ελλάδα για τα δάνεια αυτά είναι Euribor συν 0,5%. Συνολικά, για τα

53 δισ. ευρώ η Ελλάδα πληρώνει επιτοκίως τόκους περίπου 400 εκατ. ευρώ. Εάν το επιτόκιο περιοριστεί κατά 0,5%, τότε και οι ετήσιοι τόκοι θα μειωθούν κατά περίπου 260 εκατ. ευρώ ετησίως. Κάτι το οποίο διευκολύνει εν μέρει και στην κάλυψη του χρηματοδοτικού κενού της Ελλάδας για τα επόμενα χρόνια.

Ταυτόχρονα με αυτήν την παρέμβαση, εξετάζεται και η μετάθεση της αποπληρωμής των δανείων από την Ευρωζώνη. Σύμφωνα με πληροφορίες, στις ασκήσεις επί χάρτου που γίνονται από τις αρμόδιες κοινοτικές υπηρεσίες, εξετάζεται η επιμήκυνση της αποπληρωμής των δανείων κατά 30 ή και 50 χρόνια.

2. «Κούρεμα» στην αξία των δανείων. Σύμφωνα με πληροφορίες, στο «τραπέζι» υπάρχει και πρόταση για «κούρεμα» των δανείων από το πρώτο πακέτο στήριξης κατά 50%. Αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε μείωση του ελληνικού χρέους κατά 26,5 δισ. ευρώ ή κατά περίπου 14% του ΑΕΠ, με τα σημερινά δεδομένα. Μία τέτοια λύση σπρώχνει το ΔΝΤ, καθώς θεωρεί πως μόνο με αυτόν τον τρόπο θα μπορούσε να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα του ελληνικού χρέους. Κάτι που θα οδηγήσει τους επενδυτές να εμπιστευτούν εκ νέου την ελληνική οικονομία και κατ'επέκταση να στρέψουν τα κεφάλαιά τους σε αυτήν, δημιουργώντας θέσεις εργασίας και ενισχύοντας την οικονομική δραστηριότητα που είναι και το ζητούμενο αυτή την περίοδο.

Επενδυτικό ενδιαφέρον από τις ΗΠΑ

Το ταξίδι του κ. Σαμαρά άλλαξε το τοπίο

Του ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ

Τη μετατροπή των επαφών με τους μεγάλους ξένους επενδυτές και τους Ελληνοαμερικανούς επιχειρηματίες σε άμεσες ξένες επενδύσεις και επενδύσεις χαρτοφυλακίου προσδοκά η κυβέρνηση. Με ορίζοντα τις γερμανικές εκλογές, στις 22 Σεπτεμβρίου, και την προγραμματισμένη νέα επίσκεψη Σαμαρά στις ΗΠΑ, με την ευκαιρία της 68ης Συνόδου της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ, σειρά διεργασιών έχει τεθεί σε εξέλιξη τόσο σε επίπεδο υπουργείου Εξωτερικών όσο και σε επίπεδο διμερών επαφών.

Στην παρούσα φάση το εύρος του ενδιαφέροντος των ξένων εκτινένται: α) από τις αποκρατικοποιήσεις και την αγορά τουριστικών ακινήτων έως β) τις άμεσες ξένες επενδύσεις σε ελληνικές επιχειρήσεις και γ) από τα ελληνικά ομόλογα που διαπραγματεύονται στη δευτερογενή και το Χ.Α. έως δ) τις ομολογιακές εκδόσεις των ελληνικών εισηγμένων και ε) τα warrants επί του ελληνικού ΑΕΠ και των τραπεζών. Η σχετική συναλλακτική δραστηριότητα και οι αυξημένοι όγκοι στις τρεις τελευταίες κατηγορίες αποδεικνύουν ότι ξένα κεφάλαια βρίσκονται σε εγρήγορση αναφορικά με την προοπτική εξελίξεων μετά τις 22 Σεπτεμβρίου, σχετικά με τη βιωσιμότητα του ελληνικού χρέους μακροπρόθεσμα.

Παράλληλα, διατυπώνεται ενδιαφέρον και για το ελληνικό τραπεζικό σύστημα με την προοπτική ολοκλήρωσης των διαγνωστικών ελέγχων της BlackRock να ξεκαθαρίζει το τοπίο για εκείνους τους επενδυτές που επιθυμούν να «παίζουν» το στοιχείο της βελτίωσης της ελληνικής οικονομίας μέσα από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Προ μέρους η Credit Suisse προχώρησε σε άρνηση θέσεων στις ευρωπαϊκές τράπεζες, μιλώντας για χαμηλές αποτιμήσεις, ενώ οικείο όπως η JP Morgan, μιλούν για ευκαιρίες στην Ε.Ε.

Διαμορφώνεται έτσι ένα θετικό κλίμα για την Ευρωζώνη που εκτιμάται ότι ευνοεί και την ελληνική υπόθεση, όσο πίσω και αν βρίσκονται ακόμα οι επιδόσεις της ελληνικής οικονομίας. Καθώς τα δικαιώματα αγοράς τραπεζικών μετοχών είναι διαπραγματεύσιμα, αρμόδιοι κύκλοι επισημαίνουν ότι πολλοί επενδυτές δείχνουν να προτιμούν να μπουρνέσουν στο μετοχικό κεφάλαιο των τραπεζών παρά μέσω μετοχών. Και αυτό διότι ενυπάρχει η προοπτική οι μετοχές να αποκτηθούν, με τα δικαιώματα αυτά, φθηνότερα απ'όσο θα κοστίσουν στο μέλλον στο ταμπίλο, εφόσον τα πράγματα θα εξελιχθούν με θετικό τρόπο. Σχεδόν παράλληλα όμως θα «βγαίνει» προς πώληση και στρατηγικό ποσοστό στην Eurobank.

Εξάλλου, κύκλοι που παρακολουθούν τις εξελίξεις γύρω από το αμερικανικό επενδυτικό ενδιαφέρον υποστηρίζουν, μεταξύ άλλων, την παρουσία στις πρόσφατες επαφές του κ. Σαμαρά στις ΗΠΑ, του Αμερικανού μεγαλοεπενδυτή Wilbur L. Ross, της WL Ross & Co LLC. Ο επιχειρηματίας είναι παγκοσμίως γνωστός για τις αναδιαρθρώσεις μεγάλων ομίλων, ενώ πρόσφατα είχε πάρει μεγάλη θέση στην Bank of Ireland. Με τον κ. Ross

ο πρωθυπουργός συναντήθηκε τόσο στη Νέα Υόρκη όσο και νωρίτερα φέτος στο Μαξίμου. Ο ίδιος έχει δηλώσει προ μηνών ότι αναζητεί ευκαιρίες στον ευρωπαϊκό τραπεζικό τομέα. Αν και η όλη υπόθεση παραμένει ένα σενάριο και τίποτα παραπάνω είναι ενδεχόμενη το κλίμα που διαμορφώνεται μετά και τις τελευταίες ενέργειες της ελληνικής πλευράς.

«Ανθρώποι όπως ο Ross και ο Paulson, που συναντήθηκαν με τον πρωθυπουργό, δεν έχουν χρόνο για άσκοπες συναντήσεις. Η συμμετοχή τους στις επαφές της Νέας Υόρκης μαρτυρά συγκεκριμένο ενδιαφέρον», σχολιάζει ξένος διαχειριστής κεφαλαίων. Το ίδιο συμβαίνει, βεβαίως, και με ανθρώπους όπως ο C. Dean Metropoulos και ο James Chanos, αμερικανικά ομόνομιον επενδυτικών οχημάτων ή ο Constantine M. Dakolias της Fortress και ο William Charles Vratatos του York Capital Management. Επενδυτές ή διαχειριστές όλοι με βαριά ατζέντα.

Πώς είδαν το ταξίδι Αμερικανοί αναλυτές

ΟΥΑΣΙΓΚΤΟΝ. Η επίσκεψη του πρωθυπουργού Αντώνη Σαμαρά στις ΗΠΑ έβαλε τις ελληνοαμερικανικές σχέσεις σε θετική τροχιά, συμφωνούν αναλυτές στην Ουάσιγκτον. Οπως εκτιμούν, ο Αμερικανός πρόεδρος Μπαράκ Ομπάμα προσέφερε σημαντική στήριξη στον Έλληνα πρωθυπουργό, με αποδέκτη κυρίως το εσωτερικό της χώρας. Παράλληλα, όμως, το μήνυμά του για την ανάγκη εξισορρόπησης της λιτότητας με την ανάκαμψη είχε, τονίζουν, ως κύριο αποδέκτη το Βερολίνο.

Ο Μάικλ Οσλιν, συνεργάτης του American Enterprise Institute, θα ήθελε ωστόσο να έχει ανακοινωθεί κάποια πρακτική βοήθεια ή πρωτοβουλία. «Η αμερικανική κυβέρνηση προσέφερε υποστήριξη σε μια σύμμαχο χώρα, αλλά δεν υπήρξε κάτι συγκεκριμένο, για παράδειγμα μια πρωτοβουλία για αύξηση των εξαγωγών των ελληνικών επιχειρήσεων στις ΗΠΑ, ή για επενδύσεις αμερικανικών εταιρειών στην Ελλάδα».

Πηγές από το Κέντρο Στρατηγικών και Διεθνών Σπουδών, εκτιμούν ότι οι δηλώσεις Ομπάμα περί ανάπτυξης έστειλαν ένα ξεκάθαρο μήνυμα στο Βερολίνο. Προσθέτουν δε ότι «ο πρόεδρος έστειλε πολύ θετικά μηνύματα και για τον πρωθυπουργό Σαμαρά. Ήταν ένα δύσκολο καλοκαίρι, με το κλείσιμο της ΕΡΤ και εσωτερικές αναταράξεις. Ήταν λοιπόν ένα κτύπημα στην πλάτη, μια ενθάρρυνση να συνεχίσει, ένα μήνυμα που απευθυνόταν στο εσωτερικό της χώρας».

Για τον ενέργεια

Οι ενεργειακές προοπτικές της Ελλάδας κίνησαν το ενδιαφέρον στους Αμερικανούς αναλυτές, καθώς οι εκτιμήσεις ότι τα κοιτάσματα φυσικού αερίου της Ελλάδας είναι σχεδόν όσα της Κύπρου και του Ισραήλ, μαζί εξέλθησαν αρκετούς στην Ουάσιγκτον. Οπως σημειώνουν, η προ-

οπτική να εξελιχθεί η Ελλάδα σε στρατηγικό παίκτη στην ενέργεια θα έχει σημαντικό οικονομικό όφελος για την χώρα. Ηδη η Κύπρος και το Ισραήλ αλλάζουν την ενεργειακή εικόνα, σημειώνουν αναλυτές.

Από την πλευρά του, ο Σεθ Κρόπσει του Hudson Institute εμπομνάζει την απουσία ενθάρρυνσης για τα θέματα της ασφάλειας που συζητήθηκαν στη συνάντηση. Οστώς, επιπίζει «ότι αυτό συνέβη διότι οι δύο ηγέτες ακόμη εργάζονται πάνω σε αυτά τα ζητήματα». Ο κ. Κρόπσει είναι πεπεισμένος για την ανάγκη

αναβάθμισης του ρόλου της Ελλάδας έναντι της Τουρκίας.

Άλλοι αναλυτές, ωστόσο, αμφισβάζουν για το κατά πόσον η Ελλάδα μπορεί να λειτουργήσει ως παράγοντας σταθερότητας στην περιοχή και να προσφέρει σημαντική στήριξη στις ΗΠΑ, με δεδομένες τις οικονομικές και πολιτικές προκλήσεις στο εσωτερικό της χώρας. Το ίδιο ισχύει για την Κύπρο και την Τουρκία.

Όσο για το Κυπριακό, η κρίση φαίνεται ότι ανοίγει ένα παράθυρο ευκαιρίας για διαπραγματεύσεις, στη βάση της πρότασης του Κύπριου προέδρου Νίκου Αναστασιάδη για την επιστροφή της Αρμιοχώστου, με την προοπτική αξιοποίηση των κοιτασμάτων φυσικού αερίου να λειτουργεί ως επιπλέον κίνητρο. Το θέμα αναμένεται μάλιστα να αποσκόλλει τη συνάντηση των υπουργών Εξωτερικών Ελλάδας και ΗΠΑ, τον Σεπτέμβριο, στη Νέα Υόρκη.

Κ. Σ.

Προεκλογική σιγή από τη Μέρκελ

Όμως αντιπολίτευση και ΜΜΕ ζητούν να μάθουν τον λογαριασμό της ευρωκρίσης

Της ΣΕΝΙΑΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗ

«Παρακαλώ, μη συνεχίσετε αυτήν τη συζήτηση». Κατά την πρόσφατη επίσκεψή του στην Αθήνα ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών Βόλφγκανγκ Σόιμπλε ήταν σαφής: Ούτε μια λέξη παραπάνω για το «κούρεμα» του ελληνικού χρέους, απειλείται άμεσα η εκστρατεία επανεκλογής της Άγκελα Μέρκελ. Τα νέα στοιχεία που δημοσιοποιήθηκαν αυτήν την εβδομάδα και αφήνουν να διαφανεί ότι η Ευρωζώνη βρίσκεται πολύ κοντά στην έξοδο από την ύφεση δεν θα μπορούσαν να έρθουν σε καλύτερη χρονική στιγμή για τη Γερμανίδα καγκελάριο. Πέντε εβδομάδες πριν από τις ομοιοπονδιακές εκλογές μοιάζει απόλυτη κυρίαρχος του παιχνιδιού. Γι' αυτό επιμένει να περιβάλλει με πέπλο σιωπής οτιδήποτε σχετίζεται με το θέμα της αναδιάρθρωσης του ελληνικού χρέους, που θα μπορούσε να δηλητηριάσει την ατμόσφαιρα ευφορίας στη Γερμανία και να της στοιχίσει μία τρίτη θητεία.

Δυστυχώς για τη γερμανική κυβέρνηση, ακόμη κι αν η Αθήνα σταματήσει να ασχολείται με το θέμα, τα γερμανικά ΜΜΕ και η αντιπολίτευση δεν παύουν να εγείρουν ερωτήματα σχετικά με τον λογαριασμό της ευρωκρίσης, τον οποίο θα κληθούν μετεκλογικά να πληρώσουν οι Γερμανοί φορολογούμενοι. Στο τελευταίο του τεύχος, το περιοδικό Der Spiegel, επικαλούμενο απόρρητη έκθεση της Bundesbank, ανέφερε ότι το αργότερο ως τις αρχές του 2014 οι Ευρωπαίοι εταίροι θα πρέπει να συναινέσουν σε ένα νέο πακέτο βοήθειας για την Ελλάδα, χωρίς να διευκρινίζεται το

Ο Γερμανός υπ. Οικονομικών Β. Σόιμπλε ήταν σαφής και στην Αθήνα: Ούτε λέξη για το «κούρεμα» του χρέους, απειλείται η επανεκλογή της Άγκελα Μέρκελ.

Αναπόφευκτο θεωρούν νέο «κούρεμα» του χρέους Γερμανοί οικονομολόγοι – «Το μεγάλο ψέμα» ήταν ο τίτλος του περιοδικού Focus

ακριβές ποσό. «Το μεγάλο ψέμα» για το «κούρεμα», ήταν ο χαρακτηριστικός τίτλος του περιοδικού Focus, που κατηγορήσε τα στελέχη της κυβέρνησης Μέρκελ ότι προσπαθούν να εξωραίσουν την κατάσταση της ελληνικής οικονομίας, τονίζοντας τα θετικά στοιχεία, όπως το πλεονάσμα και τη μείωση της ύφεσης, αλλά αποφεύγοντας την αδιαμφισβήτητη παραδοχή ότι το ελληνικό χρέος δεν είναι βιώσιμο. «Σχεδόν κανένας οικονομολόγος

δεν πιστεύει ότι η Ελλάδα μπορεί να ξαναβγει στις αγορές υπό αυτές τις συνθήκες», έγραψε το Focus, φιλοξενώντας τη σχετική δήλωση του Μαρσέλ Φράτσερ, προέδρου του γερμανικού Ινστιτούτου Οικονομικών Μελετών (DIW).

Τα βέλη για την ακολουθούμενη προεκλογική σιγή του Βερολίνου προήλθαν πάντως και από τον συντηρητικό Τύπο, όπως η έγκυρη εφημερίδα FAZ. Στο προχθεσινό της φύλλο ισχυρίστηκε ότι το γερμανικό υπουργείο Οικονομικών συστηματικά προσπαθεί να υποβαθμίσει το κόστος της κρίσης για τη Γερμανία. Σύμφωνα με τα στοιχεία έκθεσης που παρείχε ο Σόιμπλε στους δημοσιογράφους, τα ρίσκα που έχει αναλάβει η χώρα του είναι 95,3 δισ. ευρώ, αλλά ο τόπος της γερμανικής οικονομίας ξεχνά να συμπερι-

λάβει τα 60 δισ. του προσωρινού μηχανισμού στήριξης (EFSM), στον οποίο η συνδρομή της Γερμανίας ήταν 20%, καθώς και τις διμερείς πιστώσεις του Βερολίνου προς την Αθήνα ύψους 15,2 δισ. ευρώ. Έτσι, κατά τη FAZ, τα συνολικά κονδύλια που διακυβεύονται ανέρχονται σε 122 δισ. ευρώ.

Παρά τις επανειλημμένες διαβεβαιώσεις σύσσωμης της γερμανικής ηγεσίας ότι δεν τίθεται θέμα «κούρεματος», έγκριτοι οικονομολόγοι, όπως ο Γιοργκ Ρόχολ, μέλος της επιτροπής εμπειρογνομώνων στο υπουργείο Οικονομικών της χώρας, θεωρούν την εξέλιξη αναπόφευκτη. Ο συνάδελφός του Χένινγκ Κλόντ του Ινστιτούτου Διεθνούς Οικονομίας (IFW) με έδρα το Κίελο, πιστεύει ότι κονδρικά θα χρειαστεί ένα «κούρεμα» της τάξης του 65% στις πιστώσεις του δημοσίου τομέα προς την Ελλάδα.

Η μεγάλη ανησυχία της Άγκελα Μέρκελ και των εταίρων της, των Ελευθέρων Δημοκρατών (FDP), είναι ότι σε περίπτωση που αρχίσει η συζήτηση περί ελληνικού χρέους να μονοπωλεί τον δημόσιο διάλογο, θα μπορούσε να αποκομίσει προεκλογική σφέλη το ευρωσκεπτικιστικό κόμμα «Εναλλακτική για τη Γερμανία» (AfD), που ευαγγελίζεται έξοδο της Γερμανίας από την Ευρωζώνη. Σύμφωνα με τις τελευταίες δημοσκοπήσεις, το FDP ταλαντεύεται γύρω από το εκλογικό όριο του 5% και σε περίπτωση που αποτύχει να μπει στη Βουλή, η καγκελάριο θα υποχρεωθεί να αναζητήσει άλλους εταίρους, είτε συγκροτώντας μεγάλο συνασπισμό με τους σοσιαλδημοκράτες, είτε συνεργαζόμενη με τους Πράσινους.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------

Τουρίστας φωτογραφίζεται έξω από το σπίτι Τσέχου επικειρηματία που εμπλέκεται σε υπόθεση διαφθοράς. Ανάμεσα στις περιηγήσεις τους σε μεσαιωνικά κάστρα και γέφυρες, οι επισκέπτες της Πράγας έχουν τώρα τη δυνατότητα να δουν και την άλλη, πιο σκοτεινή, όψη της πόλης.

«Σαφάρι της Διαφθοράς» στην πόλη της Πράγας

Μια ασυνήθιστη περιήγηση για ντόπιους και ξένους στην πρωτεύουσα της Τσεχίας

Του **DAN BILEFSKY**
THE NEW YORK TIMES

Δεκάδες Τσέχοι και ξένοι επιβιβάζτηκαν σε ένα τουριστικό λεωφορείο για μία πολύ ασυνήθιστη περιήγηση στην Πράγα. Το «Σαφάρι της Διαφθοράς» έκανε στάσεις στη βίλα ενός ισχυρού λομπίστα, του οποίου το ψευδώνυμο είναι Λόρδος Βόλκερμорт, σε μία σχολή της ελίτ όπου τα διπλώματα λέγεται ότι αγοράζονται με τόσάντες μετρητά και σε μία διεύθυνση την οποία αναφέρουν ως έδρα 600 εταιρείες. Ο προσηπής μακροχρόνιος ξενάγωγός, Τζάστιν Σβόμποντα, κάλωσέρισε τους επιβάτες στο «ορνιθολογικό σαφάρι» στις πολυτελείς φωλιές «πουλιών που κλέβουν». Στο λεωφορείο επέβαιναν και ηθοποιοί ντυμένοι σαν άνδρες των ειδικών δυνάμεων της αστυνομίας, που φορούσαν πορτοκαλί γιλέκα με την επιγραφή «Αδιάφθορος».

Η τσεχική πρωτεύουσα εντυπωσιάζει με τα μεσαιωνικά κάστρα και τις γέφυρές της. Όμως το ταξιδιωτικό πρακτορείο Cotour/Tour ειδικεύεται σε περιόδεις στη σκοτεινή πλευρά της πόλης, στην κουλτούρα της ανομιίας και της διαφθοράς.

Δημιούργημα του 38χρονου φιλοσόφου και θηποιοιού Πιτρ Σούρεκ, η Cotour/Tour εκμεταλλεύεται τη βαθύτητα διασάρεσκεια των Τσέχων με τη διαφθορά στη χώρα. Το όπιό της εποχής του Υπαρκτού, «οπιός δεν κλέβει το κράτος κλέβει την οικογένειά του», εξακολουθεί να ισχύει. Ο Σούρεκ λέει ότι μετά το σκάνδαλο παρακολουθήσεων, χρηματοκιβωτίων γεμάτων μετρητά και μοικείας που οδηγήσε σε παρείτηση τον πρώθυπουργό Πιτρ Νέτσας τον Ιούνιο, το λεωφορείο του είναι πάντα γεμάτο. Ο Νέτσας, του οποίου το σπίτι μπορεί σύντομα να συμπεριληφθεί στο σαφάρι, παραδέχθηκε

την σέχηση του με την λαμπερή διεύθυντρια του γραφείου του, Τζάνα Ναγκίοβα, η οποία κατηγορείται για κατάχρηση εξουσίας. Η Ναγκίοβα κατηγορείται ότι διέταξε τις μουσικές υπηρεσίες να κατασκοπεύσουν τη σύζυγο του πρώθυπουργού. Εκείνη υποστηρίζει ότι απλώς ενδιαφερόταν για την ασφάλεια της πρώθυπουργικής συζύγου.

Στο πλαίσιο της μεγαλύτερης αστυνομικής επειρήσεως κατά της δια-

Το πρακτορείο Cotour/Tour παρουσιάζει τη σκοτεινή πλευρά της πόλης, περνώντας έξω από κτίρια και βίλες με ιδιοκτήτες που εμπλέκονται σε υποθέσεις διαφθοράς

Πολιτική κρίση και πρόωρες εκλογές

Προς πρόωρες εκλογές οδεύει η Τσεχία μετά την παρείτηση, την Τρίτη, του πρώθυπουργού Τζίρι Ρούσοκ. Η κυβέρνηση τεκνοκρατών υπό τον Ρούσοκ είχε σχηματιστεί με πρωτοβουλία του προέδρου Μίλος Ζέμαν μετά την παρείτηση του πρώθυπουργού Νέτσας εξαιτίας σκανδάλου διαφθοράς, τον Ιούνιο. Η υπόθεση διαφθοράς, σε συνδυασμό με τις πολιτικές αυστηρές λιπίτητας έχει συρρικνώσει τη δημοτικότητα του συντηρητικού κόμματος ODS του Νέτσας. Σύμφωνα με τις δημοσκοπήσεις, η Κεντροαριστερά διατηρεί διψήφιο προβάδισμα έναντι της Κεντροδεξιάς, κάτι που προοιωνίζει την επιστροφή της στην εξουσία για πρώτη φορά από το 2006. Η Κεντροαριστερά υποστηρίζει την αύξηση της φορολογίας των υψηλών εισοδημάτων, καθώς και την επιβολή υψηλότερων φόρων στους ιδιώτες παρόχους υπηρεσιών κοινής ωφέλειας. Παρόλληλα, υποστηρίζει ότι η Τσεχία πρέπει να ξεκινήσει την προετοιμασία της για την είσοδο στη Ζώνη του Ευρώ. Η πολιτική κρίση έχει αναδείξει σε ρόλο ρυθμιστή τον Κεντροαριστερό πρόεδρο Ζέμαν, ο οποίος είναι ο πρώτος πρόεδρος στην ιστορία της χώρας που εξελέγη απευθείας από τον λαό.

REUTERS

φθοράς, τον Ιούνιο, συνελήφθησαν οκτώ υψηλόβαθμοι αξιωματούχοι. «Πολλοί Τσέχοι φοβούνται να μιλήσουν για τη διαφθορά, αλλά τα πρόσφατα σκάνδαλα έχουν επιστήσει την προσοχή στο πρόβλημα», είπε ο Σούρεκ. «Η υπομονή τους έχει αρχίσει να εξαντλείται και όλο και περισσότεροι διαμαρτυρούνται». Σύμφωνα με τον δείκτη της Διεθνούς Διαφάνειας για το 2012, μεταξύ των 27 κρατών-μελών της Ε.Ε. μόνο η Σλοβακία, η Ρουμανία, η Ιταλία, η Βουλγαρία και η Ελλάδα βρίσκονταν σε χειρότερη θέση από την Τσεχία στα θέματα διαφθοράς.

Η πρώτη στάση στην τρίωρη περιήγηση έγινε μπροστά σε ένα κακοσυντηρημένο κτίριο σε εργατική συνοικία. Ο ξενάγωγός είπε ότι ο πλούσιος λομπίστας Ιβο Ρίτιγκ, που διαθέτει ιδιωτικό τζετ και βίλα στο Μονακό, είχε κάποτε δηλώσει το διαμέρισμά αυτό ως πρώτη κατοικία. Όταν οι τουρίστες φθάνουν έξω από καλά φυλασσομένους βίλες αντιμετώπιζονται με εκθρότητα. Πριν

ξεκινήσει τις περιηγήσεις, το 2012, ο Σούρεκ συμβουλευθήκε δικηγόρο και φρόντισε να περιορίσει το σαφάρι σε δημόσιους χώρους προκειμένου να μην κατηγορηθεί για παραβίαση ιδιωτικού χώρου. Προκειμένου να περιληφθεί ένα άτομο ή ένας θεσμός ως στάση στην περιήγηση πρέπει να έχει αναφερθεί ως εμπλεκόμενος σε υπόθεση διαφθοράς στις στήλες τουλάχιστον δύο σοβαρών εφημερίδων.

Η περιήγηση, που κοστίζει 20 δολάρια, προσελκύει ανθρώπους όλων των ηλικιών. «Βλέποντας όλη αυτή τη διαφθορά θα νόμιζε κανείς ότι βρισκόμαστε στη Ρωσία, όχι στην Ε.Ε.» είπε ο Γιαν Σρλ, Τσέχος καθηγητής Ιστορίας που συνόδευε την ένγκο σύζυγό του. «Ηρθα γιατί όλη αυτή η διαφθορά μου προξένησε αδιά». Το σαφάρι σταμάτησε έξω από τη βίλα του λομπίστα Ρόμαν Γιάνουσεκ. Σε χρηματοκιβώτια, που θεωρείται ότι ανήκουν στον ίδιο, βρέθηκαν τον Ιούνιο 8 εκατ. δολάρια σε μετρητά, τα οποία οι αρχές υποπευτούν ότι χρησιμοποιούνταν σε κύκλωμα διαφθοράς. Μέχρι τώρα, όμως, δεν έχουν προκύψει στοιχεία και στον Γιάνουσεκ δεν έχουν απαγγελθεί κατηγορίες. Το σαφάρι τελείωσε στα περίχωρα της πόλης, στο επιβλητικό μαουσαλείο της οικογένειας του Μάρτιν Ρόμαν. Ο Ρόμαν είναι πρώην διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας ενέργειας CEZ, ο οποίος κατηγορείται ότι έκλεινε χαριστικά συμβόλαια με τους φίλους του. Ο Ρόμαν ζει και βασιλεύει, αλλά το μαουσαλείο του περιελήφθη στην περιήγηση επειδή, όπως έλεγε ο ξενάγωγός, αποτελεί μνημείο επιδειξιμανίας. Κοιτάζοντάς το με βλέμμα απορίας, ένας 30χρονος Τσέχος είπε ότι η περιήγηση τον εκνεύρισε, επειδή έμοιαζε να περιφρονεί τους επιτυχημένους. Ο άνδρας δεν ήθελε να δώσει το όνομά του, από φόβο μην γίνει περιγέλας στους φίλους του...

Το Γιβραλτάρ και πώς να μην ασκείτε διπλωματία

Του **ΝΤΕΝΙΣ ΜΑΚΕΪΝ***

Ο Λιλιπούτειος τσακωμός για το Γιβραλτάρ, η έκταση του οποίου είναι η μισή της εκλογικής περιφέρειας του Ντέιβιντ Κάμερον, είναι το τέλειο παράδειγμα του πώς δεν πρέπει να διεξάγεται η διπλωματία.

Ο Κάμερον και ο Μαριάνο Ραχόι μοιάζουν περισσότερο από όσο ίσως θέλουν να παραδεχθούν. Είναι και οι δύο αδύναμοι ηγέτες πρώην μεγάλων αυτοκρατοριών, που δεν ελέγχουν πραγματικά τα κοινοβουλία τους, είναι απηυδισμένοι με την Ε.Ε. και κυβερνούν ανήσυχες, μη αφομοιωμένες περιφέρειες, όπως η Καταλονία και η Σκωτία. Επιπλέον, και οι δύο αντιμετωπίζουν σκάνδαλα με τη χρηματοδότηση των κομμάτων τους, με τη διαφορά ότι ο Ραχόι δεν μπορεί να μετατρέψει τους χορηγούς του σε νομοθέτες για να εξαγοράσει τη σιωπή τους. Η βρετανική και η ισπανική οικονομία πλήττονται από σαπισμένα τραπεζικά συστήματα, που οδηγήθηκαν στην κατάρρευση ενώ αξιωματούχοι στο Λονδίνο και τη Μαδρίτη κοιμούνταν τον ύπνο του δικαίου.

Οι Ισπανοί και οι Βρετανοί τα πάνε μια χαρά. Εκατοντάδες χιλιάδες Βρετανοί έχουν μετακομίσει στην πλούλουστη νότια Ισπανία, Ισπανοί παίχτες έχουν παίξει κρίσιμο ρόλο στην επιτυχία αγγλικών ποδοσφαιρικών ομάδων και, σε αντίθεση με τις προκαταλήψεις κατά των Γάλλων και των Πολωνών, δεν υπάρχουν φαινόμενα ισπανοφοβίας στη Βρετανία.

Γιατί λοιπόν αυτή η παράλογη διαμάχη, δύο φαλακροί του πολεμίου για μία χτένα, όπως είχε πει ο Μπόρξες για τη σύρραξη στα Φόκλαντς; Ο λόγος είναι ότι σχεδόν όλες οι πρωτοβουλίες της βρετανικής κυβέρνησης στην εξωτερική πολιτική από τον Μάιο του 2010 στοχεύουν στη δημιουργία εντυπώσεων, όχι στην ουσία. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι οι ατέλειωτοι καθγάδες για την Ευρώπη, που κατέληξαν στην προκήρυξη δημοψηφίσματος, οι οποίοι αφορούν εσωκομματικές ισορροπίες των Συντηρητικών, όχι τα πραγματικά συμφέροντα των Ηνωμένων Βασιλείων.

Η Ισπανία πάσχει κι αυτή από έλλειψη συνέπειας στην εξωτερική της πολιτική, πέραν από τη συνεχή υπονόμευση της κληρονομιάς του Μιγκέλ Μορατίνος. Η Μαδρίτη εξακολουθεί να μην αναγνωρίζει το Κοσσυφοπέδιο – ένα από τα μείζονα λάθη της εποχής Μορατίνος. Η επιμονή αυτή, έναντι της πολιτικής της Ε.Ε. και της στάσης πάνω από 100 κρατών-μελών του ΟΗΕ, είναι ανάστα ενός μεγάλου έθνους.

Μάχη πρωτοσέλιδων

Η εξωτερική πολιτική απαιτεί επιμέρφωση της κοινής γνώμης. Αντ' αυτού, η Βρετανία και η Ισπανία έχουν επιδοθεί σε μία σκληρή μάχη για τα πρωτοσέλιδα, με το Λονδίνο να στέλνει πολεμικά πλοία στην περιοχή και τη Μαδρίτη να μιλά για τη δημιουργία κοινού άξονα με την Αργεντινή κατά της Βρετανίας στον ΟΗΕ!

Η κοινή γνώμη πρέπει να επιμορφωθεί και σχετικά με το Γιβραλτάρ. Οι -στην περίπτωση των Βρετα-

νών- όποτε να εγκαταλείψουν το Γιβραλτάρ, κάτι που δεν είναι ούτε πιθανό, ούτε ιδιαίτερα επιθυμητό. Αλλά ώστε να υπάρξει μία αίσθηση του πώς μπορούν να αποφευχθούν εντάσεις στο μέλλον.

Η αδυναμία του κυβερνώντος Λαϊκού Κόμματος στην Ισπανία έχει ωθήσει ορισμένους Ισπανούς υπουργούς να κάνουν πομπώδεις δηλώσεις κατά του Γιβραλτάρ. Από τη βρετανική πλευρά, ο υπουργός Εξωτερικών Ουίλιαμ Χέιγκ πρέπει να αποκαλύψει αν εξουσιοδότησε την απόρριψη στη θάλασσα δεκάδων τοιμεντένων ογκόλιθων από τους οποίους προεξείκων σιδερένιες βέργες και γάντζοι, με σκοπό την παρεμπόδιση της νόμιμης αλιευτικής δραστηριότητας μικρών σκαφών από φτωχά ισπανικά χωριά κοντά στο Γιβραλτάρ. Η Βρετανία έχει δικίωμα να επιμένει ότι το καθεστώς του Γιβραλτάρ δεν αλλάζει, αλλά δεν πρέπει να επιτρέψει σε τοπικούς πολιτικούς της περιοχής να επιδιώκονται σε διαρκείς προκλήσεις κατά της εξαθλιωμένης ανδalousιανης ενδοχώρας.

Όταν ο Ούγκο Τσάβες ανετράπη του δικαίου.

Το πρόβλημα του Γιβραλτάρ είναι διαχειρίσιμο: απαιτεί να καθήσουν όλοι σε ένα τραπέζι, να αποκαταστήσουν το status quo ante και να συστήσουν ένα μόνιμο μηχανισμό επαφών

προσωρινά τον Απρίλιο του 2002, οι Ηνωμένες Πολιτείες ακύρωσαν άμεσα μία τεράστια ναυτική άσκηση με τη Βενεζουέλα, την οποία προετοιμαζαν για πάνω από ένα χρόνο, με κόστος 1 δισ. δολάρια. Εκαναν τα πάντα ώστε να μη στείλουν πολεμικά πλοία στην περιοχή. Είναι απολύτως αβέβαιο ότι το Λονδίνο επέμενε να στείλει τα πολεμικά του στα ύδατα κοντά στο Γιβραλτάρ. Τα πλοία έχουν τηνία και οι υπουργοί δημοκρατικών χωρών μπορούν να πουν στους καπετάνιους να αλλάξουν πορεία.

Το πρόβλημα του Γιβραλτάρ είναι διαχειρίσιμο. Η διαχειρίσιμη του απαιτεί να καθήσουν σε ένα τραπέζι αξιωματούχοι από το Γιβραλτάρ, την τοπική κυβέρνηση της Ανδalousίας, το Λονδίνο και τη Μαδρίτη, να αποκαταστήσουν το status quo ante και να συστήσουν ένα μόνιμο μηχανισμό επαφών που θα προλαβαίνει τα προβλήματα πριν γίνουν πρωτοσέλιδα.

Ο Μαριάνο Ραχόι προ ολίγων ημερών κατέθεσε μία σχετική πρόταση, ύστερα από συνάντηση που είχε με τον βασιλιά της Ισπανίας, που σχεδόν γιγούρα του είχε να αφήσει τα παιδιάρια. Ίσως θα έπρεπε η βασίλισσα της Αγγλίας να κάνει μία αντιστοίχη κουβέντα με τον Βρετανό πρώθυπουργό. Η διένεξη για το Γιβραλτάρ ζημιώνει και τις δύο χώρες. Ηρθε η ώρα για λίγη ενήλικη διπλωματία.

* Ο κ. Μακκέν διετέλεσε υπουργός Ευρώπης της Βρετανίας επί πρώθυπουργίας του Τόνι Μπλερ.

Οι υποχρεωτικές καλοκαιρινές διακοπές του κ. Ολάντ

Με το ηθικό των Γάλλων να παραπαίει και χωρίς το τριπλό Α, ζήτησε από όλους τους υπουργούς του να χαλαρώσουν όσο μπορούν

Της **ΑΛΕΞΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑ**

ΠΑΡΙΣΙ. Είτε στις παραλίες, είτε στους ακαίνεις δρόμους του Παρισιού, ακόμα και στους αμπελώνες της Νότιας Γαλλίας, οι ίδιες λέξεις επαναλαμβάνονται σε όλες τις συζητήσεις: χρέη, ύφεση, ανεργία, χρεοκοπία. Παρόλο που υπάρχει αύξηση του ΑΕΠ, το ηθικό των Γάλλων παραπαίει και οι νέοι φαίνεται πλέον ότι αναζητούν ένα καλύτερο μέλλον στο εξωτερικό. Ωστόσο, για τον κ. Φρανσουά Ολάντ, με το καθησυχαστικό και ήρεμο χαμόγελο, αυτήν την Κυριακή φτάνει στο τέλος της εβδομάδας των διακοπών του.

Για την εναπομείνουσα χρονιά δεν προβλέπονται άλλες διακοπές στο εξωτερικό ούτε βόλτες φορώντας βερμούδα και κρατώντας από το χέρι τη σύντροφό του, συμπεριφορές που του στοίχισαν, αφού παρατηρήθηκε πτώση της δημοτικότητας του. Ωστόσο, δεν μίμηθηκε ούτε τον Βλαντιμίρ Πούτιν επιδεικνύοντας σε όλα τα κοινωνικά δίκτυα πόσο δεινός ψαράς είναι. Όχι, ο κ. Ολάντ έχει αποφασίσει να διατηρήσει χαμηλό προφίλ. Ο Γάλλος πρόεδρος επέλεξε να περάσει την εβδομάδα των διακοπών του στη Λαντέρν, μια απίστευτη έκταση οκτώ εκταρίων, στην οποία δεσπόζει ένα κάστρο του

1787, οικοδομημένο από τον επικεφαλής των σωματοφυλάκων του Λουδοβίκου 16ου και προστατευμένο από τα αδιάκριτα βλέμματα χάρη στον ψηλό περιφραγμένο τοίχο και στον μακρύ δρόμο από λεύκες. Εξάλλου, η

Το φθινόπωρο θα εκδηλωθεί όλη η συσσωρευμένη ένταση μεταξύ λαού και κυβέρνησης, αφού θα επιβληθούν νέοι ειδικό αλλά και μόνιμοι φόροι

πίτηση με εναέρια μέσα πάνω από τη συγκεκριμένη περιοχή απαγορεύεται.

Ο κ. Ολάντ ζήτησε από όλους τους υπουργούς της κυβέρνησής του να χαλαρώσουν στο έπακρο. Το αντίθετο θα προκαλούσε έκπληξη, ειδικά από τη στιγμή που έχουν ήδη δηλώσει στον γαλλικό Τύπο ότι είναι «εξαντλημένοι». Όμως, ο Γάλλος πρόεδρος επέμενε να μείνουν ανά πάσα στιγμή διαθέσιμοι, ώστε σε περίπτωση ανάγκης να μπορέσουν να επιστρέψουν στο Παρίσι

Για τον Γάλλο πρόεδρο Φρανσουά Ολάντ, οι διακοπές φέτος κράτησαν μόνο μία εβδομάδα και σήμερα είναι η τελευταία μέρα τους.

όσο το δυνατόν συντομότερα.

Εντούτοις, ο κ. Ολάντ όφειλε, σύμφωνα με κάποιους αναλυτές, να επιβεβαιωθεί περισσότερο των διακοπών που προκειμένου να προβεί στον προσωπικό του απολογισμό: «Ο πρόεδρος δυσκολεύεται να διαχωρίσει τις αρμοδιότητες μεταξύ του ίδιου και του πρώθυπουργού του. Έχω την εντύπωση ότι αμφιταλαντεύεται μεταξύ δύο ιδιοτήτων, αυτή του κανονικού προέδρου, του παραδοσιακού, και αυτή του υπερπροέδρου, όπως την εφάρμοσε ο επί πέντε έτη προκατόχός του. Αυτή ακριβώς η σύγκυση θέτει σε μειονεκτική θέση τον πρώθυπουργό», εξηγεί ο πρώην πρώθυπουργός του κόμματος των συντηρητικών (UMP), Ζαν-Πιερ Ραφαρέν, ο οποίος δεν αποκλείει τη δημιουργία ενός συνασπισμού συνεργασίας σε περίπτωση αποτυχίας της τωρινής διακυβέρνησης.

«Θερμός» ο Σεπτέμβριος

Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι οι συνθήκες δεν είναι και οι πλέον ευνοϊκές. Η Γαλλία, μετά την απόλυση του τριπλό Α, συγκεντρώνει συνέχεια αρνητικές κριτικές. Εάν μέχρι πρότινος κατασάσταν ανάμεσα στις ταραχώδεις χώρες του Νότου και στις συγκροτημένες του Βορρά, τώρα απλώς θέλει να διατηρήσει

τη θέση της, αλλά υπό καθεστώς φανεράς ύφεσης, κλίνει προς τις τελευταίες. Από τη στιγμή που τα «θεμελιώδη», δηλαδή η ανταγωνιστικότητα και οι εξαγωγές, δεν παρουσιάζουν βελτίωση, η χώρα οδηγείται σε οικονομικό μαρασμό και ψυχολογική κατάπτωση.

Το φθινόπωρο όλη αυτή η συσσωρευμένη ένταση μεταξύ του λαού και της κυβέρνησης θα εκδηλωθεί, αφού θα επιβληθούν νέοι ειδικοί φόροι, όπως αυτός στο πετρέλαιο κίνησης, αλλά και νέοι μόνιμοι φόροι. Ηδη από τις αρχές της εβδομάδας, η κυβέρνηση άφησε να εννοηθεί ότι θα αυξήσει τις εισφορές των μισθωτών, προκειμένου να πληρώσει τις συντάξεις. Αυτό σημαίνει ότι θα εξοικονομήσει 6 δισ. ευρώ, με τίμημα όμως μια συνολική μείωση των μισθών και μια κοινωνικά ασφάλιση στο κελεύς του γκερεμού. Διαφορετικά θα έπρεπε να εκδοθούν ομόλογα του Δημοσίου ύψους 30 δισ. Επί του παρόντος, τα επιτόκια, όσον αφορά τον δανεισμό της Γαλλίας, είναι σχεδόν μηδενικά, αλλά σε περίπτωση που ξεσπάσει πάλι η κρίση του ευρώ, η κίνηση αυτή θα αποβεί μοιραία. Ωστόσο, μέχρι τον Σεπτέμβριο μεσολαβεί ακόμα λίγο καλοκαίρι. Και οι Γάλλοι θέλουν επιτέλους να απολαύσουν τον ήλιο και να επανέλθουν δριμύτεροι.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------

Το φάντασμα του εμφυλίου πάνω από την Αίγυπτο

Ζοφερές οι εκτιμήσεις των αναλυτών – Το δίλημμα που αντιμετωπίζει η Δύση

Του ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Η ιστορία διδάσκει ότι οι λαϊκές εξεγέρσεις λειτουργούν πάντα σαν δίκοπο μαχαίρι. Αν εξελιχθούν σε νικηφόρο επανάσταση, θεμελιώνουν μια καινούργια τάξη πραγμάτων πάνω στα ερείπια του παλιού καθεστώτος. Αν όχι, κακοφορίζουν σε εμφύλιο πόλεμο ή αποδεικνύονται προσωρινή παρένθεση που οδηγεί στην παλινόρθωση και την αιματηρή αντεκδίκηση. Δύο μοίρες χρόνια μετά την εξέγερση που οδήγησε στην ανατροπή του καθε-

Εκατοντάδες οι νεκροί από τα πυρά του αιγυπτιακού στρατού εναντίον πολιτών, κάτι που δεν είχε γίνει ούτε επί Μουμπάρακ

στώτος Μουμπάρακ, η Αίγυπτος βρίσκεται αντιμετώπιση και με τις δύο, τρομερές, απειλές.

Το πογκρόμ εναντίον των Αδελφών Μουσουλμάνων που εξαπέλυσε την περασμένη Τετάρτη η κυβέρνηση των στρατιωτικών διέλυσε κάθε αυταπάτη για το στρατιωτικό κίνημα της 3ης Ιουλίου, το οποίο ανέτρεψε τον ισλαμιστή πρόεδρο Μοχάμεντ Μόρσι. Αφνε εκθετος τους Αιγύπτιους φιλελευθέρους και πολιτικούς της Δύσης, όπως ο Αμερικανός υπουργός Εξωτερικών Τζον Κέρι και ο πρώην πρωθυπουργός της Βρετανίας Τόνι Μπλερ, κατά τους οποίους ο στρατός «αποκατέστησε τη Δημοκρατία».

Σφαίρες εναντίον δούλων διαδωμάτων άφησαν πίσω τους πολλές

εκατοντάδες νεκρούς και χιλιάδες τραυματίες. Για πρώτη φορά, ο αιγυπτιακός στρατός άνοιξε πυρ εναντίον πολιτών, κάτι που δεν είχε γίνει ούτε επί Μουμπάρακ. Ο στρατηγός Ελ Σίσι επέβαλε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης και απαγόρευση νυκτερινής κυκλοφορίας, έδωσε άδεια στην αστυνομία να χρησιμοποιεί πραγματικά πυρά εναντίον διαδηλωτών και διόρισε στρατηγούς ως κυβερνήτες των 19 εκ των 25, συνολικά, επαρχιών.

Ζοφερές είναι οι εκτιμήσεις του αναλυτή του Ινστιτούτου Μπρούκινγκς, Σάντι Χαμίντ, στους New York Times: Η Αίγυπτος βαδίζει προς «ένα χειρότερο μέλλον από το παρελθόν της εποχής Μπουμπάρακ», καθώς τότε «οι Αδελφοί Μουσουλμάνοι υψίστατο καταπίεση, η οποία ωστόσο ποτέ δεν ήταν απύλτη, αφού οι ισλαμιστές συμμετείχαν στις εκλογές και εξέλεξαν βουλευτές. Η σημερινή στρατιωτική κυβέρνηση είναι περισσότερο φιλόδοξη, επιδιώκοντας να διαλύσει εντελώς την Αδελφότητα».

Όταν όμως ένα ιστορικό κίνημα, που ιδρύθηκε το 1928 και εκφράζει τουλάχιστον το ένα τρίτο της αιγυπτιακής κοινωνίας, βλέπει να του κλείνουν κατάμουτρα την πόρτα της πολιτικής, η μόνη εναλλακτική λύση που του απομένει είναι η προσφυγή στη βία. Η απειλή του εμφυλίου πολέμου έχει ήδη εγγραφεί στην ημερήσια διάταξη, όπως έδειξαν οι βίαιες ταραχές που εξαπλώθηκαν σε ολόκληρη τη χώρα τα προηγούμενα εικοσιτετράωρα και οι επιθέσεις σε δεκάδες χριστιανικές εκκλησίες, που έφεραν στη χώρα έναν μολυσμένο αέρα Συρίας. Ασφαλώς, η Αίγυπτος, σε

Η κυβέρνηση των στρατιωτικών στην Αίγυπτο βρίσκεται σε κρίσιμο σημείο μετά τη σύγκρουσή της με κλιμάκους διαδηλωτές.

αντίθεση με άλλες αραβικές χώρες, είναι εθνικά ομογενής και δεν έχει παρελθόν λαϊκών επαναστάσεων. Ωστόσο, δεν πρέπει να λησμονείται ότι η κοιλάδα του Νείλου υπήρξε η μήτρα του ριζοσπαστικού Ισλάμ και ότι ο διάδοχος του Λάντεν στην ηγεσία της Αλ Κάιντα, Αϊμάν Ζαουάχρι, είναι Αιγύπτιος ευπατριδής.

Οι δραματικές εξελίξεις φέρνουν τη Δύση ενώπιον πελώριων διλημάτων, αφού η αποσταθεροποίηση της ισχυρότερης αραβικής χώρας, που έχει συνθήκη ειρήνης με το Ισραήλ, θα άνοιγε τις πύλες της κολάσεως στη Μεσόγειο. Η πρώτη αντίδραση του Μπαράκ Ομπάμα ήταν επιφυλακτική – καταδίκασε την καταστολή και ακύρωσε προγραμμα-

τισμένα κοινά γυμνάσια με την Αίγυπτο, αλλά δεν διέκοψε την επίσημη βοήθεια, ύψους 1,3 δισ. δολαρίων, στον αιγυπτιακό στρατό. Όλοι γνωρίζουν, όμως, ότι η αιγυπτιακή στρατοκρατία ισιζείται από τις ΗΠΑ, οι οποίες της έχουν προσφέρει 66 δισ. δολάρια από το 1979 και εκπαιδευτικό χρόνο στις ακαδημίες τους – από τις οποίες έχει περάσει και ο ίδιος ο Σίσι – πάνω από 500 Αιγύπτιους στρατιωτικούς. Με αυτά τα δεδομένα, η Ουάσιγκτον είναι καταδικασμένη να επωμιστεί, στα μάτια της αραβικής και της διεθνούς κοινής γνώμης, σοβαρό μερίδιο ευθύνης για όσα πρόκειται να συμβούν στην Αίγυπτο, και τα οποία θα σημαδέψουν τη μοίρα ολόκληρης της περιοχής για δεκαετίες.

Οι πολίτες της Αραβικής Ανοιξης υποφέρουν

Των **BEN HUBBARD, RICK GLADSTONE**

Στη Λιβύη, οι ένοπλες ομάδες αντικατέστησαν το κενό που άφησε η ανατροπή Καντάφι. Στη Συρία, η λαϊκή εξέγερση μετεξελίχθηκε σε εμφύλιο πόλεμο με εκατό χιλιάδες νεκρούς και τη δημιουργία θύλακου ακραίων ισλαμιστών. Στην Τυνησία, οι αγεφύρωτες πολιτικές διαφορές καθυστερούν το νέο σύνταγμα. Τώρα, στην Αίγυπτο, ο στρατός και οι δυνάμεις ασφαλείας ανέτρεψαν τον ισλαμιστή πρόεδρο, σκότωσαν εκατοντάδες διαδηλωτές και επιδείνωσαν την κατάσταση σε μια ήδη πολωμένη κοινωνία.

Το παλιό στάτους κβο, με τους αδιεξόδητους ηγεμόνες, τις «στημένες» εκλογές, έχει ανατραπεί ή τουλάχιστον πληγεί την τελευταία τριετία μετά την Αραβική Ανοιξη. Αυτό ήταν ιδιαίτερα σαφές την Τετάρτη στην Αίγυπτο, όταν η επιστροφή στις αυταρχικές μεθόδους του παρελθόντος εξόρισε τους ισλαμιστές διαδηλωτές. Παραμένει ασαφές, βέβαια, τι θα διαδεχθεί την παλαιά τάξη πραγμάτων. Οι περισσότερες εξεγέρσεις τελικά εξελίχθηκαν σε αδυσώπητες διαμάχες για πολιτική ισχύ, για τον επανακαθορισμό των σχέσεων στρατού και κυβερνήτων, τον ρόλο της θρησκείας και τελικά για τη σημασία του να είναι κάποιος πολίτης και όχι υπάκουος.

Οι ιστορικοί που ειδικεύονται στα θέματα της Μέσης Ανατολής επιστημονούν ότι το πολιτικό και οικονομικό τέλμα που οδήγησε στις εξεγέρσεις άφησε τα αραβικά κράτη χωρίς τα απαραίτητα μέσα που θα επέτρεπαν τη «δημιουργία» νέων κυβερνήσεων και κοινωνίας των πολιτών. Σε κάποιες περιπτώσεις οι αρχικοί στόχοι επιτεύχθηκαν, οι ηγέτες τεσσάρων κρατών ανατράπηκαν, χωρίς, ωστόσο, να αποκατασταθεί η δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα, η κοινωνική ισοτιμία και η οικονομική ασφάλεια. «Οι λαοί στα κράτη της Αραβικής Ανοιξης έζησαν υπό παρόμοια καταπίεση και γι' αυτό οι εξεγέρσεις ήταν μεταδοτικές», λέει ο Σαρκίς Ναούμ, πολιτικός αναλυτής της εφημερίδας «Av Nahar» του Λιβάνου. «Κανείς, όμως, σε Συρία, Λιβύη, Αίγυπτο ή Τυνησία δεν ήταν προετοιμασμένος γι' αυτό που ακολούθησε».

Στην Αίγυπτο, ο ανατραπείς πρόεδρος Μοχάμεντ Μόρσι και η Μουσουλμανική Αδελφότητα βρέθηκαν αντιμετώπιση με όσους τους κατηγορούσαν ότι δεν επέτρεπαν τον εκδημοκρατισμό της χώρας προκειμένου να μονοπωλήσουν την εξουσία, ενώ σε ολόκληρη την περιοχή δεν έχουν

Ο στρατηγός Ελ Σίσι διόρισε στρατηγούς ως κυβερνήτες των 19 εκ των 25, συνολικά, επαρχιών.

κωνοποιηθεί τα αιτήματα του απλού πολίτη που στήριξε την αλλαγή αιτήματα για δουλειά, τροφή, περιθώρια και ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Αντίθετα, η κατάσταση έχει επιδεινωθεί. «Η Αραβική Ανοιξη ήταν το καναρίνι στο ορυχείο, για ένα πολύ ευρύτερο πρόβλημα, κατακερματισμένων κρατών, με πρόβλημα υπερπληθυσμού, άθλιο εκπαιδευτικό σύστημα και λιψυδρία. Αυτά τα κράτη είναι οι κατεστραμμένα, αναφέρει ο Τζόσουα Λάντις, επικεφαλής του Κέντρου Μεσανατολικών Σπουδών του Πανεπιστημίου της Οκλαχόμα.

Οι ιστορικοί υποστηρίζουν πως αν λάβει κανείς υπόψη τη καταπιεστικότητα και ολοκληρωτικά καθεστώτα στα αραβικά κράτη, οι εξελίξεις σε Αίγυπτο και αλλού είναι οδυνηρές αλλά αναπόφευκτες και ενδεχομένως κρύβουν τις βαθιές κοινωνικές μεταβολές που συντελούνται. Όπως εξηγεί ο συνταγματολόγος Ζαΐντ αλ Αλί, σήμερα θεωρείται φυσιολογικό, αν όχι αναμενόμενο, οι πολίτες των κρατών της Αραβικής Ανοιξης να ασκούν δριμύτατη κριτική στους κυβερνήτες, κάτι ανήμπορο πριν από μερικά χρόνια. «Αυτή η δυναμική της φιλευθέρωσης εκφράσεται, η πολιτική φιλευθέρωσης, η ύπαρξη πολλών κομμάτων και η ελευθερία έκφρασης των πολιτικών μακροπρόθεσμα θα οδηγήσει σε θετική κατεύθυνση», καταλήγει.

THE NEW YORK TIMES

Αραβικός χειμώνας έχει ενσκήψει στην Αγκυρα

Έντονος προβληματισμός για τις εξελίξεις στην Αίγυπτο, καθώς η Δύση κάνει στροφή που ανησυχεί την Τουρκία

Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Πριν από περίπου δύο χρόνια, ο υπουργός Εξωτερικών της Τουρκίας, Αχμέτ Νταβούτογλου πραγματοποίησε μια ιστορική επίσκεψη στη Δαμασκό. Στο Προεδρικό Μέγαρο της συριακής πρωτεύουσας, ο κ. Νταβούτογλου συνάντησε για τελευταία φορά τον Πρόεδρο της Συρίας, Μπασάρ Αλ Ασαντ. Λίγους μόλις μήνες μετά το ξέσπασμα των μεγάλων λαϊκών εξεγέρσεων στον αραβικό κόσμο, ο κ. Νταβούτογλου κατέβαλλε προσπάθειες για να πείσει τον κ. Ασαντ να παραιτηθεί από το αξίωμα του Προέδρου. Στο πλαίσιο των συγκεκριμένων προσπαθειών, ο κ. Νταβούτογλου υπογράμμισε την ιστορική σημασία της περίπτωσης «Αραβικής Α-

Η Τουρκία κάλεσε το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ σε έκτακτη συνεδρίαση και ανακάλεσε τον πρέσβη της στο Κάιρο για διαβουλεύσεις

νοιξης». Κατά την άποψή του, η Μέση Ανατολή είχε εισέλθει σε μια νέα περίοδο, η οποία αποτελούσε τη φυσική συνέχεια των επαναστάσεων του 1989-1990, οι οποίες έδωσαν τέλος στο κομμουνιστικό μπλοκ. Στην νέα περίοδο λοιπόν, τα συντηρητικά κινήματα της Μέσης Ανατολής ήταν έτοιμα να αναλάβουν την διακυβέρνηση των αραβικών χωρών. Ακόμη, τα εν λόγω κινήματα ήταν έτοιμα να ανασυγκροτήσουν τις δυνάμεις τους με βάση το τουρκικό «μοντέλο ΑΚΡ», γεγονός που ανάδεικνε εκ νέου τον σημαντικό ρόλο της Τουρκίας στη Μέση Ανατολή και την ανατολική Μεσόγειο.

Το φθινόπωρο του 2011, ο Τούρκος υπουργός Εξωτερικών δεν κατάφερε να πείσει τον Πρόεδρο της Συρίας. Ο κ. Ασαντ όχι μόνο δεν παραιτήθηκε από τα καθήκοντά του, αλλά ζήτησε

Σήμερα, η Ουάσιγκτον δεν συμφωνεί με την ενίσχυση των συντηρητικών κινήματων της ευρύτερης περιοχής, ούτε θεωρεί εφικτή την ανασυγκρότησή τους με βάση το περίφημο «μοντέλο ΑΚΡ». Για αυτούς τους λόγους οι ΗΠΑ και η Δύση παρέχουν έμμεση υποστήριξη στο στρατιωτικό πραξικόπημα της Αιγύπτου και στα φιλελεύθερα, κοσμικά κινήματα της Μέσης Ανατολής.

τη βοήθεια του συριακού στρατού και των ξένων, φιλικών κυβερνήσεων για να πνίξει με οβίδες και σφαίρες την εξέγερση του λαού του. Δύο χρόνια μετά το ξέσπασμα της μεγάλης εξέγερσης στη Συρία, σε αντίθεση με τις προβλέψεις του κ. Νταβούτογλου και του επιτελείου του τουρκικού Υπουργείου Εξωτερικών, ο κ. Ασαντ παραμένει στο αξίωμα του Προέδρου της Συρίας. Ταυτόχρονα οι νέες εξελίξεις στην ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής επισκιάζουν τον υποτιθέμενο ιστορικό ρόλο, τον οποίο θα διαδραμάτιζε η Τουρκία στην ανατολική Μεσόγειο του 21ου αιώνα. Στη Βαγδάτη, η ιρακινή κυβέρνηση επιτίθεται καθημερινά

κατά της Άγκυρας. Το Ιράν από τη μεριά του έχει διακόψει τη συνεργασία του με την Τουρκία για την αντιμετώπιση του κορυφικού αυτονομιστικού κινήματος, ενώ ταυτόχρονα ασκεί έντονη κριτική κατά της τουρκικής εξωτερικής πολιτικής. Στην Λιβύη οι Τούρκοι πολίτες δεν μπορούν πλέον να είναι σίγουροι για τη σωματική τους ασφάλεια και την ελευθερία κινήσεών τους. Στα νότια σύνορα του Λιβάνου, η ομαλοποίηση των σχέσεων Τουρκίας – Ισραήλ εξακολουθεί να είναι μια ιδιαίτερα δύσκολη υπόθεση. Στη λωρίδα της Γάζας, τις τελευταίες εβδομάδες, η κυβέρνηση της Χαμάς έχει στρέψει το βλέμμα της στην Τεχεράνη, γεγονός,

το οποίο εξοργίζει και προβληματίζει την Άγκυρα. Και σαν να μην έφταναν όλα αυτά, στην Αίγυπτο, η κυβέρνηση του Κινήματος Αδελφών Μουσουλμάνων, το οποίο διατρεί στενές σχέσεις με το τουρκικό Κόμμα Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ), αποτελεί πλέον παρελθόν, γεγονός που έχει προκαλέσει μεγάλη αναστάτωση στην τουρκική πρωτεύουσα.

Χάνει το παιχνίδι η Αγκυρα

Κατά τη διάρκεια της προηγούμενης εβδομάδας, ο πρωθυπουργός της Τουρκίας, Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, ο κ. Νταβούτογλου και οι στενοί συνεργάτες τους παρακολούθησαν με μεγάλη προ-

σοχή και έντονο προβληματισμό τις δραματικές εξελίξεις, οι οποίες έλαβαν χώρα στο Κάιρο και σε διάφορες μεγάλες πόλεις της Αιγύπτου. Η τουρκική κυβέρνηση ξεκαθάρισε την έντονη διαφωνία της με την πολιτική γραμμή, την οποία ακολουθεί η μεταβατική κυβέρνηση της Αιγύπτου. Ο κ. Ερντογάν και οι συνεργάτες του επανέλαβαν το πάγιο αίτημα τους περί άμεσας επιστροφής του Μοχάμεντ Μόρσι και του Κινήματος των Αδελφών Μουσουλμάνων στην εξουσία. Προχωρώντας ένα βήμα πιο πέρα, λίγες ώρες μετά τις αιματηρές συγκρούσεις, οι οποίες σημειώθηκαν στην καρδιά της αιγυπτιακής πρωτεύουσας και άφησαν πίσω

τους χιλιάδες τραυματίες και εκατοντάδες νεκρούς, η Τουρκία κάλεσε το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ σε έκτακτη συνεδρίαση και ανακάλεσε τον πρέσβη της στο Κάιρο για διαβουλεύσεις.

Σύμφωνα με τους αναλυτές, οι οποίοι παρακολουθούν από κοντά τις κινήσεις της τουρκικής κυβέρνησης στο πεδίο της εξωτερικής πολιτικής, η μεγάλη αγανάκτηση της Άγκυρας λόγω των νέων εξελίξεων στη Μέση Ανατολή δεν είναι αδικαιολόγητη. Σύμφωνα με τους συμβούλους του πρωθυπουργού Ερντογάν, στη νέα περίοδο, οι ΗΠΑ και η Δύση έχουν αναθεωρήσει τη στρατηγική τους για τη Μέση Ανατολή. Σήμερα, η Ουάσιγκτον δεν συμφωνεί με την ενίσχυση των συντηρητικών κινήματων της ευρύτερης περιοχής, ούτε θεωρεί εφικτή την ανασυγκρότησή τους με βάση το περίφημο «μοντέλο ΑΚΡ». Για αυτούς τους λόγους οι ΗΠΑ και η Δύση παρέχουν έμμεση υποστήριξη στο στρατιωτικό πραξικόπημα της Αιγύπτου και στα φιλελεύθερα, κοσμικά κινήματα της Μέσης Ανατολής. Υπό τη σκιά της δυναμικής που δημιουργεί η μεγάλη λαϊκή εξέγερση του Ιουνίου στο εσωτερικό της Τουρκίας, η Άγκυρα θεωρεί ότι η συγκεκριμένη επιλογή της Δύσης θα πλήξει τα συμφέροντά της τουρκικής κυβέρνησης στο εσωτερικό της χώρας και στην ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής.

«Οι ΗΠΑ βρίσκονται πίσω από το πραξικόπημα της Αιγύπτου», ισχυρίστηκε πριν από λίγες ημέρες ο γνωστός Τούρκος αναλυτής Αμπντουλκαντάρ Σελβί, ο οποίος διατηρεί στενές σχέσεις με την τουρκική πρωθυπουργία. Κατά την άποψη του κ. Σελβί, οι ΗΠΑ και η Δύση έχουν γυρίσει την πλάτη τους στους λαούς της Μέσης Ανατολής, οι οποίοι καταβάλλουν προσπάθειες για τον εκδημοκρατισμό των κοινωνιών τους. Ο ισχυρισμός του κ. Σελβί ρίχνει φως στον προβληματισμό που έχει προκαλέσει στην Άγκυρα ο «Αραβικός Χειμώνας» εν μέσω συνθηκών καύσωνα στην τουρκική πρωτεύουσα...

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------

«Ελπίζουμε να είναι καλά ο γέροντας, αλλά...»

Οι Σύρες μοναχές που είδαν τελευταίες τον μητροπολίτη Χαλεπίου μιλούν στη «Κ»

Του ΣΤΑΥΡΟΥ ΤΖΙΜΑ

Η συνάντησή μας έγινε στο μοναστήρι γυναικών της Αγίας Κυριακής, στον κάμπο της Ημαθίας, με τη μεσολάβηση του μητροπολίτη Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμονα. Στο αρχονταρικό εμφανίστηκαν οι δύο από τις πέντε νεαρές μοναχές και δέχτηκαν να μου μιλήσουν υπό τον όρο της ανωνυμίας.

Πώς να αποκαλύψουν άλλωστε τα στοιχεία τους, όταν πίσω στο φλεγόμενο Χαλέπι, άφησαν συγγενικά τους πρόσωπα και πολλούς άλλους χριστιανούς; «Διατρέχουν κάθε στιγμή θανάσιμο κίνδυνο...», λένε.

«Στο Χαλέπι, από τον έναν δρόμο

Το θρίλερ της φυγάδευσής τους από την εμπόλεμη ζώνη και η φιλοξενία τους στο μοναστήρι γυναικών της Αγίας Κυριακής, στον κάμπο της Ημαθίας

βομβάρδιζε ο κυβερνητικός στρατός και από τον άλλο οι αντάρτες, και το κτήριο της μητρόπολης που μέναμε εμείς ήταν στη μέση. Οι βόμβες περνούσαν από πάνω μας...».

Οι ίδιες κατάφεραν να διαφύγουν από το θέατρο του πολέμου και να γλιτώσουν από το θρησκευτικό μίσος των ένοπλων φανατικών ισλαμιστών χάρη σε μια καλά οργανωμένη επιχείρηση, που σχεδίασε και υλοποίησε ο μητροπολίτης Χαλεπίου, Παύλος Γατζιτζής. Ο ίδιος όμως, δεν στάθηκε εξίσου τυχερός.

Αφού έφερε εις πέρας την επιχείρηση «απόδρασης» των εννιά -πέντε κανονικών και τεσσάρων υποψηφίων- γυναικών μοναχών, μέσω Λιβάνου, ήρθε

και ο ίδιος στην Ελλάδα προκειμένου να βοηθήσει στην εγκατάστασή τους.

Αρχικά οι Σύρες μοναχές φιλοξενήθηκαν στο μοναστήρι γυναικών της Ορμύλιας και εγκαταστάθηκαν σε αυτό της Αγίας Κυριακής που τελεί υπό τον πνευματική δικαιοδοσία του μητροπολίτη κ. Παντελεήμονα, με τον οποίο τους συνέδεαν ισχυροί πνευματικοί δεσμοί. Ήταν και η τελευταία πράξη βοήθειας του τολμηρού ιεράρχη προς το ποιμνίό του. Κατά την επιστροφή του στο Χαλέπι, οδικώς μέσω Τουρκίας, απήχθη, μαζί με τον Συρορθόδοξο μητροπολίτη Ιμπραχίμ Γιοχάνα και τον οδηγό του, μόλις πέρασε τα σύνορα της Τουρκίας και έκτοτε αγνοείται η τύχη του.

«Προσευχόμαστε να ζει, ελπίζουμε να είναι καλά, αλλά...». Δεν τολμούν να το εκστομίσουν, πλην όμως δεν είναι δύσκολο να «διαβάσει» κανείς στα μάτια τους αυτό που όλοι υποπτεύονται. Οτι πιθανότατα δεν βρίσκονται πλέον στη ζωή. «Λίγες μέρες προτού φύγουμε μια βόμβα έσκαψε στο γραφείο του γέροντα. Τότε, ευτυχώς, απουσίαζε. Μακάρι και τώρα να τον βοηθήσει ο Θεός».

«Τόσα χρόνια ήμασταν πολύ καλά με τους μουσουλμάνους. Τώρα με τον πόλεμο ήρσαν φανατικοί εξτρεμιστές και άρχισαν οι διώξεις μας...». Οι μέρες της ειρηνικής συνύπαρξης χριστιανών και μουσουλμάνων όμως φαίνεται να ανήκουν οριστικά στο παρελθόν. Η μεγάλη έξοδος των ορθόδοξων χριστιανών από τη Συρία βρίσκεται σε εξέλιξη. Ο κίνδυνος, μετά το Ιράκ το οποίο αναγκάστηκε να εγκαταλείψει στον πόλεμο η συντριπτική πλειοψηφία του χριστιανικού στοιχείου, να αδειάσει και η Συρία και να χάσει η ορθοδοξία μια πολιτισμική ενδοχώρα με ιστορικές ρίζες στη Μέση Ανατολή, διαγράφεται ορατάς. «Αυτοί που μπορούν φεύγουν, κάποιοι όμως μένουν για να υπερασπιστούν τα σπίτια και

Οι καταστροφές των χριστιανικών ναών ηλικίας αιώνων είναι μεγάλες. Οι εξτρεμιστές μουσουλμάνοι έχουν επιδοθεί σε οργανωμένες διώξεις των χριστιανικών πληθυσμών στη Συρία.

τις περιουσίες τους. Πολλοί θέλουν να φύγουν αλλά δεν έχουν πού να πάνε», λέει μια από τις μοναχές.

Καθημερινές επιδρομές

Το να δπλώνει κάποιος χριστιανός και μάλιστα ορθόδοξος σήμερα στη Συρία ισοδυναμεί με αυτοκτονία. Οι εξτρεμιστές ισλαμιστές τους έχουν θέσει το στόχαστρο θεωρώντας τους συνεργάτες του Ασαντ. Τρομοκρατικές επιδρομές σε χωριά και συνοικίες ορθόδοξων χριστιανών, κυρίως στη βόρεια Συρία, σημειώνονται καθημερινά από ανεξέλεγκτες ομάδες φανατικών ενόπλων μουσουλμάνων, μεταξύ των οποίων Τσετσένοι, Αφγανοί, Σομαλοί, κ.ά. Αμυσταγείς «πολέμαρχοι» υποχρεώνουν χριστιανούς να πουλήσουν σε μουσουλμάνους τα σπίτια και τις περιουσίες τους ή όπως κατά κόρον συμβαίνει στην περιοχή Χασίκε, τους τα

παίρνουν διά της βίας και τους αναγκάζουν να φύγουν. Καθώς δεν υπάρχουν δυνάμεις να τους υπερασπιστούν, κατευθύνονται με χίλιους μύριους κινδύνους προς τα σύνορα με τον Λίβανο αναζητώντας ασφάλεια στην επονομαζόμενη «Κοιλιά των Χριστιανών», που πήρε το όνομά της λόγω της μαζικής προσέλευσης και προσωρινής εγκατάστασης χριστιανών από την υπόλοιπη χώρα.

Από εκεί όσοι έχουν την οικονομική δυνατότητα αλλά και διασυνδέσεις περνούν στον Λίβανο και φτάνουν στην Αίγυπτο, όπου καταβάλλοντας υπέρογκα ποσά σε επιτήδειους εξασφαλίζουν διαβατήρια για την Ευρώπη, κυρίως τη Γερμανία, τη Γαλλία και τη Σουηδία. Πολλοί, που δεν μπορούν να εγκαταλείψουν τη χώρα, καταφεύγουν για ασφάλεια στα παράλια όπου κυριαρχούν οι φιλικά διακείμενοι Αλεβίτες.

Η τελευταία κλήση του απαχθέντος μητροπολίτη

Το μεσημέρι της 20ής Απριλίου κτύπησε το κινητό τηλέφωνο του μητροπολίτη Βεροίας κ. Παντελεήμονα. Στην άλλη μεριά της γραμμής, ο μητροπολίτης Χαλεπίου Παύλος. Τον καλούσε από το αεροδρόμιο της Θεσσαλονίκης, λίγο πριν επιβιβαστεί στο αεροπλάνο των τουρκικών αερογραμμών για την Κωνσταντινούπολη, για να συνεχίσει από εκεί οδικώς για την εμπόλεμη Συρία. Τους δύο ιεράρχες πέρα από την πνευματική σχέση έδενε και ισχυρή φιλία. Ο μητροπολίτης Παύλος ήθελε να τον ευχαριστήσει για τη βοήθεια στο θέμα της εγκατάστασης των γυναικών μοναχών στο μοναστήρι της Ημαθίας.

«Τον είχα συναντήσει, ενώ ο πόλεμος είχε αρχίσει, στην ενθρόνιση του αδερφού του Πατριάρχη Αντιοχείας Ιωάννη, που λόγω της έκρυθμης κατάστασης είχε γίνει στη Βρυτού. «Τι γίνεται με τον πόλεμο;» τον ρώτησα. «Ρημάδιό, οι χριστιανοί έχουμε γίνει στόχος από τους φανατικούς», μου απάντησε. «Τι θα κάνεις με τις μοναχές που έχετε στη Μητρόπολη;», συνέχισα. «Προβληματίζομαι, κινδυνεύει η ζωή τους, σκέφτομαι να τις βγάλω με κάποιο τρόπο και να τις φέρο στην Ελλάδα, μπορείς να με βοηθήσεις;». Του απάντησα θετικά και έτσι, τις φυγάδευσε και πριν από λίγες μέρες ήρθε να τις δει. Φεύγοντας μου τηλεφώνησε από το αεροδρόμιο. Εκτοτε δεν ξαναμιλήσαμε».

Φρικτό βίντεο

Αυτή ήταν μάλλον και η τελευταία του επικοινωνία με άνθρωπο στην Ελλάδα. Κάπου, με το που πέρασε τα σύνορα της Συρίας στις 22 Απριλίου, παραμονές του Πάσχα, απήχθη μαζί με τον Συρορθόδοξο ομοδόχό του και έκτοτε η τύχη και των δύο αγνοείται. Το βέβαιο είναι ότι οι απαγωγείς εκτέλεσαν εν ψυχρώ τον Σύρο οδηγό του. Ένα βίντεο που ανέβηκε στο Διαδίκτυο και προκάλεσε φρικτή παγκοσμίως εμφάνιζε κάποιους ενόπλους να αποκεφαλίζουν παρούσια εκατοντάδων άλλων ενόπλων, που πανηγύριζαν, δύο γενειοφόρους. Μερικοί διέκριναν στο πρόσωπο του ενός τον μητροπολίτη Παύλο, άλλοι, πάλι υποστήριζαν πως δεν ήταν αυτός.

Οι ελπίδες ότι βρισκόταν στη ζωή αναζωπυρώθηκαν όταν μεταδόθηκε από κάποιες δυτικές πηγές ότι οι δύο ποιμενάρχες είναι καλά, κρατούνται από φανατικούς ενόπλους

Ο απαχθείς μητροπολίτης Χαλεπίου Παύλος Γατζιτζής. Η τύχη του αγνοείται από τον Απρίλιο.

«Ρημάδιό στη Συρία, οι χριστιανοί έχουμε γίνει στόχος των φανατικών»

μουσουλμάνους και είχαν δρομολογηθεί οι διαδικασίες με τη μεσολάβηση ανθρωπιστικών οργανώσεων για την απελευθέρωσή τους. Διαψεύστηκαν όμως στη συνέχεια καθώς ο χρόνος κυλούσε και δεν εμφανιζόνταν, και παρά τις διεθνείς αντιδράσεις και εκκλήσεις, ακόμα και του Πάπα Φραγκίσκου, καμία ένδειξη ότι είναι ζωντανοί δεν έχει καταγραφεί.

Οι καώδεις συνθήκες που επικρατούν κάθε άλλο παρά ευνοούν τις έρευνες και τη δυνατότητα διασταύρωσης των οποίων πληροφοριών ή και φημών.

Οι προσβάσεις των δυτικών μυστικών υπηρεσιών στον γαλαξία των ενόπλων παραστρατιωτικών ομάδων της ένοπλης αντιπολίτευσης είναι ελάχιστες και κυρίως έχουν αποκατασταθεί από τους Βρετανούς, που όμως οι επαφές τους περιορίζονται στις μετριοπαθείς πτέρυγες. «Στην πραγματικότητα δεν τους αναζητεί κανείς πλέον», λέει στην «Κ» ευρωπαϊκή διπλωματική πηγή στη Βρυτού. Η Τουρκία, που ίσως μπορούσε να βοηθήσει, έχει και αυτή τόσα δίκους της πονοκεφάλους μετά την απαγωγή των δύο πιλότων της Turkish Airlines στη Δαμασκό...

Η Ινδία στην κούρσα των εξοπλισμών με νέο αεροπλανοφόρο

Η Ινδία προσχωρεί στην ομάδα των χωρών με γχώρια παραγωγή αεροπλανοφόρων καθώς στην αρχή της εβδομάδας ανακοίνωσε ότι εγκαίνιασε σχεδίο ύψους πέντε δις. δολαρίων για την κατασκευή του INS Vikrant. Πολιτικός, οικονομικοί αλλά και αμυντικοί αναλυτές εντάσσουν την κίνηση αυτή στις προσπάθειες της χώρας να αναχαιτίσει την επιρροή της Κίνας στην περιοχή. Το INS Vikrant αναμένεται να είναι έτοιμο το 2018, οπότε θα αναπυκνεί στην περιοχή του Ινδικού Ωκεανού, όπου βρίσκονται τα εμπορικά και οικονομικά συμφέροντα της Ινδίας. Σύμφωνα με το γαλλικό πρακτορείο, η κατασκευή του θα διευκολύνει την απόσυρση του INS Virat, όπως έχει μετονομάσει η Ινδία το 60 ετών βρετανικό αεροπλανοφόρο που αγόρασε το 1987. Πηγές της ινδικής κυβέρνησης αναφέρουν ότι το INS Vikrant, που στα ινδικά σημαίνεται «θαρραλέος»,

θα εξοπλισθεί με αμυντικό και μηχανολογικό εξοπλισμό και θα δοκιμάζεται επί τέσσερα χρόνια. Αναλυτές χαρακτηρίζουν ορόσημο την κατασκευή του ινδικού αεροπλανοφόρου και τονίζουν πως οι αυξανόμενες αμυντικές δαπάνες στις οποίες προχωρεί η Κίνα έχουν δώσει το έναυσμα για μια κούρσα εξοπλισμών στην Ασία. Η Ινδία δαπανά δεκάδες δις. δολάρια για να εκσυγχρονίσει τις ένοπλες δυνάμεις της, ο εξοπλισμός των οποίων ανάγεται σε μεγάλο βαθμό στη σοβιετική εποχή. Κατασκευάζει νέα υποβρύχια και πολεμικά πλοία και επενδύει σε οπλικά συστήματα. Προ ημερών ανακοινώθηκε η κατασκευή του πρώτου ινδικού πυρηνικού υποβρυχίου, που, σύμφωνα με τον Ινδό πρωθυπουργό Μανμοχάν Σινγκ, είναι έτοιμο για θαλάσσιες δοκιμές.

Σε ό, τι αφορά τον ανταγωνισμό της με την Κίνα, ρεπορτάζ της Wall Street

Η Ινδία δαπανά δεκάδες δις. δολάρια για να εκσυγχρονίσει τις ένοπλες δυνάμεις της. Κατασκευάζει νέα υποβρύχια και πολεμικά πλοία και επενδύει σε οπλικά συστήματα.

Journal τονίζει πως η είδηση για την κατασκευή ινδικού αεροπλανοφόρου καλύφθηκε εκτεταμένα από τα κινεζικά ΜΜΕ. Η κρατική τηλεόραση της Κίνας επικατέστησε τις εκτιμήσεις εμπει-

ρογνωμόνων, που το χαρακτήρισε «κατ' όνομα εγχώρια κατασκευή» καθώς τμήματά του προέρχονται από την αμυντική βιομηχανία διάφόρων χωρών.

Αύξηση ανεργίας στην Ιταλία

Νέα αύξηση της ανεργίας στην Ιταλία ως τα τέλη της χρονιάς προβλέπει το ιταλικό βιοτεχνικό επιμελητήριο CNA. «Ως το τέλος του 2013 οι Ιταλοί που αναζητούν εργασία μπορεί να φθάσουν τα 3,5 εκατομμύρια, από 3,1 εκατομμύρια που είναι σήμερα», τόνισε σε ανακοίνωσή του το CNA. Οι εργαζόμενοι σήμερα ανέρχονται σε 22,5 εκατομμύρια, αριθμός που αποτελεί αρνητικό ρεκόρ των τελευταίων 13 ετών. Οι τμήσεις που παρουσιάζουν τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας είναι η οικοδομή και οι κατασκευές, καθώς και η μεταποίηση, η σιδηροδρομική, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις και η παραγωγή οικιακών ηλεκτρικών συ-

σκευών. «Αν δεν ληφθούν άμεσα ουσιαστικά μέτρα στήριξης, υπάρχει κίνδυνος η κοινωνική κατάσταση να επιδεινωθεί», προειδοποίησε το επιμελητήριο. Το ποσοστό ανεργίας στην Ιταλία προβλέπεται να ανέλθει στο 11,9% στα τέλη του 2013 και στο 12,3% στα τέλη του 2014. Προ ημερών η κυβέρνηση συνασπισμού κεντροαριστεράς-κεντροδεξιάς του Ενρίκο Λέτα τόνισε ότι βλέπει «φως στην άκρη του τούνελ.»

Ανησυχία από την έκρηξη βόμβας στον Λίβανο

Σε «τακίρι», δηλαδή ριζοσπαστικές συντονισμένες ομάδες σχετιζόμενες με την Αλ Κάιντα απέδωσε την Παρασκευή ο επικεφαλής της Χεζμπολάχ του Λιβάνου, Χασάν Ναοράλα, την έκρηξη βόμβας που κόστισε τη ζωή 24 ατόμων σε σιτική συνοικία την Πέμπτη στη Βρυτού. Η έκρηξη δημιουργεί ανησυχίες για την εισαγωγή του εμφυλίου της Συρίας στον γειτονικό Λίβανο.

Η έκρηξη, στη συνοικία Νταχίγια νοτίως της Βρυτού ήταν η πλέον φονική των τελευταίων ετών στη λιβανέζικη πρωτεύουσα, ανακινώντας μνήμες από τον φονικό εμφύλιο που συγκλόνισε τη Βρυτού τη δεκαετία 1975-1990.

Οι αρχές του Λιβάνου διαψεύζουν έρευνες προκειμένου να διαπιστωθεί αν το φορτηγάκι που εξερράγη στη μέση πολυσύχναστου δρόμου ανατινάχθηκε από απόσταση ή αν το είχε οδηγήσει στο σημείο καμικάζι ο οποίος συμπεριλαμβάνεται στους νεκρούς.

Το γεγονός ότι το όχημα βρισκόταν στη μέση του δρόμου συγχλίπει προς τη δεύτερη εκδοχή. Η επίθεση καταδικάστηκε από εκπροσώπους των ποικίλων εθνοτικών και θρησκευτικών ομάδων του Λιβάνου, περιλαμβανομένων και των συνιτών μουσουλμάνων, των δρούζων και των χριστιανών. Ωστόσο, στην Τρίπολη του Λιβάνου, πόλη κατά πλειοψηφία συνιτική, ακούστηκαν το βράδυ της Πέμπτης μαλοθιές, ενώ υπήρξαν αναφορές για κεράσματα γλυκών.

Την ευθύνη για την επίθεση στις Πέμπτες ανέλαβε συνιτική ισλαμική ομάδα που αυτοαποκαλείται «ταξιαρχίες Αϊσά», προαναγγέλλοντας και άλλα πλήγματα εναντίον της Χεζμπολάχ.

Εναν μήνα νωρίτερα, έκρηξη στην ίδια συνοικία είχε προξενήσει τον

Η έκρηξη, στη συνοικία Νταχίγια ήταν η πλέον φονική των τελευταίων ετών στη λιβανέζικη πρωτεύουσα.

τραυματισμό 50 ατόμων. Για την έκρηξη αυτή η Χεζμπολάχ είχε κατηγορήσει το Ισραήλ και συνιτικές ομάδες.

«Η απάντησή μας σε τέτοιες επιθέσεις είναι: Αν έχουμε 100 μαχητές στη Συρία θα τους κάνουμε 200. Αν έχουμε 1.000 θα τους κάνουμε 2.000» είπε την Παρασκευή ο Ναοράλα στην εκδήλωση για τα επτά χρόνια από την αποχώρηση του Ισραήλ από τον νότιο Λίβανο. «Αν η μάχη στη Συρία απαιτεί να πάω εκεί ο ίδιος, μαζί με όλη τη Χεζμπολάχ, θα το κάνω.»

Η σιτική Χεζμπολάχ, η κύρια πολιτική δύναμη στον Λίβανο, έχει στείλει μαχητές στο πλευρό του προέδρου Μπασάρ αλ Ασαντ στη Συρία, βοηθώντας να γείρει η πλάστιγγα του αιματηρού εμφυλίου προς την πλευρά των κυβερνητικών δυνάμεων.

A.P., REUTERS

2.776 παραβιάσεις στη NSA

Χιλιάδες παραβιάσεις των εσωτερικών κανονισμών της NSA επίσηως κατέγραψε πόρισμα εσωτερικού ελέγχου της αμερικανικής Υπηρεσίας Εθνικής Ασφαλείας, το οποίο έδωσε στη δημοσιότητα την Πέμπτη ο Εντουαρντ Σνόνουντεν. Το πόρισμα ήταν άκρως σπρόγγυτο και δεν είχε καν παραδοθεί στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές που είναι επιφορτισμένες με τον έλεγχο της μεγαλύτερης και καλύτερα χρηματοδοτούμενης μυστικής υπηρεσίας στην παγκόσμια ιστορία.

Το πόρισμα αναφέρει ότι το 2012 έγιναν 2.776 παραβιάσεις των εσωτερικών κανόνων της NSA, χωρίς ωστόσο να προσδιορίζεται τον αριθμό των προσωπικών

δεδομένων (e-mail, τηλεφωνημάτων, εγγράφων κτλ) τα οποία περιήλθαν παράνομα στην κατοχή της NSA με κάθε παραβίαση. Σε ένα παράδειγμα μιας εκ των παραβιάσεων αναφέρεται ότι το 2008 η NSA κατέγραψε τηλεφωνικές κλήσεις στην περιοχή της αμερικανικής πρωτεύουσας «επειδή, λόγω τυπογραφικού σφάλματος, υπήρξε σύγχυση του κωδικού 20, που αφορά κλήσεις προερχόμενες από την Αίγυπτο, με τον κωδικό 202 που αφορά κλήσεις προερχόμενες από την Ουάσιγκτον». Ο πρώην διαχειριστής πληροφοριακών συστημάτων της NSA Εντουαρντ Σνόνουντεν έλαβε την 1η Αυγούστου άσυλο από τη Ρωσία για ένα χρόνο.

ΤΕΥΧΟΣ 17 | ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2013

ρεϋκόλα & Σπιτικά

ΜΕ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΛΟΪΖΙΔΟΥ

Μεσογειακή απόλαυση

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 25 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΚΥΡΙΑΚΗ 18 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2013

Μεταβολές εβδομάδας		Dow Jones	Nasdaq	Nikkei	Dax	FTSE 100	Πετρέλαιο	€/Σ
	Χ.Α.Κ.							
-1,06%	Χ.Α.	-2,03%*	-1,47%*	0,96%*	-0,01%*	-1,50%*	1,18%	0,27%

ΣΗΜΕΡΑ

ΑΚΗΣ ΕΛΛΗΝΑΣ

«Φτωχός» συγγενής η αιολική ενέργεια

Την έντονη δυσaréσκεία του για την απουσία της αιολικής ενέργειας από τα τελευταία αναπτυξιακά μέτρα και προγράμματα που εξήγγειλε η κυβέρνηση, εκφράζει στην «Κ» ο πρόεδρος του Συνδέσμου Αιολικής Ενέργειας Κύπρου, Άκης Έλληνας. Η τεχνολογία επιτρέπει εγκατάσταση ανεμογεννητριών και για οικιακή χρήση αλλά και για βιομηχανικές μονάδες. **Σελ. 5**

ΔΙΕΘΝΗ

Ολλανδία, «ο ασθενής του βορρά»

Το ολλανδικό ΑΕΠ συρρικνώθηκε κατά 0,2% το β' τρίμηνο. Η χώρα, από τους θερμούς υποστηρικτές της λιτότητας, πλήττεται από βαθιά απασιοδοξία των καταναλωτών της και τη «βουτιά» που κάνουν οι τιμές των ακινήτων. Το πρόβλημα κρίνεται ως εσωτερικό. **Σελ. 7**

ΚΑΡΙΕΡΑ

Ανακαλύπτοντας την επαγγελματική επιτυχία

Πανεπιστημιακή έρευνα για την επαγγελματική επιτυχία φιλοδοξεί να προσφέρει έμπνευση και παρακίνηση. Επιπρόσθετα θα βοηθήσει εκείνους που επεξεργάζονται και προτείνουν τις πολιτικές απασχόλησης, παρέχοντας εργαλεία ουσιαστικής υποστήριξης. Η έρευνα θα δώσει φως στο φαινόμενο αποτυχίας κανών και ταλαντούχων στελεχών, που βρέθηκαν, μάλιστα, και στο επίκεντρο της δημοσιότητας. **Σελ. 8**

Real Estate

Νέες μελέτες θα εκπονηθούν για την κατασκευή της νέας οδού Πάφου - Πόλης Χρυσικού, στην κατεύθυνση της μείωσης του κόστους. Βασική ιδέα παραμένει ιδιωτική εταιρεία να αναλάβει την κατασκευή, να το παραδώσει και να ξεκινήσει η αποπληρωμή του κόστους κατασκευής του έργου σε δόσεις. Ο υπουργός Συγκοινωνιών, Τάσος Μπόσιππος, απέριψε την επιβολή διόδων. **Σελ. 12**

Συγκρατείται το ΑΕΠ, συνεχίζει ο κίνδυνος

Αντέχουμε διότι τρώμε, πίνουμε, καπνίζουμε πολύ - εξαγωγή φάρμακα, καλούμια και πατάτες

Πολύ μικρότερη από την αναμενόμενη ήταν η ύφεση στο πρώτο μισό του έτους, παρά την «κακή αρχή» που έγινε στο α' τρίμηνο, το οποίο είχε το μικρότερο ΑΕΠ των τελευταίων έξι ετών. Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, η ύφεση του β' τριμήνου -5,4%- παραμένει πολύ μικρότερη από ό,τι αναμενόταν. Η συγκράτηση του ΑΕΠ φαίνεται

να οφείλεται κατά κύριο λόγο στην συνεχιζόμενη αύξηση των εξαγωγών, με την πρωτιά να ανήκει (για άλλη μια φορά) στη φαρμακευτική βιομηχανία της οποίας οι εξαγωγές καλπάζουν όσο ποτέ. Την ίδια ώρα, αναβίωση παρατηρείται στα γεωργικά προϊόντα, τόσο τα μεταποιημένα (καλλούμι) όσο και στα ακατέργαστα (εσπεριδοειδή, πατάτες). Πέρα από την αύξηση των

Τα στοιχεία όμως δείχνουν σοβαρές αδυναμίες που ασκούν πίεση στην οικονομία

εξαγωγών, η κατανάλωση επίσης δείχνει να έχει μεγάλες αντοχές, με τις δαπάνες των Κυπρίων σε εδώδιμα είδη, ποτά και καπνό να συνεχίζουν

να καταγράφουν αυξητική τάση.

Πάντως, στο σύνολό της η κατανάλωση έχει υποχωρήσει κατά 8,8%, ενώ η «μαλακή» κατανάλωση (εκτός από τρόφιμα, καπνό, ποτά και καύσιμα) συνεχίζει να καταρρέει με ρυθμούς πάνω από 20%.

Η οικονομία, πάντως, δείχνει πως έχει μεγάλες αντοχές, αλλά το ίδιο «επιμονές» είναι και οι πιέσεις που ασκούνται σε αυτήν από την πιστωτική συρ-

ρίκνωση, τη μείωση των ξένων επενδύσεων στην Κύπρο και από τους μειωμένους τζίρους και περιθώρια κέρδους.

Τα θετικά αποτελέσματα του εξαμήνου δημιουργούν ένα σημαντικό «μαξιλάρακι» μπροστά στην αναμενόμενη επιδείνωση του ΑΕΠ τους επόμενους μήνες, αλλά η Κύπρος δεν έχει ξεπεράσει ακόμα τον κίνδυνο. **Σελ. 4**

Διάσωση μέσω εξαγοράς

Σκέδιο διάσωσης που περιλαμβάνει την εξαγορά της καναδικής εταιρείας κατασκευής κινητών BlackBerry, φαίνεται ότι μελετά ο μεγαλομέτοχος της Πρεμι Γουίτσα, μέσω της Fairfax Financial. Σύμφωνα με αναλυτές, ο κ. Γουίτσα, ο οποίος κατέχει το 9,9% των μετοχών της BlackBerry, προσπαθεί να κερδίσει την υποστηρίξη καναδικών τραπεζών και συνταξιοδοτικών ταμείων που αθροιστικά κατέχουν 17% των μετοχών της καναδικής εταιρείας. Οι εκκρίσεις για «καναδική διάσωση» της BlackBerry ενισχύονται από τα πρόσφατα σχόλια επικεφαλής καναδικών συνταξιοδοτικών ταμείων ότι είναι πρόθυμοι να επενδύσουν στην εταιρεία εφόσον εγκαταλείπει το χρηματιστήριο.

Μυστήριο (και) τα συνεργατικά

Ερωτηματικά δημιουργήθηκαν μετά τη δημοσίευση των επιπέδων των μη εξυπηρετούμενων δανείων του Συνεργατισμού, τα οποία φτάνουν τα 6,8 δις. ευρώ ή 40% των χορηγήσεων. Η εύλογη απορία που δημιουργήθηκε ήταν πως θα βρεθούν σε κατάσταση ικανοποιητικής κεφαλαιακής επάρκειας με στέρξη «μόνο» 1,5 δις. ευρώ, την ώρα που η τρύπα των κακών δανείων είναι τόσο μεγάλη. Πέρα από το γεγονός ότι, ουσιαστικά γίνεται «κούρεμα» στα ερώματα συνεργατικά για να διασωθούν τα προβληματικά, δεν μπορεί να κριθεί η κεφαλαιακή επάρκεια των ΣΠΕ χωρίς να γίνουν γνωστά ορισμένα από τα βασικά δεδομένα του συνεργατισμού: Η απομείωση στην αξία ακινήτων, οι προβλέψεις που έχουν μπει

στα βιβλία για τα μη εξυπηρετούμενα, η αξία άλλων ενεργητικών, το ύψος της υφιστάμενης κεφαλαιακής επάρκειας, κ.ο.κ. Το πρόβλημα που διαμορφώνεται είναι πως δεν μπορεί να γίνει πιστευτή η θέση πως η ανακεφαλαιοποίηση είναι αρκετή για να διασώσει τα συνεργατικά εάν δεν δοθούν, την ίδια ώρα, και τα στοιχεία που οδηγούν σε ένα τέτοιο συμπέρασμα. Την ίδια ώρα, τα διαθέσιμα στοιχεία για τις ΣΠΕ θέτουν επιτακτικά το ερώτημα σε τι διαφέρουν, πλέον, από τις τράπεζες. Ο μύθος της αλληλοβοήθειας και του «κοινωνικού τους ρόλου» δεν συνάδει καθόλου με τα αντικειμενικά δεδομένα που αφορούν στον συνεργατισμό. Ο ιστορικός τους ρόλος έχει εκλείψει εδώ και πολλά χρόνια. **Σελ. 3**

Μπορεί και μόνη της η Ελληνική

Οι πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις για την Ελληνική Τράπεζα, που προέκυψαν από το ακραίο σενάριο της Pimco, καλύπτονται ήδη από υφιστάμενο κρῆος, ύψους 305 εκατ. ευρώ, που έχει εκδώσει η Ελληνική Τράπεζα. Το πλάνο ανακεφαλαιοποίησης που έχει επιλεγεί, με την έγκριση των εποπτικών αρχών, έχει ως αποτέλεσμα και να μην χρειαστεί να αντληθούν από τη χρηματοδότηση του Μνημονίου τα 300 εκατ. ευρώ που προορίζονταν για την Ελληνική και η τράπεζα θα παραμείνει ιδιωτική. Το κίνητρο των υφιστάμενων ομολογητών για να ανταλλάξουν υφιστάμενα χρέη γράφημα με τα νέα -που θα ενέχουν το κίν-

δυνο να μετατραπούν σε μετοχές- είναι ότι σε περίπτωση αποτυχίας του κεφαλαιακού κενού της Ελληνικής θα καλυφθεί αναγκαστικά από τους ίδιους. Αν προχωρήσουν σε ανταλλαγή θα συνεχίσουν να κατέχουν ένα τίτλο, ο οποίος θα παρέχει απόδοση και στη χειρότερη περίπτωση η αρχική τους επένδυση θα μετατραπεί σε μετοχές. Στο μέγεθος των μετοχών το ενδιαφέρον επικεντρώνεται στο τι θα πράξει ο μεγαλύτερος μέτοχος της Τράπεζας, η Εκκλησία της Κύπρου, και το αν θα καταφέρει να μετασώσει στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, ύψους μέχρι και 168 εκατ. ευρώ, για να διατηρήσει το μετοχικό της μερίδιο. **Σελ. 4**

ΑΝΑΛΥΣΗ από τον ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

ΕΦ: Ξεχάστε τα Μεχμετζίκ

«Ο καθένας πολεμά για αυτό που του λείπει περισσότερο». Αυτή ήταν η απάντηση του θρυλικού Γάλλου κουρσάρου, Συρκουφ, στο σχόλιο πως οι Γάλλοι πολεμούν για τα χρήματα, ενώ οι Άγγλοι για την τιμή. Με το όνομα του κουρσάρου υπέγραψαν πριν από πέντε χρόνια, μια σειρά από αξιωματικούς του γαλλικού στρατού, σε επιστολή τους προς τον τότε πρόεδρο της χώρας, Νικόλα Σαρκοζί.

Σε ολόκληρη την Ευρώπη, το κύμα των στρατιωτικών μεταρρυθμίσεων είχε αρχίσει από καιρό. Ο λόγος δεν ήταν τόσο η οικονομική κρίση, όσο η κρίση ταυτότητας που προέκυψε πολλά χρόνια νωρίτερα - πρώτα με το τέλος του Ψυχρού Πολέμου, και μετά με την αποτυχία της Ευρώπης στη Γιουγκοσλαβία.

Με περισσότερα από δέκα χρόνια και καθυστέρηση, όμως, οι Βρετανοί και οι Γάλλοι άρχισαν να κοιτάζουν πιο προσεκτικά το στρατιωτικό τους δόγμα - τις απαιτήσεις, τις ανάγκες, τις σχέσεις με το ΝΑΤΟ, τις ικανότητες που είχαν. Η διατλαντική κρίση με τον πόλεμο στο Ιράκ φώτισε τα πάντα των μεταρρυθμίσεων.

Όρα για σοβαρή συζήτηση για την αναδιάρθρωση και την «αποτροπή»

Σιγά-σιγά, οι μεγάλες στρατιωτικές δυνάμεις της Ευρώπης εγκαταλείπουν τη διάρθρωση των δυνάμεών τους που ήταν στημένη για ένα κερσαίο πόλεμο αρμάτων στην Ευρώπη. Αυτή είναι μια ικανότητα που δεν θα την χρειαστούν ποτέ, «σαν να προπονήσεις σκληρά για να μπορείς να φτύσεις πιο μακριά», όπως σχολίασε ένας αναλυτής: Πολύ ενδιαφέρουσα ικανότητα, αλλά θα μπορούσε να προπονήσει για κάτι άλλο, πιο χρήσιμο.

Πλέον, ακολουθούν και οι Γερμανοί με μεγάλη θερμότητα, ενώ Ιταλοί και Ισπανοί καθυστερούν λόγω της οικονομικής τους συγκυρίας, παρόλο που και αυτή μάλλον θα τους βοηθήσει κάποια στιγμή να επιταχύνουν τις μεταρρυθμίσεις.

Η ανάπτυξη του δόγματος των αποστολών τύπου Πέτερσμπεργκ έχει τις ίδιες ρίζες με το Μάαστριχτ αλλά και αυτή

αναπτύχθηκε ταχύτερα ως ανταπάντηση στην αμερικανική τάση (ιδίως επί Μπους) για άσκηση βίας μπροστά στα πιο δύσκολα γεωστρατηγικά διλήμματα.

Η Κοντολιζά Ράις είχε πει, κατά τη διάρκεια της προεκλογικής εκστρατείας του Τζωρτζ Μπους το 2000, πως μια αποστολή «να συνοδεύουν παιδιά στο νηπιαγωγείο» δεν θα ήταν και η καλύτερη αξιοποίηση της θρυλικής 82ης αερομεταφερόμενης μεραρχίας. Οι Ευρωπαίοι απάντησαν πως οι δικοί μας στρατιωτικοί θα ήταν περιφάνοι να εκτελέσουν μια τόσο έντιμη αποστολή. Σήμερα, ευρωπαϊκοί στρατοί διδάσκουν αστυνομικούς στην Παλαιστίνη, βοηθούν στη δημιουργία έννομης τάξης στο βασανισμένο Ιράκ, σταματούν πειρατές στη Σομαλία και στήριζαν την ασφάλεια αερομεταφορών στο Σουδάν.

Οι Κύπριοι στρατιωτικοί θα ήταν περιφάνοι να εκτελέσουν τέτοιες αποστολές. Και, παρά τα όσα μπορεί να λέγονται, η συμμετοχή είναι εντελώς εθελοντική για το κάθε κράτος-μέλος. Άσχετα από την αίτηση για ένταξη στο ΝΑΤΟ, η Κύπρος θα μπορούσε να μπει σε αυτό το παιχνίδι, αναβαθμίζοντας

τον δικό της ρόλο εντός της Ε.Ε.

Ενώ η αναδιάρθρωση της ΕΦ σήμερα μπαίνει για τα καλά στην πολιτική ατζέντα, και άσχετα με τις διάφορες ενστάσεις που θα ακούσουμε από τα δύο άκρα του πολιτικού φάσματος, η αλήθεια για την ΕΦ είναι σαφής: Δεν αποτελεί δύναμη αποτροπής, και όσοι επιμένουν σε αυτή την αξιολόγηση του αξιωμακού της δυνάμεις, μάλλον δεν πρέπει να τους παίρνουμε στα σοβαρά.

Οι προτάσεις Πενταρά (νυν ΚΥΠ) που τέθηκαν στο τραπέζι το 2008, αντιμετώπισθηκαν με βιασύνη, και κάτω από το βάρος των προεκλογικών αναγκών. Η πρόταση προέβλεπε ένα πιο σοβαρό στρατό, μικρότερο σε αριθμό και καλύτερο σε ποιότητα, που θα αντικαθιστούσε τα αρνιά προς σφαγή που επανδρώνουν τα φυλάκια -ήρωες σε ένα παράλογο θέατρο πως θα μπορούσαν να σταματήσουν μια επέλαση, αν ερχόταν.

Η ΕΦ, όμως, δεν είναι χωρίς αξία και επανδρώνεται στρατιωτικούς που πολλές φορές είναι και ικανότατοι. Η κοινωνικά της προσφορά, θα μπορούσε όμως να ήταν μεγαλύτερη. Φανταστείτε ο κάθε κληρωτός να απολύεται με γνώσεις στο

αντικείμενο των Πρώτων Βοηθειών και με (ουσιαστική) εκπαίδευση στην πυρασφάλεια - ένα ολόκληρο ανδρικό πληθυσμό με ικανότητες που έχουν μεγάλη κοινωνική αξία.

Στρατιωτικά, όμως, η ΕΦ δεν μπορεί να αντισταθεί στην ικανότητα αναπλήρωσης δυνάμεων της Τουρκίας, και ιδίως με τις σημερινές συνθήκες ανεπαρκούς συντήρησης, παρωχημένου εξοπλισμού και μηδανιστικής εκπαίδευσης για κληρωτούς και εφέδρους. Η «αποτροπή» υπάρχει ως έννοια μόνο για να λέγεται στις παρελάσεις.

Αντι να παριστάνει μια αξιωμαχία δύναμη, η ΕΦ θα μπορούσε να κάνει (επιτέλους) το άλμα προς έναν ημιαπαγγελματικό στρατό. Αν αυτό μειώνει τη θητεία, καλώς. Αν όχι, τότε εντάξει.

Στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης, θα μπορούσε η ΕΦ να εξειδικευτεί σε ένα τομέα: ΚΙΧΝΕ και ιατρική φροντίδα εκστρατειών, φάλαγγες μεταφορής ανθρωπιστικής βοήθειας, διοικητική στήριξη προσφύγων σε πολέμους ή σεισμούς, έλεγχος checkpoints... Δεν έχει σημασία ποια θα είναι αυτή η εξειδίκευση, την οποία ούτως ή άλλως θα

πρέπει να υποδείξουν οι ειδικοί. Αλλά, μια δύναμη με πολύ εξειδικευμένες ικανότητες, διαθέσιμη για αποστολές Πέτερσμπεργκ, θα μπορούσε να έχει μεγάλη αξία για τον ρόλο της Κύπρου διεθνώς, και ιδιαίτερα εντός της Ε.Ε.

Πάνω από όλα, κάτι τέτοιο θα καθιστούσε πραγματική δύναμη αποτροπής την ΕΦ έναντι της Τουρκίας, η οποία δεν επιτίθεται, όχι επειδή θα τη σταματήσει η ΕΦ, αλλά για λόγους που δεν είναι καθόλου στρατιωτικοί. Οι αντιδράσεις που θα προκύψουν είναι καλά γνωστές και δεν είναι «κυπριακές». Γάλλοι, Βρετανοί και Γερμανοί ήδη αντιδρούν και στη δική τους περίπτωση μπροστά στα νέα δεδομένα και τους νέους «εχθρούς». Αλλά, με την αναδιάρθρωση στο τραπέζι, αυτή θα ήταν μια καλή στιγμή για να αρχίσει (επιτέλους) ένας υψηλός διάλογος.

Επίσης, πρέπει να προχωρήσει το ΓεΣΥ για να εκπονηθεί ΜΔΠ. Και τα λεφτά από το γκάτζι να μείνουν εκτός προϋπολογισμού.

www.fortheisland.wordpress.com

Σκοιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Μια κάρτα, όλος ο κόσμος.

Miles & More Visa

Εξοργιστείτε τα μίλια σας με δωρεάν εισιτήρια* σε περισσότερες από 40 αεροπορικές εταιρείες-συνεργάτες της Miles & More, για περισσότερους από 900 προορισμούς.

*Φόροι και τέλη δεν συμπεριλαμβάνονται.

800 11 800
24 ώρες
+357 22 575555
www.piraeusbank.com.cy

TRAPEZA ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του PAUL KRUGMAN / THE NEW YORK TIMES

Λιτότητα και σύγκριση των άκρων

Ο καθηγητής Οικονομικών της Οξφόρδης Σάιμον Ρεν-Λιούις γράφει στο ιστολόγιό του mainlymacro σχετικά με την άνοδο των εξτρεμιστικών κομμάτων στη Βρετανία και την Ολλανδία. Όπως παρατηρεί, οι εξελίξεις αυτές κατά κάποιον τρόπο δεν θα έπρεπε να προκαλούν έκπληξη. Ειδικά στην περίπτωση της Ολλανδίας, η χώρα διαθέτει αυτό που φαντασιώνεται με τα πρωτοεξλιδία της η Washington Post: μια κυβέρνηση της Μείζονος Διαπραγμάτευσης. Αυτό σημαίνει μια κυβέρνηση εθνικής ενότητας προσκλωμένη στη δημοσιονομική πειθαρχία.

Αυτό θα σήμαινε στις ΗΠΑ ότι ο Χάρι Ράιτ (επικεφαλής των Δημοκρατικών στο Κογκρέσο), ο Τζον Μπένερ (επικεφαλής των Ρεπουμπλικανών στο Κογκρέσο) και ο πρόεδρος Μπαράκ Ομπάμα θα συμφωνούσαν στην εφαρμογή του νόμου Σίμσον-Μπόουλς σε συνδυασμό με ορισμένες επιπλέον περικοπές δαπανών, οι οποίες θα συμπεριλαμβάνονταν στη διαπραγμάτευση επίσης. Ωστόσο, το θέμα είναι πως η συνθήκη αυτή δεν αποδίδει. Γιατί αυτό που συμβαίνει είναι αποκαρδιωμένοι πολίτες, οι οποίοι δεν μπορούν να εντοπίσουν «αξιόπιστους πολιτικούς» πρόθυμους να αντιπαρατεθούν στην αποτυχημένη οικονομική ορθοδοξία.

Με δεδομένες τις κοινωνικές, οικονομικές και πολιτικές συνέπειες της μείωσης στους μισθούς και της εκτίναξης της ανεργίας, η κατάσταση είναι πολύ επικίνδυνη

Ο Σάιμον Ρεν-Λιούις επισμαίνει συγκεκριμένα: «Αναφορικά με το θέμα της απόψης άποψης περί των κύκλων της δημοσιονομικής πολιτικής, τόσο στην Ολλανδία όσο και στην υπόλοιπη Ευρώπη μόνο οι ακραριοί είναι οι ακροδεξιά πολιτικοί συντάσσονται με τις θέσεις της λειοντότητας των οικονομολόγων. Με δεδομένες τις κοινωνικές, οικονομικές και πολιτικές συνέπειες της μείωσης στους μισθούς και της εκτίναξης της ανεργίας, οι οποίες με τη λιτότητα απλώς επιδεινώνονται, η κατάσταση που διαμορφώνεται είναι πολύ θλιβερή και επικίνδυνη». Στην πραγματικότητα, τελευταία φορά που ο κόσμος ξαναέζησε σε παρόμοιες συνθήκες ήταν τη δεκαετία του 1930. Τότε όλοι οι σοβαροί και καλοί άνθρωποι ενωμένοι υπερασπιζόνταν τον Κανόνα του Χρυσού, αλλά αυτό δεν είχε καθόλου αξία κατάληξη.

Ενα άλλο θέμα που θίγει ο πανεπιστημιακός είναι η αδιανόητη αδυναμία των Εργατικών της Βρετανίας με την επίμονη και αποθαρρυντική απροθυμία τους να αμφισβητήσουν τις βασικές παραδοχές του πρωθυπουργού Ντέιβιντ Κάμερον και του υπουργού Οικονομικών Τζορτζ Οζμπορν. Από την πλευρά μου, σκέπτομαι και κάτι διαφορετικό. Μετά το ξέσπασμα της χρηματοπιστωτικής κρίσης η κυβέρνηση της Ολλανδίας αποτελεί το όνειρο όλων των Πολύ Σοβαρών Ανθρώπων του κόσμου. Ενωμένο όλο το πολιτικό Κέντρο είναι δεσμευμένο «να κάνει το σωστό» και, όντως, το κάνει με μεγάλη ζέση. Εν τω μεταξύ, στον Νότο της Ολλανδίας κείται μια χώρα φημισμένη για το δυσλειτουργικό της σύστημα διακυβέρνησης, το Βέλγιο. Πρόκειται για ένα κράτος οδυνηρό δίχως αμφισβητού, σαν να μιλούσαν οι πολιτικοί του διαφορετικές γλώσσες και αυτό ισχύει πραγματικά.

Πώς, λοιπόν, λειτουργούν οι δύο γειτονικές χώρες κατά τα τελευταία χρόνια; Ευχαριστώ που ρωτήσατε. Ιδού η απάντηση. Το Βέλγιο έχει δημόσιο χρέος 97,8% του ΑΕΠ και η Ολλανδία 65% του ΑΕΠ, σύμφωνα με τα στοιχεία στα τέλη του 2011. Την περίοδο 2007-2013 το δημοσιονομικό έλλειμμα της πρώτης μειώθηκε 1,6% και της δεύτερης 0,1%, ενώ η ανεργία αυξήθηκε 0,5% και 2,7% αντίστοιχα. Συνολικά μιλώντας, είναι δύσκολο να μη διαμορφώσει κανείς την άποψη ότι το Βέλγιο κυβερνάται καλύτερα από το παραλυμένο πολιτικό του σύστημα εν συγκρίσει με την Ολλανδία, η οποία διαθέτει τη δική της ενωμένη κυβέρνηση. Πρόκειται για μια κυβέρνηση αποφασισμένη να πράξει ακριβώς το λάθος πράγμα.

Μονομαχία στις ΗΠΑ για την ηγεσία της Fed

Η νυν αντιπρόεδρος της Ομοσπονδιακής Τράπεζας και ο πρώην οικονομικός σύμβουλος του προέδρου Μπαράκ Ομπάμα διεκδικούν τη θέση του Μπεν Μπερνάνκι

Με ποιον τρόπο, άραγε, πρέπει να επιλεγεί ο άνθρωπος, ο οποίος θα αναλάβει την κυριότερη θέση στον κόσμο; Μάλλον, με προσωπικές επιθέσεις και προσβολές και με υπονοούμενα. Το συνηθισμένο ρασιόν του Αυγούστου στην Ουάσιγκτον έχει έλθει να ταράξει η μνησικακή εκστρατεία για τη διαδοχή του Μπεν Μπερνάνκι στην προεδρία της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ (Fed). Η Τζάνετ Γιέλεν, νυν αντιπρόεδρος της Fed, έχει τεθεί εκτός συναγωνισμού λόγω έλλειψης «στιβαρότητας». Τα σχόλια αυτά θα μπορούσαν εύκολα να παρεξηγηθούν ως σχεδόν απροκάλυπτος σεξισμός, μιας και καμία γυναίκα δεν έχει μέχρι σήμερα αναλάβει τη διοίκηση της Fed. Ένας άλλος ισχυρός υποψήφιος, ο ιδιοφυής Λόρενς Σάμερς με τον δικαστικό του λόγο, σκιαγραφήθηκε ως ένας άνθρωπος, με τον οποίο τον να συνεργάζεσαι είναι εφιάλτης. Ταυτόχρονα, ο πρώην οικονομικός σύμβουλος του Μπαράκ Ομπάμα, θεωρείται άνθρωπος, που εξυπηρετεί τα συμφέροντα της Γουόλ Στριτ.

Όσο μικροπρεπείς κι αν φαίνεται η διαμάχη, τελικά το φθινόπωρο η απόφαση του Αμερικανικού προέδρου θα αποδειχθεί σημαντικότερη. Πολλά πράγματα έχουν αλλάξει από το 2006, όταν βρέθηκε στο πηδάλιο της Fed ο Μπεν Μπερνάνκι. Από τα τέλη του 2008 η Ομοσπονδιακή Τράπεζα έχει λάβει προπονητική μέτρα για να αντιμετωπίσει την ύφεση και να τονώσει την ανάκαμψη, μειώνοντας τα επιτόκια σχεδόν σε μηδενικά επίπεδα και τυπώνοντας αφειδώς χρήμα, δηλαδή διοκεύοντας τρισεκατομμύρια δολάρια στην οικονομία για να αγοράσει ενυπόθητους τίτλους (ποσοτική χαλάρω-

Η Τζάνετ Γιέλεν συμμετείχε στην Επιτροπή Οικονομικών Συμβούλων του Μπιλ Κλίντον στα τέλη της δεκαετίας του 1990. Ισχυρίζεται ότι μπορούν να γίνουν περισσότερα για την καταπολέμηση της ανεργίας. Ο Λόρενς Σάμερς είναι κυρίαρχη μορφή στους κύκλους του Δημοκρατικού Κόμματος επί μία εικοσαετία. Αναγνωρίζει ότι το κράτος μπορεί να βοηθήσει κυρίως με την τόνωση της ζήτησης, αλλά απέχει από τις τεταμένες συζητήσεις για τη νομισματική πολιτική. Θεωρείται άνθρωπος της Γουόλ Στριτ.

Ο Λόρενς Σάμερς είναι κυρίαρχη μορφή στους κύκλους του Δημοκρατικού Κόμματος επί μία εικοσαετία. Αναγνωρίζει ότι το κράτος μπορεί να βοηθήσει κυρίως με την τόνωση της ζήτησης, αλλά απέχει από τις τεταμένες συζητήσεις για τη νομισματική πολιτική. Θεωρείται άνθρωπος της Γουόλ Στριτ.

ση). Επιπλέον, η Fed έχει κατά τη τροποποίησή της δισεξήχτητες ανακινώσιμες για την πολιτική της και προτιμά να συσχετίζει την αύξηση των επιτοκίων με συγκεκριμένα βήματα προόδου στην αγορά εργασίας. Ο διάδοχος του κ. Μπερνάνκι θα πρέπει να αποφασίσει, εάν η θεραπεία αυτή ταιριάζει στην ασθένεια της οικονομίας, καθώς και το να αποδεσμεύσει τη σωστή στιγμή την οικονομία από τη φαρμακευτική αγωγή.

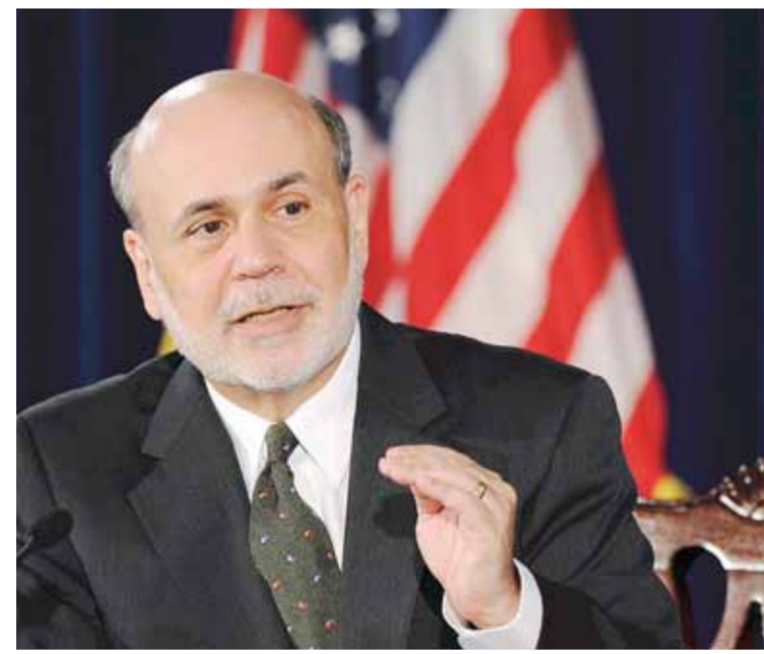
Αμφότεροι οι βασικοί υποψήφιοι εμφανίζονται με παρόμοια διαπιστευτήρια, αλλά η φήμη, που έχουν κτίσει, είναι εντελώς διαφορετική. Ο Μπεν Μπερνάνκι είναι μία κυρίαρχη μορφή στους κύκλους του Δημοκρατικού Κόμματος επί μία εικοσαετία. Διετέλεσε υπουργός Οικονομικών επί Μπιλ Κλίντον και πρόεδρος της επιτροπής οικονομικών συμβούλων του Μπαράκ Ομπάμα. Η διαχείριση των κρίσεων στη δεκαετία του 1990 έκανε το «Time» να τον αποκαλέσει «μέλος της επιτροπής, που έσωσε τον κόσμο». Ωστόσο, ο ρόλος του Λόρενς Σάμερς έχει αρκετά συχνά αμαυρωθεί από τα απομύημά του. Οι εσφαλμένες του κινήσεις ως πρόεδρου του πανεπιστημίου του Χάρβαρντ είχαν ως αποτέλεσμα οι ομολογίοι του να τον καταψηφίσουν και να παραιτηθεί.

Η θητεία της Τζάνετ Γιέλεν, τώρα, στην Επιτροπή Οικονομικών Συμβούλων του Μπιλ Κλίντον στα τέλη της δεκαετίας του 1990 ήταν συγκριτικά ήσυχη. Το όνομά της δεν είναι ιδιαίτερα γνωστό εκτός των Κεντρικών Τραπεζιτών και από το 2004 έως το 2010 είχε αναλάβει πρόεδρος της Fed Σαν Φρανσίσκο. Από το 2010 ανέλαβε αντιπρόεδρος της Fed, συμβάλλοντας στην διαμόρφωση της πολιτικής του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος, που απαντά στην αναμνηστική ανάκαμψη.

Επιπλέον, δεν θα έπρεπε να αποκλειστούν και άλλα λιγότερο κληρά ονόματα, όπως εκείνο του παλαιμάχου της Fed και προκατόχου της Τζάνετ Γιέλεν, Ντόναλντ Κον. Ένας ακόμα υποψήφιος δυνητικά θα ήταν ο πρώην υπουργός Οικονομικών στην πρώτη θητεία του Μπαράκ Ομπάμα, Τιμωθί Γκάιτνερ, ενώ υπάρχουν και επιπλέον ονόματα στον κατάλογο των πιθανών διαδόχων του Μπεν Μπερνάνκι. Παρά ταύτα, η εκστρατεία για την προεδρία της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ έχει καταλήξει σε μία έντονη και κατά περιπτώσεις απολιτιστή διαμάχη μεταξύ των ομάδων της κ. Γιέλεν και του κ. Σάμερς.

Είναι, αλήθεια, απογοητευτικό το χαμηλό επίπεδο της δημόσιας συζήτησης, καθώς δεν δίδεται η πρόβλεψη προσοχή στις οικονομικές απόψεις των αντιπάλων. Σε μελέτη τους του 2003 σχετικά με τους παλαιότερους προέδρους της Fed, οι Κριστίνα Ρόμερ και Ντέιβιντ Ρόμερ του πανεπιστημίου του Μπέρκλεϊ στην Καλιφόρνια, αναφέρουν ότι ο υποψήφιος, ο οποίος αποδέχεται ένα ρωαλέο πλαίσιο βασικών οικονομικών αρχών, έχει πολλές πιθανότητες να επιτύχει. Διαπιστώνουν ακόμα ότι οι προηγούμενες δηλώσεις των υποψηφίων λειτουργούν ως σημαντικός οδηγός για τις μεταγενέστερες αποφάσεις και κινήσεις τους.

Ο Διότης απουσιάζει σε διακοπές

Για τον νυν πρόεδρο της Fed Μπεν Μπερνάνκι είχαν πει ότι το ήπιο χαρακτήρα του μπορεί να τον κάνει πολύ πρόθυμο για συναίνεση. Ωστόσο, η χώρα πολιτική με συγκρασιμό απόψης ενισχύει την αξιοπιστία της κεντρικής τράπεζας.

ΑΡΘΡΟ / Του EDWARD HADAS / REUTERS

Ενας κόσμος χωρίς χρέος

Εκω ένα όραμα: έναν κόσμο χωρίς χρέος και με πολύ περισσότερα ίδια κεφάλαια. Δεν είναι μόνο το γεγονός ότι οι καλοκαιρινές διακοπές προσφέρονται για να ονειρεύεται κανείς. Η πέμπτη επέτειος από την κατάρρευση της Lehman Brothers έρχεται σε ένα μήνα και οι ρυθμιστικές Αρχές ανάγλασαν πρόσφατα τόσο την Deutsche Bank όσο και την Barclay's να εκδώσουν περισσότερες μετοχές.

Αυτά τα οποία σκέπτονται στην... παραλία οι αξιωματούχοι ορισμένων από αυτές τις ρυθμιστικές Αρχές ίσως να συνδέονται με κάποιους «μαγικούς αριθμούς», που θα προσδιορίζουν την κεφαλαιακή επάρκεια των τραπεζών. Η δική μου προσέγγιση είναι λιγότερο τεχνική και περισσότερο φιλοσοφική. Αναρωπιέμαι γιατί το χρηματοπιστωτικό σύστημα σπρίτζειται τόσο πολύ στο χρέος. Τα δάνεια και τα ομόλογα δεν έχουν σχεδιασθεί επαρκώς για να πληρούν τον πρωταρχικό στόχο, ήτοι τις επενδύσεις.

Η παρατήρησή μου αυτή πιθανόν να σοκάρει. Ο έντονος δανεισμός είναι απολύτως συνήθης και αποδεκτός. Η άνευ κινδύνου χορήγηση δανεισμού θεωρείται «βασικό εργαλείο» από τη χρηματοπιστωτική θεωρία. Όσοι αποταμεύουν έχουν συνήθως ως σημείο αναφοράς για όλες τις επενδύσεις τους τις «ασφαλείς τραπεζικές καταθέσεις» που αποδίδουν εισόδημα βάσει ενός σταθερού επιτοκίου.

Αν όμως κοιτάξουμε λίγο πιο προσεκτικά την πραγματική οικονομία, διαπιστώνουμε ότι ο δανεισμός είναι ένα

κατάλοιπο από μια λιγότερο εξελιγμένη περίοδο στην ιστορία της ανθρωπότητας. Ο δανεισμός δεν είναι σε πλήρη επαφή –και αυτό δεν δικαιολογείται– από την οικονομική πραγματικότητα. Αν ξεκινούσαμε τώρα να τον εφαρμόζουμε ως πρακτική, δεν θα εξαρτώμεθα ποτέ από τόσο λίγο εύλεκτα μέσα για τη χρηματοδότηση των επενδύσεων.

Πρώτα απ' όλα, υπάρχει ένα θέμα έλλειψης χρονικού συντονισμού σε ό,τι αφορά τα δάνεια, διότι το προσωρινό χρέος χρηματοδοτεί μόνιμες επενδύσεις.

Οι καταθέτες μπορούν να αντιλήθουν χρήματα από τις τράπεζες, οι τράπεζες μπορούν να ανοίγουν ή να κλείνουν τις στρόφιγγες του δανεισμού και τα δάνεια πρέπει να αποπληρώνονται ή να αναχρηματοδοτούνται στη λήξη τους. Ομάς, τα εργοστάσια που χρηματοδοτούνται από τον δανεισμό δεν μπορούν να γκρεμιστούν. Η έρευνα δεν μπορεί να σβηστεί και οι άνθρωποι

που εκπαιδεύθηκαν δεν μπορούν να χάσουν τη γνώση. Το πιο σημαντικό πρόβλημα, όμως, σε ό,τι αφορά τον δανεισμό είναι η αποκαλούμενη «οικονομική ασυνδετότητα». Οι τόκοι που καλείται να καταβάλει ο δανειζόμενος χαρακτηρίζονται από πολύ μικρότερο βαθμό μεταβλητότητας απ' ό,τι συνήθως οι εισοδήματα του ρευστότητας. Έτσι, προσωρινά προβλήματα ή δυσκολίες μπορεί να αναγκάσουν κατά τα άλλα υγιείς επιχειρήσεις να αναβάλουν σημαντικές επενδύσεις τους ή και να σταματήσουν να εξυπηρετούν τον δανεισμό τους.

Θα πρέπει να σκεφτούμε διαφορετικά το θέμα του δανεισμού, με βασική αρχή την ελαστικοποίησή του. Για να πετύχουμε το νέο αυτό καθέστωθ, θα πρέπει να προηγηθεί εκπαίδευση, χρηματοπιστωτικός σχεδιασμός, νομοθετικές ρυθμίσεις αλλά και «δοκιμές». Ωστόσο, η σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος δεν χρειάζεται να μείνει ένα «όραμα».

ΑΠΟΨΗ / Του PAUL KRUGMAN / THE NEW YORK TIMES

Πώς η Ευρωζώνη θα επιστρέψει στην ανάπτυξη

Η ανακοίνωση, πρόσφατα, μιας σειράς θετικών οικονομικών δεικτών υποδηλώνει ότι η ύφεση στην οικονομία της Ευρωζώνης πλησιάζει στο τέλος της. Ακόμη και σε χώρες που αντιμετωπίζουν μεγάλες δυσκολίες, όπως η Πορτογαλία, η Ισπανία, η Ιταλία παρατηρείται βελτίωση του οικονομικού κλίματος και περιορισμός της ύφεσης. Οπότε, πλησιάζει και το τέλος της κρίσης; Σε καμία περίπτωση. Δεν θα ανακωνά η νίκη και αντιθέτως θα έλεγα ότι απαιτείται η λήψη και άλλων πολιτικών αποφάσεων. Η οικονομική ανάπτυξη στην Ευρωζώνη παραμένει ασθενική με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προβλέπει ανάπτυξη 1,2% του ΑΕΠ για το 2014, γεγονός που θα τερματίσει την ύφεση. Ωστόσο, ο ρυθμός της ανάπτυξης δεν είναι επαρκής για να δημιουργήσει αύξηση της απασχόλησης και συνεπώς η ανεργία θα εξακολουθήσει να βρίσκεται στο απαράδεκτα υψηλό ποσοστό του 12,1%

ο ρυθμός της ανάπτυξης δεν είναι επαρκής για να δημιουργήσει αύξηση της απασχόλησης και συνεπώς η ανεργία θα εξακολουθήσει να βρίσκεται στο απαράδεκτα υψηλό ποσοστό του 12,1%

ήταν ευεργετικό για τη Γερμανία να ανακατευθύνει ορισμένες από τις αποταμιεύσεις της στις δημόσιες επενδύσεις, ιδίως σε μια εποχή όπου το κόστος δανεισμού είναι τόσο χαμηλό. Η απόδοση από τις δημόσιες επενδύσεις λογικά θα είναι υψηλότερη από την απόδοση που αποκόμισε η Γερμανία επενδύοντας στο εξωτερικό (π.χ. πολύ σημαντικές ζημιές από κρίση subprime το 2007).

Δεύτερον, θα πρέπει να βελτιωθούν και άλλοι οι συνθήκες για τους μεταναστες. Η άνθηση της αγοράς εργασίας στην Γερμανία σημαίνει ότι όλοι και πιο πολλές εταιρείες αναγκάζονται να προλαμβάνουν ξένους εξειδικευμένους εργάτες για να αυξήσουν την παραγωγή τους. Ωστόσο, οι ξένοι εργάτες δεν διαθέτουν κατ' ανάγκη όλα τα προσόντα που αναζητούν οι εταιρείες. Οπότε, πιο εξειδικευμένη εκπαίδευση, μαθη-

ματα γλώσσας και τα συναφή θ' αποτελούσαν χρήσιμη επένδυση για τη Γερμανία και επίσης θα διευκόλυναν την μετανάστευση εργατικού δυναμικού από χώρες με υψηλή ανεργία. Τρίτον, το κανονιστικό πλαίσιο σε ορισμένους τομείς του κλάδου των υπηρεσιών εξακολουθεί να είναι ασφυκτικό. Η απελευθέρωση του κλάδου των υπηρεσιών θα αυξήσει τη δραστηριότητα, την αποδοτικότητα της γερμανικής μεταποίησης και θα προσθέσει νέες θέσεις εργασίας και για τους μετανάστες. Φυσικά, η απελευθέρωση θα έστρεφε τη γερμανική βιομηχανία περισσότερο προς τις υπηρεσίες. Ταυτόχρονα, η γερμανική οικονομία θ' αναπτυσσόταν με υψηλότερο ρυθμό. Η αύξηση της παραγωγής θα συνδεόταν με αύξηση των μισθών στη Γερμανία, κάτι που θα ενίσχυε ακόμη περισσότερο τη ζήτηση για ξένα προϊόντα.

Η πρόσφατη βελτίωση των οικονομικών δεικτών είναι ενθαρρυντική, αλλά η επιστροφή της οικονομίας της Ευρωζώνης στη βιώσιμη ανάπτυξη απαιτεί τη λήψη σημαντικών νέων πρωτοβουλιών. Αυτές περιλαμβάνουν διαρθρωτικές αλλαγές στην περιφέρεια της Ευρωζώνης, αλλά και στη Γερμανία. Επίσης, περιλαμβάνουν αποφασιστικές ενέργειες για την εξυγίανση των τραπεζών και τη δημιουργία της τραπεζικής ένωσης. Χωρίς αυτές, η ανεργία θα παραμείνει υψηλή επί χρόνια.

* Ο Gunttram Wolff είναι διευθυντής του think tank Bruegel στις Βρυξέλλες.

Μυστήριο (και) στα Συνεργατικά

Με τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια στο 40%, που φτάνουν τα 6,8 δισ. ευρώ, το ζήτημα επιστρέφει στα ακίνητα...

Μυστήριο περιβάλλει τα στοιχεία που αφορούν στην ανακεφαλαίωση του Συνεργατισμού. Σύμφωνα με τα στοιχεία που δόθηκαν στη δημοσιότητα, ο Συνεργατισμός στο σύνολό του έχει μη εξυπηρετούμενα δάνεια ύψους 6,8 δισ. ευρώ, ή 40% περίπου των χορηγημένων δανείων. Τα στοιχεία εγείρουν σοβαρά ερωτηματικά, αφού σε ορισμένες περιπτώσεις στοιχειοθετείται στην καλύτερη περίπτωση, εντυπωσιακή ανικανότητα η οποία θα πρέπει να εξηγηθεί από τον επόπτη. Σημειώνεται πως το ύψος των μη εξυπηρετούμενων δανείων, που ξεπερνά το 80% σε ορισμένες περιπτώσεις, δεν μπορεί να εξηγηθεί από την οικονομική συγκυρία και θα πρέπει, τόσο τα ΔΣ των συγκεκριμένων ΣΠΠ όσο και ο επόπτης, να κληθούν να δώσουν εξηγήσεις.

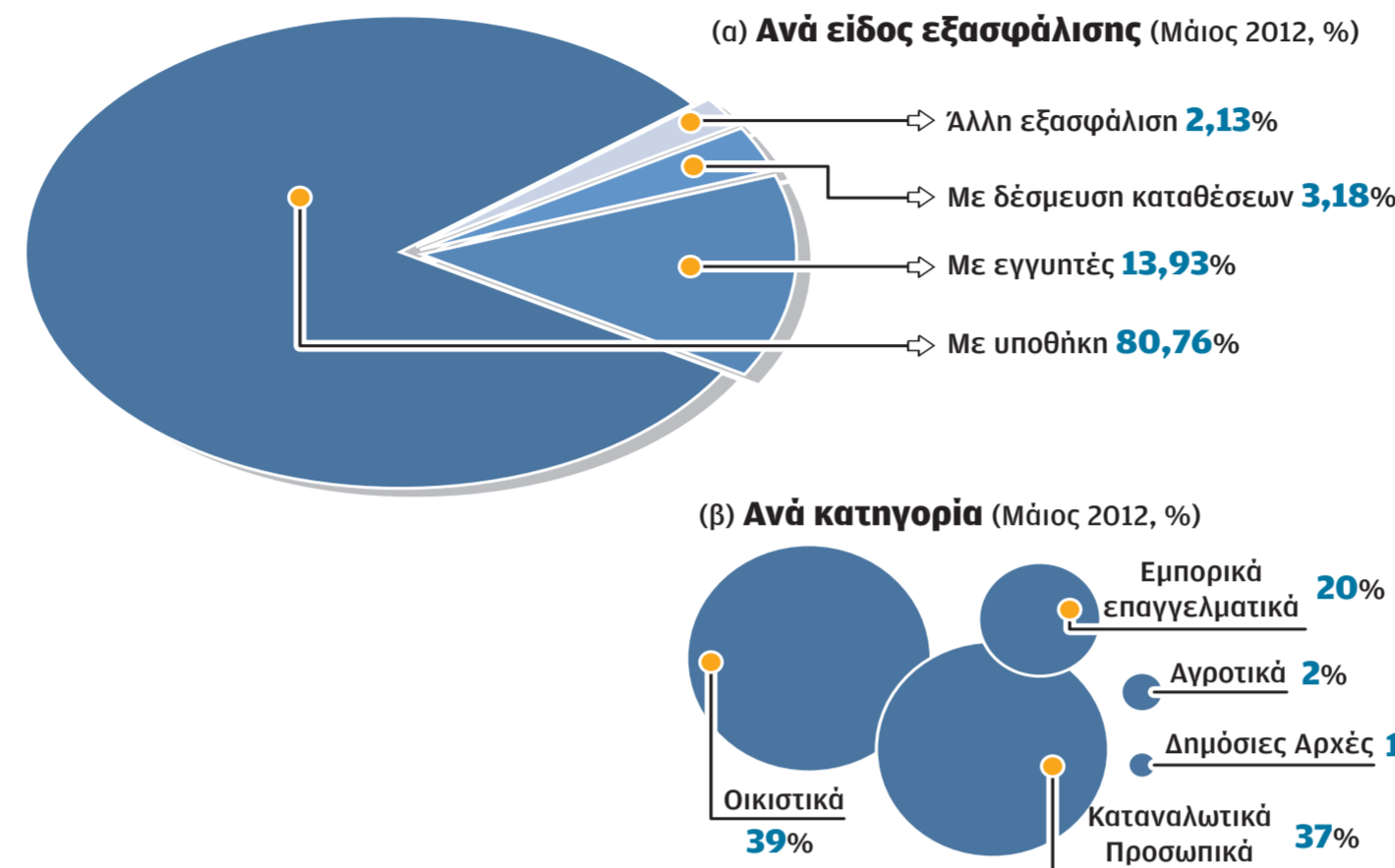
Την ίδια ώρα, ωστόσο, τα στοιχεία έχουν δημιουργήσει μια δεύτερη μεγάλη σκιά στην ανακεφαλαίωση του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Η πρώτη αφορά στην Τράπεζα Κύπρου. Εκεί, το γεγονός ότι δεν δίνονται στη δημοσιότητα τα στοιχεία και οι εκτιμήσεις επί των οποίων εκτιμήθηκε το ύψος της ανακεφαλαίωσης, εντείνει τις ανησυχίες των επενδυτών και των μεγάλων καταθετών. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα δύο hedge funds που είχαν επενδύσει σε κρατικό χρέος της Κύπρου τον Μάρτιο, αλλά εγκαταλείπουν άρον-άρον την επένδυσή τους, πιστεύοντας πως η χώρα θα ολισθήσει σε πολύ μεγαλύτερα προβλήματα από τα σημερινά, εν όψει νέων προβλημάτων στην κεφαλαιακή επάρκεια της Τράπεζας Κύπρου. Όσο δεν δίνονται σε τέτοιους επενδυτές τα στοιχεία που οδήγησαν την Τρόικα, την κυβέρνηση και την Κεντρική Τράπεζα σε συμπέρασμα πως το κούρεμα του 47,5% είναι αρκετό για να καλυφθούν οι ανάγκες της τράπεζας, οι φόβοι θα συνεχίσουν (και συνεχίζουν) να εντείνονται.

Στην περίπτωση των Συνεργατικών, μια σειρά από ερωτήματα βασανίζουν τους επενδυτές και, ελλείψει στοιχείων, δεν μπορούν να απαντηθούν με ασφάλεια. Από την αρχή ήταν «κοινό μυστικό» πως οι συνθήκες στις ΣΠΠ είναι σε ορισμένες περιπτώσεις τραγικές. Μάλιστα, τα τελευταία στοιχεία που εξασφάλισε η «Κ» προ ενός έτους από την εποπτική αρχή, έδειξαν πως δύσκολα θα ίσχυε, από τότε, το επίπεδο των μη εξυπηρετούμενων δανείων που είχε τεθεί, μάλλον αυθαίρετα, στο 15%.

Τα Συνεργατικά θα πρέπει πλέον να έχουν εξασφαλισμένη κεφαλαιακή επάρκεια της τάξης του 9% στο σύνολό τους, με κανένα από αυτά να μην πέφτουν κάτω από το 4%. Έτσι, οι αδύνατοι κρικοί του συστήματος θα μπορούν να στηριχθούν από τους πιο υγιείς, με βάση και την αρχή της αλληλοεγγύησης που όπως ή άλλως ισχύει στην περίπτωση των Συνεργατικών.

Με αυτό το δεδομένο, δεν μπορεί να αποκλειστεί πως τα πιο «τραγικά» από τα παραδείγματα των ΣΠΠ στα οποία, εκτός από άμεσες ευθύνες και ανάγκη για εξηγήσεις, δεν ανα-

Πιστώσεις Συνεργατικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων

μένεται να εξασφαλιστεί κεφαλαιακή επάρκεια, θα μπορούν να καλυφθούν από άλλα.

Με τα 6,8 δισ. ευρώ σε μη εξυπηρετούμενα δάνεια να αποτελούν σημαντική τρύπα στην κεφαλαιακή τους επάρκεια, το κατά πόσον το 1,5 δισ. ευρώ που θα καταβάλει το κράτος από τα χρήματα του προγράμματος, θα αρκούν, μπορεί να απαντηθεί μόνο όταν θα υπάρξουν αξιόπιστες πληροφορίες για μια σειρά από άλλα ερωτήματα:

Πρώτο, ποια είναι η κεφαλαιακή επάρκεια των ΣΠΠ σήμερα, και πόσο μειώνεται αυτή εξαιτίας της αύξησης των μη εξυπηρετούμενων δανείων;

Δεύτερο πώς υπολογίζονται, τα ενεργητικά, ύψους περίπου 1,5 δισ. ευρώ, που οι ΣΠΠ διατηρούν σε μορφή κυπριακού ομολόγου; Παρά τις πολιτικές σκοπιμότητες, που οδηγούν τους πάντες σε διαφορετικά αντιμέτωπα των ομολόγων ελληνικού κρατικού χρέους και των ομολόγων του κυπριακού κράτους, με αντικειμενικά κριτήρια, τα δύο πρέπει να θεωρούνται εξίσου τοξικά. Έτσι, μεγάλο ερώτημα είναι με τι «έκπτωσης» υπολογίζονται αυτά τα ενεργητικά στα βιβλία.

Τρίτο, τι άλλα ενεργητικά έχουν στα βιβλία τους, αλλά και ποιες υποχρεώσεις. Τα παθητικά, σύμφωνα με όλες τις εκτιμήσεις, δεν θα είναι

ιδιαίτερα υψηλά πέρα από τις καταθέσεις. Επιπλέον, στα ενεργητικά θα πρέπει να υπολογίζονται και ακίνητα, στα οποία όμως πρέπει να επιβληθεί απομείωση αξίας με βάση τις συνθήκες της αγοράς. Δεν είναι γνωστός ο ισολογισμός (παρά μόνο μερικώς στην Κεντρική Συνεργατική, ο οποίος όμως δεν ισχύει πλέον μετά τις αλλαγές που πλέον έγιναν). Σε κάθε περίπτωση, δεν είναι δυνατόν να «μην υπάρχει» συνολικός ισολογισμός. Κάτι τέτοιο θα ήταν το πιο ανησυχιακό από όλα, αφού θα σήμαινε πως η όλη άσκηση έγινε στα τυφλά και πως η διόρθωση και επιβίωση των Συνεργατικών αφάνηκε αποκλειστικά στα χέρια της τύχης.

Τέταρτο, τι προβλέψεις υπάρχουν έναντι των μη εξυπηρετούμενων δανείων, και τι είναι τα επίπεδα ανάκτησης σε περίπτωση αποτυχίας των δανείων (LGD). Όλες οι ενδείξεις δείχνουν πως τα επίπεδα των προβλέψεων είναι εξαιρετικά χαμηλά, γεγονός που «ρηνει την μάλα» πλέον στις εξασφαλίσεις.

Με τη σειρά τους, οι εξασφαλίσεις δείχνουν ανεπαρκείς, ιδίως αν αναλογιστεί κανείς πως το 81% περίπου αποτελείται από ακίνητα, αφού σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία (περισσότερα), το 80,76% των δανείων δίνονται έναντι «υποθήκων». Με αυτό το δε-

δομένο, θα πρέπει να γίνει γνωστό το ύψος της «έκπτωσης» που επιβάλλεται στους υπολογισμούς. Η απομείωση στην αξία των ακινήτων σίγουρα έχει αντικτυπο στους υπολογισμούς των ζημιών. Με βάση τα υφιστάμενα σενάρια, αρχής γενομένης από το αρνητικό της ΡΙΜΚΟ – το οποίο ήταν εξαρτάς υπερβολικά αισιόδοξο, παρά τα όσα λέγονται από πολιτικούς.

Με βάση τα πιο πάνω, δεν μπορεί να ειπωθεί με βεβαιότητα γιατί η Κεντρική Τράπεζα, η Τρόικα αλλά και η κυβέρνηση επιμένουν πως το ύψος της ανακεφαλαίωσης –στο 1,5 δισ. ευρώ– κρίνεται ως ικανοποιητικό. Πρέπει να σημειωθεί, πάντως, πως δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να είναι, πράγματι, αρκετό, ενώ υπάρχει και μαζιλίκι στο Μνημόνιο που να αποτρέπει ένα κούρεμα καταθέσεων. Ωστόσο, την ίδια ώρα μια σειρά από απορίες παραμένουν αναπάντητες και είναι απορίας άξιο γιατί δεν δίνονται στη δημοσιότητα (αλλά και σε καταθέτες και επενδυτές) τα μοναδικά στοιχεία που θα μπορούσαν να πείσουν πως το πρόβλημα έχει λυθεί. Όπως έγραψε προ δεκαεπταήμερου η «Κ», η ίδια απορία βασανίζει και τα βιβλία της Τράπεζας Κύπρου, όπου η φυγή κεφαλαίων δεν δείχνει να αναστρέφεται παρά μόνο οριακά μετά το κούρεμα.

Ο «κοινωνικός ρόλος»

Η ιστορία των Συνεργατικών, ως αντίβαρο για την τοκογλυφία που υπήρχε στην Κύπρο για πολλά χρόνια, δικαιολογεί πλήρως την εκτίμηση πως αυτά εξυπρέτησαν ένα πολύ σημαντικό κοινωνικό αλλά και οικονομικό ρόλο στην κυπριακή οικονομία και κοινωνία για πολλά χρόνια. Το βασικό όμως ερώτημα πλέον, είναι κατά πόσον αυτός ο ρόλος συνεχίζει να υφίσταται, κάτι που μάλλον δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από τα διαθέσιμα στοιχεία.

Σημειώνεται πως στοιχεία δεν υπάρχουν επίσημα, και η «Κ» αναγκαστικά βασίζεται σε νούμερα που μας έχουν δοθεί μετά από σχετικό αίτημα από τις εποπτικές αρχές, με ημερομηνία Ιανουαρίου 2012. Τα στοιχεία αυτά, όμως, δεν μπορεί να έχουν διαφοροποιηθεί ουσιαστικά από τότε.

Με βάση αυτά τα στοιχεία, τίθεται το ερώτημα κατά πόσον τα συνεργατικά λειτουργούν τα τελευταία χρόνια με τρόπο που να τα διαφοροποιεί από τις τράπεζες. Από τη στιγμή που το 80,76% των δανείων παραχωρείται με τη μορφή «υποθήκης», δηλαδή έναντι εξασφάλισης ακινήτων, η επίμονη τοποθέτηση πως διαφέρουν ουσιαστικά από τις τράπεζες καταρρέει. Επιπλέον, ο μύθος σύμφωνα με τον οποίο, με βάση το πνεύμα του Συνεργατισμού, τα πιο πολλά δάνεια δίνονται με εγγύηση, καταρρίπτεται επίσης από τα στοιχεία.

Τα δάνεια «στο πνεύμα του Συνεργατισμού» δεν ξεπερνούν το 14%, γεγονός που από μόνο του διαλύει την όποια πεποίθηση πως το «πνεύμα του Συνεργατισμού» είναι ακόμα ζωντανό, τουλάχιστον στις πλείστες των περιπτώσεων. Επιπλέον, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη και η ταυτότητα των εγγυητών. Όπως και στις τράπεζες, όλα δείχνουν πως πολλές φορές οι εγγυητές είναι μέλη του ίδιου νοικοκυριού με τους δανειολήπτες. Ουσιαστικά, το νοικοκυριό που δανείζεται, εγγυάται τον εαυτό του. Ένα άλλο σημαντικό στοιχείο, είναι επίσης και τα είδη δανείων που παραχωρούνται. Το 37% είναι καταναλωτικά –δηλαδή δεν δίνονται «για να στηρίξουν τα νοικοκυριά» και τις επιχειρήσεις αλλά για να δαπανηθούν για άλλους σκοπούς. Πέρα από τα υψηλά ποσοστά των καταναλωτικών δανείων, ένα σημαντικό ποσοστό (39%) είναι οικιστικά. Με γνώμονα και το κυρίαρχο στοιχείο πως τα δάνεια δίνονται έναντι ακινήτων, είναι απορίας άξιο πως διαφέρουν από τις «παραδοσιακές» τράπεζες τα ΣΠΠ.

Τέλος, ενδιαφέρον προκαλεί και το ποσοστό των αγροτικών δανείων. Παρά τον μύθο πως τα συνεργατικά εξυπρέτησαν «την αγροτική οικονομία» και δη τη γεωργία, τα στοιχεία λένε πως μόλις το 2% των συνολικών χορηγήσεων είναι «αγροτικά δάνεια». Με βάση τα πιο πάνω, θα πρέπει να εξεταστεί προσεκτικά η επιμονή πως τα Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα έχουν έναν «διαφορετικό, κοινωνικό» ρόλο από εκείνο των τραπεζών. Όχι μόνο συμπεριφέρονται με παρόμοιο τρόπο –όπως δείχνουν τα αντικειμενικά στοιχεία– αλλά και έθεσαν με παρόμοιο τρόπο σε κίνδυνο τα χρήματα των καταθετών.

Έντονη κινητικότητα στις ελληνικές τράπεζες

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΑΝΤΕΛΑ

Θα είναι ένα εξαιρετικά ενδιαφέρον φθινοπώρο αυτό που έρχεται για το εγκώριο τραπεζικό σύστημα. Οι εξελίξεις προδιαγράφονται πυκνές τόσο για το σύνολο της αγοράς όσο και για κάθε έναν από τους τέσσερις συστημικούς ομίλους ξεχωριστά.

Στο γενικό επίπεδο, οι προβλεπόμενοι κρίσιμοι σταθμοί θα είναι δύο: α) στο τέλος Σεπτεμβρίου, όταν η BlackRock θα πρέπει να παραδώσει έκθεση για την επάρκεια των συστημάτων διαχείρισης των προβληματικών δανείων των τραπεζών, β) στο τέλος Οκτωβρίου, όταν και πάλι η BlackRock θα πρέπει να συντάξει νέα έκθεση με την ακριβή εικόνα των «κόκκινων δανείων» που θα έχει εντοπίσει κατόπιν ελέγχου.

Η συνέχεια, σε ό,τι αφορά αυτό το μέτωπο, θα είναι το ίδιο ενδιαφέρουσα. Οι τραπεζίτες, με τη σειρά τους, θα πρέπει να αναλύσουν όλους τους εναλλακτικούς τρόπους που έχουν για να καλύψουν τις όποιες επισφάλειες, διαδικασίες η οποία μόνο εύκολα δεν θα είναι.

Την ίδια περίοδο και σχεδόν παράλληλα, ωστόσο, οι ίδιες τράπεζες θα... ετοιμάζονται. Για την ακρίβεια, θα θωρακίζονται ενόψει όλων αυτών που θα ακολουθήσουν μετά τις εκθέσεις της BlackRock, προκειμένου να είναι έτοιμες να καλύψουν κάθε ανάγκη που θα προκύψει. Στο πλαίσιο αυτό, η Εθνική Τράπεζα, για παράδειγμα, θα προωθήσει την πώληση ενός πακέτου μετοχών της θυγατρικής της στην Τουρκία, Finansbank. Το αρχικό σχέδιο προέβλεπε τη διάθεση του συνόλου της συμμετοχής της, ωστόσο γρήγορα επικράτησε η γραμμή της μερικής αποπενδύσης, η οποία σε βάθος χρόνου, όπως εκτιμάται, θα αποδειχθεί πολύ πιο επικερδής. Παράλληλα με τη Finansbank, στην Εθνική «τρέχουν» και την πώληση του Αστέρη Βουλγαγιάμνης, στο πλαίσιο της αποχώρησής από τις μη τραπεζικές εργασίες.

Όπως ακριβώς, στην περίπτωση της Alpha Bank θα κάνουν κατά πάσα πιθανότητα με το Hilotsns Αθήνας.

Οι ελληνικές συστημικές τράπεζες προχωρούν σε πώληση συμμετοχών και θυγατρικών, επικαίνοντας τις διαδικασίες συγχωνεύσεων και σχεδιάζουν αναδιάρθρωσεις.

Η BlackRock θα παραδώσει δύο εκθέσεις για τα «κόκκινα δάνεια» και οι τραπεζίτες θα θωρακίζονται για ενδεχόμενες επισφάλειες

Στην Alpha πάντως έχουν πολλούς λόγους να είναι ευχαριστημένοι τον τελευταίο καιρό. Ολοκλήρωσαν την αύξηση κεφαλαίου τους πολύ γρήγορα και εύκολα –και μάλιστα με το Κατάρ να σκεπάζει όλα τα δικαιώματά του, ενώ την ίδια ώρα οι διαδικασίες συγχωνεύσεων με την Εμπορική προχωρούν κατά σχεδόν παραδειγματικό τρόπο. Το πιθανότερο είναι ότι θα ολοκληρωθούν πολύ γρηγορότερα απ' ό,τι αρχικά προγραμματιζόταν.

Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση της Τράπεζας Πειραιώς και τις διαδικασίες στο πλαίσιο της ομογενοποίησης των τραπεζών που έχουν απορροφηθεί.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι η ενοποίηση των λογιστηρίων έχει σχεδόν ολοκληρωθεί, ενώ το ίδιο ισχύει και

με την περίπτωση των μηχανογραφικών συστημάτων. Παράλληλα, προχωρούν στην ολοκλήρωση των διαδικασιών που θα επιτρέψουν στη Γενική Τράπεζα να λειτουργήσει αυτόνομα ως μηχανισμός αναδιάρθρωσης επισφαλών δανείων. Το project μπήκε πλέον στην τελική του ευθεία, μετά την ανακίνηση της τοποθέτησής του κ. Νίκου Καραμούζη ως επικεφαλής της.

Τέλος, στη Eurobank βρίσκονται στην τελική φάση της σύνταξης ενός σχεδίου μεσομακροπρόθεσμου αναδιάρθρωσης της τράπεζας. Η διοίκηση του κ. Χρήστου Μεγάλου καταλήγει σε ένα μοντέλο το οποίο προβλέπει τη διάθεση ενός ποσοστού της τάξης του 30% με 40% των μετοχών της τράπεζας σε πρώτη φάση, και σε δεύτερη φάση την ολική επαναφορά της στο προηγούμενο καθεστώς.

Το σχέδιο της διοίκησης ωστόσο θα προωθηθεί άμεσα, ανεξαρτήτως του χρόνου που θα κάνει την εμφάνισή του ο νέος ιδιώτης μέτοχος, είτε σε μία είτε σε περισσότερες φάσεις. Το σχέδιο αυτό φαίνεται να έχει διασφαλίσει ήδη και τη σύμφωνη γνώμη του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

SHACOLAS
GROUP

Ο Όμιλος Σιακόλα, ο μεγαλύτερος εμπορικός οργανισμός στην Κύπρο, με ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων που περιλαμβάνει **εισαγωγή και διανομή Εμπόρων προϊόντων** εφορίας κατακόρυφης, καλλυντικά και αρώματα πολυτελείας, **Λιανικό Εμπόριο** ειδών μόδας, ειδών DIY, οικιακών συσκευών, **εμπορία οχημάτων** ιδιωτικής χρήσης, εμπορικών και επιβατηγών, βαρέων μηχανημάτων, επαγγελματικών εργαλείων και φωτισμού, **ανάπτυξη και διαχείριση ακίνητης περιουσίας** και μεγάλων έργων, και έργα υποδομής όπως η ανέγερση, διαχείριση και λειτουργία μαζί με διεθνείς στρατηγικούς επενδυτές των αεροδρομίων Λάρνακας και Πάφου με τη μέθοδο BOT, δέχεται αιτήσεις για τις πιο κάτω θέσεις:

Management Trainees

Γενικά Καθήκοντα και Ευθύνες

Μετά την απαιτούμενη εκπαίδευση 8 περίπου μηνών και την απόκτηση εμπειριών από όλο το φάσμα των εργασιών του Ομίλου (εμπορική διεύθυνση, λογισμικά συστήματα, πωλήσεις, αλυσίδα τροφοδοσίας, τεχνική εξυπηρέτηση κ.ά.) οι εκπαιδευόμενοι αναμένεται μελλοντικά να αναλάβουν οργανικές θέσεις στις Εταιρείες του Ομίλου Σιακόλα.

Απαιτούμενα προσόντα

- Πανεπιστημιακό δίπλωμα από αναγνωρισμένο εκπαιδευτικό ίδρυμα
- Άριστη γνώση ηλεκτρονικών υπολογιστών
- Άριστη γνώση της Ελληνικής και Αγγλικής γλώσσας
- Πολύ καλές ικανότητες επικοινωνίας και ευχάριστη προσωπικότητα
- Εμπειρία σε ηγεσία και ομαδική εργασία

Θα δοθεί προτεραιότητα σε απόφοιτους που εμπíπτουν στους κανονισμούς του σχεδίου της ΑνΑΔ για Στελέχωση Επιχειρήσεων με Αποφοίτους Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Απολαβές και ωφελήματα

Η Εταιρεία προσφέρει πακέτο αποδοχών και ωφελημάτων που περιλαμβάνει Ταμείο Προνοίας, Ταμείο Υγείας, Ασφάλεια Ζωής, Ιατροφαρμακευτική περιθαλψη, Εκπαιτητική κάρτα Ομίλου και άλλα.

Αιτήσεις

Να αποσταλούν το αργότερο μέχρι και την **31η Αυγούστου 2013**, στο Email: ctchrd@ctcgroup.com, με θέμα «Θέσεις Management Trainees». Μπορείτε να εξασφαλίσετε αιτήσεις από την ιστοσελίδα του Ομίλου στο www.ctcgroup.com/apply.html. Αιτήσεις που δεν είναι ορθά συμπληρωμένες ή αποσταλούν μετά την προκαθορισμένη περίοδο, δεν θα ληφθούν υπόψη.

Η διαδικασία επιλογής, αξιολόγησης και εκπαίδευσης, θα γίνει σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Όλες οι αιτήσεις θα τυχουν εμπιστευτικού χειρισμού

Ελπίδες για συγκράτηση του ΑΕΠ

Εξάγουμε, τρώμε και πίνουμε αρκετά για να συγκρατηθεί η συρρίκνωση της οικονομίας μέχρι και τον Ιούνιο

Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΙΣΙΑΝΗ

Μικρότερη από την αναμενόμενη ήταν η συρρίκνωση της οικονομίας κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους, αφού μετά την υποχώρηση του ΑΕΠ κατά 4,4% το α' τρίμηνο, τα προκαταρκτικά στοιχεία του β' τριμήνου δείχνουν μείωση του ΑΕΠ κατά 5,4%. Αν συγκρατηθεί αυτή η τάση, τότε ενδεχομένως η ύφεση να κλείσει σε επίπεδα καλύτερα από ό,τι αναμένεται από την Τρόικα. Σημειώνεται πως το Μνημόνιο βασίζεται στην εκτίμηση πως το ΑΕΠ θα συρρικνωθεί κατά 8,7% φέτος.

Πάντως, η «Κ» διατηρεί τη δική της εκτίμηση, πως το ΑΕΠ θα συρρικνωθεί περισσότερο από το 8,7% του Μνημονίου, με την ύφεση να κινείται κοντά στα όρια του 12% με 14%, παρά τα θετικά αποτελέσματα του πρώτου τριμήνου. Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί πως τα αποτελέσματα από μόνοι τους δημιουργούν ένα σημαντικό μαξιλάρι για την ύφεση του β' εξαμήνου, γεγονός που ενδεχομένως να δικαιώσει, τελικά, την Τρόικα, η οποία μέχρι και τον Ιούλιο σχολίαζε πως οι εκτιμήσεις για το ΑΕΠ δεν αλλάζουν από το 8,7%. Στα μέσα του Σεπτεμβρίου, ΔΝΤ και Κομισιόν αναμένεται να εκδώσουν νέες μακροοικονομικές εκτιμήσεις για την κυπριακή οικονομία.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που είναι διαθέσιμα, το ΑΕΠ συγκρατείται σε πολύ μεγάλο βαθμό

Πιο ανθεκτική η οικονομία από ό,τι έδειχνε αρχικά, χωρίς όμως να έχει ξεπεραστεί ο κίνδυνος

από δύο συγκεκριμένες κατηγορίες δαπανών: Πρώτο, οι εξαγωγές συνεχίζουν να αυξάνονται, παρά το γεγονός ότι μια σημαντική κατηγορία (φωτοβολταϊκά), η οποία κατέγραφε συνεχή αύξηση τα τελευταία τρίμηνα, δείχνει να καταρρέει. Δεύτερο, και παρά τη δραματική μείωση στην κατανάλωση στο λιανικό εμπόριο, η κατηγορία των «εδώδιμων ειδών, καπνού και ποτών» καταγράφουν εντυπωσιακή αύξηση.

Εξαγωγές

Οι εξαγωγές κρατούν αρκετά καλά τη συνολική οικονομική δραστηριότητα, έχοντας σημειώσει αύξηση κατά 72,5 εκατ. ευρώ μέχρι τον Ιούνιο. Η αύξηση αυτή μεταφράζεται σε 10% μεγαλύτερες εξαγωγές από ό,τι το πρώτο εξάμηνο του 2012. Σημαντικό ρόλο σε αυτή την αύξηση, συνεχίζει να διαδραματίζει η φαρμακευτική βιομηχανία της Κύπρου, η οποία δείχνει μια συνεχιζόμενη αυξητική τάση τα τελευταία χρόνια. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι μέχρι τον Απρίλιο, η φαρμακευτική βιομηχανία είχε καταγράψει αύξηση των εξαγωγών κατά το εντυπωσιακό 46% σε σχέση με πέρσι, φτάνοντας τα 69 εκατ. ευρώ. Αυτή η κατηγορία δείχνει και τη μεγαλύτερη δυναμική. Παρόλο που η ραγδαία αύξηση του 46% συνήθως δείχνει μια επαναλαμβανόμενη εξαγωγή (π.χ. μια μεγάλη παραγγελία), στην προκειμένη περίπτωση, η αύξηση των εξαγωγών στα φάρμακα δεν αποκλίνει από τη γενικότερη αυξητική τάση.

Μια δεύτερη σημαντική κατηγορία, είναι η γεωργία. Η Κύπρος έχει εξαγάγει 36% περισσότερα καλλούμια από ό,τι πέρσι (αξίας 27 εκατ. ευρώ) μόνο τον Απρίλιο. Ωστόσο, με δεδομένο και το γεγονός ότι δεν προχωρεί η προστασία του ονόματος προέλευσης, δεν πρέπει να αναμένεται πως οι μεγάλες εξαγωγές καλλουμίων μπορούν να διατηρηθούν τα επόμενα χρόνια. Γενικότερα στη γεωργική παραγωγή (και δη τα

Την ίδια ώρα, όμως, και παρά τα θετικά αποτελέσματα του εξαμήνου, οι υπόλοιπες κατηγορίες δαπανών και οικονομικής δραστηριότητας δείχνουν πως δέχονται τις αναμενόμενες, ισχυρές, πιέσεις.

μη μεταποιημένα προϊόντα όπως το καλλούμι), η αύξηση των εξαγωγών από πατάτες και εσπεριδοειδή έφτασε το 12,2%, με εξαγωγές αξίας 74 εκατ. ευρώ μόνο ως τον Απρίλη.

Οι συνολικές εξαγωγές συνεχίζουν να αυξάνονται και μετά τον Απρίλιο, που είναι ο τελευταίος μήνας με επί μέρους στοιχεία και ως τον Μάη η συνολική αύξηση των εξαγωγών ήταν 11,1% σε σχέση με την ίδια περίοδο πέρσι.

Η άμεση επίδραση στο ΑΕΠ φαίνεται πως κινείται μεταξύ του 0,4% και 0,7% του ΑΕΠ, χωρίς φυσικά να υπολογίζονται οι πολλαπλασιαστικές επιπτώσεις των εξαγωγών. Σημαντικό ρόλο έχει διαδραματίσει σαφώς και η μείωση των τιμών των ενδιάμεσων αγαθών και των πρώτων υλών, κάτι που θα πρέπει να ληφθεί υπόψη και για την οποιονδήποτε ζήτηση για έξοδο από το ευρώ, αφού σε μια τέτοια περίπτωση, οι συγκεκριμένες εισαγωγές θα καταστύοντο πιο ακριβές.

Πλέον με μεγάλο ενδιαφέρον αναμένονται τα αποτελέσματα του τουρισμού για το γ' τρίμηνο. Παρόλο που ο όγκος αναμένεται να καταγράψει μείωση—με λιγότερες αφίξεις και μικρότερες πληρότητες—την ίδια ώρα, υπάρχουν σημαντικές ενδείξεις πως τα έσοδα θα διατηρηθούν στα περιανά επίπεδα, χωρίς να αποκλείεται μάλιστα και κάποια μικρή αύξηση.

Στην αύξηση των εξαγωγών, πάντως, συνέβαλε και μια «μυστηρία» πώληση, αξίας 66,9 εκατ. ευρώ. Η πώληση, που έγινε προς το Ηνωμένο Βασίλειο, αφορούσε δύο αεροσκάφη, βάρους περίπου 42 τόνων το καθένα, η οποία έγινε τον Απρίλιο. Δεν είναι γνωστό ποιος πώλησε, τι αεροσκάφη πώλησε ή σε ποιον, αλλά η πώληση από μόνη της συνέβαλε κατά 0,44% στην ενίσχυση του ΑΕΠ.

Κατανάλωση

Την ίδια στιγμή, η τεράστια πτώση στην κατανάλωση συγκρατείται από τις δαπάνες στα

τρόφιμα («εδώδιμα είδη»), τα ποτά και τα είδη καπνού. Αυτές οι τρεις κατηγορίες δαπανών έχουν ήδη καταγράψει αύξηση (σε αξία) κατά 11% σε σχέση με πέρσι—μία αύξηση που δεν μπορεί παρά να κριθεί ως εντυπωσιακή. Τα τρόφιμα από μόνοι τους, που είναι και η μεγαλύτερη κατηγορία, συνεχίζουν να καλύπτουν με 7,9%, με την αύξηση να φαίνεται πως μάλλον θα συγκρατηθεί μέσα στα επόμενα τρίμηνα.

Η συγκεκριμένη κατηγορία είναι και η μοναδική που καταγράφει αύξηση στα στοιχεία του λιανικού εμπορίου. Παρά τη συνεχή οριζόντια μείωση σε όλες τις δαπάνες λιανικού εμπορίου, τα τρόφιμα, ποτά και καπνός διατηρούνται σε πορεία συνεχούς αύξησης, μάλλον λόγω της αντικατάστασης άλλων δαπανών με τις συγκεκριμένες αλλά και λόγω της επίδρασης από τη μείωση του συνολικού πλούτου στην οικονομία.

Πιέσεις

Την ίδια ώρα, όμως, και παρά τα θετικά αποτελέσματα του εξαμήνου, οι υπόλοιπες κατηγορίες δαπανών και οικονομικής δραστηριότητας δείχνουν πως δέχονται τις αναμενόμενες, ισχυρές, πιέσεις.

Η συνολική κατανάλωση το λιανικό εμπόριο, εξαιρουμένων των καυσίμων και των εδωδιμων ειδών, του καπνού και των ποτών, έφτασε στο τριμηνιακό -23% ως τον Ιούνιο και δεν είναι ορατό πώς μπορεί να ανατραπεί αυτή η τάση της συνεχιζόμενης πτώσης.

Την ίδια ώρα, η μείωση στα καύσιμα για αυτοκίνητα από πρατήρια βενζίνης, που έφτασε το 10,5% για το πρώτο τρίμηνο δείχνει μια σημαντική τάση μείωσης των δαπανών, αφού για τα νοικοκυριά δεν υπάρχουν εναλλακτικές επιλογές από τα καύσιμα, ενώ για τις επιχειρήσεις μεταφράζεται σε μειωμένες δραστηριότητες.

Η συνολική μείωση στο λιανικό εμπόριο,

που περιλαμβάνει όλες τις κατηγορίες δαπανών, φτάνει για το πρώτο εξάμηνο, το 8,8%. Το ποσοστό αυτό, το οποίο συγκρατείται, όπως αναφέρεται πιο πάνω, από τα εδωδιμα είδη, το ποτό και το κάπνισμα, θα πρέπει να διατηρηθεί τους επόμενους μήνες αν θα συγκρατηθεί το ΑΕΠ.

Εκτός από τις πιέσεις που εντοπίζονται στην κατανάλωση, υπάρχουν πολλά στοιχεία που δείχνουν πως η οικονομία θα υποχωρήσει δραματικά στο επόμενο διάστημα, παρόλο που οι μέχρι σήμερα αντοχές της ήταν μάλλον εντυπωσιακές.

Η ανεργία συνεχίζει να αυξάνεται και δεν φαίνεται πως θα αποφύγει η Κύπρος το όριο του 20%, με πολλαπλό αντίκτυπο στην ανάπτυξη και ιδίως στο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών. Την ίδια ώρα, οι εγγραφές νέων εταιρειών μειώθηκαν κατά 39%, ενώ οι πτωχεύσεις εταιρειών και εθελούσιες διαλύσεις κινούνται σε αυξημένα επίπεδα.

Επιπλέον, τα χαμηλά επίπεδα κατανάλωσης σε όλους τους κλάδους της οικονομίας—έπιπλα, βιβλία, οχήματα, καύσιμα, ηλεκτρικά είδη, ένδυση κ.λπ.—δείχνει πως δεν έχουν μειωθεί καθόλου οι πιέσεις από τον Μάρτιο μέχρι τον Ιούνιο.

Όπως έγραψε η «Κ» προ εβδομάδας, τα γεγονότα ότι τα έσοδα από τον Φόρο Εισοδήματος καταγράφουν μείωση 74% από τους αυτοεργοδοτούμενους, από μόνο του δείχνει πως η οικονομία δύσκολα θα συγκρατηθεί, ενώ οι πιο τυχεροί υπάλληλοι έχουν καταβάλει 15% λιγότερους φόρους στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων. Πάντως, μυστήριο αποτελεί η πληροφόρηση για αύξηση των εσόδων από τον ΦΠΑ, την ώρα που τα έσοδα από τους εισαγωγικούς δασμούς υποχωρούν κατά 66% ως τον Μάρτιο και η κατανάλωση υποχωρεί κατά 8,8% ως τον Ιούνιο.

Ανθεκτική προς το παρόν

Τα μέχρι σήμερα στοιχεία δεν διαμορφώνουν μια ξεκάθαρη εικόνα για την πορεία της οικονομίας. Παρόλο που υφίστανται οι λόγοι για την εκτίμηση πως η ύφεση θα ξεπεράσει «άνετα» το 8,7%, την ίδια ώρα η οικονομία δείχνει μια ανθεκτικότητα μεγαλύτερη από την αναμενόμενη. Μέρος της εικόνας, είναι πως υπήρχε αρκετό «λίπος» στις επιχειρήσεις, οι οποίες δείχνουν ικανές να αντέξουν σε πολλές περιπτώσεις, παρά τις μειώσεις τα περιθώρια κέρδους. Την ίδια ώρα, όμως, η γενικότερη εικόνα της μειωμένης ρευστότητας, των μειωμένων εισαγωγών και της πτώσης στους τζίρους αντικατοπτρίζουν ισχυρές πιέσεις οι οποίες μπορούν εύκολα να μεταφραστούν σε ραγδαία υποχώρηση του ΑΕΠ. Η ανεργία αποτελεί μια άλλη σημαντική ένδειξη για την πορεία των πραγμάτων.

Ενδιαφέρον έχει επίσης και το γεγονός ότι και το Υπουργείο Οικονομικών, στο Μνημείο Δελτίο Οικονομικής Ανασκόπησης της 30ής Ιουνίου, φαίνεται πως εκτιμά πως η ύφεση θα κινηθεί κοντά στο 11,5%. (Δεν γίνεται αναφορά, αλλά αυτή είναι η ύφεση στα γραφικά που συνοδεύουν την έκδοση). Εκτίμηση της «Κ» παραμένει ύφεση 12% με 14%, παρά τη θετική εικόνα του εξαμήνου. Τα στοιχεία, λοιπόν, που αποτελούν ένδειξη για την πορεία της οικονομίας είναι σχεδόν όλα αρνητικά, την ώρα που αυξάνονται οι δαπάνες των Κυπρίων στα υποδεέστερα αγαθά όπως τα τρόφιμα, τα ποτά και τις εγχώριες διακοπές. Φαίνεται από τα στοιχεία πως αυτές οι μεταποτίσεις θα λειτουργήσουν θετικά ως προς τη συγκράτηση του ΑΕΠ.

Σε κάθε περίπτωση, είναι ξεκάθαρο πως ακόμα δεν έχει ολοκληρωθεί ο κύκλος της ύφεσης, ενώ και τα δημόσια οικονομικά δέχονται ακόμα μεγάλες πιέσεις σε πείσμα των πληροφοριών για αυξημένα έσοδα ΦΠΑ. Ένα σημείο που αξίζει να σημειωθεί είναι η υποχώρηση του εμπορικού ελλείμματος. Ενώ το ύψος του εμπορικού ελλείμματος ήταν τρομακτικό πριν από την κρίση, και πολλοί αναλυτές το θεωρούσαν ένδειξη πως θα υπάρξουν προβλήματα στην οικονομία, την ίδια ώρα αυτό ήταν απόδειξη πως ξζνες επενδύσεις έρχονταν στην Κύπρο. Είναι μαθηματικά αυτοπόδικτοι πως χαμηλότερο εμπορικό έλλειμμα μεταφράζεται σε λιγότερες ξζνες επενδύσεις. Γι' αυτό και το στοιχείο αυτό είναι μεθικόν, αλλά κρύβει και μια σημαντική ανησυχία για την ανάπτυξη, την ώρα που οι εγχώριες επενδύσεις είναι πλέον παγωμένες.

Η χρυσή εφεδρεία που κρατά το κράτος μακριά από την Ελληνική Τράπεζα

Του ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΙΑΝΗ

Η Τρόικα δεν απαίτησε από την Ελληνική Τράπεζα να προχωρήσει άμεσα, με ρευστό, στην πλήρη κάλυψη του κεφαλαιακού ελλείμματος ύψους 294 εκατ. ευρώ που προκύπτει από το ακραίο σενάριο της PIMCO, γεγονός που καθιστά ευκολότερο τον χειρισμό της διαδικασίας ανακεφαλαιοποίησης της. Σε κάθε περίπτωση ο ιδιωτικός χαρακτήρας της Τράπεζας είναι εξασφαλισμένος, αλλά είναι ανοικτή η μελλοντική σύνθεση της μετοχικής του δομής. Στο μέτωπο των μετόχων το ενδιαφέρον επικεντρώνεται στο τι θα πράξει ο μεγαλύτερος μέτοχος της Τράπεζας, η Εκκλησία της Κύπρου, και το αν θα καταφέρει να μετώσει στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, ύψους μέχρι και 168 εκατ. ευρώ, για να διατηρήσει το μετοχικό της μερίδιο. Η Εκκλησία, παρά τις δυσκολίες ρευστότητας που υπάρχουν, θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να είναι παρούσα στην αύξηση. Παράλληλα, υπάρχει ενδιαφέρον συμμετοχής και από ξζνους επενδυτές.

Οι απαιτήσεις

Σύμφωνα με το σχέδιο ανακεφαλαιοποίησης, που έχει επιλεγεί, σε συμφωνία με την Τρόικα, η Ελληνική Τράπεζα έχει απλώς την υποχρέωση να διατηρεί σε συνεχή βάση το δείκτη Κύριων Βασικών Κεφαλαίων (Core Tier 1) τουλάχιστον στο 9%.

Στις 31 Μαρτίου ο εν λόγω δείκτης βρισκόταν στο 8,3%. Αυτό σημαίνει ότι απομένει ένα μικρό ποσό, περί τα 50 εκατ. ευρώ—με βάση τα αποτελέσματα του πρώτου τριμήνου—προκειμένου να πιάσει το ελάχιστο εποπτικό όριο.

Ωστόσο, όπως αναφέραμε, αυτή η διευθέτηση έχει ένα τίμημα: θα πρέπει η Ελληνική Τράπεζα να διατηρεί, ανά πάσα στιγμή, το Core Tier 1 στο 9%. Προκειμένου να καταστεί αυτό εφικτό θα πρέπει να στείλει ένα κεφαλαιακό «μαξιλάρι» με μορφή μετατρέψιμων αξιογράφων, που θα μπορούν εύκολα να μετατραπούν σε μετοχές, αν και εφόσον υπάρχει ανάγκη. Όσα λιγότερα

Η Διοίκηση της Ελληνικής Τράπεζας δεν κρύβει τη δυσφορία της που τελικά η τράπεζα καλείται να προχωρήσει στην κάλυψη τόσο μεγάλων κεφαλαιακών αναγκών. «Είμαι υποχρεωμένος να επαναλάβω, ότι δυστυχώς κάποιοι λίγοι δημιούργησαν ένα πολύ μεγάλο λογαριασμό, το οποίον υποχρεούνται σήμερα πολλοί να τον πληρώσουν, μεταξύ των οποίων και η Ελληνική Τράπεζα, χωρίς να φταίει και χωρίς να έχει ευθύνη», ανέφερε στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση ο ανώτατος εκτελεστικός διευθυντής της Ελληνικής, Μάκης Κεραυνός.

χρήματα συγκεντρωθούν από την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, τόσο περισσότερα Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου πρέπει να εκδοθούν. Πρόκειται στην ουσία για ένα διαφορετικό μοντέλο ανακεφαλαιοποίησης, σε σύγκριση με αυτό που ακολουθήθηκε στην περίπτωση της Τράπεζας Κύπρου (bail in με συμμετοχή και των ανασφάλιστων καταθετών) και του Συνεργατισμού (κρατικά στήριξη). Αυτό κατέστη δυνατό χάρη σε μια σημαντική λεπτομέρεια: οι πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις που προέκυψαν από το ακραίο σενάριο της Pimco, καλύπτονται ήδη από υφιστάμενο κρέος, ύψους 305 εκατ. ευρώ, που έχει εκδώσει η Ελληνική Τράπεζα. Πρακτικά η ανακεφαλαιοποίηση είναι εγγυημένη.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τις οδηγίες της Κεντρικής Τράπεζας, το σχέδιο ανακεφαλαιοποι-

ησης της Ελληνικής Τράπεζας πρέπει να έχει ως στόχο να καλύψει με ιδιωτικά κεφάλαια τις κεφαλαιακές απαιτήσεις. Αν δεν καλυφθούν πλήρως, τότε η τράπεζα θα ενισχυθεί από το κράτος μέσω του Προγράμματος. Ειδικότερα θα πρέπει να εφαρμοστούν οι κανόνες περί Κρατικών Ενισχύσεων, οι οποίοι, μεταξύ άλλων, προνοούν την υποχρεωτική μετατροπή ή απομείωση του κρέους ελάσσονος προτεραιότητας. Η κρατική ενίσχυση δεν θα χορηγηθεί πριν από την πλήρη συνεισφορά των μετόχων, των κατόχων υφιστάμενων κεφαλαίων και των κατόχων κρέους ελάσσονος προτεραιότητας, για την αντιστάθμιση οποιασδήποτε έλλειψης κεφαλαίων.

Συνηθώς, ακόμη και αν το πλάνο ανακεφαλαιοποίησης που εγκρίθηκε ομόφωνα από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση της Ελληνικής

της περασμένων Τετάρτης αποτύχει πλήρως—δηλαδή δεν υπάρξει ενδιαφέρον στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου και για εθελοντική ανταλλαγή υφιστάμενων ομολόγων σε MAK—τότε οι τίτλοι ύψους 305 εκατ. ευρώ θα χρησιμοποιηθούν—υποχρεωτικά—για τις ανάγκες της ανακεφαλαιοποίησης. Στην περίπτωση αποτυχίας θα ενεργοποιηθεί η διαδικασία των κρατικών ενισχύσεων, αλλά δεν θα περαιωθεί.

Το πλάνο που έχει επιλεγεί, με την έγκριση των εποπτικών αρχών, έχει ως αποτέλεσμα να μη χρειαστεί να αντληθούν από τη χρηματοδότηση του Μνημονίου τα 300 εκατ. ευρώ που προοριζόταν για την Ελληνική και η τράπεζα θα παραμείνει ιδιωτική.

Το κίνητρο των υφιστάμενων ομολογιούχων είναι να ανταλλάξουν υφιστάμενα χρεόγραφα με τα νέα—που θα ενέχουν το κίνδυνο να μετατραπούν σε μετοχές—είναι ότι σε περίπτωση αποτυχίας το κεφαλαιακό κενό της Ελληνικής θα καλυφθεί αναγκαστικά από τους ίδιους. Αν προχωρήσουν σε ανταλλαγή θα συνεχίσουν να κατέχουν ένα τίτλο, ο οποίος θα παρέχει απόδοση και στη χειρότερη περίπτωση η αρχικά τους επένδυση θα μετατραπεί σε μετοχές.

Ο υφιστάμενοι μετοχικοί έχουν κίνητρο συμμετοχής στην αύξηση για να διατηρήσουν το μερίδιό τους. Αν χρησιμοποιηθούν τα αξιόγραφα, τότε θα χάσουν την επένδυσή τους.

Τι θα γίνει

Οι ενέργειες στις οποίες θα προχωρήσει η Ελληνική περιλαμβάνουν:

- Την αύξηση του εγκεκριμένου μετοχικού της κεφαλαίου.
- Τη μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών της Τράπεζας.
- Την έκδοση νέων συνθηκών μετοχών στους υφιστάμενους μετόχους, στους κατόχους των Μη Σωρευτικών Μετατρέψιμων Αξιογράφων Κεφαλαίου Αόριστης Διάρκειας και σε νέους επενδυτές, μέχρι και 168 εκατ. ευρώ.
- Την έκδοση Μετατρέψιμων Αξιογράφων Κεφαλαίου (MAK 1), μέχρι 126 εκατ. ευρώ, τα

οποία θα προσφερθούν προς εθελοντική ανταλλαγή στους υφιστάμενους κατόχους Μη Σωρευτικών Μετατρέψιμων Αξιογράφων Κεφαλαίου Αόριστης Διάρκειας. Το ποσό των 168 εκατ. ευρώ από την έκδοση νέων μετοχών προκύπτει αν αφαιρεθεί από τις κεφαλαιακές ανάγκες των 294 εκατ. ευρώ το ποσό των 126 εκατ. ευρώ των MAK 1.

Την έκδοση Μετατρέψιμων Αξιογράφων Κεφαλαίου (MAK 2), μέχρι 200 εκατ. ευρώ, τα οποία θα προσφερθούν προς εθελοντική ανταλλαγή στους υφιστάμενους κατόχους Αξιογράφων Κεφαλαίου και Χρεογράφων της Τράπεζας και σε νέους επενδυτές.

Το επικαιροποιημένο μνημόνιο, που αναμένεται να εγκριθεί στο Eurogroup της 13ης Σεπτεμβρίου, προβλέπει ολοκλήρωση της διαδικασίας μέχρι τα τέλη Οκτωβρίου. Θα έχει προηγηθεί η ανακοίνωση των αποτελεσμάτων του πρώτου εξαμήνου

Περικοπές

Παράλληλα τρέχει και ένα σχέδιο αναδιάρθρωσης, με στόχο τη μείωση του λειτουργικού και εργατικού κόστους σε σημαντικό βαθμό. Οι ενέργειες που έχουν υλοποιηθεί αφορούν:

- Το κλείσιμο αριθμού εταιρειών που αποτελούσαν κόστος την Όμιλο όπως είναι η Παγκυπριακή Χρηματοδοτήσεις, η Φάκτορς, και η Αθηνά.
- Την συγχώνευση καταστημάτων, παγκύπρια. Το δίκτυο μειώθηκε στα 60 καταστήματα, από 70, ενώ βρίσκονται υπό μελέτη και άλλες περιπτώσεις.
- Την εφαρμογή πολιτικής παραχώρησης κινήτρων πρόωγης αποχώρησης, τα τελευταία τρία χρόνια, για μείωση του εργατικού κόστους.
- Την υλοποίηση του Σχεδίου Πρόωγης Αφουηρέτησης που επέφερε πρόσθετη μείωση 14% στο κόστος προσωπικού που ξεπερνά τα 13 εκατ. ευρώ.

seitanidis@kathimerini.com.cy

«Το κράτος αγνόησε την αιολική»

Άκης Έλληνας: «Υπάρχουν ανεμογεννήτριες και για οικίες αλλά η Νομοθεσία είναι πεπαλαιωμένη και ουδείς συγκινείται»

Συνέντευξη στον ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ

Έντονα παράπονα για την πολιτική της κυβέρνησης έναντι της Αιολικής Ενέργειας εκφράζει ο Άκης Έλληνας. Ο πρόεδρος του Συνδέσμου Αιολικής Ενέργειας Κύπρου (ΣΑΕΚ) σημειώνει σειρά από μέτρα, τα οποία θα μπορούσε να λάβει το κράτος ώστε να προωθηθεί καλύτερα η Αιολική Ενέργεια αλλά και ευρύτερα οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ). Σημειώνει, ακόμη, ότι η τεχνολογία πλέον επιτρέπει εγκατάσταση ανεμογεννητριών και για οικιακή χρήση αλλά και για βιομηχανικές μονάδες, ωστόσο η Νομοθεσία που διέπει τους Πολεοδομικούς Κανονισμούς είναι πεπαλαιωμένη και δεν επιτρέπει την εγκατάσταση τέτοιων συστημάτων εντός πόλεων.

—Κύριε Έλληνα πείτε μας δυο λόγια για τον Σύνδεσμο Αιολικής Ενέργειας...

—Ο Σύνδεσμος Αιολικής Ενέργειας Κύπρου ιδρύθηκε το 2006 και μέχρι σήμερα, μέσω των εταιρειών-μελών του, έχει καταφέρει αρκετά επιτεύγματα σε σχέση με τον τομέα της ενέργειας στον τόπο μας για τα οποία, προσωπικά, είμαι υπερήφανος. Και δεν είναι τυχαία που ο ΣΑΕΚ σήμερα είναι ο δεύτερος πιο μεγάλος παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας στην Κύπρο. Ο τομέας της αιολικής ενέργειας προσφέρει ευκαιρίες. Ευκαιρίες εργοδότησης (περίπου 150 άτομα από 15 διαφορετικές ειδικότητες δουλεύουν από την αρχή μέχρι το τέλος ενός αιολικού πάρκου), ευκαιρίες

«Από τα τελευταία αναπτυξιακά μέτρα και προγράμματα που εξήγγειλε η κυβέρνηση, που είναι οπωσδήποτε σημαντικά, λείπει παντελώς η αιολική ενέργεια, το ενδιαφέρον μονοπωλεί η φωτοβολταϊκή», δηλώνει στην «Κ» ο πρόεδρος του Συνδέσμου Αιολικής Ενέργειας.

Το κράτος θα μπορούσε να δημιουργήσει Πράσινο Ταμείο Επενδύσεων όπως και σύστημα αποθήκευσης ενέργειας

εισαγωγής ξένων επενδύσεων, ευκαιρίες χρησιμοποίησης νέων πιο αποτελεσματικών τεχνολογιών για μικρά συστήματα. Συνεπώς, όσα ζητούμε από τους κυβερνώντες δεν είναι ούτε γενικόλογα ούτε επιπολαιότητες...

—Τι εννοείτε; Τι ζητάτε δηλαδή;

—Ζητούμε την υγιή ανάπτυξη της αιολικής ενέργειας στην Κύπρο με σχήμαχο το κράτος. Αιολικά λέμε βοηθήστε μας να σας βοηθήσουμε και εξηγήσω: Πάγια θέση του Συνδέσμου είναι όπως το κράτος αφήσει τα έσοδα και αδειοδοτημένα έργα που φτάνουν σε πρώτη φάση περίπου τα 70MW να εξελιχθούν και να κατασκευαστούν. Να δώσει το Κράτος τα εκέγγα (επικαιροποιημένο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τις ΑΠΕ) ότι η επένδυση περίπου επιπλέον 140 εκ. ευρώ θα έχει τις ελάχιστες δυνατές αποδόσεις, έτσι ώστε οι ξένες τράπεζες και επενδυτές να φέρουν τα λεφτά τους και

να επενδύσουν στα αιολικά της Κύπρου και όχι της Ρουμανίας και της Τουρκίας. Υπάρχουν εταιρείες έτοιμες να λάβουν αδειοδότηση για περαιτέρω 70MW. Το κράτος να είναι αρωγός της προσπάθειας των εταιρειών αυτών και να μεριμνήσει ώστε η γραφειοκρατία να μη δημιουργεί εμπόδια. Μερικές από τις εταιρείες που έχουν αδειοδοτημένα έργα τα οποία δεν προχώρησαν εξαιτίας της οικονομικής κρίσης. Αυτά τα έργα είναι αδειοδοτημένα με συμβάσεις επιδότησης από το Ειδικό Ταμείο ΑΠΕ και ΕΞΕ αλλά δεν υλοποιούνται εξαιτίας έλλειψης χρηματοδότησης...

—Και τι θέλετε από το κράτος;

—Γιατί, λοιπόν, το κράτος δεν επενδύει στα δικά του έργα; Δεν μπορεί το πλεόνασμα του Ειδικού Ταμείου, που υπάρχει, να δοθεί υπό μορφή έντοκου δανείου σε αυτά τα έργα έτσι ώστε να υλοποιηθούν και το Ειδικό Ταμείο να έχει επιπλέον

εισοδήματα; Γιατί δεν δημιουργείται Πράσινο Ταμείο Επενδύσεων στο οποίο να έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν π.χ. τα Ταμεία Προνοίας των Ημικρατικών και άλλων Οργανισμών αλλά και οι απλοί πολίτες και αυτό το Ταμείο να χρηματοδοτεί αναπτυξιακά έργα ΑΠΕ. Έτσι όλοι θα έχουν πρόσβαση στον πρωτοποριακό τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και ειδικότερα σε έργα εντός της Κύπρου, αντί να προσπαθούν με χίλιους τρόπους να φυγαδεύσουν τα λεφτά τους στο εξωτερικό. Ας βρεθεί ο τρόπος να επενδύσουμε όλοι στον τόπο μας.

—Τι γίνεται με το επιπλέον ρεύμα που θα παράγεται όμως και για το οποίο δεν θα υπάρχει ζήτηση;

—Ο ΣΑΕΚ εδώ και ένα χρόνο φωνάζει και έχει επαναφέρει έντονα το θέμα για τη δημιουργία συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας με τη μέθοδο

της αντλιοσταμείωσης. Δηλαδή να εντάξουμε περισσότερα μεγαβάτ από ΑΠΕ – αιολικά, φωτοβολταϊκά κ.λπ. και να μπορούμε να αποθηκεύουμε όποια περίσσεια ρεύματος για ώρες που οι ΑΠΕ – αιολικά δεν θα αποδίδουν ενέργεια λόγω μη ύπαρξης διαθέσιμων φυσικής ενέργειας (άνεμος, ήλιος κ.λπ.). Με αυτόν τον τρόπο το σύστημα θα είναι πιο σταθερό και πιο ασφαλές από ποτέ, διότι θα υπάρχει μια αποθήκη ενέργειας διαθέσιμη ανά πάσα στιγμή. Ήδη προτείναμε σε όλους τους αρμόδιους να αναλάβουμε πρωτοβουλία για την υλοποίηση αυτού του έργου σε συνεννόηση με το κράτος (ΥΕΒ&Τ, ΡΑΕΚ, ΑΗΚ, ΔΣΜΚ κ.λπ.) και όλους τους Συνδέσμους των ΑΠΕ, αλλά δυστυχώς και πάλι φαίνεται να υπάρχει έλλειψη πρωτοβουλίας, βούλησης και τόλμης. Τονίζω ότι η αντλιοσταμείωση είναι ένα πολύπλοκο έργο πολλών εκατομμυρίων το οποίο μπορεί να τονώσει αρκετά την οικονομία. Σας παραπέμπω σε δηλώσεις του πρώην Προέδρου των Ηνωμένων Πολιτειών, Μπιλ Κλίντον, κατά τη διάλεξή του στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Λευκωσίας τον Ιούλιο 2012 που τόνισε «οι ΑΠΕ – αιολικά και φωτοβολταϊκά η έξοδος από την κρίση για την Κύπρο». Σας παραπέμπω επίσης να διαβάσετε την τελευταία ομιλία του Ιάπωνα πρωθυπουργού, Shinzo Abe, τον Ιούλιο 2013 που εξήγγειλε τους τρεις άξονες της οικονομικής του πολιτικής με προϋπολογισμό περίπου 300 δισεκατομμύρια σε δολάρια και που ξεκάθαρα στήριξε στροφή προς την αιολική και φωτοβολταϊκή ενέργεια αντί της πυρηνικής με ιδιαίτερη αναφορά στα καινοτόμα συστήματα αποθήκευσης ενέργειας με κυψέλες καυσίμου και υψηλής τεχνολογίας μπαταρίες. Επιπλέον, σε σχέση με την ερώτησή σας, θα μπορούσε το κράτος αντί να δίνει επιδόματα για θέρμανση κ.λπ., τον χειμώνα να επικροτήσει με φτηνό ρεύμα το οποίο θα μπορούσε να προέρχεται από αιολικά πάρκα τη χρήση θερμοσυσσωρευτών που είναι μια απλή τεχνολογία θέρμανσης με ηλεκτρικό ρεύμα.

—Εμπνέει καθόλου τα δικά σας σχέδια η προώθηση του έργου με το καλώδιο μεταφοράς ρεύματος από και προς Κύπρο;

—Όχι, αντιθέτως. Πρόκειται για μια σημαντική εξέλιξη που μπορεί να αλλάξει τα δεδομένα της ενέργειας σήμερα στον τόπο μας, διότι θα πρόκειται ουσιαστικά για μεταφορά ενέργειας μεταξύ Ισραήλ και ηπειρωτικής Ευρώπης μέσω Κύπρου και Ελλάδας. Η υλοποίηση αυτού του μεγαλειώδους έργου σε συνδυασμό με τη δυνατότητα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ μπορεί να μας οδηγήσει εξολοκλήρου σε απεξάρτηση από τα εισαγόμενα συμβατικά καύσιμα και να λυθεί οριστικά η επάρκεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στην Κύπρο με εγχώρια παραγωγή και έτσι να ανοίξουν νέοι ορίζοντες για εξαγωγή κυπριακού ρεύματος προς όλη την Ε.Ε.

Αιολική ενέργεια και για σπίτια

—Η Κυβέρνηση προωθεί όμως τις ΑΠΕ. Ίσως όχι τόσο τα αιολικά αλλά τα φωτοβολταϊκά συστήματα...

—Όντως από τα τελευταία αναπτυξιακά μέτρα και προγράμματα που εξήγγειλε η κυβέρνηση που οπωσδήποτε είναι σημαντικά, λείπει παντελώς η αιολική ενέργεια και το ενδιαφέρον μονοπωλεί η φωτοβολταϊκή. Αυτό μας αφήνει μια πικρία ειδικά από τους αρμόδιους πολιτικούς και άλλους αξιωματούχους. Με πρόσφατη αναλυτική μας επιστολή προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ζητήσαμε να έχουμε κατ'ιδίαν συνάντηση μαζί του για να του παραθέσουμε ξανά τις απόψεις μας, την ετοιμότητά μας αλλά και την ικανότητά μας να σταθούμε συμπαραστάτες της κυβέρνησης Αναστασιάδη για προώθηση της ανάπτυξης των ΑΠΕ.

—Μήπως όμως επειδή τα φωτοβολταϊκά συστήματα μπορούν να εξυπηρετήσουν και οικίες και μικρές μονάδες και τα αιολικά όχι;

—Όχι. Διότι ένας από τους τρόπους που υπάρχει για περαιτέρω ανάπτυξη της αιολικής ενέργειας είναι η δημιουργία σχεδίου Net Metering για οικίες εντός οικιστικών περιοχών με μικρές οικιακές ανεμογεννήτριες...

—Υπάρχει δηλαδή αυτή η τεχνολογία;

—Βεβαίως. Η τεχνολογία έχει εξελιχθεί τόσο ραγδαία που υπάρχουν σήμερα οικιακές ανεμογεννήτριες αθόρυβες και ικανές να καλύπτουν την κατανάλωση ενός σπιτιού ειδικά φτιαγμένες και μελετημένες για εγκατάσταση μέσα στις πόλεις. Στο εξωτερικό τις βρίσκεις παντού, στην Κύπρο παρόλο που επικριρήσαμε να παρουσιάσουμε αυτή την πολύ καλή προοπτική για αυτοπαραγωγή, ο πεπαλαιωμένος Πολεοδομικός Νόμος απαγορεύει την εγκατάσταση τέτοιων συστημάτων στις πόλεις και δυστυχώς εδώ και χρόνια κανένας δεν μπαίνει στον κόπο να τον εκσυγχρονίσει.

Καλή σας Πρωινή Καθημερινή Μέρα

Πρωινή καθημερινή εκπομπή με ποικιλία θεμάτων που αφορούν όλους αλλά και τον καθένα ξεχωριστά.

Παρουσίαση: Γαβριέλα Χριστοδούλου.
 Δημοσιογραφική ομάδα: Μιχάλης Χατζηγεωργίου, Θεόδουλος Κουλλαπή, Γωγώ Βασιλάκη.
 Επιμέλεια παραγωγής-Σκηνοθεσία: Άντρη Κωνσταντίνου, Άντρεα Αγγελίδου.
 Γενική επιμέλεια: Θεοφάνης Χρυσάνθου
 Εποπτεία: Σοφία Μουαϊμη

ΑΠΟ ΤΙΣ 2 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ
 Δευτέρα με Παρασκευή 8.30 - 11.00 το πρωί από το **ΡΙΚ1**

www.cybc.com.cy

Οι ευρωπαϊκές τράπεζες συρρικνώνονται λόγω κρίσης

Εκλείσαν 20.000 υποκαταστήματα από το 2008 – Η RBS «βλέπει» μείωση ισολογισμών κατά 3,2 τρισ.

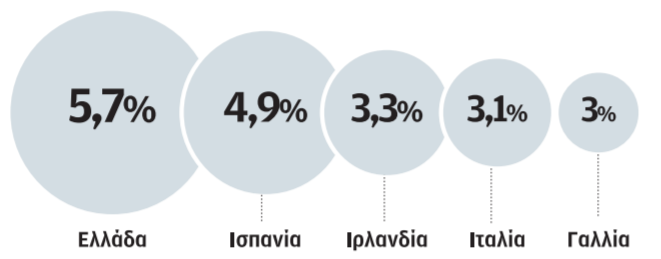
Σε διαδικασία δραστηρικής συρρικνώσης βρίσκεται ο τραπεζικός κλάδος όλης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς από την αρχή της χρηματοπιστωτικής κρίσης, στα τέλη του 2008, και μέχρι το τέλος του 2012 έχουν συνολικά κλείσει 20.000 υποκαταστήματα, που αντιπροσωπεύουν το 8% του συνόλου τους. Στην Ελλάδα ειδικότερα έχει καταγραφεί μία από τις μεγαλύτερες συρρικνώσεις, καθώς μόνον μέσα στο 2012 έκλεισαν 219 υποκαταστήματα ελληνικών τραπεζών, που αντιπροσωπεύουν το 5,7% του συνόλου. Κι ενώ η διαδικασία αναμένεται να συνεχιστεί πιθανώς επί χρόνια, σχετική ανάλυση της βρετανικής Royal Bank of Scotland συνιστά στο σύνολο της ευρωπαϊκής βιομηχανίας χρηματοπιστωτικών να περιστάλουν οι ισολογισμοί των τραπεζών κατά 3,2 τρισ. ευρώ μέσα στην επόμενη πενταετία, ώστε να συμμορφωθούν με τους νέους κανόνες κεφαλαιακής επάρκειας και μόχλευσης.

Ειδικότερα, μέσα στο περασμένο έτος οι ευρωπαϊκές τράπεζες έκλεισαν άλλα 5.500 υποκαταστήματα, αριθμός που αντιπροσωπεύει το 2,5% του κλάδου, ενώ είχαν κλείσει άλλα 7.200 υποκαταστήματα το 2011. Αυτό προκύπτει από στοιχεία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, σύμφωνα με τα οποία στα τέλη του 2012 είχαν απομείνει εν ενεργεία 218.687 τραπεζικά υποκαταστήματα στην Ευρώπη. Τα επί μέρους στοιχεία, σε ό,τι αφορά τον γεωγραφικό καταμερισμό των καταστημάτων που έκλεισαν, αντανάκωσαν την κλίμακα των πύξεων που έχει υποστεί η εκάστοτε χώρα. Εκτός της Ελλάδας, στην οποία αναμένεται

20.000 υποκαταστήματα ευρωπαϊκών τραπεζών έκλεισαν συνολικά στο διάστημα 2008-2013

5.500 έκλεισαν το 2012

Υπό συρρίκνωση ο τραπεζικός κλάδος

ΠΗΓΗ: EKT, Reuters

Αριθμός απολύσεων σε ευρωπαϊκές τράπεζες

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

να συνεχισθεί η συρρίκνωση, καθώς η Τράπεζα Πειραιώς θα κλείσει συνολικά 312 υποκαταστήματα της Τράπεζας Κύπρου, σημαντική είναι η μείωση που καταγράφεται στην Ισπανία: μέσα στο 2012 έκλεισαν 1.963 υποκαταστήματα ισπανικών τραπεζών, που αντιπροσωπεύουν το 4,9% του συνόλου, αλλά στα τέσσερα χρόνια που μεσολάβησαν από την αρχή της χρηματοπιστωτικής κρίσης

στα τέλη του 2008 και μέχρι το τέλος του 2012 έκλεισε το 17% των υποκαταστημάτων ισπανικών τραπεζών. Το ίδιο χρονικό διάστημα έκλεισε το 3,3% των ιρλανδικών τραπεζών και αναμένεται να συρρικνωθεί περαιτέρω ο ιρλανδικός χρηματοπιστωτικός τομέας το τρέχον έτος, παράλληλα, στην Ιταλία έκλεισε το 3,1% των υποκαταστημάτων ιταλικών τραπεζών.

Στόχος αυτής της διαδικασίας είναι η αναβάθμιση της αποτελεσματικότητας των τραπεζών και αναμένεται πως θα οδηγήσει πράγματι σε βελτίωση της λειτουργίας τους. Την ίδια στιγμή, πάντως, η Royal Bank of Scotland επισημαίνει πως πέντε χρόνια μετά την εκδήλωση της χρηματοπιστωτικής κρίσης οι ευρωπαϊκές τράπεζες παραμένουν «υπερβολικά μεγάλες για να καταρρεύσουν».

Σύμφωνα με σχετικό ρεπορτάζ των Financial Times, η βρετανική τράπεζα εντοπίζει τις μεγαλύτερες ανάγκες για κεφαιακή ενίσχυση στη γερμανική Deutsche Bank, στη γαλλική Credit Agricole και στη βρετανική Barclays. Συνιστά στις μεγαλύτερες ευρωπαϊκές τράπεζες να περικόψουν 661 δισ. ευρώ από τα στοιχεία ενεργητικού τους και να αντλήσουν νέα κεφάλαια ύψους 47 δισ. ευρώ για να συμμορφωθούν με τους κανονισμούς της Βασιλείας III. Το βάρος είναι μεγαλύτερο για τις μικρότερες τράπεζες, που πρέπει να συρρικνώσουν τους ισολογισμούς τους κατά 2,6 τρισ. ευρώ οδηγώντας σε ακόμα μεγαλύτερη ανεπάρκεια τις πιστώσεις στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις της Ευρώπης.

Σημειώθων ότι οι ευρωπαϊκές τράπεζες έχουν ήδη περιστείλει τους ισολογισμούς τους συνολικά κατά 2,9 τρισ. ευρώ από τον Μάιο του 2012 περιορίζοντας σημαντικά τον αριθμό των πιστώσεων και εκποιώντας μονάδες εκτός των κεντρικών δραστηριοτήτων. Ο τραπεζικός τομέας της Ευρωζώνης έχει σύνολο ενεργητικού ύψους 32 τρις. ευρώ, ποσό υπερτριπλάσιο του συνολικού ΑΕΠ της

REUTERS

ΣΥΝΤΟΜΑ

Το χρηματικό ποσό παρέλαβε η πρόεδρος του Σωματίου Κ. Γίλα Εκκαλιώτου από τον διευθύνοντα σύμβουλο της Alpha Bank Cyprus Ltd κ. Γεώργιο Γεωργίου.

Η Alpha Bank στηρίζει την «Κοινωνική Μέριμνα Αγίων Ομολογητών»

Η Alpha Bank Cyprus Ltd, στο πλαίσιο της κοινωνικής της προφοράς, διέθεσε χρηματικό ποσό ύψους 10.000 ευρώ, προκειμένου να ενισχύσει το έργο του Σωματίου «Κοινωνική Μέριμνα Αγίων Ομολογητών» στηρίζει με συνέπεια άπορες οικογένειες και παιδιά. Με την αποδοτική οικονομική στήριξη του Σωματίου, λειτουργούν σήμερα τέσσερις παιδοκομικοί σταθμοί που εξυπηρετούν 215 παιδιά, ενώ τα τελευταία χρόνια λειτουργεί εστιατόριο που παρέχει δωρεάν σίτιση μία φορά την εβδομάδα σε περίπου 30 πολύτεκνες οικογένειες.

Η Ελληνική Τράπεζα χορηγός των Οικολογικών Σχολείων

Η Ελληνική Τράπεζα στηρίζει, από το 1998, τον επιτυχημένο θεσμό των Οικολογικών Σχολείων, στο πλαίσιο της Εταιρικής Κοινωνικής της Ευθύνης και της περιβαλλοντικής της πολιτικής. Η ενέργεια αυτή εντάσσεται στο πλέγμα δράσεων του Ομίλου που στοχεύουν στην ευαισθητοποίηση του κοινού και στη δημιουργία περιβαλλοντικής συνείδησης ανάμεσα στους νέους. Το Πρόγραμμα των Οικολογικών Σχολείων ξεκίνησε, το 1997, με 22 σχολεία και η Ελληνική Τράπεζα ανέλαβε τη χορηγία του ένα χρόνο αργότερα. Κατά τη σχολική χρονιά 2012-2013 συμμετείχαν στο θεσμό των Οικολογικών Σχολείων 312 σχολεία. Τα Οικολογικά Σχολεία είναι το μαζικότερο περιβαλλοντικό πρόγραμμα που έχει υιοθετήσει το Υπουργείο Παιδείας & Πολιτισμού και το έχει εντάξει στα αναλυτικά του προγράμματα. Ενδεικτικό είναι ότι κατά τη σχολική χρονιά 2012-2013 στο Πρόγραμμα συμμετείχαν 55.682 μαθητές απ' όλες τις βαθμίδες της Εκπαίδευσης (νηπιαγωγεία, δημοτικά, γυμνάσια, λύκεια και τεχνικές σχολές) και 6.585 εκπαιδευτικοί. Τα Οικολογικά Σχολεία είναι Διεθνές Πρόγραμμα του FEE (Foundation for Environmental Education) που στοχεύει μέσα από τη μελέτη θεμάτων που αφορούν το περιβάλλον όπως είναι η Ενέργεια, το Νερό, τα Απορρίμματα, η Βιοποικιλότητα, η Θάλασσα και το Περιβάλλον και ο Πολιτισμός, να βοηθήσει τους μαθητές και αμυνογούς πολίτες να αποκτήσουν μια υπεύθυνη και ενεργή στάση έναντι των περιβαλλοντικών θεμάτων. Εθνικός χορηγός της των οικολογικών προγραμμάτων στην Κύπρο είναι η περιβαλλοντική οργάνωση CYMEPA.

Προσφορά από την υπηρεσία MTN PayAsYouGo

Η MTN αλλάζει τις νύχτες των συνδρομητών της MTN PayAsYouGo, δίνοντας τους Free Nights για να μιλούν δωρεάν κάθε νύχτα με όλους τους συνδρομητές MTN. Με τα MTN Free Nights, οι συνδρομητές MTN PayAsYouGo θα μιλούν δωρεάν από τις 10 το βράδυ μέχρι τις 7 το πρωί της επόμενης μέρας με όλους τους MTN φίλους τους. Το μόνο που χρειάζεται να κάνουν για να μπορούν να επωφεληθούν της προσφοράς MTN Free Nights είναι να συμπληρώσουν πέντε λεπτά ομιλίας προς MTN αριθμούς κατά τη διάρκεια της μέρας από την MTN PayAsYouGo γραμμή τους. Η προσφορά ισχύει για υψιστάμενους αλλά και νέους συνδρομητές MTN PayAsYouGo. Η MTN δίνει τη δυνατότητα στους συνδρομητές της να ξερουν οποιαδήποτε στιγμή της μέρας πόσο κοντά στα MTN Free Nights είναι. Στέλνοντας τη λέξη «info» με SMS στο 8010 (δωρεάν από γραμμή MTN PayAsYouGo) θα μάθουν στη στιγμή πόσα λεπτά έχουν μιλήσει μέχρι τη συγκεκριμένη ώρα και πόσα λεπτά απομένουν για να φτάσουν τα πέντε λεπτά και να επωφεληθούν της προσφοράς MTN Free Nights.

Το MBA του CYPRUS INSTITUTE OF MARKETING 22ο στην Ευρώπη

Το CIM ανακοίνωσε ότι για τρίτη συνεχόμενη χρονιά και μετά από έρευνα που έγινε από την καταξιωμένη ιστοσελίδα www.findyourmba.com το MBA του Cyprus Institute of Marketing (CIM) κατατάχθηκε στα 30 Καλύτερα MBA στην Ευρώπη για το 2012 «MBA Rising Stars» και συγκεκριμένα στην 22η θέση (<http://www.findyourmba.com/ymba-rising-stars-2012>). Εκτός από το CIM στα πρώτα 30 βρίσκονται διεθνούς κύρους πανεπιστήμια όπως το Cass Business School και IE Business School. Τα αποτελέσματα της έρευνας βασίζονται κατά 55% στην επιτυχία των αποφοίτων. Το πρόγραμμα που προσφέρει στη Λευκωσία Master in Business Administration (MBA 12 months FT/24 months PT), έχει αξιολογηθεί από το ΣΕΚΑΠ και αναγνωρίσει από το ΚΥΣΑΤΣ. Το MBA του CIM είναι από τα πρώτα MBA που προσφέρονται στην Κύπρο από το 1993 και η Αξιολόγηση αυτή έρχεται σαν επιστάση των διεθνών διακρίσεων του προγράμματος.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗΣ seitanidis@kathimerini.com.cy

Ελληνικές εισηγμένες προσελκύουν το ενδιαφέρον ξένων

Του ΑΝΕΣΤΗΝΤΟΚΑ

Επιχειρήσεις με κερδοφορία και υψηλή χρηματοοικονομική διάρθρωση αποτελούν δέλεαρ για τους ξένους και αλλάζουν χέρια ακόμη και στα χρόνια της ισχυρότερης ύφεσης που γνώρισε η χώρα μας.

Στο Χρηματιστήριο Αθηνών, την τελευταία τρίτητα 2011-2012 πραγματοποιήθηκαν 3 εξαγορές εισηγμένων (ΚΑΕ, Eurodrip, S&B), ενώ την τελευταία δεκαετία περυσιότερες από 15 επιχειρήσεις εξαγοράστηκαν από ξένους ομίλους.

Το κοινό χαρακτηριστικό των επιχειρήσεων που εξαγοράστηκαν ή θα εξαγοραστούν στο μέλλον είναι ότι διακρίνονται από υψηλά ταμειακά διαθέσιμα, αποτελούν συνήθως τους ηγέτες (leaders) στους κλάδους που δραστηριοποιούνται και κυρίως το management χαρακτηρίζεται από σοβαρότητα, χρηστή διοίκηση, έλεγχο δαπανών, εξωστρέφεια. Οι εταιρείες που πραγματικά αξίζουν με καλά θεμελιωμένα μεγέθη και χρηστή διοίκηση, βρίσκονται στο πάνω ράφι και ποτέ δεν μένουν στα αζήτητα. Τα είκοσι τελευταία χρόνια οι ξένοι όμιλοι με... χειρουργική ακρίβεια εντοπίζουν τις υγιείς εισηγμένες και προχωρούν στην εξαγορά τους, διευρύνοντας την ομίλητα των θυγατρικών τους. Τα τελευταία χρόνια και ιδιαίτερα μετά την κατάρρευση της Lehman Brothers (15 Σεπτεμβρίου 2008) τα σκυτάλη των εξα-

Οι εισηγμένες που εξαγοράστηκαν από ξένους επιχειρηματικούς ομίλους

την τελευταία 3ετία	S&B	Rhine Capital
	Eurodrip	Waarmenk Holding
	ΚΑΕ	Dufry
την τελευταία 15ετία	Rilken	Henkel
	Μηνωικές Γραμμές	Όμιλος Grimaldi
	ΑΓΕΤ Ηρακλής	Lafarge
	ΟΤΕ	Deutsche Telekom
	Ελαΐς	Unilever
	ΑΒ-Βασίλοπουλος	Delhaize
	Ρόκας	Ibedrola
	Χάλυψ	Ciment Francais
	Παυλίδης	Kraft Foods
	Interamerican	Eureka
	Κωτσόβολος	Dixon
	Παπαστράτος	PMI

ΠΗΓΗ: www.ase.gr

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

γορών εισηγμένων επιχειρήσεων, από τους παραδοσιακά βιομηχανικούς ομίλους ανέλαβαν τα διεθνή funds που είναι πιο ευέλικτα και στοχεύουν στην καταγραφή υπεραξιών μέσα από τις εξαγορές.

Οι εταιρείες που εξαγοράστηκαν από τους ξένους ομίλους είχαν βρεθεί στο μικροσκόπιο τουλάχιστον 12 μήνες όπως συνέβη για παράδειγμα στις περιπτώσεις της Eurodrip και των ΚΑΕ. Η οικονομική εμπειρία παλαιότερων ετών έχει δείξει ότι οι καλές επιχειρήσεις πολύ δύσκολα θ' αρνηθούν την πρόταση από έναν

μεγάλο πολυεθνικό όμιλο όταν στην ελληνική διοίκηση υπάρχει η διάθεση για ισχυροποίηση των μεγεθών του και διεύρυνση των δραστηριοτήτων σε περισσότερες χώρες του πλανήτη.

Όπως έχει επισημανθεί από αναλυτές το πρόβλημα που υπάρχει στην πλειοψηφία των ελληνικών επιχειρήσεων που είναι οικογενειακές -δηλαδή έχει ως βασικό μέτοχο μία οικογένεια που είναι συνήθως και ο ιδρυτής- είναι η διάδοση κατάστασης στην περίπτωση που οι απόγονοι του επιχειρηματία δεν

συνεχίζουν τη διοίκηση της επιχείρησης, Γι' αυτό εξάλλου και σε αρκετές εταιρείες έχουν προσληφθεί managers από την αγορά για να προετοιμάσουν το έδαφος για πιθανή πρόταση εξαγοράς στο μέλλον. Ο «κόκκινος συναγερμός» παραμένει σε πλήρη ισχύ για τις μεγάλες ελληνικές βιομηχανίες.

Η ύφεση έχει συμπαράσει την εγχώρια κατανάλωση στα επίπεδα της δεκαετίας του '90, τα μερίδια αγοράς συρρικνώνονται, ο τζίρος επιστρέφει στα επίπεδα της δεκαετίας του '90 και η αγωνία των επι-

χειρήσεων είναι να μη μετατραπούν σε αρνητικές οι ταμειακές ροές. Πρακτικό θέμα μετεγκατάστασης για τις μεγάλες ελληνικές βιομηχανίες δεν έχει προκύψει μέχρι σήμερα, παρά το γεγονός ότι θεωρητικά συζητείται ευρέως στα διοικητικά συμβούλια των εταιρειών. Οι περισσότερες διοικήσεις θέλουν να εξαντλήσουν όλα τα περιθώρια και γι' αυτό έχουν ρίξει όλο το βάρος στην ενίσχυση του διεθνούς πελατολογίου τους. Το τελευταίο χρόνο είχαμε δύο περιπτώσεις εταιρειών που μετέφεραν την έδρα τους στο εξωτερικό. Τη βιομηχανία γάλακτος ΦΑΓΕ που εγκατέστησε τη διοίκηση στο Λουξεμβούργο και την Coca Cola Hellenic, η διοίκηση της οποίας τοποθετήθηκε στην Ελβετία.

Ουσιαστικά, τρεις είναι οι βασικοί παράγοντες που οι εταιρείες επέλεξαν να μεταφέρουν την έδρα τους στο εξωτερικό. Ο πρώτος λόγος είναι η αναζήτηση από τις εταιρείες ενός σταθερού φορολογικού περιβάλλοντος με χαμηλούς συντελεστές φορολογίας. Ο δεύτερος είναι ο ευκολότερος τρόπος να ανοιχθούν νέες γραμμές πωλήσεων στο εξωτερικό, αφού στην Ελλάδα οι τράπεζες αδυνατούν να υποστηρίξουν τις εταιρείες. Ο τρίτος λόγος είναι να απαλλαγούν οι εταιρείες από το country risk της Ελλάδας, που αποτελεί ανυπεράβλητο εμπόδιο για τις εταιρείες να προσελκύσουν επενδυτικά κεφάλαια, αλλά κυρίως να αναπτύχουν σε νέες αγορές.

Αυξημένοι κίνδυνοι σε χώρες που προσέφυγαν στο ΔΝΤ

Οι χώρες που έχουν υπαχθεί σε πρόγραμμα στήριξης του ΔΝΤ έχουν αυξημένες πιθανότητες να πτωχεύσουν εξαιτίας των χρόνιων δημοσιονομικών τους προβλημάτων που συχνά υπερβαίνουν τις δυνατότητες ενός προγράμματος. Το συμπέρασμα αυτό προκύπτει από σχετική μελέτη που εκπόνησε ο οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης Moody's μεταξύ 168 χωρών με δημοσιονομικά προβλήματα στο χρονικό διάστημα 1983-2012, οπότε βρίσκονταν σε εξέλιξη 632 προγράμματα του ΔΝΤ σε 114 χώρες. Διαπίστωσε ότι στο διάστημα αυτό πτώχευσε το 16,4% των χωρών που είχαν υπαχθεί σε πρόγραμμα δημοσιονομικής εξυγίανσης του ΔΝΤ.

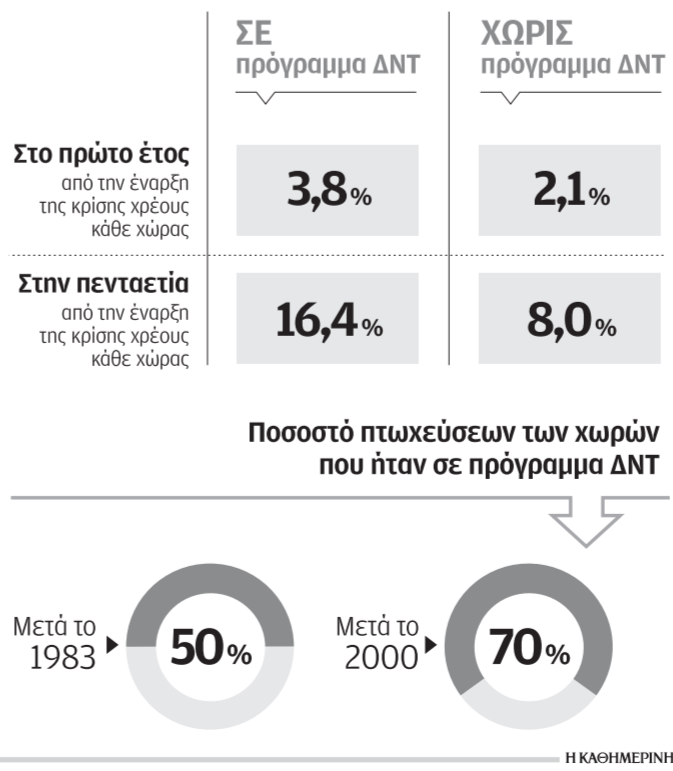
Ενδεικτικό των αυξημένων κινδύνων που διατρέχουν όσες χώρες προσφύγουν στην αρωγή του Ταμείου είναι το έμφραγμα της σχετικής μελέτης που φέρει το αντίστοιχο ποσοστό μεταξύ χωρών που δεν είχαν υπαχθεί στο ΔΝΤ να είναι μόλις 8,0% στο ίδιο χρονικό διάστημα, δηλαδή λιγότερο από το μισό του αντίστοιχου ποσοστού μεταξύ των χωρών σε πρόγραμμα ΔΝΤ. Τα ποσοστά αυτά αφορούν τις πτωχεύσεις που σημειώθηκαν σε χρονοδιάγραμμα πενταετίας από τη στιγμή που εκδηλώθηκε το πρόβλημα χρέ-

δυσκολίες στην άντληση δανεισμού και προβλήματα στα οποία συμπεριλαμβάνονται άλλοι επιβαρυντικοί παράγοντες κινδύνου όπως μια τραπεζική κρίση, ένα πολύ υψηλό χρέος, μια μακροχρόνια στασιμότητα της οικονομίας ή ακόμη και μια θεσμική αποδυνάμωση.

Επικαλύπτει, άλλωστε, τα πορίσματα της έρευνάς της, τονίζει πως αυτά δικαιώνουν την πάγια τακτική της να αξιολογεί ως ομόλογα-σκουπίδια τα ομόλογα των χωρών σε προγράμματα του ΔΝΤ. Όπως επισημαίνει η Ελενα Ντούγκαρ, στέλεχος της Moody's, «οι χώρες εισέρχονται σε πρόγραμμα στήριξης όταν αντιμετωπίζουν μεγάλες πιέσεις και τα προγράμματα στήριξης δεν επαρκούν πάντα για να εξαλείψουν τους αυξημένους κινδύνους πτωχεύσεων που απορρέουν από αυτές τις πιέσεις».

Η ίδια υπογραμμίζει, παράλληλα, πως ακόμη κι όταν δεν μπορεί να αποφευχθεί η πτώχευση, τα προγράμματα του ΔΝΤ συχνά αποδεικνύονται αποτελεσματικά υπό την έννοια ότι μειώνουν τον μακροοικονομικό αντίκτυπο μιας πτωχεύσεως προσφέροντας, για παράδειγμα, προσωρινή χρηματοδότηση και στηρίζοντας μια πιο συνεταγμένη διαδικασία αναδιάρθρωσης χρέους.

Πτωχεύσεις χωρών στο διάστημα 1983-2012

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η Ολλανδία βρίσκεται στην παρέα των κακών μαθητών της Ευρώπης

Η Ε.Ε. ανακάμπτει με οδηγό το γαλλογερμανικό δίδυμο, αλλά η χώρα είναι σε ύφεση

Η Ολλανδία, εκ των πλέον ένθερμων οπαδών της λιτότητας, «βρέθηκε με ανεπιθύμητα μέσα στην εβδομάδα». Έτσι σχολιάζει το Ρόιτερς τα τελευταία στοιχεία που φέρουν την Ευρωζώνη να ανακάμπτει, αλλά την Ολλανδία να συγκαταλέγεται στις χώρες που παραμένουν σε ύφεση. Η γαλλογερμανική ατμοσφαιρική της Ευρώπης ανασύρει την Ευρωζώνη από την ύφεση, καθώς στη Γερμανία η ανάπτυξη το β' τρίμηνο ήταν 0,7%, σε σύγκριση με το πρώτο, και στη Γαλλία ήταν 0,5% πάντα σε τριμηνιαία βάση. Το ΑΕΠ της Ολλανδίας, όμως, το β' τρίμηνο συρρικνώθηκε κατά 0,2% σε σύγκριση με το πρώτο τρίμηνο και κατά 1,8% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2012. Η ύφεση αφήνει, άλλωστε, το αποτύπωμα της στον επιχειρηματικό κόσμο: μέσα στον Ιούλιο κήρυξαν πτώχευση κατά μέσον όρο 25 επιχειρήσεις την ημέρα, καταγράφοντας τα υψηλότερα ποσοστά από το 1981.

Σε ό,τι αφορά τη χαινούσα πληγή της Ευρώπης, την ανεργία, στην Ολλανδία σημειώσε νέο ρεκόρ τον περασμένο μήνα φθάνοντας στο 8,7% του εργατικού δυναμικού. Το δημοσιονομικό έλλειμμα της χώρας αυξήθηκε στο 3,9% από το 3,7% στο οποίο βρισκόταν το 2012.

Τα ποσοστά αυτά είναι βέβαια μικρά αν συγκριθούν με τα αντίστοιχα της Ι-

Η ανεργία, στην Ολλανδία σημείωσε νέο ρεκόρ τον περασμένο μήνα, φθάνοντας στο 8,7% του εργατικού δυναμικού. Το δημοσιονομικό έλλειμμα της χώρας αυξήθηκε στο 3,9% από το 3,7% στο οποίο βρισκόταν το 2012.

σπανίας για παράδειγμα, αλλά η Ολλανδία πλήττεται και από τη βαθύτατη απαισιοδοξία των καταναλωτών της και τη «βουτιά» που κάνουν οι τιμές των ακινήτων. «Δεν μπορούμε πλέον να μιλάμε για ευρωπαϊκό πρόβλημα αλλά για αποτυχημένη πολιτική στην Ολλανδία», σχολιάζει σχετικά ο Αρνολντ Μέρκις, μέλος του αντιπολιτευόμενου Σοσιαλιστικού Κόμματος, που επισημιάει πως

«η ανεργία υποχωρεί στις γειτονικές χώρες αλλά εξακολουθεί να αυξάνεται στην Ολλανδία». Σύμφωνα, άλλωστε, με τις εκτιμήσεις των μεγαλύτερων και ισχυρότερων τραπεζών της χώρας, των ING και Rabobank, τα νέα μέτρα λιτότητας και συγκεκριμένα οι περαιτέρω περικοπές δαπανών, που έχει ήδη προγραμματίσει να λάβει το κυβερνών κόμμα των Φιλελευθέρων του Μαρκ Ρούτε, θα εξαφα-

νίσουν κάθε ανάπτυξη το επόμενο έτος.

Μολονότι έχει παραδεχθεί πως θα χρειασθεί μεγαλύτερο χρονικό διάστημα για τη δημοσιονομική εξυγίανση της Ολλανδίας, ο πρωθυπουργός, που στη διάρκεια της προεκλογικής εκστρατείας είχε δηλώσει ότι δεν θα δώσει «ούτε πεντάρα επιπλέον για την Ελλάδα», εμμένει στην πολιτική λιτότητας. Την ίδια στιγμή οι προβλέψεις για την πορεία της ολλανδικής οικονομίας το επόμενο έτος κάθε άλλο παρά παρήγορες είναι. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Γραφείου Κεντρικού Σχεδιασμού, η ανάπτυξη το 2014 θα είναι κατά 25 εκατοστιαίες μονάδες μικρότερη από τις προηγούμενες προβλέψεις καθώς θα περιορισθεί στο 0,75%. Σε ό,τι αφορά το τρέχον έτος, το ολλανδικό ΑΕΠ αναμένεται να συρρικνωθεί κατά 1,25% ενώ η προηγούμενη εκτίμηση μιλούσε για συρρίκνωση 1%. Στη διάρκεια των τεσσάρων ετών που έχουν μεσολαβήσει από το δεύτερο τρίμηνο του 2009 και την αρχή της κρίσης χρέους, η ολλανδική οικονομία βρέθηκε σε ύφεση τρεις φορές, ενώ συνολικά έχει σημειώσει ανάπτυξη μόλις 1,0% τη στιγμή που στο ίδιο χρονικό διάστημα οι ομολόγες της χώρας, Γερμανία, Γαλλία, Βέλγιο και Αυστρία, έχουν σημειώσει συνολική ανάπτυξη κυμαινόμενη από 4% ως 8%.

REUTERS

Φυγή κεφαλαίων από ομόλογα των ΗΠΑ

Οι πωλήσεις αμερικανικών ομολόγων από ξένους επενδυτές συνεχίστηκαν για δεύτερο μήνα τον Ιούλιο, καθώς οι επενδυτές πούλησαν μετοχές και ποσότητες ρεκόρ αμερικανικών κρατικών ομολόγων και εντόκων γραμματίων, σύμφωνα με έκθεση του αμερικανικού υπουργείου Οικονομικών. Ειδικότερα, οι επενδυτές ξεπούλησαν αμερικανικά κρατικά ομόλογα 40,1 δισ. δολαρίων, εκρόη που είναι η μεγαλύτερη από το 1977 και οφείλεται στην ανησυχία των επενδυτών ότι ενδεχομένως ακόμη και τον Σεπτέμβριο η αμερικανική ομοσπονδιακή τράπεζα θα αρχίσει να περιορίζει το πρόγραμμα αγοράς ομολόγων. Οι καθαρές εκροές μακροπρόθεσμων στοιχείων χαρτοφυλακίου έφτασαν τα 66,9 δισ. δολάρια (50,1 δισ. ευρώ) τον Ιούλιο, ενώ τον προηγούμενο μήνα οι καθαρές εκροές είχαν ανέλθει σε 27 δισ. δολάρια (20,2 δισ.). Οι καθαρές πωλήσεις μακροπρόθεσμων αμερικανικών ομολόγων από ξένους ιδιώτες επενδυτές ανήλθαν στο ποσό των 40,1 δισ. δολαρίων (30 δισ. ευρώ) από 29 δισ. δολάρια (21,7 δισ. ευρώ) τον Μάιο, σύμφωνα με ανακοίνωση του αμερικανικού υπουργείου Οικονομικών. Σχεδόν το σύνολο των πωλήσεων ομολόγων προήλθε από Κινέζους και Ιάπωνες επενδυτές, ενώ οι καθαρές εκροές από κρατικά ομόλογα είναι οι σημαντι-

κότερες σε ύψος από το 1977, σύμφωνα με στοιχεία του Bloomberg. Οι ιδιώτες ξένοι επενδυτές πούλησαν τον Ιούλιο κάθε είδους μακροχρόνιου αμερικανικού τίτλου που κατείχαν, από κρατικά ομόλογα, ομόλογα αμερικανικών κρατικών υπηρεσιών, εταιρικά ομόλογα και με-

Οι επενδυτές πούλησαν κρατικούς τίτλους 40,1 δισ. δολ., εκρόη που είναι η μεγαλύτερη από το 1977

τοχές, σύμφωνα με την έκθεση του υπουργείου Οικονομικών. «Η αλλαγή των προσδοκιών για τον δρόμο που θα ακολουθήσει μελλοντικά η Fed οδήγησε σε σημαντική απομόχλευση», παρατήρησε ο Τόμας Σίμους, οικονομολόγος της επενδυτικής τράπεζας Jefferies στη Νέα Υόρκη. Οι ξένοι ιδιώτες επενδυτές πραγματοποίησαν τον Ιούλιο καθαρές πωλήσεις μετοχών αμερικανικών εταιρειών ύψους 25,5 δισ. δολαρίων (19,1 δισ. ευρώ), καθαρές πωλήσεις ομολόγων αμερικανικών κρατικών υπηρεσιών ύψους 9,1 δισ. δολαρίων (6,8 δισ. ευρώ) και καθαρές πωλήσεις ομολόγων αμερικανικών εταιρειών ύψους 6,9 δισ. δολαρίων (5,1 δισ. ευρώ).

Η Ινδία δαπανά δεκάδες δισ. δολάρια για να εκσυγχρονίσει τις ένοπλες δυνάμεις της. Κατασκευάζει νέα υποβρύχια και πολεμικά πλοία και επενδύει σε οπλικά συστήματα.

Η Ινδία στην κούρσα των εξοπλισμών με νέο αεροπλανοφόρο

Η Ινδία προχωρεί στην ομάδα των χωρών με γχώρια παραγωγή αεροπλανοφόρων καθώς στην αρχή της εβδομάδας ανακοίνωσε ότι εγκαινιάσε σχέδιο ύψους πέντε δισ. δολαρίων για την κατασκευή του INS Vikrant. Πολιτικοί, οικονομικοί αλλά και αμυντικοί αναλυτές εντάσσουν την κίνηση αυτή στις προσπάθειες της χώρας να ανακαταστήσει την επιρροή της Κίνας στην περιοχή. Το INS Vikrant αναμένεται να είναι έτοιμο το 2018, οπότε θα αναπτυχθεί στην περιοχή του Ινδικού Ωκεανού, όπου βρίσκονται τα

εμπορικά και οικονομικά συμφέροντα της Ινδίας. Σύμφωνα με το γαλλικό πρακτορείο, η κατασκευή του θα διευκολύνει την απόσυρση του INS Viraat, όπως έχει μετονομάσει η Ινδία το 60 ετών βρετανικό αεροπλανοφόρο που αγόρασε το 1987.

Πηγές της ινδικής κυβέρνησης αναφέρουν ότι το INS Vikrant, που στα ινδικά σημαίνει «θαρραλέος», θα εξοπλισθεί με αμυντικό και μηχανολογικό εξοπλισμό και θα δοκιμάζεται επί τέσσερα χρόνια. Αναλυτές χαρακτηρίζουν ορόσημο την κατασκευή

του ινδικού αεροπλανοφόρου και τονίζουν πως οι αυξανόμενες αμυντικές δαπάνες στις οποίες προχωρεί η Κίνα έχουν δώσει το έναυσμα για μια κούρσα εξοπλισμών στην Ασία. Η Ινδία δαπανά δεκάδες δισ. δολάρια για να εκσυγχρονίσει τις ένοπλες δυνάμεις της, ο εξοπλισμός των οποίων ανάγεται σε μεγάλο βαθμό στη σοβιετική εποχή. Κατασκευάζει νέα υποβρύχια και πολεμικά πλοία και επενδύει σε οπλικά συστήματα. Προ ημερών ανακοινώθηκε η κατασκευή του πρώτου ινδικού πυρηνικού υποβρυχίου, που, σύμφωνα

με τον Ινδό πρωθυπουργό Μανμοχάν Σινγκ, είναι έτοιμο για θαλάσσιες δοκιμές. Σε ό,τι αφορά τον ανταγωνισμό της με την Κίνα, ρεπορτάζ της Wall Street Journal τονίζει πως η είδηση για την κατασκευή ινδικού αεροπλανοφόρου καλύφθηκε εκτεταμένα από τα κινεζικά ΜΜΕ. Η κρατική τηλεόραση της Κίνας επικαλέσθηκε τις εκτιμήσεις εμπειρογνομώνων, που το χαρακτήρισαν «κατ' όνομα εγχώριας κατασκευής» καθώς τμήματά του προέρχονται από την αμυντική βιομηχανία διαφόρων χωρών.

Πρώτη ενημέρωση

- ειδήσεις
- ενημέρωση
- αθλητισμός

Παρουσίαση: Σταύρος Κυπριανού
Παραγωγή-Σκηνοθεσία: Πανίκος Νικολάου
Εποπτεία: Σοφία Μουαΐμη

ΑΠΟ ΤΙΣ 2 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ
Δευτέρα με Παρασκευή 7.00 το πρωί

ΡΙΚ1
www.cybc.com.cy

Έρευνα για τα χαρακτηριστικά της «επαγγελματικής επιτυχίας»

Είναι πανευρωπαϊκή και απευθύνεται σε επαγγελματίες, επιχειρηματίες και στελέχη επιχειρήσεων

Της ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΔΑΜΟΥΛΙΑΝΟΥ

Μια πανευρωπαϊκή έρευνα για την επαγγελματική επιτυχία, που απευθύνεται σε επιχειρηματίες, σε στελέχη επιχειρήσεων και γενικώς σε επαγγελματίες, βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη και στη χώρα μας. Ζητούμενό της είναι να εντοπιστούν τα όποια χαρακτηριστικά τη συνοδεύουν. Επίσης, να καταγραφεί η οποία υποστήριξη δέχθηκε κάποιο επιτυχημένο επαγγελματικό άτομο στην πορεία του. Τη διεργασία η Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Knowl και η Έταιρεία Συμβούλων Μίλτος Αναδυόμενες Τεχνολογίες & Υπηρεσίες, με τη συνεργασία της ICAP Group A.E. και την υποστήριξη της Ομοσπονδία Ελληνικών Συνδέσμων Νέων Επιχειρηματιών (ΟΕΣΥΝΕ), η Ελληνοαμερικανική Ένωση, το Hellenic American Education Center (HAEC), το ελληνικό τμήμα του Ευρωπαϊκού Δικτύου Μεντόρων για τη Γυναίκα Επιχειρηματικότητα (Business Mentors) και το Ευρωπαϊκό Κέντρο για τις Γυναίκες και την Τεχνολογία (ECWT).

Εμπνευση

Σκοπός της έρευνας είναι, με τα ευρήματά της, να προσφέρει εμπνευση και παρακίνηση σε εκείνους που επιζητούν την επαγγελματική επιτυχία. Παράλληλα, για εκείνους που επεξεργάζονται και προτείνουν τις πολιτικές απασχόλησης, είναι δυνατόν να αποτελέσουν εργαλεία ουσιαστικής υποστήριξης. Κατά συνέπεια, αναμένονται με πολύ ενδιαφέρον τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας που «θα φωτίσει μια σημαντική πτυχή της επαγγελματικής κοινωνικής και ατομικής πραγματικότητας, όπως τη βιώσιμη καθημερινή κλιμάδα επαγγελματιών, επιχειρηματιών και στελέχη επιχειρήσεων». Ωστόσο είναι αναπόφευκτος ο συνειρμός που οδηγεί σε έναν εποικοδομητικό αντίλογο απειραματόβλητος του εξής φαινομένου: γιατί να αποτυγχάνουν ικανά και ταλαντούχα στελέχη που μπορεί κάποτε να έγιναν και «εξώφουλα» σε περιοδικά κύρους στη χώρα μας αλλά και στο εξωτερικό;

Το φαινόμενο να αποτυγχάνουν ικανά στελέχη που είχαν λαμπρές επιδόσεις στην καριέρα τους απασχολεί όχι μόνο τα ίδια τα στελέχη, αλλά και τις επιχειρήσεις για τις οποίες το κόστος μιας απόλυσης, κυρίως όταν πρόκειται για ανώτερη στελέχη, είναι βαρύ. Η επιστήμη του Μάνατζμεντ έχει χρησιμοποιήσει τον όρο «εκτροχιασμός» (derailment). Τη δυναμική του φαινομένου, αλλά και τις αιτίες του, έχει παρουσιάσει σε ένα από τα βιβλία του ο καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών και διευθυντής του Executive MBA, Δημήτρης Μπουραντάς.

Το φαινόμενο να αποτυγχάνουν ικανά στελέχη που είχαν λαμπρές επιδόσεις στην καριέρα τους απασχολεί όχι μόνο τα ίδια τα στελέχη, αλλά και τις επιχειρήσεις για τις οποίες το κόστος μιας απόλυσης -κυρίως όταν πρόκειται για ανώτερους υπαλλήλους- είναι βαρύ. Η επιστήμη του Μάνατζμεντ έχει χρησιμοποιήσει τον όρο «εκτροχιασμός».

Ο «εθισμός» στις επιτυχίες και η αλαζονεία

Ο «εθισμός» στις επιτυχίες δυνατόν να κάνει το άτομο αλαζονικό - ένα στοιχείο που φέρνει σίγουρα την αποτυχία, αφού το στέλεχος γίνεται απόμακρο και περιφρονητικό προς τους άλλους και δεν βλέπει τίποτα από τις αδυναμίες και τη λάθη τα δικά του. Όσο για τις αποτυχίες αυτές, τις φορτώνει είτε στους άλλους είτε στην κακή τύχη... «Το στέλεχος που προσβλέπει σε μια διαρκή επιτυχή καριέρα πρέπει -εκτός των άλλων- να έχει συνειδητοποιήσει και να είναι προετοιμασμένος να αντιμετωπίσει τον κίνδυνο του «εκτροχιασμού». Στις προτάσεις περιλαμβάνονται και πρακτικοί τρόποι, όπως η άσκηση στην αυτογνωσία και στην ταπεινοφροσύνη «που πρέπει να συνοδεύει πολύ περισσότερο κάθε στέλεχος, όσο πιο ικανό και επιτυχημένο γίνεται και ανέρχεται στα ιεραρχικά επίπε-

δα». Προτείνει επίσης την αυτοαμφισβήτηση. Να ακούει τους άλλους και, πριν ακόμη χρειασθεί, να είναι έτοιμο να αλλάξει. Να αποδέχεται τις επιτυχίες στους άλλους και στην «τύχη» και όχι στον εαυτό του. Να προκαλεί την κριτική και τη διαφωνία των συνεργατών του, να αποδέχεται τη λάθη του. Σημαντικό ρόλο έχουν επίσης και οι επιχειρήσεις οι οποίες οφείλουν να εντάξουν το ζήτημα του «εκτροχιασμού» στην εκπαίδευση-ανάπτυξη των ηγετικών στελεχών τους. Επιστημιακή επίσης ότι οι επιχειρήσεις πρέπει να γίνουν περισσότερο μαθησιακοί οργανισμοί και να αναπτύξουν ένα κλίμα και μια κουλτούρα που θα κάνει τα στελέχη τους λιγότερο τρωτά στο φαινόμενο του «εκτροχιασμού» και περισσότερο δεκτικά στις αλλαγές, στην κριτική και στη μάθηση.

η μεγάλη αφοσίωση να φέρει τον δογματισμό και τον φανατισμό.

Οι επιχειρήσεις

Όμως, δεν είναι μόνο τα επιτυχημένα στελέχη που «εκτροχιάζονται». Αποτυγχάνουν και οι επιτυχημένοι επιχειρηματίες. Προκύπτει λοιπόν το σαφές συμπέρασμα ότι επειδή η επιτυχία δεν είναι δεδομένη, «οι αιτίες που οδηγούν ισχυρές και «τέλειες» επιχειρήσεις σε αποτυχία πρέπει να κατανοούνται και να γίνουν μάθημα για τις σημερινές επιτυχημένες επιχειρήσεις». Ως πρώτη αιτία τής αποτυχίας αναφέρεται η μη προσαρμογή τους στις εξελίξεις του περιβάλλοντος. Οι επιχειρήσεις διαθέτουν δομή, στρατηγική, προϊόντα, κουλτούρα, ικανότητα, συστήματα κ.λπ. τα οποία αποτελούν τα αίτια της επιτυχίας τους σε ένα συγκεκριμένο περιβάλλον. Όταν όμως το περιβάλλον αλλάξει, αυτές οι αιτίες επιτυχίας μετατρέπονται σε αιτίες αποτυχίας. Το «γιατί» όμως ως «τέλειες-επιτυχημένες» επιχειρήσεις δεν προσαρμόζονται έχει και αυτό τις δικές του αιτίες οι οποίες και περιγράφονται με ξεχωριστή αμεσότητα και σαφήνεια στο βιβλίο «Μάνατζμεντ». Και για να αναφέρουμε επιγραμματικά μερικές από αυτές, είναι ο εφσυσμασμός, η ατομική και η ομαδική αδράνεια, τα στερεότυπα, η αποτυχημένη αλλαγή, μεταξύ πολλών άλλων.

ΧΡ. ΔΑΜ.

Έρευνα έδειξε ότι τουλάχιστον ένας στους δύο ερωτηθέντες θεωρούσε τον εαυτό του αφοσιωμένο στη θέση εργασίας που κατείχε.

Αποδοχές στελεχών 273 φορές μεγαλύτερες των υπαλλήλων

Εκτίναξη στις αποδοχές των διευθυντών συμβούλων στις ΗΠΑ παρατηρήθηκε το 2012, οι οποίες ήταν θεαματικά υψηλότερες σε σύγκριση με τους μισθούς των εργαζομένων στη χώρα, αλλά και τα εισοδήματα άλλων υψηλά αμειβόμενων επαγγελματιών, σύμφωνα με έκθεση των Λόρενς Μισέλ και Νάταλι Σαμπάντις του Ινστιτούτου Οικονομικής Πολιτικής (EPI). Επιπλέον, οι αποδοχές ήταν 875% υψηλότερες από τις αντίστοιχες του 1978, αύξηση υπερδιπλάσια από την αντίστοιχη του χρηματιστηρίου την ίδια περίοδο. Ειδικότερα, τα όσα αποκόμισαν πέτυχε οι CEO ήταν κατά 273 φορές περισσότερα από εκείνα των απλών εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα, όταν το 2000 ήταν 383,4 φορές περισσότερα, ενώ πριν από πενήντα χρόνια ήταν μόλις εκκοσμάσια. Όπως αναφέρουν οι ερευνητές, τα υψηλά ιστάμενα στελέχη στις αμερικανικές εταιρείες συναρπάζουν μία μεγάλη ομάδα, η οποία σαφώς και επηρεάζει τους μισθούς και άλλων στελεχών και διευθυντών εταιρειών. Επιπλέον, οι αμοιβές των CEO συνιστούν μία πρόωρη ένδειξη για το πόσο καλά πηγαίνουν άλλες κατηγορίες εργαζομένων με υψηλές αμοιβές, καθώς και τα αντίστοιχα νοικοκυριά το 2012. Στην έρευνα τους οι Μισέλ και Σαμπάντις διαπιστώνουν το εξής στις αποδοχές των διευθυντών συμβούλων των 350 μεγαλύτερων ομίλων των ΗΠΑ για το 2012: ο μέσος όρος έφθανε τα 14,1 εκατ. δολάρια, τα μισθούς και τα 12,7% συγκριτικά με το 2011 και κατά 37,4% το 2009, όταν συγκεντρώνονταν μισθούς, μισθούς και οφίον, που έχουν ρευστοποιηθεί. Εάν ληφθεί ως κριτήριο η αμοιβή, η οποία αποτελείται από μισθό, μισθόνους και οφίον δυνητικά ρευστοποιήσιμες, τότε οι αποδοχές των CEO το 2012 ανήλθαν κατά μέσο όρο

Στα 14,1 εκατ. δολ. ήταν ο μέσος όρος για τους CEO σε 350 αμερικανικούς ομίλους το 2012

στα 10,7 εκατ. δολάρια, χαμηλότερες κατά 7,1% από το 2011, αλλά αυξημένες κατά 9,1% από το 2009. Εξετάζοντας πιο μακροχρόνια τα συγκεκριμένα στοιχεία, οι ερευνητές συμπεραίνουν ότι το 1978 - 2012 οι αποδοχές των CEO αυξήθηκαν 875% και των εργαζομένων τους μόλις κατά 5,4%.

Χάσμα αμοιβών

Στην έρευνα του Ινστιτούτου Οικονομικής Πολιτικής αναφέρεται ακόμα ότι εάν γίνει σύγκριση από το 1965 μέχρι το 2012, θα διαπιστωθεί ότι το 1965 οι διευθυντές συμβούλοι κέρδιζαν 20,1 φορές τα όσα κέρδιζαν οι εργαζόμενοι τους με κριτήριο τον μισθό, τα μισθόνους και τις ρευστοποιήσιμες οφίον, το 1978 κέρδιζαν 29 φορές περισσότερο, το 1995 κέρδιζαν 122,6 φορές περισσότερο, το 2000 κέρδιζαν 383,4 φορές περισσότερο, το 2009 κέρδιζαν 193,2 φορές περισσότερο και το 2012 κέρδιζαν 272,9 φορές περισσότερο. Οπότε σημαίνει ότι το χάσμα μεγαλώνει ολοένα και περισσότερο,

στο αποκορύφωμα της κρίσης σμικρύνθηκε προσωρινά για να διευρυνθεί και πάλι.

Οι επιστήμονες Λόρενς Μισέλ και Νάταλι Σαμπάντις επισημαίνουν ότι διαφορές υπάρχουν και στο πώς εξελίχθηκαν οι αποδοχές άλλων καλά αμειβόμενων επαγγελματιών στις ΗΠΑ τις τελευταίες τρεις δεκαετίες. Την εν λόγω περίοδο, οι αμοιβές των διευθυντών συμβούλων των 350 μεγαλύτερων ομίλων της χώρας αυξήθηκαν γρηγορότερα από τις προαναφερθείσες. Ειδικά το 2010 ήταν 4,7 φορές υψηλότερες από εκείνες που έλαβε το 0,1% των πιο καλοπληρωμένων επαγγελματιών εν συγκρίσει με το διάστημα 1947-1979, όταν οι αμοιβές των CEO ήταν 3,08 φορές μεγαλύτερες. Καταδεικνύεται πως η αύξηση των αποδοχών των επικεφαλής των επιχειρήσεων αποτυπώνει την ολοένα και μεγαλύτερη αξία που προσδίδει η αγορά σε αυτούς, αλλά και το ότι, εάν μειωνόταν ο μισθός τους, δεν θα υπήρχε δυσμενής αντίκτυπος στην απασχόληση ή στην παραγωγή.

Περισσότερες γυναίκες στελέχη στη ναυτιλία

Όλο και περισσότερες γυναίκες εργάζονται στον τομέα της ναυτιλίας και ακόμη περισσότερες είναι εκείνες που επιθυμούν να πάρουν «το τίμημα» στα χέρια τους, με αποβλεπόμενη την ικανότητά τους ότι και το μπορούν και «το κρατούν γερό». Η WISTA Hellas, το ελληνικό τμήμα της Διεθνούς Ένωσης Γυναικών στη Ναυτιλία (Women's International Shipping and Trading Association) υποστηρίζει και διευκολύνει την ανταλλαγή επαφών και εμπειρίας μεταξύ των μελών της. Προωθεί τη συνεχή επικοινωνία, τις ευκαιρίες συνεργασίας και λειτουργεί ως κέντρο ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των μελών της, σε διεθνές επίπεδο.

Κορυφαίο γεγονός της διεθνούς WISTA είναι το ετήσιο συνέδριο της το οποίο και πραγματοποιεί σε χώρες μέλη της και με το οποίο, κάθε φορά, επιβεβαιώνεται ότι για τη γυναίκα/στέλεχος υπάρχει μεγάλος χώρος στη ναυτιλία. Στη χώρα μας η WISTA Hellas, «αναγνωρίζοντας τη συνεχή αύξηση αλλά και τη σημασία των γυναικών που εργάζονται στον τομέα της ναυτιλίας» και σε συνεργασία με το ALBA Graduate Business School at the American College of Greece, προσφέρει δύο υποτροφίες με τη μορφή οικονομικής ενίσχυσης (50% των δίδακτρων) σε δύο γυναίκες που εργάζονται στον τομέα της ναυτιλίας. Πρόκειται για την κοινή πρωτοβουλία «Women in Shipping Scholarship Series» την οποία έχουν ξεκινήσει από το 2006.

Τα δύο προγράμματα του ALBA

Η WISTA Hellas, το ελληνικό τμήμα της Διεθνούς Ένωσης Γυναικών στη Ναυτιλία, υποστηρίζει και διευκολύνει την ανταλλαγή επαφών και εμπειρίας μεταξύ των μελών της.

για το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 που αφορούν τις υποτροφίες είναι αφενός το ALBA in Shipping, το συνολικό κόστος του οποίου είναι 19.750 ευρώ, και αφετέρου το MSc in Shipping Management, συνολικού κόστους 12.500 ευρώ.

Η προθεσμία υποβολής αιτήσεων για τις υποτροφίες αυτές λήγει στις 26 Αυγούστου 2013 και η αίτηση μπορεί να γίνει ηλεκτρονικά στη διεύθυνση <http://www.applications.alba.edu.gr>. Αποκλειστικά για το MBA, απαιτείται επαγγελματική εμπειρία στον σχετικό τομέα, τουλάχιστον τριών ετών. Μετά τη συγκέντρωση όλων των αιτήσεων, η τελική επιλογή θα γίνει από το ALBA με βάση την αξιολογική κατάταξη των υποψηφίων σε συνεργασία με τη WISTA Hellas, χωρίς να αποτελεί προϋπόθεση για τις υποψηφίες να είναι μέλη της. Σημειώνεται επίσης ότι ως προς τα κριτήρια για τις υποψηφίες των ακαδημαϊκών και επαγ-

γελματικών προσόντων, η προτεραιότητα θα δοθεί σε υποψήφιες χαμηλού εισοδήματος, σε άτομα με ειδικές ανάγκες και σε γυναίκες με τρία ή περισσότερα παιδιά είτε με ένα παιδί με ειδικές ανάγκες.

Στο MBA in Shipping δίδεται ιδιαίτερο βάρος στην ηγεσία και στις στρατηγικές ικανότητες διαχείρισης και απευθύνεται σε επαγγελματίες του χώρου με εμπειρία, καθώς επίσης και σε Α' πλοίαρχους και μηχανικούς. Το MSc in Shipping Management παρέχει σφαιρική και σε βάθος γνώση των πρακτικών και των επιστημονικών θεμάτων που απασχολούν μια ναυτική επιχείρηση. Απευθύνεται σε νέες αποφοίτες πρώτου πτυχίου, αλλά και νέες επαγγελματίες που θέλουν να εισέλθουν στον χώρο της ναυτιλίας όπως και σε πλοίαρχους και μηχανικούς που επιθυμούν να συνεχίσουν την καριέρα τους στη στεριά.

ΧΡ. ΔΑΜΟΥΛΙΑΝΟΥ

Κυριακή 18 Αυγούστου 2013

Εντολές σε δήμους και περιφέρειες για περαιτέρω περικοπές δαπανών

Συστήνεται να μειωθούν λειτουργικά έξοδα, υπερωρίες και επιχορηγήσεις

Του ΣΩΤΗΡΗ ΝΙΚΑ

Νέες περικοπές σε λειτουργικές δαπάνες, υπερωρίες, αλλά και προνοιακά επιδόματα που καταβάλλουν ζητούν από δήμους και περιφέρειες τα συναρμόδια υπουργεία Οικονομικών και Εσωτερικών στο πλαίσιο της κάρτησης του προϋπολογισμού του 2014.

Με δύο εγκυκλίους τους, δίνουν εντολές και οδηγίες στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) και τις περιφέρειες για τους νέους προϋπολογισμούς τους, που σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να είναι ισοσκελισμένοι και όλες οι λειτουργικές δαπάνες τους να είναι σε επίπεδα χαμηλότερα από φέτος. Οι συγκεκριμένες εγκυκλίοι έρχονται σε συνέχεια εκείνης για την κατάρτιση των προϋπολογισμών του 2014 των υπουργείων, που περιλαμβάνει τα αυστηρά ανώτατα όρια δαπανών τους.

«Ενόψει της υποχρέωσης των περιφερειών για ισοσκελισμένους προϋπολογισμούς και των περιορισμών στην πιστοληπτική πολιτική με την αδυναμία άντλησης δανεισμού για λειτουργικές δαπάνες, είναι αναγκαία η άσκηση περιοριστικής πολιτικής στις δαπάνες γενικότερα, συγκρατώντας αυτές σε όσο το δυνατόν χαμηλότερα επίπεδα», αναφέρεται ρητώς στη μία εκ των δύο εγκυκλίων προς τους ΟΤΑ και τις περιφέρειες. Μάλιστα, τα υπουργεία προχωρούν και στον προσδιορισμό των δαπανών εκείνων που θα «πρέπει να εξεταστεί η δυνατότητα πρόβλεψης ποσών χαμηλότερου ύψους σε σχέση με το προηγούμενο οικονομικό έτος». Σε αυτές περιλαμβάνονται:

1. Οι δαπάνες υπερωριακής αποκόλλησης του προσωπικού. Όπως σημειώνεται, οι εν λόγω δαπάνες θα πρέπει να αποβλέπουν στην απεντιμετώπιση των εκτάκτων υπηρεσιακών αναγκών και να εγκρίνονται «αφού πρώτα εξαντληθούν όλα τα περιθώρια αξιοποίησης τους εντός του ωραρίου εργασίας». Μάλιστα,

Ανώτατα όρια δαπανών προϋπολογισμού 2014

	ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΩΝ 2014 ΣΕ ΕΥΡΩ
Προεδρία της Δημοκρατίας	4.121.000
Βουλή των Ελλήνων	144.000.000
Υπουργείο Διοικ. Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρ. Διακυβέρνησης	106.010.000
Υπουργείο Εσωτερικών	3.535.714.500
Υπουργείο Εξωτερικών	301.000.000
Υπουργείο Εθνικής Αμυνας	2.385.427.000
Εξοπλιστικά προγράμματα (ταμειακή βάση)	583.000.000
Υπουργείο Υγείας	4.483.002.000
Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρώπινων Πόρων	563.138.000
Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού	5.450.322.000
Υπουργείο Οικονομικών (πλνν Γενικών Κρατικών Δαπανών)*	665.403.000
Γενικές Κρατικές Δαπάνες	9.183.444.000
Τόκοι	6.900.000.000
Εξόδα εκταμίευσης δανείου στο ΕFSF	110.000.000
Καταπτώσεις εγγυήσεων	727.000.000
Υπουργείο Μακεδονίας και Θράκης	7.685.000
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	932.735.000
Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής	430.230.000
Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας	12.704.187.000
Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων	3.649.012.000
Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου	318.745.000
Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη	1.755.102.000
Υπουργείο Τουρισμού	48.966.000
Αποκεντρωμένες Διοικήσεις	1.273.738.000

* Δεν περιλαμβάνεται πίστωση για τη συμμετοχή στην αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

λιστα, γίνεται ειδική αναφορά στο ενδεχόμενο πρόσληψης προσωπικού με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου, στην οποία αναφέρεται ότι τυχόν πρόβλεψη πιστώσεων για πρόσληψη προσωπικού προς κάλυψη παροδικών αναγκών και για απασχόληση προσωπικού με σύμβασης μισθώσεως έργου «γίνεται

εφόσον υφίσταται σχετική για αυτό του σκοπού έγκριση» και είναι απολύτως αιτιολογημένες.

2. Λειτουργικά έξοδα. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται δαπάνες υπηρεσιακών μετακινήσεων, προμηθειών, τηλεφωνικών συνδιαλέξεων (κινητή τηλεφώνια κ.λπ.), κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος

και δημοσίων σχέσεων, συμμετοχή - διοργάνωση εκθέσεων στο εσωτερικό ή και το εξωτερικό, συνδιοργάνωση εκδηλώσεων, εκτυπώσεις - εκδόσεις λευκωμάτων, ενισχύσεις συλλόγων και οποιαδήποτε άλλη παρόμοια δαπάνη.

3. Πάσης φύσεως προαιρετικές δαπάνες. Πρόκειται για περιπτώσεις κατά τις οποίες δίδονται επιχορηγήσεις σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, αθλητικούς και πολιτιστικούς συλλόγους, βοηθήματα σε οικονομικά αδυνάτους κ.λπ. Οι δαπάνες αυτές αυτές θα πρέπει «να περιορισθούν στις απολύτως αναγκαίες και επιβεβλημένες, υπό τον περιορισμό της δυνατότητας χρηματοδότησής τους από τις αναμενόμενες εισπράξεις», σύμφωνα με τις εντολές των συναρμόδιων υπουργείων.

Πέραν αυτών, υπάρχει και ειδική πρόβλεψη για την καταβολή των προνοιακών επιδομάτων.

Σύμφωνα με την εγκύκλιο, οι πιστώσεις που εγγράφονται για την καταβολή των προνοιακών επιδομάτων, καθώς και οι αντίστοιχες εγγγραφές συνολικών εξόδων, θα «πρέπει να είναι μειωμένες κατά 8,4% σε σχέση με τα αντίστοιχα ποσά του οικονομικού έτους 2012».

Επί της ουσίας, η οποιαδήποτε δαπάνη γίνεται από δήμους και περιφέρειες θα πρέπει το 2014 να είναι μειωμένη σε σχέση με φέτος και τα προηγούμενα χρόνια.

Ο αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών, Χρ. Σταϊκούρας, και ο υπουργός Εσωτερικών, Γ. Μιχελάκης, επισημαίνουν προς δήμους και περιφέρειες ότι δεν επιτρέπεται να λειτουργήσουν τα ελκυστικά προγράμματα για να καλύψουν τις λειτουργικές τους ανάγκες.

Παράλληλα, υπενθυμίζουν πως σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι έχουν αναληφθεί υποχρεώσεις και έχουν πραγματοποιηθεί δαπάνες καθ' ύπερβαση των εγγεγραμμένων πιστώσεων του προϋπολογισμού, τα ποσά πάνω από το επιτρεπόμενο όριο καταλογίζονται σε βάρος των οργάνων που ενέκριναν ή συνέπραξαν στην εκτέλεση της δαπάνης.

Επανερχονται τα σενάρια για «κούρεμα» του χρέους

Η Ελλάδα παραμένει το μεγαλύτερο δανειακό ρίσκο για τη Γερμανία, σύμφωνα με τη γερμανική εφημερίδα Frankfurter Allgemeine Zeitung (FAZ), η οποία αναφέρει πως ο υπουργός Οικονομικών της Γερμανίας, Β. Σόιμπλε, δεν έχει πει όλη την αλήθεια για την έκθεση των Γερμανών φορολογουμένων στους κινδύνους της ευρωκρίσης.

Σύμφωνα με την εφημερίδα, το δημόσιο χρέος της Ελλάδας έχει ξεπεράσει το 170% του ΑΕΠ για το 2013 και στο πλαίσιο αυτό «το «κούρεμα» είναι αναπόφευκτο» δηλώνει στη FAZ ο καθηγητής Γ. Ρόχολ, μέλος του επιστημονικού συμβουλίου του υπουργείου Οικονομικών. «Το πρωτογενές πλεόνασμα που έχει καταγράψει ο ελληνικός προϋπολογισμός

μέχρι τον Ιούλιο απέχει μακράν από το να καλύψει και τις πληρωμές των επιτοκίων. Γι' αυτό είναι απαραίτητη και αναπόφευκτη η αναδιάρθρωση του χρέους, η οποία θα περιλαμβάνει τουλάχιστον το ήμισυ των χρέων», γεγονός που για τη Γερμανία θα μεταφραζόταν σε «διψήφιο νούμερο σε δισεκατομμύρια ευρώ» σύμφωνα με τον κ. Ρόχολ.

Επίσης, ο κ. Χ. Κλοντ από το Ινστιτούτο Παγκόσμιας Οικονομίας του Κιέλου δηλώνει στη FAZ ότι σύμφωνα με πρόχειρες εκτιμήσεις του οι δημόσιοι πιστωτές θα ήταν υποχρεωμένοι να παραιτηθούν από το 65% των δανείων τους προς την Ελλάδα και προσθέτει: «Υποθέτω ότι μετά τις γερμανικές εκλογές η ρομποποιητική κυβέρνηση θα μας ανακοινώσει ότι

Frankfurter Allgemeine Zeitung: Ο Β. Σόιμπλε δεν έχει πει όλη την αλήθεια για την έκθεση των Γερμανών στους κινδύνους της ευρωκρίσης

δεν υπάρχει εναλλακτική λύση στο «κούρεμα».». Εν τω μεταξύ, ο επικεφαλής του ινστιτούτου Bruegel, Γκ. Βολφ, υποστηρίζει πως τα στοιχεία της Eurostat δείχνουν βελτίωση της οικονομίας στην Ευρωζώνη, αλλά «δεν υπάρχει λόγος για πανηγυρισμούς».

Ειδικά για την Ελλάδα, επισημαίνει ότι η κατάσταση παραμένει συγκεκριμένη, καθώς ανακινούνται θετικά στοιχεία κατά περιόδους, αλλά η γενική εικόνα δείχνει συνεχή μείωση του ΑΕΠ, αν και τον τελευταίο καιρό η μείωση εμφανίζεται μάλλον μικρότερη από το αναμενόμενο. «Το ΑΕΠ είναι κατά τι λιγότερο συρρικνωμένο σε σχέση με την αρχική πρόβλεψη. Διερwtάται κανείς μήπως πρόκειται περί στατιστικού λάθους ή αν πράγματι έχουμε τα πρώτα αισιόδοξα σημάδια από την ελληνική οικονομία. Προς το παρόν διαστάζω να μιλήσω για αντιπορφή του κλίματος. Η κατάσταση παραμένει δραματική, η ύφεση φτάνει το 4%», σημειώνει ο επικεφαλής του ινστιτούτου Bruegel στην Deutsche Welle.

Αφαίρεση επαγγελματικής άδειας και διπλώματος για πειραγμένα ταξίμετρα

Σε καλάρωση της νομοθεσίας σε ό,τι αφορά τις κυρώσεις για τα «πειραγμένα» ταξίμετρα προχώρησε το υπουργείο Ανάπτυξης, εκδίδοντας νέα ατομικά διατάξεις σε διάστημα ενάμιση μηνός από την προηγούμενη κι ενώ και το φετινό καλοκαίρι είναι συχνό το φαινόμενο του εντοπισμού μηχανισμών καταβολής στα ταξί. Μόνο μέσα σε δύο ημέρες, στα τέλη Ιουλίου, είχαν εντοπισθεί από την Τροχαία Αττικής 11 ταξί με παρεμβάσεις στα ταξίμετρα ή στις ταμειακές μηχανές.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τη νέα ατομική διάταξη, την 4/2013, η οποία ισχύει από τη Δευτέρα και αντικατέστησε την ΑΔ 3/2013, η οποία εκδόθηκε μόλις τον Ιούνιο, η επαγγελματική άδεια οδηγών καθώς και η άδεια κυκλοφορίας του ταξί αφαιρούνται οριστικά, εάν εντός της ίδιας πενταετίας εντοπιστεί να έχει τρεις φορές υποπέσει στο ίδιο αδίκημα, δηλαδή στην καταβολή που αλλοίωση του ταξίμετρου.

Σε περίπτωση που υποπέσει δύο φορές στο ίδιο αδίκημα εντός πενταετίας, δεν αφαιρείται η άδεια, αλλά επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο 10.000 ευρώ.

Η προηγούμενη ΑΔ προέβλε-

πε ότι η επαγγελματική άδεια χρήσης του ταξί αφαιρείτο οριστικά, εάν ο ιδιοκτήτης ταξί προέβαινε στην ίδια παράβαση εντός πενταετίας, εάν εντός της ίδιας πενταετίας εντοπιστεί να έχει τρεις φορές υποπέσει στο ίδιο αδίκημα, δηλαδή στην καταβολή που αλλοίωση του ταξίμετρου ή στην αλλοίωση της ταμειακής μηχανής.

Οι λοιπές κυρώσεις ανάλογα με το είδος της παράβασης και τον υπαίτιο είναι σύμφωνα με την ΑΔ 4/2013 οι ακόλουθες:

- Διοικητικό πρόστιμο 10.000 ευρώ στον κατασκευαστή ή εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο ή εισαγωγέα ή διανομέα σε περίπτωση διάθεσης ταξίμετρων, που δεν είναι σύμφωνα με τις προδιαγραφές που προβλέπεται ο νόμος.

- Για ταξίμετρα που είναι ήδη εγκατεστημένα σε ταξί, εφόσον εντοπισθεί σφάλμα πέραν του μέγιστου επιτρεπόμενου και μέχρι και το διπλάσιο αυτού, επιβάλλεται οσους οδηγούς που συλλαμβάνονται να οδηγούν τα οχήματα αυτά διοικητικό πρόστιμο ύψους 500 ευρώ.

- Σε περίπτωση αλλοίωσης των ενδείξεων των ταξίμετρων (το γνωστό φαινόμενο δηλαδή που με κάποιο μηχανισμό εμφανίζονται υπερβολικές χρεώσεις) ή σε περίπτωση παρεμπί-

Μόνο μέσα σε δύο ημέρες, στα τέλη Ιουλίου, είχαν εντοπισθεί από την Τροχαία Αττικής 11 ταξί με παρεμβάσεις στα ταξίμετρα ή στις ταμειακές μηχανές.

δεις αποστολής των στοιχείων των ταξίμετρων προς τα συνοδευτικά συστήματα, πέραν των λοιπών ποινικών κυρώσεων, επιβάλλεται στους οδηγούς που συλλαμβάνονται να οδηγούν τα οχήματα αυτά διοικητικό πρόστιμο ύψους 5.000 ευρώ. Το ίδιο πρόστιμο επιβάλλεται και στις περιπτώσεις εντοπισμού σφάλματος πέραν του διπλάσιου του μέγιστου επιτρεπόμενου, καθώς και στις περι-

ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Χρεωστικές οι μισές φορολογικές δηλώσεις που έρχονται εκκαθαριστεί

Εκείνοι οι μισές από τις φορολογικές δηλώσεις που έχουν εκκαθαριστεί «κρύβουν» φόρο για τους υπόχρεους. Σύμφωνα με τα στοιχεία που ανακοίνωσε η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων, το 48% των δηλώσεων που είχαν εκκαθαριστεί μέχρι τις 14 Αυγούστου είχαν χρεωστικό υπόλοιπο και κατά μέσο όρο προέκυπτε φόρος 1.214 ευρώ ανά φορολογούμενο.

Οι εκκαθαρίσεις Φορολογίας Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων (ΦοΕΦΠ) της 5ης, 6ης και 7ης αποστολής έχουν ολοκληρωθεί και έχει ξεκινήσει η εκκτίωση για την ταχυδρομική αποστολή των εκκαθαριστικών. Οι εκκαθαρίσεις της 5ης και 6ης αποστολής έχουν ημερομηνία εκκαθάρισης 30 και 31 Ιουλίου αντίστοιχα και συνεπώς η πρώτη από τις τρεις δόσεις είναι πληρωτέα μέχρι τέλος Αυγούστου, ενώ για την 7η αποστολή η πρώτη εκ των δύο δόσεων θα καταβληθεί έως το τέλος Σεπτεμβρίου.

Από τα συγκεκριμένα στοιχεία προκύπτει:

- Έως τις 14 Αυγούστου είχαν εκκαθαριστεί 3.948.940 φορολογικές δηλώσεις.
 - Το 48% ή 1.896.916 ήταν χρεωστικές. Οι φορολογούμενοι αυτοί θα πρέπει να πληρώσουν φόρο, που συνολικά ανέρχεται στα 2,3 δισ. ευρώ ή στα 1.214 ευρώ ανά άτομο.
 - Τα εκκαθαριστικά σημειώματα με πιστωτικό υπόλοιπο ανήλθαν σε 719.123 ή στο 18% επί του συνόλου, με το μέσο ποσό επιστροφής να διαμορφώνεται στα 267 ευρώ ανά άτομο.
 - Υπήρξαν και 1.332.901 εκκαθαριστικά σημειώματα (34% του συνόλου), που είχαν μηδενικό υπόλοιπο.
- Σύμφωνα με τη Γενική Γραμματεία, η υποβολή των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος συνεχίζεται έχοντας φτάσει τις 4,8 εκατ. οριστικές υποβολές. Έτσι έχει ξεπεραστεί πάνω από το 11% ο περσινός αριθμός υποβολών για την ίδια ημερομηνία και διευκρινίζεται ότι «δεν πρόκειται να δοθεί παράταση στις υποβολές πέραν αυτής της ημερομηνίας».

Νέα κλαδική και μειώσεις μισθών στο εμπόριο

Νέες μειώσεις μισθών αλλά συντεταγμένα με την υπογραφή νέας κλαδικής συλλογικής σύμβασης κι όχι με ατομικές συμβάσεις. Αυτό το σενάριο φαίνεται να προκρίνουν οι κοινωνικοί εταίροι στον χώρο του εμπορίου, όπως προκύπτει από την αντιπαράθεση που εκδηλώθηκε μέσω τηλεοπτικών εκπομπών ανάμεσα στον πρόεδρο της ΣΣΕΕ και τον γενικό γραμματέα της Ομοσπονδίας Ιδιωτικών Υπαλλήλων, κ. Θ. Βασιλόπουλο. Σύμφωνα με το επικρατέστερο σενάριο -το οποίο δεν διέψευσε η ΟΥΠΕ (έστω κι αν επέκρινε τον τρόπο που επέλεξε ο κ. Κορκίδης να το δημοσιοποίησε στον Τύπο), η νέα κλαδική σύμβαση στο εμπόριο ενδέχεται να περιέχει πρόβλεψη για μείωση των μισθών έως και 13%.

Σύμφωνα με τον κ. Κορκίδη, τα δεδομένα της αγοράς και η κατάσταση που αντιμετωπίζουν οι εμπορικές επιχειρήσεις οδηγούν σε νέες μισθολογικές ανακατατάξεις. Καθώς δε η σύμβαση του εμπορίου είναι μία από τις 15 συμβάσεις που λήγουν εντός του 2013 και συγκεκριμένα με το τρίμηνο της μετερινεφτίας στα τέλη Οκτωβρίου, η ΣΣΕΕ φέρεται να προτείνει μειώσεις

Αν υλοποιηθεί αυτό το σενάριο, ο εισαγωγικός μισθός στο εμπόριο θα μειωθεί από τα 863 μείκτα, που είναι σήμερα, στα 751 ευρώ

με σύμβαση για να μην οδηγηθεί ο κλάδος σε ατομικές συμβάσεις. Αν υλοποιηθεί αυτό το σενάριο, ο εισαγωγικός μισθός στο εμπόριο θα μειωθεί από τα 863 μείκτα, που είναι σήμερα, στα 751 ευρώ μείκτα, δηλαδή στο προς τριετία ύψος του κατώτατου μισθού.

Υπενθυμίζεται ότι στην τελευταία έκθεση του ΔΝΤ επισμαίνεται πως εντός του 2013 ο μείκτος μισθός θα μειωθεί κατά 7%, ενώ το 2014 η μείωση θα είναι η 1,50%. Πάντως, μία μείωση της τάξεως του 13% συστατικά ακούρατη την αύξηση του επιδόματος γάμου που επιχειρήσαν να επαναθεωρήσουν οι ΣΣΕΕ και εργοδοτικές οργανώσεις (πλνν ΣΕΒ) την περασμένη άνοιξη με την υπογραφή εθνικά γενικής συλλογικής σύμβασης. Το θέμα δεν αφορά μόνο το εμπόριο, στο οποίο απασχολούνται περίπου 500.000 μισθοί, αλλά και το προσωπικό των ιδιωτικών κλινικών, των ξενοδοχείων, των φροντιστηρίων ξένων γλωσσών καθώς και ακόμη 12 κλάδων που έχουν υπογράψει συμβάσεις με ισχύ έως τις 31.12.2013. Ενδεχομένως το έτος αυτό θα καταγραφεί ως ένα από τα τελευταία για την υπογραφή κλαδικών συμφωνιών με μισθολογικό περιεχόμενο. Μια εθνική σύμβαση, κάποιες επιχειρησιακές και πολλές ατομικές συμβάσεις: αυτό θα είναι το επικρατέστερο μοντέλο για τους μισθούς το 2014.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΚΟΥΦΙΝΗ

Ενδιαφέρον ξένων τραπεζών για δραστηριοποίηση στην Ελλάδα

Περισσότερες από 12 ευρωπαϊκές τράπεζες γνωστοποίησαν το ενδιαφέρον τους στην Τράπεζα της Ελλάδος το επτάμηνο του τρέχοντος έτους να παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών και χρηματοδότησης στη χώρα μας εξ αποστάσεως, ανεβάζοντας τον συνολικό αριθμό των τραπεζών που επιθυμούν να παρέχουν υπηρεσίες χωρίς φυσική παρουσία σε άνω των 380.

Τα τελευταία χρόνια της κρίσης στην Ελλάδα, τη στιγμή που ο αριθμός των τραπεζών που δραστηριοποιούνται στη χώρα με δικτυο υποκαταστημάτων συρρικνώθηκε λόγω των εξαγορών και συγχωνεύσεων που πραγματοποιήθηκαν, ο αριθμός των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που εκδηλώνουν ενδιαφέρον να δραστηριοποιηθούν στη χώρα μας από απόσταση αυξάνεται με επίπεδο ρυθμό μεταξύ 15% και 20%, με το μεγαλύτερο αριθμό των τραπεζών να προέρχεται από τη Μεγάλη Βρετανία, τη Γερμανία, τη Γαλλία, την Ιρλανδία την Αυστρία, την Ολλανδία και τράπεζες που προέρχονται από χώρες του Ενιαίου Οικονομικού Χώρου (Ε-ΟΧ), που αποτελούνται από τις 27 χώρες της Ε.Ε. και τη Νορβηγία, την Ισλανδία και το Λίχτενστάιν.

Οι τράπεζες αυτές παρέχουν στη χώρα μας, σε ιδιώτες και ε-

πιχειρήσεις, μια σειρά προϊόντων και υπηρεσιών, όπως για παράδειγμα χορήγηση πιστώσεων, καταθετικά προϊόντα, χρηματοδοτική μίσθωση, πράξεις διενέργειας πληρωμών και χρηματοδότησης στη χώρα μας εξ αποστάσεως, ανεβάζοντας τον συνολικό αριθμό των τραπεζών που επιθυμούν να παρέχουν υπηρεσίες χωρίς φυσική παρουσία σε άνω των 380.

Καθώς δεν διαθέτουν δικτυο υποκαταστημάτων στην Ελλάδα, οι περισσότερες από τις τραπεζικές εργασίες παρέχονται από την έδρα των τραπεζών. Σε ορισμένες όμως περιπτώσεις έρχονται στην Ελλάδα εκπρόσωποι τους, προκειμένου να προωθήσουν τα σχετικά προϊόντα και υπηρεσίες, ενώ μπορεί να συνεργάζονται και με γραφεία αντιπροσωπειών τραπεζών στην Ελλάδα. Η ανάπτυξη των τραπεζών χωρίς φυσική παρουσία δεν θα ήταν εφικτή στο βαθμό που έχει αναπτυχθεί σήμερα, όχι μόνον στη χώρα μας αλλά και σε ευρωπαϊκά και διεθνώς επίπεδα, χωρίς τη ραγδαία ανάπτυξη των σύγχρονων τεχνολογιών, του Διαδικτύου και των εφαρμογών τους στη σύγχρονη τραπεζική, όπως το Internet και το mobile banking.

Σημειώνεται ότι η γνωστοποι-

ηση του ενδιαφέροντος μιας ευρωπαϊκής τράπεζας για δραστηριοποίηση στη χώρα μας εξ αποστάσεως, χωρίς φυσική παρουσία με δικτυο καταστημάτων, γίνεται στην Τράπεζα της Ελλάδος, όχι όμως απευθείας από την ίδια την ενδιαφερομένη, αλλά μέσω της αρμόδιας εποπτικής Αρχής της χώρας που εδρεύει.

Η ΤτΕ απλά προχωρεί στην καταχώρηση της επωνυμίας της τράπεζας στον σχετικό πίνακα που διατηρεί, παρουσιάζοντας επίσης τις επιμέρους εργασίες στις οποίες ενδιαφέρεται να παράσχει στη χώρα μας, ενώ οι τράπεζες αυτές δεν υπάρχουν στην αποπιετία της, αλλά στο εποπτικό πλαίσιο της χώρας όπου έχουν την έδρα τους. Επιπρόσθετα να ασκούν τις δραστηριότητές τους στην Ελλάδα, βάσει του νόμου «Περί Δραστηριοτήτων Πιστωτικών Ιδρυμάτων», με τον ίδιο τρόπο που τις ασκούν στη χώρα καταγωγής τους, εφόσον δεν παραβιάζουν τις διατάξεις που στο πλαίσιο της νομοθεσίας περί κεφαλαιαγορών και κτηματικής πίστης αποβλέπουν στην προστασία των επενδυτών κατοίκων Ελλάδας, καθώς και άλλες διατάξεις που αποβλέπουν στην προστασία του γενικού συμφέροντος.

ΑΛΕΚΟΣ ΛΙΑΔΡΗΚΗ

ΚΥΠΡΟΣ (ΧΑΚ) - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Table with columns: ΚΛΕΙΣΙΜΟ 16/8, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ., ΔΙΑΦ. ΕΒΔ., ΜΕΤΑΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ. Lists various Cypriot companies and their stock performance.

Table with columns: ΚΛΕΙΣΙΜΟ 16/8, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ., ΔΙΑΦ. ΕΒΔ., ΜΕΤΑΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ. Lists various Cypriot companies and their stock performance.

Table with columns: ΚΛΕΙΣΙΜΟ 16/8, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ., ΔΙΑΦ. ΕΒΔ., ΜΕΤΑΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ. Lists various Cypriot companies and their stock performance.

Table titled 'Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας' showing percentage changes for various companies like MINERVA INSURANCE, HELLENIC BANK, etc.

GlobalCapital logo and contact information for Global Capital Securities and Financial Services Limited.

ΕΛΛΑΔΑ (ΧΑ) - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Table with columns: ΚΛΕΙΣΙΜΟ 16/8, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΜΕΤΑΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ. Includes a sub-section for 'ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ'.

Table with columns: ΚΛΕΙΣΙΜΟ 16/8, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΜΕΤΑΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ. Includes sub-sections for 'ΤΙΤΛΟΙ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΟΙ (WARRANTS)' and 'ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΩΝ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ'.

Table with columns: ΚΛΕΙΣΙΜΟ 16/8, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΜΕΤΑΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ. Includes sub-sections for 'ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΓΡΑΦΗ', 'ΥΠΟ ΑΝΑΣΤΑΣΗ', 'ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ', 'ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ', 'ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ', 'ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ', 'ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ', 'ΔΙΑΝΟΜΗ & ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΤΡΟΦΙΜΩΝ', 'ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ', 'ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ', 'ΤΡΟΦΙΜΑ', 'ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ', 'ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ', 'ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ'.

Table titled 'Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας' showing percentage changes for various companies like ELFAKOS, YALCO, etc.

Alphatrust logo and contact information for Alpha Trust Asset Management.

«Βάρη» του Ντιπρόιτ σε ευρωπαϊκές τράπεζες

Η χρεοκοπημένη πολιτική των ΗΠΑ προκαλεί ζημιές εκατοντάδων εκατ. και στη Γηραιά Ηπειρο

Σοβαρότατες ζημιές εκατοντάδων εκατομμυρίων ευρώ αντιμετωπίζουν οι ευρωπαϊκές τράπεζες μετά την αίτηση του δήμου του Ντιπρόιτ για προστασία έναντι των πιστωτών του. Ανταποκρινόμενοι σ' αυτά τα δεδομένα κινδύνων, οι αξιωματούχοι στις Βρυξέλλες διαμορφώνουν εντός των προδιαγραφών της Βασιλείας ΙΙ - ένα πλαίσιο προστασίας των τραπεζών, ώστε να παρακρατούν ένα ελάχιστο κεφάλαιο ως πρόβλεψη έναντι ομολόγων, που εκδίδονται από την τοπική αυτοδιοίκηση σε όλο τον κόσμο. Ο χρεοκοπημένος δήμος του Ντιπρόιτ αυ-

ναντεί να αντεπεξέλθει σε οφειλές 18,5 δισ. δολαρίων (14 δισ. ευρώ). Εκφράζονται φόβοι ότι το «παράδειγμα» του θα δημιουργήσει νομικό προηγούμενο, το οποίο θα σκεφθούν να ακολουθήσουν και άλλες πόλεις στις ΗΠΑ με ογκώδη χρέη προς τα συστήματα πρόνοιας τους. Αποτέλεσμα θα είναι οι δανειοδότες τους να αναγκαστούν να διαχειριστούν τις συνεπαγόμενες ζημιές.

Μόνον η βελγική Dexia έχει προβλέψει 59 εκατ. ευρώ για ενδεχόμενες ζημιές, ενώ στις 8 Αυγούστου η γερμανική Commerzbank διεμήνυσε στους μετόχους ότι προέβη

Στις Βρυξέλλες ετοιμάζουν παρακράτηση μικρού κεφαλαίου, ως πρόβλεψη έναντι ομολόγων, που εκδίδονται από την τοπική αυτοδιοίκηση σε όλο τον κόσμο.

σε σημαντική απομείωση των συμμετοχών της σε ομολόγα του Ντιπρόιτ, χωρίς, ωστόσο, να παράσχει

συγκεκριμένα στοιχεία. Η βρετανική HSBC έχει στην κατοχή της ομολόγα αξίας 800 εκατ. δολαρίων (603 εκατ. ευρώ), ενώ οι ισπανικές Banco Santander και BBVA 2 δισ. δολάρια (1,5 δισ. ευρώ) και 1,4 δισ.δολάρια (1,05 δισ. ευρώ) αντίστοιχα. Συνολικά, οι ξένοι επενδυτές σε ομολόγα αμερικανικών δήμων είχαν στην κατοχή τους έως τα τέλη Μαρτίου τίτλους 63,7 δισ. δολαρίων, βάσει στοιχείων του υπουργείου Οικονομικών των ΗΠΑ.

Κατά την ευρωπαϊκή νομοθεσία, οι τράπεζες με ίδια μοντέλα αξιολόγησης κινδύνου μπορούν να υπο-

θετούν τα γενικευμένα μοντέλα για την εκθεσή τους σε ομολόγα δημοτικών αρχών. Στο πλαίσιο των μοντέλων αυτών τα δημοτικά ομολόγα κρίνονται ελάχιστα πιο επικίνδυνα από τα κρατικά της χώρας, που εδρεύει η τράπεζα. Η εξαίρεση αυτή, όπως ορίζει η Βασιλεία ΙΙ, επιτρέπει προσωρινά. Στην πράξη οι τράπεζες κάνουν μόνον μικρές προβλέψεις για κάλυψη ζημιών από δημοτικά ομολόγα υπό την προϋπόθεση ότι η χώρα είναι υψηλής αξιολόγησης στη δεικνόμενη πιστωτική ικανότητά.

REUTERS, A.P.

Η βελγική Dexia έχει προβλέψει 59 εκατ. ευρώ για ενδεχόμενες ζημιές, η Commerzbank ανακοίνωσε ότι προέβη σε σημαντική απομείωση των συμμετοχών της σε ομολόγα Ντιπρόιτ. Η HSBC συνεχίζει να κατέχει ομολόγα αξίας 603 εκατ. ευρώ.

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

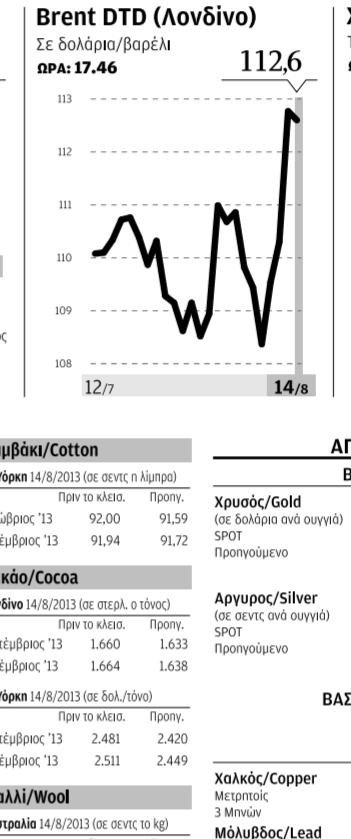
New York/Νέα Υόρκη		(σε δολάρια)							
Εταιρεία	Πριν από το κλείσιμο	Πα/νο	Απόκλιση	Εταιρεία	Πριν από το κλείσιμο	Πα/νο	Απόκλιση	Εταιρεία	Πριν από το κλείσιμο
3M COMPANY/d	118,08	118,67	0,59	UNITED TECH CP/d	105,50	106,80	1,30	SCHROEDERS/d	245,00
ALCOA INC/d	8,17	8,15	-0,02	US BANCORP/d	32,12	32,11	-0,01	SCHROEDERS NV/d	194,00
ALLEGHENY TECH/d	28,45	28,15	-0,30	VERIZON COMMS/d	48,80	49,15	0,35	SSE PLC/d	156,60
ALTRIA GROUP/d	35,11	35,22	0,11	WAL-MART STORE/d	76,54	76,86	0,32	SEVERN TRENT/d	175,75
AMAZON COM/d	292,75	293,97	1,22	WALT DISNEY CO/d	63,71	63,98	0,27	SHIRE/d	238,90
AMER ELEC PW/d	43,92	44,31	0,39	WELLS FARGO & d	43,26	43,32	0,06	SMITHSHEPHEW/d	791,50
AMER EXPRESS C/d	76,19	76,23	0,04	London/Λονδίνο		(σε πένες)		SMITHS GROUP/d	1315,00
AMER INTL GROUP/d	48,14	48,30	0,16	Εταιρεία	Χθες	Προ/νο	Απόκλιση	STANDRO CHART/d	159,60
AMGEN/d	107,53	107,53	0,00	3i GROUP/d	382,20	381,50	-0,70	TATE & LYLE/d	830,50
APPLE INC/d	497,00	489,57	-8,43	ADMIRAL GROUP/d	126,80	126,00	-0,80	TESCO/d	375,31
AVON PRODUCTS/d	21,24	21,69	0,45	ANTOFFAGASTA/d	97,70	97,90	0,20	UNILEVER/d	2611,00
BAKER HUGHES/d	47,32	47,24	-0,08	ASSOC.BR.FOODS/d	192,68	193,00	0,32	UNITED UTIL. GR/d	702,38
BANK OF AMER/d	14,65	14,51	-0,14	ASSTRAC/d	327,60	331,30	3,70	WOLSELEY/d	712,00
BAXTER INTL/d	73,32	73,83	0,51	AVIVA/d	842,50	841,00	-1,50	WPP PLC/d	1188,00
BOEING CO/d	105,13	106,23	1,10	B SKY/B/d	450,58	449,10	-1,48	YELL GROUP/d	1,12
BRISTOL MYERS/d	43,26	43,33	0,07	BAE SYSTEMS/d	285,95	283,65	-2,30	Zurich/Ζυρίχη	
CATERPILLAR INC/d	86,36	86,57	0,21	BARCLAYS/d	1210,00	1219,00	9,00	Εταιρεία	Χθες
CIGNA CORP/d	78,38	78,97	0,59	BIG GROUP/d	447,55	446,25	-1,30	Απόκλιση	Προ/νο
CISCO SYSTEMS/d	26,02	26,32	0,30	BIP BILLITON/d	583,25	586,00	2,75	2,05	2,09
CI GROUP/d	51,81	51,77	-0,04	BP/d	3467,00	3462,00	-5,00	62,65	62,99
CEYCECEAS/d	30,03	30,00	-0,03	BR LAND CO/d	582,25	586,00	3,75	80,60	80,40
COCA-COLA CO/d	39,42	39,65	0,23	BRIT AM TOBACC/d	3467,00	3462,00	-5,00	15,23	15,30
COGATE PALM/d	60,97	61,08	0,11	BRITANNIA/d	195,00	197,00	2,00	28,88	28,40
COMPUTER SCIEN/d	52,16	52,27	0,11	BURBERRY GRP/d	195,00	197,00	2,00	122,00	120,00
DAMAS CORP/d	4,55	4,55	0,00	BUNZL/d	100,00	100,00	0,00	69,90	69,90
DIANA SHIPPING/d	10,39	10,47	0,08	CAIRN ENERGY/d	284,00	283,50	-0,50	70,20	69,50
DOMESTIC CORP/d	38,23	37,88	-0,35	CAPITA PLC/d	100,00	100,00	0,00	42,22	43,37
DRYSHIPS/d	2,00	1,95	-0,05	CARNIVAL/d	2485,00	2472,00	-1,30	10,12	10,12
DU PONT CO/d	59,62	59,71	0,09	CENTRICA/d	391,80	390,60	-0,20	10,20	9,95
EMC CORP/d	26,80	26,91	0,11	COMPASS GROUP/d	868,50	875,50	7,00	62,60	62,65
ENTERGY CP/d	65,35	65,71	0,36	DAILY MAIL TST/d	818,50	820,00	1,50	69,05	68,40
EXELON CORP/d	30,10	30,42	0,32	DIAGEO/d	2086,00	2103,00	17,00	1,15	1,10
EXXON MOBIL/d	89,23	89,40	0,17	DOLPHIN CAP IN/d	38,53	38,30	-0,23	240,50	240,00
FEDEX CORP/d	108,13	108,61	0,48	ENTERPRISE INN/d	150,60	152,20	1,60	203,00	202,00
FORD MOTOR CO/d	16,89	17,06	0,17	GLAXOSMITHKLN/d	1684,00	1680,00	-4,00	57,00	56,50
FREESAS INC/d	0,18	0,18	0,00	HAMMERSON/d	513,50	514,00	0,50	18,80	17,90
HONEYWELL INTL/d	83,64	83,69	0,05	HAYS/d	107,30	106,50	-0,80	43,20	43,20
INTEL CORP/d	22,53	22,52	-0,01	HSBC HOLDINGS/d	719,20	716,90	-2,30	37,40	37,20
INTL BUS MACH/d	188,07	188,42	0,35	IMPERIAL TOBAC/d	2149,00	2128,00	-21,00	19,40	19,10
INTL PAPER CO/d	49,09	48,12	-0,97	INTERCONT HOTEL/d	1981,65	1969,00	-12,65	25,90	25,90
JP MORGAN CHASE/d	51,51	52,29	0,78	ITV/d	164,40	163,30	-1,10	Frankfurt/Φρανκφούρτη	
LAZARUS/d	36,46	36,85	0,39	JOHNSON MATTHE/d	2804,00	2815,00	11,00	Εταιρεία	Χθες
LC BRANDS INC/d	61,12	61,36	0,24	KAZAKHSTAN/d	300,00	314,00	14,00	Απόκλιση	Προ/νο
MCDONALD'S COR/d	96,06	96,45	0,39	KINGFISHER/d	394,40	393,00	-1,40	117,48	117,90
MERCK & CO/d	48,44	48,43	-0,01	LAND SECS GROUP/d	916,32	916,50	0,18	74,18	74,20
MICROSOFT CP/d	32,00	32,23	0,23	LEGAL & GENERAL/d	199,74	197,60	-2,14	86,93	86,95
MORGAN STANLEY/d	26,80	26,96	0,16	LLOYDS BANK GRP/d	77,11	75,78	-1,33	68,70	69,00
NORFOLK SOUTHE/d	73,97	74,29	0,32	MAN GROUP/d	67,53	67,60	0,07	55,18	54,72
PEPSICO INC/d	82,88	83,39	0,51	MARKS & SPENCER/d	468,40	472,60	4,20	33,75	34,32
PFIZER INC/d	29,23	29,27	0,04	MORRISON SUPERM/d	291,47	290,70	-0,77	21,84	21,86
PROCTER & GAMB/d	81,38	81,66	0,28	MULTIPLY GROUP/d	748,67	758,50	9,83	54,10	54,25
RADIOSHACK/d	2,83	2,75	-0,08	NETX/d	4870,00	4864,00	-4,00	9,92	9,93
RAYTHEON CO/d	76,35	76,80	0,45	NEXTLINK/d	198,70	196,10	-2,60	14,74	14,89
ROCKWELL AUTOM/d	98,73	99,14	0,41	ORACLE/d	198,70	196,10	-2,60	12,30	12,54
SCHLUMBERGER L/d	82,27	82,22	-0,05	ROYAL BANK SCG/d	342,60	333,00	-9,60	50,00	49,80
SOUTHERN/d	43,48	43,78	0,30	ROYAL DUTCH SH/d	2070,00	2092,00	22,00	77,83	77,34
STEELHEADS/d	9,81	9,76	-0,05	SABMiller/d	3188,00	3186,00	-2,00	59,08	58,82
THE AES CORP/d	12,99	12,97	-0,02	SAINSBURY/d	39,30	39,10	-0,20	7,18	7,12
TSAKOS ENERGY/d	4,73	4,82	0,09	SANOFI/d	319,10	320,80	1,70	145,85	145,02
TYCO INTL/d	34,69	35,05	0,36	SAP AG/d	21,27	22,35	1,08	86,11	85,85
UNISYS CORP/d	25,38	25,45	0,07	SATURN/d	57,23	56,50	-0,73	29,64	29,34

Amsterdam/Αμστερντμ		(σε ευρώ)							
Εταιρεία	Πριν από το κλείσιμο	Πα/νο	Απόκλιση	Εταιρεία	Πριν από το κλείσιμο	Πα/νο	Απόκλιση	Εταιρεία	Πριν από το κλείσιμο
AEGON	5,89	5,87	-0,02	CLARION/d	124	123	-1,00	ESSILOR INTERN/d	88,00
AHOLD KON	12,69	12,76	0,07	CREDIT SAISON/d	2398	2367	-31,00	L'OREAL/d	129,35
AKZO NOBEL	47,21	47,15	-0,06	DAIWA SEC GROUP/d	834	810	-24,00	LV.MJH/d	141,50
AIR FRANCE - K	6,55	6,64	0,09	FUJII HEAVY IND/d	2494	2425	-69,00	LAFARGE/d	50,29
ARCELORMITTAL	10,66	10,46	-0,20	FUJIFILM HOLD/d	2256	2219	-37,00	LAGARDERE S.C/d	24,28
ASML HOLDING	70,33	69,23	-11,00	FUJITSU LTD/d	402	384	-18,00	MICHELIN/d	75,76
BAM GROEP KON	4,54	4,54	0,00	HINO MOTORS/d	1513	1501	-12,00	PERNOD RICARD/d	93,35
BOSKALIS WESTM	30,02	29,93	-0,09	ISHI/d	411	404	-7,00	PERNOD RICARD/d	93,35
BUNZL/d	30,80	30,83	0,03	ISUZU MOTORS/d	683	679	-4,00	PIRELLI/d	11,00
CELESTIS/d	169	163	-6,00	JPN STEEL WORK/d	571	558	-13,00	RENAULT/d	61,65
CELESTIS/d	169	163	-6,00	KAWASAKI HWY/d	381	379	-2,00	RENAULT/d	61,65
CELESTIS/d	169	163	-6,00	KEIO/d	716	705	-11,00	SANOFI/d	78,02
CELESTIS/d	169	163	-6,00	KEIO/d	716	705	-11,00	SANOFI/d	78,02
CELESTIS/d	169	163	-6,00	KEIO/d	716	705	-11,00	SANOFI/d	78,02

Αθήνα/Αθήνα		(σε ευρώ)							
Εταιρεία	Πριν από το κλείσιμο	Πα/νο	Απόκλιση	Εταιρεία	Πριν από το κλείσιμο	Πα/νο	Απόκλιση	Εταιρεία	Πριν από το κλείσιμο
ALFA ROMEO/d	2,34	2,34	0,00	ALFA ROMEO/d	2,34	2,34	0,00	ALFA ROMEO/d	2,34
ALFA ROMEO/d	2,34	2,34	0,00	ALFA ROMEO/d	2,34	2,34	0,00	ALFA ROMEO/d	2,34
ALFA ROMEO/d	2,34	2,34	0,00	ALFA ROMEO/d	2,34	2,34	0,00	ALFA ROMEO/d	2,34
ALFA ROMEO/d	2,34	2,34	0,00	ALFA ROMEO/d	2,34	2,34	0,00	ALFA ROMEO/d	2,34

Βουξέλες/Βουξέλες		(σε ευρώ)							
Εταιρεία	Πριν από το κλείσιμο	Πα/νο	Απόκλιση	Εταιρεία	Πριν από το κλείσιμο	Πα/νο	Απόκλιση	Εταιρεία	Πριν από το κλείσιμο
ALFA ROMEO/d	2,34	2,34	0,00	ALFA ROMEO/d	2,34	2,34	0,00	ALFA ROMEO/d	2,34
ALFA ROMEO/d	2,34	2,34	0,00	ALFA ROMEO/d	2,34	2,34	0,00	ALFA ROMEO/d	2,34
ALFA ROMEO/d	2,34	2,34	0,00	ALFA ROMEO/d	2,34	2,34	0,00	ALFA ROMEO/d	2,34

ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ

Real Estate

ΚΥΡΙΑΚΗ 18 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2013

EN SYNTOMIA

Τα σχέδια αφορούν και νομικά και φυσικά πρόσωπα.

Νέα Σχέδια Χορηγιών για εξοικονόμηση Ενέργειας και ΑΠΕ

Η Επιτροπή Διαχείρισης του Ειδικού Ταμείου ΑΠΕ και Ε.Ε. ανακοίνωσε την έναρξη λειτουργίας των τριών ακόλουθων Σχεδίων Χορηγιών για το έτος 2013: Α. Σχέδιο Παροχής Χορηγιών για Ενθάρρυνση της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για φυσικά και νομικά πρόσωπα, καθώς και φορείς του δημόσιου τομέα που ασκούν οικονομική δραστηριότητα. Β. Σχέδιο Παροχής Χορηγιών για Ενθάρρυνση της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για φυσικά πρόσωπα και οργανισμούς, στον βαθμό που δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα. Γ. Σχέδιο Χορηγιών για Ενθάρρυνση της Ηλεκτροπαραγωγής από μεγάλα Εμπορικά Αιολικά, Ηλιοθερμικά, Φωτοβολταϊκά Συστήματα και συστήματα Αξιοποίησης Βιομάζας. Για τα Σχέδια Α και Β, αιτήσεις θα γίνονται δεκτές, για όλες τις κατηγορίες και υποκατηγορίες επενδύσεων μέχρι τις 13 Δεκεμβρίου 2013, με εξαιρεση την κατηγορία ΦΒ4.1 του Σχεδίου Β που αφορά την εγκατάσταση οικιακών φωτοβολταϊκών συστημάτων δυναμικότητας μέχρι 3kW με τη μέθοδο συμπίεσης παραγωγής - καταπόλησης (net - metering), για την οποία εκδόθηκε ήδη ανακοίνωση από την Επιτροπή, με βάση την οποία η τελευταία ημερομηνία υποβολής αιτήσεων καθορίζεται η 8η Αυγούστου 2013. Για το Σχέδιο Γ, οι αιτήσεις θα γίνονται δεκτές μέχρι τις 29 Νοεμβρίου 2013. Η Επιτροπή θα σταματήσει να αποδέχεται αιτήσεις ή να εξετάζει υποβληθείσες αιτήσεις όταν δεσμευτεί με αποφάσεις παραχώρησης χορηγιών, ο συνολικός ετήσιος προϋπολογισμός του Σχεδίου για το έτος 2013 ή όταν συμπληρωθεί το καθορισμένο όριο δυναμικότητας της κάθε κατηγορίας. Η υποβολή των αιτήσεων θα γίνεται προς τη Διαχειριστική Επιτροπή Ειδικού Ταμείου ΑΠΕ και Ε.Ε. στην οδό Αγαπήνωρος 2 & Μακαρίου, Μέγαρο ΙΡΙΣ, 1076 Λευκωσία. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να προμηθευθούν το κείμενο των Σχεδίων, τα Έντυπα Αιτήσεων και τους σχετικούς Οδηγούς Ενεργειακών Επενδύσεων από τη Διαχειριστική Επιτροπή Ειδικού Ταμείου ΑΠΕ και Ε.Ε. τα κατά τόπους επαρχιακά γραφεία του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και την ιστοσελίδα του Ιδρύματος Ενέργειας Κύπρου.

Η Blackstone αποκτά επτά κτήρια γραφείων

Την απόκτηση επτά κτηρίων γραφείων στην Αυστραλία δρομολογεί ο επενδυτικός όμιλος της Blackstone, ο οποίος έχει έρθει σε συμφωνία με την εταιρεία ακινήτων της General Electric, αντί συνολικού τιμήματος 204 εκατ. ευρώ. Τα ακίνητα βρίσκονται στις μεγαλύτερες πόλεις της χώρας, όπως το Σίδνεϊ και η Μελβούρνη. Η GE Capital Real Estate ακολουθεί πολιτική πώλησης μέρους του χαρτοφυλακίου της, καθώς πριν από δύο μήνες είχε προχωρήσει στη διάθεση επιπλέον επτά κτηρίων γραφείων. Αγοραστής τότε ήταν ο όμιλος Mirvac. Η θυγατρική της General Electric επιδιώκει να επικεντρωθεί στη δραστηριότητα δανειοδότησης, με αποτέλεσμα να εξετάζει πωλήσεις στοιχείων του ενεργητικού της, που δεν εντάσσονται στον πυρήνα των δραστηριοτήτων της.

Άνοδος 11,9% στις τιμές κατοικιών στις ΗΠΑ

Κοντά στο υψηλότερο σημείο των τελευταίων επτά ετών βρέθηκε η αύξηση τιμών των κατοικιών στις ΗΠΑ τον Ιούλιο. Σύμφωνα με στοιχεία της CoreLogic, η αύξηση σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2012 άγγιξε το 11,9%, ενώ σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα (Μάιος 2013), η άνοδος ήταν της τάξεως του 1,9%. Τον Μάιο οι τιμές ήταν 11,93% υψηλότερα απ' ό,τι τον αντίστοιχο μήνα πέρυσι. Πλέον, οι τιμές αυξάνονται με τον ταχύτερο ρυθμό από τον Φεβρουάριο του 2006, πριν δηλαδή αρχίσει η πτώση και η συνακόλουθη κρίση. Αν και ανοδικά κινήθηκαν οι τιμές σχεδόν σε κάθε πολιτεία, τη μεγαλύτερη άνοδο με 27% κατέγραψε η πολιτεία της Νεβάδας (Λας Βέγκας). Παρ' όλα αυτά, οι τιμές παραμένουν 44% χαμηλότερα από το υψηλότερο σημείο στο οποίο είχαν βρεθεί πριν από το ξέσπασμα της κρίσης. Οι μόνες πολιτείες με αρνητικό πρόσημο ήταν του Μισισιπή με -2,1% και του Ντέλαγουερ με -1,1%. Σύμφωνα με τις προβλέψεις της CoreLogic, η ανοδική αυτή πορεία αναμένεται να συνεχιστεί και τον Ιούλιο, καθώς παρά την πρόσφατη αύξηση, οι τιμές των κατοικιών παραμένουν σε λογικά επίπεδα σε σχέση με το παρελθόν.

Εμπλοκή ιδιωτών σε μεγάλα έργα υποδομής

Νέες μελέτες για την κατασκευή της νέας οδού Πάφου – Πόλης Χρυσοχούς

Την εμπλοκή του ιδιωτικού τομέα στην κατασκευή της νέας οδού Πάφου – Πόλης Χρυσοχούς μελέτη το υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, Το Υπουργικό Συμβούλιο έχει αναθέσει σε Τεχνική Επιτροπή να προχωρήσει στην αναθεώρηση του κόστους, μέσα από διορθώσεις στον υφιστάμενο σχεδιασμό, ενώ μετέπειτα διυπουργική επιτροπή θα αξιολογήσει τα νέα δεδομένα. Το έργο της Τεχνικής Επιτροπής εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του χρόνου.

«Θα πρέπει να δούμε μέσα στα πλαίσια των νέων οικονομικών δεδομένων, αν υπάρχουν άλλοι τρόποι για χρηματοδότηση ανάλογων μεγάλων έργων. Η μέθοδος με την οποία προσπαθούμε –τουλάχιστον εμείς– να προωθήσουμε την υλοποίηση αυτού του έργου είναι με την εμπλοκή του ιδιωτικού τομέα. Ιδιωτική κατασκευαστική εταιρεία θα αναλάβει το έργο, θα το παραδώσει και θα αρχίσει η αποπληρωμή του κόστους κατασκευής του έργου σε δόσεις μετά την παράδοσή του».

Η υλοποίηση του συγκεκριμένου έργου αποτελεί πάγιο αίτημα των αρχών της Πάφου, καθώς ένα ασφαλές και λειτουργικό οδικό δίκτυο συμβάλει τα μέγιστα στην αύξηση του επενδυτικού ενδιαφέροντος, της επισκεψιμότητας στην περιοχή και στη βελτίωση του τουριστικού προϊόντος.

Αυτή, διευκρίνισε, ήταν και η διαδικασία η οποία είχε προκριθεί και στην προηγούμενη φάση, άλλα υπήρξε νομική εμπλοκή λόγω δικαστικών μέτρων που έλαβαν οι εταιρείες και αδυναμιών της διαδικασίας του διαγωνισμού.

Οι τοπικές αρχές
«Αυτό που έχει μεγαλύτερη σημασία είναι να μην μείνουμε και αυτή τη φορά στις εξαγγελίες, αλλά να προχωρήσουμε με συγκεκριμένες ενέργειες και να τεθούν συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα, γιατί εξαγγελίες ακούσαμε πάρα πολλές όλα αυτά τα χρόνια, χωρίς κανένα αποτέλεσμα», δήλωσε ο κ. Οδυσσεύς στο ΚΥΠΕ.

«Υπήρχε», εξήγησε, «αρχικά δέσμευση για επαναπροκήρυξη των προσφορών που δεν προχώρησε, προσθέτοντας ότι μετά τις απαιτήσεις της Τρόικας, έπρεπε να κατατεθεί στη Βουλή τον Μάιο ή τον Ιούνιο το θεσμικό πλαίσιο που θα διέπει τη σύμπραξη δημοσίου με τον ιδιωτικό τομέα. Ελπίζουμε αυτό να γίνει τον Σεπτέμβριο με την επανέναρξη των εργασιών της Βουλής» και εξέφρασε την ελπίδα όπως σύντομα πραγματοποιηθεί συνάντηση που έχει ζητηθεί από την τοπική Αρχή με τον υπουργό Συγκοινωνιών, στο πλαίσιο της οποίας θα ζητηθεί από το Δίμο εννήμερωση, αλλά να τεθούν και χρονοδιαγράμματα για την προώθηση του έργου.

«Προσπαθούμε», προσέθεσε, «αυτό το σημαντικό έργο για την ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής της Πάφου με την προνοητική διαδικασία αναθεώρησης και εξορθολογισμού του κόστους κατασκευής», δήλωσε ο υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, Τάσος Μπιστόπουλος, γνωστοποιώντας τις αποφάσεις της κυβερνήσεως.

«Προσπαθούμε», προσέθεσε, «αυτό το σημαντικό έργο για την ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής της Πάφου με την προνοητική διαδικασία αναθεώρησης και εξορθολογισμού του κόστους κατασκευής», δήλωσε ο κ. Μπιστόπουλος.

Ερωτηθείς για το ενδεχόμενο επιβολής διοδίων είπε ότι «το θέμα των διοδίων το κράτος το είχε δει παλαιότερα και είχε κριθεί ότι λόγω των μικρών αποστάσεων που υπάρχουν στην Κύπρο, δεν θα είναι πρακτικά εφικτή η λύση των διοδίων». Ωστόσο δεν απέκλεισε

«Υπήρχε» εξήγησε, «αρχικά δέσμευση για επαναπροκήρυξη των προσφορών που δεν προχώρησε, προσθέτοντας ότι μετά τις απαιτήσεις της Τρόικας, έπρεπε να κατατεθεί στη Βουλή τον Μάιο ή τον Ιούνιο το θεσμικό πλαίσιο που θα διέπει τη σύμπραξη δημοσίου με τον ιδιωτικό τομέα. Ελπίζουμε αυτό να γίνει τον Σεπτέμβριο με την επανέναρξη των εργασιών της Βουλής» και εξέφρασε την ελπίδα όπως σύντομα πραγματοποιηθεί συνάντηση που έχει ζητηθεί από την τοπική Αρχή με τον υπουργό Συγκοινωνιών, στο πλαίσιο της οποίας θα ζητηθεί από το Δίμο εννήμερωση, αλλά να τεθούν και χρονοδιαγράμματα για την προώθηση του έργου.

Ο υπουργός Συγκοινωνιών, Τάσος Μπιστόπουλος, απέρριψε το ενδεχόμενο επιβολής διοδίων.

Ενεργοποιείται ο Σύνδεσμος Μεγάλων Αναπ. Έργων

Νέες δράσεις και ενέργειες που θα αναβαθμίσουν το κύρος και την εικόνα της Κύπρου ως ένα αξιόλογο επενδυτικό προορισμό μέσα από προγράμματα εξωστρέφειας και προβολής του τομέα τόσο στην Κύπρο, αλλά ιδιαίτερα στις διεθνείς αγορές, αναλαμβάνει ο Σύνδεσμος Μεγάλων Αναπτυξιακών Έργων. Αυτό αναφέρθηκε στην Εκλογική Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου Μεγάλων Αναπτυξιακών Έργων, που ανήκει στη δύναμη του ΚΕΒΕ. Κατά τη διάρκεια της συζήτησης των κυριότερων θεμάτων που απασχολούν τον τομέα, τονίσθηκε ότι η στρατηγική του Συνδέσμου θα πρέπει να αποτελέσει το επίκεντρο της προσπάθειας για ώθηση και επανεκκίνηση της κυπριακής οικονομίας, ιδιαίτερα την περίοδο αυτή που η Κύπρος αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα. Η προώθηση των μεγάλων αναπτυξιακών

έργων θα αποτελέσει τον κύριο πυλώνα στήριξης της κυπριακής οικονομίας, θα επαναδραστηριοποιήσει τον τομέα κατασκευών και γενικότερα την οικοδομική βιομηχανία, προσφέροντας ουσιαστική στήριξη στην κοινωνία και στην αντιμετώπιση του σοβαρότατου προβλήματος ανεργίας με τη δημιουργία χιλιάδων θέσεων εργασίας. Τα μέλη του Συνδέσμου εκπροσωπούν συνολικά έργα αξίας πέραν των 8 δισ. ευρώ. Έγινε εκλογή επιταμελούς Δ.Σ. και τα εκλεγμένα μέλη καταρτίστηκαν σε Σύμμα εκπροσωπώντας όλες τις επαρχίες της Κύπρου με την πιο κάτω σύνθεση. Πρόεδρος του Συνδέσμου ανέλαβε ο Θεόδωρος Αριστοδίδης, αντιπρόεδρος ο Μάριος Λανίτης και μέλη είναι οι Φώτος Φωτιάδης, Γιάννης Αριστοδίδης, Ανδρέας Δημητριάδης, Ντίμης Καραπατάκης και Μάριος Παναγιώτης.

Οι συντελεστές του ελληνικού φόρου ακίνητης περιουσίας

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΚΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Υψηλότερος φόρος θα πληρώσουν το 2014 οι ιδιοκτήτες ακινήτων των οποίων τα κτίσματα βρίσκονται σε περιοχές με τιμή ζώνης άνω των 2.000 ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο. Αντίθετα, οι υπόλοιποι ιδιοκτήτες θα πληρώσουν ελαφρώς μειωμένους φόρους σε σχέση με το υφιστάμενο καθεστώς. Οι πίνακες που δημοσιεύει σήμερα η «Κ» με τους συντελεστές ανά ζώνη και παλαιότητα είναι οι τελευταίοι που εγκρίθηκαν από τα τεχνικά κλιμάκια της Τρόικας. Ωστόσο, δεν αποκλείεται τον Σεπτέμβριο να αναθεωρηθούν προς τα πάνω εφόσον διαπιστωθεί δημοσιονομικό κενό. Σύμφωνα με το σχέδιο του υπουργείου Οικονομικών, ο ενιαίος φόρος για τα κτίσματα θα υπολογίζεται με κλίμακα 33 συντελεστών (βλ. πίνακα), οι οποίοι θα ξεκινούν από τα 2 ευρώ το τετραγωνικό μέτρο για ακίνητα που βρίσκονται σε περιοχές με τιμή ζώνης μέχρι 500 ευρώ ανά τ.μ. και θα φθάνουν μέχρι τα 23,10 ευρώ ανά τ.μ. για περιοχές όπου οι τιμές ζώνης υπερβαίνουν τα 8.500 ευρώ. Ο τελικός φόρος θα προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό των συντελεστών που ισχύουν σε κάθε ζώνη, την επιφάνεια του ακινήτου και την παλαιότητα.

Τμή Ζώνης	Ενεργειακή ΕΦΑ Ευρώ/τ.μ.	Τμή Ζώνης	Ενεργειακή ΕΦΑ Ευρώ/τ.μ.
500	2,00	4.750	14,10
750	2,70	5.000	14,70
1.000	3,30	5.250	15,30
1.250	4,10	5.500	15,90
1.500	4,20	5.750	16,50
1.750	4,70	6.000	17,10
2.000	5,00	6.250	17,70
2.250	6,70	6.500	18,30
2.500	8,40	6.750	18,90
2.750	8,40	7.000	19,50
3.000	8,50	7.250	20,10
3.250	10,50	7.500	20,70
3.500	11,10	7.750	21,30
3.750	11,70	8.000	21,90
4.000	12,30	8.250	22,50
4.250	12,90	8.500	23,10
4.500	13,50		

*Έλατος φόρος ακινήτων

Πώς θα φορολογηθούν τα ακίνητα το 2014

Παλαιότητα σε έτη	4 και νεότερα	5-9	10-14	15-19	20-25	26 και πάνω
Ενεργειακή προσέλιξη	1,25	1,20	1,15	1,10	1,05	1,00

Ξεκινά από 2 και θα φθάσει τα 23,10 ευρώ το τετραγωνικό μέτρο ανάλογα με την τιμή ζώνης της περιοχής όπου βρίσκεται το ακίνητο

Παραδείγματα:
1. Με την εφαρμογή του ενιαίου φόρου ακινήτων το 2014, ιδιοκτήτης διαμερισματος 100 τετραγωνικών μέτρων και παλαιότητας 5 ετών σε περιοχή όπου η τιμή ζώνης ανέρχεται στα 3.500 ευρώ το τετραγωνικό μέτρο, θα πληρώσει φόρο 1.332 ευρώ. Σήμερα για το ίδιο ακίνητο πληρώνει 1.224 ευρώ.
2. Άλλος ιδιοκτήτης ακινήτου 70 τ.μ. σε

περιοχή όπου η τιμή ζώνης ανέρχεται στα 2.000 ευρώ και ηλικίας 10 ετών θα πληρώσει το 2014 φόρο 402,5 ευρώ. Με το υφιστάμενο καθεστώς ο φόρος είναι υψηλότερος κατά 8 ευρώ και συγκεκριμένα ανέρχεται στα 410,5 ευρώ ετησίως.
3. Ιδιοκτήτης ακινήτου 250 τετραγωνικών μέτρων ηλικίας 10 ετών σε περιοχή με τιμή ζώνης 8.500 ευρώ θα πληρώσει το 2014 το ποσό των 6.641,25 ευρώ. Σήμερα για το ίδιο ακίνητο πληρώνει 3.910 ευρώ.
4. Ιδιοκτήτης ακινήτου 150 τετραγωνικών μέτρων ηλικίας 14 ετών σε περιοχή με τιμή ζώνης 5.000 ευρώ θα πληρώσει το 2014 το ποσό των 2.537,75 ευρώ. Σήμερα για το ίδιο ακίνητο πληρώνει 2.052,75 ευρώ. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι φέτος το έκτακτο ειδικό τέλος ακινήτων καταβάλλεται μόνο από τους ιδιοκτήτες των οποίων τα ακίνητα ηλεκτρο-

δοτούνται. Από το 2014 όλα τα ακίνητα θα φορολογούνται ασέτως εάν αυτά ηλεκτροδοτούνται ή όχι. Στον ενιαίο φόρο ακινήτων δεν προβλέπεται αφορολόγητο όριο, ενώ θα εξαιρεθούν από τον φόρο οι μακροχρόνια άνεργοι και οι φορολογούμενοι που έχουν εισοδήματα κάτω από το όριο της φτώχειας. Με βάση το σενάριο αυτό, το υπουργείο Οικονομικών υπολογίζει να βεβαιώσει φόρος ύψους 4,15 δισ. ευρώ, ενώ το καθαρό ποσό που θα εισπραχθεί ανέρχεται στα 2,9 δισ. ευρώ. Σημειώνεται ότι ο ενιαίος φόρος ακινήτων θα αντικαταστήσει το ειδικό τέλος ακινήτων που πληρώνεται μέσω των λογαριασμών της ΔΕΗ και τον Φόρο Ακινήτων Περιουσίας. Σύμφωνα με την πρόταση του υπουργείου Οικονομικών:
1. Ο ενιαίος φόρος ακινήτων θα εφαρμοστεί το 2014 επί όλων των ακινήτων (κτίσματα, οικόπεδα και αγροτεμάχια).
2. Θα εξαιρεθούν από τον φόρο οι μακροχρόνια άνεργοι και όσοι έχουν εισοδήματα που δεν ξεπερνούν το όριο της φτώχειας.
3. Δεν θα υπάρχει αφορολόγητο όριο.
4. Στα εντός σχεδίου κτίσματα και οικόπεδα ο φόρος θα ξεκινά από 2 ευρώ το τετραγωνικό μέτρο και θα κλιμακώνεται με βάση τα χαρακτηριστικά του κάθε ακινήτου όπως τιμή ζώνης, τετραγωνικά και παλαιότητα. Συνολικά θα υπάρχουν 33 συντελεστές. Ο μικρότερος ανέρχεται στα 2 ευρώ ανά τ.μ. και εφαρμόζεται στα ακίνητα με τιμή ζώνης έως 500 ευρώ και ο υψηλότερος στα 23,10 ευρώ για τα ακριβά ακίνητα με τιμή ζώνης περίπου στα 8.500 ευρώ.
5. Στις εκτός σχεδίου εκτάσεις γης ο φόρος θα επιβάλλεται ανά στρέμμα, που θα ξεκινάει από 1 ευρώ και θα ξεπερνάει ακόμη και τα 60 ευρώ ανά στρέμμα για τα ακριβά αγροτεμάχια στα οποία υπάρχει οίκμη εντός.

www.pwc.com.cy

Για να κατακτήσεις το αύριο, ξεκίνα από σήμερα

pwc

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
www.kathimerini.com.cy/sport
ΚΥΡΙΑΚΗ 18 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2013

ΟΙ ΕΓΓΡΑΦΕΣ
ΑΡΧΙΣΑΝ

mobile: 99606625

ΑΠΟΕΛ Οι... ερασιτέχνες έγιναν επαγγελματίες

Η Ζούλτε Βάρεγκεμ δεν έχει στόχους για να πάει μακριά, αλλά θέλει να αγωνιστεί στους ομίλους. Σελ. 3

ΑΝΟΡΘΩΣΗ «Καυτές πατάτες» στα χέρια του προπονητή

Πειθαρχία, ομοιογένεια και ψυχολογία καλείται να προσδώσει στα αποδυτήρια ο νέος τεχνικός της Ανόρθωσης. Σελ. 4

ΑΕΛ Τα εισιτήρια διαρκείας δεν πουλάνε

Η ΑΕΛ, τη φετινή χρονιά, βρίσκειται κοντά σε αρνητικό ρεκόρ διάθεσης σίζον tickets. Σελ. 4

Ψάχνοντας τη χαμένη της αίγλη...

Η «Κ» καταγράφει όσα αφορούν τη Νις, αντίπαλο του Απόλλωνα στον τέταρτο προκριματικό γύρο του Γιουρόπα Λιγκ

Του ΧΡΗΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ

Το όνομα της πόλης είναι και ο στόχος της ποδοσφαιρικής ομάδας σε κάθε παιχνίδι. Οι αρχαίοι Έλληνες το 350 περίπου π.Χ. ιδρύοντας την πόλη νοτιοανατολικά της τωρινής Γαλλίας αποφάσισαν να την ονομάσουν Νίκαια θέλοντας έτσι να τιμήσουν τη θεά Νίκη που προσωποποιούσε τη δόξα του ελληνικού πολιτισμού. Δεκάδες αιώνες αργότερα η Νίκαια εξελίχθηκε ως ένα από τα πιο ελκυστικά τουριστικά θέρετρα στην Ευρώπη που προσελκύει εκατομμύρια επισκέπτες απ' όλες τις γωνιές του πλανήτη. Εδώ και χρόνια η ποδοσφαιρική ομάδα της πόλης σ' αντίθεση με τη δυναμική που διαθέτει η Νίκαια, έχει χάσει τη λάμψη που απέκτησε, όταν η ομάδα τη δεκαετία του '50 κυριαρχούσε στο γαλλικό ποδόσφαιρο.

Έκτοτε, τα φαντάσματα του παρελθόντος ταλαιπωρούν τη Νις, η οποία ωστόσο με την έλευση του Κλοντ Πιέλ το καλοκαίρι του 2012 δείχνει να αποτινάξει από πάνω της τη μίζερια των περασμένων δεκαετιών, παίρνοντας μετά από χρόνια το εισιτήριο για τις ευρωπαϊκές διοργανώσεις. Λίγο η ικανότητα του προπονητή να χτίξει ανταγωνιστικά σύνολα, λίγο η οικονομική σταθερότητα που εξασφαλίζει ο πρόεδρος του κλαμπ Ζαν Πιερ Ριβέρ και πολύ περισσότερο η ανέργον ενός υπερσύγχρονου γηπέδου, καθιστούν τη Νις, για όσους γνωρίζουν το γαλλικό ποδόσφαιρο, ως ανερχόμενη δύναμη που θα μπει σφύρα στους Άραβες της Παριί, της Μονακό του Ρόσσο μεγιστάνα Ρομπλόβλεφ αλλά και των παραδοσιακών δυνάμεων της γειτονικής Μασσαλίας και της Λυών...

Η χρυσή δεκαετία του 50

Το ποδοσφαιρικό κλαμπ της Νίκαιας ιδρύθηκε το 1904 και αποτελεί ιδρυτικό μέλος της Γαλλικής Λίγκας. Η πιο ένδοξη εποχή για την ομάδα των νοτιών ήταν αναμφισβήτητη η δεκαετία του '50, οπότε και κυριάρχησε στο γαλλικό πρωτάθλημα κατακτώντας το τέσσερις φορές ('51, '52, '56, '59), ενώ πήρε δύο κύπελλα το '52 πραγματοποιώντας το νταμπλ και το '54. Ο τελευταίος τίτλος ήρθε το 1997 σε τελικό που κέρδισε στα πέναλτι κόντρα στην Γκινκάμπ.

Έφερε την ανάσταση ο Πιέλ

Με το που μπήκε ο αιώνας που διανύουμε μέχρι και τη σεζόν που μόλις τελείωσε η Νις έψαχνε κάτι από την παλιά ποδοσφαιρική της αίγλη χωρίς όμως να τα καταφέρει. Πότε ενδέκατη, πότε δέκατη, η ψηλότερη θέση που πήρε ήταν τη σεζόν 07-08 οπότε και κατετάγη στην όγδοη θέση του βαθμολογικού πίνακα.

Η απόκριση του Χιώτη στο πέναλτι του Μπασόν, ίσως να είναι η χειρότερη εμπειρία στην καριέρα του Κλοντ Πιέλ.

Την οικονομική σταθερότητα εξασφαλίζει ο πρόεδρος του κλαμπ Ζαν Πιερ Ριβέρ

Το καλοκαίρι του '11, ο Ζαν Πιερ Ριβέρ, επιχειρηματίας από τη Νίκαια, αποφάσισε να επενδύσει στην ομάδα της γενέτειράς του υποσχόμενος στον κόσμο του κλαμπ ότι θα μεγαλώσει και συνάμα θα εκσυγχρονίσει την ομάδα. Μετά από μια αποτυχημένη σεζόν το 2011-12 ο μενσιέ Ριβέρ αντιλαμβανόμενος ότι ο Κλοντ Πιέλ δεν εργάζεται σε κάποια ομάδα δεν το σκέφτηκε καθόλου. Ο πρόεδρος χωρίς πολλά-πολλά κατάφερε να εξασφαλίσει το OK του προπονητή, ο οποίος θεωρείται μέντορας στο να δημιουργεί ομάδες. Με κάποιες μεταγραφές και συγκεκριμένη φιλοσοφία η Νις μπήκε στο περσινό πρωτάθλημα φορτιστά παίζοντας εκπληκτικό ποδόσφαιρο. Τελικώς, η Νις έχασε το εισιτήριο για τα προκριματικά του Τσάμπιονς Λιγκ για μόλις τρεις βαθμούς τους οποίους είχε η πρώην ομάδα του Πιέλ, Λυών...

Ο προπονητής

Ίσως η στιγμή που ο Χιώτης αποκρούει το πέναλτι του Μπασόν καθιστώντας τη Λυών ως θύμα μιας από τις μεγαλύτερες εκπλήξεις που έγιναν ποτέ στην ιστορία του ποδοσφαίρου να αποτελεί για τον Πιέλ μια από τις χειρότερες εμπειρίες που έζησε ως παίκτης ή προπονητής. Οι ιθύνοντες της Λυών ποτέ δεν του συγχώρεσαν την προσβολή που δέχθηκε η ομάδα μέσα στη Λευκωσία και με το πέρας

Μία από τις σημαντικές φετινές μεταγραφές της Νις είναι ο 21χρονος Ναμπαλί Μεντύ, που αποκτήθηκε από τη Μονακό.

της σεζόν του έδειξαν την πόρτα εξόδου, μολοντί είχε ένα ακόμη χρόνο συμβόλαιο. Γεννημένος στις 2 Σεπτεμβρίου του 1961 ο Κλοντ Πιέλ ως ποδοσφαιριστής της Μονακό έζησε μεγάλες στιγμές κερδίζοντας σωρεία τίτλων. Η προπονητική του καριέρα ξεκίνησε το 1999 στην ομάδα την οποία υπηρέτησε ως παίκτης 17 χρόνια. Η

ποδοσφαιρική του μοίρα του επιφύλαξε τη μεγαλύτερη καταξίωση, καθώς ως προπονητής, στην πρώτη του μάλιστα σεζόν, κατάφερε να πάρει το Σαμπιόνά καθιστώντας έτσι τον εαυτό του, ως μια από τις μεγαλύτερες ποδοσφαιρικές φιγούρες του Μονακό. Παραδόξως το συμβόλαιό του δεν ανανεώθηκε και μετά από δύο και πλέον

Εντός Σεπτεμβρίου η ομάδα θα μετακομίσει στο νέο της σπίτι, Allianz Riviera, χωρητικότητας 35.000 θεατών.

Μετακομίζει τον Σεπτέμβριο

Τις τελευταίες του μέρες διανύει το Σταντ Ντι Πε (17.415), γήπεδο το οποίο φιλοξενούσε τους αγώνες της Νις για δεκαετίες. Η έδρα της ομάδας θεωρείται αρκετά καυτή αφού χιλιάδες οπαδοί στηρίζουν την προσπάθεια των παικτών του Πιέλ. Δεν είναι άλλωστε τυχαίο ότι στην περσινή εκπληκτική της πορεία η ομάδα εκμεταλλεύτηκε τον παράγοντα έδρα με τον καλύτερο δυνατό τρόπο πραγματοποιώντας ένδεκα νίκες, πέντε ισοπαλίες και τρεις ήττες. Παραδοσιακά ντέρμπι για τους οπαδούς της ομάδας θεωρούνται αυτά με τη γειτονική Μονακό και τους Κορσικανούς της Μπαστιά. Το σίζον ticket για φέτος αναμένεται να ξεπεράσουν κατά πολύ το περσινό νόμισμα των 10.000 καθώς εντός του Σεπτεμβρίου η ομάδα θα μετακομίσει στο νέο της σπίτι, Allianz Riviera χωρητικότητας 35.000 θεατών. Το γήπεδο ανανεώνεται με ιδιωτικά και κρατικά κεφάλαια και αναμένεται να φιλοξενήσει ματς του Euro 2016.

δεκαετίες αναγκάστηκε να αλλάξει ποδοσφαιρική στέγη μετακομίζοντας στη βόρεια Γαλλία και τη Λιλ. Αναλαμβάνοντας την ομάδα που παραπαι μετράει πρώτης και δεύτερης κατηγορίας ο Πιέλ κατάφερε στην εξάχρονη θητεία του να καθιερώσει τη Λιλ ως μια από τις καλύτερες ομάδες του πρωταθλήματος. Τα επιτεύγματα του με τους βετεανούς ανάγκασαν τους ιθύνοντες της Λυών, της πιο πετυχημένης γαλλικής ομάδας την τελευταία εικοσαετία, να του παραχωρήσουν κλειστό τετραετές συμβόλαιο. Η καριέρα του στους Λιονέ τελείωσε άδοξα, αφού μετά από τρία χρόνια, κυρίως λόγω της πάρας του Ιβάν Γιοβάνοβιτς αποχώρησε από την ομάδα. Ένα χρόνο αργότερα υπέγραψε με τη Νις την οποία έβγαλε από την πρώτη κιάλα σεζόν στην Ευρώπη δημιουργώντας ένα ανταγωνιστικό σύνολο.

Με την ίδια συνταγή Ο Κλοντ Πιέλ βλέποντας ότι η περσινή συνταγή πέτυχε διάνα έδειξε μέσα από τον προγραμματισμό ότι δεν έχει καμία διάθεση να προχωρήσει σε προεπιχειρήσεις. Από το κλαμπ αποχώρησε ο εδών και τρία χρόνια βασικός κεντρικός αμυντικός της ομάδας Ρενάτο Τσιβέλι ο οποίος μετακόμισε στην τουρκική Μπούρασπορ. Κατά τα άλλα οι υπόλοιποι που έφυγαν, Μπερτομέ, Ντιάζ, Μερνί και Ενιόν δεν θεωρούνταν και βασικοί στο πλάνο αποχωρώντας με ελεύθερες. Παραδόξως στο μεταγραφικό παζάρι ο Πιέλ και η διοίκηση δεν κινήθηκαν για να καλύψουν το κενό που άφησε ο Αργεντινός αμυντικός, ζήτημα το οποίο απασχολεί τους φιλάθλους του κλαμπ. Ο Πιέλ αποχώρησε να ενισχύσει τον ανασταλτικό χώρο ψνίζοντας από την πρώην ομάδα του Μονακό τον 21χρονο και πολλά υποσχόμενο Γάλλο Ναμπαλί Μεντύ. Η δεύτερη σημαντική μεταγραφή σχετίζεται και πάλι με τον χώρο της μεσοίας γραμμής, αφού οι Γάλλοι φρόντισαν να αγοράσουν τον 24χρονο Κριστιάν Μπουρς από τη βελγική Γκενγκ.

Αστέρι ο Σβίτανιτς

Υπήρξε συμπαικτής του πρώην αρχηγού του Απόλλωνα Ντανιέλ Κιντέρος όταν οι δύο τους έπαιξαν στην Αργεντινή με τη φανέλα της Μπάινφιλντ. Αργεντινός με κροατική καταγωγή ο Ντάριο Σβίτανιτς ήρθε στην Ευρώπη το '08 για λογαριασμό του Άγιαξ με τον οποίο έχει συνολικά 30 συμμετοχές και τρία γκολ. Τη σεζόν 11-12 αγωνίστηκε με την ιστορική Μπόκα Τζούνιερς πετυχαίνοντας σε 27 συμμετοχές 9 γκολ. Πέρσι ερχόμενος στη Νις αναδείχθηκε δεύτερος σκόρερ του Σαμπιόνά, πίσω από τον Ιμπραήμοβιτς, σκοράροντας 19 γκολ σε

Πέρσι αναδείχθηκε δεύτερος σκόρερ του Σαμπιόνά με 19 γκολ

29 παιχνίδια. Οι επιδόσεις του με τη Νις έγιναν αντικείμενο θαυμασμού από τους οπαδούς και από φέτος η διοίκηση αναμένεται να του προσφέρει συμβόλαιο με διπλάσιες αποδοχές που θα ξεπεράσουν τα 2 εκατ. ετησίως. Ο Αργεντινός φορ είναι έτσι και αλλιώς ο πιο ακριβοπληρωμένος ποδοσφαιριστής του ρόστερ, το μπάτζετ του οποίου συνολικά φτάνει στα 32 εκατ.

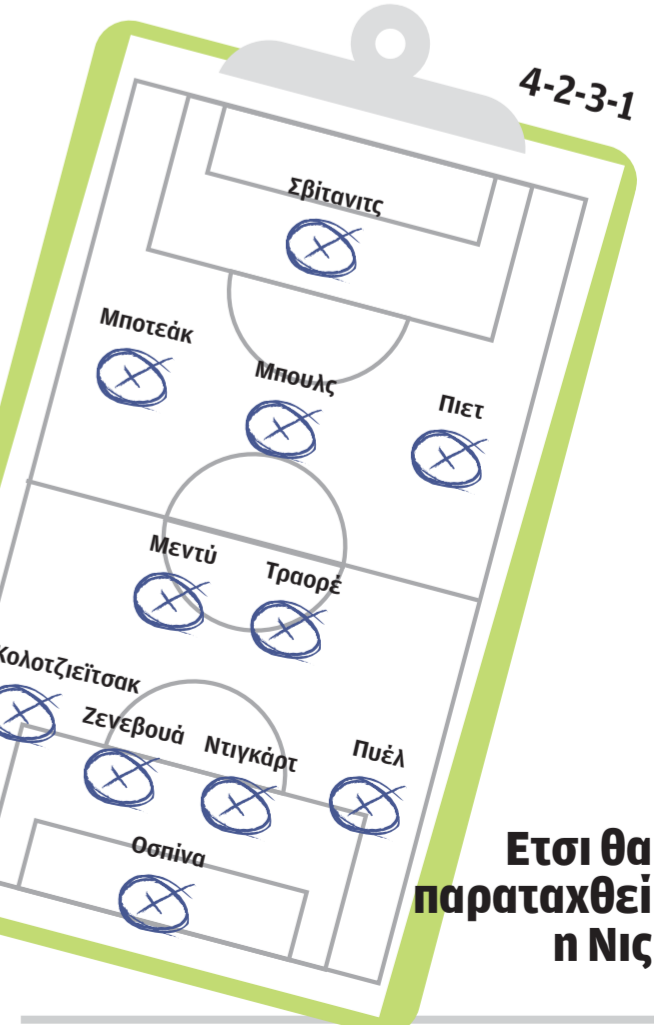
Ο Ντάριο Σβίτανιτς αγωνίζεται στην κορυφή της επίθεσης και είναι το μεγάλο αστέρι της γαλλικής ομάδας.

Σύστημα και Ιιάδα

Το πλάνο που εφάρμοσε ο Πιέλ και έφερε την ομάδα στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις είναι το 4-2-3-1 κάτι που αναμένεται να ισχύσει και τη φετινή περίοδο. Κάτω από τα δοκάρια αγωνίζεται από το '08 ο διεθνής Κολομβιανός πορτιέρο Νταβίντ Οσπίνα. Στα δεξιά της άμυνας κινείται ο 21χρονος Γάλλος Γκρεγκουάρ Πιέλ, ενώ το αντίθετο άκρο καλύπτει από τον επίσης 21χρονο Γάλλο Τιμοτί Κολοτζίτσιτσκ. Από εκεί και πέρα, το κέντρο της άμυνας έχει διαφοροποιηθεί πλήρως, αφού ο Τσιβέλι αποχώρησε για την Τουρκία, ενώ ο Σέρβος Νεμένια Πεϊσίνοβιτς είναι τραυματίας και θα απουσιάσει από τους αγώνες στο Γιουρόπα. Ο Πιέλ μάλλον θα παίξει με λύσεις ανάγκης επιλέγοντας τον 25χρονο Ζενεβουά από την Αϊτή και το 27χρονο Γάλλο, αρχηγό της ομάδας, Ντιντιέ Ντιγκάρτ ο οποίος αγωνίζεται κυρίως ως

Ο Πιέλ αναμένεται να παίξει με λύσεις ανάγκης στο κέντρο της άμυνας

αμυντικό καφ. Τα δύο καφ μπροστά στην άμυνα θα είναι ο νεοφερμένος από τη Μονακό Ντιτιέρ Μεντύ που είναι μόλις 21 χρόνων, ενώ ως παρτενέρ του μάλλον θα επιλεγεί ο Μαχαμανέ Τραορέ από το Μάλι. Μπροστά τους θα κινείται Κριστιάν Μπουρς που ήρθε φέτος από την Γκεντ, αριστερά στο άκρο της επίθεσης ο Γάλλος Ερίκ Μπουτέακ, δεξιά ο συμπατριώτης του Ζερεμί Πιέτ και στην κορυφή το μεγάλο αστέρι της ομάδας, Ντάριο Σβίτανιτς.

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΜΕΡΕΣ

Ο Τύπος στο Βέλγιο

Μέχρι την Παρασκευή (16/08), ημέρα κατά την οποία η στήλη είχε την τελευταία επικοινωνία με το Βέλγιο, δημοσιογράφος της χώρας μας ανέφερε ότι δεν δόθηκε και ιδιαίτερη αναφορά στις αναμετρήσεις της Ζούλτε Βάρεγκεμ με τον ΑΠΟ-ΕΛ. Λογικά η νέα εβδομάδα που περιλαμβάνει και την πρώτη αναμέτρηση ανάμεσα στις δύο ομάδες στο στάδιο «Constant Vandem Stock» θα τους κινητοποιήσει περισσότερο.

Έχουν δίκιο στην ΑΕΚ

Μπορεί ορθά η ΚΟΠ να προσπαθεί να βρει τρόπους για να αποτρέψει τις ομάδες να προσλαμβάνουν προπονητή χωρίς τα απαραίτητα διπλώματα, όμως έχουν δίκιο στην ΑΕΚ να νιώθουν θυμμένοι από τη στάση της Ομοσπονδίας. Οι αποφάσεις πρέπει να παίρνονται εγκαίρως και όχι λίγο πριν από την έναρξη των αγωνιστικών υποχρεώσεων.

Υπομονή...

Ήταν εμφανείς οι προθέσεις των ιθυνόντων του ΑΠΟΕΛ για ακόμη μία μεταγραφή με επιθετικό ποδοσφαιριστή. Πλέον, τρεθεί σιγή ιχθύος από τους ιθύνοντες των γαλαζοκίτρινων, που συστήνουν υπομονή και θα φανεί το τι μέλλει γενέσθαι. Πιθανότερο, εξελίξεις - εάν θα υπάρξουν - να έχουμε μετά το ματς με τη Ζούλτε Βάρεγκεμ.

Εφτά κριτήρια

«Δεν ζήτω» χειροκρότημα, αλλά λίγο σεβασμό από ορισμένους εντός και εκτός Ανόρθωσης. Πέρασα επτά κριτήρια χωρίς τη βοήθεια κανενός και δεν άφησα καμία προσφυγή εναντίον του σωματείου», ήταν η στάση του πρώην προέδρου της Ανόρθωσης Σάββα Κάκου την οποία εξέφρασε με παράπονο στα υπόλοιπα μέλη του σωματείου.

Απουσίασαν

Ανδρέας Παντελή, Αντώνης Δημητρίου και Κρις Γεωργιάδης απουσίασαν από τη Γενική Εκλογική Συνέλευση της Ανόρθωσης. Τους λόγους της απουσίας του δεν τους γνωρίζει η στήλη, αλλά σφαιρικά σε τέτοιες κρίσιμες αποφάσεις για το μέλλον του σωματείου η ενότητα, η συσπείρωση και η αγάπη προς την ομάδα έρχεται με πράξεις και όχι με λόγια.

Ξεπέρασε τα τρία

Στα 3.049.347 εκατ. ευρώ θα είναι ο προϋπολογισμός της Ανόρθωσης σύμφωνα με τον πρώην πρόεδρο Σάββα Κάκο. Στόχος του νέου Διοικητικού Συμβουλίου είναι να ριζεί το ποσό

Η γυναικεία ομάδα του Απόλλωνα προκρίθηκε για τέταρτη συνεχόμενη χρονιά στη φάση των «32» του Τσάμπιονς Λιγκ γυναικών. Δεν έχουν πολλή δημοσιότητα, αλλά αυτές επιμένουν να φέρνουν επιτυχίες...

κάτω από τα τρία εκατ. ευρώ, μειώνοντας το μισθολόγιο από τα 2,3 εκατ. ευρώ που είναι σήμερα στα 2 εκατ.

Με Σέρτζιο Κρουζ στον πάγκο

Ξεπέρασε το πρόβλημα, που προέκυψε με την υγεία του, ο βοηθός προπονητής του ΑΠΟΕΛ, Σέρτζιο Κρουζ και σύμφωνα με την επίσημη ενημέρωση ο Πορτογάλος κατά πάσα πιθανότητα θα είναι σε θέση να κοιτάσει την ομάδα στα παιχνίδια με τη Ζούλτε Βάρεγκεμ, εξαιτίας της απουσίας του τιμημένου Πάουλο Σέρτζιο.

Τα πρόσωπα των οπαδών

Δυσανασχέτησαν κάποιοι κοντινοί άνθρωποι των δύο οπαδών της Ομόνοιας, των οποίων η Αστυνομία έδωσε τις φωτογραφίες τους στη δημοσιότητα σχετικά με την επίθεση στον διαιτητή

Λεόντιο Τράτο στο φιλικό των πράσινων με την Ομόνοια. «Από τη στιγμή που υπάρξουν εντάλματα σύλληψης και περάσουν κάποιοι ημέρες και δεν εντοπιστούν από έρευνες στα σπίτια τους και λοιπά, τότε οι φωτογραφίες τους δίνουν στη δημοσιότητα» είπε στη στήλη άτομο καλά ενημερωμένο περί των αστυνομικών θεμάτων.

Απλά και άμεσα

Στις 6 Αυγούστου έγινε ο αγώνας ανάμεσα στον ΑΠΟΕΛ και τη Μάρμπουργκ, στις 16 του ίδιου μήνα η πειθαρχική επιτροπή της ΟΥΕΦΑ επέβαλε ποινές στον προπονητή των γαλαζοκίτρινων, Πάουλο Σέρτζιο και τον παίκτη της ομάδας, Ισμαήλ Γκονσάλβες. Δέκα ημέρες δηλαδή χρειάστηκε να εξεταστούν τα πειθαρχικά παραπτώματα. Γιατί στο αντίστοιχο όργανο της ΚΟΠ να χρειάζεται περισσότερος χρόνος σε παρόμοιες υποθέσεις στις εγχώριες διοργανώσεις;

Δοκιμάστηκε στη Νίκη Βόλου

Στην Ελλάδα βρέθηκε τις τελευταίες ημέρες ο νεαρός ποδοσφαιριστής, Αιμίλιος Παναγιώτου, προκειμένου να δοκιμαστεί στην Νίκη Βόλου, ομάδα της Β' Εθνικής. Το ποδοσφαιρικό μέλλον του 21χρονου, που στην περσινή χρονιά αγωνίστηκε δανεικός από τον ΑΠΟΕΛ στον Ολυμπιακό, θα ξεκαθαρίσει τις επόμενες ημέρες.

Δεύτερες σκέψεις

Μπορεί να λέγεται ότι δεν τέθηκε ποτέ θέμα απομακρύνσης του Άνθου Σολωμού από τον ΑΠΟΕΛ, όμως η αλήθεια είναι ότι τα δεδομένα άλλαξαν μετά από δεύτερες σκέψεις που έγιναν. Ρόλο έπαιξε και το γεγονός ότι, μετά και τον τραυματισμό του Ηλία, δεν υπάρχει άλλη επιλογή για το δεξιό άκρο της άμυνας, πέραν του Μάριο Σέρτζιο.

Καταραμένη φτώχεια

Στις 350 χιλιάδες ευρώ τον χρόνο συνολικά για τον ίδιο και τους τέσσερις συνεργάτες του ήταν οι απαιτήσεις του Γιώργου Δώνη από τη διοίκηση στον Μάριμπορ για τον αγώνα «Κυρία» όσο και να ήθελαν να συνεργαστούν με τον Έλληνα τεχνικό, τα κοκιά δεν έβγαίνουν και εγκατέλειψαν την προσπάθεια.

Θετική κίνηση από τον ΑΠΟΕΛ

Η αλήθεια παραξένεψε το γεγονός ότι ο ΑΠΟΕΛ δεν είχε απεσταλμένο της Ένωσης Αθλητικογράφων στο Μάριμπορ για τον αγώνα του γ' προκριματικού γύρου του Τσάμπιονς Λιγκ, αφού ήταν σχεδόν η μοναδική ομάδα που ζοδεύει για να πάρει μαζί της αναπρόσωπο της ΕΑΚ. Ο Θεομάρτος αυτός επανέρχεται από το παιχνίδι με τη Ζούλτε Βάρεγκεμ.

Πολύ λίγος

Είχαν να το λένε όσοι παρακολούθησαν το πρόσφατο φιλικό της Ομόνοιας με την Αγία Νάψα στο «Γάσος Μάρκου» για την κακή εικόνα που παρουσίασε ο αμυντικός των πράσινων Εμμέμα. Ο Αφρικανός δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της Ομόνοιας και ή θα είναι μόνιμα εκτός αποστολής ή θα αποχωρήσει.

ΛΑΘΟΣ ΠΑΣΑ

Του ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ

Πάμε, αρχίζουμε...

Το Σαββάτο (17/08) διεξήχθη ο αγώνας του Σούπερ Καπ ανάμεσα στον Απόλλωνα και τον ΑΠΟΕΛ. Αοχέτως του αποτελέσματος του ματς και ποιος πήρε τον πρώτο τίτλο της χρονιάς, η ουσία είναι ότι με το παιχνίδι αυτό σήμανε η αντίστοιχη μέτρηση για την έναρξη των... πιο σημαντικών εγχώριων διοργανώσεων (πρωτάθλημα, κύπελλο).

Ξεκινάει, λοιπόν, μία χρονιά που αναμένεται να έχει μπλόκο ενδιαφέρον για διάφορους λόγους. Κατ' αρχάς, θα είναι το πρώτο - μετά από καιρό - που οι ομάδες το καλοκαίρι ήταν υποχρεωμένες να λειτουργήσουν στο μεταγραφικό σχεδιασμό τους χωρίς πολλές υπερβολές, αφού αυτό τους «ανάγκασε» η νέα τάξη πραγμάτων.

Ως εκ τούτου, είχαμε και τη φυγή αρκετών ποδοσφαιριστών, οι οποίοι θεωρούνταν αρκετά ποιοτικοί και πως αυτοί ανέβασαν το επίπεδο του κυπριακού ποδοσφαίρου τα προηγούμενα χρόνια. Φυσικά, κάποιες ομάδες κατάφεραν να επαναπαρτίσουν κάποια ισχυρά «όπλα» (βλέπε Σαγκάκι ο Απόλλων, Γκονζάλο Γκαρσία η Ανόρθωση), όμως στην πλειοψηφία του το πρωτάθλημα φαίνεται να... έλασε μέρος της δυναμικής τους.

Από εκεί και πέρα, κάποιες από τις μεγάλες ομάδες (Ανόρθωση, Ομόνοια) μπαίνουν στην κούρσα του πρωταθλήματος, έχοντας στην πλάτη τους την απουσία στην Ευρώπη στα μέσα του καλοκαιριού - αναμένουμε με τι θα γίνει και με Απόλλωνα και ΑΠΟΕΛ - οι γαλαζοκίτρινοι έχασαν το στοίχημα του Τσάμπιονς Λιγκ.

Το σημείο αυτό δεν έχει να κάνει μόνο με τη φετινή πορεία των κυπριακών ομάδων στις φετινές ευρωπαϊκές διοργανώσεις, αλλά και για την επόμενη χρονιά. Ο λόγος; Ασφαλώς το γεγονός ότι την περίοδο 2014-15 η Κύπρος θα έχει την ευκαιρία να στείλει πέντε ομάδες στην Ευρώπη. Δύο θα παίξουν στο Τσάμπιονς Λιγκ, ξεκινώντας από τον γ' προκριματικό γύρο, ενώ τρεις θα έχουν την ευκαιρία να δοκιμάσουν την τύχη τους στα προκριματικά του Φουρπά Λιγκ - η κυπελλούχος θα ξεκινά στα πλέι-οφ του Φουρπά, η 3η ομάδα της βαθμολογίας θα ξεκινά από τον γ' προκριματικό και η 4η στον β' προκριματικό γύρο.

Όπως αντιλαμβάνεται κανείς, η μάχη για ένα ευρωπαϊκό εισιτήριο αναμένεται να είναι αρκετά... φλογερή, καθώς πλέον τα λεφτά της ΟΥΕΦΑ έχουν περισσότερο σημασία με βάση τα νέα οικονομικά δεδομένα. Η χρονιά -εντός των τεχνικών- λοιπόν αρχίζει. Ξεκινούμε με ευχές ο ανταγωνισμός να είναι υγιής και να μην έχουμε παρατράγοδα, όπως για παράδειγμα όσα έγιναν στο φιλικό της Ομόνοιας με τον Άρν.

stelious@kathimerini.com.cy

Η ΑΤΖΕΝΤΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 11 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

ΕΛΛΑΔΑ - ΣΟΥΠΕΡ ΛΙΓΚ
19:15 ΑΠΟΛΛΩΝ Σ. - ΑΡΗΣ
19:15 ΑΣΤΕΡΑΣ Τ. - ΠΑΣ ΓΙΑΝΝΙΝΑ
19:15 ΛΕΒΑΔΙΑΚΟΣ-ΠΑΝΘΡΑΚΙΚΟΣ
19:15 ΟΦΗ - ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ
21:30 ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ - ΠΑΝΑΤΩΛΙΚΟΣ
ΑΓΓΛΙΑ - ΠΡΕΜΙΕΡ ΛΙΓΚ
15:30 ΚΡΙΣΤΑΛ ΠΑΛΑΣ - ΤΟΤΤΕΝΑΜ
18:00 ΤΣΕΛΣΙ - ΧΑΛ ΣΙΤΙ LTV Sports 1
ΓΑΛΛΙΑ - ΛΙΓΚ 1
15:00 ΜΟΝΑΚΟ - ΜΟΝΠΕΛΙΕ
18:00 ΛΟΡΙΕΝΤ - ΝΑΝΤ
22:00 ΠΑΡΙ ΣΕΝ ΖΕΡΜΕΝ - ΑΖΑΞΙΟ
ΓΕΡΜΑΝΙΑ - ΜΠΟΥΝΤΕΣΛΙΓΚΑ
16:30 ΝΥΡΕΒΕΡΓΗ - ΧΕΡΤΑ
18:30 ΝΤΟΥΡΤΜΟΥΝΤ-ΜΠΡΑΟΥΝΣΒΑΪΧ

ΙΤΑΛΙΑ - ΣΕΡΙΕ Α

19:30 ΙΝΤΕΡ - ΤΣΙΤΑΤΕΛΑ
20:00 ΑΤΑΛΑΝΤΑ - ΜΠΑΡΙ
22:00 ΓΟΥΒΕΝΤΟΥΣ - ΛΑΤΣΙΟ
ΙΣΠΑΝΙΑ-ΠΡΙΜΕΡΑ ΝΤΙΒΙΣΙΟΝ
00:00 ΒΑΛΕΝΘΙΑ - ΜΑΛΑΓΑ
20:00 ΜΠΑΡΤΣΕΛΟΝΑ - ΛΕΒΑΝΤΕ LTV1
22:00 ΟΣΑΣΟΥΝΑ - ΓΡΑΝΑΔΑ
22:00 ΡΕΑΛ - ΜΠΕΤΙΣ

ΔΕΥΤΕΡΑ 12 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

ΕΛΛΑΔΑ - ΣΟΥΠΕΡ ΛΙΓΚ
21:30 ΚΑΛΟΝΗΘ-ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ Π.
ΑΓΓΛΙΑ - ΠΡΕΜΙΕΡ ΛΙΓΚ
22:00 ΜΑΝΤΣΕΣΤΕΡ ΣΙΤΙ - ΝΙΟΥΚΑΣΤΛ LTV1

ΑΪΝΤΧΟΦΕΝ-ΜΙΛΑΝ
Τρίτη/21:45/CytaVision Sport HD

ΤΡΙΤΗ 13 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

ΑΓΓΛΙΑ - ΠΡΕΜΙΕΡ ΛΙΓΚ
21:45 ΓΟΥΪΚΑΝ-ΝΤΟΝΚΑΣΤΕΡ
ΕΥΡΩΠΗ - ΤΣΑΜΠΙΟΝΣ ΛΙΓΚ
18:00 ΣΑΧΤΑΡ ΚΑΡΑΓΚΑΝΤΙ-ΣΕΛΤΙΚ CytaVision5
21:45 ΛΥΟΝ-ΡΕΑΛ ΣΟΔΙΕΛΑΔ CytaVision2
21:45 ΠΑΚΟΣ ΦΕΡΕΪΡΑ-ΖΕΝΙΤ CytaVision3
21:45 ΠΛΑΖΕΝ-ΜΑΡΙΜΠΟΡ CytaVision4
21:45 ΑΪΝΤΧΟΦΕΝ-ΜΙΛΑΝ CytaVision Sport HD

ΤΕΤΑΡΤΗ 11 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

ΑΓΓΛΙΑ - ΠΡΕΜΙΕΡ ΛΙΓΚ
21:45 ΤΣΕΛΣΙ-ΑΣΤΟΝ ΒΙΛΑ LTV1
ΕΥΡΩΠΗ - ΤΣΑΜΠΙΟΝΣ ΛΙΓΚ
21:45 ΣΑΛΚΕ-ΠΑΟΚ CytaVision2
21:45 ΦΕΝΕΡΜΠΑΧΤΣΕ-ΑΡΣΕΝΑΛ CytaVision1

DE ZABOY / Του ΧΡΙΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ

Οι «Μουρίνιο» του καλοκαιριού

Όπως τα καρπούζια στην κυπριακή ύπαιθρο έτσι και οι «Μουρίνιο» το καλοκαίρι φυτρώνουν πάνω στις κερκίδες ή στους καναπέδες με αποτέλεσμα να προκύπτει ένα σημαντικό πλένασμα στους προπονητές που διαθέτει το άθλημα στο νησί.

Βέβαια τα καλοκαιρινά «φρούτα Μουρίνιο» έχοντας καμιά, ούτε και τη στοιχειώδη άποψη για το πώς μοντάρεται ή φτιάχνεται μια ομάδα εκ βάρθρων, χωρίς ποτέ να έχουν συνομιλήσει με κάποιον προπονητή, ένα παίκτη, τον γιατρό ή τον φυσιοθεραπευτή βγάζουν μια τέτοια σιγουριά για το πώς είναι η ομάδα ή ο κάθε παίκτης ξεχωριστά που σου θυμίζει την αυτοπεποίθηση ή την αλαζονεία που έχει ο κύριος Μουρίνιο κατά τη διάρκεια των συνεντεύξεων Τύπου.

Στην Κύπρο δυστυχώς ακόμη δεν έχουμε συνειδητοποιήσει ότι τα φιλικά παιχνίδια που

γίνονται κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας είναι ωφέλιμα μόνο για τους παίκτες και κυρίως για τον προπονητή και τους συνεργάτες του.

Όσα λέγονται ή ακούγονται είναι μάλλον στοιχειώδη συμπεράσματα που γίνονται στο πλαίσιο της καθημερινής ποδοσφαιρικής κομβότητας με οποδούς ανασφαλείς να ψάχνουν κάτι ούτως ώστε να βγάλουν το Μουρίνιο που κουβαλούν μέσα τους. Επί της ουσίας, αλήθεια, πόσοι παίκτες έθελξαν το καλοκαίρι και τον χειμώνα έπαιρναν εισιτήριο γι' άλλες πολιτείες; Πόσες περιπτώσεις συνέβη το αντίθετο όπου παίκτες δεν μπορούσαν να κουβαλήσουν τα πόδια τους και στη συνέχεια πήραν την ομάδα στις πλάτες τους;

Πόσοι προπονητές έμοιαζαν χαμένοι και στη συνέχεια κέρδιζαν και τον πιο γκρινιαρό οπαδό

της κερκίδας; Πόσοι προπονητές ήρθαν με του κόμπου τις περαγμανές και αποχώρησαν κακώς αργά το βράδυ;

Εν ολίγοις, μέσα από τα βιώματα και τις εμπειρίες που έχουμε ο καθένας από το πόστο του θα έπρεπε να είχαμε καταλάβει ότι οι φιλικόι αγώνες είναι μεν ένα δείγμα αλλά επί της ουσίας είναι σχεδόν ανούσιο ως προς την εικόνα που θα βγάλουν οι ομάδες στα επίσημα παιχνίδια.

Μιλώντας με ειδικούς του αθλήματος μπορεί κανείς εύκολα να διαπιστώσει ότι λόγω των συνθηκών η εικόνα που βγαίνει στα φιλικά απέχει μακράν από το τι θα γίνει στη συνέχεια. Η τελική μορφή μιας ομάδας είναι τα επίσημα παιχνίδια και μέσα από αυτά έχει κανείς το άπτο δικαίωμα να βγάλει τον Μουρίνιο από μέσα του.

ΕΠΙ ΣΚΟΠΟΝ

Του ΓΙΑΝΝΗ ΚΟΥΚΟΥΛΑ

Ένα ιδιαίτερο πρωτάθλημα

Άλλη μία... εκκίνηση στο ελληνικό επαγγελματικό πρωτάθλημα ποδοσφαίρου. Με αρκετές ιδιαίτερες πρωτίες. Πρώτο με 18 ομάδες, λες και ήταν τόσο ανταγωνιστικά τα προηγούμενα και είναι οι αρμόδιοι να «καλαρώσουμε» λίγο. Φυσικά ο λόγος ήταν να «βουλευτούν» οι ημετέροι, για να μας «βολέψουν» με κανένα σταυρό, στις δύσκολες μέρες που περνάμε.

Αυτή είναι η παραπολιτική πλευρά. Πάμε στην καθαρώς ποδοσφαιρική, αν και εδώ και δεκαετίες η πρώτη δεν λείπει από τη δεύτερη. Σίγουρα ένα πρωτάθλημα χωρίς τη συμμετοχή της ΑΕΚ δεν μπορεί να είναι το ίδιο με όσα έχουμε παρακολουθήσει. Όμως η ιστορική αυτή ομάδα είχε τότε πολλούς «σωτήρες», που τελικά από την πολλή αγάπη τους τπ... σκότωσαν. Δεν συμβαίνει αυτό μόνο στους ερωτευμένους.

Αγωνιστικά, το μεγάλο ερώτημα, που περιμένει απάντηση εντός γηπέδων, είναι ο Παναθηναϊκός. Για μία από τις ελκυστικότερες φορές στην ιστορία του, αν όχι και στην πρώτη, δεν θεωρείται ένα από τα φαβορί για τον τίτλο, ακόμα και από τους ίδιους τους οπαδούς του. Όμως επειδή στο ποδόσφαιρο τα πάντα αποδεικνύονται επί χάρτου, όλοι περιμένουν...

Η δεύτερη, πάντα θεωρητικά, ομάδα που θα χτυπήσει τον τίτλο είναι ο ΠΑΟΚ. Η παρουσία ενός ισχυρού οικονομικά εργοδότη του δίνει την ευχέρεια να κάνει μεταγραφές, που θα του δημιουργήσουν ένα ανταγωνιστικό ρόστερ. Επιπλέον, έχει στον πάγκο του έναν εγνωσμένης αξίας προπονητή, μέρος της δουλειάς του οποίου ήδη φάνηκε στα παιχνίδια με τη Μέταλιτ.

Ο Ολυμπιακός με τα χρήματα που εισπράττει από την απευθείας συμμετοχή του στους ομίλους του Champions League δείχνει να ανοίγει κι άλλο την ψαλίδα, στον οικονομικό τομέα, από τους αντιπάλους του. Αν τώρα, αυτά τα είκοσι από την εκατομμύρια ευρώ διοχετεύονται σωστά για την αγορά ποδοσφαιριστών, θα κριθεί στο μέλλον. Όπως θα γίνει και με τον προπονητή του, ο οποίος από τη μέρα που ήρθε στη θέση του Ζαρντίμ, έως και στο τελευταίο φιλικό, δεν μπόρεσε να πείσει τον κόσμο πως βαδίζει σωστά.

Η παραμονή του ή όχι, θα κριθεί και από τις εμφανίσεις της ομάδας του, στα πρώτα παιχνίδια του πρωταθλήματος, αλλά βασικά από αυτά του Τσάμπιονς Λιγκ. Διότι το να ξεκινήσει με νίκες και να οδηγήσει την κούρσα του πρωταθλήματος δεν θα αποτελέσει καμία έκπληξη. Αυτή θα έρθει αν μπόρεσει και σταθεί με αξιώσεις απέναντι στους αντιπάλους του στην Ευρώπη.

Οι... ερασιτέχνες έγιναν επαγγελματίες

Η αντίπαλος του ΑΠΟΕΛ, Ζούλτε Βάρεγκεμ, δεν έχει στόχους για να πάει μακριά, αλλά θέλει να αγωνιστεί στους ομίλους

Του ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ

Όταν την περίοδο 2006-2007 η Ζούλτε Βάρεγκεμ συμμετείχε για πρώτη φορά σε ευρωπαϊκή διοργάνωση, παίζοντας στο κύπελλο ΟΥΕΦΑ, τα πράγματα ήταν εντελώς διαφορετικά σε σχέση με την ομάδα που θα βρει αντιμέτωπη ο ΑΠΟΕΛ στα πλέι-οφ του Γιουρόπα Λιγκ. Τότε οι Βέλγοι είχαν κατακτήσει τον πρώτο τους τίτλο (κύπελλο), μετά την άνοδο στην πρώτη κατηγορία έναν χρόνο προηγουμένως, συμμετέχοντας στους ομίλους του κυπέλλου ΟΥΕΦΑ. Κατέληξαν στην τρίτη θέση –σε σύνολο πέντε ομάδων– και πήραν πρόκριση στους «32» της διοργάνωσης, όπου έχασαν από την Νιούκασλ. Από την ομάδα αυτή, οι μόνοι παίκτες που διασώθηκαν ήταν ο τερματοφύλακας Σαμί Μπσοούτ και ο κεντρικός αμυντικός Καρέλ Ντενέ. Στην τεχνική ηγεσία της ομάδας ήταν ο Φρανκ Τουρί, ο οποίος ανέλαβε το 2001. Έφυγε το 2010 για να εργαστεί στην Γκεντ και ακολούθησε στην εθνική U-21 του Βελγίου, προτού επιστρέψει στη Ζούλτε Βάρεγκεμ το 2012. Φυσικά, παλαιότερα (1990-1993, 1994-2001) υπήρξε τεχνικός και στη Ζούλτσε V.V., μία από τις ομάδες που συγχωνεύθηκαν το 2001 για να γίνει η Ζούλτε Βάρεγκεμ – η Κ.Σ.Β. Βάρεγκεμ.

Σε επαγγελματικά επίπεδα

Συμμετέχοντας, λοιπόν, για δεύτερη φορά στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις, στόχος της Ζούλτε Βάρεγκεμ, όπως και του ΑΠΟΕΛ, δεν είναι άλλος από την είσοδο στους ομίλους του Γιουρόπα Λιγκ. Άλλωστε, πλέον τα πάντα στην ομάδα λειτουργούν πιο επαγγελματικά σε σχέση με την παρθενική της εμφάνιση στην Ευρώπη. «Θέλουν απλά να προκριθούν στους ομίλους. Αυτό θα είναι επιτυχία για την ομάδα. Όταν συμμετείχε στο κύπελλο ΟΥΕΦΑ την προηγούμενη φορά, η Ζούλτε Βάρεγκεμ δεν ήταν φουλ επαγγελματική ομάδα» εξηγεί στην «Κ» ο δημοσιογράφος της βελγικής εφημερίδας «Gazet van Antwerpen», Γκερτ Γκισέν. Ο ίδιος συμπληρώνει: «Επιβίωσαν στους ομίλους, έχοντας ανθρώπους που έτρεχαν για διάφορες άλλες δουλειές όλη μέρα. Ο προπονητής ήταν και αξιωματικός της Αστυνομίας εκείνη την περίοδο». Η ευρωπαϊκή πορεία της δευτεράθλιπρας

«Ο πιο επικίνδυνος παίκτης της Ζούλτε Βάρεγκεμ είναι ο Θόργκαν Αζάρ, είναι αδερφός του παίκτη της Τσέλοι, Εντέν» αναφέρει στην «Κ» ο Βέλγος δημοσιογράφος, Γκερτ Γκισέν.

Στην προηγούμενη έξοδο στην Ευρώπη, ο προπονητής της ομάδας εργαζόταν και ως αξιωματικός της Αστυνομίας

Βελγίου, Ζούλτε Βάρεγκεμ στη φετινή χρονιά, ξεκίνησε από τον γ' προκριματικό γύρο του Τσάμπιονς Λιγκ, οπότε και την αποκλείσει η Άιντχοφεν με δύο ήττες (3-0, 2-0).

Σταθερότητα

Οι αναφορές σχετικά με τη Ζούλτε Βάρεγκεμ κάνουν λόγο για ομάδα που θεωρείται ανερχόμενη δύναμη στο

Βέλγιο. «Η Ζούλτε Βάρεγκεμ είναι μία ομάδα που ανέβηκε, μέσα σε 15 χρόνια από το χαμηλότερο επίπεδο μέχρι την πρώτη κατηγορία» μας λέει Γκερτ Γκισέν, ο οποίος σημειώνει ότι πέραν από τον προπονητή, μακρά θητεία έχει και ο πρόεδρος της ομάδας, Γουίλι Νάεσεν, ο οποίος ήταν στον προεδρικό θώκο από τον καιρό που η ομάδα «βασανιζόταν» στις μικρές κατηγορίες του Βελγίου. Σύμφωνα με τον Βέλγο δημοσιογράφο τα οικονομικά της ομάδας είναι σε πάρα πολύ καλή κατάσταση.

Οι μεταγραφικές κινήσεις

Από το περσινό ρόστερ της Ζούλτε Βάρεγκεμ έχουν αποχωρήσει 7-8 ποδοσφαιριστές, με μόνο μία από αυτές να θεωρείται απώλεια. Αυτή είναι του Γάλλου Τζόναθαν Ντελαπλές, ο οποίος

μετά από τρία χρόνια παρουσίας στη βελγική ομάδα, πήρε μεταγραφή για τη Λιλ. Ένα από τα talέντα της ομάδας, ο Τζούνιορ Μαλάντα αποκτήθηκε από τη Βόλφσμπουργκ, με τον 18χρονο αμυντικό να δίνεται δανεικός από τους Γερμανούς στην αντίπαλο του ΑΠΟΕΛ. Από εκεί και πέρα, η Ζούλτε Βάρεγκεμ ενισχύθηκε με οκτώ ποδοσφαιριστές. Δεν ψάχνει σε πολλές αγορές, αφού τα νέα αποκτήματά της αγωνίζονται είτε στο Βέλγιο είτε στη Γαλλία. Στην πλειοψηφία τους πρόκειται για νεαρούς ποδοσφαιριστές, πλην του 28χρονου Τζούλιαν Τουντίτς, ο οποίος πέρσι έπαιξε δανεικός στη Ρέιμς (ανήκε στη Λενς). Από τη Γαλλία πήρε, επίσης, τους Φρέντερικ Ντουμπλούς (Σοσό), Σαζαβιτόρε Γκριμί (Λιλ) και Ντανίλο Σάρκιτς (Σοσό), ενώ από

Ο τερματοφύλακας Σαμί Μπσοούτ και ο προπονητής Φρανκ Τουρί βρίσκονται στην ομάδα και στην προηγούμενη συμμετοχή σε ευρωπαϊκή διοργάνωση.

Ο Τζούλιαν Τουντίτς είναι η μοναδική μεταγραφή της Ζούλτε Βάρεγκεμ με παίκτη που ξεπέρασε το 24ο έτος της ηλικίας του.

το εγχώριο πρωτάθλημα τους Μαμουτού Εντιαγέ (Γκεντ), Ιμπραχίμα Κόντε (Γκεντ), Μπρούνο Γκοτσεαού (Αντερλεχτ) και Μπριάν Βερμπούμ (Αντερλεχτ).

Το σύστημα του Τουρί

Όπως γίνεται αντιληπτό και από τις μεταγραφικές κινήσεις της ομάδας είναι η επιλογή της στήριξης σε νεαρούς ποδοσφαιριστές. Ο προπονητής της ομάδας, Φρανκ Τουρί, με αρκετούς νεαρούς και ταλαντούχους ποδοσφαιριστές προσπαθεί να εφαρμόσει κυρίως το σύστημα 4-3-3, ενώ κάποιες φορές χρησιμοποιεί το 4-2-2. Φυσικά, στο ρόστερ υπάρχουν και μεγάλα ηλικιακά ποδοσφαιριστές και κάποιοι εξ αυτών θεωρούνται ενδεκαδάτοι. Θετικό για τα πλάνα του Βέλγου κόουτς είναι ότι

έχει ποδοσφαιριστές που μπορεί να αξιοποιηθούν σε πολλές θέσεις. Για παράδειγμα ο Μπεριέρ αγωνίζεται κυρίως ως δεκάρι, όμως έχει τις δυνατότητες να καλύψει και όλες τις θέσεις της επιθετικής γραμμής. Ο Αζάρ παίζει κυρίως στα άκρα της εμπροσθοφυλακής, όμως μπορεί να βοηθήσει και στην κορυφή. Ο τελευταίος, που είναι ο αδερφός του Εντέν Αζάρ, ο οποίος αγωνίζεται στην Τσέλοι, θεωρείται και ο επικίνδυνος παίκτης των Βέλγων – και ο ίδιος είναι δανεικός από την αγγλική ομάδα. Η πιθανή ενδεκάδα που θα παρατάξει ο τεχνικός της Ζούλτε Βάρεγκεμ στο ματς με τον ΑΠΟΕΛ είναι: Μπσοούτ, Ντε Φο, Βερμπούμ, Ντενέ, Κόλπερτ, Μαλάντα (ή Εντιαγέ), Σκούλασον, Μπεριέρ, Αζάρ, Λεγέ και Χαμπίμπο.

Οι Πρωταθλητές... παίζουν στην **LTV**

UEFA Europa League Play-offs

ZULTE WAREGEM

V S

Πέμπτη 22/08 21:45

LTV 1

LTV ...ΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΕΙΝΑΙ ΕΔΩ!

www.ltv.tv

www.ltv.tv/mobile

facebook.com/ltvcyprus

youtube.com/ltvcyprus

139

Τα εισιτήρια διαρκείας της ΑΕΛ δεν πουλάνε

Η ομάδα της Λεμεσού βρίσκεται κοντά σε αρνητικό ρεκόρ διάθεσης σίζον tickets

Του ΧΡΙΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ

Όταν κανείς στην ΑΕΛ μιλάει για τα εισιτήρια διαρκείας του μισού του πάει σ' ένα γραφικό τύπο, αρκετά εύσωμο, ο οποίος κράταγε μια μαγκούρα στο βοηθητικό του Τσιρείου και εισέπραττε τα τότε αγαπημένα δεκάλιρα για να μπορέσει ο κόσμος να εισέλθει και να παρακολουθήσει την προπόνηση.

Ο λόγος για τον Πίτερ Θίο Βασιλείου, ο οποίος στους λίγους μήνες που «έπαψε» με την ΑΕΛ ως πλούσιος Κύπριος της Αγγλίας που θα έφερνε στην ομάδα την αφρόκριμα του παγκοσμίου πο-

μέχρι στιγμής διατεθεί δεν ξεπερνούν τα 800.

Εάν όντως συνεχιστεί σ' αυτούς τους ρυθμούς η πώληση, τότε η διοίκηση Σοφοκλέους θα βρεθεί ενώπιον μιας δυσάρεστης πραγματικότητας, αφού ένας σημαντικός οικονομικός πόρος στον οποίο στηρίζονται οι μεγάλες ομάδες του νησιού μας θα είναι σχεδόν ανύπαρκτος. Πάντως, η δυσάρεστη ομολογούμενος κατάσταση που επικρατεί δεν είναι καθόλου τυχαία, αφού έχει διαμορφωθεί μέσα από συγκεκριμένους παράγοντες τους οποίους εξετάζουμε πιο κάτω:

Οικονομική κρίση

Είναι ευρέως γνωστό και το ζούμε στο πετσί μας ότι όλοι πλην ελαχίστων ζούμε τη χειρότερη οικονομική κρίση που έζησε ποτέ το νησί μας από το 1960 και μετά. Οι ομάδες της ΑΕΛ, υποσύνολο, της ταλαιπωρημένης κοινωνίας έτσι όπως έχει διαμορφωθεί από το περασμένο Μάρτιο και έπειτα δεν θα μπορούσαν να αποτελούν εξαίρεση από το υπόλοιπο σύνολο. Ο ίδιος ο Ανδρέας Σοφοκλέους, παραδεχόμενος ότι το πρόβλημα υπάρχει και είναι έντονο δεν δίστασε να μιλήσει δημόσια λέγοντας χαρακτηριστικά ότι ντρέπεται σε τέτοιες περιόδους να ζητήσει από τον κόσμο της ομάδας να προμηθευτεί εισιτήρια.

«Οι φίλαθλοι της ΑΕΛ είναι βιοπαλαιστές. Ο κόσμος της ΑΕΛ είναι φτωχός και δεν υπάρχουν πολλοί δημόσιοι υπάλληλοι στη Λεμεσό, όπως είναι στη Λευκωσία» είπε ο πρόεδρος βγάζοντας έτσι και το αίσθημα του τοπικιστή που τόσο χαρακτηρίζει όσους ζουν στη νοτιότερη πόλη του νησιού. Ανεξαρτήτως ποια πόλη έχει τους πιο βλαμένους, ως προς το οικονομικό κομμάτι, οπαδούς, η τοποθέτηση του προέδρου της ΑΕΛ είναι πέρα για πέρα σωστή αφού όντως το οικονομικό πρόβλημα είναι και έντονο στη ζωή μας και απειλεί κάθε νοικοκυριό. Η οικονομική κρίση είναι σίγουρα ένας από τους λόγους

Η οικονομική κρίση, ο χαμένος τελικός, το ανύπαρκτο μάρκετινγκ, η μεταγραφική «ξηρασία» και ο εφιάλτης του Τσιρείου είναι οι παράγοντες της μικρής πώλησης των σίζον.

Ο αριθμός των εισιτηρίων διαρκείας που έχουν μέχρι στιγμής διατεθεί δεν ξεπερνούν τα 800

δοσφαίρου, κατάφερε με τα τερτίπια του να ανεβάσει τον αριθμό των διαρκείας σε μεγάλο βαθμό σε σχέση με το τι επικρατούσε τα προηγούμενα χρόνια. Έκτοτε υπάρχει ένας μύθος που εξελίχθηκε σε επικρατούσα αντίληψη και φέρει την ΑΕΛ να έχει καταφέρει επί Πίτερ Θίο να διαθέσει το μεγαλύτερο αριθμό των διαρκείας από τον καιρό που οι ομάδες υιοθέτησαν το σύγχρονο αυτό τρόπο πώλησης προϊόντων τους.

Ο εν λόγω μύθος, με βάση το ρεπορτάζ μας, ανατρέπεται καθώς το ρεκόρ διάθεσης εισιτηρίων για τους Λεμεσιανούς πραγματοποιήθηκε το καλοκαίρι του 2010, λίγους δηλαδή μήνες μετά το χαμένο τελικό με την Πέγεια. Σ' αντίθεση πάντως με τρία χρόνια πριν, ένας ακόμη χαμένος τελικός, τούτη τη φορά με τον Απόλλωνα το καλοκαίρι του 2013, απειλεί να πραγματοποιήσει ένα αρνητικό ρεκόρ καθώς δύο εβδομάδες πριν από την έναρξη του πρωταθλήματος ο αριθμός των εισιτηρίων διαρκείας που έχουν

Ο Ανδρέας Σοφοκλέους εγκατέλειψε φέτος την πολιτική των ηχηρών ονομάτων, επιλέγοντας μια μετριασθή στάση που συνάδει με τα σημερινά οικονομικά δεδομένα.

που κάνει τον οπαδό, όλων των ομάδων, να κάνει δύο και τρεις σκέψεις για να προχωρήσει σε αγορά εισιτηρίων διαρκείας. Στην περίπτωση όμως της ΑΕΛ υπάρχουν και άλλοι λόγοι εξίσου σοβαροί...

Ο χαμένος τελικός

Δεν έχει κλωνευτεί από κανένα η απώλεια του κυπέλλου απέναντι από τον Απόλλωνα. Κάποια φαντάσματα που στοιχειώνουν το ψυχισμό του ΑΕΛίστα επέστρεψαν κάνοντας τον να νομίζει ότι αποστασιοποιείται από την αγαπημένη του ομάδα.

Αρκετός κόσμος υποσχέθηκε στον εαυτό του να μην ξαναπάει γήπεδο, επαναφέροντας στο μυαλό τις κακές αναμνήσεις και πίκρες που κέρρασε η ομάδα για δεκαετίες. Απογοητευμένη όντως, μεγάλη μερίδα του κόσμου δεν αποδέχεται το γεγονός της απώλειας του κυπέλλου, που μην ξεχνάμε κέρδισε ο συντοπίτης Απόλλωνας. Μάλιστα, ο χαμένος τελικός αποτέλεσε και το ερέθισμα για πρώτη φορά από τη χρονιά που ανέλαβε το γεγονός της απώλειας του κυπέλλου, που μην ξεχνάμε κέρδισε ο συντοπίτης Απόλλωνας. Μάλιστα, ο χαμένος τελικός αποτέλεσε και το ερέθισμα για πρώτη φορά από τη χρονιά που ανέλαβε το γεγονός της απώλειας του κυπέλλου, που μην ξεχνάμε κέρδισε ο συντοπίτης Απόλλωνας. Μάλιστα, ο χαμένος τελικός αποτέλεσε και το ερέθισμα για πρώτη φορά από τη χρονιά που ανέλαβε το γεγονός της απώλειας του κυπέλλου, που μην ξεχνάμε κέρδισε ο συντοπίτης Απόλλωνας.

Πέραν τούτου, ακόμη και αυτούς που κάνουν δεύτερες σκέψεις για την αγορά των εισιτηρίων διαρκείας δεν υπάρχει κάποια προσπάθεια εκ μέρους της διοίκησης για να τους μεταπειστεί.

Ανύπαρκτο τμήμα Μάρκετινγκ

Η διοίκηση συνειδητά αποφάσισε όπως αφαιρέσει από το οργανόγραμμα τις εταιρείες το τμήμα μάρκετινγκ. Λίγες μέρες μετά το χαμένο τελικό αποκώρσισε από την εταιρεία η υπεύθυνη του τμήματος Μαρία Γκούμα χωρίς ποτέ να γίνει προσπάθεια για να καλυφθεί η θέση της. Ο Ανδρέας Σοφοκλέους και οι συνεργάτες εκτιμούν για τους δικούς τους λόγους ότι κανένα τέχνασμα μάρκετινγκ δεν μπορεί να ελκύσει τον ΑΕΛίστα από το να κάνει αυτό που νομίζει ότι είναι σωστό. Με αυτά και με αυτά, κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού που φεύγει η ΑΕΛ πέραν του καθερωμένου εδώ και χρόνια Fan Day δεν έκανε καμία προσπάθεια για να δαλεάσει τον οπαδό-πελάτη.

Μπαμ ούτε για δείγμα

Από το καλοκαίρι του 2008 οπότε και η διοίκηση Σοφοκλέους ανέλαβε την ομάδα η «επικοινωνιακή» μεταγραφική ήταν για τον Αντρέα Σοφοκλέους... όπως τα παιχνίδια για τα μικρά παιδιά. Οφορικού, Μεσσόνες, Σερτζιάο, Ράσιακ, Χόφς, Ζόνεφελντ, Ονουάτσι, Ορλάντο Σα και άλλοι, αποτέλεσαν τη ναυαρχίδα της διοίκησης ως προς τη

μεταγραφική επίθεση που πραγματοποιούσε κάθε καλοκαίρι.

Είναι αλήθεια ότι ο Σοφοκλέους πάμπολλες φορές έδειξε ότι αρέσκεται στο να ζεσταίνει τον κόσμο με την απόκτηση μεγάλων θεωρητικά παικτών που θα αποτελούσαν δέλεαρ για τον πελάτη-οπαδό. Τούτη τη σεζόν η πολιτική των ηχηρών ονομάτων φυλάχθηκε στα ντουλάπια επιλέγοντας μια μετριαστική στάση που συνάδει με τα σημερινά οικονομικά δεδομένα. Δεν έφτανε αυτό, ο συμπολίτης Απόλλωνας με την απόκτηση του Σαγκόι τίναξε τη Λεμεσό στον αέρα αναγκάζοντας τον οπαδό της ΑΕΛ να γκρινιάζει που ο πρόεδρος δεν του έφερε κανένα καλοκαιρινό δωράκι.

Δεν πάει άλλο με το Τσιρείο

Μόλις πριν από λίγους μήνες ο ΑΕΛίστας ζούσε με το όνειρο του δικού του σπιτιού που έμοιαζε τόσο εφικτό με τις διαδικασίες που κινήθηκαν εκ μέρους της διοίκησης. Μετά το τραγικό κραχ του όνειρου μετατράπηκε σε εφιάλτης αφού το Τσιρείο στάδιο, το γήπεδο που μεγάλωσαν γενιές και γενιές ΑΕΛιστών «απειλεί» να μεγαλώσει άλλες τόσες. Το γερασμένο γήπεδο αποτελεί αποτρεπτικό στοιχείο για κάθε οπαδό που σκέφτεται να πάρει εισιτήριο διαρκείας, αφού δεν του προσφέρει όχι μόνο πολυτέλειες αλλά και να δει έναν αγώνα χωρίς να βλέπεται για τη σωματική του ακεραιότητα.

«Καυτές πατάτες» στα χέρια του νέου προπονητή

Πειθαρχία, ομοιογένεια και ψυχολογία καλείται να προσδώσει στα αποδυτήρια ο τεχνικός που θα καθίσει στον πάγκο της Ανόρθωσης

Του ΣΙΜΩΝ ΠΑΦΙΤΗ

Το ίδιο δύσκολο έργο με τους εννιά προκατόχους του την τελευταία πενταετία, στη μετά Τιμούρ Κετσπάγια εποχή, θα έχει το νέο αφεντικό της Ανόρθωσης. Δύο εβδομάδες πριν από την έναρξη του πρωταθλήματος, ο νέος προπονητής θα παραλάβει μια ομάδα γεμάτη πηγάδες, αδυναμίες και καταρρακωμένο ηθικό. Ο αθλητικός αποκλεισμός στη Σουπδία άφησε τεράστιες αγωνιστικές και οικονομικές ζημιές στο σωματίδι και οι πηγάδες δεν θα επαυλωθούν εύκολα. Η ομάδα της Αμμοχώστου θα αρχίσει τον ποδοσφαιρικό μαραθώνιο με νέο τιμωνιέρη, ο οποίος αναγκαστικά θα πορευτεί με τη δουλειά του προκατόχου του, τόσο στο κτίσιμο του ρόστερ όσο και

Σε διάστημα 15 ημερών ο νέος τεχνικός καλείται να μάθει όσα περισσότερα μπορεί για το έμφυχο δυναμικό

στην προετοιμασία του. Σε διάστημα 15 ημερών ο τεχνικός που θα επιλεγεί καλείται να μάθει όσα περισσότερα μπορεί για το έμφυχο δυναμικό που έχει στη διάθεσή του και να οδηγήσει την Ανόρθωση στα δύο ντέρμπι των πρώτων αγωνιστικών με Ομόνοια και Απόλλωνα στο «Αντώνης Παπαδόπουλος». Ενδεχόμενη νίκη στην προετοιμασία θα φτιάξει το κλίμα αμφισβήτησης και θα τονώσει ψυχολογικά όλο το οικοδόμημα της «Κυρίας» ενόψει και της συνέχειας. Κακή αρχή θα δημιουργήσει περαιτέρω προβλήματα στον οποιοδήποτε προπονητή, αν και ο ίδιος θα έχει τη λιγότερη ευθύνη. Η εμπιστοσύνη του κόσμου της Ανόρθωσης δύσκολα κερδίζεται. Από τον πάγκο της «Κυρίας» πέρασαν εννέα προπονητές τα τελευταία πέντε χρόνια και χρειάζεται σκληρή δουλειά, αυθεντικότητα και αποτελέ-

Το ενδιαφέρον, το πάθος και τη διάθεση στους παίκτες μπορεί να τους την μοιλάσει μόνο ο κόουτς.

σματα στο γήπεδο για να αγκαλιάσουν οι οπαδοί του κυανόλευκων την προσπάθεια που θα ξεκινήσει.

Προσθαφαιρέσεις

Η άσχημη οικονομική κατάσταση της Ανόρθωσης θα αναγκάσει τον καινούργιο τεχνικό να προχωρήσει σε προσθαφαιρέσεις στο ρόστερ με σκοπό τη μείωση του προϋπολογισμού. Πιθανότατα την πόρτα εξόδου θα περάσουν 2-3 παίκτες, ενώ θ' αποκτηθούν άλλοι φθηνότεροι. Ο τεχνικός της ομάδας της Αμμοχώστου, χωρίς να γνωρίζει καλά τις δυνατότητες του ρόστερ θα κληθεί

να πάρει τέτοιες αποφάσεις μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα και έχοντας την πίεση των χρονικών περιθωρίων. Πριν από τον αποκλεισμό από την Γκέφλε υπήρχε πλάνο απόκτησης κεντρικού αμυντικού, με δυνατότητα να παίζει στο αριστερό άκρο της άμυνας. Δεν αποκλείεται να προκύψει αποκώρσιση κεντρικού αμυντικού με έναν εκ των Πάουλο Ζορζ ή Τζορτζ Γκάλαμαζ. Ο Πορτογάλος έμεινε εκτός στα τελευταία φιλικά δίχως λόγο, γεγονός που ξεκινάει και ίσως να προδιαγράφει εξελίξεις, ενώ ο Ρουμάνος είναι τιμωρημένος στα τέσσερα πρώτα ματς του πρωταθλήματος.

Το κλίμα στα αποδυτήρια της Ανόρθωσης δεν είναι και το καλύτερο, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι υπάρχουν τσακωμοί, εντάσεις και διαπληκτισμοί. Οι συνεχείς διαφοροποιήσεις του ρόστερ τα τελευταία χρόνια, οι αποτυχίες σε Κύπρο και Ευρώπη, καθώς και η αδυναμία προπονητών να φέρει ομαδικότητα στα αποδυτήρια, έχει δημιουργήσει ένα βαρετό κλίμα. Όσο επαγγελματίες και να είναι οι ποδοσφαιριστές, το ενδιαφέρον, το πάθος και τη διάθεση μπορεί να τους την μοιλάσει μόνο ο νέος προπονητής, τον οποίο η διοίκηση θα πρέπει να εμπιστευτεί

και κυρίως να βοηθήσει, ανταποκρινόμενος στις υποχρεώσεις της έναντι του ποδοσφαιρικού τμήματος. Γκονζάλο Γκαρσία και Γρηγόρης Μάκος αποκτήθηκαν ως δανεικοί. Πάουλο Ζορζ, Τζορτζ Γκάλαμαζ, Νταν Αλέξα και Γιάννης Οκάς διανύουν ίσως την τελευταία χρονιά της καριέρας τους. Χρειάζονται τεράστια κίνητρα για να πειθούν αυτοί οι ποδοσφαιριστές να ιδρώσουν τη φανέλα, να μοκθήσουν για το καλό της ομάδας. Η Ανόρθωση χρειάζεται σταθερότητα, ηρεμία και όχι πρωταγωνιστικές βλέψεις που στο τέλος γυρίζουν μπούμερανγκ.

Η οικονομική ατζέντα

Στα 15 εκατ. ευρώ θα εκτιναχθεί το χρέος της Ανόρθωσης, αν υπολογίσουμε το έλλειμμα των δύο εκατ. ευρώ που θα αφαιρέσει η φετινή χρονιά. 6,8 εκατ. ευρώ αφορούν χρέη τράπεζες, εκ των οποίων τα 2,7 εκατ. ευρώ είναι εξασφαλισμένα με εκχώρηση πηγών εσόδων του σωματίου. Τα υπόλοιπα 4,1 αφορούν δάνεια προς τρίτους, ως επί το πλείστον και πρώην παράγοντες της Ανόρθωσης. Αυτά τα λεφτά πληρώνονται από τους χρεώστες και ουδέποτε θα αποτελέσουν πρόβλημα για την Ανόρθωση. Σύμφωνα με πληροφορίες, προσωπικό δάνειο 2,6 εκατ. ευρώ πληρώνει για την «Κυρία» ο πρώην πρόεδρος Σάββας Κάκος και περίπου ενός εκατ. ευρώ ο Χρίστος Πουλλάιδης. Άλλο ένα ποσό, λιγότερο από 350 χιλιάδες ευρώ, είναι σε υπόλοιπα πρώην και νυν μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Η Ανόρθωση οφείλει 2,6 εκατ. ευρώ προς τον Φόρο Εισοδήματος και τις Κοινωνικές Ασφαλίσεις. Το χρέος της Κτηματικής για το γήπεδο είναι στις 840 χιλιάδες ευρώ, 900 χιλιάδες ευρώ οφείλονται σε προμηθευτές εμπορίου (για τη συντήρηση του γηπέδου και του προπονητικού κέντρου), ενώ η Ανόρθωση χρωστά σε μηνιαία ποδοσφαιριστών και ατζέντιδες περίπου 600 χιλιάδες ευρώ. Κατόπιν εισήγησης του Αδάμου Μοντάνιου, θα εξουσιοδοτηθεί ομάδα μελών του σωματίου, η οποία ανά τακτά χρονικά διαστήματα θα πραγματοποιήσει οικονομικό έλεγχο της διοίκησης με στόχο τη διαφάνεια.

Οι αντικαταστάτες για το 65% των γκολ

Κατά 3/5 έχει αλλάξει το πρόσωπο της επιθετικής γραμμής της Ομόνοιας

Του **ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ**

Με τρεις από τους πέντε ποδοσφαιριστές της περσινής πεντάδας που επωμιστήκαν το βάρος της γραμμής κρούσης να αποτελεί παρελθόν από την Ομόνοια, αντιλαμβάνεται κανείς ότι αποτελεί ένα από τα μεγάλα στοιχεία των πράσινων στη νέα χρονιά. Μοναδικές επιλογές για την εμπροσθοφυλακή, σε σχέση με την περσινή περίοδο, στην οποία οι πράσινοι είχαν την πιο παραγωγική ομάδα του πρωταθλήματος, έμειναν οι Εφραίμ και Σκέμπρι. Στη θέση των Χριστοφί, Άλβες και Φρέντι, ήρθαν οι Τέιλορ, Πλατινί και Γκιεκιβίτς. Σε αυτούς, λοι-

Στα πρώτα δείγματα το συγκρότημα του Τόνι Σαβέφοκι έδειξε την ίδια επιθετική φιλοσοφία με πέρσι και ως εκ τούτου αναμένεται και πάλι η παραγωγικότητα της ομάδας να κριθεί κυρίως από τα πόδια των επιθετικών

πόν, θα πέσει το βάρος –υπολείπεται άλλη μια μεταγραφική κίνηση με επιθετικό ποδοσφαιριστή– για την επίτευξη τουλάχιστον του 65% των τερμάτων στη νέα χρονιά. Αυτός ήταν και ο συντελεστής των γκολ που σημείωσε η περσινή πεντάδα της επιθετικής (παίκτες της κορυφής και των άκρων), που είχε πετύχει τα 43 από τα συνολικά 66 γκολ της ομάδας της Λευκωσίας. Πρώτο βιολί ήταν ο Άλβες, ο οποίος βρήκε στόχο 16 φορές. Οκτώ τέρματα σημείωσε ο Χριστοφί και εφτά ο Εφραίμ. Οι Φρέντι και Σκέμπρι, που ήταν από τους παγκίτες της περσινής σεζόν, πέτυχαν από έξι τέρματα. Στα πρώτα δείγματα γραφής της φετινής σεζόν το συγκρότημα του Τόνι Σαβέφοκι έδειξε την ίδια επιθετική φιλοσοφία με την περσινή χρονιά και ως εκ τούτου αναμένεται και πάλι η ευστοχία της ομάδας να κριθεί κυρίως από τα πόδια των παικτών της μπροστινής γραμμής. Οι Εφραίμ και Σκέμπρι είναι γνωστοί για τις επιδόσεις τους και στο στρατόπεδο των πράσινων ελπίζουν να συνεχίσουν στα ίδια επίπεδα, αλλά και να ενισχυθεί η προσπάθειά τους από τους τρεις νεοφερμένους της γραμμής κρούσης. Πιο κάτω, σημειώνονται οι επιδόσεις των Τέιλορ, Πλατινί και Γκιεκιβίτς στις προηγούμενες τους ομάδες.

Παγκίτες στην Εστοριά
Οι συστάσεις είναι απόλυτα θετικές για το ποιόν του Τόνι Τέιλορ. Ο Αμερικανός ποδοσφαιριστής έχει καλά στοιχεία και μπορεί να βοηθήσει τους πράσινους για να αποκτήσουν δυναμική στην επίθεση. Η αλήθεια είναι ότι με βάση το βιογραφικό του δεν φαίνεται να έχει συχνή επαφή με τα δίχτυα. Από το 2009 έπαιξε στη δεύ-

Την καλύτερή του χρονιά έκανε την περσινή σεζόν ο Γκιεκιβίτς, όμως η Ομόνοια χρειάζεται περισσότερα από πέντε τέρματα.

Ο Πλατινί ήρθε στους πράσινους, μετά από μία πετυχημένη σεζόν, που έφερε και την κλήση στην εθνική του ομάδα.

Παγκίτης ήταν στην προηγούμενη του ομάδα, την πορτογαλική Εστοριά ο Τόνι Τέιλορ.

τερη κατηγορία της Πορτογαλίας με τη φανέλα της Εστοριά. Το πρώτο εξάμηνο της περιόδου 2011/12 ήταν στην πορτογαλική Ατλέτικο και ήταν η πιο παραγωγική σεζόν της καριέρας του, καθώς σημείωσε πέντε τέρματα, τρία με την Ατλέτικο και δύο με την Εστοριά. Τέσσερα γκολ είχε πετύχει την προηγούμενη σεζόν (2010/11), ενώ πέρσι σκόραρε μόλις μία φορά,

αν και είχε τον περισσότερο χρόνο συμμετοχής από τις προηγούμενες περιόδους. Αξίζει να αναφέρουμε ότι ο 24χρονος δεν ήταν βασικός στην πορτογαλική ομάδα, αγωνιζόμενος σχεδόν πάντα ως αλλαγή.

Από εξαιρετική σεζόν
Φορμαρισμένος ήρθε στην Ομόνοια ο Πλατινί. Ο διεθνής με την εθνική

του Πράσινου Ακρωτηρίου έκανε την καλύτερή του χρονιά την περασμένη σεζόν (2012/13), παίζοντας και αυτός στη β' κατηγορία της Πορτογαλίας, με τη Σάντα Κλάρα. Ο 27χρονος ακραίος επιθετικός σκόραρε πέντε τέρματα, ενώ τις προηγούμενες χρονιές, 2010-11 και 2011-12 είχε δύο και τρία γκολ αντίστοιχα. Επιπρόσθετα, η περσινή χρονιά του έφερε και την κλήση στο αντιπροσωπευτικό του συγκρότημα, παίζοντας σε εννέα επίσημα ματς και πετυχαίνοντας δύο τέρματα. Πάντως, είναι άξιο αναφοράς ότι ο Πλατινί δέχεται πολύ εύκολα κίτρινες κάρτες, αφού το ποινολόγιο του γράφει περισσότερες από οκτώ κίτρινες τις τελευταίες δύο σεζόν.

Βάρος... τα 16 του Άλβες
Ο Αντρέ Άλβες με την αποχώρησή του από την Ομόνοια, άφησε βαριά κληρονομιά, όντας ο βασικός επιθετικός και πρώτος σκόρερ των πράσινων στην περσινή σεζόν με 16 τέρματα. Το βάρος για την... αναπλήρωση του πέφτει στον Λούκας Γκιεκιβίτς, με το παλμαρές του να μην αφήνει ενθαρρυντικά στοιχεία. Σε αντίθεση με τους Πλατινί και Τέιλορ, ο Πολωνός έχει εμπειρία από πρωταθλητισμό στην πρώτη κατηγορία. Εδώ και τρία χρόνια ήταν στην ομάδα της χώρας του, τη Σλάουσκ Βρότσουαβ, που την περίοδο 2011-12 πήρε το πρωτάθλημα Πολωνίας. Σύνολο σε αυτή του την τριετή θητεία, ο 25χρονος πλέον επιθετικός πέτυχε εννέα τέρματα, με πέντε εξ αυτών να είναι στην περσινή χρονιά, που ήταν και η καλύτερη στην καριέρα του.

Μίγμα παλιάς και νέας «φουρνιάς»

Στο 26,5 ο μέσος όρος ηλικίας της ΑΕΚ

Του **ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ**

Μίγμα παικτών με εμπειρία και νεαρών με τεράστια προοπτική αποτελεί το ρόστερ της ΑΕΚ ενόψει της νέας χρονιάς. Από τον νεαρότερο Κυριάκο Παναγιώτου μέχρι τους γηραιότερους Γιάννη Σκοπελίτη και Γκόργκα Πιντάδο, ο μέσος όρος ηλικίας των παικτών της ομάδας της Λάρνακας έχει φθάσει το 26,5, ξεπερνώντας ελάχιστα αυτόν της περσινής χρονιάς που ήταν κοντά στα 25,5-26. Ο αριθμός πιθανόν να διαφοροποιηθεί μέχρι το τέλος της μεταγραφικής περιόδου με την οριστική κατάληξη της λίστας με τους ποδοσφαιριστές που θα έχει στη διάθεσή του ο Δημήτρης Ελευθερόπουλος, αν και για την ώρα οι μεταγραφές φαίνεται να έχουν ολοκληρωθεί. Υπάρχει το ενδεχόμενο κάποιοι από τους νεαρούς ποδοσφαιριστές να παραχωρηθούν δανεικοί σε κάποιες άλλες ομάδες, ώστε να πάρουν περισσότερα λεπτά συμμετοχής.

Ο Γιάννης Σκοπελίτης μαζί με τον Γκόργκα Πιντάδο είναι οι μεγαλύτεροι ηλικιακά ποδοσφαιριστές της ομάδας.

Οι ηλικίες των παικτών της ΑΕΚ

Παναγιώτου	18
Ζυγογιάννης	19
Εγγλέζου	20
Κυπριανού	20
Καστάνας	20
Ζαννέτος	21
Ιβάνκο	21
Μυτιδής	22
Ζούμπας	23
Ρένα	23
Μπανγκούρα	23
Μαραγκός	24
Παύλου	26
Μάτσει	27
Μιχαλόπουλος	27
Κάστρο	27
Μέρτακκας	28
Τόμας	28
Μουρίγιο	30
Φαν Ντάικ	31
Σίμοφ	31
Μεγκρελασβίλι	31
Νέγκρι	32
Μόνχε	32
Καταλά	33
Λόπεζ	34
Σκοπελίτης	35
Πιντάδο	35

Το γκρουπ των under-21
Οι νεαρότεροι από τα νέα μεταγραφικά αποκτήματα είναι οι Γιώργος Ζυγογιάννης και Νικόλας Εγγλέζου. Ο πρώτος στις 05 Αυγούστου έγινε 19 ετών, ενώ ο δεύτερος οοσονούπω – συγκεκριμένα στις 07/11– κλείνει τα 20 του χρόνια. Λίγους μήνες μεγαλύτεροι από τον Εγγλέζου είναι οι Δημήτρης Κυπριανού και Κωνσταντίνος Καστάνας. Το 21ο έτος διανύουν οι Μυτιδής Ζαννέτος, όπως και ο νεοαποκτηθείς Ουκρανός επιθετικός, Βιτάλι Ιβάνκο. Ο μικρός του ρόστερ είναι ο 18χρονος τερματοφύλακας, Κυριάκος Παναγιώτου (20/07/95). Από εκεί και πέρα, οι υπόλοιποι 20 ποδοσφαιριστές χωρίζονται σε δύο γκρουπ. Έντεκα από αυτούς είναι κάτω των τριάντα ετών, ενώ μια δεκάδα παικτών τα έχουν ξεπεράσει.

Πριν από τα τριάντα...
Στο «κλαμπ» αυτό –πριν από τα τριάντα– εισήλθε πρόσφατα ο Νέστορας Μυτιδής, ο οποίος στην 1η Ιουνίου συμπλήρωσε το 22ο έτος της ηλικίας του. Οι τελευταίες μεταγραφικές κινήσεις της ΑΕΚ, με τον Εμίλιους Ζούμπας και Χάρολντ Ρένα, έριξαν κατά πολύ το μέσο όρο ηλικίας. Αμφότεροι, είναι 23 χρόνων, όπως και ο Μουσταφά Μπανγκούρα. Ένα χρόνο μεγαλύτερος (24) είναι ο Στέλιος Μαραγκός. Ο Κούλλης Παύλου είναι 26 ετών, ενώ οι Νασίρ Μάτσει, Ηλίας Μιχαλόπουλος και Έλντερ Κάστρο είναι 27άρηδες. Συνομιλικοί είναι οι Λευτέρης Μέρτακκας με τον Ζοάν Τόμας, διανύοντας τα 28έτος της ηλικίας τους, έχοντας δύο μήνες διαφορά, με τον Κύπριο ποδοσφαιριστή να είναι μεγαλύτερος.

Οι μεγάλοι του ρόστερ
Στην τρίτη κατηγορία βρίσκονται δέκα ποδοσφαιριστές που αποτελούν τις πιο έμπειρες μονάδες του ρόστερ. Οι μεγαλύτεροι είναι οι 35άρηδες Γιάννης Σκοπελίτης και Γκόργκα Πιντάδο, γεννηθέντες τον Μάρτιο του 1978. Ο πρώτος γιορτάζει στις 02 του μήνα, ενώ ο δεύτερος στις 24. Πρόσφατα (23/07) συμπλήρωσε το 34ο έτος της ηλικίας του ο Τόνι Λόπεζ. Από

εκεί και πέρα, ο Νταβίντ Καταλά είναι 33 ετών, οι Αλεξάντερ Νέγκρι και Βιθέντε Μόνχε είναι 32, ενώ οι Φαν Ντάικ, Δημήτρης Σίμοφ και Χαίμ Μεγκρελασβίλι είναι 31. Νέος στο γκρουπ των παικτών άνω των τριάντα είναι ο Αντρέ Μουρίγιο, που στις 22 Ιουλίου έγινε 30 χρόνων.

Πρεμιέρα σε Ισπανία και Αγγλία

Η **μπάλια** επιστρέφει στα γήπεδα σε Αγγλία και Ισπανία αυτό το Σαββατοκύριακο, σε μια αγωνιστική περίοδο που μας προδιαθέτει για κάτι διαφορετικό σε αμφότερες τις χώρες. Στην Αγγλία αναμένεται να διεξαχθεί το πιο αμφίροπο πρωτάθλημα όλων των εποχών, καθώς όσο άξιος αντικαταστάτης του οερ Άλεξ Φέργκιουσον κι αν αποδειχθεί ο Ντέιβιντ Μόγες, δεδομένα θα χρειαστεί χρόνο προσαρμογής στη νέα του ομάδα. Οσον αφορά την Ισπανία, η έ-

Η υπόθεση Μπέιλ ίσως προκαλέσει αλυσιδωτές εξελίξεις στις δύο Λίγκες

λευση του Νείμάρ στην Μπαρτσελόνα προσδίδει κάτι διαφορετικό, ενώ πολλά θα εξαρτηθούν και από την τελική έκβαση της μεταγραφής του Γκάρεθ Μπέιλ στη Ρεάλ Μαδρίτης, γεγονός που αναμφίβολα θα επηρεάσει αισθητά τη δυναμική των δύο κορυφαίων πρωταθλημάτων παγκοσμίως.

Με τα μέχρι στιγμής δεδομένα, ο Ουαλός παραμένει στην Τότεναμ, καθώς από τη μία ο πρόεδρος Ντάνιελ Λίβι μοιάζει αδιάλλακτος όσον αφορά την κοστολόγηση του ταλαντούχου ποδοσφαιριστή, από την άλλη ο Φλορεντίνο

Πέρεθ δήλωσε πως το ποσό των 120 εκατομμυρίων ευρώ είναι πολύ υψηλό για έναν παίκτη. Οπως συνήθίζεται, άλλωστε, τα τελευταία χρόνια, η καταλυτική ημερομηνία της 31ης Αυγούστου κρύβει πάντοτε μεταγραφικές συγκινήσεις, με τις ομάδες να καλύπτουν τα κενά τους την ύστατη ώρα. Σε περίπτωση παραμονής του Μπέιλ στους Λονδρέζους, οι ισορροπίες αλλάζουν, καθώς η ενίσχυση των «Σπιρουίνων» με Πιαουλνίνο και Σολδάδο τους καθιστά μέσα στις τρεις κορυφαίες ομάδες της Αγγλίας αυτήν τη στιγμή βάση ρόστερ, πίσω από τις δύο του Μάντσεστερ.

Ο Σουάρες της Λίβερπουλ και ο Ρουίνεϊ της Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ επίσης θα διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο στο πρωτάθλημα της Αγγλίας, καθώς και οι δύο δηλώνουν πως θέλουν να αποχωρήσουν. Οι σύλλογοι δεν προτιθενται να το κάνουν στην παρούσα φάση, το δεδομένο όμως είναι πως κανείς προπονητής δεν θέλει παίκτες που παίζουν με το ζόρι στην ομάδα τους. Πιλοσιάζοντας προς το τέλος της μεταγραφικής περιόδου, η αγωνία θα κορυφωθεί με τους δύο εξαιρετικούς επιθετικούς να ψάχνουν νέα ποδοσφαιρικά στέγη.

Στη σκιά της μεταγραφής του Νείμάρ στην Μπαρτσελόνα, η Ρεάλ Μαδρίτης έχει μέχρι στιγμής απαντήσει με δύο ουσιαστικές, αλλά όχι τόσο πικρές μεταγραφές. Πρόκειται για τους Ισκο και Ιγιαραμέντι, που διακρίθηκαν σε Μα-

Ο **Ρονάλντο** έμεινε στη Ρεάλ Μαδρίτης, παρά το πρέσινγκ της αγαπημένης του Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ, η οποία ξεκινά χωρίς τον Φέργκιουσον στον πάγκο ύστερα από 27 χρόνια...

λαγα και Ρεάλ Σοσιεδάδ αντίστοιχως, προσθέτοντας νεανική φρεσκάδα στην ομάδα του Κάρλο Αντσελότι. Οσον αφορά τους υπόλοιπους συλλόγους, η Ατλέτικο Μαδρίτης αντικατέστησε επάξια τον Ρανταμέλ Φαλκάο με τον Νταβίντ Βίγια, ενώ αίνιγμα αποτελεί η Σεβίλλη. Χεσούς Νάβας, Αλβάρο Νεγρέδο, Εμίρ Σπάχιτς, Λουίς Αλμπέρτο αποτελούν παρελθόν και αντικαταστάτες τους είναι ο Κέβιν Γκαμέρο από την Παρί Σ.Σ. και ο Σεμπάστιαν Κριστόφορο από την Πενιάρολ. Η Βαλένθια

είδε τον αρχηγό και φυσικό γηγέτη της, τον Ρομπέρτο Σολδάδο, να αποχωρεί και ο Χέλντερ Πόστιγκα, που απεκτιήθη, έχει πολύ μεγάλο βάρος να σκώσει στις πλάτες του. Η Σοσιεδάδ, που θα αγωνιστεί στο Τσάμπιονς Λιγκ, άφησε ελεύθερο τον Χοσέμπα Γιορέντε, ενώ πούλησε τον Ιγιαραμέντι, ενισχυμένη μονάχα με τον Σεφερόβιτς από τη Φιορεντίνα. Μένει να αποδείξει αν θα υπάρξει συνέχεια στην περσινή μαγική της πορεία ή αν αυτό ήταν απλώς μια φωτοβολίδα.

Με τα μεταγραφικά ποσά να αυξάνονται διαρκώς ανεπιπρόσβιστα από την οικονομική λιτότητα σε άλλους τομείς της κοινωνίας, μια ακόμη ποδοσφαιρική χρονιά ξεκινά αυτό το Σαββατοκύριακο και το θέμα είναι δεδομένο πως θα παραμείνει σε πολύ υψηλά επίπεδα τόσο σε Αγγλία όσο και σε Ισπανία. Εκπληξίς είναι απίθανο να υπάρξουν στην ιβηρική χώρα, αλλά στο «Νησί» οι διεκδικητές του τίτλου ίσως και να ξεπεράσουν τους 4 συλλόγους.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΤΣΙΓΚΡΗΣ

Γκολ χωρίς... αμφισβήτηση

Η **Αγγλία** είναι ως γνωστόν η γενέτειρα του ποδοσφαίρου, συνεπώς μοιάζει ως φυσική συνέχεια να εξελίξει το παιχνίδι όπως αυτή επιθυμεί. Για πρώτη φορά στα χρονικά όσον αφορά τα εθνικά πρωταθλήματα, εισέρχεται στο ποδόσφαιρο η τεχνολογία που αφορά τις αμφιβητούμενες φάσεις. Πολλά άλλα σπορ όπως το μπάσκετ ή το τένις, χρησιμοποιούν πολύ καιρό την τεχνολογία ως μέρος του αγώνα, με τη βοήθεια όμως της τηλεόρασης και των ριπλέι. Αυτό το γεγονός ιδίως στο μπάσκετ, καλεί πολύ συχνά τη ροή του αγώνα καθώς οι διαιτητές προκειμένου να είναι ακριβοδικαίοι μελετούν τη φάση αρκετές φορές. Η τεχνολογία γραμμής του ποδοσφαίρου είναι όμως κάτι εντελώς διαφορετικό και αμεσότερο. Αφορά τις φάσεις στις οποίες δεν είναι σαφές με γυμνό μάτι αν η μπάλια πέρασε τη γραμμή του τέρματος ή όχι. Με αισθητήρες που βρίσκονται τοποθετημένοι εντός της εστίας, γίνεται σύνδεση με το ρολόι του διαιτητή και αυτόματως υπάρχει ενημέρωση για το αν το γκολ επετεύχθη ή όχι με την ένδειξη «γκολ» να αναγράφεται στα ρολόγια και των τριών διαιτητών. Η ενημέρωση είναι άμεση, συνεπώς ο αγώνας δεν θα διακόπτεται ούτε για λίγα δευτερόλεπτα προκειμένου να αποσφραγιστεί η όποια επίμαχη φάση.

Η Σούπερ Λίγκα ξανά στη σέντρα

Το νέο πρωτάθλημα ποδοσφαίρου άρχισε χθες με 18 ομάδες και για πρώτη φορά χωρίς την ΑΕΚ

Του **ΧΡΗΣΤΟΥ ΚΟΝΤΟΥ**

Υστερα από σχεδόν τρεις μήνες «σιγή ασυρμάτου», χωρίς στο ενδιαφέρον να κρατά ζωντανό το ενδιαφέρον των φιλάθλων κάποια μεγάλη ποδοσφαιρική διοργάνωση, η Σούπερ Λίγκα επέστρεψε από χθες στην καθημερινότητά μας, με τρεις αγώνες. Πάντα κάθε νέα αρχή γεννά προσδοκίες, αλλά η αλήθεια είναι ότι τόσο βουβή προεργασία, δεν έχει ξαναζήσει το ελληνικό ποδόσφαιρο στη σύγχρονη ιστορία του. Με τις περισσότερες ομάδες χτυπημένες αδυσώπητα από την οικονομική κρίση, το επίπεδο ανταγωνισμού έχει μειωθεί αισθητά, με την ποιότητα και τη δυναμική των ομάδων να έχει καθοδική τάση.

Οι λιγοστές επενδύσεις δεν προσελκύουν πα τόσο καλούς ξένους ποδοσφαιριστές όπως παλαιότερα και σε συνδυασμό με το μόνιμο φαινόμενο της καχυποψίας, απόρροια της π-

Ο μεταγραφικός τζίρος της Σούπερ Λίγκας δεν ξεπέρασε συνολικά τα 3,5 εκατ. ευρώ – Κερδισμένοι οι Έλληνες προπονητές

θικής (και όχι μόνο) διάβρωσης που έχει πλήξει το ελληνικό ποδόσφαιρο εδώ και πολλά χρόνια, οι φιλάθλοι δείχνουν απρόθυμοι να μπουν στον χορό. Τα μεγέθη μικραίνουν σε όλα τα επίπεδα και είναι πολύ πιθανό, αν όχι σίγουρο, ότι ο μέσος όρος των εισιτηρίων θα πέσει ακόμα περισσότερο. Η εικόνα του ελληνικού ποδοσφαίρου δεν αντανακλάται μόνο στην αδυναμία του να σταθεί ανταγωνιστικά στις διεθνείς διασυλλογικές διοργανώσεις αλλά και στις εξέδρες. Όσο μειώνεται το ενδιαφέρον των φιλάθλων, τόσο πιο άδειες δείχνουν.

Το παράδοξο είναι ότι παρά την αδυναμία πολλών ΠΑΕ να επιβιώσουν μέσα σε ένα τόσο δύσκολο οικονομικό περιβάλλον, οι ομάδες της Σούπερ Λίγκας αυξήθηκαν αντί να μειωθούν. Το εφετινό πρωτάθλημα θα διεξαχθεί με 18 ομάδες σε 34 αγωνιστικές αντί 16 και 30 αντίστοιχα, γεγονός που δημιουργεί μεγάλη πίεση χρόνου λόγω της πιθανότητας να προκριθεί η εθνική μας ομάδα στην τελική φάση

του Παγκοσμίου Κυπέλλου. Τα χρονικά περιθώρια είναι στενά και οι έξι έξι αγωνιστικές των πλείον πρέπει να ολοκληρωθούν νωρίς, ώστε να υπάρχει χρόνος προετοιμασίας των διεθνών για το ραντεβού στα γήπεδα της Βραζιλίας.

Η απουσία της ΑΕΚ για πρώτη φορά στην ιστορία, κάνει το εφετινό πρωτάθλημα ακόμα πιο φτωχό. Μια από τις παραδοσιακές δυνάμεις του ελληνικού ποδοσφαίρου με μεγάλο όγκο φιλάθλων, θα παίξει στις ερασιτεχνικές κατηγορίες χτυπημένη από την κρίση. Η απουσία της ΑΕΚ μειώνει το επίπεδο ανταγωνισμού στην κορυφή και δείχνει ότι τίποτα δεν πρέπει να θεωρείται δεδομένο. Μέσα σε ένα τόσο ρευστό οικονομικό περιβάλλον, πάντα υπάρχει κίνδυνος να χτυπηθούν από παγόβουνα ακόμα και τα μεγαλύτερα καράβια, με συνέπειες αδιανόητες άλλες εποχές, όχι και τόσο μακρινές.

Ο μεταγραφικός τζίρος της Σούπερ Λίγκας δεν ξεπέρασε συνολικά τα 3,5 εκατ. ευρώ, ποσό που εύκολα έδιναν πριν από μερικά χρόνια οι κορυφαίες ομάδες της για μια μόνο και μεταγραφή. Ακόμα και ο Ολυμπιακός που έχει το μαξιλαράκι των 25 εκατ. ευρώ που προσφέρει η εξασφαλισμένη συμμετοχή του στους ομίλους του Τσάμπιονς Λιγκ, απέφυγε τις κοστοβόρες μεταγραφές και κινήθηκε περισσότερο στην απόκτηση ελεύθερων ή δανεικών ποδοσφαιριστών. Οι περισσότερες ομάδες ανοίγουν αναγκαστικά δρόμο σε δικά τους παιδιά από τα τμήματα υποδομών. Είναι μια μορφή ανανέωσης που γίνεται αναγκαστικά τα τελευταία 2-3 χρόνια, χωρίς τον απαραίτητο σχεδιασμό και την οργάνωση που θα μπορούσε να υποστηρίξει ένα τέτοιο πλάνο.

Περισσότερο για οικονομικούς λόγους και όχι φιλοσοφίας, οι ομάδες έκαναν στροφή και προς τους Έλληνες προπονητές. Στην αφετηρία του νέου πρωταθλήματος, στους πάγκους των 18 ομάδων βρίσκονται 15 Έλληνες τεχνικοί και μόνο τρεις ξένοι, ρεκόρ που δύσκολα θα σπάσει. Από τους τρεις ξένους (Μίτσελ, Στέφενς, Στεβάνοβιτς), οι δύο κάθονται στον πάγκο των δύο πιο ισχυρών οικονομικά ΠΑΕ, γεγονός που επιβεβαιώνει ότι η στροφή στο ελληνικό στοιχείο είναι σημείο των καιρών, άμεσα συνυφασμένο με την οικονομική αδυναμία των ομάδων να υποστηρίξουν έναν πιο πλούσιο και φιλόδοξο σχεδιασμό.

Οι 18 «μονομάχοι»

<p>■ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> Η ομάδα με το μεγαλύτερο μπάτζετ. Αμυντική αστάθεια, πολλές αλλαγές στο ρόστερ. <p>ΠΑΙΚΤΗΣ - ΚΛΕΙΔΙ Ο Αργεντίνος Χαβιέ Σολάρο</p> <p>ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ Ο Ισπανός Μίσελ</p>	<p>■ ΠΑΟΚ</p> <ul style="list-style-type: none"> Διοικητική ηρεμία και οικονομική άνεση. Η ήσυχ για την κατάκτηση τίτλων. <p>ΠΑΙΚΤΗΣ - ΚΛΕΙΔΙ Ο Σλοβάκος Μίροσλαβ Στοχ</p> <p>ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ Ο Ολλανδός Χουμπ Στέφενς</p>	<p>■ ΑΤΡΟΜΗΤΟΣ ΑΘ.</p> <ul style="list-style-type: none"> Από τις πιο νοικοκυρεμένες ομάδες. Δεν έκανε το κλίμα παραπάνω στις μεταγραφές. <p>ΠΑΙΚΤΗΣ - ΚΛΕΙΔΙ Ο Δημήτρης Παπαδόπουλος</p> <p>ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ Ο Γιώργος Παράσχος</p>
<p>■ ΑΣΤΕΡΑΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> «Λάιν» ταυτότητα και σταθερότητα Η μικρή παρουσία Ελλήνων παικτών <p>ΠΑΙΚΤΗΣ - ΚΛΕΙΔΙ Ο Ισπανός Ουσέρο</p> <p>ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ Ο Σάκης Τσιώλης</p>	<p>■ ΠΑΣ ΓΙΑΝΝΙΝΑ</p> <ul style="list-style-type: none"> Η περσινή χρονιά Η φυγή των Χριστόπουλου, Ντε Βισέντς, Γεωργίου <p>ΠΑΙΚΤΗΣ - ΚΛΕΙΔΙ Ο Σέρβος Μπράνο Ιλις</p> <p>ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ Ο Σάββας Παντελίδης</p>	<p>■ ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> Η θετική αύρα της Λεωφόρου Η ριζική αλλαγή του ρόστερ <p>ΠΑΙΚΤΗΣ - ΚΛΕΙΔΙ Ο Σουηδός Μάρκουκ Μπεργκ</p> <p>ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ Ο Γιάννης Αναστασίου</p>
<p>■ ΣΚΟΔΑ ΞΑΝΘΗ</p> <ul style="list-style-type: none"> Πείρα και σταθερότητα Οι συχνές αλλαγές σε ρόστερ και τεχνικό επιτελείο <p>ΠΑΙΚΤΗΣ - ΚΛΕΙΔΙ Ο Καναδός Τζουλιάν Ντε Γκουισάν</p> <p>ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ Ο Νίκος Καραγεωργίου</p>	<p>■ ΠΛΑΤΑΝΙΑΣ ΧΑΝΙΩΝ</p> <ul style="list-style-type: none"> Οργάνωση και οικογενειακό κλίμα Απειρία <p>ΠΑΙΚΤΗΣ - ΚΛΕΙΔΙ Ο Γκανέζος Τετέ</p> <p>ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ Ο Μαρίνος Ουζουνίδης</p>	<p>■ ΠΑΝΘΡΑΚΙΚΟΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> Χαμηλός πήχυς, με πιστούς οπαδούς Οι απόψεις των Παπαδόπουλου και Βαϊρούα <p>ΠΑΙΚΤΗΣ - ΚΛΕΙΔΙ Ο Ισπανός Χοσέ Μαρία Κάσες</p> <p>ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ Ο Ακης Μάντζιος</p>
<p>■ ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> Η βαριά φανέλα, και η εμπειρία στην αξιοποίηση νεαρών ποδοσφαιριστών Παρμένει κρωμμένος ως τον Λαμό <p>ΠΑΙΚΤΗΣ - ΚΛΕΙΔΙ Ο Δημήτρης Κολοβός</p> <p>ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ Ο Νίκος Παντέλης</p>	<p>■ ΛΕΒΑΔΕΙΑΚΟΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> Σημαντικές μεταγραφές έμπειρων παικτών Οι πολλές αλλαγές στο ρόστερ <p>ΠΑΙΚΤΗΣ - ΚΛΕΙΔΙ Ο Βαγγέλης Μάντζιος</p> <p>ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ Ο Τάκης Λεμονής</p>	<p>■ ΒΕΡΟΙΑ</p> <ul style="list-style-type: none"> Ξέρι να αναδρά στα δύσκολα Το μικρότερο μπάτζετ στην κατηγορία <p>ΠΑΙΚΤΗΣ - ΚΛΕΙΔΙ Ο Νίκος Καλτσός</p> <p>ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ Ο Σέρβος Γκόραν Στεβάνοβιτς</p>
<p>■ ΑΡΗΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> Η υποστήριξη του κόσμου του Η διοικητική αστάθεια και τα μεγάλα χρέη <p>ΠΑΙΚΤΗΣ - ΚΛΕΙΔΙ Ο Ισπανός Νταβίντ Αγκάνθο</p> <p>ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ Ο Γιάννης Χατζηνικολάου</p>	<p>■ ΟΦΗ</p> <ul style="list-style-type: none"> Οι εντυπωσιακές μεταγραφές Το άγχος της παραμονής και φέτος <p>ΠΑΙΚΤΗΣ - ΚΛΕΙΔΙ Ο Βροζιλιάνας Ζε Εντουάρντο</p> <p>ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ Ο Παύλος Δεμιτζίκης</p>	<p>■ ΑΠΟΛΛΩΝ ΣΜΥΡΝΗΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> Διοικητική, οικονομική σταθερότητα και ενδοσυστήριξη Το «πάντρεμα» έμπειρων παικτών του με τους νεαρούς <p>ΠΑΙΚΤΗΣ - ΚΛΕΙΔΙ Ο Αλέξανδρος Τζόρτζης</p> <p>ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ Ο Αλέκος Βοσνιάδης</p>
<p>■ ΕΡΓΟΤΕΛΗΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> Η ορθοδόμησση Ισορροπία τα τελευταία δέκα χρόνια Ο χαμός του Απόστολου Παπουτσάκη <p>ΠΑΙΚΤΗΣ - ΚΛΕΙΔΙ Ο Λετονός Μάρκ Βερρακόφσκις</p> <p>ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ Ο Γιάννης Πετράκης</p>	<p>■ ΠΑΝΑΙΤΩΛΙΚΟΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> Η πείρα της συμμετοχής στη Σούπερ Λίγκα Αδικοκλήματα ασταθής αγωνιστικά <p>ΠΑΙΚΤΗΣ - ΚΛΕΙΔΙ Ο Ελβετός Ντομίν Μπελόν</p> <p>ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ Ο Μάκης Χάρβος</p>	<p>■ ΚΑΛΛΟΝΗΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> Η άνοδος - έκπληξη έφερε προσδοκίες Δεν έχει τις υποδομές των ομάδων της Σούπερ Λίγκας <p>ΠΑΙΚΤΗΣ - ΚΛΕΙΔΙ Ο Αργεντίνος Ερνάνοελ Περόνε</p> <p>ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ Ο Γ. Μαντζουράκης</p>

Φαβορί Ολυμπιακός, ΠΑΟΚ, ικανός για όλα ο ΠΑΟ

Το αβαντάζ που έχει ο Ολυμπιακός από τα εξασφαλισμένα έσοδα λόγω της εγγυημένης συμμετοχής του στους ομίλους του Τσάμπιονς Λιγκ τον φέρνει αυτόματα στη θέση του φαβορί για την κατάκτηση και του φετινού πρωταθλήματος.

Πέρα από την οικονομική άνεση των 23 εκατ. ευρώ έναντι των ανταγωνιστών του έχει και τη δυναμική που του προσφέρουν οι διαδοχικές κατακτήσεις του τίτλου από το 1996 μέχρι τώρα, με μόνες εξαιρέσεις τις δύο φορές που ο Παναθηναϊκός κατάφερε να σπάσει το σερί του. Στα μάτια όλων, ειδικών και μη, οι «ερυθρόλευκοι» ξεκινούν με σημαντικό πλεονέκτημα και είναι ζήτημα εάν θα βρεθεί ομάδα να τον ανταγωνιστεί επί ίσους όρους, εντός και εκτός γηπέδων, ως το τέλος.

Στα αξιοσημείωτα του φετινού πρωταθλήματος είναι η μεγάλη επιστροφή του Απόλλωνα

Μετά τη διοικητική και την οικονομική σταθερότητα που του εξασφάλισε η εμπλοκή του Ιβάν Σαββίδη, ο ΠΑΟΚ έχει τη δυναμική της ανερχόμενης δύναμης και προβάλλει ως ο πιο αξιόπιστος ανταγωνιστής του Ολυμπιακού. Το «στάτους κβο» του ελληνικού ποδοσφαίρου δεν ανατρέπεται, όμως, τόσο εύκολα και θα χρειαστεί να κάνει πολλές υπερβάσεις σε όλα τα επίπεδα για να ανατρέψει την κατάσταση. Απαραίτητο στοιχείο για να κατακτήσει τον τίτλο και όχι απλώς να τον διεκδικήσει, είναι η υπομονή και η στήριξη των πάντα απαιτητικών οπαδών του.

Υπομονή και στήριξη χρειάζεται και ο Παναθηναϊκός, ο οποίος διανύει την πιο δύσκολη περίοδο της σύγχρονης ιστορίας του. Έχοντας να αντιμετωπίσει πολλά οικονομικά προβλήματα, επέλεξε τον δρόμο της ριζικής ανανέωσης του ρόστερ του, με επιλογές παικτών που εμπειριέχουν ρίσκο. Ο άπειρος ως προπονητής, αλλά πολύ γεμάτος από ευρωπαϊκές παραστάσεις, Γιάννης Αναστασίου καλείται να υλοποιήσει ένα φιλόδοξο σχεδιασμό που αν πετύχει, ο Παναθηναϊκός με το βάρος της φανέλας και τη στήριξη των οπαδών του μπορεί να διαδραματίσει πολύ ανταγωνιστικό ρόλο σε επίπεδο κορυφής στο πρωτάθλημα.

Ομάδες με σταθερά ανοδική πορεία όπως ο Ατρόμητος και ο Αστέρας Τρίπολης δεν έχουν το ειδικό βάρος να διεκδικήσουν τον τίτλο. Το αντίθετο θα είναι μεγάλη έκπληξη. Οι υπόλοιπες ομάδες είναι αρκετές ταχύτητες πιο κάτω και στην καλύτερη περίπτωση οι φιλοδοξίες τους εξαντλούνται μέχρι το πλάσισμα κοντά στις θέσεις που εξασφαλίζουν ένα ευρωπαϊκό εισιτήριο.

Στα αξιοσημείωτα του φετινού πρωταθλήματος είναι η μεγάλη επιστροφή του Απόλλωνα έπειτα από πολλά χρόνια απουσίας και η παρουσία της Καλλονής στα «μεγάλα σαλόνια» για πρώτη φορά στην ιστορία της.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η PREMIER LEAGUE... παίζει στην

BARCLAYS PREMIER LEAGUE

2013 - 2016

Αποκλειστικά στην

...ΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΕΙΝΑΙ ΕΔΩ!

www.ltv.tv
www.ltv.tv/mobile
facebook.com/ltvcyprus
youtube.com/ltvcyprus
 139

Δώστε εντολές με... νεύματα

Νέα γενιά περιφερειακών «μεταφράζει» τις χειρονομίες του χρήστη Mac ή Windows

Και σε smartphone

Πρωτοπόρος στην επικοινωνία χρηστών και PC με νεύματα είναι η Microsoft, η οποία από τον Οκτώβριο του 2012 κυκλοφόρησε και στην Ελλάδα το Kinect for Windows, μία εκδοχή της κάμερας Kinect της παιχνιδιομηχανής Xbox για υπολογιστές. Ωστόσο, σημειώνει το σάιτ τεχνολογίας Cnet, το περιφερειακό ουσιαστικά δεν απευθυνόταν στους καταναλωτές, αλλά κυρίως για την ανάπτυξη εμπορικών εφαρμογών, όπως «έξυπνων» διαφημίσεων σε καταστήματα με τις οποίες οι πελάτες αλληλεπιδρούν με χειρονομίες. Ενδεικτικό είναι πως το Kinect for Windows κόστιζε 250 ευρώ, τη στιγμή που η κάμερα για το Xbox στοιχίζει 160 ευρώ, ενώ η Microsoft δεν δημιούργησε ποτέ ένα online κατάστημα όπου ένας χρήστης θα μπορούσε να βρει συμβατές εφαρμογές και παιχνίδια.

Το ίδιο φαίνεται πως θα ισχύσει και για τη νέα κάμερα για υπολογιστές με Windows, που αναμένεται να κυκλοφορήσει το 2014 - και την οποία μπορούν να προπαραγγείλουν οι προγραμματιστές από τώρα, καταβάλλοντας 399 δολάρια. Η κάμερα θα είναι και πάλι μια προσαρμοσμένη εκδοχή του καινούργιου Kinect που η Microsoft ανέπτυξε για τη νέα παιχνιδιοκοσμά Xbox One. Ωστόσο, κι αυτή τη φορά, η αμερικανική εταιρεία την προωθεί ως ένα προϊόν που απευθύνεται περισσότερο σε επιχειρήσεις και οργανισμούς. Οσον αφορά πάντως τα smartphone, η χρήση χειρονομιών είναι ένα χαρακτηριστικό που θέλουν ολοένα περισσότεροι καταναλωτές στις συσκευές τους. Σύμφωνα με έρευνα αγοράς της ABI Research στις ΗΠΑ τον Ιούλιο, η υποστήριξη νευμάτων ήρθε πρώτη στις προτιμήσεις των συμμετεχόντων, όταν ρωτήθηκαν ποιες τεχνολογίες θα ήθελαν να ενσωματωθούν το επόμενο «έξυπνο» κινητό τους. Προς το παρόν ένα από τα λιγότερα μοντέλα που δίνουν αυτή τη δυνατότητα είναι το Galaxy S4 της Samsung.

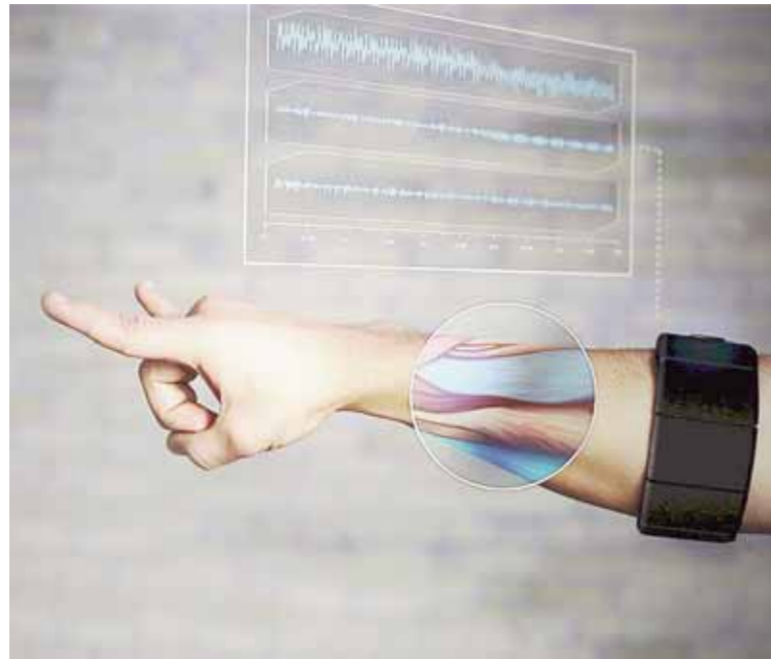
Του ΚΩΣΤΑ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ

Παράλληλα με το πληκτρολόγιο και το ποντίκι, τις θόδους αφής, και πιο πρόσφατα τη φωνή, οι χειρονομίες έρχονται να προστεθούν στους τρόπους με τους οποίους οι χρήστες μπορούν να αλληλεπιδράσουν με τους υπολογιστές τους. Ο λόγος είναι πως έχει αρχίσει να εμφανίζεται μια νέα γενιά περιφερειακών, τα οποία μπορούν να καταγράφουν τις κινήσεις των δακτύλων του χρήστη με μεγάλη ακρίβεια, «μεταφράζοντας» μέσω κατάλληλου λογισμικού τα νεύματα σε εντολές. Με στόχο να δίνουν τη δυνατότητα στους κατόχους ενός PC, απλώς κινώντας τα χέρια τους, να χειρίζονται όλα τα προγράμματα που είναι συμβατά με τα εν λόγω γκάτζετ.

Το πρώτο τέτοιο περιφερειακό, το Leap Motion Controller της αμερικανικής Leap Motion, κυκλοφόρησε στην αγορά στα τέλη Ιουλίου - ενώ η εταιρεία δέχεται online παραγγελίες για το προϊόν της από όλες τις χώρες του κόσμου. Με μέγεθος λίγο μεγαλύτερο από σπιρτόκουτο και τιμή 80 δολάρια, το γκάτζετ μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε οποιοδήποτε Mac και υπολογιστή με Windows 7 ή 8. Αξιοποιώντας δύο κάμερες και τρία υπέρυθρα LED, «καταλαβαίνει» τη διαμόρφωση και την κίνηση των δύο χεριών με εντυπωσιακή ακρίβεια (0,01 χιλιοστά) και λεπτομέρεια, καθώς ανιχνεύει τις σχετικές θέσεις ακόμη και των αρθρώσεων κάθε δακτύλου.

Συμπληρωματικό

Η λογική ανάπτυξης του Leap Motion Controller είναι να συμπληρώσει, και όχι να αντικαταστήσει, το πληκτρολόγιο και το ποντίκι, για να κάνει πιο εύκολη τη χρήση του υπολογιστή σε συγκεκριμένες περιπτώσεις. Με βάση τους 80 περίπου τίτλους που υπάρχουν ήδη στο Airspace Store, το online κατάστημα για προγράμματα που υποστηρίζουν την τεχνολογία, τέτοιες περιπτώσεις είναι οι ψηφιακές χάρτες, οι εκπαιδευτικές εφαρμογές που περιλαμβάνουν 3D προσομοί-

Με μορφή περιβραχιονίου, η συσκευή MYO θα «αγκαλιάζει» το μπράτσο, για να καταγράφει την ηλεκτρική δραστηριότητα των μυών.

Ο ενσωματωμένος επεξεργαστής του MYO θα αναλύει στα δεδομένα από την κίνηση του χεριού και θα τα στέλνει ασύρματα στον υπολογιστή.

Δύο κάμερες και τρία υπέρυθρα LED «καταλαβαίνουν» την κίνηση των δύο χεριών με μοναδική ακρίβεια.

ώσεις, τα παιχνίδια και τα σχεδιαστικά προγράμματα. Στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού, πάντως, κάποια σάιτ τεχνολογίας υποδέχθηκαν μάλλον... κλιμαρά το περιφερειακό, υποστηρίζοντας πως ο χειρισμός μέσω νευμάτων χρειάζεται εξοικείωση και δεν είναι τόσο διασθητικό όσο η αφή. Σχεδόν όλοι όσοι δοκίμασαν τη συσκευή, ωστόσο, συμπληρώνουν πως το πρόβλημα οφείλεται στους διαθέσιμους τίτλους. «Πρόκειται για εξαιρετικό hardware, για το οποίο δεν υπάρχουν το ίδιο εξαιρετικές εφαρμογές», έγραψε χαρακτηριστικά ο Davidogue στους New York Times. Μεγαλύτερη ποικιλία προγραμμάτων υποσχετεί η καναδική Thalimic Labs για τη δική της συσκευή MYO, αφού υποστηρίζει πως μέσα σε ένα 24ωρο δέχθηκε για έγκριση περισσότερα από 1.000 προγράμματα. Συμβατό με Mac και Windows, το MYO αναμένεται να κυκλοφορήσει στις αρχές του 2014, κοστίζοντας 150 δολάρια, ενώ ήδη οι προπαραγγελίες του ξεπερνούν

τις 30.000. Με μορφή περιβραχιονίου, η συσκευή θα «αγκαλιάζει» το μπράτσο, για να καταγράφει την ηλεκτρική δραστηριότητα των μυών. Στη συνέχεια, ο ενσωματωμένος επεξεργαστής θα αναλύει στα δεδομένα, ώστε να προσδιορίζει την κίνηση και τη στάση του χεριού, και να στείλει ασύρματα τα δεδομένα στον υπολογιστή. Ο τρόπος λειτουργίας του MYO θα δώσει τη δυνατότητα στον κάτοχο του να το χρησιμοποιήσει σε μεγαλύτερη απόσταση από τον υπολογιστή, σε εξωτερικούς χώρους, ακόμη και στο σκοτάδι. Αντίθετα, το περιφερειακό Creative Senz3D, που ανέπτυξαν από κοινού η Intel και η Creative Labs, θα βασίζεται σε δύο τρισδιάστατες κάμερες, όπως το Leap Motion Controller, οι οποίες θα παρακολουθούν τα νεύματα.

Χάρτης των χεριών

Η Creative Senz3D θα κυκλοφορήσει τους επόμενους μήνες, χωρίς ωστόσο να έχει ανακινήσει η τιμή της. Σύμφωνα με την Intel, θα δημιουργήσει έναν τρισδιάστατο χάρτη των δύο χεριών, ώστε να αποτυπώνονται και την απειροελάχιστη λεπτομέρεια και κίνησή τους. Επίσης, τα εργαλεία που έχει αναπτύξει ο ηλεκτρονικός κολοσσός για τη δημιουργία συμβατού λογισμικού εμπιέουν στους προγραμματιστές να δημιουργήσουν εικονικά περιβάλλοντα, όπου ο χρήστης θα αλληλεπιδρά με τα ψηφιακά αντικείμενα και στις τρεις διαστάσεις. Η Intel εντάσσει το γκάτζετ στο γενικότερο πλάνο της για τα PC της επόμενης γενιάς, οι οποίοι θα «βλέπουν» τόσο για να δέχονται εντολές μέσω χειρονομιών όσο και για να αναγνωρίζουν τον κάτοχο τους από το πρόσωπό του. Έτσι, ο επόμενος στόχος είναι να συνεργαστεί με κατασκευαστές ώστε σε νέα μοντέλα τους να ενσωματώσουν μια μικρότερη εκδοχή της Creative Senz3D. Όμως, και το Leap Motion Controller θα ενσωματωθεί σε υπολογιστές, καθώς γι' αυτό τον σκοπό η Leap Motion έχει έρθει σε συμφωνία με τις Asus και Hewlett Packard.

ΑΠΟ ΤΗΝ ASUS

Λάπτοπ, η χαρά του βιντεογκέιμ

Για τους λάτρεις των βιντεοπαιχνιδιών προορίζεται το G750JX της Asus, καθώς το 17,3 ιντσών λάπτοπ περιλαμβάνει υποσυστήματα που μπορούν να αντεπεξέλθουν άνετα σε οποιοδήποτε βιντεογκέιμ. Ανήκοντας στη σειρά «Republic of Gamers» της εταιρείας, ο φορητός υπολογιστής είναι εφοδιασμένος με επεξεργαστή Intel Core i7-4700HQ 3,4 GHz «τέταρτης γενιάς», κάρτα γραφικών NVIDIA GeForce GTX 770 και RAM 16 GB. Full HD οθόνι του έχει αντανάκλαστική επίστρωση ενώ συνδυάζει ένα δίσκο SSD 256 GB με έναν συμβατικό δίσκο χωρητικότητας 1 TB.

UE BOOM

Ένα ηχείο που παίζει παντού

Εύκολη μεταφορά και καλές επιδόσεις συνδυάζει το νέο ασύρματο ηχείο UE Boom της Logitech. Με διάμετρο 10,3 cm και ύψος 26 εκοστών, όχι μόνο εξασφαλίζει πως χωράει άνετα σε τσάντες και σακίδια, αλλά και ότι τα ακουστικά κύματα διαχέονται προς όλες τις διευθύνσεις, καλύπτοντας 360 μοίρες εκπομπής. Η επαναφορτιζόμενη μπαταρία εξασφαλίζει 15 ώρες λειτουργίας, ενώ δύο UE Boom μπορούν να αναπαράγουν στερεοφωνικό ήχο.

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΑΚΙΝΗΤΑ
Πωλείται καινούριο διαμέρισμα, ισόγειο 2 υπνοδωμάτια με A/C κούνη πινακίδα parking και μεγάλη βεράντα με κήπο στην περιοχή Τάρα των Βασιλίων, με τίτλο ιδιοκτησίας στην Πάρο. Τιμή: 130.000 € Τηλ: 99425558

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Καλόσει επιπλωμένο, με κλιματισμό σε όλους τους χώρους. Διαθέτει αποθήκη και καλυμμένο χώρο στάθμευσης σε πολύ καλή τιμή. Πληροφορίες: 99009801

Πωλείται διαμέρισμα στο Παραλίμι (περιοχή Ορφανίδι), ενός υπνοδωματίου, 60 τ.μ., με δύο κλιματιστικά, εντοιχισμένα στην κουζίνα, επιπλωμένο, με πάρκινγκ. Με τίτλο ιδιοκτησίας. Τιμή: 78.000. Τηλ: 99851521

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Καλόσει 90 τ.μ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξέσκυνο, δύο καλυμμένες βεράνες, αποθήκη και καλυμμένο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή αυτίρησης. Πληροφορίες: 99009801.

Πωλείται κατάστημα σε κεντρικό δρόμο της Πάρου 130τ.μ. πάνω - κάτω με υπόγειο χώρο στάθμευσης και μικρή αποθήκη. Τηλ: 99425558.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ
Ενοικιάζεται διαμέρισμα 3 υπνοδωματίων σε μικρή πολυκατοικία κοντά στην αμερικανική και ρωσική προβαθεία στη Λευκωσία. 3 bedroom , 2 WC, sitting room/dining area, central heating, 2 a/c, covered parking. Ενοίκιο 700 €. Τηλ: 9765089.

Ενοικιάζεται διαμέρισμα και suites. Επιπλωμένο με πλήρη εξοπλισμό. Σε τιμή 300ευρο. Το ρεμπά και το νερό συμπεριλαμβάνονται μέσα στο ενοίκιο. Τηλ: 99944777.

Ενοικιάζεται Διαμέρισμα Μονάρι στη Πανεπιστημίου ενός υπνοδωματίου σε ήσυχη περιοχή της Αγλαντζιάς, κοντά στο πανεπιστήμιο σε χαμηλή τιμή (2 μιάς χρονών). Πληροφορίες: 99-584270.

Ενοικιάζεται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων

σε ύπτη περιοχή. Λογικό ενοίκιο. Για πληροφορίες: Τηλ: 99-622-402. Κος Σάββας - Λάρνακα.

Ενοικιάζεται οροφωδιαμέρισμα στο Καϊμακλί. Αποτελείται από τρία υπνοδωμάτια en suite και κούνια στην κουζίνα, τραπέζια και σαλόνι. Με πλήρη επίπλωση ή χωρίς έπιπλα. Τηλέφωνο επικοινωνίας: 99327245.

Ενοικιάζεται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων, 80 τ.μ., με 2 βεράντες και ιδιωτικό χώρο στάθμευσης σε ολκαίνωτο χώρο πολυκατοικία, στη περιοχή Αγαπώνισσα στη Κάτω Πάφο. Τιμή ευκαιρίας. Περισσότερες πληροφορίες στα τηλέφωνα 99632077, 99328326.

Ενοικιάζεται ανακαινισμένο διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στον 6ο όροφο πολυκατοικίας, στη Λεωφόρο Καναράς στο Καϊμακλί, με μερικά έπιπλα, κατάλληλο και για νεαρούς γονείς με παιδί. Τηλ: 99 488268. Ενοίκιο 350 ευρώ.

Ενοικιάζεται ρεπέ 180τ.μ. με απρόσκοπτη θέα, στην Αγλαντζιά, παρά το ΚΕΜΑ. Διαθέτει 3 υπνοδωμάτια , 2 αποχωρητήρια, αποθήκη, κεντρική θέρμανση, κλιματισμό σε όλους τους χώρους, φούρνο και κερματική στάθ. Ψυγείο και πλυντήριο ρούχων. Τιμή: 650 ευρώ (αυτίρηση). Ισόβιος 99-606-586.

Ενοικιάζεται αποθήκη με εμβαδό 350 τ.μ. εις Βιομ. περιοχή Αραδίππου. Διαθέτει γραφείο - κουζίνα - και 2 αποχωρητήρια. Διαθέτει επίσης πόρτα ασφαλείας και εύκολη και γρήγορη πρόσβαση στον αυτοκινητόδρομο. Τηλ. 99634136. Λάρνακα.

Ενοικιάζεται ανεξάρτητη μονοκατοικία στην περιοχή Ζακιάς. Είναι 150 τετραγωνικά μέτρα με 3 υπνοδωμάτια. Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε στο τηλέφωνο 99552063.

Ενοικιάζεται διαμέρισμα 220 τετραγωνικών, 4 υπνοδωματίων, ανακαινισμένο, στην Λεωφόρο Αθαλάσσας, στον δεύτερο όροφο. Μεγάλη κουζίνα με αποθηκευτικό χώρο, μεγάλος χώρος υποδοχής και αίθουσα συνεδριάσεων / σαλόνι, όπως επίσης και 2 αποχωρητήρια (1 για ξένους και 1 προσωπικής χρήσης με μπάνιο). Επίσης παρέχεται ονοσοσύρ για τον δεύτερο όροφο μόνο. Για πληροφορίες παρακαλώ επικοινωνήστε: 99523068 / 99123583

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΟΙΚΟΠΕΔΑ
ΠΩΛΕΙΤΑΙ εξαιρετικό οικόπεδο 661 τ.μ στην περιοχή Coloumbia-Γερμανίας. Εργάστηκε πεζόδρομοι και μεγάλο διαμορφωμένο χώρο πρασίνου. Με τίτλο και όλες τις παροχές. ΣΔ 100%. Μέχρι τρεις ορόφους. Τιμή 370.000 ευρώ (αυτίρηση). Τηλ 97742121.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οικόπεδο στην περιοχή της Αγίας Φύλας, 776τ.μ. με τίτλο ιδιοκτησίας, 90% ΣΔ, 3 ορόφοι. Τιμή 290.000 ευρώ. Τηλ 99787882. Email: e.zoidou@gmail.com

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οικόπεδο στο χωριό Ποταμιά, 580 τ.μ. με τίτλο ιδιοκτησίας, 90% Συντελεστή Δόμησης, σε εξαιρετική περιοχή με νέες κατοικίες. Τιμή 130.000 ευρώ. Τηλ. 99574611.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΤΕΜΑΧΙΟ ΚΑΤΑΛΗΝΟ ΓΙΑ ΕΠΕΞΕΛΑΪΣΗ. Το οικικό τεμάχιο βρίσκεται στην περιοχή Φοικαράς. Όλο το εμβαδό 5.686 με Σ.Δ.20%. Τηλ.: 96885030 ιδιοκτήτης.

Πωλείται οικόπεδο γωνιακό 550τ.μ. στη Σκαρίνου, πίσω από τη Συνεργατική, €85.000 περισσότερα. Τηλ. 99597344.

Πωλούνται οικόπεδα στην περιοχή Αγίου Αθανασίου στη Λεμεσό από 320.000 ευρώ, 630τ.μ. και άνω. Με συντελεστή δόμησης 80%. Τηλ.: 700808333.

Παραδίδονται Μαθήματα ΡΩΣΙΚΑ
Διδάσκουν έμπειροι κύπριοι καθηγητές της ρωσικής φιλολογίας. Θα λειτουργήσουν τμήματα για μαθητές, εργαζόμενους και επιχειρηματίες. Περιορισμένος αριθμός θέσεων.

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ
Όλων των επιπέδων για μαθητές γυμνασίου και λυκείου. Τηλ. 99675844

Ενοικιάζονται καταστήματα
Ενοικιάζονται καταστήματα στην Λεωφ. Στροβόλου με κλιματισμό και χώρο στάθμευσης. (Α) Γωνιακό κατάστημα 155τ.μ. ισόγειο και 75τ.μ. μεσοπάτωμα. (Β) Κατάστημα 310τ.μ. ισόγειο και 135τ.μ. μεσοπάτωμα. (Γ) Ενοσημιένος χώρος 465τ.μ. ισόγειο και 210τ.μ. μεσοπάτωμα. Πληροφορίες στο τηλ. 99357657

ΗΣΥΧΕΣ ΚΑΙ ΑΞΕΧΑΣΤΕΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΣΤΟ ΣΑΝΤΑ ΜΑΡΙΝΑ
Επιπλωμένα σπίτια στο Σάντα Μαρίνα (1-3) προς ενοίκιο. Ήσυχο και υπέροχο περιβάλλον μεταξύ Λευκωσίας - Λεμεσού - Λάρνακας. Εξαιρετική θέα προς τη θάλασσα και το βουνό. Οικίες 3-4 υπνοδωματίων με piscina για μακροχρόνια ενοίκια σε χαμηλότερες τιμές ή και πώληση. Τηλ: 22669484, 99448584, 99562717 www.santamarina.com.cy

Ενοικιάζεται διαμέρισμα στο Ζακάκι
Ενοικιάζεται διαμέρισμα 3 υπνοδωματίων 104 τμ, σε μικρή πολυκατοικία, κοντά στη Λεωφόρο Ομονοίας, στον Άγιο Σπυρίδωνα στο Ζακάκι, Λεμεσός. Μεγάλη κουζίνα με ηλεκτρικές συσκευές, 3 a/c, καλυμμένο parking και αποθήκη. Ενοίκιο €500 (με κοινόχρηστα). Τηλ. 99359350 και 99696436 (ιδιοκτήτες).

ΠΩΛΕΙΤΑΙ Η ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ
Πολυτελή ρετιρέ 160τμ, τριών υπνοδωματίων με 100τμ βεράντες σε μια ήσυχη περιοχή Γεγκωμής, πόρδος Λεωφ. Προδρόμου. Πλήρως ανακαινισμένο σε μοντέρνο στιλ, ορηνό ρηα καθιστικό, τραπέζια και κουζίνα. Ψύλινο δάπεδο τικ, θέρμανση και A/c, κυρίως υπνοδωμάτιο περιλαμβάνει walk-in τουαλέτα και μπανιέρα με τζακούζι. Ειδική τιμή για γρήγορη πώληση. Τηλ.: 99511341

Ενοικιάζονται διαμερίσματα στην Τάλα 1, 2 & 3 υπνοδωματίων σε τιμές χάρισμα!
Ενοικιάζονται διαμερίσματα στην Τάλα 1, 2 & 3 υπνοδωματίων επιπλωμένα με θέα βουνό και θάλασσα σε ήσυχο και φιλικό περιβάλλον μόλις 10' από το κέντρο της Πάφου. Τιμές: 230 μονάρι, 280 δυάρι, 330 τριάρι. Πληροφορίες: 99829314 - 99638408.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ
Ενοικιάζεται διαμέρισμα ενός υπνοδωματίου, επιπλωμένο, πλήρως εξοπλισμένο, με κλιματισμό. Κατάλληλο και για φοιτητές. Λεωφ. Καλλιπόλεως κοντά στο πανεπιστήμιο Τηλ. 22756808

Ενοικιάζεται διαμέρισμα
Ενοικιάζεται ολκαίνωτο πολυτελές διαμέρισμα ενός υπνοδωματίου στο Καϊμακλί (κοντά στο Frederick) σε εξαιρετική τοποθεσία με στεγασμένο χώρο στάθμευσης, μεγάλη βεράντα. Διαθέτει κλιματιστικά κρύου/ζεστού αέρα, πλιακό θερμοσίφωνο και αντηλιακά blinds. Πληροφορίες τηλ. 99406170

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΟΙΚΙΑ
Πωλείται εξοχική οικία στο χωριό Κάμπος της Τσακίστρας, κοντά στο μοναστήρι του Κύκκου. Διαθέτει 3 υπν. 2 τζάκια το ένα στο κυρίως υπνοδωμάτιο, 2wc, σαλόνι και κουζίνα. Μεγάλη αποθήκη και μεγάλη αυλή. Τιμή €196.000. Για περισσότερες πληροφορίες αποσταθείτε στο τηλ. 99052951.

Ενοικιάζεται διαμέρισμα
Ενοικιάζεται πολυτελές διαμέρισμα 3 υπνοδωματίων στην περιοχή Hilton Park. Το κυρίως υπνοδωμάτιο διαθέτει en-suite μπάνιο, έχτρα δωμάτιο μπάνιου και έχτρα αποχωρητήριο για ξένους, πολύ μεγάλο χώρο καθιστικού, τραπέζιας και ΤV, πολύ μεγάλη κουζίνα με έχτρα χώρο για τραπέζια, δωμάτιο γραφείου, καλυμμένα μπαλκόνια, καλυμμένο χώρο σταθμεύσεις, πλήρες air condition και κεντρική θέρμανση, πλήρως επιπλωμένο, 260 τ. μ. Τιμή €800. Τηλέφωνο 99635711

Ενοικιάζεται διαμέρισμα
Ενοικιάζεται ευρύχωρο διαμέρισμα ενός υπνοδωματίου, καθιστικό, κουζίνα και μεγάλη βεράντα, εξοπλισμένο με κλιματισμό ζεστό - κρύο και όλες τις ηλεκτρικές συσκευές. Διαθέτει στεγασμένο parking. Βρίσκεται σε καινούργια πολυκατοικία στην Αγλαντζιά κοντά στο Πανεπιστήμιο Κύπρου. Ιδανικό για φοιτητές και νεαρά ζευγάρια. Τηλ. 99699132

Ενοικιάζεται διαμέρισμα
Πλήρως επιπλωμένο πολυτελές διαμέρισμα δύο υπνοδωματίων, 145 τ.μ., σε ήσυχη γενοινιά του Αγίου Ανδρέα, 5 λεπτά από το κέντρο της Λευκωσίας. Δύο καθιστικά, τζάκι, τραπέζια, πολύ μεγάλη υπνοδωμάτια με ευρύχωρη ερμάρια, πλήρως εξοπλισμένο κουζίνα με ακριβές οικιακές συσκευές πλυντήριο και στεγνωτήριο ρούχων, αποθήκη, μεγάλη στεγασμένη βεράντα και χώρο στάθμευσης. Διπλό τζάμι, παρκέ και κλιματιστικά σε όλους τους χώρους. Τηλέφωνο: 99587207

Παραδίδονται Μαθήματα
Παραδίδονται μαθήματα Τσехικών όλων των επιπέδων από έμπειρη πτυχιούχο καθηγήτρια Τσехικής Γλώσσας και Φιλολογίας (Πανεπιστήμιο του Καρόλου - μητρική γλώσσα η Τσехική). Εντατικά μαθήματα και τους μήνες Ιούλιο - Αύγουστο, για νέους που θα σπουδάσουν στην Τσехία. Τηλέφωνο: 97699569 - Λάρνακα

ΟΙ ΠΕΡΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΞΑΪΑΣ (ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΓΕΡΑΡΧΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ)
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990 (Κ.Δ.Π. 55 ΤΟΥ 1990) Ειδοποίηση δύναμει του Κανονισμού 4(1)
Δίδεται ειδοποίηση, σύμφωνα με τον Κανονισμό 4(1) των περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Αιτήσεις και Ιεραρχικές Προσφυγές) Κανονισμών του 1990, ότι εμείς Cybarco Ltd από Λευκωσία ιδιοκτήτες των τεμαχίων με αρ. 20 & 23, Φ/Σχέδιο : 54.06, τοποθεσία Παρεκκλησιά, Λεμεσός αριθμός εγγραφής 0/16462 και 0/12110 αντίστοιχα στην περιοχή του Κοινοτικού Συμβουλίου Παρεκκλησιάς θα υποβάλουμε αίτηση στην Πολεοδομική Αρχή Λεμεσού για εξασφάλιση πολεοδομικής άδειας για κατασκευή και λειτουργία μονάδας επεξεργασίας και διαχείριση στερεών Οικοδομικών μη επικίνδυνων αποβλήτων. Παραστάσεις κατά της αιτήσεως μπορούν να υποβληθούν προς την Πολεοδομική Αρχή (Επαρχιακό Λειτουργικό Τμήματος Πολεοδομίας και Οικισцев) μέσα σε προθεσμία 21 ημερών από την δημοσίευση της Ειδοποίησης αυτής.

Ενοικιάζεται διαμέρισμα
Ενοικιάζεται πολυτελές διαμέρισμα 3 υπνοδωματίων στην περιοχή Hilton Park. Το κυρίως υπνοδωμάτιο διαθέτει en-suite μπάνιο, έχτρα δωμάτιο μπάνιου και έχτρα αποχωρητήριο για ξένους, πολύ μεγάλο χώρο καθιστικού, τραπέζιας και ΤV, πολύ μεγάλη κουζίνα με έχτρα χώρο για τραπέζια, δωμάτιο γραφείου, καλυμμένα μπαλκόνια, καλυμμένο χώρο σταθμεύσεις, πλήρες air condition και κεντρική θέρμανση, πλήρως επιπλωμένο, 260 τ. μ. Τιμή €800. Τηλέφωνο 99635711

Fun Weekend 31/08 Opening 01/09

ηλικίες: 8-10 χρονών 10-12 χρονών 12-14 χρονών

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ 30/8 ΣΤΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΟΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΕΙΝΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

www.tennismasteracademy.com.cy Τηλ.: +35799606625

ΠΛΟΥΣΙΑ ΔΩΡΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΝΙΚΗΤΕΣ

LIVE LINK RADIO DEEJAY

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ	ΒΙΒΛΙΟ	ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ	ΠΡΟΣΩΠΑ	ΘΛΗΣΟΡΑΣΗ
----------	----------------	--------	-------------	---------	-----------

Εκδηλώσεις - Κύπρος

ΚΥΡΙΑΚΗ 18.8
ΜΟΥΣΙΚΗ

Ο Steve Aoki στην Κύπρο

Ο **Steve Aoki** από το Λος Άντζελες είναι ο διασημότερος indie DJ της εποχής μας. Είναι ο άνθρωπος πίσω από την DIM MAK records και αυτός που ανέδειξε ονόματα όπως οι Bloc Party, The Gossip, The Klaxons και πολλούς άλλους καθώς και πίσω από το production δίδυμο των Weird Science (μαζί με τον Blake Miller των Moving Units) με remixes σε Peaches, Snoop Dogg και Bloc Party. Κάτω από το δικό του όνομα ο Steve Aoki έχει επίσης κάνει remixes σε Duran Duran μέχρι Timbaland. Θα βρίσκεται στην Κύπρο μόνο για μία μέρα. Ώρα 17:00, Silly festival bar, Λάρνακα. ☺ Πληρ. 96322098.

ΘΕΑΤΡΟ

Το «Γηροκομείο τα Σεραφέιμ» στο Παραλίμνι

Η **Εξακριβιστική** κωμωδία του γνωστού Κύπριου κωμωδιογράφου Νέαρχου Ιωάννου που σκονοθετεί ο Αντρέας Τηλεμάχου για το θέατρο «Ανεμίνος» ετοιμάζεται να δώσει μοναδικές παραστάσεις στην Αμμόχωστο. Στην ιστορία του έργου ο Τουρκοκύπριος Χασάν και ο κομμουνιστής Χαμηλάς συμβιώνουν ειρηνικά για πολλά χρόνια στην κάμαρα ενός γηροκομείου όπου ένας νέος συγκατοικος καταφθάνει, ο εθνικιστής Βρυώνης. Τους χωρίζει τεράστιο πολιτικό και ιδεολογικό χάσμα και ως εκ τούτου εκτυλίσσονται κωμικοτραγικές σκηνές. Ώρα 8:30 μ.μ., αμφιθέατρο Παραλιμνίου, Αμμόχωστος. ☺ Πληρ. 99915951, 99364030.

ΤΕΤΑΡΤΗ 21.8
ΕΚΔΗΛΩΣΗ

«Πολύχρωμη Πόλη» από την κολεκτιβα Zone Vox

Η **κολεκτιβα** Zone Vox αποτελείται από μεταπτυχιακούς φοιτητές στο Design του Πανεπιστημίου Frederick, εγκαινιάζει την εικαστική παρέμβαση με τίτλο «Πολύχρωμη Πόλη» στον χώρο της κολεκτιβας που βρίσκεται στη γωνία Πυγμαλίωνος και Περικλέους, στην παλιά πόλη (πάρκος Λήδρας). Στο πλαίσιο της δευτέρας θεματικής παρουσίασης της ομάδας, ο χώρος της κολεκτιβας ZoneVox θα μετατραπεί και θα λειτουργήσει ως περίπετρο ενημέρωσης του οργανισμού «Hope For Children» UNCRC Policy Centre (HFC). Η ιδέα της εκδήλωσης στηρίζεται στη δημιουργία μιας πρωτοποριακής, φανταστικής, τρισδιάστατης πόλης ιδανική για τα παιδιά η οποία δημιουργεί ένα καταλυτικό περιβάλλον για την ανάπτυξη των δυνατοτήτων τους αλλά και για όλους τους δωματούχους που κρύβουν το παιδί μέσα τους. Ο χώρος θα λειτουργεί κάθε Τετάρτη, Σάββατο και Κυριακή από τις 5-8 μ.μ. μέχρι τις 16 Οκτωβρίου. ☺ Πληρ. 99968347/99850629.

ΠΕΜΠΤΗ 22.8
ΘΕΑΤΡΟ

«Ο παπαφιόκος» στο Μιτσερό

Πρόκειται για ένα έργο ιδιαίτερα διασκεδαστικό με έντονη πολιτική οσάτρα, που παρουσιάζει δυστυχώς, ιδιαίτερα επίκαιρο αυτή την εποχή στον τόπο μας, Ο Χαρτίος υποψήφιος κοινοτάρχης της Δεξιάς παράταξης, διεκδικεί το αξίωμα του κοινοτάρχη με αντί-

Μη χάσετε

Τετάρτη 21 Αυγούστου

Κυπριακή ταινία «Fish n' Chips»

Στο πλαίσιο των προβολών του Μαραθωνίου Θερινών Προβολών 2013 του θερινού σινεμά Κωνσταντία στη Λευκωσία θα προβληθεί η κυπριακή κινηματογραφική ταινία παραγωγής 2011 του Ηλία Δημητρίου «Fish n' Chips». Ο Andy, ένας Κύπριος μετανάστης που έχει περάσει όλη του τη ζωή τηγανίζοντας «fish n' chips» στο Λονδίνο αποφασίζει να επιστρέψει στην πατρίδα του και να ανοίξει τη δική του επιχείρηση. Το όνειρο πραγματοποιείται, αλλά γρήγορα θα μετατραπεί σε εφιάλτη, καθώς έχει ξεχάσει το πιο βασικό. Η Κύπρος απλά δεν είναι Λονδίνο. Πρωταγωνιστούν: Μάριος Ιωάννου (Andy), Marlene Kaminsky (Karin), Anne-Marie O'Sullivan (Emma), Διομήδης Κουιτρώς (Anestis) κ.ά. Ώρα 9:00 μ.μ., Θερινός Κινηματογράφος Κωνσταντία, Λευκωσία. Πληρ. 22349085.

παλό του τον, αριστερών πεποιθήσεων, Πενόνια. Τα απρόβλεπτα γεγονότα και οι κωμικές καταστάσεις εναλλάσσονται γρήγορα, με τον Πενόνια να εκλέγεται κοινοτάρχης. Μέσα όμως από τις αντιπαλοποιήσεις και την εκθρόνιση των δύο παρατάξεων γεννιέται ένας μεγάλος έρωτας μεταξύ του γιου του Πενόνια και της ψυχοκόρης του Παπαφιόκου. Ώρα 8:30 μ.μ. Μιτσερό. ☺ Πληρ. 22818999.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

«Αστείο μουτράκι»

Στο πλαίσιο των κινηματογραφικών προβολών του Μαραθωνίου Θερινών Προβολών 2013 του κινηματογράφου Κωνσταντία προβάλεται μία από τις πλέον κλασικές κινηματογραφικές παραγωγές όλων των εποχών. Η ταινία «Funny face» (Αστείο μουτράκι) του 1957 διαδραματίζεται στο Παρίσι με πρωταγωνιστές δύο από τα διασημότερα ονόματα, τους Audrey Hepburn και Fred Astaire. Εκείνη από υπάλληλος βιβλιοπωλείου μεταμορφώνεται σε μοντέλο και μας παρουσιάζει τις χορευτικές και μουσικές της ικανότητες και ο Astaire, ως φωτογράφος μόδας που ανακαλύπτει τη μόδα του, μας ταξιδεύει με τον αμίμητο τρόπο του, χορεύοντας με την ντόμα του τον χώρο των έρωτα και της μαγείας. Ώρα 9:00 μ.μ., Θερινός Κινηματογράφος Κωνσταντία, Λευκωσία. ☺ Πληρ. 22349085.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 23.8
ΜΟΥΣΙΚΗ

Ο Kyr Paraskeva στο «Guru Beach n' Joy»

Σε μία εμφάνιση με τίτλο «Look at the stars», ο Kyr Paraskeva, ο ιδιαίτερος αυτός καλλιτέχνης, αναμένεται να χαρίσει μια πολύ όμορφη βραδιά στους θαμώνες του ολοκαίνουργιου «Guru Beach n' Joy». Παίζοντας sitar, ο Paraskeva αναμένεται να ταξιδεύει όσους βρεθούν στον νέο χώρο της Λάρνακας, μέσα από τους ήχους της Reggae-Jazz, εκεί όπου η Ανατολή συναντά τη Δύση και η παράδοση τον σύγχρονο ήχο. Ώρα 9:00 μ.μ., «Guru Beach n' Joy» που βρίσκεται στον Ναυτικό Όμιλο Λάρνακας, στον Δρόμο Λάρνακας-Δεκέλεια. ☺ Πληρ. 99412257, 99443114.

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Καλοκαίρι στην γκαλερί «Αποκάλυψη»

Η **γκαλερί** Αποκάλυψη συνεχίζει τη μεγάλη ομαδική έκθεση με έργα τέχνης που καλύπτουν ένα μεγάλο φάσμα θεματολογίας και τεχνολογίας. Η έκθεση αυτή είναι γνωστή στο φιλότεχνο κοινό εφόσον ορκισμένοι από την γκαλερί κάθε χρόνο αυτή την εποχή και αποκατερέτ τα σεζόν του πέρας. Αποτελεί εκτός των άλλων μια επαναπροβολή, μια ανακεφαλαίωση των δραστηριοτήτων που πέρασαν από τον προηγούμενο Σεπτέμβριο έως τον Ιούνιο από τις αίθουσες της αποκάλυψης. Η μεγάλη αυτή πολυσυλλε-

Κυριακή 18 Αυγούστου

Armin Van Buuren

Ο **διοθούς** φήμις «Ιπτάμενος» Ολλανδός DJ Armin Van Buuren βάζει και πάλι την Κύπρο στο πρόγραμμα των συναυλιών του, και έρχεται στη χώρα μας για μία και μοναδική εμφάνιση στις 18 Αυγούστου, υποσχεμένος να ανεβάσει ξανά τους ρυθμούς στο κόκκινο στο ξεφρενο καλοκαιρινό πάρτυ που θα σπηθεί στην παραλία των Φοινικουδών στη Λάρνακα. Το warm-up set θα αναλάβουν οι Playmen από την Ελλάδα και local DJs, ενώ τον Armin Van Buuren συνοδεύει στην περιουσία του ένας από τους πιο ραγδαία εξελισσόμενους DJ, ο DJ Jochen Miller! Ώρα 7:00 μ.μ., Φοινικουδές Λάρνακας, Πληρ. 99310031/77772939.

κτική, πολυμορφική παρουσίαση θα κρατήσει το ενδιαφέρον και τη συντροφιά του φιλότεχνου κοινού για όλους τους μήνες του καλοκαιριού. «Το καλοκαίρι στην αποκάλυψη» θα διαρκέσει μέχρι τις 19 Σεπτεμβρίου, ενώ για τον Αύγουστο η γκαλερί θα ανοίξει μόνο με ραντεβού. Γκαλερί Αποκάλυψη, Λευκωσία. ☺ Πληρ. 22300150.

ΣΑΒΒΑΤΟ 24.8

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

«Η αγελάδα που έπεσε από τον ουρανό»

Στο πλαίσιο του Μαραθωνίου Θερινών Προβολών 2013 στο Κωνσταντία θα προβληθεί η αργεντινική ταινία «Η αγελάδα που έπεσε από τον ουρανό». Ο Ρομπέρτο είναι ένας μεσήλικος εργένης μακιακός συλλέκτης άρθρων που περιγράφουν ασυνήθιστες αληθινές ιστορίες με τραγική κατάληξη. Μια μέρα θα βρει στον δρόμο του τον Γιου, έναν ευγενικό Κινέζο που ψάχνει να βρει τον θείο του στην Αργεντινή χωρίς να ξέρει λέξη στα ισπανικά, παίρνοντας τη δύσκολη για τον ίδιο απόφαση να τον βοηθήσει. Ο μεν Ρομπέρτο, χτυπημένος από τη μοίρα της συντροφικότητας και της οικογένειας, έχει αποκομμένος στο Μπουένος Άιρες. Ο δε Γιου, χτυπημένος από μια... αγελάδα, τη στιγμή που έκανε πρόταση γάμου στην αγαπημένη του. Ώρα 9:00 μ.μ., Θερινός Κινηματογράφος Κωνσταντία, Λευκωσία. ☺ Πληρ. 22349085.

Επιμέλεια: ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
art@kathimerini.com.cy

Εκδηλώσεις - Ελλάδα

ΚΥΡΙΑΚΗ 18.8
ΘΕΑΤΡΟ

«Τραχίνιες» από το Εθνικό Θέατρο

Τις **«Τραχίνιες»** του Σοφοκλή, με θέμα το ανεξέλεγκτο πάθος της Διανέρας για τον Ηρακλή και τις τρομερές συνέπειές του, παρουσιάζει για δεύτερη φορά στην ιστορία του Εθνικό Θέατρο, σε απόδοση και σκηνοθεσία Θωμά Μοσχόπουλου. Πρωταγωνιστούν οι Φιλαντέτη Κομνηνού, Άννα Μάσχα, Αργύρη Ζάφης κ.ά. Στο Αρχαίο Θέατρο Δίου στο πλαίσιο του Φεστιβάλ Ολύμπου. Στις 9 μ.μ. ☺ Δίον

ΔΕΥΤΕΡΑ 19.8

ΜΟΥΣΙΚΗ

Εργα για βιολί και ακορντεόν

Μια συναυλία στα Λουτρά της Τήνου, στο πλαίσιο του φεστιβάλ του νησιού, θα δώσει το σχήμα Duo Rubato της βιολονίστας Isabelle Chardon και του ακορντεονίστα Christophe Delporte με έργα Μπαχ, Τσαϊκόφσκι, Μπελ, Πιατσόλα. Στις 8.30 μ.μ. ☺ Τήνος

ΤΡΙΤΗ 20.8

ΕΚΘΕΣΗ

Δύο καλλιτέχνες δημιουργούν

Δύο καλλιτέχνες με διαφορετικά βιώματα και βλέμματα, συναντιούνται στο Ρέθυμνο, όχι μόνο για να παρουσιάσει ο καθένας τη δική του δουλειά, αλλά και για να συνεργαστούν σε κοινά έργα. Την ερχόμενη Τρίτη εγκαινιάζεται στο Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Κρήτης, η έκθεση «Ο Κύκλος της Ζωής» με τη συμμετοχή του Φίλιππου Τσιόρα και του Χριστόφορου Δουλιγερή που ανασυνθέτουν εικόνες και δημιουργούν από κοινού άλλες, σε ένα ενδιαφέρον αμφιέρωμα με ρόλο και ενέργεια. ☺ Ρέθυμνο

ΘΕΑΤΡΟ

Πρελούδιο στον Κ.Π. Καβάφη

Ένα δραματικό και μουσικό πρελούδιο του Ηλία Λιαψή, για τον Καβάφη, βασισμένο σε κείμενα του ποιητή και μελέτες των Μαλάνου, Τσίρα, Λιντ, Σαββίδη και Σεφέρη, παρουσιάζεται στον «καλλιτεχνικό σταθμό» της ΑΣΚΤ στους Δελφούς. Σκηνοθετεί ο Β. Αναστασίου. ☺ Δελφοί

ΤΕΤΑΡΤΗ 21.8
ΜΟΥΣΙΚΗ

Ορχήστρα εγχόρδων

Η **20μελής** ορχήστρα εγχόρδων Musica Vitae από τη Σουηδία παρουσιάζει ένα πρόγραμμα με έργα Rota, Piazzolla, Stenhammar και Verdi και σολίστ τους Dorota Siuda (βιολί), Κώστα Κοτσιώλη (κιθάρα) και Christophe Delporte (ακορντεόν). Στις 9 μ.μ. στο Θέατρο Απόλλων. ☺ Ερμούπολη

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 23.8

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

«Διαδρομές στη Μάρπησσα»

Αρχίζει σήμερα το τριήμερο φεστιβάλ «Διαδρομές στη Μάρπησσα» στον παραδοσιακό οικισμό της Πάρου με συναυλία ολόκληρης της Μαρίας Χριστίνας (Πρωφ. Ηλίας, 8 μ.μ.), ασηγήνη μετά μουσικής για ενήλικες από τους Νίκη Κάπρη και Γιάννη Ψευμαδά (πλατεία Αριστοτέλη, 9.15 μ.μ.) και συναυλία με το Σταύρο Λάντιας (πλατεία Χριστού, 10.30 μ.μ.). ☺ Πάρος

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Ανθρώπινες αξίες στον καμβά

Γεννημένη στο Ντίσελντορφ και μεγαλωμένη στο Λαύριο, η Αγάπη Παράκη παρουσιάζει από την ερχόμενη Παρασκευή στην τομική της έκθεση στην γκαλερί Piccolo στο Λαύριο. Η ζωγράφος αρουγκράζεται τη ρευστότητα της εποχής μας και σε αυτήν ανταποβάλλει σταθερές αξίες της ανθρώπινης ύπαρξης. Αγάπη, έρωτας, αρμονία σώματος, πνεύματος και ψυχής. Η παλέτα της επικεντρώνεται σε γκριζούς τόνους, για να δώσει έμφραση στις μοναδικές διαδρομές. Διάρκεια μέχρι και τις 15/9 ☺ Μ. Μητροπούλου 49-51 Λαύριο

Επιμέλεια: ΝΕΛΛΗ ΑΜΠΡΑΒΑΝΕΑ
abravanel@kathimerini.gr

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΑΡΑ

ΕΚΘΕΣΗ

Musee Reattu

www.museereattu.arles.fr

«Nuage». Έκφραση του κύκλου της ζωής, ανεξάντλητο φυσικό θέμα που συνεχώς ανανεώνεται και διαφοροποιείται, σύμφωνα με ελαφρώδες αλλά και απειλητικές, το σύνθετο γοητεύει πάντα την ανθρώπινη φαντασία. Η έκθεση είναι ένα αφιέρωμα στα σύννεφα, όπως εμφανίζονται μέσα στα έργα εικαστικών καλλιτεχνών, σε πίνακες, φωτογραφίες, γλυπτά, βίντεο και εγκαταστάσεις, με διάθεση ρομαντική, χιουμοριστική ή και επιστημονικής διερεύνησης. Ανάμεσα στα έργα που παρουσιάζονται είναι τα «Silver Clouds» του Αντι Γουόρхол, το «Salz der Erde» του Άνσελμ Κίπερ, ένα οπτικό παράδοξο με σύννεφα ζωγραφισμένα πάνω σε βιβλίο από μολύβδο, το «Cloud with a Shadow» της Μαρίας Αμπράμους, χιουμοριστική εγκατάσταση όπου ένα φυσικό παριστάει το «σύννεφο με σκιά», ο πίνακας του Λεόν Σπιλιέρε «Le nuage, 1902» (φωτ.) και το σουρεαλιστικό φωτομοντάζ της Ντόρα Μίαρ «Les Yeux dans les nuages». Εως τις 31 Οκτωβρίου.

ΕΔΙΜΒΟΥΡΓΟ

ΕΚΘΕΣΗ

Scottish National Gallery

www.nationalgalleries.org

«Peter Doig: No Foreign Lands». Ο Πίτερ Ντόιγκ, ο γεννημένος στη Σκωτία

ζωγράφος ο οποίος από το 2002 ζει στο Τρίνιταντ, συγκαταλέγεται στους πιο φημισμένους σύγχρονους δημιουργούς, με πίνακές του να έχουν οπασεί σε δημοπρασίες ρεκόρ τιμήματος για έργο εν ζώη καλλιτέχνη. Ο 54χρονος Ντόιγκ αποτελεί την απόδειξη ότι η «παραδοσιακή» ζωγραφική δεν έχει πεθάνει. Οι πίνακές του, ονειρικοί και ρεαλιστικοί ταυτόχρονα, ζωγράφισμα τούια με διακριτική την ανθρώπινη παρουσία, τον έχουν ξεχωρίσει από την «εννοιολογική»

τάση που κυριαρχεί στη σύγχρονη τέχνη και του έχουν εξασφαλίσει μεγάλη δημοσιότητα. Η έκθεση, το πρώτο μεγάλο αφιέρωμα σ' αυτόν που παρουσιάζεται στη γενέτειρά του, περιλαμβάνει έργα που ζωγράφισε τα δέκα τελευταία χρόνια, ανάμεσά τους πολλά τροπικά τοπία μεγάλων διαστάσεων με έντονα χρώματα (εδώ ο πίνακας «Λευκό κανόν»). Εως τις 3 Νοεμβρίου.

ΚΙΕΒΟ

ΕΚΘΕΣΗ

PinkuhArtCentre

www.pintchukartcentre.org

«Kiva-Kiva: Ατομικό/συλλογικό». Η διάσταση και η ισορροπία ανάμεσα στο ατομικό και το συλλογικό, ανάμεσα στον πλάτη και το σύστημα, είναι το θέμα που αναπτύσσουν 11 Κινέζοι καλλιτέχνες οι οποίοι είτε έζησαν την Πολιτιστική Επανάσταση είτε μεγάλωσαν μετά από αυτήν. Στα έργα περιλαμβάνονται γλυπτά, πίνακες ζωγραφικής, εγκαταστάσεις, φωτογραφίες και περφόρμανς, ανάμεσά τους μία οργανωμένη από τον Σαν Γι-

ουάν και τον Πενγκ Γου, όπου άνθρωποι με δεμένα τα μάτια απουσαρμολογούν και συναρμολογούν Καλάσνικοφ. Ο Αϊ Γουέι Γουέι παρουσιάζει έναν «πύργο» από 550 ποδήλατα, ο Κίο Φέι κατάστημα μόδας όπου στις επικές του ρούχων είναι τυπωμένες οι ιστορίες των ανθρώπων που τα έχουν φορέσει, ενώ ο Ζανγκ Χουάν το έργο «Φωτιά, 2008» ζωγραφισμένο με πρώτη ύλη στάχτη θυμιάτων από βουδιστικό ναό. Εως τις 8 Οκτωβρίου.

Ρόι Λιχτενστάιν στο Κέντρο Πομπιντού

Τα πιο φημισμένα έργα του είναι εκείνα που δημιούργησε τη δεκαετία του '60, εμπνευσμένος από εικόνες των κόμικς, έργα που αμφισβητήθηκαν αλλά τελικά απέκτησαν εμβληματική θέση στο καλλιτεχνικό τοπίο του 20ού αιώνα. Παράλληλα, ωστόσο, ο Ρόι Λιχτενστάιν (1923-1997), μια από τις κορυφαίες φιγούρες του κινήματος της ποπ-αρτ, κινήθηκε και προς άλλες κατευθύνσεις, μέσα από αναφορές σε καθιερωμένους δημιουργούς και τεχντροπίες (Πικάσο, Μοντριάν, Σεζάν, κυβισμός, αφηρημένος εξπρεσιονισμός) εξερευνητών πολλές διαφορετικές προσεγγίσεις στην Τέχνη. Με τη χαρακτηριστική του «μεταμοντέρνα» αίσθηση χιούμορ, κατάφερε να διατηρεί μια απόσταση από τα θέματά του, τονίζοντας ενίοτε την αστέια πλευρά τους, χωρίς όμως ποτέ να τα κρίνει. Η έκθεση «Lichtenstein», η οποία έχει ήδη παρουσιαστεί στην Πινακοθήκη Tate του Λονδίνου και στο Art Institute στο Σικάγο, φιλοξενείται τώρα στο παρισινό Κέντρο Πομπιντού (έως 4/11) αναδεικνύοντας το σύνολο του έργου του Αμερικανού καλλιτέχνη.

ΛΟΝΔΙΝΟ

ΕΚΘΕΣΗ

Royal Academy

www.royalacademy.org.uk

«Mexico: A Revolution in Art, 1910-1940». Η επανάσταση του 1910 στο Μεξικό, η πρώτη μεγάλη επανάσταση του 20ού αιώνα, έφερε πολιτική αναστάτωση αλλά και ένα κύμα πολιτιστικής αναγέννησης στη χώρα. Στα χρόνια που ακολούθησαν, η καλλιτεχνική κοινότητα άνοιξε προσφέροντας τη δική της συμβολή στη μάχη για τα επαναστατικά ιδεώδη, με την ενθάρρυνση και των κρατικών δομών του νέου καθεστώτος, ενώ παράλληλα ικνηλάτισσε μια νέα εθνική ταυτότητα, όπου αναδεικνύονταν οι ιθαγενικές

ρίζες του Μεξικού. Η έκθεση παρουσιάζει έργα Μεξικανών καλλιτεχνών που βρέθηκαν στην πρώτη γραμμή εκείνου του κινήματος -Ντιέγκο Ριβέρα, Χοσέ Κλεμέντε Ορόσκο, Νταβίντ Αλφάρο Σικέρντε, Φρίντα Κάλο- καθώς και έργα ξένων που πήγαν στο Μεξικό νοσημεύοντες από τα πολιτικά οράματα και τις καλλιτεχνικές προοπτικές που αναδύονταν εκεί, ανάμεσά τους οι Αντρέ Μπετόν, Ρομπέρτ Κάπα, Τίνα Μοντότι, Εντουαρντ Γουέστον, Γιόζεφ Αλμπερς, Ανρί Κορτιέ-Μπερσόν. Εως τις 29 Σεπτεμβρίου.

ΛΩΖΑΝΗ

ΕΚΘΕΣΗ

Fondation de l'Hermitage

www.fondation-hermitage.ch

«Μιρό: Ποίηση και φως». Από το 1956 έφυγε τον θάνατό του το 1983, ο Χουάν Μιρό έζησε και εργάστηκε στην Πάλμα της Μαγιόρκας, τη γενέτειρά της γυναίκας του, Πιλάρ. Εγκατεστημένος σ' ένα τεράστιο στελιό, κτισμένο ειδικά γι' αυτόν από τον Καταλανό αρχιτέκτονα Λουίς Σερτ, ο Μιρό επιδόθηκε στην τέχνη του με πληθωρική ενεργητικότητα, εμπνευσμένος από το φυσικό περιβάλλον γύ-

Επιμέλεια: ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΤΟΥΠΑΚΗ

Wikileaks... χωρίς τον Ασάνζ

Ντοκιμαντέρ του Αλεξ Γκίμπνβι ανοίγει τον χορό των ταινιών για την ιστοσελίδα και τον εμπνευστή της

Του STEVE ROSE

Αν τα πράγματα είχαν εξελιχθεί διαφορετικά, ο Αλεξ Γκίμπνβι και ο Τζούλιαν Ασάνζ θα μπορούσαν να είναι αδελφές ψυχές - αντ' αυτού όμως κατέληξαν περίπου εχθροί. Ο Γκίμπνβι είναι από τους πιο παραγωγικούς δημιουργούς ντοκιμαντέρ σήμερα και τα έργα του συχνά υιοθετούν τη σκοπιά του θύματος ή του αντιπρώα. Ως αντιπρώα, ο Ασάνζ είναι δύσκολο να του αντισταθείς. «Πρόκειται για τρομερά ρομαντική φιγούρα που ταξίδευε στον κόσμο μ' ένα λάπτοπ στο σακίδιό του, εκθέτοντας τις καταχρήσεις της εξουσίας» λέει ο Γκίμπνβι. «Για μένα, αυτό ακουγόταν σαν πολύ ωραία ιστορία».

Δεν ήταν ο μόνος: το έπος του Wikileaks, ο ρόλος της ομάδας στην αποκάλυψη των αγριστιτών που διέπραξαν οι ΗΠΑ και η Βρετανία στο Ιράκ και στο Αφγανιστάν, και οι επακόλουθες κατηγορίες για σεξουαλικές παραβάσεις εναντίον του Ασάνζ, είναι μια από τις πιο εντυπωσιακές της εποχής μας. Ο πρώην συνεργάτης του Γκίμπνβι, ο Τσαρλς Φέργκιουσον (σκηνοθέτης του βραβευμένου με όσκαρ ντοκιμαντέρ «Inside Job») ασχολείται με ένα ντοκιμαντέρ παραγωγής HBO/BBC. Μια άλλη κινηματογραφίστρια, η Λόρα Βιβιέν Γουέστγουντ και την Μπιάνκα Τζάγκερ, για να μην αναφέρουμε τους «αντιπάλους» του, τον Φέργκιουσον και την Πόιτραις. «Ο Τσαρλς βρήκε τον μεπλά του γιατί όλη την ώρα έβγαζε έξω κρυφά την κάμερά του», λέει γελώντας ο Γκίμπνβι.

Οι διαπραγματεύσεις έφτασαν σε αδιέξοδο όταν ο Ασάνζ, σύμφωνα με τον Γκίμπνβι, του είπε ότι η τρέχουσα τιμή για μια συνέντευξη ήταν 1 εκατομμύριο δολάρια. Ο Γκίμπνβι είπε ότι ποτέ δεν πληρώνει τους ανθρώπους που είναι το θέμα των ταινιών του. «Τότε ο Ασάνζ πρότεινε μια εξωφρενική ιδέα: "Τι θα έλεγες τότε αν μου μετέφρες όσα θα πουν οι άλλοι που θα τους πάρεις συνεντεύξεις, γιατί θέλω να ξέρω τι λένε". Εγώ του απάντησα, "οχι, δεν δουλεύω για σένα". Κι εκείνος μου είπε "τότε κι εγώ δεν δουλεύω για σένα"».

Ο Ασάνζ είναι «μια τρομερά ρομαντική φιγούρα που ταξίδευε στον κόσμο μ' ένα λάπτοπ στο σακίδιό του, εκθέτοντας τις καταχρήσεις της εξουσίας», λέει ο Γκίμπνβι.

παρών στο πάρτι των 40ών γενεθλίων του Ασάνζ στο Νόρφολκ, μαζί με τη Βιβιέν Γουέστγουντ και την Μπιάνκα Τζάγκερ, για να μην αναφέρουμε τους «αντιπάλους» του, τον Φέργκιουσον και την Πόιτραις. «Ο Τσαρλς βρήκε τον μεπλά του γιατί όλη την ώρα έβγαζε έξω κρυφά την κάμερά του», λέει γελώντας ο Γκίμπνβι.

Οι διαπραγματεύσεις έφτασαν σε αδιέξοδο όταν ο Ασάνζ, σύμφωνα με τον Γκίμπνβι, του είπε ότι η τρέχουσα τιμή για μια συνέντευξη ήταν 1 εκατομμύριο δολάρια. Ο Γκίμπνβι είπε ότι ποτέ δεν πληρώνει τους ανθρώπους που είναι το θέμα των ταινιών του. «Τότε ο Ασάνζ πρότεινε μια εξωφρενική ιδέα: "Τι θα έλεγες τότε αν μου μετέφρες όσα θα πουν οι άλλοι που θα τους πάρεις συνεντεύξεις, γιατί θέλω να ξέρω τι λένε". Εγώ του απάντησα, "οχι, δεν δουλεύω για σένα". Κι εκείνος μου είπε "τότε κι εγώ δεν δουλεύω για σένα"».

Ακόμα και χωρίς τη συνέντευξη,

“
Ο Γκίμπνβι υποστηρίζει ότι ο Τζούλιαν Ασάνζ είναι εκατομμύριο δολάρια για μια συνέντευξη που θα προβαλλόταν στο ντοκιμαντέρ «We Steal Secrets: The Story of Wikileaks»

το «We Steal Secrets» δίνει την αίσθηση μιας «ιστορίας από τα μέσα». Ο Γκίμπνβι έχει πάρει πρωτότυπο υλικό, μεταξύ άλλων στοιχεία για τον Ασάνζ από έναν άλλο ντοκιμαντερίστα, τον Μαρκ Ντέιβις, και μαρτυρίες από έναν εκ των Σουηδών κατηγόρων του Ασάνζ, τον Ντάνιελ Ντόμοξαιτ-Μπέργκ, και από τον χάκερ Αντριαν Λέιμο - ο οποίος κλαίει καθώς θυμάται ότι «πούλησε» τον Μπράντλεϊ Μάνινγκ στη CIA. Και η αλήθεια είναι ότι, λόγω της απουσίας του Ασάνζ, ο Μάνινγκ, ο στρατιώτης που αποκάλυψε κυβερνητικά απόρρητα των ΗΠΑ και τώρα βρίσκεται φυλακισμένος, πρωταγωνίστησε σε ένα μεγάλο μέρος του ντοκιμαντέρ. Ο Γκίμπνβι ξεοσούσε την οργή των «Ασανζιστας», όπως τους αποκαλεί. Οι υπεύθυνοι της ιστοσελίδας Wikileaks εξέδωσαν σχολιασμένο αντίγραφο της ταινίας, αμφισβητώντας κείνη την κριτική (αναπόφευκτα, από κάποιον έγινε διαρροή). Αρνούν

ται ότι ο Ασάνζ ζήτησε ένα εκατομμύριο δολάρια. Καταδικάζουν τον «εντυπωσιασμό» της αφήγησης και του μοντάζ και περιγράφουν τον τίτλο του φιλμ σαν «ανεύθυνο λιβελλο» (στην πραγματικότητα τη φράση «Εμείς κλέβουμε μυστικά» την είπε ο διευθυντής της NSA Μάικλ Χένιντεν και με το «εμείς» εννοούσε την αμερικανική κυβέρνηση).

Φέτος ο Γκίμπνβι μας έδωσε ένα εκρηκτικό ντοκουμέντο για την εμπλοκή της Καθολικής Εκκλησίας σε περιστατικά σεξουαλικής κακοποίησης («Mea Maxima Culpa: Silence in the House of God»), που ακολούθησε φυλακισμένος, πρωταγωνίστησε μέχρι και τον Πάπα Βενέδικτο, και ίσως έπαιξε ρόλο στην παραίτησή του. Ο σκηνοθέτης συγκρίνει την αντίδραση του Wikileaks με εκείνη της Καθολικής Ενωσης η οποία κατήγγειλε το Mea Culpa ως απάτη και μάλιστα εκτόξευσε απειλές εναντίον του.

THE GUARDIAN

Σειρά έχει ο Λανς Αρμπτρονγκ

Μπορεί το ρήγμα ανάμεσα στον Αλεξ Γκίμπνβι (φωτ.) και τον Τζούλιαν Ασάνζ να έχει γίνει αγεφύρωτο, αλλά στον γενικότερο αγώνα για τη διαφάνεια και τον καταλογισμό ευθυνών στους ισχυρούς βρίσκονται αντικειμενικά στο ίδιο στρατόπεδο. Ο Γκίμπνβι καταδικάζει την καταδίωξη από την κυβέρνηση Ομπάμα ανθρώπων που αποκαλύπτουν τα ένοχα μυστικά της εξουσίας, σαν τον Μάνινγκ και τον Σνόου-ντεν. «Οι Αμερικανοί ιθύνοντες προσπαθούν να στείλουν ένα μήνυμα ότι "Πρόσεξε, γιατί σε έχουμε στον στόχαστρο και δεν θα τη γλιτώσεις". Δεν θα το χαρακτήριζα αυτό κυριαρχία του νόμου». Η ιστορία του Wikileaks κάθε άλλο παρά έχει τελειώσει. Ο Γκίμπνβι, πάντως, πρόλαβε να την αφηγηθεί πριν το όλο θέμα αρχίσει να κουράζει. Η επόμενη ταινία του είναι για τον «αποκαθλιωμένο» πρωταθλητή της ποδοσφαίρας Λανς Αρμπτρονγκ: τον είχε ακολουθήσει για πολύ καιρό, ακόμα και πριν από το περσινο σκάνδαλο ντοπαρίσματος, μεταξύ άλλων και σε όλη τη διαδρομή του γύρου της Γαλλίας του 2009. Σίγουρα θα είναι πολύ ενδιαφέρουσα ιστορία.

Μοντέρνα, σέξι και αμέμπτου ηθικής

Η Ντόρις Ντέι και ο Ροκ Χάτσον επαναδιατυπώνουν τον ορισμό της κλασικής ρομαντικής κωμωδίας

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΠΟΥΡΑ

Στα «Μυστικά της κρεβατοκάμαρας» μια γυναίκα και ένας άντρας, άγνωστοι μεταξύ τους, μοιράζονται την ίδια τηλεφωνική γραμμή. Στο τέλος θα μοιραστούν και το ίδιο κρεβάτι. Η ταινία πρωτοπροβλήθηκε το 1959. Σήμερα ξαναβγαίνει αποκατεστημένη, σε επανέκδοση με ολοκαίνουργιες κόπες στα θερινά σινεμά. Ο ρυθμός της, η σπιρτάδα της, τα υπονοούμενα γύρω από το σεξ, και η κημεία ανάμεσα στην Ντόρις Ντέι και τον Ροκ Χάτσον είναι σαν να επαναδιατυπώνουν τον ορισμό της κλασικής ρομαντικής κωμωδίας.

Ξαναβλέποντάς την έχεις την αίσθηση πως το Χόλιγουντ ζηνούσε από λήθαργο και προσπαθούσε απίχνα να συντονιστεί με τα δεδομένα της νέας εποχής: η σεξουαλική επανάσταση, που ήταν προ των πυλών, έφερνε τα πάνω κάτω στη συμπεριφορά του κόσμου. Κατά τον Ντέιβιντ Τόμπσον, κριτικό κινηματογράφου και συγγραφέα βιογραφικών λεξικών, τα «Μυστικά της κρεβατοκάμαρας» ήταν πρωτόγνωρα τολμηρή και ταυτοχρόνια διστακτική χολιγουντιανή ερωτική κωμωδία, «ένα βήμα μπρος και μισό πίσω». Κατά έναν άλλον κριτικό, «ήταν σέξι χωρίς να γίνεται βρώμικη». Όπως και να 'χει, έγινε σαφές ότι τα πράγματα αλλάζουν.

Στη γη ή στο φεγγάρι;

Το 1959 ήταν μια μεταβατική εποχή για την Αμερική ως προς τα ήθη της. Αυτή η ρευστότητα αποτυπώθηκε αριστοτεχνικά στις εικόνες της ταινίας. Η ιστορία που μας αφηγείται ο Μάικλ Γκόρντον (σκηνοθέτης μετρίων ταινιών στην κορυφαία στιγμή της καριέρας του) μπορεί να ιδωθεί από διαφορετικές οπτικές γωνίες: Ο Μπραντ, φανατικός εργένης, επιστρατεύει τον πιο ύπουλο τρόπο για να ριξεί στο κρεβάτι την Τζαν, μια καθωσπρέπει ζανθιά που καταπιέζει τη σεξουαλικότητά της. Η Τζαν, δυναμική γυναίκα, όμορφη και με ξεχωριστή φινέτσα, κρυφακούει σαν κοινή κουτοσομόλα τα

Η Ντόρις Ντέι και ο Ροκ Χάτσον έγιναν ιδανικό κινηματογραφικό ζευγάρι σε μια εποχή που το Χόλιγουντ άρχισε να εκδηλώνει έντονα τη δυσφορία του στη λογοκρισία που είχε επιβληθεί με τον πουριτανικό κώδικα Χέιζ.

“
Το βασικό μοτίβο της πλοκής είναι η σύγκρουση μεταξύ των δύο φύλων. Η δυναμική γυναίκα αντιμάχεται τον επιπόλαιο και αμετανόητο εργένη. Στην κρεβατοκάμαρα, όμως, δεν θα τους δούμε ποτέ μαζί

τηλεφωνήματα ενός κυνικού Καζανόβα (Μπραντ) και αναστατώνεται καθώς συνειδητοποιεί ότι στερείται τη μεγαλύτερη χαρά της ζωής περιμένοντας το βασιλόπουλο που θα την φτάσει μέχρι το φεγγάρι.

Η δεκαετία του '50 ήταν φωτεινή και βολική για την Αμερική, που ζούσε αυτάρεσκα το όνειρό της. Είχε και άγχος. Σε πολιτικό επίπεδο, ο Ψυχρός Πόλεμος δεν άφηνε στιγμή τον ορίζοντα χωρίς σύννεφα. Σε κοινωνικό, αλλαγές σαν αυτές της σεξουαλικής επανάστασης προκαλούσαν φαντασιώσεις, αντιφάσεις, σύγχυση. Η Τζαν ζει σε λουξ ρετιρέ στο Μανχάταν και ντύνεται με την τελευταία λέξη της μόδας. Η ζωή της είναι μακριά από την κοζίνα (η δουλειά της και η καριέρα της είναι τα πάντα γι' αυτήν), όμως οι αξίες της έχουν βαθιές ρίζες στην οικογένεια. Πίσω από την εικόνα της μοντέρνας Νεοϋορκέζας κρύβεται μια συντηρητική ανύπαντρη γυναίκα, που έλκεται όπως στα πα-

ραμύθια από τον πρίγκιπα της ζωής της: έναν πουριτανό Τεξανό τουρίστα στο Μανχάταν.

Η Τζαν ενοσρκώνει κατά κάποιο τρόπο την αντίφαση ανάμεσα στον παροιμιώδη συντηρητισμό του μέσου Αμερικανού (που εδώ εκφράζεται με τη νοσταλγία για τις παραδοσιακές αξίες) και στον δυναμισμό του μέλλοντος (το αμερικανικό όνειρο ως καταναλωτισμός που αλλάζει άρδην τα πράγματα). Ο Τεξανός πρίγκιπας της θα αποδειχθεί ψεύτικος: ένας επηυδαλμένος ρόλος από τον Μπραντ (ο Καζανόβας που μοιράζεται την ίδια τηλεφωνική γραμμή με την Τζαν) στην προσπάθειά του να την κατακτήσει. Παράλληλα είναι και σαν μια «μάσκα» που θα βοηθήσει τον μασκαρά πλείμποι να καταλάβει τι είναι το αληθινό έρωτας.

Υπονοούμενα

Οι θεατές της εποχής ίσως είχαν ανάγκη την Ντόρις Ντέι, που μέχρι τα «Μυστικά της κρεβατοκάμαρας»

ενοσρκωνε κυρίως επαρκιωτοπούλες, για να τους βοηθήσει να ξεμπερδέψουν τα πράγματα. Ούτε κατά διάνοια όμως δεν έπασαν τα υπονοούμενα γύρω από την κρυφή ομοφυλοφιλία του Ροκ Χάτσον, που έλαμπε τότε σαν ένας νέος Κάρλ Γκραντ. Βρίθει η ταινία από αυτά.

Τα «Μυστικά της κρεβατοκάμαρας» παραμένει συναρπαστική ταινία, που ανανέωσε τη ρομαντική κωμωδία. Το βασικό μοτίβο της πλοκής είναι η σύγκρουση μεταξύ των δύο φύλων. Η δυναμική γυναίκα αντιμάχεται τον επιπόλαιο και αμετανόητο εργένη. Στην κρεβατοκάμαρα δεν θα τους δούμε ποτέ μαζί. Οσο πιστευτο φαντάζει σήμερα το εύρημα του σεναρίου (η κοινή τηλεφωνική γραμμή), άλλο τόσο αδιανόητο ήταν για το Χόλιγουντ στα τέλη της δεκαετίας του '50 να δείξει ακόμη κι ένα παντρεμένο ζευγάρι αγκαλιά στο κρεβάτι.

dbouras@kathimerini.gr

Δείτε

Τα μυστικά της κρεβατοκάμαρας (Pillow Talk, 1959)
Η Ντόρις Ντέι και ο Ροκ Χάτσον στην καλύτερη από τις τρεις ταινίες που έπαιξαν μαζί. Ένα ασύω ρομάντζο γυρισμένο από τον Μάικλ Γκόρντον, γεμάτο με υπονοούμενα γύρω από το σεξ. Ο Μπραντ Άνν, ένας συνθέτης με ιδιωματική ζωή των Ζουάν, μοιράζεται την ίδια τηλεφωνική γραμμή με την Τζαν Μόρσου, την πιο ακριβοπληρωμένη διακοσμητριά του Μανχάταν. Αν και

άγνωστοι οι δύο μεταξύ τους, ο ένας κρυφακούει τα μυστικά του άλλου. Ο Μπραντ, που έχει ενοκλήθει από τον τρόπο που παρεμβαίνει (τηλεφωνικά) η Τζαν στη ζωή του θα επιδιώξει να την «εκδικηθεί». Όταν η τύχη τους φέρνει στο ίδιο μέρος, αλλάζει τη χροιά της φωνιάς και της συστίνεται ως Ρεξ Στέττον (έναν ράντοερ από το Τέξας) και την πολιορκεί σαν παλιομοδίτης τζέντλεμαν. Οσονούπω θα την ερωτεύσει. Η κατάσταση θα γίνει περίπλοκη εξαιτίας ενός πάμπλουτου φίλου και εργοδότη του Μπραντ, του Τζωνθαν, που προσπαθεί να πείσει την Τζαν να τον παντρευτεί. Οι δευτεροί ρόλοι από τη Θέλια Ρίτερ και τον Τόνι Ράνταλ υποστηρίζουν τέλεια την Ντέι και τον Χάτσον. Το σενάριο βραβεύτηκε με Όσκαρ.

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ	ΒΙΒΛΙΟ	ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ	ΠΡΟΣΩΠΑ	ΘΛΗΣΟΡΑΣΗ
----------	----------------	--------	-------------	---------	-----------

ΕΞ ΑΦΟΡΜΗΣ

Του ΚΩΣΤΑ Θ. ΚΑΛΦΟΠΟΥΛΟΥ

Οι Φίλοι της Σοφίας

Η (προσ)έλευση φιλοσόφων απ' όλο τον κόσμο στην μητρόπολη της (αρχαιο-ελληνικής) φιλοσοφίας και στο (αρχαίο) λίκνο της δημοκρατίας για το 23ο Παγκόσμιο Συνέδριο της Φιλοσοφίας με θέμα «Η Φιλοσοφία ως έρευνα και τρόπος ζωής» υπήρξε μια σημαντική είδηση τον Αύγουστο, σε πέισμα του Ουμπέρτο Εκο (ή, μάλλον, των «ερμηνευτών» του πρωτίστως), ο οποίος τελικά δεν κατάφερε να κομίσει τη δική του «γλαύκα es Αθήνας». Αν και το ενδιαφέρον των ΜΜΕ εστιάστηκε αρχικά στην παρουσία ή την ακύρωση συμμετοχής των δύο ιερών τεράτων, Χάμπερμας (που πράγματι παραβρέθηκε και μίλησε για την αλληλεγγύη) και Εκο (που τελικά δεν παρέστη), με την ανυπόμονη προσδοκία της απεριφραστικής κατάδικης της ευρωπαϊκής, «γερμανικής διαστροφής», λιτότητας και της συνακόλουθης στήριξης στην Ελλάδα, το ίδιο το Συνέδριο, όπως κάθε ανάλογο mega-event, κατάφερε εν μέρει να επικαιροποιήσει και ταυτόχρονα να «αναπαλαιώσει» τον φιλοσοφικό Δ/λόγο. Στη Βαβέλ των ιδεών, των γνωστικών πεδίων και κυρίως των γλωσσών, των φιλοσοφικών και των εθνικών, υπό το κράτος της πίεσης του περιορισμένου χρόνου των συνεδριών (ακόμα και ο Χάμπερμας ζήτησε την ανοχή του προεδρείου) και, κυρίως, της (υπερ)παραγωγής ανακοινώσεων, ο φιλόσοφος δύσκολα μπορεί να συναντήσει τον πολίτη, ο γνώστης τον αναγνώστη, και ο ερευνητής τον τρόπο ζωής (για να επιστρέψουμε στο θέμα του συνεδρίου) ή και αντιστρόφως.

Ενα παγκόσμιο συνέδριο φιλοσοφίας δεν συγκεντρώνει όλους τους εν ζωή φιλοσόφους του κόσμου, αλλά πολλούς καθηγητές φιλοσοφίας ανά τον κόσμο, δηλ. δημοσίως υπαλλήλους που εργάζονται από τις 9 έως τις 5, όπως παραδεχόταν με ειλικρίνεια, πριν από 20 χρόνια, ο Πάολ Φαγιέριμπεντι, αρνούμενος την ιδιότητα του φιλοσόφου και δρώντας αφοσιωτικά πως δεν πιστεύει πάντα σε όσα γράφει ή λέει και, πάντως, πως προτιμάει τον Αριστοφάνη από τον Σωκράτη και τους αδελφούς Μαρξ από τον Βίτγκενσταϊν.

Μια άλλη διαπίστωση αφορά τη γεωγραφική διασπορά της φιλοσοφικής σκέψης, κι

Στιγμιότυπο από το συνέδριο στην Αρχαία Πύκκα.

Το συνέδριο κινήθηκε, συμβατικά και πειθαρχημένα μεταξύ διαχείρισης και διεκπεραίωσης της τρέχουσας φιλοσοφικής ατζέντας

νούμενους από Δυσμάς προς Ανατολάς (εδώ, επιστρέφει στις παραδοσιακές ρίζες της), τη Ρωσία και τον Τρίτο Κόσμο, στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης που προκαλεί και «φιλοσοφική» μετανάστευση. Το συνέδριο πάντως δεν κατάφερε να βγει από τα «στεγανά» του, είτε στην (απομονωμένη) Πανεπιστημιοπολι είτε στην Αρχαία Πύκκα, καθώς κινήθηκε, συμβατικά και πειθαρχημένα, στο γνωστό πλαίσιο και πρότυπο αναλόγων διοργανώσεων, μεταξύ διαχείρισης και διεκπεραίωσης της τρέχουσας φιλοσοφικής ατζέντας. Η έκπληξη μπορεί ενίοτε να κρύβεται πίσω από

τίτλους εισηγήσεων, όπως: «Γκουέρινια ή περί οδών και πολέμου», «Η φιλοσοφία στην κουζίνα: μαγειρεύοντας με αγάπη», «Προς μια φιλοσοφία του βιολογικού», «Νεκροταφεία στα σχολεία. Θάνατος και κοιμητήριο: πώς μπορούν να διδαχθούν στις τάξεις των «κλασσικών» σχολείων;», «Φαινομενολογία του σκοτεινού», μπορεί και όχι.

Κατά τ' άλλα, οι σύγχρονοι φιλόσοφοι στην πλειοψηφία τους ούτε καινοτόμησαν (α)ματικά, παρότι η φιλοσοφία έχει προ πολλού διεϊδοθεί σε θέματα που πολιτισμικά, όπως τα σπορ ή τα κόμικς, ούτε όμως συνδεθήκανε ξανά με τη χαμένη ριζοσπαστικότητα της. Κάποτε, η φιλοσοφία μπορούσε να γράφει «Επιστολή για τον Ανθρωπισμό», να αναπτύσσει «Στοχασμούς για τη φθαρμένη ζωή», να διερευνά τις «Μυθολογίες» της κοινωνίας, και να καθιστά την επιτάχυνση μέτρο της ιστορίας και της πολιτικής. Αυτά τα «Ηθικά ελάττωμα», της επιστήμης και της ζωής, παραμένουν επιτακτικά επίκαιρα στον υπό (ηλεκτρονική) επιτήρηση και διαχείριση κόσμο.

ΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ

Της ΤΙΤΙΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΟΥΛΙΑ

Φως αυτοσυνειδησίας

ΝΤΟΡΙΝΑ ΠΑΠΑΛΙΟΥ
Το απαραίτητο φως εκδ. Ικαρός

Η Λουίζ Χατζηλουκά είναι ζωγράφος, όπως ζωγράφος ήταν κι ο παππούς της, ένα από τα Glasgow Boys του 19ου αιώνα στη Γλασκωβή, όπου μεγάλωσε και η εμπνευσμένη σχεδιάστρια κοσμημάτων μητέρα της. Η ανυπόγραφη αυτοπροσωπογραφία του κοσμούσε το σπίτι της στην αγαπημένη της Σμύρνη, όταν είναι μικρή, και στη συνέχεια το κοσμή στην εξίσου λατρεμένη της Αθήνα, όπου η οικογένειά της καταλήγει με τη μικρασιατική καταστροφή. Μισή Σκωτσέζα, μισή Ελληνίδα, ξένη και μαζί πρόσφυγας στην Ελλάδα την οποία θεωρεί πατρίδα της, αγωνίζεται να εκφράσει τη δική της ελληνικότητα, μέσα από τη συναίρεση του φωτός όλων των τόπων που συναπαρτίζουν την ιδιαίτερη ταυτότητά της. Σε λίγο, όταν θα ξεσπάσει ο πόλεμος, η Λουίζ θα υπηρετήσει στον Ερυθρό Σταυρό ως νοσοκόμα και στη συνέχεια θα περάσει στην Αντίσταση, χάρη σε μια αίσθηση καθήκοντος απέναντι στον τόπο και στον εαυτό της. Θα βρεθεί παντρεμένη με έναν δικηγόρο που την πολιορκεί για πολύ καιρό, θα γεννήσει ένα παιδί και στη συνέχεια θα συλλαβηθεί από τους Γερμανούς για κατασκοπεία και θα εκτελεστεί. Ο άντρας της θα σκοτωθεί από μια σφαίρα λίγο αργότερα, και το παιδί, με το ευγλωττο όνομα Νικηφόρος, θα μεγαλώσει με τους παππούδες του και θα μεταφέρει αργότερα το παραμύθι της ζωής του στη μικρή του κόρη Λουζία.

Η Λουίζα, ανθρωπολόγος αυτή και όχι καλλιτέχνης, ανασφαλής, κλειστή, μεγαλωμένη χωρίς αγάπη κι αρνούμενη κι αυτήν ακόμη

που της προσφερόταν, έρχεται μετά τον θάνατο του πατέρα της στην Ελλάδα από την Αγγλία όπου ζει και βρίσκεται να αναζητεί κι αυτή, σαν τη γιαγιά της, την αλήθεια της μέσα από την ιστορία της οικογένειάς της. Ο πατέρας της της κληροδότησε μια σειρά από αναπάντητα ερωτήματα: γιατί τελικά δεν σώθηκε από την εκτέλεση η μητέρα του, παρότι ο πατέρας του έδωσε την αυτοπροσωπογραφία του Ντόντσον σε έναν -τουλάχιστον αμφιλεγόμενο- έμπορο τέχνης για να δωροδοκήσει έναν Γερμανό αξιωματικό και να τη σώσει πού βρισκόταν σήμερα πια ο πίνακας ποια ήταν η σχέση της Λουίζ με τον Αλεξανδρινό Κωστή Σαββίδη και πώς σκοτώθηκε ο παππούς της.

Η Ντορίνα Παπαλιού είχε δείξει από το πρώτο της έργο, το «Γκάτερ», ότι ξέρεει πολύ καλά να δημιουργεί σασπένς, κι επαληθεύει τις ικανότητες αυτές στο νέο της μυθιστόρημα. Το φως είναι εξαιρετικά σημαντικό για τη δόμηση του μυθιστορημάτος της, καθώς από τη μια βρίσκεται στο επίκεντρο της ζωγραφικής και της αγωνίας της ελληνικότητας της Λουίζ, όπως και της ανωνίας του παππού της κάποτε, με όρους γενεαλογίας διαφορετικούς από την άλλη, λειτουργεί συμβολικά, ως η στιγμή εκείνη της συνειδησίας και της αυτοσυνειδησίας που μπορεί να δι-

ευκολύνει ή και να ακυρώσει μια επιλογή. Καθώς όμως η επιλογή αυτή είναι ζωτική, η επαναφορά της δεν μπορεί παρά να γίνει στα έσχατα όρια, της ζωής και του θανάτου, με οποιοδήποτε τίμημα. Ενώ τελικά σχετίζεται και με την ίδια την εξκίνηση των πολλαπλών αιτημάτων που με δεξιόσχημα παρουσιάζει.

Μορφή που παραπέμπει σαφώς στους λογοτέχνες και ποιητές της γενιάς του '30 και στα αιτήματά τους, διατηρώντας ωστόσο την ιδιοπροσωπία της διπλά ξένης, η Λουίζ και η ζωή της αποτυπώνονται εξαιρετικά, πέρα από το εύκολο καλό και κακό, με βάθος και πλαστικότητα. Η δύσκολη Λουίζ επίσης σκιαγραφείται με πολύ ενδιαφέροντα τρόπο, παρότι η συναισθηματική μεταστροφή της θα χρειαζόταν μεγαλύτερη υποστήριξη. Εξαιρετικό είναι το δέσιμο της πλοκής, με τα νήματα να πλέκονται αριστοτεχνικά, φανερώνοντας κάθε φορά όσα χρειάζεται μέχρι το τέλος.

Μορφή που παραπέμπει σαφώς στους λογοτέχνες και ποιητές της γενιάς του '30 και στα αιτήματά τους, διατηρώντας ωστόσο την ιδιοπροσωπία της διπλά ξένης, η Λουίζ και η ζωή της αποτυπώνονται εξαιρετικά, πέρα από το εύκολο καλό και κακό, με βάθος και πλαστικότητα. Η δύσκολη Λουίζ επίσης σκιαγραφείται με πολύ ενδιαφέροντα τρόπο, παρότι η συναισθηματική μεταστροφή της θα χρειαζόταν μεγαλύτερη υποστήριξη. Εξαιρετικό είναι το δέσιμο της πλοκής, με τα νήματα να πλέκονται αριστοτεχνικά, φανερώνοντας κάθε φορά όσα χρειάζεται μέχρι το τέλος.

λο, που αναδεικνύει και αυτό το απαραίτητο για τον κάθε καλλιτέχνη φως. Αντίθετα, οι ιστορικές κατά κύριο λόγο και εν μέρει οι περί τέχνης μακροσκελείς παρεμβάσεις θυμίζουν σχολικές εκθέσεις διδακτικού περιεχομένου, χωρίς ευτυχώς να ακυρώνουν την πολύ ωραία ατμόσφαιρα του κειμένου.

Ο δημοσιογράφος Νίκος Βατόπουλος προτείνει:

Βαγγέλης Χατζηγιαννίδης, «Το Ελάχιστο Ικνός», εκδ. Ροδακί

Η επανεμφάνιση του Βαγγέλη Χατζηγιαννίδη στην πεζογραφία της μεγάλης φόρμας, με το τρίτο του, πλέον, μυθιστόρημα συμβαίνει σε μία περίοδο ωριμότητας. Στο «Ελάχιστο Ικνός» επανέρχεται στο γκροτέσκο στοιχείο σε περιβάλλον μικροστικής ρευστότητας με ήρωες δυσπιστάτους, ραγισμένους και διψασμένους, με κρυφή σπύλεια ψυχής και με προσδοκίες προορισμένες για διάφευση. Ο Βαγγέλης Χατζηγιαννίδης μάς δίνει ένα διαβαστέρο μυθιστόρημα που μπλέκει παράλληλες ιστορίες σε διατομικές χρόνους, και μιλάει για τη συνάντηση του εαυτού με τη ρεπλική του, συνήθως σε λάθος στιγμή με ανθρώπους που μάχονται μέσα τους το υψηλό και το χυδαίο. Αξιοσημειώμενοι χαρακτήρες, σπουδαία η γλώσσα, βράζει ο ερωτισμός, έξοχη σπουδή στο αρσενικό και το θηλυκό. Ο κόσμος του θεάτρου τρέχει παράλληλα σαν μια αλληγορική σκηνή.

Πρώτα σε πωλήσεις

Μελέτες, λευκώματα, βιογραφίες

- 1. Γιάννα, της Γιάννας Αγγελουπούλου-Δασκαλάκη (Λιβάνης).** Μία απρόσμενη εξομολόγηση της ισχυρής κυρίας των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004.
- 2. Μιλώντας στα παιδιά μου για την πραγματικά επιτυχημένη προσωπική και επαγγελματική ζωή, του Δημ. Μπουραντά (Πατάκης).** Συμβουλές προς τους νέους για να αξιοποιήσουν καλύτερα τις ευκαιρίες και τις δυνατότητες που συναντούν.
- 3. Οι βασικοί νόμοι της ανθρώπινης πληθιότητας, του Κάρλο Μ. Τσιπόλα (Κέδρος).** Ενα πνευματώδες δοκίμιο σε μια προσπάθεια να ανικνεύσει, να κατανοήσει και να εξουδετερώσει την ανθρώπινη πληθιότητα.
- 4. Από την αυτοεκτίμηση στον εγωισμό, του Χάρκε Μπουκιά (ορεγα).** Ενα συνεχές παιχνίδι του Αργεντινού γιάστρου με τις εννοιές του φόβου, της εκτίμησης, της αυτοεκτίμησης, του εγωκεντρισμού.
- 5. Ο επαναστατημένος άνθρωπος, του Αλμπερ Καμύ (Πατάκης).** «Ενα από τα σπουδαιότερα μονήματα του ανθρωπισμού».
- 6. 1821, η αρχή που δεν ολοκληρώθηκε, της Αθηνάς Κακούρη (Πατάκης).** Μια διαφορετική προσέγγιση στα ιδανικά της Επανάστασης του 1821.
- 7. Τα κοκομημένα παιδιά της Ιστορίας, του Κώστα Κωστή (Πόλις).** Πώς δημιουργήθηκε το νεότερο Ελληνικό κράτος, ποιες παθολογίες κουβαλάει από την αρχή.
- 8. Νεότερη Ελλάδα. Μια Ιστορία από το 1821, των Θ. Βερέμη-Γ. Κολιόπουλου (Πατάκης).** Μια συνοπτική παρουσίαση των σημαντικότερων στιγμών της νεότερης Ιστορίας με σχολιασμό.
- 9. Η δίατα Ντουκάν, του Πιερ Ντουκάν (Κλειδαρίθμος).** Αναζητώντας το κομψό κορμί εν όψει καλοκαιριού και παραλίας.
- 10. Ενας αστρολόγος του ουρανού και της ζωής, του Γιώργου Γραμματικάκη (Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης).** Το αντίματο του Συμπαντος και η πορεία της Ελλάδας, οι κατακλίσεις της επιστήμης και η ανθρώπινη μοίρα.

Λογοτεχνία

- 1. Inferno, του Νταν Μπράουν (Ψυχογιός).** Ενα ταξίδι Φλωρεντία-Κωνσταντινούπολη με οδηγό τους σίκαους της «Κόλασης» του Δάντη.
- 2. Με λένε Νάτα, της Λένας Μαντά (Ψυχογιός).** Το ετήσιο εκδοτικό ραντεβού της δημοφιλούς και ευπώλητης συγγραφέως.
- 3. Arab jazz, του Καρίμ Μισκέ (Πόλις).** Μια γεγονιά του Παρισιού, ένα μεγάλο κινωπύτηρ πολισμίου.
- 4. Το σπίτι των σκίων, της Χρυσίδας Δημουλίδου (Ψυχογιός).** Ενας κεραυνοβόλος έρωτας στην Αθήνα του Μεσοπολέμου.
- 5. Ουρανόπετρα, του Γιάννη Καλούζου (Μεταίχμιο).** 1878-1971. Κύπρος, Αθήνα, Θεσσαλία, Ηπειρος. Ενας άντρας πορεύεται...
- 6. Η καρδιά θυμάται, της Καίτης Οικονόμου (Ψυχογιός).** Ενα στίχημα που προκαλεί αμνησία και αναστάτωση. Αλλά η καρδιά θυμάται.
- 7. Το χειρόγραφο της Ακρά, του Πάολο Κοέλιο (Λιβάνης).** «Ηττημένος δεν είναι αυτός που χάνει, αλλά αυτός που παραιτείται».
- 8. Η Λεοπάρδαλη, του Τζο Νέσμπο (Μεταίχμιο).** Στο βιβλίο αυτό ο Χάρι Χόλες, ο ντετέκτιβ, βρίσκεται αντιμέτωπος με τους σκοτεινότερους δαιμόνες του.
- 9. Ο τελευταίος χορός, της Βικτώρια Χίλοπ (Διδότρια).** Διηγήματα με ήρωες που κινούνται στους αθηναϊκούς δρόμους και στα χωριά της χώρας.
- 10. Ίδια η μόνα σου γίνεις, της Κατερίνας Μανονεδάκη (Λιβάνης).** Ενα βιβλίο που αγγίζει πλαγίως την ανεργία και την κρίση.

• Αυτή την εβδομάδα τα στοιχεία προέρχονται από τα βιβλιοπωλεία «Ευριπίδης» (Χαλάνδρι, Κηφισιά).

Επιμέλεια: ΟΛΓΑ ΣΕΛΛΑ

Ο συγγραφέας επιχειρεί να ανικνεύσει, να κατανοήσει και να εξουδετερώσει την ανθρώπινη πληθιότητα.

Μια συνοπτική παρουσίαση των σημαντικότερων στιγμών της νεότερης Ιστορίας με σχολιασμό.

Ο ντετέκτιβ Χάρι Χόλες βρίσκεται αντιμέτωπος με τους σκοτεινότερους δαιμόνες του.

«Ηττημένος» δεν είναι αυτός που χάνει, αλλά αυτός που παραιτείται.

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΞΕΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ
KARIM MISCHE
Arab jazz
μετ.: Αγγελική Τσελιού
εκδ. Πόλις, σελ. 340

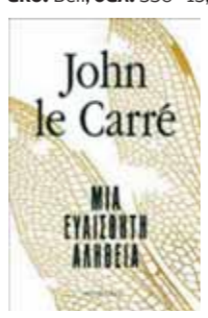
Ο Αχμέντ Ταρουντίς, φανατικός αναγνώστης αστυνομικών, ζει σε μια γειτονιά του Παρισιού, κινωπύτηρ πολισμίου. Αίφνης όμως ανακαλύπτει το πτώμα της γεγιότισσας και φίλης του Λορά κατακρεουργημένη. Καθώς αποτελεί τον ιδανικό ύποπτο αποφασιίζει να συνεργαστεί με τους δύο αστυνόμους που έχουν αναλάβει την υπόθεση. Η ανάγνωση είναι περιπέτεια. Μήπως έξιουμε να κάνουμε με το έγκλημα κάποιου θρησκόληπτου, βραβίου ή Μουσουλιμάνου; Τι τρέχει με τον πατέρα της Λορά, μάρτυρα του Ιεχωβά; Και τι ρόλο παίζει το Γκοντζουίλ, το όμορφο χαπάκι που διασίζει τα σύνορα; Το έργο έλαβε το γαλλικό «Μεγάλο Βραβείο Αστυνομικής Λογοτεχνίας 2012».

ΑΝΤΤΙ ΤΟΥΜΑΙΝΕΝ
Ο θεραπευτής
μετ.: Γιώργος Μπαροζής
εκδ. Λιβάνης, σελ. 254

Δύο μέρες μετά τα Χριστούγεννα το Ελσίνκι παλεύει απελπισμένα με μια ανελέητη κλιματική καταστροφή. Σήραγγες του μετρό έχουν πλημμυρίσει, εγκαταλελειμμένα οχήματα κολιούνται στους δρόμους. Η κοινωνική συνοχή καταρρέει. Ο Τάπανι Λέκτινεν, ένας μαχόμενος ποιητής παραμένει στην πόλη. Όταν ο δημοσιογράφος σύζυγός του Γιοχάννα εξαφανίζεται ξαφνικά ένα ξέφρενο κυνήγι αναζητησις της. Όλα δείχνουν πως η εξαφάνισή της συνδέεται με έναν κατά συρροή δολοφόνο, γνωστό με το όνομα «Θεραπευτής» ο οποίος εκδικείται όσους θεωρεί υπεύθυνους για την κλιματική καταστροφή.

JOHN LE CARRE
Μια ευαίσθητη αλήθεια
μετ.: Γιάννης Σπανδωνής
εκδ. Βελλ, σελ. 336 - 15,50 ευρώ

Είναι μια ραφινάτη αν και πικρόχολη καταγγελία, έγραψε το The New York Times Magazine, των παρόντων συλλήψεων-απαγωγών, των παρεκτροπών της αμερικανικής θρησκόληπτης δεξιάς και της ανάθεσης των πολέμων σε εταιρείες-ιδιωτικούς στρατούς. Εκεί και μια ερωτική ιστορία που η φλόγα της σιγοκαίει και ένα κηρύτ τέλος. «Κι αν το μόνο που χρειάζεται για να θριαμβεύσει το κακό», σκέφτεται ο ιδιαιτερός γραμματέας του υπουργού Τόμμι Μπέλ, «είναι να μην κάνουν τίποτε οι καλοί άνθρωποι, πώς μπορεί να παραμείνει κανείς σιωπηλός;».

LORRIE MOORE
Η πόρτα στη σκάλα
μετ.: Μαργαρίτα Ζαχαριάδου
εκδ. Πόλις, σελ. 414

Η Τάσι είναι φοιτήτρια σε ένα Πανεπιστήμιο των Μεσοδυτικών Πολιτειών. Μεγάλωσε σε μια φάρμα και ρίχνεται τώρα με κέφι στη ζωή της πόλης δουλεύοντας παράλληλα ως μέμπρι σίτερ σε ένα κορτσάκι μιγάδα. Η Αμερική όμως που τόσο γοητεύει την Τάσι βρίσκεται σε πλήρη κρίση. Λίγο μετά την 11η Σεπτεμβρίου αρχίζει ο πόλεμος στο Αφγανιστάν, ενώ το χρώμα του δέρματος του παιδιού θα φέρει την μικρή Μαίρη-Αννα και την Τάσι αντιμέτωπες με τον καθημερινό ρατσισμό. Συγκλονιστικό μυθιστόρημα που καταπνίεται με την οικογένεια, τα φιλετικά ζητήματα και τον πόλεμο, και πάνω απ' όλα τη ρευστή φύση της ανθρώπινης ύπαρξης.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΑΡΗΣ
Τα κέρτα της Αφροδίτης
εκδ. Άγρα, σελ. 296 - 12 ευρώ

Μια νεαρή γοητευτική γυναίκα καταφτάνει από τη Θεσσαλονίκη στην Αθήνα για να βρει τον διδυμο αδελφό της. Διωλιολική, τυχοδιώκτης και αξιωματικός των Ες Ες στην Κατοχή περιπλανώμενη στην Ελλάδα της δεκαετίας του '60 αναζητώντας έναν χαμένο θησαυρό. Τόποι συνάντησης η Αθήνα, ο Βόλος, τα Τέμπη, το Ναύπλιο και το Μπούρτζι. Απέναντί τους έχουν αρχικά τον δημοσιογράφο Μακρή και έπειτα τον αστυνόμο Μπέκα που συνεργάζεται με πράκτορες των ισραηλινών μυστικών υπηρεσιών, καθώς προσπαθούν να εντοπίσουν, να συλλάβουν και να δικάσουν στη χώρα τους όσους εγκληματίες πολέμου διαφεύγουν.

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ	ΒΙΒΛΙΟ	ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ	ΠΡΟΣΩΠΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ
----------	----------------	--------	-------------	---------	-----------

Η κιβωτός των γεύσεων

Τέσσερις νέοι δημιουργούν το Μουσείο Ελληνικής Γαστρονομίας

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ

Η οδός Αγίου Δημητρίου είναι ένας ήσυχος δρόμος του Ψυρρή, παράλληλη στην πολύ πιο «φασαριόζικη» Παλλάδος, ένα μικρό στενό που βγάζει στην Αθηνάς, «διάσημο» για τα καταστήματα με είδη οικιακής χρήσης: κάθε είδους κουζίνα τζάντζαλα όπως τα γνωστά πιάτων, λαδοπήρια, πλαστικά μπολ, καροτσάκια για τη λαϊκή, κανάτες, φρουτιέρες και κατσαρολικά. Στο άλλο άκρο της μικρής πλατείας που σχηματίζει ο (υπό ανακαίνιση) ναός του Αγίου Δημητρίου, η οδός Ευριπίδου, ο κατεχοκίν αθηναϊκός δρόμος των μπαχαρικών. Στη μέση αυτού του τριγώνου βρίσκεται ένα επιβλητικό αστικό μέγαρο στο γύρισμα του 20ού αιώνα που δύσκολα μπορεί να συνδεθεί με την πιο «ανατολίτικη» ατμόσφαιρα της ευρύτερης γειτονιάς του. Κάποτε λίγο υπομονή. Μέχρι το φθινόπωρο θα έχει ξεκινήσει τη λειτουργία του το πρώτο Μουσείο Ελληνικής Γαστρονομίας και με έναν μαγικό τρόπο όλα θα δέσουν.

Από αυτήν την άποψη οι τέσσερις νέοι άνθρωποι που συγκροτούν τον αρχικό, δημιουργικό πυρήνα του Μουσείου πέτυχαν διάνα. Ο χώρος βρίσκεται στην καρδιά της Αθηνάς των γεύσεων, όχι πολύ μακριά από τη Βαρβάκειο Αγορά, δίπλα σε σταθμό του μετρό (Μοναστηράκι) και εντός της ακτίνας ενδιαφέροντος για τους χιλιάδες τουρίστες που κινούνται στην περιοχή.

Υπάρχουν δύο πράγματα που δεν μπορείς να μη σκεφθείς ανεβαίνοντας την επιβλητική ξύλινη σκάλα του όμορφου αυτού νεοκλασικού κτιρίου που με τις μεγάλες σάλες, τις καλοδιατηρημένες οροφωγραφίες και την περιποιημένη αυλή συντηρεί μια αίσθηση αστικής μεγαλοπρέπειας. Πρώτον, πώς είναι δυνατόν να μην είχε κανείς άλλος νωρίτερα την ιδέα της δημιουργίας μιας σύγχρονης κιβωτός της ελληνικής γαστρονομικής παράδοσης; Δεύτερον, όσο κι αν αυτό είναι ένας λόγος που μας έφερε ως εδώ, θέλεις να σιγουρευτείς ότι οι δύο άνδρες και οι δύο γυναίκες που έβαλαν μπροστά τον τελευταίο

1,5 χρόνο ένα φιλόδοξο σχέδιο είναι παιδιά που μέχρι πριν από 6-8 χρόνια τελείωναν το Λύκειο. Τελικά όσα έχω ακούσει και διαβάσει είναι όλα αλήθεια: ο μεγαλύτερος της παρέας έγινε πρόσφατα 26 ετών.

Θυμίζει ιταλικό παλάτσο

Στην αυλή που θυμίζει ακνά ιταλικό παλάτσο βρίσκομαι να συζητώ με τον Κωνσταντίνο Ματσουρδέλη, την Λυδία Νταμκαρέλου, τον Όμηρο Τσάπαλο και την Αλκυόνη Ματσουρδέλη. Μου κάνουν εντύπωση η ψυχραιμία και οι χαμηλοί τόνοι.

Ξεδιπλώνουν το νήμα της ιστορίας που τους έφερε μέχρι εδώ. Ξεκαθαρίζουν ότι κανείς δεν έχει άμεση σχέση, επαγγελματική ή σε επίπεδο σπουδών, με τη γαστρονομία. Επομένως το εγχείρημα αποκτά ακόμα μεγαλύτερο ενδιαφέρον. Αυτό που έχουν στο μυαλό τους δεν είναι ένα λαογραφικό μουσείο με αντικείμενο

την ελληνική γαστρονομία. Τους ενδιαφέρει να στήσουν εδώ έναν ζωντανό, ποικιλόμορφο χώρο όπου η λαογραφία θα έχει το μερίδιό της αλλά μέσα από τις πιο σύγχρονες, διαδραστικές μεθόδους. Αν λοιπόν φανταζόμαστε ένα μέρος με μαγειρικά σκεύη άλλων εποχών παρατεταγμένα σε βιτρίνες δεν είμαστε κοντά στο πνεύμα τους. «Θα υπάρχουν και προθήκες αλλά το μεγαλύτερο τμήμα της έκθεσης της μόνιμης συλλογής θα καλύπτεται από ψηφιακές εφαρμογές συμβάλλοντας σε μια πιο σύγχρονη σύνθετη και ολοκληρωμένη εμπειρία που σταδιακά μπορεί να περιλαμβάνει την επίσκεψη στην καθημερινότητα του Μουσείου, όταν αυτό λειτουργήσει σε πλήρη ανάπτυξη (αρχές 2014), θα έχει η εκπαιδευτική διάσταση μέσα από σχετικά προγράμματα.

Όλα αυτά δεν θα συμβούν από μόνα τους. Έξαρχης απευθύνθηκαν σε μια σειρά από επαγγελματίες που σχετίζονται με τον ένα ή τον άλλο τρόπο με την ελληνική γαστρονομία. Όλους αυτούς τους μήνες «κτίζουν» ένα δίκτυο ανθρώπων που προδευτικά θα υποστηρίξει τους σκοπούς του Μουσείου και τις διαφορετικές του εκφράσεις. Γιατί αν αφήσουν τη φαντασία τους ελεύθερη, η λίστα με τις πιθανές δραστηριότητες που μπορεί να φιλοξενήσει το νέο μουσείο της Αθηνάς είναι ανεξάντλητη: μαθήματα γεωγνωσίας, μαθήματα μαγειρικής, κ.λπ.

Όταν η συζήτηση πηγαίνει στη δύσκολη οικονομική συγκυρία σπεύδουν να συμπληρώσουν ότι η κρίση έπαιξε ρόλο στην απόφασή τους να προχωρήσουν. Η εστίαση, επιχειρηματολογούν, στη γαστρονομική μας παράδοση, ένα είδος «επιστροφής στις ρίζες», δηλαδή, σε συνδυασμό με μια νέα αντίληψη της κοινωνικής επιχειρηματικότητας προλείανε το έδαφος για μια ιδέα που δύσκολα θα μπορούσε να ξεκινήσει τα χρόνια της «ρόκας - παρμεζάνας».

Νέοι και πρωτοπόροι: ο Όμηρος Τσάπαλος, η Λυδία Νταμκαρέλου, η Αλκυόνη Ματσουρδέλη και ο Κωνσταντίνος Ματσουρδέλης στην αυλή του κτιρίου που θα στεγάσει σύντομα το Μουσείο Ελληνικής Γαστρονομίας σε έναν ήσυχο δρόμο του Ψυρρή, όχι πολύ μακριά από την οδό Αθηνάς.

Οι τρεις βασικές ενότητες του χώρου

Η διαρρύθμιση των εσωτερικών χώρων δημιουργεί τρεις βασικές ενότητες. Στην πρώτη, φιλοξενείται η μόνιμη έκθεση ελληνικών προϊόντων διατροφής. Εκεί ο επισκέπτης θα μπει στην ιστορία και στις διαδικασίες παραγωγής και επεξεργασίας των προϊόντων με διαδραστικό τρόπο. Το κάθε προϊόν παρουσιάζεται ξεχωριστά και όλα μαζί συνθέτουν ένα γαστρονομικό πανόραμα της ελληνικής γης. Στη δεύτερη ενότητα θα φιλοξενηθεί η έκθεση των ελληνικών συνταγών, η εκάστοτε περιοδική έκθεση και το εστιατόριο που θα λειτουργεί και εκτός του ωραρίου του μουσείου. Εκεί τα υλικά μετατρέπονται σε ολοκληρωμένα πιάτα εμπνευσμένα από τη θεματολογία της εκάστοτε έκθεσης.

Για να ολοκληρωθεί η εμπειρία στον χώρο του μουσείου οι επισκέπτες παρακινούνται να δημιουργήσουν οι ίδιοι κάποια ελληνικά συνταγή χρησιμοποιώντας υλικά και συνταγές που γνώρισαν. Αυτό γί-

νεται στον χώρο των μαθημάτων μαγειρικής με τη βοήθεια ειδικού προσωπικού. Όλα τα προϊόντα που συναντήσει θα είναι διαθέσιμα στο πληθύριο του καταστήματος για άμεση αγορά.

Ο προαύλιος χώρος και ο κήπος θα μπορούσαν να αποτελούν από μόνοι τους ένα λόγο για επίσκεψη στο μουσείο. Πέρα από την αισθητική τους αξία θα φιλοξενούν διάφορα είδη ελληνικών αρωματικών φυτών αλλά και λαχανικών ως τμήμα της εμπειρίας της ελληνικής γαστρονομίας. Στο τέλος, ο επισκέπτης θα μπορεί να πει έναν ελληνικό καφέ ψημένο με παραδοσιακό τρόπο στο καφενείο του μουσείου, διαβάζοντας βιβλία γαστρονομικού ενδιαφέροντος από τη θεματική βιβλιοθήκη.

Ένα είδος «προπομπού» του μουσείου, που ταυτόχρονα χρηματοδοτεί και το σχέδιο, αποτελούν οι «Γευστικές Διαδρομές Ιστορίας και Πολιτισμού», μια δωρήν περιήγηση

γαστρονομικού ενδιαφέροντος σε ιστορικά σημεία της Αθηνάς και δειπνο στο εστιατόριο του Μουσείου που «τρέχει» κάθε Παρασκευή και Σάββατο.

Το εγχείρημα στηρίχθηκε αρχικά σε ιδιωτικά κεφάλαια, αλλά σε βάθος χρόνου είναι υποχρεωμένο να απευθυνθεί στην ελεύθερη αγορά και στην κοινωνία των πολιτών. Έτσι, δέχεται δωρεές και χορηγίες, ενώ έχει επιλέξει την πλατφόρμα του crowdfunding Groorio.com για τη συγκέντρωση κεφαλαίων να απευθυνθεί στην κοινωνία των πολιτών. Έτσι, δέχεται δωρεές και χορηγίες, ενώ έχει επιλέξει την πλατφόρμα του crowdfunding Groorio.com για τη συγκέντρωση κεφαλαίων να απευθυνθεί στην κοινωνία των πολιτών. Έτσι, δέχεται δωρεές και χορηγίες, ενώ έχει επιλέξει την πλατφόρμα του crowdfunding Groorio.com για τη συγκέντρωση κεφαλαίων να απευθυνθεί στην κοινωνία των πολιτών. Έτσι, δέχεται δωρεές και χορηγίες, ενώ έχει επιλέξει την πλατφόρμα του crowdfunding Groorio.com για τη συγκέντρωση κεφαλαίων να απευθυνθεί στην κοινωνία των πολιτών.

Παρουσίαση:
Ελίτα Μιχαηλίδου

Δημοσιογραφική ομάδα:
Μαρίνα Κωλέττη Μελιγιώτου, Ελενα Σοφοκλέους

Επιμέλεια παραγωγής-Σκηνοθεσία :
Μενέλαος Χατζηστυλλής, Μαρίνος Γιαννάκη

Εποπτεία: Εύη Παπαμιχαήλ

ΑΠΟ ΤΙΣ 2 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ
Δευτέρα με Παρασκευή 4.00μ.μ.-6.00μ.μ.

ΡΙΚ1
www.cybc.com.cy

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ	ΒΙΒΛΙΟ	ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ	ΠΡΟΣΩΠΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ
----------	----------------	--------	-------------	---------	-----------

Δεν απειλεί το ευρώ τον Πλάτωνα και τον Κάντ

Ο συγγραφέας Μ. Βάλζερ μιλάει για την εθνική ταυτότητα και το κοινό νόμισμα

Της **ΟΛΓΑΣ ΣΕΛΛΑ**

Εχει ήδη συμπληρώσει τα 86 χρόνια του. Αυτό όμως δεν τον εμποδίζει να ταξιδεύει παντού. Τις προηγούμενες μέρες, ο Μάρτιν Βάλζερ, ένας από τους σημαντικότερους Ευρωπαίους συγγραφείς, ήρθε και στη χώρα μας, καλεσμένος του Ινστιτούτου Γκαίτε. Αναγορεύτηκε επίτιμος διδάκτορας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, και μίλησε στο Γκαίτε της Αθήνας, με αφορμή το νέο του βιβλίο «Ο άνδρας που ήξερε ν' αγαπάει» (εκδ. Εστία).

Συνάντησα τον Μάρτιν Βάλζερ στον 6ο όροφο αθηναϊκού ξενοδοχείου. Η εντύπωση που έδινε στην αρχή της συνάντησης ήταν αυτή ενός ανθρώπου συγκρατημένου, που μάλλον κρατούσε σε απόσταση τον συνομιλητή του. Η πορεία της συζήτησης ανέτρεψε την αρχική εντύπωση. Ο Μάρτιν Βάλζερ, παρότι οι κινήσεις του είναι ενός 86χρονου ανθρώπου, έχει πάντα τεταμένη την προσοχή του σε όσα συμβαίνουν γύρω του, έχει κούμπω τον αέρα και δεν αρνείται καμία ερώτηση. Εκεί βέβαια διαρκώς τον αίσθησα ότι σε κρίνει. Αλλά όταν χρειάζεται επιβραβεύει γενναιά.

Το προηγούμενο βράδυ είχε μιλήσει στον Βόλο, κατά την αναγόρευση στο εκεί πανεπιστήμιο, με θέμα «Τι σημαίνει η Εκάβη για σας». Τι αφορούσε αυτή η ομιλία, την επίδραση της αρχαιότητας στους σύγχρονους Έλληνες; «Θέλησα να μιλήσω για τις δικές μου εμπειρίες, σ' ό,τι αφορά το ευρώ, θέμα που είναι πολύ επίκαιρο τόσο στη Γερμανία όσο και στην Ελλάδα και ήθελα να

πω τη γνώμη μου κατά των ευρωσκεπτικιστών. Και μάλιστα να το υπογραμμίσω αυτό μπροστά σ' ένα ελληνικό κοινό.

Η δεύτερη ενότητα της ομιλίας μου στον Βόλο αφορούσε τη σημασία της Ελλάδας για την Ευρώπη. Θέλησα λοιπόν να μιλήσω για τον τρόπο που εγώ βίωσα την κλασική Ελλάδα μέσα από τον Ησίοδο και τον Πλάτωνα. Εμείς στη Γερμανία οφείλουμε στην Ελλάδα κι αυτή την ίδια τη λέξη "δημοκρατία", κι όχι μόνο αυτό φυσικά. Στην Ελλάδα αναπτύχθηκε ιστορικά η πρώτη δημοκρατική πράξη, στην Αθήνα. Και θεωρώ γελοίο σήμερα να υπάρχουν φωνές που μπορούν να φαντάζονται την Ευρώπη χωρίς τους Έλληνες. Το αποτέλεσμα αυτής της παρουσίας για την κλασική Ελλάδα που έκανα, είναι ότι η Ελλάδα ήταν η πρώτη που ασχολήθηκε με το θέμα της μορφιάς οι Έλληνες».

Κι εκείνη τη στιγμή ανοίγει μια γερμανική εφημερίδα και μου δείχνει μια συνέντευξη του υπουργού Οικονομικών, Γ. Στουρνάρα. «Πρόκειται για μια πολύ ωραία συνέντευξη, που έχει τίτλο "Ξεπεράσαμε τα χειρότερα". Αυτό χρειάζομαι ν' ακούσω εγώ. Και νομίζω ότι είναι σημαντικότερο αυτό από το αν υπάρχουν κάποιες μεμονωμένες διαμαρτυρίες κατά της Μέρκελ».

Τον ρωτώ αν στο ακροατήριό του στον Βόλο υπήρχαν διαφορετικές απόψεις. Και αν πιστεύει ότι εκείνο το παλιό όραμα κινδυνεύει. Η απάντηση

Μάρτιν Βάλζερ: Δεν συνδέω την Ευρώπη με κανένα όραμα. Πρόκειται για το αποτέλεσμα μιας ιστορικής εξέλιξης. Είναι η συνέχιση μιας ιστορίας δύο χιλιάδων και πλέον ετών.

ήταν μακροσκελής: «Ρωτήσατε για όραμα. Δεν συνδέω την Ευρώπη με κανένα όραμα. Πρόκειται για το αποτέλεσμα μιας ιστορικής εξέλιξης. Είναι η συνέχιση μιας ιστορίας δύο χιλιάδων και πλέον ετών, που εισήλθε σε μια πολύ συγκεκριμένη φάση. Από τότε που έχουμε τη νομισματική ένωση έχουν υπάρξει πολλές σκεπτικιστικές φωνές, που είναι από νωρίς ότι δεν θα λειτουργούσε η νομισματική ένωση χωρίς οικονομική και δημοσιονομική προσέγγιση. Αυτές οι φωνές αποδείχθηκαν σωστές. Μπορούμε από αυτό να συνάγουμε δύο πράγματα. Είτε ανιστορέψουμε, καταργούμε τη νομισματική ένωση, είτε την εξελίσσουμε.

Κι επειδή είναι σαφές ότι η νομισματική ένωση δεν είναι κάτι αναστρέψιμο, το μόνο που μας μένει είναι να την εξελίσσουμε.

Ο Τζορτζ Σόρος, ο γνωστός κερδοσκόπος, που κατέστρεψε πολλές οικονομίες στην Ασία, και ήταν υπέρμαχος, παλαιότερα, της απόλυτης ελευθερίας των αγορών, τώρα είναι αυτός που προβλέπει τη ρύθμιση της αγοράς. Και μάλιστα είχε πει ότι η Γερμανία καλά θα κάνει να βγει από την Ευρωζώνη. Ποιος το είπε αυτό; Ο κ. Σόρος! Αυτό που μας μένει είναι να βαθύνουμε τη νομισματική ένωση και να την εξελίσσουμε σε μια οικονομική ένωση.

Υπάρχουν όμως κι άλλοι σκεπτικιστές που ισχυρίζονται ότι οι πολιτισμικές και οι εθνικές διαφορές ισοπεδώνονται από τη νομισματική ένωση. Αυτοί, κατά τη γνώμη μου, είναι εντελώς άσχετοι. Διότι η πολιτισμική και εθνική στοιχειά κάθε λαού πώς είναι δυνατόν να εξαλείφονται επειδή χρησιμοποιούν για τις συναλλαγές τους όχι τη δραχμή, όχι το μάρκο, αλλά ένα κοινό νόμισμα; Το νόμισμα χρησιμοποιείται μόνο για εμπορικές συναλλαγές. Είναι γελοίο να πιστεύει κανείς ότι το κοινό νόμισμα επηρεάζει την εθνική ταυτότητα. Είναι κροτέσχο! Πώς είναι δυνατόν να επηρεαστούν

Πολυγραφώτατος και ενημερωμένος

Ο Μάρτιν Βάλζερ έχει γράψει πολλά βιβλία. Κοντά στα πενήντα. Ποιο είναι κάθε φορά το κίνητρο για να γράψει; «Μου έρχεται σαν ιδέα αυτό που μου λείπει. Στο μεταξύ, βεβαίως, έμαθα και κάτι επιπρόσθετο. Οτι μου έρχεται σαν ιδέα κι αυτό που έχω σε υπερβολικό βαθμό. Γιατί μια κατάσταση ποτέ δεν βρίσκεται σε ισορροπία. Πάντα θα είναι ή λιγότερο ή περισσότερο. Αυτό με κινητοποιούν για να γράψω. Το πολύ και το λίγο». Θεωρείται ένας από τους λογοτέχνες στην Ευρώπη που δεν μιλούν μόνο για τα βιβλία τους. Απολαμβάνει περισσότερο αυτό τον ρόλο; «Πάντα με ενδιέφεραν τα οικονομικά θέματα. Κάθε μέρα διαβάζω πρώτα τις οικονομικές σελίδες και μετά τις επιφυλλίδες. Το πραγματικό σασπένς υπάρχει στην οικονομική δραστηριότητα και όχι αλλού». Και πάνω στην κουβέντα αποκαλύπτει ότι πριν από χρόνια αγόρασε μετοχές. «Ηθελα να έχω την εμπειρία και την ενημέρωση που έχουν οι μέτοχοι. Τις πούλησα ύστερα από 15 χρόνια, και μπορώ να σας πω ότι έβγαλα τα 20πλάσια της αγοράς τους και ήταν η καλύτερη επενδυτική κίνηση που έκανα ποτέ. Ασφαλώς αυτή η εμπειρία δεν συγκρίνεται μ' εκείνη που να γράφεις ένα μυθιστόρημα. "Εμπειρία είναι ένα σύστημα σκέψης, που είναι συνδεδεμένο με το αναγκαίο" έλεγε ένας φιλόσοφος. Με άλλα λόγια, βιώνει ο καθένας τις εμπειρίες που θεωρεί αναγκαίες. Ως συγγραφέας, μ' αυτό τον τρόπο έχω συλλέξει εμπειρίες που δεν τις επέλεξα, αλλά αυτές με κάνουν πιο πλούσιο».

από ένα κοινό νόμισμα ο Πλάτων και ο Καντ, ο Μολιέρος και ο Σοφοκλής».

Στον Βόλο, λέει ο Μάρτιν Βάλζερ «υπήρξε και ένας καθηγητής που ανήκε στους ευρωσκεπτικιστές. Είναι ένας Έλληνας, πολύ συμπαιφτικός, πολύ ευφυής. Δεν ήταν καθόλου πεπεισμένος για την καλή έκβαση των πραγμάτων. Όμως πιστεύω ότι πρέπει να έχει κανείς προσωπικά ανάγκες να πιστεύει σε μια θετική έκβαση. Και νομίζω ότι η πλειονότητα των ανθρώπων έχει ανάγκη να πιστέψει σε κάτι θετικό. Προσωπικά δεν ενδιαφέρονται καθόλου για μια Αποκάλυψη».

ΚΡΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΥ / Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΠΕΤΟΥΣΗ

Να στηθεί το μεγάλο δικαστήριο της Ιστορίας

ΑΝΤΗΣ ΡΟΔΙΤΗΣ
«Κουράγιο Πινελόππ»
εκδ. Αρμός 2013

Ο Άντης Ροδίτης με το καινούργιο βιβλίο του «Κουράγιο Πινελόππ», αυτή τη φορά, δεν έγραψε ένα μυθιστόρημα «αληθινών γεγονότων» όπως είναι το μυθιστόρημά του «Δέκα Χιλιάδες Μέλισσοι», εκδόσεις Αρμός, βιβλίο που κυκλοφόρησε το 2010 και δικαίως απόσπασε το πρώτο κρατικό βραβείο μυθιστορημάτων. Τώρα με το «Κουράγιο Πινελόππ», κουράγιο πατριδιά του Κύπρου ίσως θα ήθελε να πει, επανέρχεται για να μας δώσει συνέχεια στα όσα σημαντικά δεν πρόφτασε να μας πει στο ακριβώς προηγούμενο του βιβλίο. Με μια όμως διαφορά. Παρόλο που στις σελίδες του νέου βιβλίου του παρεμβάλλει αρκετά δικά του αφηγηματικά κείμενα με προσωπικές του μαρτυρίες άμεσα συνδεδεμένες με τα γεγονότα, που δίνουν ανάσα στον αναγνώστη, αυτό που τώρα καθάγει, είναι ένα σημαντικό, σημαντικότατο υλικό σύγχρονης Ιστορίας του νεότερου Ελληνισμού.

Με τα σημαντικά έγγραφα που μεταφράζει και σχολιάζει –μερικά τα παραθέτει αυτούσια– αφορούν άλλα υπάρχοντα ιστορικά στοιχεία που έχουν άμεσα σχέση με την ιστορική μας περίοδο της Τουρκοκρατίας του 1963 και του 1964 και αφορούν γεγονότα που ζήσαμε οι παλαιότεροι και τα οποία αγνοούν οι νεότεροι, και τα οποία όμως καθόρισαν (οριστικά) και σφράγισαν την ιστορική μας μοίρα. Πώς ανακόπηκε η προσχεδιασμένη επιτελική προσπάθεια της Άγκυρας να αφανιστεί, με γεννοκτονία, τον Κυπριακό Ελληνισμό ή Χριστούγεννα του 1963 και σταδιακά να ανακαταλάβει την Κύπρο; Πώς, Φεβρουάριο του 1964, με την άνοδο στην εξουσία του Γεώργιου Παπανδρέου, σε κ χρόνο μηδέν, η αποστολή της Ελληνικής Μεραρχίας ανάκοψε, προσωάρας, τα ύπουλα σχέδια των Τούρκων; Ποιες υπήρξαν και σε τι αποσκοπούσαν οι συμφωνίες Παπανδρέου και Μακαρίου στην Αθήνα με τα δέκα σημεία; Ποιος από τους

δύο συνεχώς παρασπονδούσε και ξέφυγε, επικινδύνω, από τη συμφωνημένη γραμμή;

Είναι φανερό, το βιβλίο γράφτηκε με μεγάλο ερευνητικό μόχθο και μας παρέχει αρκετά και αδιάσειστα για ιστορικά στοιχεία - ντοκουμέντα, τα οποία, ανατρέπουν άρδην όλα όσα μέχρι σήμερα, η ακριβή πληρωμένη προπαγάνδα, για δεκαετίες, συγκαλυμμένα μας παραμύθιαζε και σκόπημα μας παραπλανούσε λέγοντας μας ότι όλη την αλήθεια αλλά, παραπλανητικά, τη μισή.

Με το καινούργιο βιβλίο του ο Άντης Ροδίτης κατορθώνει, με αδιάσειστα ιστορικά στοιχεία, να μας δώσει στη βήμα προς βήμα και μέρα παρά μέρα και στιγμή προς στιγμή, όλες εκείνες τις αγωνιώδεις μέρες αλλά και τις τόσο κρίσιμες ώρες.

Ο επαρκής αναγνώστης και μελετητής μπορεί, μέσα από τις κινήσεις και την τακτική του κάθε ηγέτη, υπουργού ή υψηλού προβάθμιας, δικού μας ή ξένου, να ζησει τα γεγονότα και αβίαστα να βγάλει, ανάλογα, τα δικά του σαφή συμπεράσματα. Όντως πρόκειται για ένα αξιόλογο και ξεχωριστό πόνημα, που διαφέρει ουσιαστικά από άλλες προσπάθειες πάνω στο ίδιο θέμα. Πρόκειται για ένα πραγματικό κατόρθωμα του συγγραφέα του μυθιστορημάτων των δέκα χιλιάδων μελιτσών, έναν ερευνητικό και ταυτόχρονα συγγραφικό άθλο, το περιεχόμενο του οποίου, προσωπικά, ομολογώ, με εντυπωσίασε με μοναδικό τρόπο και ξεκαθάρισε μέσα μου, πιστεύω άπαξ και διαπαντός, αμφιβολίες και ασυμπλήρωτες γνώσεις που είχα.

Όταν ζούσε ο Κώστας Παπαδήμας, ο τόσο ευπαιδευτος πρόεδρος μας, –απόλεια για τον τόπο ο αδόκτους θάνατός του– σε μια αξιοσημείωτη κριακάτικη άρθρωσή του, έθετε ρητορικά ένα σοβαρό ερώτημα: «Θα μπορούσε η Κύπρος, μετά την ανεξαρτησία της, να ενωθεί με τη Μπέρα Ελλάδα;» Με κύριο επιχείρημα την έλευση και την ισχυρή παρουσία της Ελληνικής Μεραρχίας, απαντούσε θετικά. Ο αναγνώστης, στις σελίδες του βιβλίου, ψηλαφεί αυτές τις με-

γάλες και καυτές αλήθειες που καινε πρόσωπα –σύμβολα και μέχρι σήμερα αδιανομήτους εθνικούς ηγέτες.

Με την άνοδο, τον Φεβρουάριο του 1964, του Γ. Παπανδρέου, ο έμπειρος ηγέτης, γνήσιο και αξιοτέκνο ενός Ελευθερίου Βενιζέλου, με τις πρώτες διπλωματικές επαφές του και συνεννοήσεις με τον Αρχιεπίσκοπο, κατάφερε και έπεισε τους Αμερικανούς ώστε να επιζητούν λύση η οποία να εξυπηρετεί τα συμφέροντά τους αλλά και να διορθώνει προς όφελος του Ελληνισμού της Κύπρου, των άλλων προνοϊών των συμφωνιών της Ζυριχίς – Λονδίνο. Άδικες και απαράδεκτες συμφωνίες, οι οποίες κοντά σε όλα τα άλλα, παρίεχον άδικα στην Τουρκία και το δικαίωμα της μονομερούς επέμβασης, πράγμα, που με τους βομβαρδισμούς του 1964, επεξεύρασαν για πρώτη φορά.

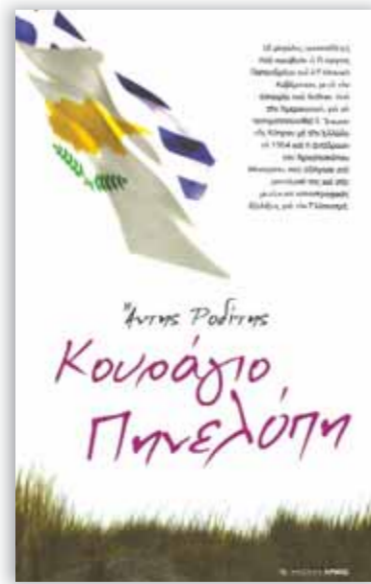
Ο συγγραφέας του τεκμηριωμένου βιβλίου, έκταστος 521 σελίδων, «Κουράγιο Πινελόππ», μας παραθέτει, μέσα από ένα πλήθος έγγραφων, όλα όσα συνέβησαν στην κρίσιμη αυτή αιματηρή και τόσο σημαντική περίοδο. Με κορύφωμα, ασφαλώς, τις κρίσιμες μέρες του Αυγούστου του 1964. Όταν ακριβώς οι Αμερικανοί, ύστερα από τους έμπειρους χειρισμούς του Έλληνα Πρωθυπουργού και εξαναγκασμένοι από τα τρέχοντα και πιεστικά γεγονότα και την αδρήτη ανάγκη να μην έρθουν σε πολεμική σύγκρουση οι δύο πολύτιμοι νατοϊκοί σύμμαχοί τους, Τουρκία και Ελλάδα, και να μιν γίνει η Κύπρος «Κούβα της Μεσογείου», πρόσφεραν, «σε ασπ- μένιο δίσκο», αυτό που για αιώνες πολλούς περίμενε η δουλωμένη μας Κύπρος. Την άμεση και χωρίς εδωφικό

αντάλλαγμα Ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα.

Στο βιβλίο, προσωπικά μας έκανε ιδιαίτερη εντύπωση, και μια σοβαρή και αξιόλογη πρόταση του τότε Αμερικανού πρεσβευτή στη Λευκωσία. Ο Τέυλορ Μπέλντερ, σε απόρρητο τηλεγράφημα του από τη Λευκωσία, εισηγήτο για «Ένα αδιαίρετο κράτος, κυβερνημένο από τους Έλληνες, στενά συνδεδεμένο με την Ελλάδα, η οποία να έχει, ίσως, την ευθύνη της άμυνας, των εξωτερικών υποθέσεων, και των εγγυήσεων για τα δικαιώματα της μειονότητας», για να συμπληρώσει ότι αυτό «θα εξασφάλιζε απτά πλεονεκτήματα» (σελ. 169).

Εισηγήση που θυμίζει, το 1956, το περιβόητο σχέδιο Χάρντιγκ, ο οποίος μιλούσε για Αυτοδιοίκηση περιορισμένης χρονικής διάρκειας 7-10 χρόνων και με την παρέλευση αυτής ακριβώς της χρονικής περιόδου, η αποικιακή Βρετανία, μας παρείχε, ρητά και ε- ντυπογράφως, το αναφαίρετο δικαίωμα της Αυτοδιά-

θεσης - Ένωσης. Ένα σχέδιο που στην ιστορική τους συνάντηση, στον Κύκλο, Μακάριος και Αρχηγός Διγενής, μετά μεγάλως χαράς το αποδέχθηκαν και σύμφωνα με τις μαρτυρίες, του Αρχηγού Διγενή «γελούσαν και τα μουστάκια του». Μετά τη συνάντηση το ενέκρινε και η σύσκεψη των «τετρακοσίων εθνικών παραγόντων», μία σύσκεψη την οποία συγκάλεσε, στη Λευκωσία, ο ίδιος ο Αρχιεπίσκοπος. Με τους απρόβλεπτους και ανεξήγητους χειρισμούς του πολιτικού μας ηγέτη, μία άλλη πρώτη χαμένη και μέσα από τα χέρια μας «χρυσή ευκαιρία» κυριολεκτικά κάπκε στη συνάντηση Μακαρίου – Κρανηδιώτη - Χάρντιγκ και Λένοξ Μπίντνι

Ο κ. Γιώργος Πετούσης, λογοτέχνης, ιδρυτικό μέλος και επί δεκαετία πρόεδρος της Εταιρείας Λογοτεχνών Λεμεσού στη φυγή του ελληνικού στρατού «Βασίλης Μικαλίδης».

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ	ΒΙΒΛΙΟ	ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ	ΠΡΟΣΩΠΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ
----------	----------------	--------	-------------	---------	-----------

Η φρενίτιδα του «Game of thrones»

Η αμερικανική σειρά έπος γίνεται η εμμονή και της νέας τηλεοπτικής σεζόν παγκοσμίως

Του ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Η τέταρτη σεζόν της δημοφιλούς αμερικανικής τηλεοπτικής σειράς «Game of Thrones» έχει ήδη πάρει την έγκρισή για τον τέταρτο της κύκλο. Η προεπιλεγμένη φαινόμενο αναμένεται με ανυπομονησία από τα εκατομμύρια των φανατικών τηλεθεατών της παγκοσμίου και όπως όλα δείχνουν θα πραγματοποιηθεί στις αρχές του 2014. Ο καινούργιος κύκλος της σειράς σύμφωνα με

λόκληρες πόλεις, κάστρα και στρατόπεδα.

Η σύγκριση όμως είναι ατυχής αφού αναφερόμαστε σε εντελώς διαφορετικές βιομηχανίες, μεγέθη αλλά και αριθμό κοινού. Η συγκεκριμένη σειρά μας φέρνει σε επαφή με μια άλλη τηλεόραση, για έναν διαφορετικό τηλεοπτικό κόσμο ο οποίος κατάφερε να δημιουργήσει ένα σήριαλ που καταρρίπτει όλα τα ρεκόρ τηλεθέας, φανατικών τηλεθεατών, καλών κριτικών και βραβείων και πλήθος υποψηφιστών για βραβεία. Συγκεκριμένα, η σειρά μέχρι σήμερα απέσπασε πάνω από 13 υποψηφιότητες για EMMY και δύο υποψηφιότητες για Χρυσές Σφαίρες και αυτό καθόλου άδικα. Η μυθική παραγωγή μέσα από επεισόδια γεμάτα με βία, σεξ, διαπλοκή, μηχανοραφίες, αιμομιξίες και βαρβαρότητα εκτυλίσσεται τον πόλεμο των αρχόντων του Βορρά με τον γιο και τον αδελφό του βασιλιά για τον Σιδερένιο Θρόνο.

Όλα όσα διαδραματίζονται στην παραγωγή ξεπερνούν το πλαίσιο της τηλεοπτικής παραγωγής και χαρακτηρίζονται από κινηματογραφική αισθητική σε σημείο που σε κάνουν να πιστεύεις ότι παρακολουθείς το τηλεοπτικό «Αρχοντα των Δαχτυλιδίων». Εντελώς συμπτωματικά μάλιστα το «Game of Thrones» φιλοξενεί δύο ηθοποιούς που έκαναν την εμφάνισή τους και στον «Αρχοντα των Δαχτυλιδίων», τον Πίτερ Βον και τον Σον Μπιν.

Το υψηλό κόστος, όμως, είναι μεν ένα στοιχείο που τοποθετεί τη σειρά στις κορυφαίες παραγωγές της παγκόσμιας τηλεόρασης αλλά η επιτυχία της δεν οφείλεται μόνο σε αυτό. Η τερδασία απήκησης της σειράς, που αποτελεί παγκόσμια μανία, οφείλεται σε πολύ μεγάλο ποσοστό στην παραγωγή. Αξίζει μόνο να αναφερθεί ότι για τη δημιουργία της έχει μελετηθεί και η μικρότερη λεπτομέρεια. Συγκεκριμένα για την πολυπλοκή γλώσσα των Ντοθράκι, αυτή που ακούγεται στη σειρά, το HBO προσέλαβε τον γλωσσολόγο Ντέιβιντ Πί-

τερσον, ο οποίος ενσωμάτωσε στο σενάριο τη φανταστική γλώσσα. Η παραγωγή της σειράς ήθελε να πλάσει μια αληθοφανή διάλεκτο για τους Ντοθράκι, η οποία αποτελείται από λεξιλόγιο 2.500 λέξεων και συγκεκριμένους κανόνες γραμματικής, και γι' αυτό απευθύνθηκε στον γλωσσολόγο, ο οποίος εργάζεται στην παραγωγική μηχανή της σειράς από το 2009. Το κόστος του «Game of Thrones» που υπολογίζεται στα 60 εκατ. δολάρια για τα επεισόδια της πρώτης σεζόν, συγκρίνεται άνετα με αυτό μιας κινηματογραφικής παραγωγής καθιστώντας την, μαζί με το «Rome», του ίδιου καναλιού μία από τις πιο δαπανηρές σειρές που έγιναν ποτέ για την τηλεόραση.

Τηλεθέασεις ρεκόρ

Όσον αφορά την τηλεθέση, σύμφωνα με τα στοιχεία, με το ξεκίνημά της η σειρά είχε καθλώσει στις Ηνωμένες Πολιτείες 2,2 εκατομμύρια

Διθυραμβικές κριτικές στις ΗΠΑ

Η «φημερίδα» «Los Angeles Times» και τα περιοδικά «Entertainment Weekly» και «Hollywood Reporter» αποκάλυψαν το «Game of Thrones» την καλύτερη μεσαιωνική σειρά φαντασίας που γυρίστηκε ποτέ. Η αλήθεια είναι ότι η παραγωγή, όπου κι αν έχει προβληθεί, έχει αποσπάσει διθυραμβικές κριτικές οι οποίες αφορούν τόσο το σενάριο όσο και την ποιότητα της παραγωγής του. «Μια σπάνια αλχημεία δράσης, κινήτρων και επεξηγήσεων που αποδεικνύει ότι η επική μυθολογία είναι το ιερό δισκοπότηρο κάθε μέσου» γράφουν οι «Los Angeles Times» ενώ το «Entertainment Weekly» σημειώνει χαρακτηριστικά: «Κόλλησε μαζί του. Άσε το βλέμμα σου ελεύθερο να απολαύσει το θέαμα και το μυαλό σου με έναν μαγικό τρόπο θα αρχίσει να ακολουθεί την αφήγηση». Για «υποδομηστική αφήγηση, συμπαγές σενάριο, εξαιρετικές ερμηνείες» κάνει λόγο το «Hollywood Reporter», ενώ το «Variety», το περιοδικό για τη βιομηχανία του κινηματογράφου, αναφέρει για τη σειρά: «Υπερέχει σε τόσο πολλούς τομείς: εξαιρετικό καστ, ιντριγκες, πονηρό κιούμπορ. Ως παραγωγή είναι ένα σκέτο θαύμα». Το περιοδικό «Vulture» συμπληρώνει τις διθυραμβικές κριτικές: «Ένα επικό νουάρ φαντασίας, μια εντυπωσιακή, πλούσια τοιογραφία που μετατρέπει τις πεποιηθείσες μας για την ιπποσύνη, την ευγένεια και τη μαγεία σε μεσαιωνική υπόθεση».

66

Μέχρι το τέλος του πρώτου κύκλου, στις 19 Ιουνίου 2011, το «Game of Thrones» είχε αγγίξει μέσο όρο 2,5 εκατομμυρίων τηλεθεατών στις ΗΠΑ

τις τελευταίες πληροφορίες θα βασίζονται στο δεύτερο μέρος του τρίτου βιβλίου της σειράς «Το τραγούδι του πάγου και της φωτιάς». Η παραγωγή μέχρι σήμερα έχει καταγράψει μυθικούς αριθμούς όσον αφορά στα ποσά που σπαταλήθηκαν για την παραγωγή της.

Για να κατανοήσουμε το μέγεθος της παραγωγής το πρώτο επεισόδιο-πilot της σειράς «Game of Thrones» κόστισε δέκα φορές περισσότερο από την ακριβότερη ελληνική παραγωγή «Το Νησί», αφού το κόστος του ανήλθε στα 10 εκατομμύρια δολάρια. Παράλληλα είναι χαρακτηριστικό ότι αν για την ακριβότερη τηλεοπτική παραγωγή χρειάστηκαν η Σπινάλόγκα, η Ελούντα και ο Άγιος Νικόλαος, για την αμερικανική υπερπαραγωγή του HBO οι συντελεστές της ταξίδεψαν στη Βόρεια Ιρλανδία, τη Μάλτα και τη Σκωτία, όπου κατασκευάστηκαν ο-

τηλεθεατές. Μέχρι το τέλος του πρώτου κύκλου, στις 19 Ιουνίου 2011, το «Game of Thrones» είχε αγγίξει μέσο όρο 2,5 εκατομμυρίων τηλεθεατών. Αντιστοίχως στη Βρετανία ο αριθμός των τηλεθεατών έφτασε το 1 εκατομμύριο. Φανατικοί τηλεθεατές της σειράς είναι ο Μπαράκ Ομπάμα και ο Νικόλα Σαρκοζί. Στην Κύπρο η σειρά προβάλλεται από τη Nova, όπου μπορεί να μην έχουμε μετρήσεις αλλά υπάρχουν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι το φανατικό κοινό της μεγαλώνει διαρκώς. Ήδη στο Facebook υπάρχουν αρκετές σελίδες των θαυμαστών της που αριθμούν εκατοντάδες φανατικά μέλη, ενώ πολύ καλά πηγαίνουν και οι πωλήσεις των βιβλίων στα οποία βασίστηκε το σενάριο της σειράς. Παγκοσμίως το σχετικό παιχνίδι στο Facebook δεν προλαβαίνει να μετρά μέλη, ηλεκτρονικά παιχνίδια και merchandise «εξαντλούνται» και το μυθιστόρημα, φυσικά, επανεκδίδεται από χώρα σε χώρα.

PIK1	THA.: 22862000	PIK2	THA.: 22862000	MEGA	THA.: 2247777	ANT1	THA.: 22200200	ΣΙΓΜΑ	THA.: 22580100	MADcy	THA.: 22877200	TV PLUS	THA.: 22600600	CAPITAL	
21.15	Πάμε παραδοσιακά	21.00	Ισπανία - Ιταλία	22.20	The departed	17.40	Το καφέ της Χαράς	22.20	Las Vegas	19.30	Fashion music project	22.00	Smart people	07.00	Παιδική ζώνη 10.10 Κουζίνα με άποψη (Ε) 10.40 Σ' αγαπώ (Ε) 12.00 Τηλεαγορά 13.45 Panel (Ε) 14.30 Τηλεαγορά 16.35 I'll take Manhattan (Ε) 17.35 Η φωνή μιας οθόνης 19.10 Pacific Blue (Ε) 20.05 Top Models (Ε) 21.00 Laws of attraction 22.45 Gosford Park 01.15 Demontown 3: Death lies & Videotape 02.50 The good girl
08.00	Σάββατο κι απόβραδο (Ε)	08.00	Παιδική ζώνη Η Ρόζι και οι φίλοι της Μπομπού ο μάστορας Σκούμπι-Ντου Pinky and the Brain Big Cartoonie Show Το κουτάβι Μπάρνι Τα τρελά Καρτούνς Ντάφι Ντακ Ανιμάσιακ	07.00	Πρωινό μου (Ε)	07.20	Οι Μεν και οι Δεν (Ε) Ελληνική σειρά.	17.15	Με το Νι & με το Σίγμα (Ε) Παιδικό πρόγραμμα.	00.00	Dance zone	07.50	Παιδική ζώνη Φ+M Live (Ε)	07.20	I Am Legend 09.00 Four 12.20 The Muppets 14.05 Hanna's Law 15.40 I Don't Know How She Does It 17.20 Secret Of The Wings 18.45 Wyatt Erp's Revenge 20.25 The Art Of Getting By 00.15 Premium Rush 01.55 Polisse 04.05 Kill Bill: Vol.2
10.00	Τροδίσια (Ε)	10.00	Μεγάλες κατασκευές Σειρά ντοκιμαντέρ.	09.40	Μια στιγμή δύο ζωές (Ε) Ελληνική σειρά.	07.50	Καθρέφτη καθρεφτάκι μου (Ε) Ελληνική σειρά.	07.45	Άλλα Βίτα (Ε) Παιδικό πρόγραμμα.	01.00	Flower Wars	11.10	LTV Sports News (Ε)	12.20	12.20 The Muppets 14.05 Hanna's Law 15.40 I Don't Know How She Does It 17.20 Secret Of The Wings 18.45 Wyatt Erp's Revenge 20.25 The Art Of Getting By 00.15 Premium Rush 01.55 Polisse 04.05 Kill Bill: Vol.2
10.40	Μοιραία φρενιάρια (Ε) Κυπριακή σειρά.	10.40	Μοιραία φρενιάρια (Ε) Κυπριακή σειρά.	11.00	Γλυκές αλχημείες (Ε) Εκπομπή μαγειρικής.	08.40	Ο κος και η κυρία Πελεξ (Ε) Ελληνική σειρά.	08.10	Ζωή ποδόλατο (Ε)	02.00	Insomnia Mixer	13.00	ΕΞΕΛΙΞΕΣ στη showbiz Κωστάκης και υιοί (Ε)	13.30	Κωστάκης και υιοί (Ε)
13.00	Η ύπαιθρος (Ε) Εβδομαδιαία εκπομπή με θέματα από την κυπριακή αγροτική ζωή.	13.00	Η ύπαιθρος (Ε) Εβδομαδιαία εκπομπή με θέματα από την κυπριακή αγροτική ζωή.	11.50	Μουσικό κουτί Live (Ε)	09.30	Max adventures Παιδικό πρόγραμμα.	09.15	Βουράτς γετόνοι (Ε) Κυπριακή σειρά.	06.00	Wake Up... Hits	14.15	Μεσημεριανή Μελέτη (Ε)	15.00	Τηλεαγορά
13.30	Κύπρος ένα ταξίδι (Ε) Ένα οδοιπορικό στην Κύπρο του χθες και του σήμερα.	13.30	Κύπρος ένα ταξίδι (Ε) Ένα οδοιπορικό στην Κύπρο του χθες και του σήμερα.	13.50	Chuk Ξένη σειρά.	10.00	40 κύματα (Ε) Ελληνική σειρά.	10.00	Pink Panther Show Παιδικό πρόγραμμα.	08.00	Breakfast	15.15	Μεσημεριανή Μελέτη (Ε)	16.00	Μίλα (Ε)
14.00	Περι Κύπρου	14.00	Περι Κύπρου	14.30	Κάτι τρέχει	10.40	ΑΚ κάρτα (Ε)	10.40	ΑΛΛοι Ξημερωμένοι (Ε)	11.00	Breaking MAD	16.30	Συνέντευξη	17.30	Συνέντευξη
14.15	Με καλή παρέα (Ε) Ψυχαγωγική, ενημερωτική εκπομπή με τη Βίβλην Κανάρη.	14.15	Με καλή παρέα (Ε) Ψυχαγωγική, ενημερωτική εκπομπή με τη Βίβλην Κανάρη.	15.00	Κανείς δε λέει σ' αγαπώ (Ε) Ελληνική σειρά.	10.50	Πλάκα μου κάνεις (Ε) Ελληνική σειρά.	11.50	The cookING (Ε) Εκπομπή μαγειρικής με τον Αλέξανδρο Παπανδρέου.	12.30	Greeks Only Mixer	17.00	ΕΞΕΛΙΞΕΣ στη showbiz	19.30	Το κλειδί
16.15	Αρχαιοσκοπή Θαστείρων και Μεγάλης Βρετανίας Ντοκιμαντέρ.	16.15	Αρχαιοσκοπή Θαστείρων και Μεγάλης Βρετανίας Ντοκιμαντέρ.	15.30	Οι αταίριαστοι (Ε) Ελληνική σειρά.	11.40	Εκπαιδευτική σειρά.	11.50	Εκπομπή μαγειρικής με τον Αλέξανδρο Παπανδρέου.	13.00	All Hits Non Stop	21.00	ΕΙΔΗΞΕΙΣ	21.00	ΕΞΕΛΙΞΕΣ στη showbiz (Ε) Smart people
17.20	Το πικαρόντο του Φερράρι (Ε) Κυπριακό σκετς.	17.20	Το πικαρόντο του Φερράρι (Ε) Κυπριακό σκετς.	16.20	Album show	13.50	Your face sounds familiar (Ε) Ψυχαγωγική εκπομπή.	12.50	Οι Τάκκοι (Ε) Κυπριακή σειρά, με τους Στάυρο Λούρα, Έλενα Ευσταθίου, κ.ά.	13.30	Greeks Only Mixer	22.00	Like sta ellinika	23.00	Mixer
18.00	ΕΙΔΗΞΕΙΣ	18.00	ΕΙΔΗΞΕΙΣ	17.30	Η ώρα η καλή (Ε)	16.50	Δείξε μου το φίλο σου (Ε) Κυπριακή σειρά.	14.00	Στο χωριό μου (Ε) Κυπριακή σειρά.	14.30	Mixer	23.30	New Fist of Fury Με τον Τσάκι Τσακ.		
18.15	Πατάτες αντιναχτές (Ε) Σατιρική εκπομπή.	18.15	Πατάτες αντιναχτές (Ε) Σατιρική εκπομπή.	18.00	Μεγάλες κατασκευές Σειρά ντοκιμαντέρ.	17.40	Το καφέ της Χαράς (Ε) Ελληνική σειρά.	14.30	Baywatch Ξένη σειρά.	17.30	30 Best Videos	23.00	Νέοι από το Νόμο (Ε) Ελληνική σειρά.		
18.45	Εγώ κι εσύ (Ε)	18.45	Εγώ κι εσύ (Ε)	19.00	ΕΙΔΗΞΕΙΣ (στην αγγλική)	18.00	Τα νέα του ANTI σε 10'	15.20	90210 Ξένη σειρά.	19.30	Fashion Music Project				
19.30	Ο Χαρτώσιος (Ε) Κυπριακό σκετς.	19.30	Ο Χαρτώσιος (Ε) Κυπριακό σκετς.	19.10	ΕΙΔΗΞΕΙΣ (στην τουρκική)	18.10	Συνέχεια της σειράς Τύχη βουνού (Ε) Ελληνική σειρά.	16.00	Στην υγεία μας (Ε) Ψυχαγωγική εκπομπή.	20.00	Tasos Diamonds				
20.00	ΕΙΔΗΞΕΙΣ	20.00	ΕΙΔΗΞΕΙΣ	19.20	Τετ-Α-Τετ (Ε) Εκπομπή με τον Τάσο Τρύφωνος.	18.30	Συνέχεια της σειράς Τύχη βουνού (Ε) Ελληνική σειρά.	18.05	Στην υγεία μας Συνέχεια.	21.00	MAD YMA Mixer				
21.15	Πάμε παραδοσιακά (Ε) Εκπομπή με την Άντρη Καραντώνη.	21.15	Πάμε παραδοσιακά (Ε) Εκπομπή με την Άντρη Καραντώνη.	20.40	Music Zone	19.30	Τα νέα του ANTI Επισθεώρηση.	18.05	7 ουρανοί και σύννεφα αλιτές (Ε) Κυπριακή σειρά με τους Όλια Ποταμίτου, Σοφοκλή Κασκαούνια, κ.ά.	22.00	Like sta ellinika				
22.45	Τετ-Α-Τετ (Ε) Εκπομπή με τον Τάσο Τρύφωνος.	22.45	Τετ-Α-Τετ (Ε) Εκπομπή με τον Τάσο Τρύφωνος.	21.00	Κύπελλο Συνομοσπονδιών (Ε) Ισπανία - Ιταλία.	20.20	Το σμήδι του έρωτα (Ε) Λόγια τιμής (Ε)	20.15	Τομής στα γεγονότα	23.00	Μixer				
23.30	ΕΙΔΗΞΕΙΣ	23.30	ΕΙΔΗΞΕΙΣ	22.20	The departed Θρίλερ, με τους Λεονάρντο Ντι Κάπριο, Ματ Ντέιμον, κ.ά.	21.20	Γελών λαβέ	21.05	Βουράτς γετόνοι (Ε) Κυπριακή σειρά.	00.00	Χωρίς αναισθητικό				
23.45	Τετ-Α-Τετ (Ε) Συνέχεια.	23.45	Τετ-Α-Τετ (Ε) Συνέχεια.	23.00	Μουσικό πρόγραμμα	00.00	Τίτλοι ειδήσεων	22.20	CSI Las Vegas (Ε) Ξένη σειρά.	00.05	Μιόνο μα φορά (Ε)				
00.00	Κυπριακό σκετς (Ε)	00.00	Κυπριακό σκετς (Ε)	23.30	ΕΙΔΗΞΕΙΣ (Extra) Διεθνείς Ειδήσεις	01.00	Laugh Attack (Ε)	23.10	Χωρίς αναισθητικό Κόντρες στον Extra	00.00	Χωρίς αναισθητικό Κίτρινος Τύπος				
00.40	Με καλή παρέα (Ε)	00.40	Με καλή παρέα (Ε)	23.30	ΕΙΔΗΞΕΙΣ	01.00	Λόγια τιμής (Ε)	01.00	Έλα πάρε με (Ε)	00.00	Κίτρινος Τύπος				

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

**ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ ΒΡΑΔΥ
ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟ ΣΙΝΕΜΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΣΑΣ!**

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΦΕΤΟΣ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΣΑΣ ΤΑΞΙΔΕΥΕΙ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΗΣ ΦΑΝΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΜΙΑ ΥΠΕΡΟΧΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΑΓΑΠΗΜΕΝΩΝ ΤΑΙΝΙΩΝ ΓΙΑ ΟΛΗ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ!

**ΤΡΕΛΕΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ
ΣΕ ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΤΡΟΧΟΥΣ**

ΟΙ ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΜΑΝΡΟ ΑΚΥΡΩΝΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΕΤΣΙ, ΑΠΡΟΘΥΜΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΤΟΙΜΑΖΟΝΤΑΙ ΝΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΟΥΝ ΤΟΝ ΜΠΑΜΠΑ ΜΑΝΡΟ ΣΕ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΤΑΞΙΔΙ. ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥΣ ΤΟ ΚΟΛΟΡΑΝΤΟ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΟ ΜΕΣΟ ΕΝΑ ΤΡΟΧΟΣΠΙΤΟ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΣΤΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΝΑ ΔΕΘΟΥΝ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥΣ. ΟΜΩΣ ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΚΡΥΒΕΙ ΤΕΛΙΚΑ ΠΟΛΕΣ ΕΚΠΛΗΞΕΙΣ, ΑΝΑΤΑΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΚΟΜΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΓΕΛΙΟ!

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 25 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ